

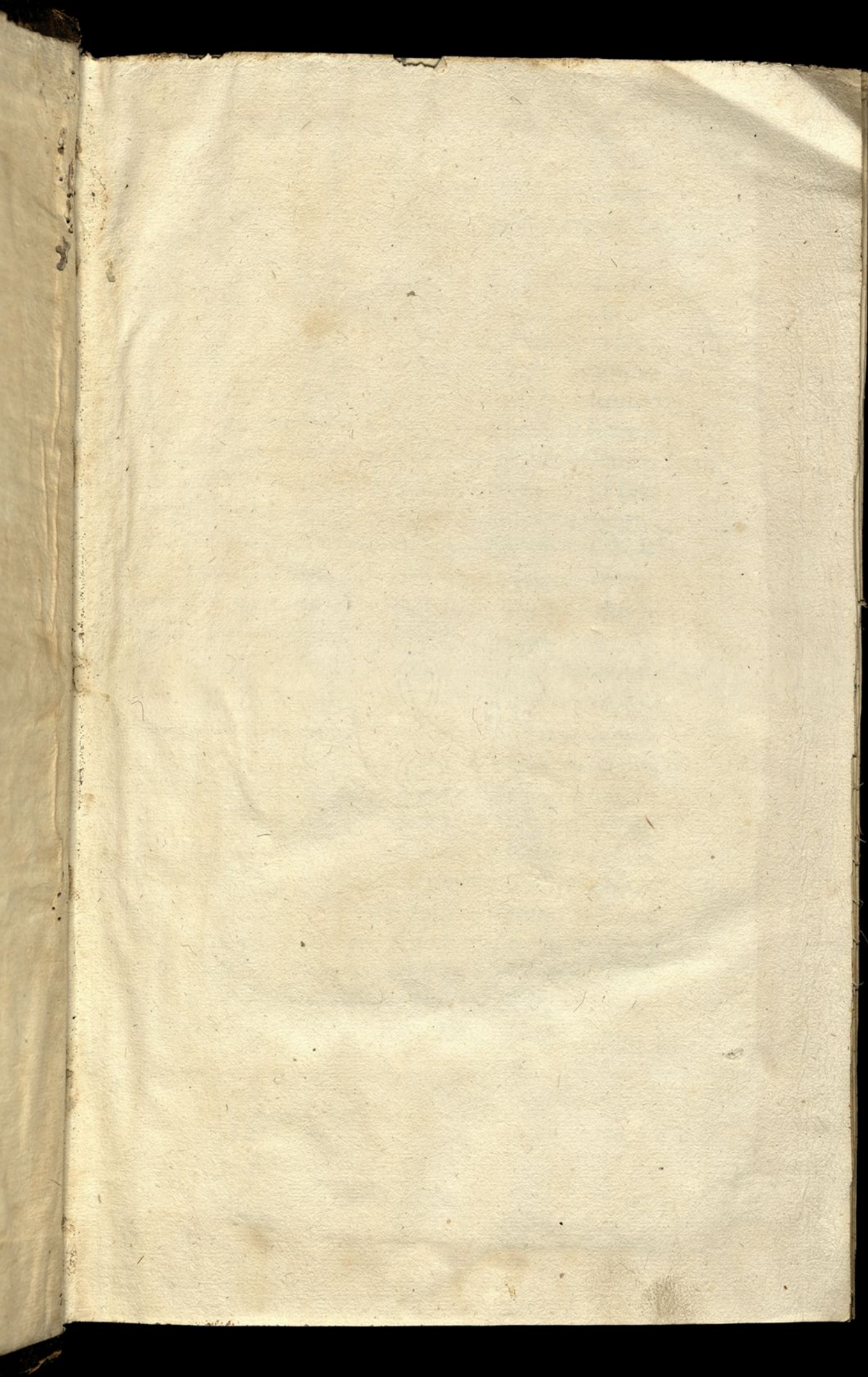
11.
Nov.

Foliorum 185.

9

6

2737

Dialogus grece latine *De h t v o j.*
Plocutio & pñatio. Penmū grece latine
brenatio. Imen grece latine via. *De*

plogo beati iheronimi in Genesim

Desiderij ppum nomē ē auidā epī.
familiaris beati ieronimi — qui eū ob
mixte deprecatus ē. ut pentateucū in lati
nū trāferret sermonē Presagio. p̄dūnnati
one & sigio futuroꝝ. q̄a & ipse uir desiderij
appellatus ē. & sicut ille desiderabat p̄scire fu
tura. sic & iste desiderabat noticiā habere sēpturay. *Penta*
teucū. Penta .v. teucus lib. Eptateucū. Epta. vii. teucus liber.

Pentateucū. Iptat
evoy.

Libro iesunauē. & lib iudicū additis q̄nq; libris moysi.
fiunt. vii. *Illox subauditur latinox. Obrectatoꝝ. Iusto*
enī obrectatores sēs iher. sustinuit latratib; rep̄hen
sionib; *Suggillatione ē rep̄hensione. Tractū ē autē a*
gula. *Vnde iuggillare p̄pē ē strangulare. Houa. he*
braicā ue itatē. *P ueterib; .i. lxx. intertrib; Cudere.*
formare. *Vnde & incus dicitur qd in eo ferrū cuditur .i.*
format. *Ita ingeniū q̄si uinū pbantes. Sicut uinū*
pbat nare. v̄l gustu. sic illi uolentes pbare uolunta
tes & mores hominū. *P uili portione. p paup̄tate*
materie. *Humiliando se dicit. Vel ut alij p uili portio*
ne p uirū facultate. *Editioni antiq̄ translationi. lxx.*
interpretum. *Translationē theodotionis. Theodotio u*
deus fuit xpian; q̄ trāstula diuinas sēpturas. sed i mul
tis errant uoluntatis. *Illi q̄ translationē origenes imis*
cunt translationi. lxx. interpretū. *Asterisco. & obelo. Aster*
geo sermone. lat stella dicitur. obelus sagitta. *Amulgauit.*
Amulgare ē publice aliqd pferre & dilatare. Apum

Sugillatio.

Incus.

Asterisc. Obelus.

Sintagma. **hazare**

lugista.

Atreha. Inokpica.

Apocrison.

Deliramenta.

Lira. Delirios.

Liberia.

Celiberi.

Genie.

Autentes.

Ptholomes.

c y n t a t a a o p o s i t i o n e v l d o g m a . H a z a r e u o c a b i t N a z a r e t h i n q u a n u t t u s e d n s . i n t e r p r a t f l o s m u n d i c i e v l c a s t i t a t i s . E t r e u c a x p e q a n a z a r e t h n a z a r e u o c a t e s t f l o s m u n d i c i e t c a s t i t a t i s u i r e u o c a t . E t s a e n d i q a e u g l a m a g i s s e n s u g e n s u . q m u e r b u e u e r b o p t u l i t s i c u t i l l u d . q u o n a z a r e u s n o c a b i t . H o c i n y s a i a d e q s u m p t u i n d e t n l i q u i d o p a t e t i s e d e x e o i n t e l l i g i t u a n t . E g r e d i e t u i r g a d e r a d i c e i e s s e . e f l o r d e r a d i c e e i a s c e n d i t . I l l u d e t i a . E c c e u i r g o i n u t e r o o c i p i e t c u i n h e b r a i c a u e r n a t e n u i r g o l e g a t s i a t e n a . q d g r e c e a t t o k p i c a d i r l a t s e c r e t a . S z q a u i r g i n e s i n s e c r e t i s l o c i s h a b i t a r e o s u e u e r a n t . M a r i a a u t i n s e c r e t i s d e g e n s . s e m p u i r g o p m a n s i t s e n s u p t u l i t n u e r b u . E t i n q n t o t e s t i m o n i o e q d e y s a i a a p l s s e n s u t a n t u m m e s e n s u p t u l i t . Q d o c l s n u i d i t n e c a u r i s a u d i u n t . e r e l i q . N a y s a i a s d i c i t i u x t a h e b r a i c a u e r n a t e . O c l s n u i d i t d s a b s q t e q p p a r a s t i e x p e c t a n t i b t e . D e l i r a m e n t a a p o c r i s o n . A p o c r i s o n g r e c e l a t s e c r e t u . I n d e a p o c r i s i a n i q l e g i t s e c r e t a x e l i b r o s . D e l i r a m e n t a . u a n i t a t e s . i n e p t i a s . i n s a n i a s . L i r a d i r p p e s u l e a r a t r i . H i n c d e l i r a r e d i c u n t b o u e s . c u e x o r b i t a n t . I n d e d i c u n t h o i e s i n s a n o s d e l i r o s e x o r b i t a n t e r a t i o n i s e s e n s u s . H i b e r a s n e n i a s h i s p a n i c a s u a n i t a t e t i n e p t i a s . N a h i b e r i a e h i s p a n i a a b h i b e r o a m n e . I n e c e t a b e r i d i c u n t a g a l l i s c e t t h i c i s . e e o d e h i b e r o a m n e . S t a u t h i s p a n i e d u e . e n t e r i o r e u l t e r i o r . G e n i e a u t s t p p e c a r m i n a q s u p t u m u l o s m o r t u o x e s c r i b u n t . Q u i b n i c h i l u a n i . V i c u n t a v h i b e r e n e n i e q a h o c p m u h i s p a n i r e p p e r t . A u t e n t e s g r e c e l a t a u t o r i t a s . I n d e a u t e n t e l i b . i . a u t o r i t a t e p l e n . C a u s a s e r r o r i s . q r e i t a e r r a u e r u n t . l a x . u t m u l t a p t e r m i t t e r e n t m u l t a a l i t d i c e r e n t . P t h o l o m e u s r e x f u i t e g y p t i . u n i d i c u l t o r . e d o c t a b a r i s t e o p h i l o s o p h o p l a t o n i c o . V i c u n t q i u d e i . l a x . i d e o t a c u i s s e m y s t e r i u i n i t a t i s . n e p t h o l o m e q u n i d e i c u l t o r e r a t . d e p h e n d e r e t d u p l i c e d i u i n i t a t e p a t r i s e f i l i j .

Et ideo reuera n̄ errando si prudenti consilio fecerit. mun-
dendo scit gentib' ueritatē sēpturay. Hic aut̄ ptholome' **E**
euergetes ppo nomine dict' ē. & interpretat' bene opans.
In platonis dogma eadē uidebat' i. unū dñm colebat sic
plato. Alexandria metropolis ē egypti. Refert aut̄ iose-
phus qđ ptholomeus rex egypti misit nuncios cū mag-
nis munerib' ad sacerdotē iudeorū. & rogauerit eū ut
libros diuinay sēpturay faceret s̄ de hebreo trāferri in
grēcū qā ipse grēc' erat. & hebreā linguā ignorabat. Tē
ille misit. lxx. uiros p̄tissimos. Qui uenientes alexan-
driā in una basilica gregati trāstulerūt sēpturas de he-
breo in grēcū. sferentes inuicē. Si illi q. lxx. numū uene-
rabant' s̄finxerūt illos p singulas cellas diuisos fuisse. &
spū scō dictante eadē sēptitasse. **Y**it e r a c t i e t e c. **Y**pe-
ras p̄tector. pistis fidelis. Hinc ypaspistes p̄tector fidelis.
q̄ ptholomeū sapiē sue scuto p̄tegebat. **E**conomicū xeno-
phontis. Xenophonis grēc' auctor fuit q̄ sēpsit librū eco-
nomicū. i. dispensatoriū qā econom' dīr dispensator. Qm̄
librū trāstulit tullī de gēo in latinū n̄ tam p̄phauit. qā in
t̄pres n̄ uates fuit. **P**lato sēpsit librū quē pythagorā ap-
pellauit. qā ad pythagorā phylosophū & amicū suū eū
sēpsit. Quē similiter trāstulit tullī. **D**emostenes grēc' re-
thor fuit. Qui sēpsit librū p̄tesiphontē. q̄ ab ei' noīe tes-
iphontē appellauit. **D**ubīs sententijs. qā n̄dū uenerat ē.
Non tā p̄phetiā q̄ hystoriā scribim'. i. illis fuit p̄phā.
nobis aut̄ hystoria. i. res gesta in xpo. **H**ystorie aut̄ sunt
earū rerū q̄ uidere potuim' & audire. Et dīr hystoria
ap̄tū hystorin. i. audire. **A**nnales ū sūt earū rerū q̄ n̄
uidim'. s̄ audire potuim'. **I**nt̄ karismata. int̄ grām sp̄s
sc̄i. **P**ositos lego subaud' ab ap̄lo. ū cōmemorat dona sp̄s
sc̄i dicens. Quosdā q̄dē dedit ap̄los. q̄sdā aut̄ p̄phas. & c̄t.

Euergetes.

Ypaspistes.

Economic.

Demostenes.

Hystorie.

Annales.

Karismata.

Nam licet pphē tempore pcesserint aptos. dignitate tam noue
grē apti pmi ponunt. In quib' subaud' karismatib' ultimū pe-
ne gradu interpretē tenent. ut idē aptis in eadē epla sua enu-
mentis spūalib' karismatib' n' dicit alio dat' p spm sermo sapiē.
post ceteracludit dicens. aliis genera linguarū. aliis interpretatio
sermonū. Luore. inuidia. Consulo qūdo accōm casū tūc sig-
nificat interrogo. qū datm succinro. Qd illi hnt de xpo tui
codices n' hnt. i. qd tu defendis. Aliud ē. i. plus ualet t' scdm
ē. Vnū enī ē qd sup dixi. qd illi hab' de x' tui codices n' hnt.
scdm qd inferi. si cont' se pēa ab aptis usurpata testimonia p-
bauerunt. i. receperunt. v' n' negabant. & emdatoria s' exēpla-
ria latina q' greca. & cet'. Yronice hoc dicit ad emulorū irrisio-
nē q' defendebant antiq' exemplaria. Quo enī una qq; res fre-
quētius de lingua trāfert' in linguā. eo plus pbat' posse uici-
ari. Atq; ideo n' potest fieri. ut latina exēplaria q' sint emen-
datoria. greca hebreis. cū de hebreā in grēcā. ac de illa in
latinā nouissime uenerint. Ergo. yronice ut dixi. plati est

Luore. Consulo.

yronice

Ad cap. Gene.
sis.

Sup titulu.
De pncipio.

Ad temp.
Ad numerū.
Ad fundamētū.

voluntate dī dīe
et fundamētū uni-
uersorū.

Bea esith hebraice: genesis grece. latine De Genesi.
genatio. In pncipio creauit d's celū & terrā. Ambrosiū.
Incipit aut' refert' ad temp' aut' ad numerū. aut' ad fundamē-
tū. Ad temp'. ut si uelis dicere in q' tpi' fecit d's celū & trā.
In exordio mundi. Ad numerū. ut in p'mis fecit celū & t.
dein colles & regiones & cet'. Ad fundamētū. Principiū trē
fundamētū ēē legisti. dicente sapiā. Quando appendebat
fundamēta terre. cū eo enī cuncta cōponens. Voluntas q' dī
ē fundamētum uniuersorū. In pncipio itaq; tēporis cauit d's ce-
lū & trā. Scptū nusq' inueni q't spaciū fuisse int' p'mā cre-
ationē celū & trē. & int' ceteras creaturas. Terra aut' erat inanis.
sine herbis & arborib'. & uacua sine animantib'. Alia trāslat'
h't. inuisibilis & incōposita. In q' intelligit' ad huc ipsefectio
corporalis substantiē significata. Tenebrę erant sup faciē

abyssi. Quia n̄dū erat lum̄ diei. n̄dū radi⁹ solis. Beda. Abyssus
 erat quedā infinitas aquarū atrā usq; ad celū. etiā sup̄ celū ua-
 poralis tam̄. i. tenuissima. p̄usq̄m eas conditor in aggregati-
 onē unā cogeret ut apparere possit arida. Alit̄ Abyssus est
 p̄funditas quedā inuisa. uisu remota. Sp̄s dī ferebat sup̄
 aq̄s. Non sup̄ spacia locorū. sed p̄ potentiā sublimitatis suę in-
 uisibilis sup̄ferebat aq̄s. **¶** hek. In hebreo h̄t m e a e feth. qd
 nos appellare possum incubabat siue fovebat. Dixitq; d̄s.
 fiat lux. Et facta ē lux. Ambrosi⁹. Erat quidē ipse lum̄. quia
 lucē habitat inaccessibilē. si eā lucē fieri uoluit. q̄ oculis carna-
 lib⁹ comprehendere. Beda. Arbitram̄ q̄a si fuit q̄ppia an̄ insti-
 tutionē sensilis & corruptibilis mundi. p̄fecto in luce fuit
 Neq; enī dignitas angelorū & om̄is celestis militie. aut aliq̄
 racionabil⁹ uirt⁹ ut ministratio sp̄s degere possit in tenebris.
 si in luce & in leticia decentē s̄ habitū possidebat. Si aut̄
 querit̄ quib⁹ in locis iuente dō facta sit lux. cū adhuc a-
 byssus omnē t̄rē amplitudinē regeret patet p̄fecto. q̄a
 in sup̄iorib⁹ eiusdē t̄rē partib⁹ q̄s & n̄c diurna solis lux il-
 lustrare consuevit tē p̄ncipalis illa lux emicuit. Et uidit
 d̄s qd̄ ēēt bonū. Appellauitq; lucē diē & tenebr̄s noctē. P̄-
 ter q̄ amat d̄s creaturā. **¶** Ut sit ut maneat. Ut q̄ ēēt s̄p-
 tum ē & dixit d̄s. ut aut̄ maneret dictū ē. Et uidit d̄s qd̄
 ēēt bonū. Appellauitq; lucē diē & tenebras noctē. Beda.
 Qua lingua appellauit d̄s lucē diē & tenebr̄s noctē. utrū
 hebreā. an gr̄cā. an latinā. **¶** Et sic om̄ia q̄ uocauit q̄ri po-
 test q̄ lingua uocauerit. Si apud d̄m purus intellect⁹ ē sine
 streptu & diuersitate linguarū. Nec tociens dixit fiat illud & il-
 lud. q̄tiens in hoc lib⁹ repetit̄ & dixit d̄s. Vnū q̄ppe uerbū u-
 le genuit. in q̄ dixit semel om̄ia p̄usq̄m facta sunt singula. si
 eloquiū s̄pturę descendens ad capacitātē paruulorū dū in-
 sinuat singulatī gen̄a creaturarū. p̄ singula unicuiq; ge-

Abyssus

Abyssus

Qd in locis facta
 sit lux.

Qua lingua d̄s
 appellauerit lucē.

Dies
vñ dr̄ dies.

Stella satm̄. cū
annis explet cur-
sū suū.

Ed̄ mod̄ dr̄ dies.
vulgaris. o. m̄.

meridies.

Nox.

De partib' noctis.

Primū.

neris respicit etiam rationē in uerbo dī. Appellauit ū dictū ē
appellari fecit. Dies in hebreo dr̄ e m a. in g̃eo e m e p a. in la-
tino dies. Dicit̄ aut̄ dies a diuidendo. eo qđ diuidat lucē a tene-
bris. vñ adis quō nōia gentilitas dieb' indidit ut dies solis.
qā p̄nceps ē omniū syderū sicut ille dies ē omniū dierū. Quē
dies apud hebreos p̄ma t̄ una sabbi. apud xpianos p̄ma feria.
vt dies dñe dr̄. Dies lune qā p̄xima ē p̄ solē magnitudine
& splendore & ex eo lum̄ mutuāt. q̄ apud hebreos secūda sab-
bi. apud xpianos. iij. fēa. ^{vesp̄} dies mart̄is. ^{luna} apud hebreos. iij. sab-
bi. apud xpianos. iij. fēa. ^{andis} dies mercurij ^{arcus} apud hebreos. iij. sab-
bi. apud xpianos. iij. fēa. ^{stella phetontis} dies iouis apud hebreos. v. sabbi. ap̄
xpianos. v. fēa. ^{lucifer} dies ueneris. ap̄ heb. vi. sabbi. t̄ parascene. ap̄
xpianos. vi. fēa. dies saturni apud heb sabbatū. ap̄ xpianos. vii.
fēa. t̄ sabbm̄. Ex his septē stellis nōia dieb' gentiles dederunt
eo qđ p̄easde aliqd s̄ effia existinauerūt. dicentes se h̄re sp̄m
asole. aluna corp̄. amarte sanguinē. amercurio ingenū &
linguā. aione tempantā. auenere uoluptatē. asaturno hu-
more. Duob' modis dr̄ dies. vulgarit̄ & legitime. Dies vul-
garis ē asolis ortu usq; ad occasū. Cui' partes s̄ tres. Mane me-
ridies. sup̄mū. Mane ē lux matutina vt plena. Et dictum
mane amano. manū antiq̄ bonū dicebant. qđ enī meli' luce^d
Sine mane amanib' quō n̄satio aluna ad terrā ē. Meri-
dies q̄si pur' dies. Merū enī antiq̄ purū dicebāt. Sup̄mū.
asup̄m̄do. Tē enī sol inclināt ad occasū. Nox dr̄ qđ noce-
at aspectib' vt negotijs humanis. siue qđ in ea fures latro-
nesq; nocendi alijs occasionē nanciscant̄. Est aut̄ nox absen-
tia solis. sic dies vulgaris p̄sentia solis. Noctis partes. vii. sūt.
Crepusculū. i. dubia lux. int̄ lucē & tenebr̄. Hā creperū du-
biū dicim'. Vesp̄m̄ apparette stella uesp̄o. Contianū. qm̄
omnia silent. Intempestū. qđ medū & inactuosū noctis t̄ps.
Gallianū. qm̄ gallus resonat. Matutinū. int̄ abscasū tenebr̄.

noctis. & aurore aduentu. Diluculu qsi iam incipiens parua diei
lux. Hec & aurora. Et factu e uespe & mane. Vespere ipsi creati
finis intelligit. Mane inciu sequitur. P uespam tot dies ret intel
ligit. p mane tota nox in quib legitur dies. i. xxi. iiii. horaru
stat. qui e sedis modus. sedm que dr dies. de q sup pmissum. Int
uesp & uespe & uespum & uespa hoc int e. Vesp e qcienseumq;
sol aut luna ferrugine quacuq; diei aut noctis hora se te
git. & e neutri genis. ut hoc uesp. ris. Vespere ab hora. viii. so
lis descensu inchoante. & e in declinabile. Vespum. cu sole oc
cidente deficit dies. neutri genis. Vespa. cu oriente aurora
nox finit. & e feminini genis. Dies sedm hebreos & athenien
ses a sexta hora diei incip. usq; ad sextam. sedm egyptios ab oc
casu solis qndo uesp q & lucifer orit usq; ad occasu. sedm ro
manos & psas a media nocte usq; ad media nocte. ppt illa auc
toritate iheronimi. qa in media nocte fact' est mundus. &
in media nocte iteru destruet. Moyses aut a mane ad ma
ne unu die appellat. Sed dno resurgente. uespa sabbi lucefce
bat in pnam sabbi. ut ho de luce lapsus in tenebras. deinceps
a tenebrs rediret ad luce. Dies un'. Ideo un' n pmiss dr: quia
cuncti dies similes st. Ipsi aut diei lux ipsa e angelica lux.
qa n du creauerat sole. & ipsa lux eide officij fuit. cui ne e
sol. qa & pea uersa e in luce sol. Igit in ipso pncipio. ^{denat} xv.
kalendaz apliu. in pma parte arietis tot mundus cu pma
die fact' e. fiat firmamentum in medio aqz. & diuidat aqs ab
aqs. Beda. Hic nri celi in q st fixa sydera creatio describit.
qd firmamentu e stat in medio aquaz. Neq; aliqd phibz ut
e de aqs factu credat. Quia eni cristallini lapidis qnta sit
firmitas. qnta pspicuitas & puritas nouim. que de aquaz e
ggregatione certu e pcreatu e. qd obstat credi qd inde dis
posita sit naturaliu infirmadu celi substantia solida aqz.
Et aut subtilis igneeq; nate. rotunduq; & a centro tre eqs

Diluculu.

Qd sit uespe
mane.

Legitur.

Qndo incipiat
dies.

Qd signi uespe
sabbi q lucefent
in pma sabbi.

Qd sit firmamentu.
firmamentu de
aqs factu.

De hoc qd dicitur
bol' dixit macti
scenda.

Septē celo ē.

Celi.

Terra.

Qd signi. vii. die

Sabbm.

¶ qd dicitur nō laboravit māt,
hic etiam magis ē pñs
qñz ordo mātū.

spacii undiq; collectū. Supi' aut' celū illud intelligē debem
q' continent angli qd' utiq; in pñcipio factū ē de nichilo añ
omnē diē. Iherx qñ; in expositione pphetice sententię q' dicitur
tū ē qui dicebas in corde tuo in celū ascendā sup sydera dī ex
altabo solū meū. meminit celi superioris ita dicens. Vt añ quā
de celo corrueret ista dicebat. v' pñm de celo corrunt. Si ad
huc in celo possit. qñ dicebat. ascendā in celū. Sed qā legimus
celū celi dñi. cū ēēt in celo. i. firmamēto. in celū ū solū dñi
ē cupiebat ascendere nō humilitate s; supbia. Septē q' celi sūt
aerēū. etherēū. olimp'. spacū igneū. firmamētū. celū angloz
celū tñitatis. Celū aut' dñi v' a celsitudine. v' a celando. qā
celat hoies ne obruant aq's q' sunt sup celos. v' qā celat ar
chana. v' a celatura. Terra dñi a terendo. Et factū ē uespe &
mane dies sed's. dñs. Non aut' alicubi facta ē nox. s; fac
ta ē uespa. & factū ē mane. dies un'. itē dies sed's. & ceti. Cog
nitio q'ppe creature in se ipā decoloratio ē. ut ita dicā q'
cū in dī sapia agnoscat uelut in arte q' facta ē. Ideo uespa
qñ nox congruenti dici pot'. Quē tam cū ad laudandū & aman
dū refert creatorē recurrat in mane. Et hoc cū facit in cog
nitione sui ipsi' dies un' ē. cū in cognitione firmamēti qd' int'
aq's inferiores & superiores celū appellatū ē dies sed's. cū in cog
nitione trē ac maris. omniūq; genū q' radicib' continuata sūt
trē dies tēus. cū in cognitione luminariū maioris & mino
ris. omniūq; syderū. dies q'rtus ē. cū in cognitione omniū
ex aq's animalū natatiliū atq; uolatiliū dies q'nt'. cū in cog
nitione omniū animalū terrene atq; ipsi' hois dies sextus.
Cū ū in die septimo requiescat d's ab omib' opib' suis & scifi
cat eū. nequaquē accipiendū puerilit' tam q' d's laborauerit
opando. q' dixit & facta sūt. ūbo intelligibili & sempitno. nō so
nabili & tēporali. s; requies dī significat requiē eoz. q' req
escunt in dō. sicut leticia dom' leticiā significat eoz q' le

tant in domo. etiā si n̄ eos dom' ipsa. si alia res aliq' letos faciat.
 Congregent' aq' que sub celo sūt in locū unū. Beda. Si q̄sierit q̄s
 in congregat' sint aq' que om̄s terre partes ad celū usq' opuerūt.
 sciat fieri potuisse ut terra ipsa longe lateq' visu creatur' sub-
 sident' alias partes p̄beret conuinas quib' influentes aq' recipient'.
 ut appareret arida ex his partib' unde humor abscederet. Po-
 test etiā n̄ absurde credi. rariore sic & sup' cōmemorauim' p̄ma-
 rias fuisse aq's. q̄ uelut nebula terras tegerent. congregatio-
 ne aut' fuisse spūsat' q̄ datis sibi locis capi possent appa-
 rente arida in reliq's. Appareat arida. Beda. Ut illa ma-
 teries accipiat uisibile formā qm̄ n̄c h̄t trā ista qm̄ inde-
 m' & tanq̄m. Nec mirū ē qd' sc̄s ang'lis suis in p̄ma lucis o'di-
 tione formatis p̄us d's ostendebat qd' erat deinceps factur'.
 Heq' enī intellectū dī nosse n̄ quantū ipse monstrass'. Et
 enī cognouit sensū dī. Ex ipso q̄ discabant ang'li cū in
 ipsis fieret cognitio creat' deinceps faciende. Quia p̄pter
 cū in cetis creandis reb' audim'. & dixit fiat. ad eternitatē dī
 uerbi intelligim' recurrentē sēptē intentionē. Cū ū audi-
 mus & factū ē ita. intelligim' in creatā intellectuali factā
 cognitionē rationalis creat'. q̄ in uerbo dī o'dita. Postremo
 cū audim' repeti. & fecit d's. iam intelligim' in suo gene si-
 er ip̄am creaturā. Porro cū audim'. & uidit d's qd' ēēt bonū.
 intelligim' benignitatē dī placuisse qd' factū ē. Congregatio-
 nesq' aquar' appellauit maria. Maria dicunt' ap̄d hebreos.
 om̄s aquar' aggregationes. siue salis siue dulces sint. Germinet
 terra herbā uirentē & facientē sem̄ in gene suo. usq' factū
 ē ita. Beda. Patet ex his dī uerbis. q̄a uerno t̄p̄r mundi ē p-
 feet' ornat'. In hoc enī solent herbę uirentes in trā apparere
 & ligna pomifera stare. Simulq' notandū qd' n̄ p̄ma h̄b̄ar'
 arborēq' ḡmina de semine p̄dicunt' sed de trā. Nam ad unā
 o'ditoris iussione terra q̄ arida patebat repente h̄b̄ i cōpta

Vbi congregat' sint
 aquę.

facti sunt ibi
 vbi congregat' sint
 aquę.

Qd' figi. dixi
 fiat. & factū ē
 ita.

maria.

verno t̄p̄re
 p̄fectū ē mun-
 di ornatū.

Sole factū statū
eqnoctiū incho
asse Luna similis

Qre sol potestate
diei accepit.

Qui sol diei stat

Sole de natā ange-
-loy factū.

et nemoribus est uestita florentibus. atque hec primo sui quique genus po-
ma quique ex se se ac semina produxerunt. fiant luminaria in fir-
mamento celi. et reliqua usque illuminent terram. Beta. Primi tres
dies ut omnibus visus est absque ullis horarum divisionibus utpote nec
dum factis syderibus equali lance luminis tenebrasque pendebant et
quanto demum mane sol a medio procedens orientis horis umbrarum per
suas lineas currentibus equinoctium quod annuati seruaret inchoauit.
positum uidelicet cum primo terris oriretur in eo celi loco quem phylo-
sophi quintam partem arietis appellant. Luna e contrario uespere ple-
nissima. neque enim quod imperfectum creator equissimum institueret. stel-
lis una fulgentibus a medio apparens orientis. quartam libere par-
tem quod equinoctium autumnale asseuerant tenuit. interuallumque paschale
suo consecrauit exortu. Neque sine ratione diuinitus percreatum est
ut neque prima die quod lux facta est. neque secunda quod firmamentum. neque
tercia quod arida apparuit. neque mox quarta inchoante. quod sol equi-
noctialis tamquam sponsus ex thalamo processit. si ad uesperam tandem lu-
na sortiretur exordium. Cum enim paschalis obseruantia temporis. quod
mundi salutem figurari et uenire decebat pronuntiaret. ex-
pectata est hora quod illuminationem ecclesie olim in christo uenturam de-
signaret. Et quia nec sancta ecclesia priusquam saluator in carne ueniret
existere perfecta. nec quilibet fidelium ante prouentum gratie illi ali-
quid poterat supernę lucis habere. certi gratia mysterii tunc primo sol
omnium illuminator astroque quod eternam ueramque lucem significat
quod illuminat omnem hominem uenientem in hunc mundum potestate
diei accepit. ut ad insinuandum nostre redemptionis gaudium primo
dies nocte longitudine adequaret. ac deinde luna quod non proprio ut
dicunt sed a sole mutato lumine fulget. significans ipsam eccle-
siam per ecclesie illuminandam a angelis plenissima esse luce perfunderet. Sol
autem ut quidam uolunt inde sortitus est nomen quod solus luceat indit.
ut de sollemnitate lucis. Luna uero aluicescendo. ut quasi lux na-
ta. Sol de nativitate angelorum factus esse dicitur. Luna uero de luce pal-

lida. & stelle similit. Syderū autē beneficia sūt ut luceant. Et ab il-
 lis aīe animalū creant. aīe autē homin de diuinitate. Vnde & de
 his dīr. Nonne aīe homin ascendit in celū. de illis ū nūne aīe iu-
 mtoze descendit deorsū. Stelle autē astando dīr eo qđ fixę sūt
 in celo. Luminare mai. De va. Quatuor modis sol maior qđ lu-
 na dīr. i. magnitudine. excessu in longū. splendore. tpr. Soli
 positio in modū tabule dīr. luna autē nec crescere nec minui.
 si in modū sperę semialbe a sole accendi. & p defectū lucis iterū
 ab eodē accendi. Vt sint in signa. & tpr. & dies. & annos. Sig-
 na vlt acutis annalib. qđ singulis annis eueniunt. & gentiliū
 figntas dīr. vlt plerq. stelle apparentes aliqđ significent. i. pa-
 tendat. alię regni mutationē alię tēpestatē alię pestilentia
 seu famē. vlt serenitatē. Tempora a tēpanto nom accipiūt. si-
 ue qđ unūqđq. illoze spaciū separatim tempatū sit. seu qđ
 montis. horis. dieb. mensib. annis. scis & etatib. omnia mortal
 uitę curricula tempent. De die sup dīxm. Annus dīr qđsi anulū.
 i. circulus. qđ in se redeat. Veteres enī an. p circū ponere sole-
 bant. Vnde & ambire dīr. circuire. Siue ann dīr. ab inno-
 uando cuncta. qđ in naturali ordine tnsierant. Sex autē
 modis dīr. ann. Ann olimpiadis. apud grecos ab olimpio
 agone dict. tnsactis. iiii. ^{annis.} Ann lustralis apud romanos. v.
 annoz pť qđ census in romanā rē publicā agebat. Q an-
 nus i gra apud ipsos eadē de causa dicebat. Ann solaris t
 civilis dū sol. ccc. lxxv. dieb. & qđrante zodiacū pagit. An-
 nus lunaris omnis. xii. lunationib. i. ccc. l. iiii. cōplet
 dieb. Ann embolismalis. xiii. lunationib. i. ccc. lxxx.
 iiii. dieb. Ann magni dū certis cursib. exactis omnia syde-
 ra ad locū suū reitunt. Quē sexcentis annis ioseph dīe
 impleri. Pducant aq reptile & uolatilia. s. Beda. Nō in
 inferiore parte mundi illa qđ spū uitę mouent sūt. Et
 pimum ex aq s pdeunt. qđ aeris qlitate pximū elemtū ē

Anima anima
 luū asydrū carū.

Stelle
 De positioē soli.

Qre dicant signa

Tempora.

De anno qre
 dieb. fit.

Et modi dicat
 anni.

De uolatilib.

De reptilib' & uolatilib'.

Cetera.

Et modi cetera sunt
animalia.

Iumenta.

Bestie. De generationi-
bus p'ncipiosis.Cur bestie se inuicem
nocent.De nobilitate
hominis.Quare dicitur deus facere
hominem.

Querit' quare uolatilia quoniam in aere uolunt a qua producantur. Sed sciendum
est aerem nebulosum & humidum cum aquis deputari. Concreuit enim & ex-
sus efficit exhalationibus maris & terre & pinguescit quodammodo ut
uolat' animi portare possit. Omne quod super uentre' reptat ut ei
pedes breues sunt reptile est & omne quod uolat uolatile dicitur. Cetera gen-
dia. Cetera genus est marine belue & est tantum pluralis numeri. Ad-
ducit terra autem uiuentis. iumenta & bestias. Becla. Tripliciter in crea-
ta sunt animalia. Aut enim utilia sunt nobis. aut p'ncipiosa. aut su-
perflua. De p'ncipiosis. ut p'ncipium. ut exercem. ut trem. De su-
perfluis. nec nocent nec adiuuant. Utilia uero sunt quae nostris usibus de-
seruiunt. Iumenta autem proprie dicitur quia uiuant hominem portare. am-
are. Bestie quae pestem inferunt. ut leo. lupus. & cetera. De generationibus
p'ncipiosis querit' animalium. utrum propter peccatum primi hominis ad uindic-
tam creata sunt. an potius cum iam creatae essent innoxiae. non propter ea
nocere peccatoribus potuerunt tunc cepunt. Temporibus huius la-
boriosae uitae nemo tam uisus est qui se audeat perfectum dicere.
Ad puniendum quod. & exercendum probandumque nos creata sunt. Po-
tuerunt quod ista etiam creata nichil nocent si causa non extiterit
puniendae uel probandae hominum. Si autem dicat aliquis cum se
inuicem nocent. dicemus fortasse quia alia alijs data sunt ad uescen-
dum. Et dicitur deus. faciam hominem ad imaginem & similitudinem
nostram. Ad hoc. Cuius nobilitati creationis etiam hoc testimonium
dat. quod non sicut in ceteris creatis dixit deus. fiat homo & factus est homo.
uel producat terra hominem & produxit terra hominem si prius quam
fieret faciamus dicitur ut uidelicet quia rationalis creatura condebatur
quasi cum consilio facta uideretur. quasi per studium de terra plasmata
& inspiratione creatoris in uirtute spiritus uitalis erigeretur ut
scilicet non per uisionis uocem si per dignitatem operationis existeret. quod
ad creatoris imaginem fiebat. Becla. Cum in alijs operibus dicitur dicitur
deus. hic faciamus hominem dicitur ad infirmandum scilicet ut ita dicat plu-
ralitatem personarum propter patrem & filium & spiritum sanctum. Qui tam de-

itatis unitate intelligenda statim admonet dicens. Et fecit d's
 hominē ad imaginē dī. tamq̃m diceret. fecit d's hominē ad ima-
 ginē suā. Ad imaginē nr̃am dicit. ad intelligendā trinitatem.
 Ad imaginē ū dī. ad unū dīm intelligendū dictū ē. Qd̃ autē
 statim subiunxit. & habeat potestātē pisciū maris & cet̃. intel-
 ligim' factū hominē ad imaginē dī. in q̃ irrationabilib' animan-
 tib' antecellit. i. ratione m̃te. l. intelligentia. Ideo autē hic non
 dicit. & factū ē sic. s. tantū & fecit d's hominē. q̃a & ipsa nat̃a
 sc̃. intellectualis ē sic illa lux q̃ p̃ma facta ē. i. nat̃a angelor̃
 in semetipsa facta ē agnitio ūbi dī. **A. 1. 1.** Que imago dili-
 genti ex interioris hōis nobilitate ē consideranda. Primo quidē
 ut sicut d's un' semp ubiq; tot' ē om̃ia uiuificans. mouens &
 gubernans. sicut ap̃ls cōfirmat. qd̃ in eo uiuim'. mouem' & sum'.
 sic anima in suo corpore ubiq; tota. uiget. uiuificans illud. mo-
 uens & gub'nans. Hec enī in maiorib' sui corporis m̃bris maiora.
 & in minorib' minor. s. in minimis tota. & in maximis tota.
 Et hec ē imago dī qm̃ h̃t aīa in se. Que q̃. q̃ndā sc̃e trinitatis
 h̃t imaginē q̃a sicut d's ē uiuit & sapit. Et q̃. & alia trinitas
 in ea. q̃ad imaginē sui cōditoris p̃fecte quidē & sūmē trina-
 tis que ē in patre & filio & spū scō cōdita ē. Nam licet unū illa
 sit nat̃a tres tam̃ in se dignitates h̃t. i. intellectū. uoluntatē
 & memoriā. Qd̃ idē licet alijs uerbis in euāgelio designat dū
 dicit. Diliges dñm dīm ex toto corde tuo. & ex tota aīa tua. &
 ex tota m̃te tua. i. ex toto intellectu. tota uoluntate. & tota
 memoria. Nam sic ex pat̃e generat' fili'. ex pat̃e filioq; p̃cedit
 sp̃s sc̃s. ita ex intellectu generat' uoluntas. ex his itē ambo-
 b' p̃cedit memoria. sic facile a sapiente q̃libz intelligi pot̃.
 Nec enī aīa p̃fecta potest ēē sine his trib'. nec hoc unū aliqd̃
 quantū ad suā p̃tinet beatitudinē sine alijs duob' integrū
 stat. Et sic d's pat̃ d's fili'. d's sp̃s sc̃s. n̄ tam̃ dīi sūt s. un' d's.
 tres habens p̃sonas. ita & aīa intellect'. aīa uoluntas. aīa

Que sit imago
 dī in homine

Id imago dī ma-
 gis ex interioris
 hōis nobilitate
 consideranda sit

De trinitate
 anime.

s. posse animā
 p̃fectā ēē sine
 intellectu. uo-
 luntate. & memo-
 ria.

memoria. n̄ tam tres aīe in uno corpore s̄ una aīa tres hīs
 dignitates. Atq; in his trib' mirabiliter gerit in sua natā m̄
 interior' ho ei' imaginē. Ex quib' q̄si excellentiorib' aīe dig-
 nitatib' iubem' dilige & ditorē. ut quantū intelligat diligit.
 & q̄ntū diligit semp in memoria habeat. Hec solus sufficē
 dō intellect' n̄ fiat in amore ei' uoluntas. immo nec h' duo
 sufficiunt. n̄ memoria addat' q̄ semp in m̄te intelligentis
 & diligentis maneat d's. ut sic nullū pot' ēē mōm'tū q̄ hōn
 utat' t' fruat' dī bonitate & mīa. ita nullū debeat ēē mōm-
 tū q̄ p'sentē eū n̄ habeat in memoria. Et h' de imagine habe-
 to. Nunc ū de similitudine aliq̄ intellige. Quē in morib' s̄
 cernenda ē. ut sic d's creator q̄ hominē ad imaginē suā cre-
 auit ē caritas. ē bon'. & iust'. patiens & mitis. mundus & mi-
 sericors. & cetera uirtutū s̄cā insignia q̄ de eo legunt'. ita hō
 creat' ē ut caritate h'ret. ut bon' ēēt & iust' ut patiens
 atq; mitis. mundus & misericors. Quas uirtutes q̄nto
 plus q̄sq; in se ipso h't. tanto p'p' ē dō & maiore sui condi-
 toris gerit similitudinē. Mascūlū aut' unū & femina in p-
 mis creauit d's unā. n̄ ut animantia ceteraq; in singulis gen-
 bus n̄ singula s̄ plura creauit. ut p' hoc humanū gen' arti-
 ore ad inuicē copula & firmigeret. cū se ex uno tantū paren-
 te ortū meminis. Crescere & multipl'. Si benedictione dei
 crescit & multiplicat' gen' humanū. q̄nta t' maledictione
 digni q̄ phibent nubere. & dispositionē celestis decerni q̄si
 a diabolo reptā & depnant'. Et dñamini piscib' maris. & uo-
 latilib' celi. & uniuersis animantib' sup' terrā. Merito querit'
 in qm̄ utilitatē hō dñatū in pisces & uolucres & aīantia t'c
 cuncta pcepit. ut q̄s ad usus. quē ue solata sint hēc cōta
 hōi sinumq̄m peccaret. Cui sic sequentia s̄cptur' hui' de-
 clarant. n̄ hēc ad esca. s̄ h're solu. & arborē s̄ fruct' in p-
 ma & ditione & cessi ad esca. n̄ forte dicendū ē qd' peccaturū

quasi in p
 in modum d

De similitudine
 dī in homine

Quare masculū
 unū & femina
 unā creauit d's.

Qd' maledictione
 sint digni q̄ p-
 hibent nuptia.

Qua utilitate hō
 dñet animantib'.

p̄sciebat d̄s hominē & mortale peccando futurū. quē immortale
 ipse creauit. Ideoq; ea illi solatia p̄mortalit̄ instituit quib; suā
 fragilitatē mortalis poss; tuari. v̄l alimentū indelictu exhi. v̄l in-
 dumentum. v̄l labore siue minis habens adiumentum. Nec questu dig-
 nū ē q̄re n̄ etiā n̄ cunctis ho d̄net̄ animantib;. Postq̄m enī ip̄e suo
 oditori subiect' ēē noluit. p̄didit dominū eox q̄ suo oditori viri
 subiecerat. Dixitq; d̄s. Ecce dedi uobis omnē herbā afferentē
 sem. & ret. Jam hic patet qd' aū reatū hois nil noxiū terra p̄tulit
 nullā herbā uenēnatā. nullā arborē sterile. cū manifeste dic-
 tum sit. qd' om̄is herba & uniuersa ligna data sint hominib;
 ac uolatilib; terre q̄q; animantib; cunctis in escā. Patet qd' nec
 ip̄e aues raptu infirmoꝝ alitū uiuebant. nec lup' insidias ex-
 plorabat circū ouilia. nec serpenti puluis panis erat. si uniuersa
 & cordit' herbis uirentib; ac fructib; uescebant' arboꝝ. Sane
 n̄ p̄tereunda int̄ hęc nascit' questio quom̄ & immortalis sit fac-
 tus. p̄ animalib; alijs ho. & nichilomin' accepit cōmunē ter-
 renā cū illis alimonia. In q̄ intuendū nobis ē qd' alia ē immor-
 talitas carnis. q̄m in p̄ma & ditione in acta accepim'. alia q̄m
 nos in resurrectione p̄ xpm accepturos ēē sp̄am'. Ita q̄pp̄e
 immortalis fact' ē ille. ut poss; n̄ mori si n̄ peccaret. si autē
 peccaret morerēt'. Ita ū immortales erūt filij resurrectionis.
 cū erunt cōles anglis dī. ut nec mori ult'. nec peccare possint.
 Ideoq; caro n̄ra p̄ resurrectionē nulla eget refectione ciboꝝ.
 q̄a nulla ei suppetit afame v̄l lassitudine. v̄l alia q̄lib; infir-
 mitate defectio. Caro autē ade; aū peccatū ita ē immortalis cre-
 ata. ut ad miniculis aduicta tēporalis alimonie mortis exper-
 existeret. ac doloris. donec corporalib; incrementis ad illa usq;
 p̄duct' etatē q̄ oditori placeret. cū creata p̄genie multa hui-
 modi iā uiuente ip̄so sumeret. & de ligno uitę. ex q̄ p̄fecte in-
 mortalit' sustentacula cibi corporat' ulterius nulla req̄re-
 ret. Sic q̄ immortalis & incorruptibilis ē condita caro p̄inoꝝ

Nich naui ante
 reatū hois erratū.

Q̄re immortalis
 fact' ho cōmunē
 cū animalib; alimo-
 niā p̄cepit

Qd' p̄ resurrectionē
 nulla egem' refec-
 tione ciboꝝ

Quare angli cū
hōib' manduca-
rent dñs p' resur-
rectionē

Qre de hōie singul-
lati non sit dictū.
uidit d's q' ēēt bonū.

hominū. ut eandē suā immortalitatē & incorruptibilitatē p ob-
seruantia mandatorū dī custodirēt. in quib' mandatis erat ut
de lignis paradysi ocessis uescerent. de maledictis autē ab^{esse} tem-
parent. p' hōy edulū inditē s immortalitatis dona obseruarent.
in illi tactu ruinā mortis inuenirent. Sic ū incorruptibilis
& immortalis in fine erit caro nra. ad similitudinē anglicę sub-
limitatis in eodē semp statu pmanens. ut neq. cibis corpora-
lib' q'ppe qui inuita spūali nulli erunt egere possit. Nā qd
angli cū patarchis manducasse legunt n indigentie cau-
sa si benignitatis agebant. ut uidelicet hec agendo dulci
hominib' quib' apparebant oguerent. Dñs q; p resurrectione
suā manducauit cū discipulis. n refectioms necessitate. si
ut uere se post mortē recepisse carnē monstraret. Vidit d's
cuncta q fecerat. & erant ualde bona. Beda. Quia de singu-
lis dī opibus singillatim fuerat dictū. qd uiderat ea ēē bona.
recte in reclusionē bonis omnib' positū ē cū additamento. qā
uidit cuncta q fecit. & erant ualde bona. Si querit me-
rito qre de homine facto n sit adiunctū singillatim. Et
uidit d's qd ēēt bonū. si ipsi magis factura int ceta uni-
uersalitē laudanda reseruet. A v's. An qā psciebat d's homi-
nē peccaturū. nec in sue imaginis pfectione mansurū. n
singillatim. si cū ceteris cū uoluit dicere bonū. uelut uni-
mans qd ēēt futurū. qā cū ea q facta s in eo qd facta s qn-
tū acceperunt manent sic ut illa q n peccauerunt. ut illa q
peccare n possunt. & singula bona. & in uniuerso omnia ual-
de bona s quia & corporis mbra etiā singula pulchra s
multo tam in uniuersi cōpagē omnia pulchriora. qā oclm ū
bi grā placitū atq; laudatū tam si separatū corpore uidero
m. n dicerem tam pulchrū ēē q in illa connexionē mbroꝝ
suo loco positū. Homo q & añ peccm in suo genē bon' erat.
si sēptura ptermisit hoc dicere. ut illud pot' diceret. qd

futurū aliqd p̄nuntiaret. Verū ē utiq; qd̄ dictū ē de hōie. Vt
enī singulatim bonū ē. magis utiq; bonū ē cū omnib⁹. Moderatū
ē q̄ ut diceret. qd̄ ē in p̄senti uerū ēēt & p̄scientiā significa-
ret futurū. Igit̄ p̄fecti sūt celi & terra. & om̄s eōz cōnat⁹. Cōpleuntq;
d̄s die vii. op⁹ suū qd̄ fecerat. & requēnt die vii. Amb⁹. Ipsiū diē
fecit & sc̄ificauit. futurā requē animarū p̄figurans. Alia e-
ditio h̄t die sexto. Be d̄ a. Senari⁹ numer⁹ p̄fectus ē. q̄a par-
tib⁹ suis complet⁹. Sūm enī sexta pars illi⁹ ē duo t̄cia. t̄a dimi-
dia. Si numeras unū & duo. & tria. ipsa sūma sex facit. Non
enī ita ceti inueniunt⁹. Apt̄ea in hoc numero p̄fecit d̄s opa
sua. Potuit tam̄ uno die cuncta facere si uell̄. Sex q̄ etati-
b⁹ gen⁹ humanū in hoc mundo p̄ successiones tempore d̄i opa
insignunt. Quarū p̄ma ē ab ađa usq; ad noe. iij. a noe usq;
ad abraham. iij. ab abrahā usq; ad dauid. iij. a dā usq; ad
t̄nsimigrationē babylonis. v. de iñ usq; ad aduentū d̄ni. vii.
que n̄c agit⁹ usq; q̄ mundus finiat⁹. Septima ū intelligit⁹ in
requē sc̄oe. Que sc̄it. finē n̄ habz. q̄a ult̄a nullus t̄minis clau-
dit. Ideo ū ađa usq; ad diē sextū n̄ ē format⁹. q̄a donec
om̄ia ēēt creata. & q̄si illi sua dom⁹ ēēt parata. congruū fu-
it illū n̄ formari. Iste generationes terre celi & q̄n create sūt.
Interrogatiue legendū. Be d̄ a. In die q̄ fecit d̄ns d̄s ce-
lū & terrā. Diē hoc loco sc̄ptura p̄ om̄i illo t̄p̄r̄ posuit. q̄
p̄mordialis creatura formata ē. Cētm difficile intellectuē
quom̄ in uno die fecerit d̄ns celū & terrā. & om̄e uirgultū
agri. om̄eq; herbā regionis. n̄ forte dixerim⁹ qd̄ in mate-
ria informi om̄is parit̄ creatura sit facta. iuxta hoc qd̄
sc̄ptū ē. Qui uiuit in ēt̄num creauit om̄ia simul. Fons as-
cendebat e t̄ra. Be d̄ a. De hoc fonte & ascensu ei⁹ in terrā
dictum. p̄mo uideam⁹ q̄a p̄ma illa ḡminatio t̄r̄e cui p̄mis-
sa sententia meminit. sine ulla irrigatione aquarū d̄o ui-
vente facta ē. flui⁹ aut̄ fontis q̄liscūq; irrigatio. p̄ ues-

Ad cap. 2. 6

De senario mundo.

De sex etatib⁹ sc̄li.

Qd̄ p̄ma ḡminatio
sine ulla irrigatione
facta sit

De fonte paradysi.

Qm̄ formauerit
d̄s hominē

Qm̄ inspirauit ei
spiraculū uitę

Paradyss.

ntā herbas terrā. ac lignis sup̄uenit. Merito q̄ ordine ordierit
querit. Neq; aliqd obstat credi qd̄ ita p̄ uices ad irriganda eā
ascenderit ac redierit quom̄ usq; hodie solet nilus ad irri-
ganda eḡypti plana annuatim ascendere qm̄ irrigabat ior-
danis aliquādo terrā pentapolum de q̄ sc̄ptura ait. qā uniuersa
irrigabat. sic̄ paradyssus dñi ut sic̄ eḡyptus formauit q̄ dñs ho-
minē de limo t̄rę & reliq; usq; in animā uiuentē. Be va. In
q̄ uidelicet sententia uitanda ē paupertas sensus carnalis. ne fa-
te putem̄ dñm. I manus corporeis de limo formasse corp⁹ hōis. I
faucib⁹ labijsue inspirasse in faciē formati. ut uiuere posset. I
spiraculū uitę habere formauit q̄ de limo d̄s hominē quē uero
suo de limo fieri iussit. Inspirauit in faciē ei⁹ spiraculū uitę. &
fact⁹ ē hō in animā uiuentē. cū ei substantiā animę asp̄e in q̄
uiueret creauit. Nam ita recte intelligit̄ spirasse in faciē ei⁹
dñm. spiraculū ei⁹ q̄ uiueret creasse. Bene aut̄ in faciē inspiras-
se homini d̄s dñr ut fieret in animā uiuentē qā nimirū sen-
sus omnes corp⁹. magis in faciē uigent. Non q̄ audiendi s̄
qui putant animā partē dī ēē. qā si hominis aīa pars dī ēē.
nec a se ipsa. nec ab aliq̄ decipi. nec ad aliqd̄ mali faciendū
siue patiendū ulla necessitate cōpelli. nec in meli⁹ ut deteri⁹
mutari om̄ino potuiss̄. Fiat⁹ aut̄ ille q̄ animauit hominē
fact⁹ ē ab ipso n̄ de ipso. quia nec hōis fiat⁹ hōis pars ē. nec hō
eū facit de ipso. si ex aere halitu sūpto & effuso. Beat⁹ a v̄o. I
ih̄e. nichil temere de aīa conati s̄t affirmare. si ingenio-
se ignorare se dixer̄ unde fiat. ut qm̄ ad corp⁹ ueniat. ut
uidel̄ t̄p̄r̄ceptionis. an alio q̄libz t̄p̄r̄. I h̄e. Satisficendi
s̄t qui putāt animas cū corporib⁹ ser̄. & n̄ a dō si a corp⁹ pa-
rentib⁹ generari. Cū enī caro reuertat̄ in terrā. & sp̄s redeat
ad dñm q̄ dedit illū manifestū ē dñm patrē animarū &
n̄ homines. Plantauerat aut̄ dñs d̄s paradyssū uoluptatis
ap̄ncipio. I h̄e. Et plantauit dñs paradyssū in eden cont̄

orientē. Paradysus gree. lat. hortus. Eden hebraice. lat. deliciae. Iduvntq;
 d's de humo omne lignū pulchrū iusu. & ad uescendū suauē. Beva.
 Lignū uitę inde dictū. qā hanc uirtutē diuinit' accepit. ut
 qui ex eo manducaret. corp' ei' stabili sanitate firmaret. neq;
 ulla umq'm infirmitate v' etate indeteri' mutaret. Lignū
 etiā scię boni & mali. Arbor itaq; illa n̄ erat mala. s; appellata
 ē lignū scientię diuiscendi bonū & malū. in q' hō p' experimentū
 penę disceret. qd intereēt int' obedientię bonū & inobedien-
 tię malū. Nom' uni phison. Phison ē quē gangen appellant. &
 interpretat' os pupuli. v' oris mutatio. E'vilath. dolens v' par-
 turient. Bdellū ē ut plini' scribit aromatica arbor. colore
 nigro. magnitudine oliuę. fruct' ipsi' natā ē gummi. Est aū
 lacrima ei' subalbida. leuis. pinguis. equalit' certa q' facile
 moueat. gustu amara. odoris boni. si uino p'fusa odoratiōr.
 Onix aut' lapis ē p'ciosus. inde appellat' qd in se p'mixtū ha-
 beat candorē in similitudinē unguis humane. Greci unguē
 onichen dicunt. Hunc arabia gignit. si indicus igniculus sit.
 albis cingentib' zonis. Arabic' aut' niger ē cū candentib' zonis.
 Geo' significat pect' t' p'pitū. Quē nūc ē dicunt. Ethyopia
 tenebras. siue caliginē. Tigris uelocitas. Eufrates. fertilis.
 Ut oparet' & custodiret illū. Beda n̄ serui labore; s; honesta
 animi uoluntate. Possum' aut' & sic intelligē. ut oparet' para-
 dy'sū. & custodiret semetipm. Est & ali' sensus. Ut ipm homi-
 nē oparet' d's & custodiret illū. Alii uolunt ut hō oparet' &
 custodiret illud. i. p'ceptū. Si p'ceptū nondū erat datum.
 Quacūq; die comederis ex eo morte morieris. i. mortalis
 eris. Alii. Quacūq; die deserueris me p' obedientiā. dese-
 rā uos p' iusticiā. Beva. Querit' qm animalia adducta sūt
 ad adā. Iussio dī n̄ solum ad hoies. s; & ad aues & peccora p' an-
 gelos ministeriū etiā ad illa q' in aq's fr' puenit. sic ad cetū
 qui glutunt ionā. Inmisit g' dñs soporē in adā. Alia editio

De ligno uitę

De ligno scię
boni & mali.

Physon.

E'vilath.

Bdellū.

Onix

Geon.

Tigris. Eufrates.

Qm animalia ducta
sunt ad adā.

*Qre dr adā dixisse
os ossib' meis. 7
pprea relinquer
ho patrē matrē 7
adherē uxori cū
dē meū hoc dixisse
narret.*

vinago.

*Cap. 3. Genes.
Serpens.*

*Qre pmiss' sit dia
bol' tēptare hoīem.*

De paradysō.

habet mentis excessū. Symmach' graue & profundū soporē inter
ptatus ē. Be va. Quare mulier de late uiri. qre dormienti. q
re costa. qre carne loc' illi repletus ē n̄ alta costa. cur n̄ fecit
s; edificauit. Non ē itaq; dubitandū. hec ita ēē facta. s; tam
ob aliqd significandū. hoc ē in xpo & in ecclā. Dormiunt ieru
ce xpc. Pungit lat' ei lancea. & fluunt sacramta. ex quib' for
met ecclā. Et posuit carnē p ea. carnē suā p ecclā. Qd; sequit
os de ossib' meis & ret. cum sint ūba pmi hominis. dñs tam in e
uanglio dñm dixisse declarauit. Dicit enī. Non legistis qā qui fecit
homīnē ab initio. masculū & femina^{fecit} eos. & dixit. Ppter hoc di
mittere ho patrē & matrē & adherēbit uxori suę & erūt duo i car
ne una. ut intelligerem' ppter extasin. q̄ pcesserat in adā hoc illū
diuinit' potuisse pphare. Os aut' de ossib' qd' idē ē & costa. signi
ficat spūales & fortes. caro de carne min' pfectos. Qui tam unū
corp' xpi sūt. Hec uocabit' vinago. qā de uiro sūpta ē. Vinago
dr qñ uirū agens. v' uirilit' agens. Vir interpretat' hebreice
is. mulier. issa. Erat utq; nudus. & n̄ erubecebant. Be va. Quid
enī puderet qñdo nullā legē in membris suis senserunt. repug
nantē legi m̄tis suę. Serpens aut' n̄ irrationali aīa sua. s; in ali
eno. i. diabolico spū callidior omnū bestiariū dr. Quid enī mi
rū si instinctu suo diabolus serpentē implens illo more. qua
tes demonū impleri solent. sapientissimū reddiderit omnū
bestiariū. Hec sane debent' opinari. qd' serpentē s; p quē tēpta
ret psuaderetq; diabolus elegerit. si cū ēēt in illo cupiditas
decipiendi. pullud animal potuit p qd' pmissus ē. Non ē arbi
trandū qd' hominē deiecit' iste diabolus tēptare pmitteret.
n̄ pcessisset in animā illi' quedā elatio compmenda. Añō. Viue
bat ho scdm dñm in paradysō & corporali & spūali. Hecq; enī erat
paradysus corporalis ppter corpus bona. & ppter mentis n̄ erat
spūalis. Postea ū qm supb' ille angls ac p hoc inuidus. p eandē
supbiā a deo ad semetipm ouersus. & quodā qñ tyrannico fas

tu gaudere subditis. qm̄ ēē subdit' eligens. de spūali paradyso ce-
cidit. male suadendi uersutia in hominis sensu serpere affectant.
cui utiq; stanti quō ipse ceciderat mundebar colubrū in parady-
so corporali i' duob' illis hominib' masculo & femina animalia
etiā terrestia cetera subdita. & innoxia uersabantur animal sel lu-
briū & tortuosis anfractib' mobile. opī suo & grūū p quē loqrēt'
elegit. Eoq; panglicam p'sentiā p'stantioreq; naturā spūali ne-
quicia s' subiecto. & tamq' instrumto abutens fallacia sermocinat'
ē femine. a parte scil' inferiore illi' humanę copule incipiens. ut
gradatim pueniret ad totū. n̄ existimans uirū facile credulū
neo errando posse decipi. si dñi alieno cedit errori. Non enim
frustra dixit apl's. adam n̄ ē seduct' mulier aut' seducta ē. n̄
qā illa qd' a serpens locut' ē uerū credidit. ille aut' ab unico no-
luit & sortio durimi. nec in cōmuniōe peccā. Sz n̄ ideo min'
reus. si sciens prudensq; peccauit. Be va. Sic aut' serpens lo-
cutus ē hoi. sicut asina in q' sedebat balam. A b c. Et q' putas
lingua serpens locut' ē ad mulierē. Serpens utiq; ore. Si
enī hodie n̄ desunt q' latrat' canū intelligāt. & lupo ululātū.
& uarritū elephantoꝝ. & cant' pulloꝝ. qre n̄ magis rudis
adhuc mulier scire potuit & intellige sibi lū serpentū. cum
multos sciam' annū uoces discernere. Ham & stat diabolū
ei' uocib' uti. cui corp' intuerit. Nec alit' falleret mulierē.
Et apti sūt ocli eoz. Be va. Se muncē ad & cupiscendū. ad pe-
nā peccē carnis illi' morte & cepta. Ut apti sūt ocli eoz ut ui-
derent etiā malū. Bonū enī tantū pmo uiderēt. Perizoma-
ta gēe. lat' succinctoria & femoralia. seu feminalia. ut capes-
tria. Campesta ex eo dicta sūt qd' iuuenes q' nudi exercebant
in campo. pudenda opiebant. Est aut' uestis antiq'ssima q'
tantū genitalia tegunt. Cumq; audirent uocē dñi de ābu-
anti in paradyso. Deambulāt iā illis d's & n̄ stat. qā in pcepto illi' n̄
stabant. Ad aurā p' meridie. Quia ab illis iā auferēbat lux

Cre p serpentē
locut' sit hoi.

Qd sit q' apl's ait
ada n̄ ē seductus

Perizomata.

Qd sit de ābulare
dñi.

Cre p' meridie.

Quere uocum dñs ad.

**Quē serpenē uenenū
accepit.**

**Quid uir et mulier
in epat n̄ maledicunt.
Serpenē maledicunt.**

**Diabolus.
Quē modis maledictū
memorat.**

illa feruentior ueritatē. Vocauitq; dñs adā. Genes. Numquid nā
diuina potentia nesciebat p̄ culpā seruus ad q̄ latibula fugerat?
Si p̄ hoc qd̄ uocat signū dat. q̄ ad penitentiā reuocari. Ad hoc
autē requirunt ut peccatū qd̄ tñsgr̄ edendo cōmiserant. ofi-
tendo deleant. Vnde & serpens ille qui n̄ erat reuocandus
ad ueniā. n̄ ē de culpa requisit. Si illi p̄ccm̄ auxerit. dñ ad-
hibere sibi met utriq; defensionis solatia magis qm̄ confessio-
nis elegerit. uir excusando p̄ mulierē mulier p̄ serpentem.
adā obliq; dñm tangens. qd̄ ipse p̄cc̄i auctor extiterit. qui
mulierē fecit. eua culpā ad dñm referens. q̄ serpentē in pa-
radysō posuit. Maledict̄ es int̄ om̄ia aīantia. Nē corporali
serpens uenenū accepisse dñr. & p̄us n̄ habuisse. Sup̄ p̄cc̄ tu-
ū gēlieris. Beva. Serpens aī hoc pedib; ambulasse dñr. Qd̄ af-
firmare n̄ audeo. Inimicicias ponā int̄ te et mulierē. Mulier
et scā maria uirgo et eccl̄a. Sem̄ ei; v̄l uirginis xpc. v̄l eccl̄e fi-
lij. i. xpiani. Sem̄ autē diaboli pueri si hoies. Caput diaboli
mors. Et p̄ma suggestio p̄cc̄i. Calcaneus mulieris finis uite.
Vt si ad xpm̄ referas. sic intellige. Tu illū supplantabis ut
moriat̄ ille te uicto resurget. Increpat̄ autē uir. increpat̄
mulier. n̄ maledicunt̄ n̄ in fructib; terrę q̄ ad penitentiā
referunt. Serpens ū maledicunt̄ q̄ significat diabolu q̄ pe-
nitentiā agere n̄ pot. Diabolus interpretat̄ deorsū fluens. Ma-
ledicta t̄ra in ope tuo. Genes. Cum maledictionis iaculū di-
uina uox gūi astruat ultione plectendū. cur in t̄re male-
dictione diuina uoce hoc qd̄ hō facere phibet̄ inferit. Si
sciendū ē qd̄ duob; modis sc̄a sc̄ptura maledictū memorat.
aliud uidelicet qd̄ pbat. aliud qd̄ dāpnat. Aliū enī maledic-
tū p̄fert̄ p̄ iudiciū iusticie. aliū luore vindicte. Dñs q̄ male-
dicere dñr. & tam̄ hō maledicere phibet̄. q̄a qd̄ hō agit ma-
licia vindicte dñs n̄ facit n̄ examine & uirtute iusticie. Vn-
de sc̄i uiri cū maledictionis sententiā p̄ferunt. n̄ ad hanc ex-

uoto ultionis. si iusticie examine erumpunt. Multiplicabo conceptus
tuos. & erumpnas tuas. **Avē.** Absit ut credam illos coniuges in para-
dyso institutos p libidine de q̄ erubescendo genitalia tacerē im-
pleturos fuisse qd̄ in sua benedictione d̄s dixit. Crescite & multi.
Post peccm̄ quippe orta ē hęc libido. p̄ peccm̄ cā natā n̄ impu-
dens amissa potestate cui corp̄ ex omni parte ^{et serviebat} serviebat loco
penę sensit. attendit. erubuit. opunt. Illud poti⁹ ē credendū qd̄
scēre numer⁹ quant⁹ complendē illi sufficit beatissimę civitati.
tant⁹ existeret. & si nemo peccass̄. quant⁹ nē p̄ dī grām colligit
de multitudine peccōr. q̄ usq; filii soli hui⁹ generant⁹ & gēnti.
Semmarer̄ q̄ plen⁹ uir⁹ suscipet femina genitalib⁹ membris qm̄
id temp⁹ ēēt. & quantū op⁹ ēēt uoluntate motis. n̄ libidine rei-
tatis. sicut & man⁹ & pedes & digitos. & cetera mēbra mouem⁹ cum
uolum⁹. sic ea quę sūt in ore ac facie q̄ntum pot⁹ uoluntas mouz.
Non autē paliquā creaturā corporatē loquit⁹ d̄s cū hominib⁹ ue-
lut corporalib⁹ instrepens aurib⁹. neq; p̄ hui⁹ m̄ spūalē creatam
quę corpore similitudinib⁹ figurat⁹. sicut in sōnis. vlt̄ q̄ alio tali
m̄. si loquit⁹ ipsa ueritate. si q̄s sit idoneus ad audiendū m̄te
n̄ corpore. Ad illud enī hoīs ita loquit⁹. qd̄ in homine ceteris
quib⁹ homo igitur ē. meli⁹. & quo ipso d̄s solus ē melior. i. ad m̄-
tem. Eva interpretat⁹ uita. siue calamitas. Ne forte mittat ma-
nū suā. & sumat etiā de ligno uitę. **Be va.** Acta eodē die q̄ for-
mat⁹ ē. i. f. vi. peccauit. & eiecit⁹ ē p̄us qm̄ de ligno uitę peperit.
Cherubin plenitudo scēre interpretat⁹. Flammeū gladiū atq; v-
satile. Versatile dixit significans qd̄ q̄ndocūq; ueniret temp⁹ cū
remoueri debuiss̄. Paradyssus ut quidā uolunt sept⁹ ē rom-
phea flamma. i. muro igneo. ita ut ei⁹ penē cū celo iungat⁹ in-
cendū. Questio. cur d̄s mundū fecerit. **Avē.** Quia ē opifex.
Aut neget⁹ si n̄ est. Si ēē ipsa opa manifestant. fecit q̄ ut ēēt
qd̄ an̄ n̄ erat. q̄a sine dubio meli⁹ ē ēē quā n̄ ēē. Et paulo p̄t.
Videns diabolus infra se multas spūales potentias q̄ppe cum

Coniuges in paradyso
n̄ p libidine cōmisse

E

Quo loq̄t d̄s cū hoīb⁹

Eva.

Qua die peccauit
ho in paradyso.

Quē uisatilis ēēt
gladi⁹.

Qd̄ sit flamma
gladi⁹.

Quē d̄s mundū fe-
cerit.

Mundus.

Quare unum sit dicitur homo.

Unde dicatur mundus.

Cosmos.

Homo microcosmus.

Quid sit mundus.

Homo homo.

Capitulum IV.

Quid sit recte offerre.

Quid sit recte dividere.

in paradysio dei prestantior esset cognitione mysterij celestis. ipsa elatione inflatus uoluit dici deus. Unde deus ut eius presumptionem non potestatem si ratione destrueret. materiam addidit quam esset rerum confusio. ex qua faceret mundum. Mundus autem uocatur quia unaquodque res ab altera segregata. ad mundum. id est ad purum apparuit. ut hinc homo honorosius crearetur ex supernis et inferis. et ex celestibus et terrenis. unum dei dominum non tantum ore. sed et imagine quam unum ab uno deo factus est ex quo ceteri orirentur ostenderet. Ideo enim unum unum fecit ut doceret ab uno esse omnia. ac per hoc unum esse deum. ut superior creatura ad confusionem suam in hominem qui est terra additus esset disceret ueritatem. Et ex eo diabolus inimicus extitit hominis. Mundus etiam ut ysidorus dicit. a motu dicitur quia mundi elementa. id est. celum. aer. sol. luna. et omnia sidera. mare et flumina. tempora. anni dies et noctes semper in motu sunt. Greci de ornamento nomen mundo accommodauerunt. Appellatur enim apud ipsos cosmos. Cosmo uerbum grecum est a quo grece cosmos. latine celum dicitur. Quo nomine apud illos quoque est quando mundus uocatur. Inde et homo microcosmos. id est. minor mundus appellatur et est autem mundus uniuersitas omnis que constituitur ex celo et terra. Homo uero dicitur ab humo de quo additus est. et a geo. id est. terra. id est. unitate quia unum a deo factus est cum reliqua animalia deus plura simul addiderit. Et respexit deus ad abel et ad munera eius. ad cam et ad munera illius non respexit. Beata. Unde sciret cam quia ad munera abel respiceret deus et ad sua non respiceret. non quia uera est theodotionis interpretatio quam dicit. inflamauit deus super abel et sacrificium eius super cam uero non inflamauit. **Græc.** In foribus peccatum ad eum cum in cognitionibus pulsatur. Cui appetit subest et ei quoque homo dominatur si ei permittitur et postquam ad duriciam crescat reluctanti mentis subigatur. **Græc.** Recte offertur cum recta intentione aliquid agitur. Si recte non dividitur si non hoc quod pie agitur etiam subtiliter discernatur. **Ave.** Recte offertur sacrificium cum offertur deo uero cum uni tantum in sacrificium dicitur. Non autem recte dividitur dum non recte discernuntur et loca

temporal' ipse res que offerunt' t' ipse q' offert' & cui offert' v' l' h' q' -
bus ad uescendu' distribuit' qd' oblatu' e' ut diuisione' hic intelli-
gam' discretionē sine cū offert' u' n' oportet. aut qd' n' ibi s'z alibi
oportet sine cū offert' q'ndo n' oportet. aut qd' n' tē. s'z alias opor-
tet sine cū id offert' qd' nusqm' & numqm' penit' debuit. sine cū
electiora s' eiusde' generis rerū tenet ho. qm' s' ea q' offert' dō.
sine cū ei rei que oblata ē fit particeps p'fan'. aut q'libet que
fas n' ē fieri. Omis q' occiderit eam. septuplū punit'. Avē. Sep-
tē uindictas p'mittit d's. si q's ad hec facinora q' admisit eam
aspiciss'. ut uidens ex hoc ope eam reū factū. cū adhuc legi
manifestatio n' erat sciret se septemplex pena mutari si n'
hoc uitaret. ut legis noticiā adderet. ex plaga sup' quā me-
ruerat eam. ut cū plaga eam. vii. numerent' uindictas. Itē
alio m' iuxta. lxx. q' t'ntulerunt septē uindictas exsoluet
De va. In vii. generatione occisus ē eam. Adā q'ppe genu-
it eam. eam gen' enoch. enoch gen' urat. urat gen' maviael.
maviael gen' matusala. matusala gen' lamech. Qui septim'
abacta occidit n' sponte eam. Videt' q' dixisse d's. Non ut
tu putas. omis q' inuenerit te statim occidet te. si tremen'
& gemens uiues usq' ad septimā generationē. & tē occideri.
& q' te occiderit. vii. uindictas exsoluet. i. sūmabit t' fini-
et cruciat' q's p. vii. gen'ationes oscentie igne tort' luebat.
Avē. V's locut' ē ad eam eo more q' cū p'mis hoib' p' creaturā
subiectā uelut eox soci' forma aggrua loquebat'. Posuitq' ei
signū sedm' beclā tremore. sedm' iherā. osculū. qd' homines
s' inuicē obuiantes porrigent. ut hodieq' uidem'. & ē sig-
nū pacis. Septim' nusq' inueni in q' loco sacrificiū suū dno
eam & abel obtulerunt. De lamech u' septuages septies. Be-
va. Idarco n' s'z similes uindictas in actā. & eam. & lamech.
qā q' posteri peccauerūt maiore dī noticiā habuerūt scil' p'
pcedentes uindictas q's pri' accidisse scierūt. Sic etiā nē in

Genes
v' l' h' q' -
bus ad uescendu' distribuit' qd' oblatu' e' ut diuisione' hic intelli-
gam' discretionē sine cū offert' u' n' oportet. aut qd' n' ibi s'z alibi
oportet sine cū offert' q'ndo n' oportet. aut qd' n' tē. s'z alias opor-
tet sine cū id offert' qd' nusqm' & numqm' penit' debuit. sine cū
electiora s' eiusde' generis rerū tenet ho. qm' s' ea q' offert' dō.
sine cū ei rei que oblata ē fit particeps p'fan'. aut q'libet que
fas n' ē fieri. Omis q' occiderit eam. septuplū punit'. Avē. Sep-
tē uindictas p'mittit d's. si q's ad hec facinora q' admisit eam
aspiciss'. ut uidens ex hoc ope eam reū factū. cū adhuc legi
manifestatio n' erat sciret se septemplex pena mutari si n'
hoc uitaret. ut legis noticiā adderet. ex plaga sup' quā me-
ruerat eam. ut cū plaga eam. vii. numerent' uindictas. Itē
alio m' iuxta. lxx. q' t'ntulerunt septē uindictas exsoluet
De va. In vii. generatione occisus ē eam. Adā q'ppe genu-
it eam. eam gen' enoch. enoch gen' urat. urat gen' maviael.
maviael gen' matusala. matusala gen' lamech. Qui septim'
abacta occidit n' sponte eam. Videt' q' dixisse d's. Non ut
tu putas. omis q' inuenerit te statim occidet te. si tremen'
& gemens uiues usq' ad septimā generationē. & tē occideri.
& q' te occiderit. vii. uindictas exsoluet. i. sūmabit t' fini-
et cruciat' q's p. vii. gen'ationes oscentie igne tort' luebat.
Avē. V's locut' ē ad eam eo more q' cū p'mis hoib' p' creaturā
subiectā uelut eox soci' forma aggrua loquebat'. Posuitq' ei
signū sedm' beclā tremore. sedm' iherā. osculū. qd' homines
s' inuicē obuiantes porrigent. ut hodieq' uidem'. & ē sig-
nū pacis. Septim' nusq' inueni in q' loco sacrificiū suū dno
eam & abel obtulerunt. De lamech u' septuages septies. Be-
va. Idarco n' s'z similes uindictas in actā. & eam. & lamech.
qā q' posteri peccauerūt maiore dī noticiā habuerūt scil' p'
pcedentes uindictas q's pri' accidisse scierūt. Sic etiā nē in

Qd' sint. vii. uindictas

Qm' locut' sit d's ad
eam.
Qd' signū dederit
d's eam.

Vbi obtulerit sacrificiū

Qre n' fuerint similes
uindictas adā. eam.
lamech.

naid.
augustin.

Quæ dicta sūt adā.

Quæ ab. a. incipiat
hoc nom.

Quæ pmo appellant
adam.

In hebreo. ada. In greco
antropos. In latino.
homo.

De diuersitate ap-
pellationis. harū
uñ. litterarū.

Capitulum V.

De errore annoꝝ
matusala.

tribus legibus uindicta obseruatur. Secū hystoriā ab adā usq; ad xpm
septuaginta. vii. generationes sūt. Quibus pēccm lamech. i. totū mun-
di sanguinis effusione solutū ē. Si quidē & in p̄p̄to index.
lxx. vii. vndictę p̄p̄t interfectionē xpi sūt statutę. iuxta il-
lud. n̄ solū septies sūt usq; septuagies septies. si penituerit fr̄
remittendū. Habitauit in t̄ra naid. Anaid in hebreo habet
nod qđ interpretat̄ instabilis. Vnde & adolescentulū eū no-
cauit lamech. qđ stultus uagus & instabilis fuit. Qđ ū p̄misit
uirū. p̄pter senectutē diu qđ p̄uectoris etatis fuit. Et no-
cauit nom̄ ei adā. significans qđ dñaturus ēēt. iij. mundi
partib; in quarū capitib; iij. litterę nominis hui; inueni-
unt̄. Anathole. Vitis. Aretos. Mesembria. Qđ ē lat̄. Oriens.
Occidens. Septentrio. Meridies. Et & ali; intellect; in eo qđ h
nom̄ p̄misit. iij. litteris sc̄bit̄ siue qđ stat ipse hō ex q̄tuor
substantiis. i. humido. arido. calido. frigido. siue qđ scđm
adā significat. i. xpm. qđ in q̄tuor euangeliis enūciat̄ siue
qđ imaginē ei; in se p̄fert. cui ineffabile nom̄ ē. eque litterarū
iij. qđ nom̄ in lamina aurea sc̄ptum teste ieronimo usq;
ad diē iudicis dicere n̄ possum; si solito nōie utim; i. t e t r a.
t k a a m a t o n. In eo aut̄ qđ hoc nom̄ ab. a. incipit signifi-
cat qđ angl̄s p̄matum tenet. & adā ei scđs in honore est.
Vnde & a. in ordine litterarū p̄ma ponit̄. Sūt qđ interro-
gent qđ p̄mo appellauerit adā. Quibus respondeam; ad hō
primū hoc nom̄ appellatū ē. Et sciendū qđ in hebreo
uocat̄ adā. in greco antropos. in latino hō. Si & in hiscē
trib; linguis. iij. litterę nōis hui; diuerse appellant̄. Apd
hebreos aleph. ualeth. a e a. apd grecos alpha. beta.
alpha. apd latinos. a. v. a. Dignitas aut̄ nōis hui; multi
interpretationib; apud hebreos exponit̄ ut paulo p̄t di-
cem; Et uixit matusala. dcccc. lxx. viij. annis & mortu-
us ē ihēk. In hebreis & in samaritanorū lib; sc̄ptū ita

repperi. Et uixit matufala. clxxxvii. annis & genuit lamech. Et
 uixit matufala p^oq^m genⁱ lamech. d. cc. lxxxii. annis, & genⁱ fi-
 lios & filias. Et fuer^t omⁿs dies matufala. d. cccc. lx. viii. anni &
 mortuus est. Ergo scdm^h heb^r. adie natiuitatis matufala usq^{ue} ad
 die natiuitatis noe f^uit anni. ccc. lx. viii. His adde d^er^o annos
 noe. q^ua in sexcentesimo uite ei^{us} anno diluuiū factū ē. Atq^{ue} ita
 fit ut. d. cccc. lx. viii. anno uite sue matufala mortuus sit.
 Ad q^um numerū non puenit supputatio alteri^{us} editionis q^u sic
 h^{ab}et q^ud matufala. clxxvii. annos genuit lamech. rur^sq^{ue} p^o
 hunc. c. lxxxviii. genuit noe. cui^{us} uite anno. d. e. factū sit
 diluuiū. Qui anni diligent^{er} supputati. n^{on} h^{ab}ent d. cccc. l. v. finis
 usq^{ue} ad diluuiū. cū sup^{er}. d. cccc. lx. viii. annis matufala uix-
 isse dic^{it} sit nisi forte dicat^{ur} p^o diluuiū. xvi. annis uixis-
 se. Et quom^o uerū ē q^ud. viii. tantū aīe in archa saluate sūt.
 Restat q^u ut sic in plerisq^{ue} ita & in hoc error sit in nu^mero.
 Tac^{et} dolore int^{er}secus. vsq^{ue} penitet enī me q^ud fecerim ho-
 minē in terra. **Gen. 6.** Uerūq^{ue} in sacro eloq^{uo} sicut sapientes
 di sermonē trahit a sapientib^{us} scli. sic p^{er} utilitate hoīs uocē
 in se humane passionis ipse & ditor hominū sumit d^es. ut
 uidelicet dicat^{ur} dolore tac^{et} & penituisse cū pfecto ostet q^ua
 is q^u cuncta p^{ri}usq^{ue} ueniant & spiciat nequaq^{ue} aliq^ud fecerit
 uī penitendo resipiscat. **Act. 6.** Ira di n^{on} p^{er}turbatio animi
 ei^{us} ē s^{ed} iudiciū q^u irrogat^{ur} pena peccō. Non p^{er}manebit sp^{irit}s
 m^{is} in istis hoīb^{us}. Sp^{irit}m irę sue dic^{it} **Ih^es.** In hebreo sc^{ri}ptum
 ē. Non iudicabit sp^{irit}s m^{is} hoīes in sempit^{er}nū q^ua caro f^uit. Hoc
 ē. Quia fragilis ē in hoīe & d^editio. n^{on} eos ad ē^{ter}nos seruabo cru-
 ciat^{ur} s^{ed} hic illis restituā q^ud merent^{ur}. Ergo n^{on} seueritate ut
 in n^{ost}ris codicib^{us} legit^{ur} s^{ed} di clem^{en}tiam sonat. di peccator
 hic p^{er} suis scelerib^{us} uisitāt^{ur}. Trunq^{ue} dies eor^{um}. e. xx. anni.
Ih^es. Non q^u ut multi errāt humana uita in e. xx. an-
 nos contēta ē s^{ed} gen^{er}ationi illi. e. xx. anni ad penitentia

Ad Cap. VI

Ere dicat d^es dolo-
ret^{ur} & penituisseQd sit d^es dix^{it} n^{on} p^{er}
nere sp^{irit}m suū in
hoīe in eternū.

Q̄ sunt filij dī
que filie hominū.

Gigantes.

dati sūt Siquide invenim⁹ qđ abraham uixerit p̄ diluvium
e. lxxxv. annis. & ceteri ampli⁹. ccc. 7 ccc. annis. Quō ū penitentia
agere contempserunt. noluit dñs expectare decretū. s. x. an-
nox spacij s̄ amputatis induxit diluviū anno. e. agende pe-
nitentie destinato. filij dī sem̄ seth. qui pabel nat⁹ ē ad cui⁹
munera respex̄ dñs. filijs hominū. sem̄ cam. Avb. Cum eēt
adā utriq; generis pat̄. i. & cui⁹ series ad terrenā. & cui⁹ serie
ad celestē p̄tineret ciuitatē. occiso abel facti sūt duo patres sin-
guloꝝ generū. cam & seth. Qui seth quō talis erat futurus
qui impleret fr̄is abel sc̄itatem. ideo dixit adā posuit in dñs
semen aliud pabel. quē occidit cam. Gigantes. Iher. In he-
breo habet cadentes. Symmach⁹ ū tr̄tulit violentos. Beda.
Qđ dicit uiri famosi sic intelligendū ē quasi diceret sup-
bi & fortes. Gigantes dñr̄ tr̄a geniti. Ge. q̄c. lat̄ terra.
Ppter enormitatē enī stature & fortitudinē dicebant⁹ fi-
lij tr̄. Avb. Sūt qui n̄ credant magnitudines corporū lon-
ge ampliores tē fuisse qm̄ nē sūt Quos nudata plerūq; pue-
ritate siue p̄uim fluminū uariosq; casus nuncunt sepul-
chra. ū apparuerūt vlt̄ unde ceciderūt incredibilis magni-
tudinis ossa mortuorū. Vidi ipse n̄ solus. s. aliq̄ mecum in
uticensi litore molarē hoīs dentē tam ingentē ut si in
nr̄orū dentū modulos ocideret minutatim. centū inde-
ret nobis facere potuisse. Si illū ḡgantis alicui⁹ fuisse
crediderim. Nam ppter qđ erāt omnū multo qm̄ nr̄a
maiora tē corpora. ḡgantes longe ceteris ante ibant. sicut
alijs deū nr̄is q̄ temporib⁹ rara quidē. si numq̄ ferme
defuerūt que modū aliorū plurimū excederēt. Plin⁹ scđs
doctissim⁹ homo. q̄nto magis magniq; p̄terit seti excursum.
minora corpa naturā ferre testat⁹. Qđ etiā homerū cōme-
morat sepe carmine fuisse inuestū. n̄ hęc uelut poetica
figm̄ta deridens. s. in hystoriā fidē tamq̄ naturalū mi-

raculoſe ſcriptori aſſumens. Annoſe autē numeroſitas cuiq; ho-
minis q̄ temporibꝫ illis fuit. nullis tē talibꝫ documētis uenire
in experimentū pot̄. Neq; enī ullōm audiendi ſūt qui putant
aliū annos illis tēpibꝫ cōputatos. i. tantę breuitatis. ut annꝫ
unꝫ nꝛ. decē illos hꝛe credat. Quapꝫt inqunt cū audierit
q̄ſq; t̄ legerit nongentos annos aliquē uixiſſe. debet intel-
ligere nonaginta. Decē quippe illi anni. unꝫ ē nꝛ. & de-
cē nꝛ. c. illi fuerunt. Ac phoc ut putant. xxviii. annoſe
erat ada qñ gen̄ ſeth. & ipſe ſeth. xx. agebat & vi. m̄ſes qñ
de illo natꝫ eſt enoch. q̄ſ appellat ſcriptura. cē. xv. annos. quō
ſicut iſti ſuſpicantꝫ quoſe exponimꝫ opūione unū annū
quale nē habemꝫ in decē partes illi diuidebant. & eaſde par-
tes annos uocabant. Quarū partiū habi una q̄dratū ſena-
riū eo qd̄. vi. diebꝫ d̄s p̄fecit opa ſua. ut in. vii. requieſceret.
Series autē ſem qui numerꝫ q̄dratū ſenariū facit. xxxvi.
dieſ ſūt. Qui multiplicati decies. ad. ccc. lxx. pueniunt. i. xii.
m̄ſes lunares. Quinq; enī dieſ reliqꝫ quibꝫ ſolaris annꝫ impletꝫ
& dieſ q̄drans pꝫpter quē q̄ter ductū eo anno q̄biſſextꝫ ſit.
unꝫ dieſ adiciūt. addebantꝫ aueteribꝫ poſtea. ut occurreret
numerꝫ annoſe. Q̄ſ dieſ romani int̄calares uocāt. Nemo autē
x. annoſe hō potꝫ generare filios. qui numerꝫ. c. appella-
bantꝫ anni. ab illis hominibꝫ. ſi in annis. xvi. ē matura
pubertas. & plu iā idonea p̄reandę. q̄ſ centū & lxx. annos
illa tēp̄a nuncupabāt. Ut autē aliū annū tē fuiſſe cōpu-
tatū n̄ ſit incredibile. adiciūt qd̄ apud pleroſq; ſcriptores
h̄yſtorię reppitꝫ egyp̄tios habuiſſe annos. iiii. m̄ſum.
Acar̄nanos. vi. m̄ſum. Laūunios. xii. m̄ſum. Pliniꝫ ſcd̄ſ
cū cōmemoraſſi. relatū fuiſſe in l̄ttas q̄nctā uiariſſe. c. l.
ii. annos. aliū. x. amplꝫ. alioſ. cē. annoſe habuiſſe uitā. ali-
oſ. ccc. quosdā ad q̄ngentos. alioſ ad ſexcentos. n̄ nullos
ad octingentos. etiā pueniſſe. hęc om̄ia in ſc̄ia tēporū

De ſententia plini
ſcd̄i.

accidisse arbitrat^r ē Alii quippe inqt estate determinabant
annū & alterū hieme: alij qdripartitis temporib⁹ sicut archades
inqt quoz anni trimenses fuerunt. Adiecit etiā aliquando
egyptios. quoz paruos annos qternoz msum fuisse sup
dixim⁹. lunc sine limitasse annū. Ita q. apud eos inqt
& singuli milia annoz uixisse pdunt. his uelut pbabi
lib⁹ argumentis quida n destruentes fide sacre hui⁹ hy
torie sed astruere nitentes. ne sit incredibile qd tā
multos annos uixisse referunt antiq. psuaserūt s. nec
se psuadere impudent^r existimant. tā exigū spacū
temporis annū uocatū. ut illi. x. sint un⁹ n⁹ r. & x. illoz
sint c. n⁹ r. Hoc aut falsissimū ēē documento euidentis
simo ostendit. Sexcentesimo nempe uite noe anno
factū ē diluuiū. Cur⁹ g ibi legit^r. & aq diluuij facta est
sup terrā sexcentesimo in uita noe scdo m⁹se septima &
uicesima die m⁹sis. si ann⁹ ille minim⁹ quales. x. faciunt
unū n⁹ r. m. xxxvi. habebat dies. Tantillus qppe ann⁹ si
antiq⁹ more hoc nom accepit. aut n habebat m⁹ses. aut m⁹
sis ei⁹ est tridui. ut habeat. xii. m⁹ses. Quom⁹ g hic dictū
ē sexcentesimo anno uite noe: m⁹se scdo. septima & x.
die m⁹sis. n quia tales quales nē sūt etiā tē erant m⁹ses. Na
quo pacto alit^r uicesimo & vii. die scdi m⁹sis diceret^r factū
ēē diluuiū. De m⁹ p⁹ea in fine diluuij ita legit^r. Et sedt
archa in m⁹se. vii. vii. & x. die m⁹sis sup montes ararat. Aqua
minuebat^r usq. ad undecimū m⁹se. In undecimo autē
m⁹se p⁹ma die m⁹sis. apparuerunt cacumina montū. Sig
tales m⁹ses erat^r tales pfecto & anni erat^r qles nē habem.
Menses qppe illi tduani. x. & vii. dies h⁹re n potuerūt.
Aut si pars tgesima tridui tē appellabat^r dies. ut oīa
p portione minuant^r. g nec toto qtriduo n⁹ r factū ē
tam gnde diluuiū. qd memorat^r factū. xl. dieb⁹ & xl.

Plur falsas ēē
supdictas opinio
- nes.

De ciuitate cam.

Ioseph?

noctab? Quis hanc absurditatē & uanitatē ferat? Unde
 remoueat? hic error: q̄ nectura falsa ita uult asserere
 scripturam nram fide ut alibi destruat. Ave. Et etiā qui
 dubitent quom̄ cam nato s̄ enoch filio mox ciuitatē dedi-
 derit. & ei nom̄ imposuerit. Qd̄ n̄ sic putandū ē. q̄a nec
 ostitui tē ab uno potuit ciuitas. q̄ nichil ē aliud qm̄ ho-
 minū multitudo aliq̄ societatis uinculo colligata. Sicū
 illi hominis familia tanta numerositate cresceret. ut
 h̄ret etiā ppli quantitātē tē potuit utiq; fieri. ut iusti-
 tueret. & nom̄ p̄mogeniti sui ostituit imponeret ciui-
 tati. Tam longa q̄ppe uita illorū hominū fuit ut illic
 memorati quorū & anni tacti n̄ s̄t quib' uixerūt. numi-
 rū ante diluuiū ad. dccc. & q̄nquaginta. & tres annos
 puenirent. Hā plures. dccc. annos etiā trāsierūt. qm̄
 uis nemo ad mille pueniret. Quiaq; dubitauerit pu-
 nius hōis eratē tantū multiplicari potuisse gen' huma-
 nū ut ēēt unde ostituerent n̄ una s̄ plurimę ciuita-
 tes. Qd̄ ex hoc facile conici pot̄ qd̄ ex uno abrahā n̄
 multo ampli' quadringentis annis numerositas hebreę
 gentis tanta percreta ē. ut in exitu ei' de ppli ex egyp-
 to sexcenta hominū milia fuisse referant. bellice in-
 uentis. ut omitam gentē ydumeorū n̄ ptinentē
 ad pplm̄ isrl' quā genuit fr̄ ei' esau nepos abrahę. &
 alias natas ex semine ipsi' abrahę n̄ p̄ sarā uigē suā
 pcreato. **Ioseph?** filij s̄th disciplinā rerū celestium.
 & ornatū earū p̄mitus inuenerūt. Tubal sanguines
 ei' musicā coluit. ^{musicū instrumentū} & psalterium cytharāq; inuenit. Isti
 hęc autē ne dilaberent ab hōib' quę ab eo inuenta ui-
 debant. aut anteqm̄ ueniret ad cognitionē depreas.
 cū p̄dixisset adā extinctionē rerū omnium. unā ignis

*De monstruosis
hōib?*

versas ēē

musiuo

uirtute. aliā aquarū uī ac multitudine fore uentā. duā
fecit colūpnas. aliā quidē ex latib; aliā ū ex lapidib; & am-
bab; que inueniat cōscripsit. ut et si cōstructa laterib; ex-
tminaret ab umbrib; lapidea et pberet hōib; scēpta agno-
scē. Que lapidea adhuc pmanet itia syrie. *Avs.* Itē etiā
unū ex filiis noe. *Vel* poci ex illo uno hōie unū etiā ipi
extiterit. pagata credendū quedā monstruosa hōiū gna
que gentiū narrat hystoria sic phibent quidā habē unū oc-
clm in fronte media. quidā plantā habē p crura. qb; dā ēē
utrusq; sexū natam q̄s ermafroditos uocat. & dextrā mam-
mā uirilē. sinistram muliebrē. uicib; q; int se coeundo. & gige-
nere & parere. aliis oia nō ēē. cōsp nars tātūm altu uiuere.
alios statura ēē cubitales. q̄s pigmeos a cubitu gēi uocat. alibi
quinq̄nnes cepe feminas. & octauū uite armū nō excedē. Itē
fēit esse gentē ubi crura in pedib; habēt nec poplite flectūt
et sūt nimie celerit̄ q̄s sciopodas uocant. qd̄ p estū intra iace-
tes resupini. umb se pedū ptegit. q̄sdā sū cūce oculos h̄m̄es
in humis. et cēta hōiū ut q̄i hōiū gna. que in maxima
platea carthaginis musiuo picta sunt. ex lib; depm̄ta q̄i curi-
osius hystorie. Quid dicā de cenoccephalis. quoz canina capita
i ip̄e latus maḡ bestias quā hōies cōstitēt. Ante aliq̄t annō mā
quoq; memoria incoiente duplex hō nat̄ ē supiorib; m̄b; inferiorib;
simplex. Hā duo erant capita. duo pectora. uii. man. Venit autē unū &
duo pedes sic ūo homini. et tādū uixit. ut multos ad eū uidē-
dū fama cōtheret. S; tñ om̄ia gna hōiū que dñr ēē.
credere nō ē necesse. Verū quisq̄s uspiā nascit̄ homo. idē atal
rationale. mortale. q̄m̄libet n̄ris inusitatā sensib; gerat formā
corpis seu colore. seu motu. seu sono. siue qualibet ui. q̄libet par-
te. qualib; qualitate nat̄. ex illo uno p̄thoplasto *origine* ori-
ginē duce nullus fidelū dubitauit. Antipodas autē i. hōies

subt² nō ēē. com² nō pedē habentē. nulla ratione edendum ē.
 Adam homo. hum². terrigena. trā rub. sanguineus genitor. Iste int²-
 prationes in humo. in sanguine. uita. in creatione retinent
 dignitatem. Lūa int²pratur uita uel calamitas. Cain acq²sm
 o. siue possessio. Abel luct². siue uanitas. uel uapor aut misera
 bilis. Seth positio. t² resurrectio. Enos. homo. Malalcel laud
 ans dñm. Enoch dedicatio. Matusalam. mortis emissio. La
 mech humiliat². Noe requies. Sem. nominat². Cām callidus
 Iapheth. latitudo. Salech diuisio. Etas secunda.

finis p²ma etā sēli.
 Abini ab initio mun
 di usq² ad scđam etā
 - v. d. o. lvi. scđm
 hebreos.

Cap. VII.

De bitumine.

Noe uix iust² atq² pfect² in gen². s. l²he². Signant² aut inge
 nationib² suis. ut ostēdet n̄ iuxta sūmmatā iusticiā.
 s. iuxta sue gnatiōis modū. Cū dō ambulauit. hoc ē illi ues
 tigia sequebat². Bitumine limes ēā. Bitumē ē feruentissi
 mū. uolentissimū gluten. Cui ē ea uirtus ut ligna eo ob
 lita nec uerb² credi. nec solis ardore. ut uentoz flatib²
 aut aquaz possit inundatiōe dissolui. De quo plin² hys
 toriograph² ita refert. Bitumini plure² lacus inueniri dñr
 ut ē in urbe comagine samosata stagnū emittens. limū q²
 malthā uocant flammantē. cū quo defendere muros solēt
 q² tactui adherens retrahit fugientē. Istā ē pentapoli ubi
 mare mortuū ēē et lacū salinarū dñr quo quēcūq² uiuentia
 mgerē tēptatū. statim resiliunt et quāuis uehement² illisa s² fē
 ti excutunt². neq² uentis mouet² resistente² t²binib². bitumine
 quo aqua om̄is stagnat² neq² nauigatiōis ē patiens. quia om̄a
 uita carentia. in p²fundū mgit. neq² matiam ullā sustinet.
 n̄ que bytumine limit². Lucnā accensā fēit sup²natare. extinc
 to de mergi lumine. S² ē babiloni bytuminis pute². qd² pce
 mto in turri s²structiōe filii adā usi sūt. q² n̄ naturā aque
 firmissimū ē. Lenacula ē tristega. Tristega q² t²camerata dic
 ta qd² trib² ab inuicē sepata erāt habitaculā. Alia editio habet

tstega.

stetis

Bicamerata & tricamerata facies in ea. Erant enim quatuor habitacula.
 Noe cum filiis suis erat in supremo loco. aues in secundo. peccora in
 tertio. bestiae in quarto. Quinto loco erat stercor. Diluvium baptismus.
 Archa significat ecclesiam. Cataractae fenestras ianuae ostia. Et
 omne quod claudi & aperiri potest. In articulo diei. in initio. Adduxit
 spiritum super terram. id est uentum. Reuerse sunt aquae euntes & redeuntes.
 Iherusalem. Nota illud in ecclesiaste quod omnis aqua atque torrentes per oc-
 cultas uenas ad mare abyssum reuertantur. Beda. Coruus e-
 missus & non reuersus. figuram tenet diaboli ad regnum non reuer-
 tentis. Columba uero significat ad eam. ad paradysum reuertentem per
 christum. uel unumquemque iustum ad ecclesiam. Ramus oliuae in ore colu-
 bae. imitatus confessionem in ore cuiusque sancti. uel spiritus sanctus significat per
 columbam. in doctrina sua pacem portans ecclesiae. Altare anoe domino
 edificatum. ecclesiam noui testamenti ostendit. in qua tam de uideri
 quam de gentibus holocausta offeruntur. id est corpora & anime domino in o-
 dore suauitatis. Omnes pisces maris & omne quod mouetur erit uo-
 bis in escam. Hic primum carnem manducandi potestas datur hominibus.
 Quicunque effuderit humanum sanguinem fundetur sanguis illius.
 Hic primum mandatum per diluuium uindictae. Et haec est prima promissi-
 tio. Arcus meus erit in nubibus. Beda. Signum datur eis quod non ueniret
 ultra diluuium. quo timore diluuii senserat in illorum cordibus. Arcus
 uero idcirco non in terra. sed in celo ponitur ut ab omnibus uideatur. Qui
 duos colores habet. id est aqua & ignis. in quibus uindicta significatur aqua
 quae praeterit & ignis qui restat. Autem. Parum spiritualis doctrina in-
 telligitur per colorem aquae uetus testamentum. per colorem ignis nouum.
 & sensus spiritualis. Item. Arcus tres colores habere dicitur iacinthinum.
 & omichinum. & rubicundum. Iacinthum est lapis purpurei coloris.
 dicitur ex flore sui nominis. Non rutilat equiter. Sereno enim perspi-
 cuus atque gratum est in nubilo coram oculis euanesceat atque marcescit.
 In os missus frigidus est in sculpturas durissimus. nec tamen

ap. VIII.

ap. IX.

De arcu celesti.

Iacinthum.

inuncti. De omne supradiximus. Ergo iacinetur color q̄ cū celi facie
 mutati. scandalu penitentis significat. id ē imitationē poris
 uite. Omichin subalbidus. candore actualis uite. p̄martū in
 gredine seclariū negotio. Rubicundus color ē ardor spūalis
 in ratione baptismi. Plantauit uineā. Cum nūq̄ aū diluuiū
 quicq̄ de uinea legam. possum ex hac sententia conicere noe
 auctore fuisse colende uine. Maledictus chanaan seruus seruorū
 erit frīb' suis. Casus n̄ gen' seruorū hinc p̄mum exort' ē. i. ex
 illa maledictione pat' p̄t maliciā filij. Om̄s enī ex uno pat'
 siue scđm carnē ex adā. siue scđm sp̄m ex dō nascim̄ equalit'
 libi. nec ullus ex natā obnox' ē seruituti. n̄ iuxta eugl'm.
 Q' facit peccem seruus ē pecc'i. Dilatet d's iapheth. & habitet
 in tabernaculis sem. J̄hēx. De sem hebrei. de iapheth gentiū
 ppl's nascit'. J̄hēx. De iaphet nati s̄ filij. xv. de cham. xxx.
 de sem. xxviii. simul. lxxv. De quib' ort' s̄ gentes. lxxv. i. n̄
 q̄s misit dñs disciplos. lxxv. De iaphet gomer. i. galathes
 magog. i. scithes mathan medu iauan ioncs. q̄ & gci. tubal
 hiberi q̄ & hispani. aquib' celtiberi. mosoch capadoces. uñ ap̄d
 illos urbs maree thuras thraces. Ne itaq; .vii. gentes de stir-
 pe iapheth possederūt terrā in asia in parte adlonis. at ma-
 uo & taurosiri & coeles & cilicie montib' usq; ad fluuiū tha-
 na. in europa etiā usq; ad gadur nōia locis & gentib'. De
 cham. chus. & mesraim. & firth & chanaan. Chus hodieq;
 apud hebreos ethiopia nuncupat'. mesraim egyp̄t' firth ly-
 bies. Porro chanaan obtinuit terrā qm̄ iudei deinceps pos-
 sederūt. De tra illa eḡsus ē assur & edificauit ninuen &
 roboth ciuitatē. De hac tra assyriorū pullulauit impiū
 q̄ ex noīe nini beli filij niniū ociderūt urbē magnā q̄ hebrei
 appellant ninuen. ad cui' t' ruina t' penitentiā tota iōne
 p̄tinet p̄phetia. Q' d' aut' ait ninuen & roboth ciuitatē

Om̄s.

Q' auctor fuerit co-
lende uine.

Vñ serui.

Cap. X.

Vñ hebrei.

Vñ gentes.

De diuinitate gen-
tiū q̄ ort' s̄ de t̄b'
filiis noe.

ap. XI.

De turrim edifica-
ueruntDe ur̄ chaldeor̄.
7 de aram̄.

nō putem̄ duas ēē ^{urbes} ciuitates s; q̄a roboth platee iſpretant̄ ita
 legendū ē 7 edificauit ninuē 7 plateas ciuitatis. De ſem. he-
 lam 7 aſſur 7 arfaxath. 7 ludi. et arā. Hū abeuſiarte flumine
 partem aſie ad iudiciū oceanū tenent. De helam elamite
 p̄ncipes p̄ſidis. De aſſur dictū ē qđ ^{tinum} ninuē urbē 7 didit.
 Arfaxat aq̄ chaldei. Ludi aq̄ ludia. Aram aq̄ ſyri quorū
 metropolis ē damasē. Eber aq̄ hebrei. Q̄ heber uaticino
 quodā filio ſuo phalech nom̄ impoſuit. Nā interptat̄ diui-
 ſio. qđ in dieb' illi' lingue diuiſe s̄. Robur uenat̄ coram
 dño. ſc̄l ad tyrannidē exercendā. Nam ut ioseph' refert. ſu-
 ſit p̄pinqs ſuis dñm 7 minas ei' rēpnere. turriq; edificare
 in qm̄ diluuiū n̄ poſſit influere. Vnde 7 qđā codices
 hnt. tra dñm. Id etiā ſc̄s av̄b. ponit. Beda. Erim' p̄ dilu-
 uiū nemroth tyrannidē arripuit. 7 edificandę turris
 auctor extitit. Idcirco aut̄ turrim edificare uoluerunt
 q̄a diluuiū timuer̄. vt ut ali' q̄ten' memoriā hrent anq̄
 diuiderent in t̄ras. Qđ 7 ſc̄ptā 7 ſfirmat. In eo aū qđ dñs
 filij acta. p̄ccm̄ acta 7 memorauit. Sennaar int̄pretat̄
 exēſio dentiū. 7 fctor̄ eor̄. Beva. In ſola domo eber q̄ antea
 fuit lingua remanſit. Babel aū q̄ 7 babilon int̄pretat̄ 7 ſuſia
 qđ ibi 7 ſuſe ſt' lingue. Et mortuus ē aran aū thare patrē
 ſuū in t̄ra chanaan. Jher̄. In hebreo hab. in ur̄ ceſtim. i.
 in igne chaldeor̄. Tract̄ aū hebrei ex occasione iſt' m̄ fa-
 bulā. qđ abrahā in ignē miſſus ſit q̄a ignē adorare nolu-
 erit. quē chaldei colit 7 di auxilio libat̄ de ydolatr̄ igne
 pfugerit. Qđ in ſeq̄ntib' ſc̄bit̄ eḡſſū ēē tharā cū ſobole
 ſua de regione chaldeor̄. p̄ q̄ in hebreo habet̄ de incendio
 chaldeor̄. hoc ēē qđ nē dñs mortuus ē aran aū patrē ſuū
 in t̄ra natiuitatis ſue in igne chaldeor̄. qđ uidet̄ ignē
 nolens adorare. igne 7 ſuip̄ ſit. Aran fili' thare ſt' abrahā

& nachor duas genuit filias melchā & iescām cognōmto sarai.
 Equib' melchā accepit nachor uxore & sarai abrahā. Necdū
 q̄ppe int' patruos & fr̄um filias nuptiis fuerat lege phibit'z
 q̄ in p̄mis hoib'z int' fr̄s & sorores habite s̄. Erat aut' abrahā
 lxxx. i. v. annoz qm̄ eḡssus ē de charrā. Indissolubilis nascit' q̄s-
 tio. Si enī thara pat' abrahā cū adhuc ēēt in regione chaldeā
 lxxx. annoz genuit abrahā. & p̄ea in charrā. ēē. etatis suę anno
 mortuus ē qm̄ nē p' mortē thare abrahā exiens de charrā
 lxxx. v. annoz fuisse memorat'. cū anatiuitate abrahā usq; ad
 mortē pat' ei' ē. xxx. v. anni fuisse doceant'. Verax ē q̄ illa
 hebreę tēlitio q̄ sup' dixim' qd' eḡssus sit thare cū filiis suis
 de via chaldeę. & qd' abrahā babylonio uallat' incendio.
 q̄a illud adorare nolebat. dī sit auxilio liberat' & ex illo t̄p̄r
 & dies uite & t̄p̄s etatis reputet' ex q̄ ofessus ē dñm. sp̄mens
 ydola chaldeę. Semini tuo dabo terrā hanc. **Beva.** Due
 p̄missiones abrahe dant'. una de t̄ra rep̄missionis. altera
 longe p̄stantior. qd' in semine illi' benedicent' om̄s ḡn̄s.
 Nam aut' p̄mit' dicit' ē. i. excelsus. deīn abrahā. i. pat' excelsus.
 p̄ea abrahā. hoc ē pat' multaz gentiū. Sublata ē mulier
 in domū pharaonis. **Ier.** Iuxta librū hester' q̄cumq; mu-
 lierū placuiss' regi ap̄ uetēs sex m̄sib' ungebant' oleo myr-
 teo. & sex m̄sib' pignit'is uariis. & sic demū ingēdiebant' ad
 regē. Iōt' q̄ fieri ut saray p̄q̄ placuerat regi. dū pannū
 ei' ad regē parabat' ingēssus. & abrahe pharao multa dona-
 uerit. ut pharao postea sit percussus ad dño. illa adhuc itacta
 ab ei' cubitu p̄manente. fr̄s enī sum'. Quoz modis in diui-
 nis scripturis fr̄s dicunt'. Hātā ut esau & iacob. Gente. q̄a om̄s
 uidei fr̄s int' se uocant'. ut in deuteronomio. si emeris fr̄em
 tuū q̄ ē hebre'. Cognatione ut i hoc loco abrahā loth fr̄is
 sui aran filiū fr̄em appellat'. & in euēgio sobrinū dñi fr̄is ip̄i

De questione i dissolu-
bili.

Cap. XII

Qd' due p̄missiones
abrahe datę s̄. & de
noīe eius.

Cap. XII

Quoz modi fr̄s dicit'

cap. XIV

Bale.

vallis salinae.

Raphaim.

Asaroth
Arnam

Asasonthamar.

De iordane.

melchisedech.

memorantur Affectu. q̄ in sp̄itale z cōmunē scindit̄ Sp̄itale. q̄a om̄s
apiam fr̄s uocant̄ ut Ecce q̄ bonū z q̄ iocundū. habitare fr̄s in
unū. Cōmunē q̄a om̄s hoies ex uno pat̄ nati. pari ḡmanitate con-
gunt̄. Leua oculos tuos. usq; z semini tuo ī sēptēnū. Quatuor-
clunata mundi posuit orientē z occidentē septentrionē z mēdiū
Qd̄ aut̄ in om̄ib; sēpturis sc̄is leḡt̄ hic semel dixisse sufficiat
mare semp p̄cidente poni. ab eo qd̄ palestine regio haud p̄-
cul sita sit ut mare in occidentis plaga habeat. Bale lingua
hebraica. latine denotatio d̄r. Tract̄ ḡ hebrei hanc eandē
in alio sēpturaz loco salisā nominari dicit̄ rursū uicula
sternant̄. qd̄ sc̄l. t̄cio t̄re motu absorpta sit. z ex eo t̄p̄r. q̄
sodoma z gomorra. adama. z seboim. diuino subm̄t̄ sint igne
illa paruula nuncupet̄. Si qd̄ segor. t̄nsert̄ in paruā. q̄
lingua syra z oata d̄r. Vallis aut̄ salinae sic in hoc eodē li-
bro sēbit̄ in q̄ fuerāt an̄ putei bituminis p̄ d̄i n̄r̄ z sulphu-
ris pluuiā in mare mortuū uersa ē. P̄cussit̄q; r̄saim in
ast̄ car̄n. Raphaim ḡgantes. susim z emim t̄ribiles z horren-
di int̄pretant̄. Asason thamar ī lingua n̄ra resonat urbs pal-
max. Est enī oppidū qd̄ n̄c enagaddi uocat̄ balsami z palmarū
fertile. Thamar q̄ppe palma d̄r. In ualle siluestri. t̄ in ual-
le salinae. Lq̄ in hebreo habet̄. In ualle sēthim. qd̄ aqla z
theodotion amena nemora int̄pretati s̄t. Et q̄ fugerat nun-
tiavit ab̄rā hebreo. Hebreus t̄nsitor exp̄mit̄. Alambre z es-
col z aner. amorrei atq; germani. socij ab̄r̄e fuerūt. Et p̄secut̄
ē eos usq; dan. Dan un̄ ē fontib; iordanis. nā ast̄ uocat̄ ior.
qd̄ int̄pretat̄ riuus. Duob; ḡ his fontib; q̄a haud p̄cul a se dis-
tant. in unū riuū federatis. iordanis deinceps appellatur.
Melchisedech rex salē. Hebrei aiunt. Hc ēē sem. filiū noe.
z supputantes annos uite ip̄i ostendit̄ eū ab ysaac usq; tē-
pora uiuisse. om̄sq; p̄mogenitos donec sacerdotio fungeret̄

aaron fuisse pontifices. Porro sate. ierlm dñr: Melchisedech aut beat' apłs ad hebreos sine pat' & sine mat' cōmemoran. p eo utiq; qđ de parentib' tacet. ad xpm refert. & p xpm ad gentiū ecclām. omīs enī caput glā refert ad m̄bra. eo qđ pputiū hñs bñdixerit abre circūciso. & in abrahā leui. pleui aaron. de q' p'ea ē sacerdotiū. Ex q' colligi uult sacerdotiū ecclē habentis pputiū benedixisse circūciso sacerdotio synagoge. Et aut' aut' apłs sacerdos in etnū scđm ordinem melchisedech. mysteriū nūm in uō ordinis significat neq; p aaron in irrationabilib' uictimis immolandis. si ob lato pane & uino. i. corpore & sanguine dñi nři ihu x. Et de dit ei decimas. abram scđ regi & sacerdoti melchisedech. Le uo man' meas ab possessorē celi & t're. Gen' uiranti ē ego uacta absq; liberis. hoc ē absq; libis moriar: Et fili' cura toris mei. vñ uillici q' uniu'sa dispensat & distibuit cibaria familie uocatq; damasc' eliezer hic heres m̄s erit. Porro eliezer int'pretat' d's m̄s adiutor: Ab hoc auunt damascū & iditā & nuncupatā. Beva. Signū petit n̄ qđ dubitans an fieret si qm futurū ēēt inq'rens. Sume inq't m̄ uaccā tennē & caprā trimā & arietē annoꝝ triū. turturē & colū bā. Uaccā tennē significata ē plebs posita sub iugo legi. p capm trimā eadē lex peccatōꝝ p arietē triū annoꝝ eadē plebs regnatā. Q' aīalia iō tma dñr: qā partictōs t'p'x usq; ad noe & in usq; ad abrahā. & in usq; ad dauid. tamq' tēā etatē gerens. ille ppl's adoleuit. P turturē & colubā spū ales in illo pplo significata s̄. Quoꝝ etas tēporalis ictō ta cet' qā etna meditantēs. tñsīgī s̄ tēporalia desideria. Si qđ ē qđ aīalia illa tā diuidunt' adū sū se inuicē pa tib' ostitutis. n̄ qđ carnales & in uetī pplo. & nē int' se diuidunt'. Porro aues idcirco int' se n̄ diuidunt'. qā spūa

Qđ signi. qđ apłs aut de melchisedech sine patre & sine matre.

Qđ signi q' melchisedech benedixit abrahā & qđ dñr: tu es sacerdos in etnū. s. o. melch.

Cap. XV.

Qđ signi sacrificiū abrahę.

Ed signu uolueres
descendentes sup
cadauia. 7 rel.

De. cccc. annis.
terru

De exitu filioꝝ
isrl de egypto.

ap. XVI.

les int se indiuidui st scisma n cogitat. siue aturbis se remoue
at ut turci siue int illas uisent ut coluba. Vtraq; tam auis
simplex et innocens e. Volueres descendentes sup cadauia diui
sa. spe immundi st pastu quenda de carnaliu diuisione q
rentes. Abra aut abigebat illas. significans isrl sepe ppr m
ta sua liberandu. et multos carnales in fine mundi ppr m
uistoy libandos. Et circa solis occasu sopor urruit in abram.
significat circa seli fine magna pbatone in antixpo scis
futura. Cu sol occubuisse facta e caligo et apparuit eliam rta
pas trisient int diuisa illa. qa p illi mundi fine seggat iudi
ciu di reprobos ab electis. Affligunt illos. cccc. annis. n qd egyp
tius. cccc. annis seruerunt sz qd ab eo tpr q hge abre pmutunt
iste numerus implet e. Possum aut puacca triennet et arictet
et capm. et turtur et colubam uniuersas intellige aias q x credi
te s. Triu annoꝝ et dnr qa in trinitatis mysteriu erunt cre
ditur et qa in sca eccla n solum carnales. sz et spuales inueni
unt. io p aialia ranes eccla significat. Ceta usq; in fine para
bolę in supdictu sensu inuenit. Cu ds dicat ad abra de filiis
isrl. qd qnta pgenie exituri ent de potestate egypti. qd e
ut econtr lex dicat. qnta pgenie exierit filii isrl de tra egypti.
Ave. valde uidet orram. sz si sensus reqrat inueniet n
et orru. Ds eni qtuor generationes significauit q nate s in egypto.
Moyses aut addens his una ex q hge ortu accepit cu intrer
in egyptu. qnta inqt generatione exierit filii de isrl egypto. Ge
natione eni que intuit in egyptu et qtuor q illic nate s simul
coplectur e. Saray uxor abra ecclam pmutua synagoge. anc
la egyptia ecclam ex gentib ostendit. Ancilla p qm recepit despet
dnam suam. qa eccla gentiu p qm creclit. despet synagoga. Id
au agar affligente ea dna fuga mnt. pmutua eccla intel
ligit afflicta a synagoga di cessu. Angls au illa inen iuxta

fontē xpe inuenit p̄mittuā ecclām iuxta baptismū. Et diē re-
 uertē ad dñam tuā. pacē aē m̄clatā intelligim̄. Et humili-
 are sub manu illi. Xpe docet ecclām gentiū humilitatē ecclē
 p̄mittuē. **I**sinahel int̄pretat̄ exauditiō. Hic erit fer⁹ ho. Man
 ei⁹ n̄ os. usq; figet tabnaclā. **I**sa. **I**fero in hebreo sc̄ptū hab
 fara. qđ int̄p̄tat̄ onager. Significat aū eū habitaturū in
 heremo. i. sarracenos uagos. incertisq; sedib⁹. q̄ uniuersas gn̄s
 quib⁹ desertū ex late uingit̄ incur sant & impugnant̄ ab oib⁹.
 Tu d̄s q̄ uidisti me. i. ecclām in p̄secutiōe. Et aut̄ diē se
 uidisse postiora uidentis. ostendit qđ h̄c ecclā p̄speculū
 uidet. Putē uuentis. i. ppli gentiū. & uidentis. dī tangit.
Ip̄e int̄ cades & barad. Et diē fedus meū int̄ me & te. le-
 gē int̄ xpm ecclām q; demonstrat̄ p̄ pactū ū legē circūcisio-
 nis pp̄lo carnali. Nec ult̄ uocabit̄ nom̄ tuū abrahā. si uocabit̄
 abrahā. **I**sa. Dicunt hebrei qđ ex nōie suo d̄s qđ apud il-
 los tetragramaton ē litterā. e. addiderit abrahę & sarę. Di-
 cebat̄ enī p̄mo abrahā. qđ int̄p̄tat̄ pat̄ excelsus. & p̄ea uo-
 cat̄ ē abrahā. i. pat̄ multaz. Hā qđ sequit̄ gentiū n̄ habet̄
 in nōie. si subaudit̄. Nec mirandū q̄re cū ap̄ gēos & nos. a.
 littā uideat̄ addita. nos. e. littām abrahā additā dixerim̄.
Idioma enī lingue illi⁹ ē p. e. quidē scribē. si p. a. legē. sic
 e. o. r. i. o. a. littām p. e. p̄nuntiāt. Saray q; n̄ uocabit̄ saray.
 si sara. i. n̄ uocabit̄ p̄nceps mea. si absolute p̄nceps. Om̄iū
 q̄ppe gentiū p̄nceps fut̄a ē. Et uocab nom̄ ei⁹ ysaac. Quis
 opimo. si una ē ethimologia. q̄re appellat̄ sit ysaac. Interp̄-
 tat̄ enī ysaac risus. Alij qđ sara riserit. ideo eū risū uocatū.
Isa falsū ē. Alij ū qđ riserit abrahā. Et nos pbam⁹. Post q̄
 enī ab risū abrahę uocat̄ ē fili⁹ ei⁹ ysaac. tē legim⁹ & sarā
 ridere. Sciendū aū ē qđ q̄tuor in uet̄i testam̄to absq; ullo
 uelamine nōib⁹ suis a n̄q̄m nascerent̄ uocati sūt. **I**sinahel.

Isinahel.

De sarracenis.

Cap. XVI

De nōie abrahā.

Pat̄ multaz.

De nōie sarę.

De nōie ysaac
 Quia uocato ē in
 uet̄i testam̄to nōib⁹
 suis a n̄q̄ nascerent̄

Ysaac. Salomon. Josias. Hoc i. reges. Sem. nom. t. noiat. Cham.
callidus. Japhet. latitudo. Gomer. assuption. siue estimatio.
Magog. tectum. Madan. de iudicio. siue de causa. Iauan e. eni.
siue coluba. Tubal duct. aduictum. siue vñus. t. uniuersa. Mosog.
t. masech potum dans siue ppinans. Turas tamens. siue rediens
t. supfluns. Asia. eleuans. Africa. qñi apca. i. siue frigore.
Europa. ab euro uento. Eur. ab eoa. i. ab oriente. un flat.
Chus. ethiops. Mesraim. hostes eoz. t. egypt. fuch. oris decli-
natio. Chanaan mot. eoz. t. negociaior. aut humit. Ela. scil.
t. urbis pncipia. Assur. dirigens. t. gdiens. Arfaxat. sanans
depopulatione. Ludi. nata. siue pñ fortit. Aram. excelsus.
Eber. tñsitor. Eileg. diuasio. Hemroth. t. nebroth. tyrannus
aut pfug. Thare. explorator. leticie. Aran. iracund. t. de-
cor. Nachor. reges luminis. t. obsecio nouissima. Abra. pat.
excelsus. Loth. declinans. siue uynat. Mechisedech. iust. rex.
Melcha. ruina ei. Iesca. tabnactm. t. unctio. Sarai. pnceps
mea. Agari. aduena. t. vñs. Ismael. auditio di. Damasc. sang-
uinis pot. Eliezer. di. auxiliu. Charran. foram. siue ira. t.
fodis eos. Egypt. tenebre. Sodoma. pecy. silens. t. cecitas. si-
ue similitudo eoz. Gomorra. ppli tumor. t. sedtio. Segor.
parua. Nimue pulc. t. gerim pulchritudinis. Ior. riuus.

Anni ab initio
mundi. usq. ad
tertia etate scli.
.ii. cccc. xc. iii.

HVan. iudiciu. vt iudicans. finit. ii. Etas seculi.
Hoc e. pactu. qd. obseruabitis int. me. t. uos. Circūcidet.
ex uob. oē masculinu. Beza. Qd. significat circūcisio. n. reno-
uata. natam. pbaptismu. p. spoliatione. uetis hois. Et qd. octa-
uus dies. n. nouu. testamtu. in q. p. resurrectione. saluatoris
vñ. die. t. p. sabbm. facta. renouam. circūcisi. uniuersi. in eis
nom. efficiam. Qd. u. n. solu. filios. s. s. seruos. unaculos. emp-
ticios. circūcidi. pcepit. ad omniu. grām. redemptionis. ptine-
testat. Ibi. parentu. mutant. noia. ut omia. resonet. nouitati.

Qd aut sequit qui n̄ circūcisus fuerit. vñ. die p̄bit aīa illa. q̄a
 pactū meū irritū fecit. significat q̄a paruuli scđm originē n̄ scđm
 op̄ in p̄mo hoīe dī pactū dissipauerūt. Et ideo abrahā circūci-
 sio commēdata ē ut sub lege ēēt sic rādā ne de ligno manduca-
 ret ut p̄bareť si cōpleret hoc ann̄. Nec aut lex abrahę n̄ daret si
 adā custodiret legē s̄ datā. Tres ū differentie int̄ iudeos et ḡtis
 dñr̄ p̄ter circūcisionē. i. lex oblationes. et uestimēta. Tres uiri
 t̄ scđm t̄ritatē significabāt. t̄ scđm beā saluatoris p̄nuntia-
 bāt aduentū ut ip̄e saluator in tribus ei appareret quē duo
 angeli comitarent scđm plerosq; moyses et helias q̄ et in monte
 cū illo uisi sūt un' p̄ legē aduentū dñi p̄dicans. ali' in fine
 mundi aduentū dñi p̄nuntia. Qd aut tres uidens unū ado-
 rauit. mysteriū futurū aspex̄. Et hoc ē qd dñs in euāglio ait
 Abrahā exultauit ut uideret diē meū. uidit et gaudens est.
 Titulus signat dñi ihu corp' ē. Butyrū euāglio documētū.
 Lac iuxta aplm p̄scē legis h̄t figurā. Et tria dño abrahā ap-
 posuit q̄a nec corp' dñi sine lacte legis. nec lac legis sine buty-
 ro euāglio ēē pot̄. Et ita fides. spes. caritas. intelligit̄. Sub-
 cinerib' aut panes humilitatē penitentię ostendit q̄ sc̄i sp̄e
 uapore decoctae esca beneplacita dō efficit̄. Arbor sub q̄ se-
 disse dicunt signū dñice passionis fuit. Qd diē uita comite
 more loquit̄ hoīs. scđm q̄ intellectū et illud accipiendū ē circa
 hoc t̄ps ueniā. Satū aut gen' ē m̄surę iuxta morē puincię pa-
 lestine modū ac semissē capiens. asūmendo et leuando dictum.
 Satū enī ap̄ hebreos. sūptio et leuatio dñr̄ eo qd q̄ metit̄ eandē
 m̄surā. sumat et leuet. Ier̄ diē in hebreo p̄ t̄bus satis haberi t̄ē
 amphoras. R̄sus sare n̄ ē dubitatio s̄ p̄ph̄a. siue qd r̄sus ēēť
 futur' incredulit̄ xpo siue qd om̄i inimicos suos in iudicio ēēť
 derisur'. Vnde et ysaac r̄sus interpretat̄. Nū celare possū abra-
 hā. Si dicet nolo. Clamor sodomę. i. neq̄cia illoę. Quenit

Cap. XVII

De ib' anglis.

Qd sit satū.

Ris sare.

Clamor sodomę.

Qd signū numer^o
quingagesimⁱ.

De quingagesima añ
pascha.

Qd signū usq; ad .x.
ñ purē ciuitatē.

ap. XIX

ad me. i. audit^r ē ab hominib⁹ zabanglis. Qd significat qd
a quingenta iustis usq; in decē urbē dñs dicē ēē saluanda.
Beva. Hic numer^o. i. quingegenari⁹ sepius in sac^{ra} sēptura in
uenit^r attrib⁹ penitentię. Vñ quingagesimⁱ psalmⁱ. q^{uod} psonā tenet
penitentem. licet multis pcedentib⁹ por^o sit ordine hystorie; qn
agesimⁱ tñ ponit^r rōne penitentię. Et mōtō hic numer^o attribu
it^r penitentię; cū penitentia agit^r p^{ro}p^{ri}ā p^{ro}uocationē legis ac
ceptę. q^{uod} uidelicet lex data fuerat quingesimo die. Septies. vii.
fiunt. xlviij. Quib⁹ unū addim⁹. ut ad. l. pueniam⁹. Septē di
eb⁹ uoluit omē p^{re}sens t^{em}p^{us}. Septē i^{tem} dona sūt sp^{iritu}s scⁱ. Dñ q^{uod} omē
q^{uod} agim⁹ in p^{re}senti sc^{ilicet}lo multiplicat^r & excresecit in sp^{iritu} sc^{ilicet}o. una in
fine qñ in die quingesima succedit omnū n^{ost}re opmⁱ osūma
tio. q^{uod} ē p^{ro}p^{ri}am sēn omnū p^{ec}ccōre n^{ost}re remissio. Hinc ē qd illa
quingesima q^{uod} añ pascha agim⁹. incip^{it} quidē & tota decurrat
in abstinentia & ieiunio. excepto uno die q^{uod} finit^r pasche sollemp
ni & sac^{ra}ssimo. Hinc ē i^{tem} qd ann⁹ iubilē. i. quingagesimⁱ in sollempnita
tē p^{re}larā cōmendat^r p^{ro}p^{ri}o i^{er}l^{er}itico. qñ relaxat^r omnib⁹ debitis.
sui unicuiq; reit^{er}ebat^r possessio. Vsq; ad decē añ ñ purē ciuitatē
dic^{it}. q^{uod} donec in decē p^{re}cepto^{rum} custodia xpi nomⁱnⁱ inueniat^r hoc
enī elatū t^{em}p^{us} q^{uod} .x. significat. i. xpm. & crucē & demonstrat
ñ p^{ro}hibet talis mandator^{um} dⁱ ob^{er}uator^{um}. Qd ū h^{ic} mⁱⁿū ē affirmat
hoc qd ait apl⁹s. Quamq; totā legē totā legē seruauit^r offen
derit añ in uno. fact^r ē omnū reus. Et iō ñ p^{ro}gredit^r ult^{ra} abra
hā int^{er}rogando. Vesp^{er}e. t^{em}p^{us} qñ sedebat loth uenientib⁹ ad se an
g^{el}is. significat occasū eiusdē ciuitatis. Uxor loth significat eo
q^{uod} p^{ro}g^{ra}m dⁱ respiciūt rē. Qd in salē uersa ē exemplū ad o^{mn}i
mⁱⁿum fidelū ut saluent^r. Vñ dñs dic^{it}. Mem^{or}ate uxoris loth.
Qd ū ip^{se} loth ardente fugiens sodomā segor^{um} uenit^r. & neq^{uam}
montana ascendit significat illos q^{uod} illieta carnis declinat^r &
tam o^{mn}i^{um} p^{ro}teplationis apicē subire neq^{uam}unt. Trib^{us} añ de causis f^{er}t

loth noluisse montē ascendere: p̄ timore bestiarū ⁊ serpentū. t̄p
 plaga q̄euenit sodomę ⁊ gomorreę t̄p ciuitate saluanda. Sulphur
 ē ignis ali cui lignū. cui nata ē putre ardescere. Loth in h̄ peccō
 qđ peccauit excusabilis dīr: qđ n̄ sensit: ⁊ iexcusabilis dīi unū
 usq; in h̄e modū viberet. Sic ⁊ filij ei excusabiles dīi causa cre-
 ationis fecerūt: ⁊ inexcusabiles dīi segor sanā ⁊ mundū n̄ p̄di-
 tum uiderūt p̄ter: iū. ciuitates tantū. Morali q; loth significat
 rationale sentiū ⁊ uirile animū. uxor ei q̄ ret respic carnale
 concupiscentiis deditū. Obserua aū ne forte cū effugis flammā mun-
 di ⁊ lechia carnis euaseris. ⁊ cū parua segor q̄ ē medi quida
 ⁊ civilis p̄fect. sup̄gressus fueris. ⁊ ad scientię altitudinē uelut
 ad montē ascenderis. insidiant t̄ duę filij tui: q̄ te sequant
 cū ascendis ad montē. i. supbia soror maior: ⁊ uana gl̄a. Qđ
 circo filij dīr: qđ n̄ extñse. s; de nobis oriunt. ⁊ in spelunca
 pectoris insidiant nob. ut de nob dormientib neq; sentientib
 genare possint filios. sensu utaq; ⁊ act⁹ rep̄bos. Qr cū p̄mū se-
 gor p̄tulerit fuge montis. cur nē de segor ad montē migra-
 tract enī hebrei qđ segor sequi tr̄ motu cussa. bale aū p̄mū
 ⁊ salua nuncupata sit: timueritq; loth dicens. Si cū cet̄ in bes-
 tiarēt ip̄a sepe subuersa ē q̄nto magis nē in cōmuni ruina n̄
 potit libari. Moab inter p̄tat ex pat. āmon fili⁹ ppli mei. Mo-
 ab erit t̄ in uelam. ne inppent t̄ qđ te n̄ retia. Et uidit sara
 filiū agar lud. Iōn. Qđ sequit cū ysaac. n̄ hab in hebreo.
 Duplicit̄ itaq; ab hebreis exponit. siue qđ ydola ludo fecit
 iuxta illud. sedit ppl̄s manducare ⁊ bibere ⁊ surrexerūt lude-
 re: siue qđ aduersū ysaac q̄si maior̄ etatis loco s̄ ludo p̄mo-
 genita uendicaret. Qđ quidē sara audiens n̄ tulit. Et hoc ex
 ip̄i appbat sermone dicentis. Ecce ancilla ⁊ filiū ei n̄ enī he-
 res erit fili⁹ ancille cū filio meo ysaac. flente aū mat̄ ⁊ mor-
 tē filij miserabiliter p̄stolante: d̄s exaudiuit puerū de quo

Qđ loth timuerit
 ascende montē. Su-
 phur:
 De peccō loth.

Qr p̄ea ad montē
 migrauerit.

Cap. XX.

Moab. Ammon.

De ludo israheli.

Cap. XXI

Puteus iuramenti.

ap. XXII.

De monte inq ab
raha filium obtulit.
vepres.

pollicitus fuerat abrahe dicens. si & filium ancille faciam in gentem
magna. qm sem tuum e. Puteus iuramenti. Jer. In hebreo habet
sabet. Duplex aut causa e cur ita appellat² sit. siue qm. vii. ag-
nas abimelech de manu abrahe accepit septem eni dnm^r sabee.
Siue qd ibi iurauerunt qm iuramentu sabee similiter interpretat^r.
Et abiit ad locu que dicitur ei d^s in die tertia. Jer. Notandu qd
de geraris usq ad monte moria. i. uidenter iterum dieru
sit. 7 sequenter illic die tertia puenire dicit. Male g quida pu-
tat abraham illo t^o queru habuisse mambre cu in usq ad
monte moria uix uni diei it plenum sit diuit aut hebrei
he monte e in q p^oca templu seditu e. in area ornee iebu-
sei. sic 7 in paralippomeni septu e. Vepres dnm oia ligna q
cu spinis nascunt. Dicit aut uepres qd in p^ohendat. In he-
breo scriptum e sabei. qd e gen uirguta. Beza. Qm abraham
filium suu immolauit. psona habuit di pat^r. ysaac u^o x. Et sic
ysaac ipse s ligna portauit. ita xpc in huius portauit lignu
crucis. Duo au serui n p^oducti ad locu sacrificii iudeos signifi-
cat diuisos in duas plebes. salomone peccante. qm carnaliter
seruientes legi. n intellexer^t passionem xpi. Asinus aut ille in-
sensata e stulticia iudeor. q portabat sacramta. nec intelligebat
qges ta bat. Qd sequit expectate hic cu asino. p qm plenitudo gentiu
intuerit te ois isrl saluus erit. Triduui aut usq puentu e ad
locu imolationis. tres etates mundi significat. una an legi se-
cunda sub lege. t^o etiam sub gra. In q t^o etate sacramtum crucis
impletu e. Aris q p ysaac imolat^r e sign qd xpc ulesu diuinitate
manente. sedm carne crucifix² e. Q herbat cornib. Crux cor-
nua fit. Vnde septu e Cornua fit in manib² illi. Uep^s au cr-
mina fit humana. Spinis eni inqt peccor circūdedit me
ppls hic. E memetipm iurau die d^s. Avs. Qd e ueri ueraciq
iuratio. n pmissi ofirmatio. 7 infidelu quedā increpato.

et uocauit nom loci dñs uidit ut dicit hodie in monte dñs uidz. **Jer.** Pro qd hic hab uidz in hebreo uidebr scptū ē. Hoc aut ap hebreos exiit in puerbū. ut si qñ in angustia constituti sūt & dñi optant auxilio ^{sub} lauari dicāt. In monte dñs uidebr hoc ē sic abrahā miserēbit & nrī. Vñ & signū dati arietis soles & nē cornu elange. Ecce peperit melcha & ipa frī tuo nachor filios. Primogenit nachor frī abrahā de melcha uxore eius filia aran. nat' ē us. de cui' iob stirpe descend. sic scptū ē in exordio uoluminis ei'. Hic erat in tra hus nōie iob. Male qda estimat iob de genē ēē esau. Siquide illud qd in fine lib ipi habet. qd de syro sermone tñs latū ē. & qrtus sit ab esau. & reliq q ibi stant in hebreis uoluminib' n habent. Sed nat' ē de melcha burz. Ex cui' genē ē bala ille diuin. ut hebrei tclunt q in libro iob dñr helu. pñs nñr sēs ex pphs dñi. Postea p inobedientia & desiderū munerū dñi isrlī maledicē cupit diuin uocablo nuncupat. Dicitq in eodē lib & uat' ē helu fili' barachiel burzes. de hui' uidet. burz radice descendens. Chamuel ū tci melche fili' pat' ē damasa. Ipa ē enī q uocat arnon. q hic p syria scpta ē. & in ipō nōie legit' in ysaiā. Chaseth q quart. A q chasdei. i. chaldei p ea uocati sūt. Hii q erant filij melche azau. Ehel das. ledaph. ac barbuel. de q nata ē rebecca. Mambre ab amico abrahā antiqu' appellata ē. Ebron ab uno filioz chateb sortita ē uocabulu. sic in uerbis dñi legit'. Arbe hebraice. lat. nñ. sign. eo qd ibi tres patarche abrahā. ysāac & iacob sepulti sūt & adam magi. ut in iesu scptū legit'. In hebreo pñū nom ei' scribit' ephron. sedm ephron. Postq enī p eo uidet' ē ut sepulchrū uenderet & acciperet argentū. licet cogente abrahā. uau lita q apd illos p. a. legit' ablata de ei' nōie ē. & ephron appellat' ē p ephran. significante scptā n cū fuisse osūmate pfectq; uirtutis. q potuerit memorias uendere mortuoz. Scāt q q sepul-

De ortu iob

De ortu bala.

Mambre

Ebron.

Arbe

Cap. XXIII.

Sicel.

ap. 24.

Qd sign. qd seruus
manu ponit sub fe-
more abrahe.

Puella qce neanis.
hebraice aalma.

chra uenditū ut n̄ cogant ut accipiat p̄eū fr̄ anolentib⁹ q̄
extorq̄nt imitari nom̄ suū. 7 pure qd de m̄ito eoz cū 7 illere
p̄hendat occulte q̄muit accept. Sicel q̄ latino sermone sicel⁹
corrupte dīr: hebreū nom̄ ē habens ap̄ eos uncie pond⁹. ap̄ lan-
nos aut̄ 7 q̄cos q̄tra pars uncie ē 7 statim medietas. dragmas ap-
pendens duas. Vñ cū in diuinis legit̄ sicel⁹ uncia ē cū ū ī gen-
taliū. q̄tra pars uncie. Aut̄. Sicel⁹ decē denarij sūt i. uncia
una. Et posuit seruus manū sub femore abrahā. Tract⁹ he-
brei qd in sc̄ificatione ei⁹ hoc ē in creuēsiōne iurauit. Nos
aut̄ dicim⁹ cū iurasse in semine abrahe. hoc ē in x̄ q̄ ex illo nas-
citur⁹ erat. Igit̄ puella cū dixero dām aq̄. A puella q̄ grece
neanis dīr in hebreo legim⁹ aalma. Qd quidē in ysaia habet̄
in hoc loco ū in m̄is codicib⁹ sc̄ptū ē. Ecce uirgo capiet 7 pariet
filij. Et aq̄la t̄ntulit. Ecce adolescentula capiet 7 pariet
In hebreo habet̄. Ecce aalma capiet 7 pa. Notandū q̄ qd uer-
bū aalma numq̄ n̄ de uirgine sc̄bit̄. Et h̄t et uirgo a-
lma. apocryfos. i. abscondita. Si quidē sc̄ptū ē in iob. Et
sāp̄ia ūm inueniet̄ 7 q̄s loc⁹ intellect⁹ ei⁹. Abscondit̄ ab oculis om̄i-
um uuentis. Vbi nos dixim⁹ abscondit̄ in hebreo p̄p̄r declinat-
ionē uerbi alit̄ figuratū aalma dīr. H̄tūc qd simile licet mas-
culino ḡn̄e declinet̄ 7 in regno lib̄ sc̄ptū ē ex p̄ helysei lo-
q̄ntis ad ierū. Et dñs abscondit̄ amē. Ergo aalma qd int̄p̄t̄
abscondita. i. uirgo nimia diligentia custodita. maioris in vi-
det̄ laudis ēē qm uirgo. Virgo q̄ppe iuxta apl̄m pot̄ ēē corpo-
re 7 n̄ sp̄u abscondita ū q̄ uirgo enitacm uirginitatis h̄t ut
7 uirgo sit 7 abscondita. Q̄ abscondita ē iuxta ieroma hebre-
lingue 7 sequit̄ 7 uirgo ē. Q̄ aut̄ uirgo n̄ statim sequit̄ ut ab-
scondita sit. Hoc idē uerbi 7 in exodo de maria sorore moy-
si uirgine legim⁹. Ostendat̄ q̄ in sc̄pturis alicubi positū aal-
ma ū adolescentula tantū 7 n̄ uirginē sonet. 7 cedim⁹ illud
qd in ysaia ap̄ nos dīr. Ecce uirgo capiet 7 pa. n̄ abscondita

uirginē. si adolescentula significare iā nuptā. ydria dīr-aba q̄q
 gēe aq̄ ydorr appellat. In hebreo legit̄ r̄ eḡsus ē ysaac ut loq̄r̄
 in agro. inclinante iā uesp̄e. Signū ū scdm̄ illud qd̄ dñs sol ora-
 bat in monte. r̄ ysaac q̄ in typo dñi fuit ad orōnē q̄si uirū iustū
 domo eḡsus. T̄ nona hora t̄ añ solis occasū. sp̄nales dō uictimas
 obtulisse. **Jer.** Et tulit teristrū r̄ opuit se. Theristrū palliū dīr-
 gen r̄ nē arabia uestim̄ti. q̄ mulieres p̄uincie illi uelant. Cethu-
 ra int̄pretat̄ thumiaa offerens. r̄ copulata. aut uicta. Hebrei
 suspiciant̄ mutato nōie eandē ēē agar. q̄ sara mortua de oculi-
 na t̄m̄ierit in uxore. Et uidet̄ depositi iā abrahę excusari
 etas. ne senex p̄ mortē uxoris uetule nouis arguat̄ nuptiis
 lasciuissē. Pot̄ tam̄ arbitri qd̄ alia ēēt p̄p̄r̄ illud filiis r̄ eubri-
 nariū largit̄ ē mun̄a. Dicit̄ un̄ ex postis abrahę q̄ appella-
 bat̄ afer. duxisse aduersū lybiā exercitū. r̄ ibi uictis hostib̄
 sedisse. ei q̄; posteros ex nōie attam̄ affricā nuncupasse. Huī
 rei testis ē alexander. q̄ dīr polihisti r̄ cleodem̄ cognomento
 malech. gēo sermone barbarā hystoriā retexentes. **Jer.** Et
 mortuus ē abrahā in senectute bona. senex r̄ plen̄. r̄ collectus
 ad pplm̄ suū. Male q̄ppe in. lxx̄ inter p̄tib̄ additū ē r̄ defi-
 ciens mortuus ē abrahā. q̄a n̄ uenit abrahę deficē r̄ imminui.
 Illud qd̄ nos posum̄ in senectute bona. senex r̄ plen̄. in gēis co-
 dicib̄ ponit̄ plen̄ dierū. Qd̄ cū sensū uideat̄ exponē eo qd̄
 lucis r̄ diei opib̄ plen̄ occubuerit. tam̄ magis ad aha r̄ or̄u
 sonat si simpliciter ponat̄ plen̄. Duodeci filij nascunt̄ ysmabe-
 li. Ex quib̄ p̄mogenit̄ fuit nabaioth. Ad q̄ om̄is regio ab eu-
 frate usq̄; ad mare rubrū nabethena usq̄; hodie dīr. Ex par-
 arabie ē. Nā r̄ familie eor̄ oppidaq̄; r̄ pagi. ac munita castel-
 la. s̄ trib̄ hōe ab uno appellatione celebrant̄. Ex his cedar
 in deserto. r̄ duma alia regio. r̄ theman ad austrū. r̄ cedā
 ad orientale plagā dīr. Qd̄ aut̄ in ext̄mo huī capiti iux-
 ta. lxx̄ legim̄. tra fac ē omniū fr̄um suor̄ habitab̄. qd̄

ydria.

Theristrū.

Cethura.

Cap. XX

De affrica.

Nota male positū
 ēē. deficient mor-
 tuus ē.

Nabethena.

frs p filijs.

Interdum

Interdum

Qm sara dicta sit
soror abrahā.

Hispidus.

Edom. Pulmētū.

Pulpa. bruto l'zan-
tering.

Qd sint primogeniti.
ap. XXVI.

Cerimonie

nos posuim' corā omib' frīb'. i. in manib' omnū filioꝝ suoz mor-
tuis ē supstitib' libis. nullo p'us morte p'cepto. frs hic pfi-
lijs appellari iacob q' ad laban demonstrat dicens. Qd ē p'ecan
meū qā p'secut' es p' me. z qā scrutat' es omnia uasa mea. Qd
inuenisti de uniu'sis uasis dom' tuę. Ponat' corā frīb' meis
corā frīb' tuis. z diuidcent int' nos. Nec enī possum' credere
ut septuaginta cōmemorati qd iacob exceptis libis secū fās aliq's
hūt. Sicut aū hic iacob frēs p filijs dixisse inuenit. sic pos-
sum' educto illud sup' accipe dictū fuisse ab abrahā de sa-
ra. reuera soror mea ē p'at' mei. i. n' filia mat' meę ut pa-
trē p'frē posuerit. Nā sara filia erat aran fr'is abrahę ut su-
p' p'missim'. In hebreo tamē h' pat' ē. Et qā hoc magis sonat
qd soror abrahę fuerit. in excusationē ei' dicim'. nec di-
illo t'p'r' tales nuptias lege phibitas. Si collidebant in
utro ei' paruuli. Lxx. interpretati s' ludēbāt sine calce-
lāt. Aqla. ofringebant in utro ei' filij. Symmach' i simili-
tudine auis in sup'ficie ferebant. Hispidus. pilosus. hebra-
ice seir. Ab eo autē qd sub rubro cibo uendiderit p'moge-
nita sua. filiu' qd ē hebraice edom nom' accep'. Pulmētū
ū d'r' apulit. Sine enī sola putas. sine qd aliud ei' p'mix-
tione sumat' pulmētū ē Pulpa aū. i. caro sine pinguedine
d'r' eo qd palpitet. Nā resilit sepe. Hanc pleriq; uiscū uo-
cāt. ideo qd glutinosa sit. Vende m' p'mogenita tua.
Primogenita uestis erat sacerdotalis. q' maiores natu cū be-
nedictione pat' induiti. uictimas dō uelut pontifices of-
ferebāt. Cerimonie d'r' ap' latinos sac' oīa q' ap' g'cos orga-
d'r'. Appellant aū cerimonie q'si carimonie. eo qd hōies
in suo usu careāt his q' in sac' diuinis offerunt. Alij ce-
rimonias p'p'e in obseruationib' iudeoz ēē creāt. in qd
careāt his reb' a quib' se abstineāt sic a quib' dā escis. t' poni.
Seminauit ysaac. in tra illa. i. inuenit in illo anno cen-

ruptu. **Jer.** Tacens scriptura gen^{is} frugū qd' centuplicauit in-
det in cunctis in illo uirtutū ostendisse multiplicatiōē
Ammeiss qd' aqla r symmach' tñstulerūt aduersū atq; tra-
rū in hebreo habet satan. Ex q' intelligim' satan aduersa-
rū interpretari. **Ochozath** in hebreo h't collegiū amicoze
ei ut n̄ tā hominē significet q' amicoze turba q' cū rege ue-
nit in quib' erat r phichol. **Venerūt** serui ysaac r nunciauerūt
ei de puteo q' foderāt dicentes. Inuenim' aq'. **Jer.** Nescio qm'
in. **lax** interpretib' habet. Non inuenim' aq'. r uocauit nomē ei'
iuramentum. **Ethimologia** ē uocari iuramentum. idcirco qd'
aq' n̄ inueniūt. **Econtrio** in hebreo hab' qd' aq' inueniūt. r uo-
cauit nomē ei' saturitas. & nomē ciuitatis uocauit **bersabee**
hoc ē puteus saturitatis. **Lier** enī sup' ex uerbo iuramenti **sine** ex
septenario omniū numō qd' **sabee** dīr' asseruim'. **bersabee** appel-
latā. tamē nē eo qd' aq' inuenta sit. ysaac ad nomē ciuitatis
q' ita uocabat' alludens declinauit paululū lītā. r p' strī-
dulo hebreozē **sin** a q' **sabee** incipit' **greē** summa. i. hebrē
samech posuit. Alioqñ r iuxta allegoriā p' tantos puteos in
fine uirtutū neq'qñ agunt ut ysaac aq' minime reppi-
ret. **Notandū** aū in ualle puteū aq' unū n̄ inueniri. **Vñ**
r sup' p' ualle torrentis ponit' u' sebit' qd' foderūt in torrente
r inueniūt aq'. Et ipē in ualle **geraris**. si in **geraris** habitas-
se dīr' p' q' in hebreo habet in torrente. **Nec** enī tā magnū uir-
habitarē potat in ualle. **Græc.** Puteos q's ysaac fodit allo-
phili trē r geris replent. qm' nob' ad alta tendentib' imū-
di spē terrenas cogitationes ingerit' r q's inuenta diuine
scēiaq' tollit. **Affer** in de uenatiōē. **Græc.** Quid ē qd' ysaac
de maioris filii uenatione uesci r cupiscit n̄ qd' om̄s d's iu-
daici ppli bona opatione pasci desiderant. **Sr** illo tardan-
te minore rebecca suppositum qd' dū iudaic' ppl's bona opa
foris qrit. gentile pplm' mat' g'm' intēduat. Et uestimenta esau

Satan.

Ochozath.

Bersabee.

Cap. XXV

Q^u uocat^r sit iacob

Genes 27

Q^u dⁱ signⁱ odor agri.

b. ager sic inuigilio dñi dñe
mundi. Et quia electoy
pplis inuigilio mundo
uirtutib^{us} redolet. odor
filii ē. odor agri plen.

Q^u dⁱ dⁱ ysaac filiu

nescit cui bndict.

ualde bona q^u ap^{er} se domi habebat induit cū. Jēx. In hoc loco tē
hebrei p^{ri}mogenitos fūctos officio sacerdotū. & habuisse uestimenta
sacerdotalia q^u induit uictimas dō immolabāt. an^{te} q^u aaron in sa
cerdotiū eligeret. Iuste uocatū ē nom^{en} ei iacob. Aduert ad nom^{en}.
Q^u iō iacob an^{te} uocat^r ē q^u in ortu plantā frū apphendit. Genes. Ja
cob p^{ri}mogeniti bndictionē n^{on} p^{er} fraudē subripuit. si ut s^{ed} debita
accepit. q^u cedente frē leui mcedē parauit. Ecce odor filii
mei sic odor agri plen. Aut nāq^{ue} olet flos un^{ius} q^u magna
ē uirt^{us} & op^{er}is p^{er}dicat^{ur} q^u inebriat mtes audientū. Aut
flos oliu^e. q^u suauē ē op^{er}is m^{en}te. q^u more olei refouet & lucet.
Aut flos rose. q^u mira ē fragrantia q^u rutilat & redolet ex
cruore m^{en}is. Aut flos lili. q^u candida uita carnis ē de in
corruptione uirginitatis. Aut flos uiol^e. q^u magna ē uirt^{us}
humiliū. q^u ex desiderio loca uitama tenentes. se p^{er} humili
tatē a^{nt}ia in altū n^{on} subleuāt. & celestis regni purpurā in m^{en}
te seruāt. Aut redolet spica cū ad maturitatē p^{er}ducit. q^u
bonoy op^{er}is p^{er}fectio. ad facietatē q^u iustitiā esuriunt p^{er}paran
t. Quia g^{en}tili pplis qui p^{er} iacob designat^{ur} in electis suis ubiq^{ue}
p^{er} mundū spars^{us} ē. et ex eis uirtutib^{us}. q^u agit. om^{nes} qui intelli
gūt odore bonoy op^{er}is replet. dicat recte. Ecce odor f. m. s.
odor a. p. s. quia easdē uirtutes ex semetipso nō h^{ab}et s^{ed} ex dō. rec
te subiungit. Cui benedⁱct. d. Et quō idē electoy pplis p^{er} quos
dā etiā incōtēplacionē surgit. p^{er} quosdā ū in actiue uite so
lūmodo op^{er}is pinguescit. recte illic addit. Ver tibi dⁱ d. r. e.
& dep. t. h. Quod et sedm^{us} uitam intelligi pot^{est}. h. u. e. s. Q^u dⁱ q^u
ysaac eundē filiū. nescit cui benedⁱct. n^{on} q^u dⁱ de gentili p^{er}lo
dñs p^{er} psalmistā dⁱē pplis quē nō cognoui seruauit m^{en}ti.
Quid ē q^u dⁱ p^{er}sentē nō uidit. & tñ que in fūto ei eueniāt uidit
nisi q^u dⁱ omⁿⁱp^{ot}ē dⁱ cū p^{er} p^{ro}ph^{et}as suō p^{er} diceret gentilitati grām
p^{ro}gandā. eā et in p^{re}sentē p^{er} grām nō uidit. q^u tūc in errore
dereliq^{uit}. & tñ quia hanc q^uq^{ue} collect^{ur} erat p^{er} benedictio

nus quam prouidit. Cui iacob ostet esse patrem iudeorum. quare pil-
lu signant gentiles. non quia aliud est esse aliud significare. Unde
et apostolus ait. Hec omnia in figura tingebant illis. scripta sunt autem ad correc-
tionem nostram. in quibus fines seculorum deueniunt. Postquam habuit iacob per ra-
chel fraude deceptus uxorem accepit. dicitur ei a seculo laban ut. vii.
dies pro nuptiis poris sororis expleat. et sic accipiat rachel. pro
quam ita. vii. annis aliis seruitur. sit. Non ergo ut quidam male esti-
matur. pro. vii. annos alios rachel accepit uxorem. sed pro. vii. dies
nuptiarum prime. Mandragora dicta quod habeat mala suaue-
olentia in similitudinem prunarum. Unde et ea latini mala tri-
uocant. Hanc poete antropomorphicon dicit. quia habeat radi-
cem formam hominis similitudinem. Cui cortex uino mixtus ad bibendum
datur quod corporis propriam curam secandum est ut soporati dolor non senti-
ant. Et multum manducat ex ea opprimunt sonum. Cui spiritus duos sunt
femina folijs lactuce similis. Masculus uero folijs betule similis.
Quidam dicit ipsam feminam fertile esse. et quicunque eradicet eam illi non
posse uiuere. ^{et peccora} ^{pergrissent} Cras pro futuro tempore posuit. Ieremias. Multum ap. lxx inter-
pres confusus est sensus. et usque in presentem diem nullum potui inuenire
nostrorum quod ad liquidum quod in hoc loco diceretur exponitur. Vis me inquit
iacob seruire tibi et alios. vii. annos. fac quod postulo. Separa
omnes discolores et uarias tantum oneris quod capis. et tunc in manus filiorum tu-
orum. Rursus ex utroque gregem alba et nigra peccora. id est unius coloris da-
m. Si quid ergo ex albis et nigris quod unius coloris sunt uarium natum fue-
rit meum erit si quid uero unius coloris tuum. Res non difficile postulo.
Tunc fac nata peccorum. ut alba ex albis. et nigra nascentur ex ni-
gris. mecum iusticia mea. dum deus humilitatem meam respiciet et labo-
rem. Optionem laban datam libenter arripuit. et ita ut iacob pos-
tulabat faciens. tum dierum inter me et iacob et filios suos sepauit.
ne quod ex inimitate peccoris dolus nasceretur. Itaque iacob nouam
stropham committit. et est natura albi et nigri naturali arte pug-
nant. Tres enim uirgas populeas et amygdalinas et malognas

Cur iacob signant
gentiles.

Cap. XXI

Mandragora.

Cap. XXX

Quoniam intelligendum sit
quod iacob ad laban dicit
de separatione gregum.

Q^d inserotinis n^o
ponebat iacob uga.

ap. XXXI.

Q^d sit q^d dixit mutas
in mercede .m. x. uicib^{us}

tinat ex parte decorans. uariū uirgarū fecit colorē. ut uicūq;
in uirga corticē reliq^uit. antiquis p^{ri}marū colorū u^o u^o tuliss^{et} co-
ticē color candid^{us} panderet. Observabat q^u iacob et t^{em}p^{or}a q^u ascen-
debant^{ur} peccora. et cū p^{er} calorē diei ad potandū amida p^{er}g^{er}et. dis-
colores uirgas ponebat in canalib^{us}. et admissis arietib^{us} et hircis. iⁿ ip^sa
potandi auditate oues et cap^{re}s faciebat ascendi ut ex duplici
desiderio dū amide bib^{er}et et ascendunt^{ur} amarib^{us}. tales fec^{er}et o^{mn}es
q^ues umbras arietū et hircos desup^{er} ascendentiū in aquarū speculo
replabant^{ur}. Ex uirgis enī in canalib^{us} positis et uari^{is} erat mag-
nū color^{is}. Nec mirū hanc inceptu feminariū ēē naturā. ut q^ues
in extimo uoluptatis estu. tale sobole p^{er}creent. cū hoc ip^sū et in
equariū g^{reg}ib^{us} ap^{ud} hispanos dicat^{ur} fieri. et q^uintilian^{us} in ea t^{er}rou-
sia in q^ua acensabat^{ur} mat^{er}na q^uā et^{er}nope peperit. p^{er} defensione illi^{us}
arguit^{ur} hanc inceptu ēē naturā q^uā dixim^{us}. In serotinis ouib^{us}
nō ponebat iacob uirgas. et fiebat serotina laban. et t^{em}poranea
iacob. Iacob prudens et callid^{us}. iusticiā et equitatē et in noua arte
seruat. Si enī o^{mn}is agnos et hedos uarios peccora p^{er}creass^{et}
ēēt aliq^u suspicio doli. et apte hunc rei laban mund^{us} t^{er}ris. Ergo
ita o^{mn}ia tempauit ut et ip^se fructū sui laboris accip^{er}et. et laban
nō penit^{er}et spoliaret^{ur}. Si q^uā oues et cap^{re} p^{ri}mo t^{em}p^{or}e ascendebant^{ur}
q^uā meliorē uern^{us} fec^{er}et. an ip^sas ponebat uirgas ut uaria sobo-
les nasceret^{ur}. Quicūq^{ue} an oues et cap^{re} sero q^uerebat^{ur} mare. an
harū oculos nō ponebat uirgas. ut unū coloris peccora nasceret^{ur}.
et q^uod p^{ri}mu^m nascebat^{ur} suū erat q^uā discolor^{is} et uariū erat q^uod
q^uā p^{er}ea laban. Vni enī tā in albo q^uā in nig^{ro} coloris p^{er}creari
ēbat^{ur}. Mutauit mercedē meā. x. uicib^{us}. et nō p^{er}misit d^{omi}n^o ut no-
ceret m^{er}cedē. Ier^{emias}. Si uidebat uariū nati laban p^{er}creabat^{ur}
uolo ut in fut^{ur}o m^{er}cedē uaria nascent^{ur} rursum cū uidiss^{et} unū
coloris genero nati peccora. q^uippe hoc audito uirgas in
canalib^{us} nō ponebat dicebat obfut^{ur}os fec^{er}et ut unū coloris
peccora p^{er}crearet^{ur}. Et q^uod plura. usq^{ue} ad .x. uices alabam

peccoris mutata & dicio ē. & q̄dēq; p̄posuerat ut s̄ nasceret̄ in
 oīrū colorē inebat̄. Ne enī aū in sex annis de eē parienti ui-
 ces incredibiles uideant̄. legat uirgilū in q̄ dñr̄ bis gūde
 pecudes. Hātā aū italicarū ouū & mesopotamie una ē. Et fu-
 rata ē rachel ydola pat̄. Vbi nē ydola legim̄. in hebreo terasim
 septū ē. Qd̄ aq̄la aor̄ s̄o a a m̄ interpretat̄ ē. & figurat. & imagi-
 nes. Hoc ideo dixim̄. ut sciam̄ q̄d in iudiciū libro terasim so-
 net. Ydolu ū hinc dñr̄ exortū ēē. Quidā p̄potens egypti seropha-
 nes nōie. diuitiis affluens. cū filiū quē unicū habuit ult̄ mo-
 dū diligēz. in matā morte illi p̄rept̄ ē. Vñ cū adolore
 pat̄ tempore nullom̄ possz. uissit fieri imaginē filij eāq; serici
 & auro textis uestib' adornauit. secūq; loco filij collocauit. ut
 cū eā aū octos hret. aliq̄ten' defuncti obliuisceret̄. S; in ma-
 riū res uersa ē. Nā q̄ sepi' illa respexit̄. eo ampli' dola creuit.
 Seruū ḡ ut deliniret̄ dolore dñi sui. cepunt de florib' coro-
 nas plectere. & capiti imaginis imponē. nec n̄ thura & alia
 odoramenta illi offerre. Et ens & aliq̄s eoz dñm offenderat.
 corā imagine p̄cedens ut p̄ se int̄cederet statim ueniā impe-
 dit. Hoc ordine in usū uenit ut ydola fabricarent̄ eisq; thura
 & sacrificia offerrent̄. Vñ aū ydolu q̄si ydos dolor. i. spēs dolo-
 ris. In monte galaath fixit tentoria. Non q̄d tē sic dicēt̄
 s; p̄ anticipationē uocauit eū illo nōie. q̄ p̄ea nominandū
 erat. Esto. De hoc ūbo uarie sentit̄. S; reuera uerbū ē im-
 patum modi. fuit̄ t̄p̄is t̄e p̄. ab eo qd̄ ē sū. es. & p̄cessi-
 uo hic ponit̄ q̄si diceret laban. Sit ita. Desiderio t̄ fue-
 rit dom' pat̄. Iuxta & suetudinē mulierū menstruale. Tē
 enī n̄ ē facile surgē. Suppellex dñr̄ q̄cqd sub pelle abscōn-
 dit̄. Corā frīb' n̄ris. p̄ filiis & sociis. ut sup̄ de ysimabele co-
 rā cunctis frīb' suis obijt. i. filiis. Laban uocauit timu-
 lu testē iacob aceruū testimoniū. Nā aceruis lingua he-
 braica. gal. dñr̄. aad testimoniū. Kursus syra lingua acū

De natā italicarū ouū

Vñ exortū sit ydolu

De Esto.

De suetudine mu-
lierū menstrualiv.De timulo siue ac-
uo testimoniū.

Quod uocat' sit isrl.

Quod signi. nom' isrl.

100

Phanuel. De tur-
mis iacob.

ap. XXXIII.

De errore siche
& sale. i. ierlm.

De opinioe hebreoy

gar: appellat' seduth testimoniū. Iacob lingua hebreā galaad acer-
uū testimoniū. laban appellauit eū gar: seduth lingua syra. qd' &
ipm sonat aceruū testimoniū. Non uocabit' nom' tuū iacob frist'
Jek. Josephus in pmo antiq'atū libro ideo isrl' appellatū putat
qd' aduersus anglm stetit. Qd' ego diligēt' excutiens in hebreo
penit' inuenire n̄ potui. Et qd' me necesse ē opinionēs q'rere sin-
gulorū. cū ethimologiā nōis exponat ipē q' posuit. "Hon uocabr'
mqt' nom' tuū iacob. i. supplantator: s; isrl'. i. pnceps cū dō. Qm
ego pnceps sū. sic & tu q' meū luctari potuisti pnceps uocaberis.
Si aū meū m̄ q' d's sū siue angl's. q' pleriq; uariē int'p'ant
pugnare potuisti. qntōmagis cū hoib'. i. cū esau. "Quē formida-
re n̄ debes. Illud aut' qd' in lib' hebr' nominū int'p'at' isrl' uir
uidens d'm. siue mens uidens d'm. omnū pene sermone detrahū.
n̄ tā uere q' uolent' m̄ uidet' int'p'atū. hic enī isrl' phas lit-
tas scribit' Joth. sin. res. aleph. lamech. qd' int'p'at' pnceps
dī. siue direct' dī. Vir' ū uidens d'm his lit'is sēbit' aleph. Joth.
sin. ut dicat' heis. ut uir' his trib' lit'is sēbat' uidens. 'his trib'.
Res. aleph. he: ut dicat' raba. 'porro he ex duab'. aleph. & lamech.
& int'p'at' d's. siue fortis. Phanuel facies dī. Jek. Non ut ple-
riq; estimāt tres turmas fec'. s; duas. Deniq; ū nos habem' di-
sit aqla posuit dimidiauit: ut unū cuneū fac' ancillaz cū filiis
suis. & alū lū & rachel. q' libere erāt cū filiis eaz. pmasq; ue fac'
ancillas sedas libas. ipē aut' utrūq; q' egē frēm adonatur' pcur-
reret. Transiit iacob in salē ciuitatē sicimox. Jek. Error ob-
ort' qm salē sicem. ciuitas appellat' cū ierlm in q' regnauit
melchisedech salen sit dicta an. Aut q' uni' urbs utq; nōis ē
qd' & de plurib' vdeg locis possim' inuenire: ut idē urbs ilo-
ei nom' in alia atq; alia t'bu sit: aut certe istā salē q' nē sicem
nōiat' dicim' int'p'etari. hic n̄ sumatā atq; pfectā. & illa q' p'ea
ierlm dicta ē pacificā. Utrūq; enī accentu paululū declina-
to. hoc uocabulū sonat. Tract' hebrei qd' d'audi cantis sem

Sauru.

Terebint. Lura.

De noie ist.

Cap. XXXV.

Effiata.

Turri ggis.

Arbez.

Cap. XXXV

De eliphaz.

Horrel.

De aq calida.

iacob hic qualuerit et sanatu sit ppter eandem ciuitatem ciuitati
 atq; pfecti uocabulu sup sisse. Viri isti pacifici. u. s. Iere. Vbi
 laxa interpretis pacificos tñstulerit. ibi aqila interpretat eos suma-
 tos atq; pfectos. p q in hebreo legit salamin. Ex q pspiciu est
 uerū ēē qd sup dixim de salem. Supru ē corruptela uirgini-
 tatis. Terebint ē gen' quere' genans resinā optimā. Lura int-
 pta amigdal. Et uocauit nom ei' ist. Ductu neq; ei ab anglo
 nom imponit si qd imponendu actō sit p dicit. Qd g ibi futurū
 pmittit hic docet expletū. Effiata et bethleem un' urbis uo-
 cabulu ē et in domū frugiferā. et in domū panis uertit. Trans-
 turrim gregis. Hec ē turris de q micheas. et tu tris ggis inqt
 nebulosa. et ceta. Est aut loc' u' angloz grex in ortu dñi ceci-
 nit. et iacob peccora sua paut loco nom imponens. et qd uer' ē
 uaticinia futurū. iā tē mysteriū monstrabat. Arbez in laxa
 campū hñt cū hebron in monte sita sit. Eade aut dñr et mābre
 abrahe ita antiq; appellata. Iste ē eliphaz cui sēptura in iob
 uolumine recordat. Horrei interpretant libi. Isti an esau in
 tñ edom pncipes fuerit. Venientes aut filij esau intfectis hor-
 reis terrā eoz hereditate possederit. Idcirco aut horreoz reco-
 dat ē qd pmo genit' filioz esau ex filiab' eoz accepit et uir-
 nā. Id aut dñr theman et cenez. et amalech. sciam' p ea regio-
 nes ydumeoz his uocabul' nuncupatas. Q' inueni aq cal. Sul-
 ta et uaria ap hebreos de hoc caplo disputant. Ap gcos qppe
 et nros sup hoc silentiū ē. Alij putat iammī maria appellata.
 Hic de eni tēbunt' liris qd et nē hic sermo desēpt' ē et uolūt
 uti dñi pascit asinos patris sui. in deserto aquar' gogationes
 reppisse q iuxta idioma lingue hebraice maria nuncu-
 pant qd sēl stagnū reppiret cui rei inuentio in heremo
 difficilis ē. Non nulli putat aq calidas iuxta pumice lin-
 gue uicinā q hebreoz termina ē hoc uocablo signifi-
 cari. Sē q arbitrent' onag' ab hoc admissos ēē ad ocubritum

vii mul?

De iob

ap. XXXVII

Polymita

De genib' somno.

Ephialtes.

Cistina.

Ismahele.

Aromata.

Resina.

vii accusau
iوسفه ffr.

ut uelocissimi ex his asini nascerentur quod uocantur iamin. Plerique putant
quod equarum greges abasinis in deserto ipse primus fecit ascendu ut mu-
lay in noua terra natura animalia nascerentur. Et regnauit pro eo io-
bab. Quicquid hunc suspicantur esse iob. ut in fine uolumus ipsi addi-
tu est. Contra hebrei asserunt de nachor cum stirpe generati. fecerunt ei mu-
nica polymita. i. multi colore et uaria. Polus enim multa significat
Sive quod mammas habet. Amiq' enim magis colobis utebantur. Vi-
dit quod ioseph somnum. Macrobius. Quinque genera sunt somno. Somni
visio. oraculum. insomni. Usus quod et fantasia. In quo genere est ephial-
tes. Somni prope est quod tegit figis. et uelat ambagibus. Visio est cum id
quod uidetur. quod eodem modo quod apparuerit euenit. Oraculum cum in somnis patet
et alia sua quousque pro. seu sacerdos. et in deus apte euenturum. quod facien-
du uitandū ue denuntiati. Insomni. quod est cura oppressi animi corpo-
risue. seu fortune quousque uigilante fatigauit. tale se inquit dormi-
entia. Hinc et insomnio nomen est non quia per somnum uidetur hoc enim commune hu-
ie generi esset cum ceteris. si quia in ipso somno tantummodo est pro nulla sui
utilitate et significatione derelinq'nt. Visus uero et fantasia est cum
in uigilia radula quiete in quodam aut auit prima soni nebula
adhuc se uigilare estimans. quod dormire uix cepit. aspice uidetur ir-
ruentes in se. et passim uagantes formas. anxia. seu magnitudi-
ne seu specie discrepantes. uariasque tempestates rerum. et letas. et trulen-
tas. In hoc genere ut dixi est ephialtes. que publica persuasio quodentes
opinat' inuadere. et pondere suo pressos ac sentientes quare. Cistina
dicitur quod sit aqua ex se si ex pluua. Ismahele et machanite unus est
Illi ab ismahele. hi a machan filio abrahā de cethura. Aromata
autem sunt pigmenta diuisa ad manducandū. et medicinandū composita.
Ite aromata sunt quod fragrantis odoris quod india et arabia mittit. No-
men autem truxisse uidentur siue quia aris imposita diuinis inuoca-
tionibus apta creduntur. seu quia sese aeri inferere ac miscere phant'
Aliter aromata generat' odoramenta. Resina generat' retina uocantur.
Res enim generat' dicitur quod quod manat. Est enim lacina sudans ex cortice

Accusauit fratres emine pessimo. idoli culta. Alii dicunt quod cum peccoribus
miscerantur. Alii. accusauit fratres. i. ruben pro concubitu balie. Singularis
numerus ponitur pro plurali.

lignos. ut cerasi. lentisci. balsami. ferulæ. et res. Si theributina
 pma et pstantior. Secda lentiscina q̄ mastix uocat. Tercia pinalis.
 Stacten egen resine p̄ciosæ. Ad medicam̄tū nalet. Et pluri sō
 bit sudorē ē arboris myrræ. Stacten p̄usq̄ in eidat̄ si tñ n̄ cor
 ut resina. Querit̄ qm̄ putifares eunuch⁹ uxore habuisse dicat.
 Jer. Tradit̄ hebrei enptū ab hoc ioseph in tpe ministeriū ob
 numā pulchritudinē et adno uirilib⁹ ei⁹ arefactis. p̄ea electū
 ē iuxta morē ierosantay in pontificatū heliopoleos. et hui⁹ fi
 liā ē asenez. q̄ p̄ea ioseph uxore accepit. Arrabo dicta. q̄si arra
 bona. Ea enī dat̄ p̄uigio bonū ē q̄a uigiū bonū ē. Arra au
 dicta are p̄ q̄ m̄dit̄. et q̄ habet arrā n̄ reddet eā. si q̄rit supple
 m̄tū. Pign⁹ n̄ reddit. Anul⁹ p̄ diminutionē dict⁹ a circulis.
 anis q̄ s̄ circa brachia et uena. Armille s̄ p̄p̄e uirore collate
 uictorie causa obarmos uirtutē. Vn. et uulgo uirili⁹ dice
 bant. Ab intellectu aū circuli armilla n̄ discrepat. q̄a ip̄a q̄
 n̄ ponit ambiendo ostingit. si armilla lati⁹ extendit̄ et uenl⁹
 rotund⁹ ē. Bacul⁹ abacho reitore utis inuent⁹ f̄t. q̄ hoies
 uino moti innitebant. Sic aut̄ abacho bacul⁹ ita abaculo ba
 cul⁹. p̄ diminutionē. Iustior morē n̄ qd̄ iusta fuerit. si qd̄ in
 cōpatione illi⁹ min⁹ malefecit. neq̄ uagā t̄pitudinē. si liberō
 inq̄rendo. Phares int̄pretat̄ diuisio. eo qd̄ diuiserit m̄branu
 tā secundax. Zara oriens. siue q̄a p̄mus apparuit. seu qd̄ plu
 res ex eo iusti nati sunt. Cocinū int̄ rubrū et purp̄eū. Lacina
 ora uestim̄ti. Canistrū. fissis canis textū un⁹ et nuncupat̄
 Presagū. p̄scum. Vredine uento urente. Et uocauit pha
 rao ioseph saphaneth phane. et dedit ei asenez filiā putiphare
 sacerdotis heliopoleos in uxore. Jer. Licet hoc nom̄ hebre⁹ ab
 sconditoze reitore sonz. tam̄ q̄a ab egypto ponit̄ ip̄i lingue
 debet h̄re rationē. Interpretat̄ q̄ sermone egyptio saphaneth
 phane siue uti lxx. p̄somthon phanet saluator mundi. eo
 qd̄ orbē terrē ab imminente famis excidio libauit. Notandū

Stacten.

Cap. XXXV

Qm̄ putifares eunuch
 uxore habuisse dicat.

Arrabo.

Anul⁹

Armille

Baculy.

Phares.

Cap. XXXV

Cocinū. Lacina.

Canistrū Cap. XL

Presagū. Vredine.

Cap. XLI.

De noīe ioseph.

De dignitate eu
nuchi.

p. XLIII.

Storax

Amigdalū.

p. XLIV.

Cyphr. & Liati.

Quare ioseph fr̃
suos ita male tē-
tauerit.

p. XLV.

Stola.

p. XLVI.

aut qđ dñi qñdā sui qđ ad id locoz pontifex erat heliopolcos.
neq; enī faserat absq; eunuchis ydolīs illis ēē antistites. filiā
uorē accepit uera illa sup eo qđ an iā dixim⁹ hebreoz suspicio
pbat. Hōm eunuchi erat ibi dignitatis pot⁹ qđ castrationis. Ete
aut; i romam eunuchos n̄ habuerūt n̄ castratos. Modicū resine
z flacti z amigdalax. Resina ē odoris iocundi. humecta. z uelu-
ti melloze liquorē emittens. Cui⁹ gēna in pcedente pagina re-
qre. Storax arbor ē ut dīr arabie similis malo cydonie. Cui⁹
uirgulę int⁹ canicule ortū cauernatū lacma fluit. z ipa sto-
rax calamites pinguis. Storax aū dicta. qđ sit gutta arbo-
ris fluens. z ogelata. Nā gēi stiriā guttā dicit. Amigdalū qđ
cū nom. qđ lat nux longa dīr. Hanc aliū nucleda uocat. E
an om̄s arbores floret. z fructū affert. Cyphr z ciach z cam-
bia. poculoze sūt gēna. Ex quib⁹ cymbia dicta sūt ex similitu-
dine cymbe nauis. Ioseph⁹. Hec aū faciebat subauct ioseph.
expūitū fr̃um sume uolens. utrū aliqd auxiliū ferret ben-
iamin p furto detento. z patienti piculū. an certe relinqmē
eū tamqđ ipi nichil mali gerentes ad patna lumina remearet.
Stola dīr missa. in eplā sup missa. Iero. Om̄s aūē qđ ingisse sūt
cū iacob in egyptū. z qđ exierāt de femorib⁹ ei⁹ absq; mulierib⁹
filioze iacob. om̄s aūē. lxxvi. filiū aū ioseph qđ nati sūt ei in egypto
aūē. viii. Qđ ingisse sūt cū iacob in egyptū. simul om̄s. lxxvi. Qđ
excepto ioseph z filiis ei⁹. lxxvi. aūē qđ egisse sūt de femorib⁹ iacob
inuerunt in egyptū. nulla dubitatio ē. Ita enī paulatim p
singulos supputat⁹ numer⁹ appbabit. z in hebreis uoluminib⁹
inuenit. Hoc aū qđ in lxxx. legim⁹. filiū aū ioseph qđ nati sūt ei
in egypto aūē. viii. sciam⁹ in hebreo p. viii. ēē duas. Effraim
qđppe z manasse aū qđ iacob intr̄et in egyptū. z famis tps in-
grueret iā nati sūt de asenez filia putiphares in egypto. Si
ē illud qđ sup legim⁹. facti sūt aū filij manasse qđ genuit ei
z cubina syra machur. z machur genuit galaad. filiū aū ē

fraum fr̄is manasse: fatala. ame dein additū. Siquidē id qđ p̄ea legi-
m̄. qđi participationē defebit. Neq; enī illo t̄p̄r qđ in ḡssus ē iacob
in egyptū. ei etatis erāt effraum ⁊ manasse ut filios genare potu-
erunt. Ex qđ manifestū ē om̄s aīas qđ in ḡssē s̄t egyptū de femoribz
iacob fuisse. lxx. dñi. lxx. ⁊ vi. postea in ḡssē repperunt in egypto. iii.
aīas. ioseph uidet. cū duobz filiis suis. Septuagesimū aū ip̄e fuerit
iacob. Hanc rē ne uideam̄ aduersū s̄pt̄e auctoritatē loq. ⁊ lxx. in-
terp̄tes in deūnomio t̄n̄stulerūt. qđ in. lxx. aīas in ḡssus ē in egypt-
tū. Si qđ ḡ n̄rē sententię refutator s̄pturā in se t̄rriā faciat ip̄i
enī. lxx. interp̄tes qđ hic. lxx. v. aīas p̄ ^{p̄roloysin} p̄ r̄o l̄o y e y n. cū ioseph ⁊ pos-
tis suis egyptū in ḡssas ēē dixerūt. In deūnomio aū. lxx. tantū int̄-
n̄se memorarūt. Qđ si econtr̄io nob̄ illud opponit. qđ in actibz ap̄loz
in oratione s̄pt̄i dicat̄ ad ppl̄m. lxx. v. aīas in ḡssas egyptū. faci-
lis excusatio ē. Non enī debuit s̄cs lucas qđ ip̄i s̄ptor hystorie
in gentes actū ap̄loz uolūm̄ emittens diger̄bat. qđ uī aliqd s̄be
aduersū eā s̄pturā qđ iam fuerat gentibz diuulgata. Et utiq; maio-
ris opiniois illo dñi taxat t̄p̄r. lxx. interp̄tū habebat auctoritas. qđ
lucas qđ ignot⁹ ⁊ uulsi⁹ in magnę fidei in nationibz dicebat. Hoc autē
gen̄alit̄ obseruandū qđ h̄cūq; s̄c̄i ap̄li. aut ap̄lici uiri locunt̄ ad
pp̄. lxx. his plerūq; testimoniis abutunt̄. qđ iā fuerant in gentibz
diuulgata. licet pleriq; t̄clant lucā euāḡl̄istā ut p̄selutū hebreā
litt̄as ignoraſse. Quante adorauit. n̄sus ad lectulū cap̄. S̄cs ⁊
dō dedit uir̄ opp̄ssus senectute sic habebat lectulū positū. ut
ip̄e iacentis habit⁹ absq; difficultate ulla ad orōnē ēēt parat⁹.
Effraum ⁊ manasse sic ruben ⁊ symeon reputabunt̄ m̄. Due t̄bz
erūt duosq; ppl̄os p̄creabit ⁊ sic hereditabit p̄missionis terrā. sic ⁊
filiū mei. Reliqs̄ aū aut qđ p̄ mortē meā genueris tui erūt ⁊ no-
minibz fr̄um suoz uocabunt̄ in hereditate sua. Non inq̄t acci-
piēt separatim t̄rā. nec funiculos habebūt p̄pos ut reliqz tribz. sz
in t̄bz effraum ⁊ manasse qđi appendices ppl̄i miscébunt̄. Qđ
aū diē in arcu ⁊ gladio se eā possedisse arcū h̄c ⁊ gladiū uis-

Qđ ap̄li ⁊ ap̄lici uiri
uulgatū utunt̄ test
monis.

Cap. 47.

De lecto iacob.

Cap. 48

Qm dicat de se
Et tui iareu meo

ap. XLIX.
De benedictioib iacob.

luciam uocat. p quā meruit pegrinū. i aduena in tēcto si-
chem. i emor de piculo libari. Timuit enī ne uicina oppi-
da atq; castella ob eū sione fedate urbis adūsum se consur-
gent. i dñs n̄ dedit eis uo nocēre illis. Ut ēte sic intelligen-
dū. Dabo t̄ sicimā quā emi in fortitudine mea. hoc ē in
pecunia qm multo labore i sudore q̄sui. Ut p anapho-
rā ad se t̄nstulit qd̄ filiū ei fecer̄. Qd̄ aū ait sup̄ fr̄s tuos. os-
tendit absq; sorte dedisse eā t̄bui ioseph. Ruben p̄moge-
nit̄ n̄s. tu fort̄. m. e. p. d. m. p. i. d. m. i. Tu p̄mogenit̄ n̄s.
maior in libis. i debebas iuxta ordinē natiuitatis tue he-
ditatē que p̄mogenito iure debebat̄. i. s̄c̄dotiū accipe et
regnū. Hoc q̄ppe in donis i fortitudine demonstrat̄. S; q̄
peccasti. i q̄si aqua q̄ q̄lib; uasculo n̄ tenet̄. uoluntatis impe-
tu effus̄ es. idēo p̄cipio t̄ur ul̄ n̄ pecces. sisq; in fr̄um num̄o
pena peccati lugens qd̄ p̄mogeniti ordinē pdidisti. Principi-
ū aū doloris ē om̄s p̄mogenit̄. q̄ p eo cōmouent̄ p̄mū uis-
cera parentū. Symeon i leui. u. i. b. Significat n̄ sui fuisse
cōsiliū. qd̄ sychem i emor fedatos uiros in t̄fecer̄. cōt̄ causā
pacis. i quasi qd̄a furore sic crudelitate muros hospite ur-
bis eūter̄. Un̄ dic̄. Maledict̄ furor eoz q̄ p̄tinax. i. rel̄.
Et disp̄gā eos in iacob. Leui enī h̄ditatē pp̄ā n̄ accepit sed
in om̄ib; s̄ceptis paucas urbes ad inhabitandū h̄uit. De sy-
meone ū in lib̄ ihu s̄ptū ē. qd̄ i ip̄e pp̄ū funiculū n̄ acce-
pit. s; de tribu iuda qd̄dā accepit. Iuda te laudab̄ fr̄s tui.
Quia iuda confellio i laus in t̄ptatur. consequēte scribit̄ qd̄ ei cō-
fiteant̄ i laudent eū fr̄s sui. Et licet de xp̄o significet̄ ḡndem̄
terriū. t̄i sc̄dm̄ litt̄am significat qd̄ ex iude stirpe d̄a i reliq;
dem̄ceps gen̄ent̄ reges. null̄q; possit suscitare aliud gen̄ re-
gale. Ad p̄dā filiū m̄ ascendisti. Ostendit eū captiuos ppl̄os
ēducturū. Alligans ad uir̄e pullū suū. i in sorech. o. f. m. a.
i. S. i. e. in hebo habet̄. Ad xp̄m i eccl̄am refendū. Tradunt

hebrai hec fuisse in uexillis tui istis singulis. in ruben mā
 dragonā. in symeone hastā. in leui archā testamēti. in iuda
 leonē. in ysacharasinū. in zabulon nauim. in neptalim cer-
 uū. in gad leonā. in ioseph taurū. in beniamin lupū. in dan
 serpentē. Qd̄ autē dicit fili mi. apostrofā facit ad ipm iudā. qd̄
 xpc hec sit uniuersa factur? Ysacharasin? fortis. Quia sup̄ za-
 bulon dixit qd̄ eēt magni maris littora possessur? sidonē
 q̄ et reliqs urbes feneas attinget. nō ad mediterraneā pun-
 tiā redit. et ysachar qui iuxta neptalim pulcherrimā in ga-
 lilea regionē ē possessur? benedictione sua habitatorē facit.
 Asinū autē fortē uocat. et humerū ad portandū. q̄ in labore
 t̄re. et uehendis ad mare q̄ in finib? suis nascebant. plurimū la-
 boraret. regib? q̄ t̄buta cōportans; diunt hebrai h̄ p̄metā-
 phorā significari. qd̄ sēptuaginta scās die ac nocte meditant.
 studiū suū dedit ad laborandū. et idēco ei oēs seruiant. q̄si
 magist? dona portantes. Dan. uidet. p. s. f. e. a. e. i. l. Samson
 iudex isit de tribu dan fuit. Hoc ḡ nē dicit. Videns in spū
 comā nutre samsonē. nazareū tuū cefis hostib? triumphare.
 qd̄ in similitudinē colubri reguliq; obsidentis uias. nul-
 lū p̄ t̄iā isit t̄nsire p̄mittat. s; et si quis temerariū uirtute
 sua q̄si equi uelocitate confis. eā p̄donis more uiolare effu-
 gē n̄ ualebit. Totū autē p̄metaphorā serpentis et equis loq̄t.
 Videns ḡ tā fortē nazareū tuū. qd̄ ip̄e p̄t̄ mētē mortuē.
 et moriens mōs occidit inimicos. putauit o d̄s ipm eē xpc
 filiū tuū. Verū q̄ mortuū ē et n̄ resurrex. et rursū captiuus
 duct? ē isit. alū m̄ saluator mundi et mei gn̄s p̄stoland? ē.
 ut ueniat cui repositū ē. et ip̄e erit expectatio gentiū. So-
 luber d̄r quia colit umbr̄s. et q̄ in lubricos t̄c̄ flexib? simu-
 osus labit. Nam lubricū d̄r q̄c̄q; labit dū tenet. ut piscis.
 serpens. Soluber autē ceruū fugit. leonē interficit. Cerastes
 autē serpens dicit. q̄ in capite cornua h̄t. similia arietum.

De signis tui istis
 singulis inue-
 xillis depicti.

Cerata enim gēi cornua uocant. Sunt ggemina cornicula quorū
 ostentatione ueluti esca illicita animalia 7 pimit. Totū enī cor-
 p̄ tegit armis n̄ ullū inditiū sui p̄bet. n̄ ex ea parte q̄ inuitat
 aues 7 animalia. Ita autē tortuos⁹ p̄ aliis. ita ut spinā n̄ habē
 uideat. Sed accinct⁹ p̄liabit⁹ aī eū. Significat qd̄ aī ruben
 7 dimidiā t̄bū manassen p̄liat⁹ ad filiō q̄s transiordanē
 in possessione dimiserat. p̄. xiiii. annos reūs. p̄liū aduers⁹
 eos gentiū uicinarū q̄nde repp̄iret. 7 uictis hostib⁹ fortē di-
 micaret. Lege librū i hūnaue 7 palypomenon. Neptali cer-
 uis emiss⁹ dans eloq̄a pulcitudinis. siue neptali ager irri-
 guus. Ut r̄q; enī significat hebreū ūbū. aiaia 6 uioa. Sig-
 nificat autē qd̄ aq̄ calide in ip̄a nascunt⁹ t̄bu. siue qd̄ sup̄ la-
 cū genesar fluente iordanis eēo irrigu⁹. Hebrei autē nolunt
 p̄tē tyberiadē que legis uidebat⁹ h̄re noticiā. agrū irrigu-
 ū 7 eloq̄a pulcitudinis p̄phari. Ceruus ū emiss⁹ tempaneas
 fruges 7 uelocitatē t̄re ubioris ostendit. S; meli⁹ intelliga-
 m⁹ si ad doctrinā saluatoris cuncta referam⁹. qd̄ ibi ē max-
 me docuerit saluator. ut in eūglo q̄s sēptū ē. Emiss⁹ ceruus
 dīr q̄ ceruā sequit⁹. sic equus emissari⁹ q̄ equas sequit⁹. fili⁹ ac-
 cēscens ioseph. O ioseph qui idō sic uocaris. q̄ adauxit 7 accē-
 cēte m̄ fecit d̄s. siue q̄ int̄ fīs tuos maior⁹ futuri⁹ es. fortissi-
 ma siquidē t̄b⁹ fuit effiam. ut in regnoꝝ 7 palypome-
 non lib⁹ inuenit⁹. o inq̄m fili mi ioseph. qui tā pulcher es.
 ut te tota demuris 7 turrib⁹ ac fenestis puellarū egipti t̄ba
 p̄spectet. 7 exaspet iurgando dū semet puenire cōtendit.
 inuidunt t̄ fīs tui h̄ntes luoris sagittas. 7 zeli iaculis
 uulnati. Verū tu arcū tuū 7 arma pugnandi posuisti in
 dō. q̄ fortis ē p̄pugnator. 7 uinclā tua q̄b⁹ te fīs ligauerunt
 ab ip̄o soluta s. 7 disrupta. ut ex tuo semine t̄b⁹ effiam
 nascat⁹. fortis 7 instabilis. 7 instar lapidis durioris inuo-
 ta. impans q̄. x. t̄bub⁹ isrl. Benedictiones pat̄s tui cōfor-

Incipit Exodus.

Exod9

23

tate s' b'ndictionib' patrū tuorū quib' illis b'ndix' d's. fiant in capite ioseph 7 in uice nazarei. sub. iste b'ndictiones. Nazarei dicit. q' nazare' dñi erat. locū enī p'mogeniti m'te f'is suos obtinuit. Nazare' flos. Vmundo int'p'tat'. Beniamin lup' rapax. Quāq'm de paulo ap'lo manifestissima p'ph'ia sit. q' in adolescentia sua p'secut' eccl'iam. in senectute p'dicator' cūg'lii fuerit. tū in hebreo sic legit'. qd' altare in quo immolabant hostie 7 sanguis ad basim illi' fundebat'. in parte t'rb' fuerit beniamin. Hoc ē inq'unt significat. qd' sacerdotes manent immolent hostias. 7 ad uespam diuidant ea q's a p'plo collata s' ex lege. lupū sanguinariū. lupū uoracē sup' altaris int'p'tatione ponentes. 7 spoliōz diuisionē sup' sacerdotib' q' altari deseruiātes de altari uiuant. Ignoro plura in b'ndictionib' patriarchaz eē myst'ia. S' ad p'sens op'culū n' p'tinent. Nec q' querit in suis inueniet locis exposita. fili' machir fili' manasse. n. s. i. g. i. Mos ē senib' ut si huerint nepotes in loco filioz feruentissimo amore amplectant'. 7 in sinib' suis sepi' manib'q' p'p'is cōfoucant. Asportate hinc uob'cū ossa mea. i. ab egyptioz finib' efferte uob'cum ad t'ra' rep'missionis. Qd' 7 fecerit. In exodo enī legim' qd' moysēs egrediens cū p'plo ab egypto. tulit ossa ioseph secū. Nā 7 iosephus in libro q'nto antiq'ratū s'bit. xii. patriarchaz corpa in t'ra' chanaan ex egypto allata. Locul' ē ad aliqd' ponendū in t'ra' fact' loc'. seu ad uestes. V' ad pecuniā custodiendā. **Incipit le. e x o d o.**

Loculus.

Exodi.

Cap. I.

Urbes tabnaculoz.

fiscella.

fiscus.

Cap.

Carectū.

Eues op'ot n. hebraice. exod' grece. exiō lat'. Urbes tabnaculoz. i. mansionū. fiscella scilicet texta in modū nauis. fisc' aut' ē t'unga uilla regia. ut fac' public'. quē h'nt exactores. ū mittit debitū qd' regi debet'. In deriuat' fiscina. 7 ex eo diminutiū fiscella. In carecto ripe in loco palustri. ū carex abundat.

Crepido.

Papurio. Papir?

Pir:

Qr̃ infantes he-
breoz iussis ne-
cari.

De moyse.

Crepido sūmitas ripe. alibi extremitas abrupta saxi. Veni-
libet rei. Papurio a papýro q̃ ibi abundat. Papyr² 7 diei^o
funale cereoz. qđ igr̃ 7 ceris sit aptū. Pyr enī grece ig-
nis dīr. Quid aū rei fuerit p̃ qua infantes hebreoz iussis
necari simul et demoyse qualis di cura in domo regia
meruerit educari iosephus ita refert. fuit quidā egip-
tioꝝ sacroꝝ scriba. sū g̃ sint expti defuiss̃ dicē vītate.
hic enūtiavit regi parēndū quēdā illo tempore in
isrl̃itas. qđ humiliaret qđ ē egip̃tioꝝ p̃ncipatū. augeret
suo creāto isrl̃itaz gen². uirtute transcendē uniuersos.
7 glam in p̃petuū memorabile possidēt. Cui cōsilio ius-
sit ut om̃e masculinū qđ ex isrl̃itis nascētur. iactantes
in fluuiū consumēto. Et p̃ pauca. Puer itaq; quē p̃dix-
it ille sacer scriba latēte regia cautela nutrit² ē. Nā
thermūth filia regis uidens infantē in fiscella ut dī-
tū ē. ualde gausa ob spēm ei². iussit mulierē adduci. que
daret infanti mamillā. Quo n̄ accedente ad illi uba. s̃
euitante. 7 hoc in multis mulierib² faciente. soror pue-
ri maria ob custodiā ei² illic assistens. s̃ n̄ qđ uidetur ei
ex opib² astare aīo. frust² o regina has mulieres ad nutri-
m̃tū infantis uocas. que nulla ad eū cognationē habent.
Si ū qđdā hebraicā mulierē adduci p̃cepis. puto tāquā
contubulis sue potit uba excipe. sūq; putaret benedic-
isse iussit eā ire ut aliquā que lactare eū poss² adduceret.
Illa ū addux² matrē nulli cognitā. infansq; gr̃e admo-
dū accessit ad uba ei². 7 supplicante regina cōmissū est
ei cū om̃i diligentia pueri nutr̃m̃tū. Cui scđm̃ euen-
tū rerū nom̃ est impositū. eo qđ de flumine sit saluat².
Aquā enī moỹs egip̃tū uocant. esis ū saluator. Cōpo-
nentes itaq; hec ex ambob² moỹses ei nom̃ imposuerūt.
Huic g̃ abrahā pat² septim² erat. Grata ū ei sapientia

n̄ p̄ etate concessa. si sua m̄sura multo superior. Quantū uero
 ad sp̄m nullus erat tā seuer? ut moysen uidens ei pulcritu-
 dine p̄teriret. Multisq; contingebat dū eū cernēnt p̄ pla-
 team ferri. ut conuēnt ad aspectū pueri. et ea in quib? ui-
 debant studiū h̄re deseruer̄. delectati pot̄ ei uisione. Hō
 cū talis eēt thermuth s̄ filiū adoptauit. Quē cū aliqñ por-
 taret ad patrē dicebat ad illū. Futurū infantē forma diui-
 nū. et prudentia fortissimū. mirabilēq; de fluminis grā
 cōdonatū. Quē meū quidē decreui filiū eē. tui ū regni suc-
 cessorē. Hec dicens posuit in manib? patris infantē. Iue ū su-
 mens eū et ad pect? applicans. p̄ amorē p̄ filie grā imposuit
 ei diadema. Moyses autē conuoluens illud piecit in terrā.
 ac q̄si p̄ infantia calcauit pedib? suis. Qd̄ regi fer? uidebat
 auguriū. Contemplat? autē ille sacer- scriba qui ei natiuita-
 tē p̄dixat ita futurā humiliationē p̄ncipat? egipti. impe-
 tū fecit ut eū occideret. et tribulit? clamans ait. Hic ē ille pu-
 er? rex quē nob? occidendū d̄s ostendit. ut de cetero timore
 caream. Qd̄ cū dixiss; uir p̄uidebat thermuth eū abripe.
 cū ē rex segnior eēt ad ei necē. dō hui?m p̄p̄e prudentia
 salutis moysae faciente. Sabulū leuissimū ēre gen? et sa-
 bulū harena. Refert ioseph? ortū eō bellū int̄ egiptios et
 ethiopes. Quib? cū egipti n̄ possent resistē. ad responsa et
 diuinationes s̄ reuēsi. Et dō eis dante ^{p̄bente} cōsiliū ut auxilio
 reuertēnt? hebreo. iussit rex filigut dare moysen ducē a se
 cōstituendū. Iua ū sacramētis p̄bitis ut nich ei fieret mali.
 tūdidit moysen p̄ magno quidē b̄nfitio iudicans ei auri-
 liū. et annihilans sacerdotes q̄ eū uelut morte p̄dixant oc-
 cidendū. q̄si nescientes qd̄ aliqñ ei uale foret auxilium.
 Moyses ū a thermuthi simul et a rege rogat. libentē susce-
 pit h̄ op̄. Et aū qm̄ hostes ei cognoscēnt inuasionē su-
 mens ducebat exercitū. n̄ p̄ fluuiū it̄ faciens. s; p̄ t̄iam.

Sabulū
 De ethiopisā quā
 moyses accepit.

De sapia moysi.

Hibes.

Tharbis.

Sapientie q; sue mirabile fecit indicium. Nam cum transiret ualde iter agentibus seua ppter repulsiu multitudinem q; illic omnia nascuntur. ita ut quicquid alios non illa sola nutret terra. uirtute atq; malitia. et aspectu solito diffentia. quorum si ualida et uolatilia. ut cum de terra nocte nequant. superuolando non prudentes nocent. moyses per cautela exercitum hoc mirabiliter adinuenit. Plectas enim ex papyro fecit in modum arcum. easque complens de hibis secum portabat. Hoc autem animal serpenti inimicum est. fugiunt enim eis aduentum. et se celare uoluerunt uelut flatu ceruorum abrepti deuorantur. Hibes autem ualde mansuetus. et gignit tantum serpentino feroces. Cum ad terram nutre bestiarum uenissent per eas ut dixi naturam serpentium expugnabant. eisque uelut aduersus hostes utebantur. Hoc ergo in re agens. ante quam ethiopes cognoscerent superuenit. et congressus cum eis pugna deuicit. spemque quam habebant contra egyptios. et ciuitates eorum abstulit. ibatque subueniens omnia. et terram ethiopum maxima uirtute uastabat. Tunc per felicitatem moyses cum de labore suo gustasset egyptiorum exercitus fatigationem minime sentiebat. tamquam pro eis seruilitatem et nouissimum subuersionis periculum potuissent egyptii sustinere. Post haec in sequentibus egyptiis cunctos ethiopes in saba ciuitate regia ethiopie quam per ea cambises meroin uocauit sororis sue nomine obsidebant. Cras enim ualde inexpugnabilis locus. eo quod nulli ualia flumina eum circumcludunt. Ciuitas enim interior habitabat ut in sula muro circumdata fortissimo. et contra hostes quodammodo prepositos habebat uiolos. fossata uero gignit in muros et flumina. ne in undam possit ciuitas a quacumque uolentia. Ibi tharbis filia regis ethiopum cum moysen contra muros exercitum applicante fortiterque pugnantem uidet. in amore eius lapsa. et cum passio preualeret. misit ad eum fidelissimos seruuos suos ut ei de nuptiis loquerentur. Iulo uero eius suscipiente sermonem. ut traderet ciuitatem perbris fidei

rib' p' necē ethiopū grās agens dō nuptias celebrauit. et egiptiō
in pā terrā reduxit. **I**u u' ex quib' saluabant' a moyse ex his odi-
ū adūs' cū habebant. et feruentiorib' aduers' eū cōsiliis uteban-
t'. arbitantes n' p' bonos act' eū in egipto ita creuisse. innotue-
rūtq; regi qd' defacta cede puenit. **I**ue si qd' industriū uiri ap' se
cōtinuit. inuidia u' ducat' moyseos. et opp' sionis sue formi-
dine tēb'. cōpuls'q; a sac' scribis nitēbat' in moyse ^{nec} cede g's-
sari. **Q**ui dū cognouit; eī insidias latent' effugit. et in uerib'
obsessis p' desertū fugā explicans. in madian ad sac'dotē eius
loci nomine iethro qui et alio nōe raguel dicebat' puenit. **H**ec
p'p'tā int' duxi. ut intelligam' que fuerit illa ethiopissa p'p'te
quā p'ea aaron et maria murmurasse legunt' adūs' moyse.
simul et quia in xpō et in eccl'a magna in his nuptiis cōtinen-
t' m'yst'ia. **R**ub' lignū spinosū. dictū eo qd' fruct' et uirgulta
eī rubeant. **G**recemor' d'r. in q' mora ēscunt. **S**yna et oreb
unū s. sic loc' et t'ra unū. **D**ixi ē dimitte filiū meū ut sac'fi-
cer m'. et n' dimisisti eū. **E**cce ego m'ficia p'mogenitū tuū.
Hoc p' anticipationē a dño p' moyse dictū ē ad pharaonē.
Qd' sequit'. **C**ūq; ēt in itinē occurrit ei dñs. et uoluit eū occidē.
de moyse dictū intellige. **A**ug'. **I**dēco sic infestū angl'm in se
uidit moyse. et patū ad uindictā. q' sublimis uiri culpa g'
ue peccm'. **Q**uanto aut' p'sona despicabilis ē. tanto mag' leue
delictū. **S**uis acerbissimū erat peccm'. qui p'gebat ad filios isrl'.
miss' a dō. et abrahe signū iusticie n' ferebat. in q' gl'ari scie-
bat iudos. ut aut' ip' sollicitator dicēt'. aut n' ab eodē deo
miss' q' abrahā elegat'. **I**n madian enī habitans filios suos
minime circūcidit. **Q**s aut' ducē secū n' debuit. q' cetōs m'
ibat educē. aut ēt circūcisos assunē. p'p'te que sup'dixim'.
Moyse u' intelligens causā qd' fieri deberet indicā uxorī.
Quo facto discessit angl's ab eo. **A**liq'nta cōpendio loquit'
sēptura. q' sub intelligi uult ex p'posita rōne. **T**etigitq;

De inuidia moyse.

Cap. 3

Rub'.
Syna et oreb.

Cap. 4.

Q' angl's occidere
uoluit moyse.et
ad egiptū

ap. 5.

De laterib⁹.

Dracones.

Coluber: Abho-
minatio⁹ egyptior⁹. 8.De chaur⁹ serapi
seerato.

Scinphes.

Musca. Mutiet.

Religio. 11.

Ysop⁹. 12
Azima. Lactuca.

p. 13.

Mense nouaz
frugū.

p. 14.

Qd sit qm angls.
m dñs moyfi loq
dr.

p. 15.

Tympanū.

p. 16.

Ortigometre.

Coturnices.

Manna.

pedes ei⁹ dix. Spons⁹ sanguinū tuū m es. P⁹ quā uidit mulier
sanguinē filiū suū irata moyfi qd p⁹ eū fudiss; sanguinē fi-
liū suū. cecidit ad pedes ei⁹ et petiit dimissionē. et sic reu⁹sa ē ad
patrē suū. Paleas misce⁹ luto ne facile latēs frangēt. In-
durauit q⁹ non molliuit. Dracones et colub⁹s p⁹ uno posuit.
Coluber dr⁹ qd umb⁹m colic. Abominationes oues q⁹s nolu-
erūt manducare egyptiū q⁹ illas coluerūt. idō q⁹ pastores eas
sp⁹nebant. Taur⁹ serapi fuit consecrat⁹. quē egypt⁹ instar nu-
minis colebat. eo qd defuturis quedā manifesta signa dare
cōsueu⁹at. Scinphes erant musc⁹ minutissim⁹ aculeis mo-
lest⁹. Musca a g⁹co uenit. Mutiet. modice m⁹ muret. Serimo-
nias rit⁹ sacrificandi. req⁹re in p⁹ori libello. Religio bona e-
lectio. Ysop⁹ herba purgandis pulmonib⁹ apta. Nasit⁹ in po-
tris herens saxo radicib⁹. Azim⁹ panis sine fer⁹mento ē. Lactuca
uulgarit⁹ salsatia nominat⁹. q⁹ dorsū ei⁹ in modū ferr⁹ est.
Mense nouaz frugū q⁹ ap⁹ egyptios farmuthi. ap⁹ hebreos
nisan. ap⁹ macedones xantie. ap⁹ latinos aprilis dr⁹. Cir-
nubes tenebrosa pharaoni et egyptiis. lucida aut⁹ moyfi et filiis
isit. Columpna ignis et nubis. Ex una parte erat ignea. ex
alt⁹a parte similis nubi. Greg⁹. qd ē qd m angls. m dñs moy-
fi loqui dr⁹. n⁹ ob hoc angls. qd ext⁹er⁹ loquendo seruiebat.
dñs aut⁹ inter⁹ p⁹lidens loq⁹ndi efficaciam ministrabat. Cūq⁹
loquens ab int⁹iore regi⁹. et p⁹obsequiū angls. et p⁹ inspirati-
onē dñs nominat⁹. Tympanū fit ex ligno et corio desup⁹ ex-
tent⁹. et dictū qd mediū ē. Un⁹ et mediū margaritaz tym-
panū dr⁹. S; et modiol⁹ rotaz tympana dicunt⁹. Ortigomet-
re aues s. quas multi latini cot⁹nic⁹es int⁹ptati s. cū sit ali-
ud gen⁹ auuū. qm uis cot⁹nicib⁹ n⁹ usq⁹ q⁹ dissimile. Cot⁹ni-
ces aut⁹ a sono uocis dicte quas g⁹ci ortigias uocant. eo qd ui-
se fuerint p⁹mū in ortigia insula. Manna int⁹ptat⁹ qd ē h.
Uidentes enī filiū isit quasi sem⁹ coriandri cadē in terram

candidū. dixerūt ad inuicē. Quid ē hoc? Qd̄ hebraica lingua
dīr manhū. P̄da aut̄ qd̄ de celo uenit panis anglōz dicit̄ ē.
Gomōr decima pars ē ephi. Ephi aut̄ m̄sura ē. m̄. modioz.
⁊ gomōr ē m̄sura atticoz cerucū tr̄iū. Qñ leuitico ⁊ nume-
roz libro q̄tenscūq; decima pars ephi in sacrificio exhiberi
iubet̄. m̄sura gomōr expensa intelligit̄. Ephi aut̄ ⁊ bat̄ unū
sunt. s; ephi in aridis sumit̄ ut in tritico ⁊ hordeo. bat̄ ū in
sp̄eb̄ liquidis. ut in uino ⁊ oleo. Coriandrū ex geco nomine
sumptū ē. qd̄ illi dicunt corion. cui ser̄i indulci uino datū
si sup̄ modū dedis amentia nutrit. uer̄etm̄ mouet. Tribu
ñ sup̄ mille uiros. centurio sup̄ centū. qñ q̄genari sup̄ qñ
q̄ginta. Contestare. in edic. Bucina ē qua signū dat̄ in
hostē. dicta a uoce q̄si uocina. Nā pagani aḡstesq; ad om̄ne
usū bucina ad cōpeta uocabant̄. Dñs. i. s̄c̄dotib̄. P̄tū pu-
dicie. xii. solidi s̄. qui ipsā tradidit marito puelle dare
debuio. Ter in anno apparuit om̄e masculinū. i. in pascha.
in pentecosten. ⁊ in scenophēgia. N̄ coques hedū in lacte
mat̄is sug. i. añ diē. vii. l̄. viii. p̄ quā nat̄ ē. Scabrones uo-
cant̄ a caballo. q̄ de equoz put̄dis carnib̄ nascunt̄. Cratera
calix duas h̄ns ansas. ⁊ est gēū. fiebant aut̄ p̄mū a cōnexi-
one uirgultoꝝ. Qñ recte cratēre a notoykkrat̄. i. q̄ se
in uicē teneant. Jacinctū aereo splēdēis colore. Byss̄ gen̄
ē qd̄ dā uni candidissimū ⁊ mollis. qd̄ gēi itate ei uocant̄.
P̄tra qd̄ ē biss̄ ñ m̄tenti sp̄e orit̄ s; cruda. q̄ longo exor-
atio siccandi. tundendi. purgandi. ⁊ nendi. ḡminū so-
let p̄dē. ⁊ candidū in sese recipere colorē. Cadē ⁊ retorta fi-
eri iubet̄. qd̄ ē duo fila in unū filiū retorquere. Pelles ia-
cinctine sine lana aeris ⁊ celi sp̄em imitant̄. Pelles arie
tū sine lana rubricat̄. Ligna sechim spinosa. ñ multū
a qualitate albe spine distantia. s; s̄ impudibilis nat̄e
uerimū candoris ⁊ leuitatis. ñ facile alibi inueniunt̄

Gomer. Ephi.

Bat?

Coriandrū.

Cap. 18.

Tribun?

Centurio. Q̄ngena

Bucina. Cap.

Cap. 23.

P̄tū pudicie.

Cap. 23.

Qñdo apparere debet
masculinū corā dñō
qd̄ sit ñ coques heda
in lacte. m. siue
Scabrones.

Cratera.

Cap. 24.

Cap. 25.

Jacinct? Byssus.

Schim.

Ephor.

Oraculū ꝑꝑicia-
torū.Decubito q̄ archa
mīsurā bat̄.

Cherub.

Intrāsile. Accitabulū.

Phiale

Ciathi. Dragma.

Scyphi. Sperule.

Emunctoria. Corti
26. -ne.

Plumario.

Ansulas. Incasture.

Lebetes.

Fuscimule.

Igniū receptacula.

Craticule.

Arula.

Celatura. 28.

Cydarim.

Balthēū.

¶ In desertis arabie. ubi et archa et tabernaculum fabricata sunt. Locum man-
da. componenda. Ephor. tunica lineae. Copingite. iungite.
Oraculum et propitiatorium ubi. ubi audiebantur diuina eloquia. Prophe-
tam secundum historiam propitiatorium dicebat aurea tabula super
archam testamenti transiisse composita. Sui quantitas sit cubitus ille
quo archa mensurabatur. Iosephus in libris antiquitatum manifeste do-
cet dicere. facta est archa quinquaginta palmorum. Unde patet quia illud de-
signat cubitum. quod duo palmi complent. Cherub singularem nu-
mero. cherubin plures. et masculini generis. et interpretatur scientie plen-
tudo. et scientie intellectus. Intrāsile. sculptum. Accitabulum quanta pars
eminens duodecim dragmas appendens. in dictum quod acetum ferat.
Phiale dicte eo quod ex urto fiant. Urum enim greci hyalin dicunt.
Chyathi pondus decem dragmis appendit. Dragma autem octaua
pars uncie est. Scyphi calices maiores. Sperulas in modum spe-
rerotundas. Emunctoria quibus candele mundantur. Corane
sunt aulea. id est uela de pellibus. a quibus tabernaculum extrinsece tangebatur.
Dicte autem a coriis. eo quod prius ex pellibus fiebant. Ope plumario.
in modum plumae. Ansulas ab ansa diminutiuum. Incasture
tabularum compagine. Lebetes enee sunt. greco uocabulo ita dicte. sunt
enim omnes minores in usu coquendi patre. fuscimule idem quod
grece exagris dicuntur. quod ad carnes uictimarum decalcariis perfendas.
in ministerio altaris habent. Ignium receptacula. id est in quibus ig-
nis portabatur ad altare holocaustorum. Craticule acrite. in qua
carnes assantur. Arula uas enee quadrangulum. in quo pedes hinc
in quo ignis ardebat. et in quo prunas portabant. et sub craticula
ponebant. Celatura est sculptura eminentior a celo uocata. quod est
genus ferramentum uulgo calione uocatum. Cydarim mitis. pileum.
galea. ex bysso rotunda. quasi sphaera media. caput regis sacerdo-
tale. et in occipito uitta confecta. quod grece et latine thyra dicitur.
Balthēum cingulum militare dictum quod ex eo signa dependent.
ad demonstranda legionis militaris summam. Balthēum in

latitudine tres digitos h't. Polimito. uario. rotundo. apolo. **Polimito.**
In p'mo usu. in p'mo ordine. Sardi? gemma dicta qd' reptia
 dicta sit p'mū a sardis. rub' coloris. marmorib' p'stans. s; in
 gēmas octās uelutissima. **Enā** ei q'nq; Topazi uirenti gñe ē. oīq;
 colore refulgens. inuenta p'mū marabie insula. **In** q' trogo-
 dite p'dones fame 7 tēpestare fessi cū herbaz radices effodēnt.
 hanc gēmā repperūt. **Hinc** 7 insula 7 gēma nominat'. q' lin-
 gua trogoditaz topazm significationē q'rentis h't. **Smarag-** **Smaragd?**
d' omniū gēmaz uirentiū p'ncipatū tenet. Cui uet'is etiā
 p' margaritas 7 umones t'buunt dignitatē. 7 uocat' animia
 uiriditate. **Omīe** enī satis uiride smaragdū d'r. **Sculptib'**
 q; gēmas nulla g'ior ē octōz relectio. **Carbuncul'** dict' qd'
 sit ignit' ut carbo. cui fulgor nec nocte uincit'. **Lucet** enī in
 teneb's adō ut flāmas ad oclōs uibret. **Enā** ei duodecī. **Grece**
 aut' ant' pax d'r. **Saphyr'** cerule' ē cū purpura. h'ns puluēs
 aureos sparsos. optim' ap' medos. nusq'm tū plucid'. **Saphyr'** **Saphir?**
 inēptat' specios' siue eēg'i. **Iaspis** de gēo in latinū uiridis
 gēma inēptat'. **Ias** q'ppe uiride. pinnas in gēma d'r. **Est** aut'
 smaragdo similis. s; crassi coloris. **Enā** ei. xvii. **Liguri'** uocat'
 qd' fiat ex urina lincis tempe indurata. **Est** aut' sic succinū
 fulua. trahens spū folia app' in q'n'tia. **Achates** reptia p'mū
 in sicilia. iuxta flumē eidē nominis. p'ca in multis t'ris. **Est**
 aut' nigra h'ns in medio circulos nigros. 7 albo iunctos. 7 ua-
 riatos. similes ametisto. **Ametist'** purpure' ē p'mixto uiola-
 tio colore. 7 q'si rosenitor. 7 lenit' q'sdā flāmulas fundens.
Est aut' sculptis faculis. **Enā** ei q'nq;. **Chrysolit'** auro similis est.
 cū marini coloris similitudine. **Hē** ethiopia gignit'. **De** om-
 china sup' dixim' in genesi. **Berill'** in media gignit'. gentis
 sue lingua nom' h'ns. uiriditate similis smaragdo. s; cū pal-
 lore. **Polit'** aut' ab indis. in sex angulas formas. **Ali'** polit'.
 n' h't fulgorē. **Malū** punicū d'r. qd' ex punice regione t'ns- **Malū punicū.**

Sem dñi.

vitta.

femina.

29.

Crustula.

Laganū.

Simila. Amolū.

Thiara. Aries
ofecrationū.

Decimā partē.

Hin.

30.

Obulus.

Zerates.

Calē?

Siliqua.

Labrū.

Smirne.

Cynamomū.

latū ē. Idē 7 malū granatū. eo qd int̄ corticis rotunditatē
granoz cōtineat multitudinē. Est aut̄ dulce multū 7 mag-
nū q̄si duo pugni. aliq̄tiens rubeo colore. Sem dñi. 1. nom̄
dñi ex quatuor lītīs hebraicis. He. 10r. vav. Het. Vitta die-
ta qd ui teneat. femina q̄si femora. Portabit iniquitatē. 1.
int̄cedet p iniquitatib⁹. Azimos. sine fermento. Crustula di-
minutiū a chruſta. Panis ē oleo consps⁹ in medio cōcauus
7 tort⁹. Laganū gen⁹ panis in p̄mo plasmat elong⁹. p̄ea cur-
uat⁹ finis ad finē. Primū in aqua. p̄ea in oleo friget⁹. Simi-
la subtilissima farina. 1. amolū. Amolū ū ē flos farine te-
nuissim⁹. Thiara 7 mit̄ unū s̄. ut sup̄dictū ē. Arietē conse-
crationū. q̄cū eo consecrauit aaron 7 filios ei⁹. Decimā par-
tē subaudis modū. qd ē q̄rta pars hin. Hin. maior xviii.
sartariū. minor viii. Aliē. Quatuor gomor sūma nu-
mī. Obol⁹ siliquas t̄s appendens. h̄t zerates duos. calcos
q̄tuor: fiebat enī olim exere in modū sagitte. Un⁹ 7 agēs
sagitte nom̄ accepit. Zerates aut̄ oboli pars media ē. h̄ns
siliq̄m unā 7 semis. Hunc latinitas semi obolū uocat.
Calē ū minima pars pondis. q̄rta pars oboli ē. constans
lentas geminis gnis. Appellat⁹ aut̄ calē qd sit paruus. siē
lapis calcul⁹. q̄ adeo minim⁹ ē. ut sine molestia sui calce-
t⁹. Siliqua uicesima q̄rta solidi pars ē ab arbore cui sem
uocabulū tenens. De siliqua req̄re in glosa cū glosz. La-
brū uocatū q̄ in eo lauatio infantū fieri solebat. Cui⁹
diminutiū labellū. Idem 7 labrū a lauando. Labrū uas
eneū ē quadrangulū. 7 intratur tabnaculū man⁹ in illo
ac pedes lauabant. Smirne. Alii calami. alii myrrē resi-
nā ēē dicunt aptā int̄ alia pigmēta. In arabia aut̄ nascit⁹.
Cynamomū dictū q̄ cortex ei⁹ in modū canne sit rotund⁹.
7 gracilis. Signit⁹ in india 7 ethiopia frutice breui. du-
oz tantū cubitoz colore sub nigro. Cinereo tenuissim⁹

uirgular. Nam qd in cōstitudine extendit. despectui habet.

Cū frangit uisibile spirantū emittit. instar nebule supul-

ueris. Calam[?] aromatic[?] a similitudine calami usualis uo-

cat. Signit[?] in india multas nodis geniculat[?] filius. fra-

glans suauitate sp[?]. Cū frangit in multas partes fit scissi-

lis. similans gustu cassia cū leui acmōia remordente.

Cassia nascit[?] in arabia. uirga robusta corticis. 7 purpurea. Cassia.

foliis ut pipis. Est aut uir[?] cynamomi similis. s; potentia

inferior. Suppellex ē diūsa 7 mobilis. Omica herba aro-

matica. Galbanū suē ferule. Thus arabie arbor in mīsa ar-

q; ramosa. lenissimi corticis ad aeris qūtatē succū

aromaticū fundens. Vocabo in nomine dñi. aug[?]

Vocabo dñe nō uocabor: actiuū ūbū p passiuo ponent.

genē locutionis inusitato. In q nimirū magnū latet sens[?]

Sic enī fortasse significare uoluit. se ipm hoc facē. 7 grā sua

fieri ut uocet[?] in omib[?] gentib[?]. fin[?] etas[?] teia.

Tria pma pcepta de dñi ceremoniis inserunt[?]. Que di-

cunt in una tabula fuisse desēpta. Septē ū sequentia

ad hominē punient. q in altā tabula desēpta ē memoran-

t[?]. Papiliones tentoria ex similitudine papilionis au-

cule paruissime. q maxime abundant florentib[?] maluis.

Hec a uiculis q lumine accenso cōueniunt. 7 cū uolantes

ab igne prime in āre cogunt[?]. q; ūmiculos ex stercore

suo faciunt. Hec utrū cū moyse ieiunass; in monte. an ibi

obū fuiss; . P utrū dñō obuiā ueniss; . mētū heri[?]. Tantū

atq; qd qdraginta dierū ieiuniū fuiss; legit[?] adimplet[?].

.i. moyse. helia. ac ihu x. Sollēpnitatē ebdomada[?]. i. vii.

ebdomade a pascha usq; ad pentecosten. 7 sollēpnitatē qñ

redeuntis anni tempe cuncta cōdunt[?]. i. mīse septēbrio.

quē egiptū in itūū anni 7 finē fecerūt. Habebant aut he-

brei. v. sollēpnitates ebdomada[?] legitimas. i. eb dām

Calam[?]

Cassia.

Suppellex. Omica.

Galbanū. Thus.

Cap. 33

Ab initio mundi
usq; ad. iiii. etatē
scēti. anni. ii. d. ccc.

Cap. 34. Sec.

Cap. 33

Papilio.

Cap. 34

Qd tres tm ieiunai
legant[?]

Sollēpnitatē iudg

Libam msiy.

Libam annoz

Cornuta facies.

p. 35.

Dextriola.

Ampla.

Carpentari. Abietari

Muculi. Coccu.

p. 38.

Specula

Talentu.

p. 39.

Bratteas.

Femalia.

p. 40.

Ad sit testimoniu.

Ecce mag apoka

ypsi congruunt.

LEVITI

C. I.

p. j.

Creprodo. Ascellas.

dieru a sabbo usq; ad sabbm. ebdomada ebdomada; a pasca
usq; ad pentecosten. Libam msiu qn festa tabnacloz celebra-
bant. Libam annoz qn eis meten uocabat. Annos ebdoma-
daz. i. usq; ad iubileu qui erat annu remissionis. Cornuta. i.
splendida. tamqm cornu fulgens. q; radii qsi cornute fitea
pdierant. Dextriola. comunia s uiroz ac mulieru. q; utq;
sexut dextres. Ampla an manicas portant restalla. 7 possit
ibi iungi uno clauo. Carpentari. lignari. Abietari. ligna-
ru de abiete. Vermiculū tinctura rubra. Coccu gci. nosru
bru siue umiculū dicim. Est en umicul de filic trib flo-
rib. Specta s in qb femine uultu suo intuent. dicta
qd splendor reddant. Talentu tplex e. min. medi-
u. sumu. Min qnq; ginta libraz. mediu. Lxxii. su-
mu. c. xx. Bratteas. lammas subtilissimas auri. fe-
munalia tm femora tegebant usq; ad genicula. Ipse 7 braco
eo qd sint breues. Posuit 7 testimoniu in archa. i. duas ta-
bular. uirga 7 manna. Sub tecto testimoniu. i. tabnacli.
In ostio tabnaculi. i. nato.

In iaspide fidi uiriditas. In saphyro spei celestis altitudo.
In calcedomo 7 carbunclo flama caritatis mēte. In smar-
ragdo eidē fidi fortis inē adūsa cōfessio. In sardonice tom-
chino scōz inē uirtutes humilitas. In sardio reuēdō mar-
tyrū cruor in cōsolito u spūalis inē miracula p̄dicatio. In
berillo p̄dicantiū p̄fecta opatio. In topazio eoz dē ardens
cōtemplatio. In chriso p̄so beatoz m̄rum op̄ parit 7 p̄miv.
In iacincto 7 ligurio doctoꝝ ad alta m̄tis subleuatio. 7 p̄p̄
infirmos humilis ad humana descensio. In ^{amethysta} iacincto 7
achate celestis regni in humiliū animo memoria designat.

Va ierka hebrico. leuitic q̄ce. laune mi. De leuitico;
nustialis. Sup crepidinē. i. summitatē. Ascellas uocant
q; ex eis brachia cillant. i. mouent. Has quida sub hyrcos

Lysan?

Sartago.

Primitias.

Thuf.

Vestibulu.

Diffia int pecc

7 delictu.

Cap. 6.

Infirians.

Cap. 7.

Collide.

Cap. 8.

Oleu unctionis.

Subucula.

Cap. 11

Gyrogryllus.

Gryphes.

Ahet?

Miluus.

Vultur.

De nata uultus

Strutio.

Noctua.

uocant. quia in plisq; hominib; hyrcor; fetore reddant. **He** 7
 ale. q; ex eis in modū alay; mot; brachior; inchoat. **Uyban** a cli-
 uo dict; eo qd; in irectione sit collect;. **Uuuū** enī ascensū dicim;
 vflexuosū. **Sartago** a strepitu soni uocata. qñ ardet mea oleū.
Primitias. 1. defrutū 7 melle 7 uino 7 oleo partes sacerdotib; p
 munē dabant. **Thuf** a tundendo dictū. **Tundit** enī arbor; et
 si multū effluit. **Vestibulū** dictū eo qd; illo uestiunt fores.
 aut qd; aditū tecto uestiat. **Int** peccm; 7 delictū hoc int; ē. **Peccatū**
 ē qd; homo in se peccat 7 in suū pximū. **delictū** qd; in dñm
 peccat. mandata ei n; seruans. **Quintā** partē ponat sup; unā
 p; p; tio. 7. nū. sup; addat. **Infirians**. denegans. Et quintā in su-
 p; dñō partē. 1. ut p; tū dñō pecunie deo. **Ignis** ex eo dē altari.
Semp ignis in altari fuit. **Collide** panes q; drati de simila
 facti. cū oleo in sartagine fruxi. **Oleū unctionis**. 1. Bndictiois.
Subucula tunica linea stricta cuti adherens. q; uulgo cami-
 sia dī. **Ipā** ē podis. **Scificabor** in eis q; appropinquant mī. 1. q; s;
 elegi. q; psumēs punio. **Gyrogryll**. bestia spinosa. similis e-
 ritio. s; tam; maior. **Gryphes** in d; alias aures maior; ē. atq; pen-
 nat; 7 q; drupes. **Hoc** gen; auuū in p; boreis montib; nascit; oī
 parte leoni similis. alus; 7 facie aquile similis. **Aliet** auis simi-
 lis aq; le; s; maior; attam; minor; qm; uult;. **Miluus** mollis ui-
 rib; 7 uolatu. q; si mollis auis. **Kapacissimī** tñ semp; domesticis
 auib; insidiat;. **Miluus** a molli uolatu. uult; aut; a tardo
 uolatu nominat;. **Magntudo** q; p; p; corporis p; petes uolat; n;
 ho. **Haz** q; s; dā dicunt cōcubitu n; misceri. s; sine copula cō-
 cipe 7 gnare. natosq; eaz; penē ad centū annos pcedē. **Uul-**
tes sic 7 aq; le; uult; maria cadauā sentiunt. **Ali** q; p; uolan-
 tes multa montū obscuritate odant;. 7 ex alto illa cōspi-
 tiunt. **Strutio** geco nomine dī. Qd; animal in similitudi-
 ne auis pennas hre uidet;. tam; a tēra n; eleuat;. **Oua** sua so-
 uē negligit. s; p; p; cta forū puluīs ammant;. **Noctua** dī

Nocticorax.

Luscinia.

Larus.

Accipiter.

Bubo.

Mergus.

Ibis.

Cignus.

Olor.

Onocrotal.

Porphyrus.

pro eo quod nocte cecum uolet. et die non possit uidere. Nam exorto splendore solis uisus illi hebetatur. Nocticorax ipsa est quae et noctua. quia nocte amat. Est enim avis lucifuga. et solem uidere non patitur. Luscinia autem dicta. quod cantu suo significare solet dies surgentes exortum quasi luscinia. Eadem et acedula. Nequa cicero in pronosticis. Et matutinos exercet acedula cantus. Larus ipse est galea quae solet semper supersedere aquis. Larus est et uenice musare. Accipiter uero grana duodecim. scribitur plinii inueniri. Accipit animo plus armatur quam unguis. Hec accipiendo nomen sumpsit. ferunt autem accipitres circa pullos suos impios esse. Nam dum uident eos posse uolare emittunt. nullas eis preberescas. sed ubi aut pennas et anido precipitant. atque a tergo compellunt ad praedam. ne forte adulti pigrescant. Bubo a sono uocis habet nomen. avis feralis. onusta plumis. sed qui semper detenta pigritia. In sepulchris die noctuque uersatur. et semper commorans in cauinis. apud augures malum omen portendit ferunt. Nam cum in urbe uisa fuerit. solitudinem significare dicitur. Merget ab assiduitate mergendi nomen habet. Sepe autem demisso in profundum capite. auraz signa sub fluctibus colligunt. et prudentes equis tempestatem cum clamore ad littora tendunt. Ibis avis nili fluminis quae semet ipsam purgat. rostro in animum aquam fundens. Hec serpentium ouis pascitur. grossissima ex eis escam nidis suis portans. Cignus nomen est gregum. nam latine olor dicitur. Cignus a canendo est appellatus. eo quod carminis dulcedinem modulatis uocibus fundat. Ido autem eam suauiter canere dicunt. quod collum longum et flexuosum habet. Olor autem dicitur quod totum plumis sit albus. Iulius enim meminit cignum nigrum. Olor enim gregum totum dicitur. Onocrotalon gregum uocant longo rostro. Avis similis est cigno sed maior. Quarum duo genera sunt. unum aquaticum. aliud solitudinis. Porphyrio ne quidam aue albam similem cigno. alii dicunt pellicanum

ex: Porphurio aut orientalis. & solo morfu bibit. omnem
 cybū aqua tingent. fulice simile magnitudine & colore
 cignorū duris & grandis rostris in scopulis litorū cōmorantē.
 Hal latini diomedias uocant. a sociis diomedis quos fabule
 ferunt ouersos in easdē uolucres. Greci uero herodios uocant.
 Caradrion aut alba tota cui interiora oculos caliginoso
 curant. Et q̄ infirmū sit ut phisici dicunt acaradrion dīnos-
 citur si inde moritur aut uiuat. Nam si mori debeat au-
 tit se caradrus ab eo. si uero uiuere appropinquat intendit
 infaciē ei. Nasca in india & nutrit in atris regū. Vpu-
 pam greci uocant qd̄ stercore humano infideat & fetenti
 pascatur fimo. Auis spureissima cristis rubentib⁹ galeata
 in sepulchris & stercore; cōmorans. Cui sanguine q̄sq̄
 aspgū. dormitū uadens demones se suffocare indebit.
 Brucis locusta que non dū uolat. Attacus & opimach⁹
 ignore aues. Locustā qd̄ pedib⁹ sit longis uelut hasta gre-
 ci tam maritimā qm̄ terrestre hastagon dicunt. Muste-
 la grecū ē. i. mus long⁹. Nam telon greci longū dicunt.
 Mus grecū nom̄ ē. Q̄qd̄ uero excothitū latini sit. Hāmus
 terra. Unde & hum⁹. Cocodrillus acroceo colore dict⁹. Big-
 nitur in nilo. Animal quadrupes. intra & maq̄ ualens.
 longitudine plerūq; xx. cubitorū. dentū & unguū inma-
 nitate armatū. tantaq; cutis duricia ut inuulnerabilis
 sit. Nocte maq̄ die humi q̄scit. oua intra fouet. Mascu-
 lus & femina uicē seruant. Hunc qd̄ piscis serratā ha-
 bentes cristā tenerā uentris dissecantes intermunt. So-
 lus ex animalib⁹ supiorē maxillā mouere dī. Migale
 ignota bestia quā tam similit camelonti ferunt. Came-
 leon non habet unū colorē. s; diuisa ē uarietate aspsus
 ut pardus. Corpusculū uero cameleonis ad colores q̄
 uidet facillima p̄uisione uariat. Aliorū uero animalū n̄

Porphurio.
 fulica.

Caradrion.

Vpupa.

Bruc⁹. Attac⁹. Opima-
 schus.
 Locusta.
 Mustela.

mus.
 Cocodrill⁹.

Migale.
 Cameleon.

Stellio.

Lacerta.

Talpa.

Scitropodes 13.

Pustule.

Stamen. 14.

Supelicia.

Cedrus

Laquearia. Sagma.

Aucupiu. Inpelica.

Pelex

Incest.

Moloch. Racem.

Acina. Eputia pomor.

Augures.

Auspicia.

De quib' augurior.

est ita ad orationem facili corpulentia. Stellio animal modicum quo ad uolandum pennas non habet. quasi manibus natus. Est autem genus lacerte de colore inditum huius nomen. Est enim tigris pictus lucens guttus in modum stellarum. Lacerta reptile genus uocat quod brachia habeat. Cuius genera botracra. salamandra. saurastellio. Talpa dicta quod sit dampnata cecitate perpetua sine oculis. tamen semper fodiens. quam gens affalaca dicit. Scitropodes coquendi uasa fictilia cum tribus pedibus. Pustule sunt bulles turgentes incute. que sepe cum serpedine crescunt. quasi lucens uesicula pilos habentes in albu mutato colore. Condepernabit iudicabit. Stamen quod rectum stat. subtem quod intransusum per stamen ducit. Supelicia dicta quia super posita sunt ciliis. Que ideo pilis uestita sunt. ut oculis indumentum prestant. et sudorem acapite defluentem depellant. Dicta autem cilia quod cedent oculos. ut ab eo quod est cillere. id est mouere. eo quod semper in motu sint. Cedrus lignum iocundi odoris est. et diu durans. nec atinea umquam exterminat. Unde in templis propter diuinitatem creo laquearia sunt. Cuius resina cedria dicitur. quod in seruandis libris adeo est utilis. ut plerumque extra nec tineas patiantur. nec tempe reserescant. Laquearia autem dicitur. quasi magis pendencia. Sagma sella. et est hebraicum. grecum et latinum. fluxum seminis. id est per carnis naturam. Aucupio ab aue et capio. Inpelicatu concubinitum quasi pelicis actum. Pelex meretrice dicitur. apellando. id est aduadendo. Incestus est in sorore et in proximis consanguinitate. Moloch ydolum ammonitarum. Racemus minores uue. Item racem botriorum pars et botrio grecum est. Acina botrus. Preputia pomorum summas eorum unde flos cadit que etiam ydoli ymmolabantur. Augures sunt qui uolatus auium et uoces intendunt. Hec augurium quasi auigerium quod aues gerunt. Augures et auspices idem sunt. Dicta auspicia quasi aurum aspacia. et auguria quasi auium garraria. Sunt autem tria

genera auguriorū. Auspiciū. aruspiciū. fulguratio. Auspici-
um ē quando ab auiibus auguria capiuntur. Aruspicium
quādo ex ta uclinarū inspicunt. inde & aruspices quasi
aras inspicientes. fulguratio. quasi de fulminib⁹ auguria
capiuntur. Item auspicia diuidunt⁹ in duo in oscines & ppe-
tes. Oscines qñ ore canentes aquarū cantu auguria capie-
bant. ppetes quarū uolat⁹ obseruabantur. Stigmata sig-
na t⁹ puncti. Pstuit⁹ meretrices apsedendo in meretorū
l⁹ fornicib⁹. Piaculū flagiciū nefas qd⁹ expiari debet. Aris-
li q⁹ circa aras ydolorū nefarias pces fundunt & responsa
ademonib⁹ accipiunt. Mai⁹ tertia soror matris. amita
soror patris. Phitonē aphitone. i. apolline q⁹ auctor fuit
meromantie. Phiton autē consulere impitatur. Gypus
tuberē in dorso habens. Lippus cui⁹ oculi semp lacrimant.
Albugo albū qd⁹ opit⁹ oculos. Impetigo sicca scabies eminen-
s corpe cū aspuitate & rotunditate forme. Hanc uulgu⁹
sarnā appellat. Scabies tenuis asperitas & squamatio ē. &
dicta scabies quasi squamies. Inquilini quasi incolentes
aliena. Inquilini sunt q⁹ emigrant & non ppetuo pmanent.
Aduene autē & incole. aduenticiū phibent⁹ s; pmanentes.
Licati⁹ uestigiū uulneris. Papula ē paruissima cutis erec-
tio. circūscripta rubore. & dicta papula quasi pabula ac-
cendo. Pubare enī crescere ē. Jeronim⁹ unū ē pustulā &
papulā dicit. ferig⁹ uacatio uelut alii liba seu placente q⁹
unū sunt. eo qd⁹ libeant & placeant. Oblatio de uino & far-
re. Polenta farina subtilis de tritico. Pulvis req⁹ ingenesi. Sep-
tem ebda plenat⁹ apascha usq; ad pentecosten. Mense. vii. i. sep-
tembris affligent⁹ ieiunabit⁹. Spatulas fruct⁹ palmarum
anteq; apiant⁹ que ad similitudinē spatte pducte sūt atq;
inde dictē. Inumbraculis teutonice lobba. Sabbat⁹ re-
quiescat. Iubeleus ann⁹ qinquagesim⁹. Non ueneent. n̄ uen-

Auspiciū.
Aruspiciū.

Fulguratio.

Oscines.

Stagnata.

Pstuit⁹.

Piaculū. Arisoli.

Cap. 20.

Matertera.

Phitonē. Cap. 21.

Gypus. i. gibbus.

Lippus.

Albugo. Impetigo.

Scabies. Cap. 22.

Inquilini.

Aduene.

Licati⁹. Papula.

Pubare. Cap. 23.

Ferig⁹.

Polenta.

mensē. vii.

Spatula.

Cap. 24.

Umbellu. Sabbat⁹.

Iubile. Hueneent.

Vnum.

Patruus. Patruelis. 27.

Sicel. Obol.

NUMERI.

ap. J. vicedabber.

metatū. 4.

Mortariū.

fuscinula.

batilla.

Sata. Telotipie.

2. 6.

vua.

in argli. Vuid.
menaleas. i. pigui.

Acinū.

Houacula.

Plaustrarecta. Aqua
8. lustracionis.

Stips.

Excubie.

Conscisus. Cucu-
meres.

ap. JJ.

Cucumi. Cucumer.

Pepo.

Cepe.

Allui. Chor.

Cora.

dentur. Patruus si patris. Patruelis filii patris. Baculi panis sustentatione. Adutorii. Siclus xx. obolos habet. obolus autem xii. denarios. & hebreorum nomisma. iiii. dragmas attica. ut iosephus narrat. De Libro Numeri.

Ualde uero hebraice. rithmus grece. numerus latine. Summa numeri. Metabunt. Metatū dicitur quia mutat. Mortariū quod ibi iam semina in puluerem redacta & mortua conduunt. Inde diminutuum mortasolū. fuscinulas. tridentis uicinos tres dentes habentes. Batilla pala ferrea ad focū similis uasis quod semina de nauibus picat. Sata farine. Genus mensure. Telotipie. emulationis. Cū exetatione. cū abhominacione uel maledictione. Vua dicta quia in inscul humore. succo. & pinguedine plena sit. Ham humidū exterius. uideri. madidū intus. Vua passa dicitur. apatiendo. nā pcutit uasificior & decoquitur & inde fit passū. Acinū quasi aquidum. quia aqua lauantur uicis intorculari post expellū umū. & ē uilis potus. & seruus aptus. Houacula dicta quod innouet faciem. Plaustra recta corio cooperta. Aqua lustrationis. Debebant unā uaccā cremare cinerē. et in aqua mutere. & sic aspergere immundos. Stips. truncus aquo rami manant. Excubie diurne sunt. i. speculationes. uigilie nocturne. Conscisus. longus alibi concisus. Cucumeres si in edū amarū. quod dulces nasci phibent. si lacte mellito eorum semen infundatur. Aiter. Cucumeris natura frigida ē stomacho incommoda. Cucumis & cucumer. sic uomis & uomer. & ē masculini generis. Pepo grecū nomē ē. & origo et latinis incerta. & ē nature nimis frigide & difficile digerit. propter naturalē rigore. Cepē uocatur quod nō aliud ē nisi caput. Allui dictū quod oleat. Chorus xxv. modiorum mensura completur. quod hebraice cora dicitur a similitudine collis. Cora enī he-

breti colles uocant. Enigma quere in speciebus don. Preco-
que uue sunt dicty. qd cito maturascunt. & ante omnes
sole coquant. Moyses de di uir tute dubitans. percussit uir-
ga bis filice. Inde iratus ē dñs. Lustrabit. mundabit. Pfig-
no. in altiori loco. Arnon que & ar. ciuitas metropolis
moabitariū. Popule chamos. Dubiū ē an ydolu sic moa-
bitariū. an ipsi ppli sic uocarent. Maceria murus sine ce-
nito. Rinoceron agreis uocatur. latine innare cornu.
Idē & monoceron. v. unicornis qā unū cornu habet in
media fronte pedū. mī. ita ualidū & acutiū. ut qd im-
petierit. aut uentilet aut pforet. Elephantes in uentre
uulneratos. psternt. nec ulla ui caput. s; sicut asserunt
q de natura animalū scripserūt. uirgo ei puella pponit.
que uementi sinū aperit. in quo ille deposita omni fero-
citate caput deponit. sicq; soporat uelut inermis capi-
tur. Q cadit & sic apuunt oculi ei. Tribus modis hoc possu-
mus intelligere. i. q cadit in peccatū. & ex penitencia
cepta. apuunt oculi ei. siue q cadit hic in delictū. & n
agit penitentiā. oculi ei aperientur in penis ppetuis. t
post pditionē. Q scit scientiā excelsi. Ex quo intelligitur
qd origo tota scientie adeo accepit ex ordiū. uicio autē
humane malicie aspirantib; & surripientib; etiā demo-
nib; in pnicie uersa sint que puritate concessa sunt.
Mouet autē qm sup; dicatur balaā magus interroga-
re dñm. Qd ita soluit. Cū solerent ad eū demones ueni-
re. uidens illos fugatos. & ad eē dñm. dicē se dñm interroga-
re. qā assuetos sibi parere nusq; uidet demones. Venit
g dñs ad balaām non quo dign; eēt ad quē ueniret dñs. s;
ut fugarent illi q ei ad maledicendū adesse consueue-
rant. Jam hinc enī pvidebat dñs ppto suo. Situla qā si-
tientiū sit apta ad bibendū. Qd uas greci cadū dicunt.

Enigma. Precoque.

Cap. 13.

De peccō moysi.

Lustrabit. Cap. 14.

Arnon. Cap. 15.

Chamos.

Maceria. Cap. 16.

Rinoceron. Cap. 17.

Monoceron.

Cap. 24.

De tñoda intelli-
gētia cadendi.

Origō toti scie adeo.

Qm balaā dñm iūro-
get.

Situla.

Trieris. 25.

Beelphegor.

Pugio.

Lupanar. Lupa.

12. 31.

Piscelides.

Murenula.

13. 34.

mare salissimū.

Ascensū scorpionis.

Delmon. Ventilata.

INCIPIT
ap. j. Deu
ronomy.

Behaddebarim.

Deuteronomiū.

Principiū gentiū q̄a inter gentes significant. quę in xp̄m creduntur sunt. Trieris nautis magna atq̄ ordinib⁹ remorū dicta. Beelphegor. Bel. ipse ē baal. phegor. p̄pt dignitatē additū ē. Simulachrū ignominie int̄p̄tat. Est autē ydolum moabitariū sup montē phegor. quē latini priapum dicunt. fuit autē de lampfaco ciuitate ellesponti de qua pulsus ē. & p̄pt uirilis mēbri magnitudinē in numerū deorū suorū eū greci transtulerunt. & hortis p̄fecerunt. p̄pt fecunditatē. Pugio apugnando & transfigendo uocatur. Est enī gladi⁹ paruus & elunabulū dict⁹. qd̄ religet ad clunef. Lupanar dom⁹ meretricis. Lupa enī meretrix dīr. eo qd̄ lūpe more quēq; possit ad se trahat ac deuoret. peccatū seducendo. Piscelides sunt apud feminas crurū ligamēta lornamēta. Murenula aurī argentiq; catenula ordine flexuoso texta. q̄ in similitudinē murenis serpētis ad collū ornandū aptatur. Mare salissimū. mare mortuū. Ascensū scorpionis p̄p̄ū nom̄ loci. Delmon de blatha in unū nom̄ ē. Ventilata exquisita. *Be Deuteronomio*

EU addarion. hebraice. Deuteronomiūm grece. scđa lex latine. Questio ē si aliq̄s ordo sit qui hunc ordinē legis uoluminū significet. Qd̄ ita soluit. q̄a genesis illa sententia significat qua dīr. lex dñi immaculata ouertens animas. exodus testimoniū dñi fidele. s. p. p. leuiticū demonstrat. Preceptū dñi lucidū illuminans oculos. Numer⁹ iudicia dñi uera iustificata in semetipsa. Hęc autē q̄tuor uolumina q̄tuor euangelia figurant eodē numero. Deuteronomiū ū totū euanglīn q̄ deuteronomiū nouata lex int̄p̄tat. S; hęc in beda sup leuiticū plen⁹ inuenies. Quę tam̄ hic inferenda q̄ntū ad ordinē congruent⁹ putauimus. Et q̄a scđm legē quę totū euanglīn. i. nouū

testamentū significat inchoauimus non incongruū uidet
 supra repetere & uidere qualiter origenes instruat exer-
 citū dñi q̄ militaturus ē in nouo testamēto. qui abiectis
 uestimentis sc̄larū occupationū nudus cū nudo euange-
 licam palestrā aggressurus ē. q̄ semetipsū abnegaturus
 & cruce p̄ ihm ē baulaturus. q̄ mansiones. q̄ uictoria
 illi p̄scribat. atq̄ quā inter amabiles dñi t̄b; conscribi dig-
 nus existat. S; nemo miret̄ hec nos de numeroꝝ libro ubi
 hec exponit indeuteronomiū transulisse. cū ille lib̄ anti-
 quū pplm̄ dñe nouū designet. Origen. Considerem⁹ qd̄ est
 qd̄ non statū ut egressus ē de egypto ppl̄s numeratur. Ad-
 huc enī p̄sequebatur eū pharao. S; nec cū mare rubrum
 transisset & uenisset in desertū dñr numerari. Non dū enī
 tēptati n̄dū ab hoste fuerant impugnati. Confligunt ad-
 uersum amalech & uincunt. S; nec tunc qd̄e numerantur.
 Non enī sufficit ad p̄fectionē tendenti una uictoria. Man-
 na accipiunt cybū. & aque poculū de sequenti hauriunt
 petra. S; nec tunc numerant. Non dū enī in his quę apta
 nūmeris ducunt̄ adoleuerūt. Tabnaculū testimonij constru-
 tur. He in hoc qd̄e numerandi ppli tempus aduenit. Da-
 tur lex p̄ moysen. sacrificioꝝ mos tradit̄ purificationū
 r̄t̄ docet̄ sc̄ificationū leges & sacram̄ta condunt̄. Descri-
 be hoc o auditor in corde tuo dupliciter & tripliciter. Vi-
 de q̄mā t̄ transcunda s̄t. q̄mā toleranda. quot p̄fectioni-
 bus quot temptationib⁹. q̄t p̄liis pugnandū tibi & uin-
 cendū. ut possis addiminū numerū p̄tinere. ut uncon-
 puto aliquo habearis apud dñm. ut inter sc̄as t̄b; annu-
 merari merearis. ut uisitari possis. & p̄ dī sac̄dotes aaron
 & moysen numeroꝝ censib⁹ scribi. Suscipienda t̄ ē p̄mo
 lex dī & lex sp̄s sc̄i. offerenda sac̄ficia explende purifi-
 cationes. pagenda cuncta quę lex sp̄s docet. ut possis

Qd̄ significat d̄ in lib̄
 numeroꝝ ppl̄s n̄ sta-
 ti ut egress⁹ ē numiat̄

aliquando ad israheliticū pplm pertinere. Ego adhuc aliqd
 plus ideo in hoc numero libro mysteriū. Ratio enī tribuū
 distinctio ordinū. societas familiarū. atq; ordinatio castrorū
 ingentiū michi sacramentorū p dāt indicia. Hec origenes. S;
 nos iam congressi cū his q nobis obfistunt in uia dī. si legiti-
 me certauerim nimirū post resurrectionē inter illas ama-
 biles dñi tū de qbus loquitur in apocalipsi conscribi mere-
 buntur. alī in tribu ruben siquis ei in morib' l'achib' aut una
 aliquid simile habuit. alī in tribu symeon fortassis p obediē-
 tia. alius in tribu leui q bene ministrans bonū sibi gradum
 acqsiuit. alī in tribu iuda non dubito qñ is qui regios spē gessit
 & bene rexit pplm qui intra se est cogitationes scē cordis.
 Et reliqua horū similia. Ecce qñta generatione de egypto cū
 filiis isrl' ppe trā rēpmissionis eduxit nos dñs. hoc ē consēp-
 tis quatuor genealog libris addentrōnomiū q ē ultim' in pen-
 tateuco lib' deuenim'. Quāuis moyses qñta generatione filio
 isrl' de trā egypti dicat exisse. S; dñs illas tantū generationē
 significauit quē in egypto natę sūt. moyses u' eā quē intraue-
 rat egyptū cū iacob cū his quē illic natę sunt annuera-
 uit. hec haec? Pharan int'p'at' aucta Tophel infulsus. La-
 ban dealbatio. Asseron attrit'. Et iste quatuor ciuitates sig-
 nificant exēlām. Undecī dieb' de oreb. i. de syna ad cades bar-
 ne. Referunt qdā istū librū xi. dieb' amoyse fore consēptū
 illaq; tantū mirabilia quē illis asynai & deinceps usq; cades
 barne contigerunt in isto libro scēpta & cū illoz quē in egypto
 patib' acciderant memorasse. & lege ad memoriā repetere.
 Alii. Vt possent filii isrl' incedere xi. dieb' a monte synai usq;
 cades barne ubi iurgati sunt filii isrl' contra dñm. & mit-
 tebant inde exploratores ad considerandā trā. Explānare.
 exponere. Enim. horribiles l' terribiles. Enachim. stirps gy-
 gantiū. Moabite appellant eos emimi. gygantes accipien-

Pharan. Tophel.
 Asseron.

ap. 2.

Enim. Enachim.
 Moabite.

tes hoc nom̄ ab eis. q̄ndo uicti sunt ab illis. Itē horūm gygan-
tes. Zom Zomun p̄parati in acie. V̄s emulatoꝝ iudex iust?
Portenta miracula. Portentū dī qd̄ aliqd̄ pot̄ rotendat
i. significet. Sequester dī q̄ certantib⁹ medi⁹ interuenit.
apud quē pignora deponi solent a sequentib⁹ dict⁹ cuius
fidē utq̄ pars seq̄t⁹. Dip̄sa gen⁹ aspidis. quē latine situla
dī. q̄a quē momorderit siti perit. Habet in longū pedem.
et semis in grossū. sicut duę palme ambiunt. caudā curuā
habens qua fert. Contio. ouocatio ppli. et allocutio ad pplm
Incontione enī sententia p̄mit⁹. p̄ quā tumultuose turbe
seditio cōp̄mit⁹. Inde concionator dī qui pplm alloq̄tur.
Vola p̄cede. Ex toto corde tuo. i. ex tota uoluntate tua. Ex
anima tua. i. ex uirib⁹ tuis. Ex m̄te tua. i. ex opere tuo. Ex
tum et celū celi. Quidā asserunt. vii. celos ēē. alii tres. Ex
lū dictū. eo qd̄ tāquā uas celatū imp̄ssa lumina habeat
stellarū. Garizim diuisio int̄p̄at⁹. Gebal deficiens. et dister-
minans. et uorago uet⁹. Sunt autē duo ^{colles} iuxta ad se inuicē
respicientes. Caprea siluatica. capra domestica. Behal. sine
iugo siue pestilentia. Caluiciū dissipatio. Caluo. dissipatio. mo-
re ethnicoꝝ q̄ cū amicos lugerent se lacerabant ut sangui-
nē quasi lacrimas funderent. Bubalus cornua habens in
gen̄tia similis boui. Tragelaph⁹ qui et platocerus. lata cor-
nua habens. Cui cū eadē species sit ut ceruus. uillosos tam̄
habet armos ut hyrci. et menta p̄missis hirtabarbis. qui
alibi non sunt nisi circa safiden. Pigargon. origen. et came-
lopardalus ut iheronim⁹ dīc̄ ignote bestie. Auunt qd̄ ca-
melopardalū genus ēē bestie habens caput ut camelus.
collū ut equus. pedes ut bubalus. Cyrogrillus est erinaci⁹
magnitudine. mediocriū cuniculoꝝ. Decauerim petrarū
p̄cedens gregatū inheremo quē ē contra mare mortuū
pascit. Erinaci⁹ autē idē et cyrogrilli⁹ animal debile. s;

Horim.

Zom. Zomun. Cap.

Portentū. Cap.

Seq̄ster. Cap.

Dip̄sa.

Cap. 9.

Concio

Cap. 10.

Dola

Cap. 11.

Celi.

aly Hebr.

Garizim. Gebal.

Cap. 12.

Caprea. Behal. Cap.

Caluiciū. Cap. 14.

Bubal⁹

Tragelaph⁹

Pigargon. Origen.

Camelopardal⁹

Cyrogrilli. aly chae

Erinaci⁹

Ixion.

Sicera. 23.

Oxanzer: Paxill. 26.

Cartallu.

Cap. 28. cimis-

Samel.

Prurigo. Ecce. lngt?

Secunde.

Ingluuiet.

2p. 29.

2p. 32

Qre n filij.

os hoies dñi patrē
hre.

rapax & mortiferū. Ixion autē de genere uulturis. s. in minor
quā uultur. Sicera q̄q̄ potius inebriare potest p̄ter umū.
Oxanzer fili scorti. Paxillū apalo diminutiuū. modicum
baculū. Cartallū. candlū. calathū. Descendat sup te cinis
& plaga aquę. sicut egypti p̄cinerē uesciarū plaga. Sa-
mel quasi squamies asptas cutis cū pruritu & squamatio-
ne. Prurigo apurendo. Peax uerbosus. Ingrat. impt. Se-
cunde dicunt folliculi q̄ simul cū infantib⁹ nascunt. eosq̄
secunt. q̄bq̄ infantes in utero continent. Vicit autē q̄a cū
infantes egrediunt. hii folliculi secunt. Ingluuiet. āgula
horribilis & gulosa uoracitas. Ingluuiet autē p̄prie di-
cunt immundi humores q̄ secunt. Assumet ebria siciem-
tem in dñi cultura nescientē inducet in errorē. Audat. e.
q. 10. Maxima elemēta testimoniuū uocat. in inten-
tum faciat auditore. & significet se de magnis locutu-
rum. Concreseat. i. p. d. m. Sicut innumerabiles sūt
pluuuuarū gutte & ros. sic in hoc carmine de in scruta-
bulis dñi iudiciū disputabo. Et sic pluuia & ros terrā faciū
fructificare sic doct̄na mea in uobis uirtutū fructus ui-
rescere faciat. Quasi. i. s. h. Eundē sensū h̄t. Q̄a nom dñi
.i. de dño m̄ sermo ē. Vate. m. d. id est digne eū honora-
te fide & opib⁹ dei. p. s. o. q̄ siūne p̄fect ē. Et os uir-
eius iudicia. i. opa ei⁹ cū discretionē rationis. V̄s fidelis in
omnib⁹ p̄missis. Peccauerūt. e. & n. f. e. v. t. Qm̄ n̄
filij. cū sēptū sit. fili⁹ p̄mogenitus m̄s isrl. Degenerarunt
enī a uero patre. sequentes ydola. S. & nunc q̄ peccata se-
quunt quasi degeneres sūt. q̄a patrē bonū non imitant
sic dñi. Imitatores mei estote sic filij km̄. Generatio praua
atq̄ p̄uā. i. sensu & ope. hecine p̄nonne hec. Pp̄t̄ stultū
& insipiens q̄ beneficiis dñi sēp ingrat⁹ extat. Hūqd. n.
i. e. p. t. Omnes enī hoies dñi patrē h̄nt. q̄a dñs

generare dicitur cum noua producat sic dicitur. Iste generationes celi
 & terre non quod ea genuerit deus ex sua substantia sed quod noua
 produxerit. Quod possedit te .v. f. .v. c. a contrario legendum
 Quod primo creauerat disponendo ut faceret fecit forman-
 do. In quo enim possideret nisi prius crearet. **Memento .d.**
a. id est quoniam electus sis in patriarchis. Cogita generationes
 singulas .i. quomodo abraham .ysaac .& iacob ac plurimos
 alios singulariter elegerat. Interroga patrem tuum .i. doctorem
 spirituale. Maiores tuos .i. qui maiores sunt scientia. Quan-
 do diuidebat atque .g. id est in constitutione terris. Constitu-
 t. p. i. n. f. i. **Probolice loquitur.** quod una persona populi
 israel singulis gentibus non potuerit coequari .i. quod tanta ho-
 minum capita non essent in eo populo quantum numeri-
 tas. Quod alia translatio dicitur. Statuit terminos gentium iux-
 ta numerum angelorum dei. Sic intelligitur. quod sic unicuique ho-
 mini custodere angelum legimus deputatum. sic & angelos prin-
 cipes gentium credamus constitutos. Nam & in danieli legimus
 Michaelem principem populi dei esse & angelum persarum & grecorum.
 Pars a. d. p. e. hoc dicitur ut ualidius eis beneficium
 dei commendaret quod de tanta multitudinis gentium sibi eos delegisset
 quod de iacob stirpe descenderant. ut essent funiculus here-
 ditatis eius .i. quasi hereditaria possessio. Inuenit eum. in
 t. d. in monte syna illum legibus suis constrinxit. In loco
 h. & v. f. id est arabie. Circumduxit e. & .d. id est pa-
 tientiam suam & leges suas. Et custodiunt. q. p. o. diligen-
 ti cura seruauit sic pupilla omnibus membris cautius cus-
 toditur. Sicut aquila .p. ad .u. p. f. ferunt quod aquila
 pullum quem in radios solis fortiter figere obtutu uiderit
 illum nutriat. quem uero torpente uiderit dimittat. Sic &
 dominus docet nos semper oculo intelligentie sole diuine maiest-
 atis incendere. Et sic aquila super uolans prouocat ad

Anglo & ceteros hominum

De nata aquila

Ierlm umbilic' terr'

Terra basan fertilissima.

Basan.

meracissimv.

u. p. ita diuina pietas uult nos perficere de uirtute muer-
 tute. Que etiam lascentes aqua pullos in se subleuat. quia ubi
 nos minus sufficimur diuinum spiritum auxilium. Aptat autem se
 dominus infirmis. ut intelligamus et per nobis compassionem qui etiam
 in euangelio galline se simul lauit. Vnde solus dominus. d. et. f. quod so-
 lum eius uirtutis erat. sic glorifice populum educere quod nul-
 lus aliorum deorum facere ualuit. Constituit. e. s. e. t. Ter-
 ra repermissionis uertex mundi esse dicitur. Vnde et iherusalem
 umbilicus terre esse uidetur. ferunt autem sapientes mundi
 terram globo similem undique conuexam. Hanc autem terram. i.
 exalta omnimodo celsior uirtutibus est. Ut suggeret. in. de. p.
 o. q. d. s. d. Propter affluentiam omnium bonorum dicitur. quia quod
 uis rupibus aspera terra melle et oleo habundabat. Seterum
 de petra mel id est de christo dulcedo doctrine ante passio-
 nem fidelibus ministrata est. Oleum autem de. s. d. id est per
 resurrectionem quando iam immortalis effectus est. oleum
 spiritus sancti christi effudit. Bityrium de armento et rebus habundan-
 tiam eorum demonstrat. Nam terra basan fertilissima ad alen-
 dos greges erat. Vnde rubentis et gaudis qui plurima
 peccata habebant illa terra tradita est. Hobis uero bityrium de
 armento. i. fortis doctrina de patriarchis et prophetis ministratur.
 et lac de ouibus leuior doctrina simplicium cum adipe agnorum
 et arietum. i. per exempla magistrorum et subditorum desiderium
 spirituale quod in adipe signatur. Basan interpretatur pinguedo quod
 sancti pinguedinem carnis ostendunt. Per hyrcos penitentium
 exempla intelligimus. Sancti enim sic uiuunt in mundo quasi
 semper peccata defleant. qualis est heremitay et uerorum uita
 monachorum. Alledulla tunc et sanguis uisus corpus et sanguinem
 christi significant. Meracissimum purissimum. Incrassatus est
 dilectus et recalcitrauit propter rerum omnium habundantiam
 deos alienos sequendo. Dilatatus in generationis pro pagine

Procauerunt eū indūs alienis. Ad iracundiā & uindictā
 talibus causis irritauerūt. **U**q; q; qui p' baptisma ad ydola-
 triā conuerūt. Tuncis seu malignis spiritibus; mancipat
 dñi uindictā incitat in se. **I**mmolauerūt demonis. Hoc
 manifestū ē. **N**oui recentesq; uenerunt. i. qā stabiles non
 erant in cultura dī quā apatib; didicerant nouiter acce-
 debant ad eos colendos qñ non coluerūt patres eorū. **U**n qui
 te genuit dereliquisti. q te formauit ut esses. **S**; & nos alit
 generat p baptisimū. **V**idit dñs & ret. quē nichil latere
 potuit. **P**rocauerūt eū filii sui & filie. qñ adoptauerat in
 filios & filias. **A**bscondam faciē meā ab eis. subtrahendo
 auxiliū. & considerabo nouissima eorū. ad quālē finē pue-
 rant. **I**psi me procauerunt & ret. **S**ic illi me procauerūt
 in multis dñs. ita & ego assumā multas gentes & hanc di-
 mitta. **Q**d autē dic; procabo eos. in eo qui non est ppls. sig-
 nificat gentes quę ad comparationē isrl. qñ non ēēt re-
 putabant. **I**gnis succensus ē in furore meo. **V**indicta mea
 in hoc tēpe incipiet. & ardebit usq; ad inferni nouissima.
 usq; ad etnā dāpnationē. **H**ec contra eos dicunt. q conant
 astruere illud qd scptū ē. non iudicabit dñs bis in idipsum
 ad omnia flagella pānere. **Q**uosdā enī sic flagella hic tan-
 guunt ut emendent. **M**alos ū & impios hic incipit flagel-
 lare ut de temporali pena ad etnā tñseant sic in hero-
 de & antiocho legimus. **D**euorabitq; trā cū germine suo.
 peccatores cū opib; suis. & montiū fundamenta comburet. i.
 supboz cogitationes & confidentiā. **C**ongregabo sup eos
 mala penas malas apud sufferentes. s; iustas apud inferen-
 tem. **S**agittas meas complebo in eis. uindictas exercebo. **C**on-
 sument fame. qd in illis factū legim' quoz cadauera uolu-
 cres & bestię deuorauerūt trahentes pagros qñ famel & gla-
 dius consupsit. **C**onsumunt etiā nē peccatores fame ubi

di. & deuorant ab aub⁹. i. malignis sp^{it}ib; & dentes bestiar⁹
 illis immittent^r idē seueria diaboli qⁱ in furore t^hat super
 terrā. i. mundanis desiderii^s subruat. fortis uastabit eos
 gladius & int⁹ pauor. penas sustinentes p^opa conscientia
 torquent^r. Unde d^r. Ignis eor⁹ non exstinguet^r. & uermis n^o
 moriet^r. Iuuenē simul ac uirginē. i. nulli in uindictando
 parceret etati. Allegorice autē in uiuene. lasciuū & libidino
 sum. in uirginē ab opib; bonis sterile. in lactente. hebetē.
 in sene. mutile. diu p^o pigritia possim⁹ intelligere. qⁱ omⁿs
 uindicta dⁱ absumet. Et dixi ubi nā sunt. Non pignoran
 tiam int^orogans. s; ut alios discere faciat. cur iudei n^otra re
 p^omissionis non apparent. t^u cur iniqui de communione scō^o
 secerunt^r. & p^o nichilo deputant^r. Cuius rei multa exempla
 sunt. S; p^opt⁹ u^ora inimicō^o distuli. Ideo enī p^ore p^oph^ota susti
 nunt ne gentes circūposite ei⁹ nomen blasphemarent. Vide
 add^ohim moyses dⁱc^o. Ne audiant egypti & dicant. Callide
 edux^o eos & ex^ota. Sic & nos sustinet peccatores nec statū pec
 cantes dāpnat. ne g^ontē maligni sp^o in p^oditione n^ora &
 se uictoriā iactent p^ocepisse. Gens absq; consilio ē & sine
 prudentia. Gens iudeor⁹ & omniū impior⁹ sine cōsilio ē salu
 tis. qⁱ in futurū sibi p^ouidere nesciunt. Q^um p^osequebat^r un⁹
 mille. Non potuiss⁹ fieri ut un⁹ hostiū mille eor⁹ p^oseque
 retur. nisi dⁱns fuisset uendidiss⁹ eos & dⁱs fuisset conclusisset
 eos. i. a se p^oieciss⁹ & ex^olos haberet & concluderet eos in
 manus inimicō^o. Non enī est d^s n^or⁹ ut d^s eor⁹. d^s enī ē d^s
 uerax & uult⁹ ydola autē gentiū falsa & inu^olia. Et uim
 ci n^ori sunt iudices. i. appbatores. Omⁿs enī gentes q^uas uaria
 colant ydola. un⁹ dⁱspotentia mundū regi cōstituent^r. Ve uinea
 sodomor⁹ uinu⁹ eor⁹. Sepe in s^opturis synagoga iher^olm so
 dome cōpat^r. qⁱ sic illi male abusi sunt donis dⁱ. sic & isti
 beneficiis dⁱ s^op^o ingrati extiter^r. Quē uinea idē domus

Q^uos q^uē dⁱ potē
 tia mundū regi cō
 stituent^r.
 Quare synagoga
 iher^olm sodomē
 cōparet^r.

dist' gūsa ē in amaritudine. i. in morte xpī aspirant & penden-
 ti in cruce acētū felle mixtū porregerunt & botrū malicie
 sue ptulerunt. fel draconū uinū eorū. Sicut fel dracones
 & aspidēs uenena occultant. ita conscientia eorū plena ē ma-
 licia. Nonne hec condita sunt apud m. i. reseruata. nec
 obliuioni tradita. Ut retribuā illis intēpe uindictę que
 merentur. Ut labat' pes eorū. i. q' uidebant' stare peant. Iux-
 ta ē dies pdictionis. i. cert' ē q' quāuis hic multa milia an-
 norū habeant. ad conpationē gēnuatū ē modicū. Iudicab'
 dñs pplm suū. & inferus suus miserebit'. id ē discēct scōs
 suos ab impiis. Nam iudiciū in discretionē l' dāpnationē
 accipi potest. Inferus suus miserebit'. hoc ē mīam ostendet.
 Videbit qd infirmata sit manus. i. uidere faciet qd opa
 malorū infirma fuerint & clausi q' defecerint. residuiq;
 consūpti sint. q'a ab hac uita exeuntes non habent postea
 aliqd faciendi facultatē. Et dicent ubi st' dñs eorū. Omīs ua-
 nitates quas sequunt' homines conphendunt eos. ydola-
 tris t' peccatorū. Exprobrant' enī malis uana in qb; uiuebant.
 Videte qd ego sim solus. intelligite qd ego sū solus d's. Ego
 occidā & g'ia. Duob' modis occidit & duob; modis uiuifi-
 cat. q'a alios in infernū dāpnat. alios ad uitā gēnā suble-
 uat. Aut'. Occidit ueterē hominē ut uiuificet nouū. Et
 non ē q' de manu mea poss' er uere. id ē q' potentia meę
 possit resistere. Leuabo in celū manū meā. ut ostendam
 gēnitatē potentia meę. Si aciero ut fulgur gladiū meū.
 id ē tūelocit' uenerit iudiciū meū. & arripuerit iudici-
 um manus mea. cū cepit iudicare potentia mea. Red-
 dam ultionē hostib' meis. i. peccatorib'. In ebriabo sagi-
 tas meas sangne. id ē in peccatorib' ostendā uindictas me-
 as. Et gladi' meus deuorabit carnes. i. iudiciū car' nales
 meū. De cruore occisorū subaudit' in ebriabo sagittas meas

Duob' modis dñm oc-
 dere & uiuificare

Et sit sub corona
 vende.

idē in pditione dāpnatorū & de captiuitate nudati inimi-
 corū captiui. Scdm litterā captiuati tondebant & uendeban-
 tur qd ē sub corona uendere. Spūalit̄ autē ant̄ xpē ip̄ioz
 caput p̄ xpi potētiā destruet iudicantis. Aut. Exerceat
 dñs uindictā de capite nudati inimicorū captiui. cum
 arrogantiā metus malorū ac maliciā destruxerit. Lau-
 date gemes pplm ei. scōs ei q̄a sanguinē seruorū suorū ul-
 ciscet. Et uindictā retribuet in hostes eorū. i. hereticos &
 p̄secutores. Et p̄pici erit t̄re ppli sui. i. ecclē sue m̄iam
 ostendet. Ponite corda uīa. i. firmate in memoria uīa.
 Iungeris pplis. i. eis q̄ te p̄cellerunt in somno pacis. Et
 non sc̄ificastis me. i. sc̄m non ostendistis. Hec benedictio
 qua benedixit moyses filiis isrl̄ ad spūalē referē sen-
 sū. quia in plerisq; scdm hystōriā non pot̄ intelligi. s;
 p̄phetiā ad futura ecclē tempa tendit. Ante quā mo-
 tuius ēēt moysēs. i. ante quā lex finiret. p̄ xpi aduentū p̄-
 dū bona ecclē. Dñs de syna ueniet. et de seyr cētus ē nobis.
 quia ī syna p̄pactū legis pplō illi cōiunct̄ est. et p̄pter peccā
 illoz montē seyr longo tempe gyrauer. In quo t̄nere
 aliqua adeo mandata acceperunt. Spūalit̄ autē syna m̄p̄
 temptacio. Dñs autē de syna uenit. quia incarnat̄ apparu-
 it. quia in assumpta carne tēptaciones sustinuit. Seyr m̄p̄
 pylosū & ecclām gentiū figeat. quē multis peccatorū sti-
 mulis añ baptisimū grauata ē. De qua orietur dñs iudeis
 cū intrante gentiū multitudine ad salutē eorū reuertetur.
 De monte p̄haran qui m̄p̄ frugifer ecclām figeas uir-
 tutū germine habundantē. Et cū eo scōz milia. q̄a sic de p̄
 mittua ecclā gentilitas p̄mos habuit magist̄. ita et īno-
 uissimo tēp̄ isrl̄ dñm p̄dicatores suos qui sunt de gentib;
 agnoscer. In dextera eius ignea lex. quā habuit in dext̄a sua
 in tabulis. Ignea. p̄examinatione et purgacione. Verte-

ap. 33.

De benedictioib' moy-
fi.

Syna.

Seyr:

Pharan.

Et d' sit ignea lex

ra etiā dī xp̄e ē. q̄ ignea legē caritatis attulit dicens. Ignē
 ueni mittere in terrā. & qd̄ uolo nisi ut ardeat. **V**ilexit
 ppt̄s q̄ q̄s p̄destinauit hos & uocauit. **O**m̄s sc̄i in manu
 illi. i. in potestate & qui appropinquant pedib⁹ illi accipies
 de doctrina ei⁹. **O**rdinē magistrorū ostendit sic & paulus sec⁹
 pedes gamalielis legē didicisse se dicit. **A**lit. **I**ui maxime
 de doctrina illi accipiunt. q̄ illū imitari contendunt. **L**egē
 p̄cepit nobis. hereditatē multitudinis. **V**ocē in se sumit
 ppt̄i. q̄ dicere potuit legē dedit nobis moyses. qm̄ seruan-
 tes hereditatē multā habent. **I**stis enī dictū ē. **S**i uolue-
 rint & audierint me bona t̄rē comedent. **H**os etiā dicē
 possumus. **L**egē dedit nobis moyses. non uideris. q̄a eam
 recte intelligim⁹. **I**acob erit apud rectissimū rex. q̄a ec-
 clē regnū p̄mittit apud eq̄lissimū iudicē dicente dño. **E**t
 ego dispono uobis sic disposuit michi pater m̄s regnū
 & cetera. **C**ongregatis p̄ncipib⁹ cū t̄bub⁹ isrl̄. i. apl̄s cum
 gentiū eccl̄iis. **V**iuat ruben & non moriat. & sit par-
 uis in numero. i. licet thoriū pat̄s macularēt. non mo-
 riat⁹ s; uiuat. & sit paruus in potestate. **S**ic & ppt̄s ui-
 deorū q̄ locū p̄mogeniti apud dñm obtinuit. q̄a humani-
 tatē xp̄i sp̄ualis & flagellis maculauit p̄didit dignita-
 tem & in compatione filiorū ecclē numero paruus inuen-
 tus ē. cui tamen ut uiueret cōstitendi spaciū concessū
 est. **A**udi dñs uocē iude. i. regū q̄ de eo sit ut dauid & sa-
 lomon. **I**udas confessio impietatis illū significans qui dicit
 in euangl̄io. **C**onfiteor t̄ dñs pat̄ celi & t̄rē. **I**n ore enī
 illi uerissime laus dī p̄sonabat. **E**t ad ppt̄m suū introduce-
 eū. i. xp̄m ut regnet in eccl̄a. **M**an⁹ enī pugnabāt. p̄ eo. i.
 p̄ ppt̄o. & adiutor ipsi ppt̄i. **S**p̄ualit̄ opa xp̄i defendit
 eccl̄am. q̄ eam adiuvat contra aduersarios. i. malignos
 sp̄s & hereticos & p̄secutores. **P**fectio tua & doctrina

B̄ndictio moȳsi. q̄
 singlis filiis isrl̄
 b̄ndixit.

tua uero scō tuo q̄a sacerdotib; commissa ē lex. Inde etiā p̄cipi-
tur. ut difficiliora ad sacerdotes referrent. Quē p̄bati tunc
pore. i. sic fecerunt post adorationē utuli. quando un-
dicauerunt irā dñi in filiū isrl. Et iudicasti ad aquas
contradictionis q̄ndo straxit moysi & aaron ne trā
repmisionis ingrederent. Spūalit̄ pat̄ dicit. qd dī p̄fec-
tio in xpō sit & ei in corpore. Tēptat enī ad corpus xpī
p̄tinentes non seducendo. s; p̄bando ut manifesta fiant
secreta cordiū. Aqua contradictionis ē lex. quę cont̄dic-
uiciosis regnū celoy in qua etiā electos suos p̄bat. Qui dix-
pat̄ suo & cētā. i. in uindicta utuli. quando a porta usq;
ad portā p̄ximos occiderūt. Sic & spūalit̄ p̄fecti q; omnia
p̄dī nomīne dimittunt. Vnde dñs dicit. Quicūq; dimiserit
patrē & matrē. uxore & cētā. & tñm. Qui n̄ renuntiaue-
rit omnib; quę possidet. & cētā. Et qui uult p̄meuenire
abneget semetip̄sū. Itē q̄ amat patrē aut matrē plus
quā me. non est me dignus. Seruauerūt iudicia tua oīa
cob. & legē tuā o isrl. q̄a sacerdotes legē isrl. ^{anti} meli' nosse &
seruare potuerūt quā cētā. sic & eccl̄astici qb; dī. Vos estis
genus sc̄m regale sacerdotiū. legē dī custodiunt. supplan-
tantes uicia. & puro corde dñm uidentes. Ponent thia-
ma in furore tuo. sic aaron fecisse legit̄. Nam & p̄scōy
orationes uindicta dī mitigat. Et holocaustū sup̄ alta-
re tuū. idē totā uisitationē suā in ara fidi dño consecrat.
Benedic dñs fortitudinē ei. i. fortitudinē eccl̄e. ut possit
inimicis resistere. P̄cūte dorsa inimicoy ei. hoc ē ad uila-
rios ei' infugā conūte. & q̄ oderunt. nō s̄urgant. i. de-
mones & p̄secutores. & heretici n̄ p̄ualeant. Amantissi-
mus dñi beniamin quē iacob tenere dilexit. habita-
bit cōfidenter in eo. i. in dō qñ in thalamo morabit̄. i.
in iherl̄m quę erat in sorte ei. Hā & tēplū & altare in

et forte structa erant. Spūaliter xp̄c cui pat̄ dixit. hic
 est filiū mī dilectū in uirtute pat̄s manet. Qui iā in dextera
 ei sedet. S; & de corpore eius intelligi potest. qđ in ei confidit
 defensione. & in thalamo requiescit. qđ & ecclā quę & ipsa cor-
 pus eius ē celesti sponso coniuncta ē. Et inter humeros
 illius requiescit id ē in fortitudine sua. qđ pplm regit. Ec-
 clā qđ in fortitudine opm xp̄i reqem habet. Ioseph qđ ait.
 De benedictione dñi terra ei. fertilitate terre manasse
 & effraim. dicit. qđ mons effraim opulentissimus refertur
 sicut & de basan scribitur in qua dimidia tibi manasse
 residet. De pomis celi & roris. i. de fructib; qui de celo nu-
 trunt. atq; abyssis subiacent. i. habundantia aquarum.
 De uertice antiquorū montū. P nobilitate terre dicit. De
 pomis fructuū solis & lune. i. de fructib; qui solis calore
 & lune humectatione nutriunt. Et imm spūalit. ioseph
 qđ imp̄tat augmentatio xp̄m designat. qđ cotidie in mem-
 bris suis auget. Cuius terra. i. ecclā de benedictione di-
 letat. pomis celi & roris. i. uirtutib; & grā doctrine re-
 dundans atq; abyssis subiacent. i. mysteriis sc̄pturarū. po-
 mis solis & lune. i. diuini carismatib; quę a solo xp̄o donan-
 tur. & ab ecclā disseminant. De uertice antiquorū monti-
 um. i. de dictis & factis aptōy & ppharū. quorū glā manet
 ageneratione in generatione & de fructib; bonorū opm.
 Benedictio illi quā apparuit in rubo ueniat sup caput
 ioseph. Ostendit dñm apparuisse licet p angelicum my-
 steriū. Vbi enī dicit. Ego sū dñs abrahā & cetera. ad psonā
 angeli n̄ ptinere. Sup xp̄m autē plena pat̄s benedictio
 pmanet. Et sup uertice nāzarei. Hazareus flos & mun-
 dus imp̄tat. In flore enī germenis. dauid. i. in xp̄o pfecta
 mundicia apparuit. De quo p pphās dñ. qm̄ nazareus uo-
 cabitur. Sup uertice nāzarei inter fr̄s suos quasi p̄mogeniti.

Ioseph augmentatio.

Hazareus.

Locū enī p̄mogeniti inter fr̄s suos obtinuit. quia duarū t̄bū
 pater & p̄meruit. S; & xp̄c unctus ē oleo sp̄s sc̄i p̄confortibū
 suis. cui gl̄am uidimus gl̄am quasi unigeniti a patre. Tauri
 pulchritudo. i. sic taurus cornib; defendit armenta. sic & xp̄c
 potentia suę crucis om̄s adūsarios suos uicit. & gentium er-
 roribus p̄stratis usq; ad c̄minos orbis terre suā dilatauit
 eccl̄am. De q̄b; cornib; p̄ph̄a. cornua inq̄t in manib; eius.
 & cornua r̄nocerotis singularē ei' uirtutē significant. he
 sunt multitudines effraim & hec milia manasse. Muratur
 seminis ioseph multitudinē & xp̄ianorū. i. membrorū xp̄i.
 numerosa agmina. Manasse interpretat' obliuio. Effraim fru-
 gifer. Ad om̄s xp̄ianos p̄tinet obliuisci. i. cōp̄nere p̄ter-
 ita uicia. & in uirtutib; fructificare. Letare zabulon in exi-
 tu tuo. & ysachar in tabnaculis tuis. ingressus uidelicet
 terrā & optimā bonā. Zabulon habitaculū fortitudinis in-
 terpiat'. Ysachar merces. Vt enī lex eccl̄e. Letare q̄a de in-
 fidelitate existi ad fidē. & de hac uita exiis ad uitā et̄nā.
 Quę uidelicet eccl̄a q̄a fortiter hic in xp̄o habnat ad mer-
 cedē transit et̄nam. Et si ad xp̄m uis referre ille p̄passio-
 nis sue reconp̄tione gentes hereditauit. Vnde p̄ph̄a. Si po-
 fuerit p̄ peccato animā suā uidebit semen longeuū. Popu-
 los ad montē uocabunt. Ad montē syon & iher̄lm seruient
 Sp̄ualiter eccl̄a om̄s p̄p̄los ad culmen uirtutū & contēpla-
 tionis seu ad celeste regnū uocat. Ymmolabunt uictimās
 iusticie. i. laudē condignā. Vnde psalmista. Imne sunt d̄s
 uota tua. & res. Inundationes maris quasi lac sugent. i. de
 mercedimoniū diūsarū insularū. S; q̄a lac lenitatē. inunda-
 tio maris t̄bulationē significat. demonstrat eccl̄am om̄e
 p̄sūras p̄sequentiū cū mansuetudinē tolerare. Et etiā ad fi-
 dem & fluentes p̄p̄los in se misericordit' suscipe. & thesau-
 ros q̄ in p̄ore p̄p̄lo absconditi erant intelligere. Vnde &

manasse. Effraim.

Zabulon.

ysachar.

apls. mysteriū absconditū dicitur a sc̃tis. gemet esse cohere-
des xp̃o & concorporales. Alit̃. Eos qui de in utili gūstacione
genitalitatis ueniunt in thesauros xp̃i reponit. Benedictus
in latitudine gad. Quasi leo requit. i. latus in potentia &
regno. Leo ppter fortitudinē ducū & iudicū. qui in ea t̃bu
erant. sic iēpt̃. Qui brachiū & uerticē. i. uirtutē a patre
accepit & p̃ncipatū. Et uidit qd in parte sua doctor eēt
reposit̃. i. pbauit qd in eccl̃a ei⁹ magisteriū sit custoditum.
Qui fuit cū p̃ncipib⁹ ppli. i. q̃ opatus ē in patar̃chis & pph̃is
& apl̃is. Dan catulus leonis ppter samsonis fortitudinē dicitur.
& terminus ei⁹ p̃tingebat usq; ad basan. in multa largitate.
Dan iudiciū int̃p̃tatur. Basan pinguedo uel bruc⁹. anti xp̃m
significans. q̃a catulus ē. i. fili⁹ diaboli q̃ ferox ē. non qd dia-
bolus naturā suā hominis naturę conuingat sic xp̃e suā.
s; qd pessimū hominē illū suis actib⁹ impleat. q̃ iudiciū si-
mulet & largit̃ fluat de basan. i. in pinguedine auaricię
& libidinū uigeat. ut sic bruch⁹ herbā. ita fructus deuastet
uirtutū. Et neptalim habundantia p̃fruct̃. Mare & meri-
dis possidebit. q̃ in austratē plagā & occidentē usq; ad ma-
re tyrrēniū fors ei⁹ tendebat. Neptalim int̃p̃tatur dilata-
tio. Eccl̃a enī in uirtutib⁹ p̃mundū dilatata habundat grā
xp̃i. & plena ē benedictione sp̃uali. Mare & meridis pos-
sidebit. Meridis clara lux. & calidus ē sol. Mare mundum
significat. q̃a eccl̃a p̃claritatē sapientię & fidei seruiorem
gemet in suo dominio tenet. Aliter. De eadē t̃bu p̃ncipes
apostolorū fuisse dñi. In quib⁹ petrus & andreas grā sp̃s sc̃i
pleni meridiē & occidentē possederunt. dñi petrus roma-
ne dignitatis apicē ē adeptus. & totū mundi a dño magist̃
ordinatus. & andreas si⁹ ei⁹ ahaig p̃dicator extitit. & mar-
cus alexandrię doctor discipulus pet̃. quę ad meridiē eēt
posita legit̃. Aliter sit placens fr̃ib⁹ suis. p̃biate terre & qd

Ad sit d'apls aut
mystiū absconditū.

bas

Dan.

Basan.

neptalim.

De t̃bu neptali pe-
trū andrea fuisse.

asser.

seruiert regib⁹. Tingat moleo & extā. Oleū ferrū. & c. pro
 habundantia carū rerū dicit quē in sorte illi tēp⁹ erant.
 Sicut dies iuuentutis tuę ita & senectus tua. i. semp imp-
 spuate & deliciis. Aser beatus t̄ beatitudo int̄p̄tatur. xpi
 tenens figurā. q̄ uere beatus ē. & benedictus in filiis. hoc est
 p̄mogenit⁹ in multis fr̄ib⁹; placens fr̄ib⁹. q̄a cū diligunt om̄
 scī. Tingat oleo pedē suū. q̄a p̄dicatores suos p̄q̄ p̄mun-
 dū portatur grā sp̄s scī illuminat. uel q̄ penitentibus
 q̄ sunt nouissima membra miām p̄stat. ferrū. & c. calcia-
 mentū ei⁹. i. fortitudo opm. & fidei. & sonoris p̄dicatio-
 nis in euangelio ei⁹. Sic enī extā in initio sui casta infide &
 opib⁹ erat. ita p̄manet in cōmū. Non ē alius ut d̄s. sicut psal-
 mista dicit. Non ē similis tui in diis dñe. & t̄m. Quis si-
 milis erit dño in filiis dī. Rectissimū ascensor celi. i. inha-
 bitator scōy q̄ rectissime nomine celi designant. Auxilia-
 tor tuus. i. eccle. in adiutis. Magnificencia ei⁹ discurrunt
 nubes. uirtutes. mittunt p̄ph̄e. & ap̄lī in mundum. Habi-
 taculū ei⁹ sur sū. q̄a in illis habitat qui sur sū corda & in-
 tentionē habent. Et subē brachia sempit̄na. i. in hac uita.
 ei⁹ potestas. uel etiā sup peccatores. Licet a facie tua inimi-
 cum. i. diabolū minans illi et̄nā cōtione. Habitabit isrl̄
 confidenter. i. eccle. in xpō requiescens & solus oculus ia-
 cob. Quidā codices habent. soli oculi iacob. ut sit sensus.
 Passiduitate roris languescit uisus. Possumus autē &
 sic distinguere. Habitabit isrl̄ confidenter. & solus. i. solus
 in pace. ceteris uita seu regno p̄uatis. & deinde inferamus.
 oculi iacob. uel etiā ita. oculi iacob intra frumentū. &
 uinū. sub auditu pascet iocunditate terre celiq; p̄p̄t alli-
 ditatē roris. qui excitandoy germinū causa datur ob-
 nubilant. Spūaliter autē qd oculi iacob caligare dicunt
 significat iudeos p̄p̄t appetitū opulencie carnalis. ad

percipiendā fidē cecatos. **V**nde dixerunt. **S**i dimittimus
 eum sic omnes credent in eum. & uenient romani. & tolles
 nr̄m locū & gemēs. **B**eatus tu isrl̄ qui interpretatur p̄ncip̄
 cū dō. **I**us beatus ē. qui cū apl̄s potestate accipit calcan-
 di sup̄ scorpiones & serpentes. **T**alis enī p̄ncipatus cū dō
 ē quo diabolus cū suis sup̄at. **Q**uod similis tibi ppl̄s qui sal-
 uat in dño. i. nullus similis ē p̄plo exct̄ cuius salus ē
 in passione xpi. **S**cutū auxiliū tui. i. defensor tuus & gla-
 dius tuus. quia in xpō exct̄a uictoria de omnib; aduer-
 saris suis adipiscitur. **N**egabunt te inimici tui. & tu
 eorū colla calcabis. i. abhominabunt sic balach eos uoluit
 a se maledictionib; elongare uel disperdere. **S**ic exct̄am diabol⁹
 suis membris non p̄sequeret̄ nisi odisset. **Q**uorū tamen uir-
 tutē ipsa p̄sternit. **O**stendit in dñs terrā repmissionis.
 uel quantum ab illo excessu monte ^{uideri} potuit. t̄n spū totam
Sed moysen dñs qdē iussit mori; cū ipse sepeliunt. in-
 mittit quia dñs nullū peccatū impunctū dimittit. etiam
 in illis q̄b; misereri uidet̄. s; cū ipse sepeliunt ne cognos-
 ceret sepulchrū et. ne cū inordinate p̄dō colerent. q̄a
 ad ydolatriā sēp p̄m̄ erant. **M**oyse. e. xxx. erat annorū. sen-
 tuū. x̄x. aq̄ndenario qui in septenariū & octogenarium
 distribuitur p̄ incrementa surgit. **S**icut ad ueterē legem
 referre p̄tinet octonari⁹ ad circūcisionē septenari⁹
 ad sabb̄m. **S**ui ad euangl̄m habet septē dona sp̄s sc̄i. &
 octauā resurrectionis. **H**ec enī in p̄fectis & sub lege & eu-
 uangelio constitutis seruata sunt. **N**on caligauit ocu-
 lus. i. intentio et a rectitudine non deuiat. & dentes
 illi non sunt moti. i. discretio doctrine et a statu recti-
 tudinis n̄ recessit. **P**loratur moyses n̄ iosue q̄a sub lege
 q̄nt̄ p̄fectissimi sciebant se p̄fectā requirē n̄ inuenire.
 in euangl̄io autē statū a corpe exeuntib; gaudiū uite.

Isrl̄.

Cap. 34.

Qd̄ sit qd̄ dñs ipse
 moysen sepeliunt.

Qd̄ significat qd̄ moyses
 plorat n̄ iosue.

INCIPIIT IOSVE

etne patescit. Mortuo moysse ioseph eligitur. q̄a ut ap̄ls ait. finis legis xp̄e ē ad iusticiā omni credenti. Moyses posuit sup̄ eum manū suā. Hoc ē qd̄ dñs in euangelio dicit. De me enī illē scripsit. Et non surrexit ultra p̄ph̄a in ista sicut moyses. inter illos uidelicet q̄ xp̄i natiuitatē p̄cesserunt. Sp̄ia inter ū xp̄m signat. cui nullus comparatur. S; & ap̄ls moyses maior non erat. q̄b̄ a saluatore dñi. Beati oculi qui uident quē uos uidetis. Uico enī uobis qd̄ multi reges & p̄ph̄etę uoluerūt uidere quē uos uidetis & non uiderēt. Moyses etiā typū xp̄i gessit qui nos de egipto. i. de errorib; mundi eripuit. p̄ baptismū peccatis uicis q̄ omnib; dimeris. Qd̄ ioseph filios isrl̄ obedisse dñi. significat scōr̄ deuotionē q̄ xp̄o exhibent saluatori. *De p̄logo beati Hieronimi in Josue & Iudici*

T E H O R E. ordine. P̄ membra p̄conciōnes. i. p̄ sententias. Amici mei p̄antiasim p̄municis. Ex aī aoye. exemplarib; Arcuato uulnere q̄ cauda scorpū qua ferit curua ē. Post limnio q̄ p̄ captiuitatē reuerfus una quē amiserat recepit. Syrenas tres fingunt fuisse ex parte uirgines & ex parte uolucres habentes alā & ungulas. quarū una uoce. altera tybis. tertia lyra caneant. quē illectos cantu nauigantes in naufragium trahant. Sed in ueritatē autē tres meretrices erant quē transeuntes qm̄ deducebant ad egestatē. his fiet; sunt inferre naufragia. Alas autē dicunt habuisse & ungulas. qm̄ amor & uolat uulnerat. Quē inde influctib; cōmorasse dicunt. q̄a fluctus uenerē creasse fingunt. *De Josue & Iudici.*

P O L E H T A. factina subtilissima. Concisior concussior. Anathemate. abhominacione. In p̄mogenito suo fundit. i. in morte p̄mogeniti & in noui. p̄. m. i. in morte nouissimi. Putacis modicis cartulis. In libro uictorū. i. in annalib; israhelitarū. Subneruare. neruos sue

ologus in Josue
Hieronimi.
Tenore.

Exaplois.

De scorpio. Post li.
-mno.

Syrene.

ap. s. incipit

Polenta. lōisior. 6.

Anathemate.

Cap. 10
9. Putacis. In libro itay.

subneruare. jj.

LIBER IUDICVM.

cap. 13

Cap. 13

cidere. Aber fin duob' nommib' componit. iebus & salē. Aflu-
 uio turbido. i. Hilo. Enachym. gygantes. a lingua maris.
 Vallis raphaim. i. gygantium. Cuius litterariū. q' ibi litte-
 rales docti fuerunt. t' q' lex ibi frequentabat. Taphua. no-
 men fontis. Ingrethar uia uniusq' terre. p' q' omēs hoīes
 ambulant. Optio. electio. Nouellis ouib'. un' anni que
 necdum generant. Iudas ascendat. i. othomiel de ipsa tri-
 bu. Cariatharbe & hebron unū nomen ciuitatis. falcatis
 currib'. i. ferratis ut q'da codices habent. Sarrape dicunt
 apud p'sas & palestinos p'ncipes & p'fecti. Capulus d'r. t' q'
 caput est gladii. q' ibi capitur ut teneat. Sagū ē galli-
 cum nomen. & dicit' sagū. quadrū. eo q' apud eos p'mū
 quadratū t' quadruplex erat. De galgalis. ubi erant ydo-
 la. Sica asecando dicta. Est enī gladius breuis quo ma-
 xime utunt' qui apud italos latrocinia exercent. A quo
 sicariū dicti. f' r' autē dū cuiusdā gladius in ludo cur-
 uatus ēēt. unusq' ad corrigendū p'curreret. apugnā-
 te responsū ē. Sic hac pugnabo. Inde sic' nomen datū.
 Postica. parua ianua. postergum domus in uno loco la-
 tens ostiū. Thabor mons. ubi balaā uoluit maledicere
 filiis isrl'. Arosereth gentiū. q' antea gentiles in ea fue-
 runt. Aber cinei. i. qui sunt de stirpe cinei. i. de iethro
 genero moysi. Obab ipse ē iethro madianites. Clauū taber-
 naculi. Quando tendit' tabernaculū clauū ferrei t're infi-
 gunt. Alleus uocatur q' dū ferrū calet & molle ē cedit
 & p'ducit. Timpora dicta q' mutant' quasi tempora q'bu'
 dam interuallis. Terra mota ē. ubi filii isrl' iurgati sunt
 contra moysen & aaron & ceciderunt uiuentes in infer-
 num. Celiq' ac nubes distillauerunt. i. manna. Montes
 fluxerunt ad aquā contradictionis. Mat isrl'. i. debbora.
 Baratrum nimis altitudinis nomen ē. & dictū baratru

Duob' nom' xponi ier' loy.
 Enachim. Cap. 13

Raphaim. i. uia l'it' r'it'
 Taphua.

24. Cap. 24.
 Optio. nouelli ouib'.

Othomiel. Cap. 13
 Cariatharbe. falcatis

currib'. Sarrape. Cap. 13
 Capul'.

Sagū.

Sica.

Postica. Cap. 4
 Thabor.

Arosereth.
 Aber.

Obab. Clauū tabna-
 culi.

Alleus.
 Timpora.
 Cap. 13.

Mat isrl'.
 Baratru.

Magnanimus. 6.

Conchæ.

Cocleæ.

Lagena & Siccula.

Cap. 8.

Complodere. Racemus.

Bulle.

Torques.

Inaures.

Monile.

Baal. Cap. 9.

Ramnus.

Palantes. Pblema. cap. 14.

Anaboladiu.

Tunica.

Pnuba.

Nympha. 15.

Sury.

Mandibule.

quasi uorago atra. Magnanimus ab eo quod sit magni animi
magneque uirtutis. conchæ & cocleæ uocantur quod deficiente
luna cauantur. & euacuantur. Concha autem nomen prime
positionis. coctea uero per diminutionem quasi concula. Omnium
autem clausorum maris animalium atque concharum incremento
& defectu lune euacuantur. Lagena & siccula greca sunt
nomina inflexa ex parte. ut fierent latina. Iu enim la-
genos. nos lagenam. illi siccule. nos sicculam dicimus. Lagena
uas fictile. Complodere. collidere. Racemus est botrionis
pars. Quere supra. Bulle sunt circuli aurei. a collo ad
pectus usque pendentes. Torques autem & bulle auribus ge-
runtur. a feminis monilia & catenula. Vinctæ autem tor-
ques quod sunt torques. bulle quod sunt rotunditate similes
bullis. quæ in aqua uento inflantur. Inaures ab aurium
foraminibus quia pretiosa grana lapidum dependent nuncu-
pate. harum usus in greca puellæ usque aure. pueri tan-
tum dextra aure gerebant. Monile ornamentum ex gemmis
est. quod solet ex feminarum pendere collo. dictum a munere.
Plerumque autem & per monilia omnia ornamenta matronarum
significant. quicquid eis in munere datur. fornicatus est isrl
meo. ymmolantes ydolis in eo. Baal ipse est bel quem
latini papum uocant. Ramnus est genus rubi asperum nimis
& spinosum. Palantes. fugientes. Pblema. propositio. Anabo-
ladiu amictorium lineum feminarum. quo humeri operiuntur
quod greci ac latini sindonem uocant. Tunica uestis antiq-
uissima appellata quia in motu incedentis sonitum facit. Con-
em est sonus. Pnuba dicitur quia conubium machinatur. Pnuba autem
eo dicitur quod nubentibus preest. Ipsa est & paranympa. Ham-
nympha grece. latine sponsa. Sury musculi sunt tybraz.
Sury autem & tori & musculi idem significant. Aut enim sunt
crurum. aut lacertorum. aut ulnarum. Mandibule sunt

maxillarum partes. ex quib' & nomen factū. Heruicis de
neruis facti funes. Stuppa canabi ē siue lini. dicta qd ex
ea rume nauuū stpentur. Vnde & stipatores dicunt' qui
eā componunt. fila dicta qā ex filis tenuib' constant in
modū filorū. Tela plongitudine staminū dicta cuius di
minutū ē telaria. Licia sunt qb' stamina ligant' quasi
ligia Teraphim. Vbi nunc ydola legim'. in hebreo teraphim
scriptū ē. qd aqla m o p d o a i a t a . i . figurat uel imagines
interp'. Vestē duplicē laneā & lineā. Compleunt manū eis
. i . oblationes illi dedit ad ymmolandū. Opulentia ab opē
dicta ē. Inde epule dictę sunt. Vapes autē regū sunt. epu
le puator. Dan in pncipio timni iuda. Bersabeg in fine ei'
de timni. Bachantes furentes. Ducentes choros. manus in
uicē tenentes. **Incipit de Libro Ruth.**

Cap. 16.

Heruicis. neruic

Stuppa.

Fila.

Tela.

Licia. Cap. 17

Teraphim.

Vestē duplicē. Cap.

Opulentia.

Vapes & Epule.

Cap. 20.

Bachantes. Cap.

RUTH.

Cap. 1.

Sarcinula. Cap. 2.

Cap. 3.

Prinilegiū. Cap. 4.

Confini.

Terqamaton.

Cromicon. Cmoth.

Gypes.

Effrata & bethleem unum sunt. Obstinato animo in
durato. Sarcinulas in quib' portat' pami & alius ci
bus. ut sarcinulas uocat uasa que asarciendo sunt
dicta. Congessit polemā. congregauit farinā. Sure. cū le
ge. Prinilegiū dī qd ē alicuius pprui. Prinū enī ppi dī.
Itē pūlegiū ē alicui' cāta testimoniū. quasi puati legenda.
YR. I. et Incip de plogo. b. jeronimi. In Libriū. Regū.
Scaldei unū sunt. Confinis similis. Elementa latic. Ca
racterib' figurē. sensu numero. i. xx. ū. mil. Terra
gramaton. ū. litteraz. He. vav. Ioth. het. hec ē incipatio
ū. litteraz. He. iste. Iot pncipui. het. passio. vav. uita. Iste
pncipui passionis utz. ar io r pa. & a scā scriptura. Unq
incisionib' qnq. partib' psalmoz. Cronicon. tēporale. Chinoth
lamentationes a r o k p i d a. dubia Focculia. Seponendū
aseorsū & pono cōpositū & p a c i h. locutione. T incipatio
ne. N e p i d p a c t e h. non disertore. nō bonū intp'te. Cyp
peus ē scutū mai'. dict' ab eo qd elepet. i. celet corpus. pl

Cyppeus.

Quod ieronimus istum
titulum appellauit
galeati principis.

20 j

Ramatha.

Sophim.

Lichana. Anna.

Silo.

Ofni.

Finees.

Emula.

Samuel. Amphora.

p. 2.

Lebetes.

Olla.

Cacab.

culisq; subducat. Cyppeus autem pediculus est. scutum eq-
tum. Iste titulus galeati principum ab ieronimo appellat-
us quia sicut galea caput militis protegit. ut fiducialius pergat ad
bellum. ita hic lectori periciam prestat. quo ualeat discernere
qui libri ab hebreis in canone recipiantur quique inter apocri-
fa deputentur. **Incipit glosarius in librum Regum.**

PRIOR pars regum samuel dicitur hebraice. Ramatha ci-
uitas est ipsa est que in ueteri translatione arimatha
dicitur unde fuit ioseph qui corpus domini sepeluit. Sophim
mons est iuxta effraim. Lichana interpretatur possessio. Anna
gratia domini. Statutis diebus. id est pasche. pentecostes scenophegie.
Silo est ciuitas in tribu effraim. in quo loco archa testamenti
fuit usque ad tempus samuelis. Ofni discalciatus interpretatur. ut
eius nomine ueteris testamenti sacerdotum a ueteri populo sig-
nificaretur ablatum. Finees os mutum quo significatur sacerdo-
ti et doctrine ueteris silentium. Parte unam quando offere-
batur. Emula est. inimica aduersarij. Sylo interpretatur concu-
catio uel euulsio. Temulentia temum antiqui uinum dicebant.
Samuhel nomen est domini. Exaudito. Amphora lagella uocata
quod hinc et inde leuetur. binas ansas aureas imitantes habens.
Recipit liquoris quadratum pedem firuienti tres modios italico.
Obsecro domine subaudi ut benigne suscipias. Commendauit enim
ut nazareus. id est mundus. siue sanctus sit. Locauerunt. Locatio est
res ad usum data cum diffinitione mercedis. Lebetes olle mi-
nores ad coquendum apte. Olla dicta eo quod ebulliat in ea aqua
igne subiecto. Unde et bulla que in aqua uentis spiritui intus
sustentatur. Cacab et cucuma a sono feruoris uocantur. hec in
grecis et latinis communia habent nomina. Uetrahebant ho-
mines. noluerunt uenire homines ad sacrificandum domino. Pro-
cidam brachium tuum. Hoc in diebus salomonis quando am-
tebat abiathar summus sacerdos qui fuit de stirpe heli.

et datum est sadoch. Ut non sit senex. i. summus sacerdos in domo
tua. S; ut deficiant oculi tui in eo quod uident hoc alios fa-
cere. quod tu facere debebas. Torta panis. Pqualicūq; p̄cio in-
telligendū ē ut emeret p̄ hoc sacerdotiū. Ut comedat buc-
cellam. hoc ē in loco tabernaculi sicut ceteri sacerdotes. Buccel-
la ē. quod bucca capere potest. Sermo dñi p̄phetia. Preciosus
rarus. Lucerna dñi sub existens. antequā extingueretur. hoc
ē antequā cecaret. Timant. hoc ē p̄ timore. Et non cecidit.
hoc ē non inuaniū cessit. Et uenit. s. d. idē innotuit. Afech
ciuitas isrl. Animaduertit. animū illuc uertit. Dagon ydo-
lum azoti. quod piscis incipitur. Extales et am idem sunt. i.
una alui purgande. Anos circulos. Capsella a capsula diminui-
tiuum. Bethsams ciuitas in confinio isrl et philistiū. et in-
terpretatur domus solis. Leuit. dep. arca dñi fuerunt ibi
aliqui leuit. Ascalon ciuitas erat. s; nunc uiculus est. Ab
urbe murata. Undiq; congregabant pecuniā de qua uasa
faciebant ut p̄ficeret omnib; q̄a una plaga erat omnibus.
Abelmagnū p̄priū nomen lapidis. et ē t̄m̄ philistinorū
et isrl. Percussit de p̄plo. Lxx. uirōs quia illicitū erat nisi
solis sacerdotib; uidere archā dñi. Multipt. s. d. erant
enī. xx. annī ex quo archa dñi mansit in cariath. siue quod
omnis isrl requieuit post dñm non colentes ydola. Hauserūt
aqua. genus oblationis. uel ad testimoniū hoc fecerunt.
ut non reuocaretur mens eorū ultra adō. Subter betha-
car p̄uixta. Tribuni uocati. quia militibus uel plebibus
intribuit. Vngentarias. ungenta facientes. focarias fo-
cum facientes. Panificas. p̄strices. Saul peticio incipitur.
Melior dignior. Salisa p̄priū nomen. Sistarcie. p̄prie
nauarū sunt. dictę quod s̄t sine. Sportula diminutiuum
asporta. Sporta autē dicta quod exportet aliqd. t̄ quod ex
sparto sit. Spartus uē est frutex in gossus sine foliis ab as-

Cap. 3.
Sermo

Timiant. Cap. 4.
Afech Afech

Dagon. Cap. 5.

Extales. Cap. 6.

Anos. Capsella.

Bethsams.

Ascalon.

Abelmagnū.

Et p̄uixta p̄p̄m.

Cap. 7.

Cap. 8.

Tribuni.

Vngentarias. focarias.

Panificas. Saul. Cap. 9.

Salisa. Sistarcie.

Sporta.

Spart.

Scater.

Tricliniū.

ap. jo.

Lenticula.

Quereys.

Balamis.

Colle dñi.

ap. j1

frustū.

frum. Bezech.

Be. Zech.

peritate uocatus. similis carici herbe. & fines de eo confici-
untur. Stater ē medietas uncie. appendens aureos tres.
Unde & uocatur stater. quia tribus solidis ster. hęc & se-
muncia. q̄a semis h̄t uncia. i. xii. scrupulos. In excessu. non
tamen sub edificio. Triclinium ē cenaculum. attrib; lectu-
lis discumbentium. Vbi enim communis locus parabatur ap̄d
ueteres. trino ordine lectuli sternebant. in quib; discum-
bentes epulabantur. k ^{etne} A I H H. enim grece lectus uel ac-
cubitus dī. Lenticula. uasculū oleariū. quadrangulū. in
latere ap̄tū. ex ere uel argento factū. Alimento dictum.
His enī reges & sacerdotes linteabant. Quercus t̄quernus.
quia ea soliti erant dñi gentium querentibus responsa da-
re. arbor amosa. sic legitur quercus mambre. sub qua
habuit abraham usq; ad constantij imperium p̄durā-
se. Huus fructus galla dī. Duo genera h̄t. Vna ē agrestis
que onfaticis dī. parua forma s; firmitate corpore atq; no-
doso. que medicaminib; & incausis adhibetur. Altera dī
balamis leuis ac leuis & munūm p̄forata. lacernarum
tantū usibus necessaria. Collem dñi. p̄p̄m nomen loq.
p̄pter aliquod testimonij dñi. Statio philistinoy exercit.
Ante eos psalteriū qd tenebant manib; Hum & saul int̄
p̄phas. Quia non erat ante uisus inter eos. nec de genere
p̄phali erat. P̄phaut autē ut legitur de uita uistorū
& pena impioy. & q̄s pater eoy. i. p̄nceps. Alibi legitur.
Cis pater ei. ut sit sensus. Cis pat̄ ei non fuit p̄pha. Seques
boues de agro. i. de agricultura. frustum afrumne dic-
tum. frumen i. summa pars gule ē. Bezech nomen fuit q̄n-
dam ciuitatis. cui p̄sidebat rex adoni. Postea autē ut in
libro iudiciū legitur de populata ē a filiū isrl. ap̄so adoni
apphensio. & p̄cisus manuum ac pedum summatib; in ihe-
rusalem mortuo. Nunc diuiso nomine be. zech. i. duos

Cap. 12.

Calipnia.

Astaroth.

Baban

Jerobaal. Bedan.

Quoniam intelligendum sit
filius unius anni erat. f.

Ustina.

Vomer. Ligones.

Sarcul?

Cap. 14.

Applica.

Cap. 15.

Fornix.

iucos nominamus. Coram xpō eius. corā uncto ei? Calipnia
ē falsa accusatio a caluendo. i. decipiendo dicta. Astaroth ydo-
tum sydomoy. Jerobaal. ipse ē gedeon. Bedan ipse ē sam-
son. filius unius anni erat saul cum regnaret. & hoc est.
sic innocens & humilis. quasi filius unius anni. & duobus
annis regnauit scilicet in hac innocentia & humilitate.
factus enī rex. nichil de supbia regni psumebat. s; adhuc
sequebat boues de agro. Post pīmā quoq; uictoriam cū
regnum innouassent. & detractores eius occidere uellet
quoy detractores regaliter ipse dissimulauit neq;
quam consensit. Postea uero succedentibus s; pspers elatus.
crexit sibi formicem tūmphantē abiectq; dñm uerba ei?
opere non implendo. Vnde & abiect cū dñs regnūq; ab
eo transtulit ad dauid. licet nomen regni apud saulem
uita sibi supstat p durasset. Clamauit ppls post saul.
hoc ē exhortabantur se mutuo ad plū. Ustina dñs. q;
si hians terra. hebrei transierunt iordanē fugientes
ad iter termini imminentis uallis seboim. Terminus
enī qui diuisit philisteos & iudeos. imminet ualli se-
boim. Vomer dñs qā uī humū eruat. Ligones qā tram-
leuent quasi leuones. Sarculus ferramentū cū manubrio
culture hortoy. necessariū. applica arcā dñi. porta hue.
Contrahē manū tuā. i. exspecta. Fluens mel in herbis. t.
foliis arboy ut sepe contingit. Voluit ad me saxū grande
& addit ad me. b. & o. & occidit sup eo. hoc ē imp-
sentia mei ut non peccetis manducantes cū sanguine.
Vascatē. i. ostende tuā infinuando. nobis reum. ut in
tua uindicta scificemur. Si ceciderit. p non ceciderit.
Quasi agnus p obedientiā. Penitet me humano more lo-
quitur. Fornix ē arcus in plateis p signo tūmphi construc-
tus. Vnde fornicatio uel fornicarij dictj. qā meretrū

ap. 16.

ap. 17.

Spuri.

Cassid.

Galea.

Lorica.

Hamata.

Ocree.

Phalanx.

Oephi. formell.

Mentū.

Limpidissimo.

Pera. melote.

melo.

Funda.

Balste. Cap. 18.

Sistrū.

Lancea.

camere ibi fiebant. Inter. Arcus ad spectaculum. Sane-
lificauit ysai & filios eius precipiens ut lauarent uestimē-
ta sua & ab uxoribus se abstinere. Adduxit ysai vii.
filios. Alia translatio habet. vii. filios adiciens ionathan
filium samue. hoc ē filium filii sui. quē loco filii nutrit.
Scientē psalm cyth. Naturale ē mentes insamentum.
phanc artem mitigari posse. Spurius ē ex patre inder-
to uel ignobili matre uel nobili. Cassid. tūca lingua galea
dī. S. galea de corio. nam galeros coriū dī. cassid. autē de
ferro. acapite dicta. Cassid. & rete & galea dī. f. hoc dif-
fert. quia cassid. quē rete significat gentium cassid. facit
cassid. autē quē galea. gentium cassid. facit. Hec &
cassida a quibusdā dī. Lorica uocata eo qd loris careat.
circulis ferreis contexta. Hamata. i. hamis catenata.
Ocree tibialia calciamenta. dicta qd crura occultent. i.
tegant. Phalanx macedonū lingua. galloz. catua. latina
legio dī. Oephi. polenta. mensura. uel modioz. formel-
las casei. a formula. Alentū dictū qd inde mandibule
orientur. Tqā ibi uingantur. Limpidissimos. purissimos
ab aque specie. Lympha enī aqua. Pera melotis apel-
le capna. fiebant antiquis ut qdā estimant. de pelle
melonum. unde & melotes dī. Melo autē bestia est.
& dī melo uel qd sit rotundissimus membro. Tqd
assiduit mella capiet. funda dicta qd ex ea lapides
fundant. i. emittant. Unde & fundibula & fundibu-
larū dicunt. fundarum usus primum in insulis balea-
ribus inuentus ē. Unde & balste dictę sunt. Si noui
p. non. Sistrū ab inuentore uocatū. Isis enī regina egi-
pti id inuenisse dī. hinc & amulierib. pcutit. quia amu-
liere inuentū ē. Unde amazonū exercitus sistro ad bel-
lum uocabatur. Lancea ē hasta amentū habens in me-

ditio qd equali lance. i. equali amento ponderata iuibrat.
 Induab; reb; gener meus eris. i. qd a goliā occidisti. & v. pputia
 philistinoy. dotis uic; michi allaturus es ut fiat ultio de
 inimicis meis. **Casso.** i. declinato uulnere. **Satelles** dñ; q;
 adheret alteri l'alatris custodia l'asatiffaciendo malo
 magistro scelerū. **Apparitor** ductus qd appareat & ui
 deatur. & p̄lto sit ad obsequium. **In naioth rama.** **Hem?**
 sunt in excelso loco urbis rama. Et cecinit nudus sicut
 insani nudari solent. **Aliter.** **Nuditate** hic insaniam men
 tis possumus accipe. **Contribules** consanguinei qui ex
 eadē t̄bu sunt. **In t̄cio die** in quo licuit opari. **Ezel.** p̄p
 um nomen lapidis. Et fuerunt uasa. i. corpora scā. hec
 uia post. **In hebreo legit.** hec uia laica est. **Post ephot.**
 i. iuxta ephot. **Achis** int̄p̄iat quomodo ē. **Epilempicos.**
Epilempsia uocabulū qd mentē appendens. pariter po
 etiā corp⁹ possideat. **Greci** enī appensione epilempsiā
 appellant. fit autē ex melancholico humore quociens ex
 uberat. & ad cerebrū conuertitur. **Hec passio** & **caduca**
 dñ; p̄eo qd cadit eger. **Hos** etiā uulgius lunaticos uocat.
 qd plun; curfus comitant eos infidie demonū. **Idem**
 & **lauratio**. **Ipse ē** & morib; **comitialis**. i. maior & diui
 nus. quo **caduca** tenent. **Cui tanta** uis ē. ut homo ua
 lens concidat spumatiq; **Comitialis** autē dictus. quia
 apud gentes cū comitioy die alicui accidisset. com
 tia dimittebant. **Erat autē** apud romanos comitioy
 dies sollempnis. in. kl. i. as. **In angustis** constituti. exu
 les de aliis gentib; **Ere** alieno usurato. l' alieno ere tri
 buto qd aliis debebant. **In p̄sidio**. in loco munito. **Di**
 & mea. dolore meū. **Emissari** qui mittit ad imp̄iū.
 regis. **Ziph** & **maon** loca desertā fuerunt. **Achile** ci
 uitas ad dexterā deserti. ad meridiē t̄b; **Engaddi.**

Cap. 19.

Satelles.

Apparitor.

Naioth.

Cecinit nud⁹.

Cap. 20.

Contribules.

Ezel.

Cap. 21.

Achis. Epilempicos.

Passio caduca.

Lunaticos.

Lauratio. Comitialis.

Cap. 22

Emissari. Cap. 23

Ziph. Achile. Haach.

Engaddi. Cap. 24

Exude

Uices.

Orā.

Clamī.

Pulices.

Smarte samuel.

Scarmelo & duo sit.

Nabal.

Carie.

Singult.

Scrupul.

Odoret sacrifici.

Sciph.

Pdia.

Phitonē.

Qm aphitonē.

Samuel suscitatur sit.

locus deserti iuxta mare mortui. Ibices quasi auices eo
qd instar auum ardua & excocta teneant. & in sublimi
habitent. ita ut de sublimitate uix humanis obtutibus
pateant. Hec animalia si quando ferarum uel hominum
aduersitate pferant. de altissimis saxorum cacuminibus
se precipitantes suis cornibus uicta suscipiunt. Oram summi-
tatem pallii. Clamis ē quę ex una parte induit neq; con-
sistit. s; fibula infrenat. Hinc & grece nomen accepit. Pul-
ces dñr. q; ex puluere nutrant. Mortuus ē samuhel. hoc
addidit dauid deinceps. Possessio ei incarmelo. Duo sunt car-
meli montes. Vnus qui fuit nabal mariti abigail. alius iux-
ta ptolomaidē. in quo manebat helyas. Nabal autē fatuus
interpretat. Carie sunt ficus. acopia nominat. Nam ter q;
terq; p singulos annos generant fructū. Singultus in segrū
pulsus ē. i. suspiriū. Scrupulus ē minutus lapillus & asp.
Qui si inciderit in calciamentū nocet. Vnde & animi moles-
tiam scrupulū dicimus. Odoret sacrificiū. hoc ē accipiat sac-
ficiū passionis meę. quā patior atē. Si autē filiū hominū
maledicti sūt qui me eiecerunt de hereditate. d. Sciphus
dñr in quo manus lauant. Pdia de uoce nomen accepit.
aus dolosa & impunda. Nam masculus in masculū osurg
& obliuiscit sexū libido pcept adeo fraudulenta. ut alteri
diripiat oua & foueat. sed fraus fructū non habet q; dum
pulli uocē ppē genitris audierint naturali quodā instinc-
tu hanc quę fouet relinquunt. & ad eā quę genuit reuer-
tuntur. Samuhel autē mortuus ē. hic recapitulatio est.
Phitonē. Hoc magice phantasie gen ab apolline pñcio re-
ptū. & ei nomen uocātū ē. Cras tu & filiū tuu meū eras.
hoc ē in morte. Avō. Non ē absurdū credere ex aliqua dis-
pensatione diuine uoluntatis pmissū fuisse. ut non mutis.
nec dominante magica arte. s; uolens atq; obrepans ocul-

te di dispensationi. que phitonilla illa latebat. spe scilicet samu-
heli se pferret saul. seq; aspectib; ostenderet regis. diuina
eum sententia cu p cussur us. Quamquam in hoc facto potest ee
facilior intellectus. ut n uere samuheli spm excitatu are-
que sua credamus. s; aliquod fantasma ee. & imaginaria
illusionem diaboli machinationibus facta. *Incipit de lib.*

Sed a h s; sup cu occidi cu. Hoc *Regum. sedo.*
mentatus e. s; padulatione regis dixit. Diadema
est ornamentu capitis matronaru ex auro & gemi
contextu. qd in se circiatu extremitatib; retro as-
tringitur. & ex inde dictu gi qd plicetur. Carmen arcuum
qa philistinu sagittariu erant. In libro iustoz. i. isrlitarum
qa multos libros habuerunt. qd esdras non instaurauit.
Competa sunt ubi usus e. conuenit fieri rusticoz. Et dicta
copeta que in multis in ags eode copetunt. i. conueniunt
ut truuq. qdruuq. sunt etas. iiii. seculi. ab initio mundi
usq; ad etate qmā. iiii. ccc. lx. iii. *Incipit de regno. dauid*

Usque ve. ad colle qa aque ductus impso colle & in ip-
so monte fuit. Ex aduso. e regione rineris deserti. in
gabaon. qd it p desertu ducit ad ciuitate. Venerit
ad castra ubi iacob uidit anglin. Nunqd caput can-
su du me omis odio habent. causa tui. Syra nom. cisternę
In ungune ppe urina. Tenens fusu. filii ioab sic mol-
les fuerunt ut mulieres. & pignaua eoz dix. hoc qa
confusio e uir is opere femineo laborare. Sumntes spicas
taci. ut simularent se pacifice intrare. qm de agro ueni-
entes. & spicas non arma portare. Nisi abstuleris cecos &
cl. i. nisi deleas omnes firmos & infirmos. qd omnes una-
nimit tibi resistunt. Alit. Confisi munitione locorum
ceci & clau. di iactabant se solos ceteris uacantibus resis-
tere dauid. quasi non esset opus uel fuga. uel aliqua arte

Secundo
LIBER
REGVM

Diadema.

Cap. j.

Carm arcuū.

In libro iustoz.

Competa.

fin. iiii. etā scli.

Incip. v. etā.

Cap. 2.

Castra Cap. 3.

Syra.

fusu. De filiis ioab.

Cap. 4.

Cap. 5.

Qd dictu sit n ab-

stuleri ceco. & clau.

Arx syon.

Domatū.

Fistule.

Stola.

mello. Arx.

Piri.

Pirus.

Cythare.

Lira.

cis repugnandi cū ipsa natura loci & situs edificiorū per
 pugnaret. Arx syon uno muro separata erat ab iherlīm.
 & postea una ciuitas facta ē. Domatū & celsā domorū. Do-
 magreeci textū dicunt. fistule aque ductus de plumbo. dic-
 te qd aquas fundant & emittant. Stola grece mittere
 ē. forme earū p magnitudine aque & capacitatē modo
 fiunt. Cecus & claudus non intrabunt intēplum interdi-
 cente dauid. Oello plenus. t. plenitudo incipiat. Arx est
 mire altitudinis. quam edificauit in primis dauid. post-
 ea pfectit salomon in iherlīm. tantę altitudinis ut qui in
 mello stabat. sub^o deorsum uideret atrium templi qd
 erat in cacumine montis. cuius altitudo. quadringen-
 torum cubitoꝝ erat. In hoc ope. inter cetera dñm offendit
 salomon. Ex aduerso pyrorum. Pyri multe post tergū
 ei erant. Gradientis in cacumine pyroꝝ aure tenuis. mo-
 uentis uertice pyrorum. Pirus uocata qd ignis speciem
 formata sit. Nam hoc genus pomi ab amplo incipit. &
 in angustū finit. sicut ignis. Cythare tubal rector repi-
 tur ac psalteriū. Iuxta opinionē autē grecoꝝ cythare u^o
 ab appolline credit^o fuisse rept^o. forma cythare in initio
 finit fuisse traditur pectori humano. ut sicut uox ē
 pectore. ita ex ea cantus ederetur. Vnde & uocatur. Ilā
 pectus. & dorica lingua cythara dñ. Paulatim plures
 ei speciei excreuerunt. Veteres cytharā fiduculam uel
 fidicem uocabant. quia tam bene conueniunt inter se
 corde ei^o quā bene conuenit inter quos fides ē. Lyrā
 dicunt a π ο γ ρ ο α γ γ ι η. t. auaritate uocū. qd diuiso
 sonos efficiat. Lyrā primus mercurius inuenit hoc mo-
 do. Cum regrediens mīlus in suos meatus uaria in campis
 reliquisset animalia. relicta etiā testudo ē. Quę cum
 putrefacta ēēt. & nerui ei remansissent ex terna intra

corum percussa a mercurio sonitū dedit. Ad cuius speciem
mercurius lyram fecit & orpheo tradidit. qui eius rei ma-
xime fuit studiosus. **Tympanum** supra req̃. **Cymbala** sūt
aetabula quedā que percussa inuicē tangunt & faciunt
sonum. Dicta autē. quia cū balemata simul percūtiunt.
Cū enī greci dicunt cymbala balemata. **Organū** ē gene-
rale omniū uasoz. musicoz. Hoc autē cui folles adhibent.
alii greci nomine appellant. Ut autē organum dicatur
magis ea uulgaris ē grecorum consuetudo. In organis
armizatis ferro ligatis. **Collirida** modicus panis trian-
gulus. **Scurra** irrisor qui insectari solet quempiam cy-
bi grā asequendo. Vsq; in longinquū. i. de filiis & nepoti-
bus meis. **Ista** ē lex adam. i. hominis. ut nullus in cōmū
pmaneat uiuus. s; filii succedant patrib; **Mensus** ē duos
funiculos. Allegorice intelligendū qd̃ in sua potestate ha-
beret. quos eoz neci daret contumaces. q̃b; parceret sub-
iectis. **Soba** ciuitas syrie. In ualle salinarum. quia pu-
teos salis habebat. **Comentarū**. q̃ causas commendabāt
et disputabant. t̃ scriptores annalium. **Sarais** scri-
ba. i. doctor. **Cerechi** & **phelechi** pugnatōres doctissimi.
Cerechi inefficientes interpretant. qui reos dampnabāt.
Phelechi. mirabiliter excludentes uel saluantes. Ipsi in-
nocentes defendebant. ne sine culpa dampnarent. Isti
autē ut hebrei tradunt. ordinati sunt in iudiciū disputa-
re causas ppli. instar eoz quos moyses inheremo iethro
tribunos & centuriones q̃nquenarios & decanos consti-
tuit. **Roob** & **soba** ciuitates syrie. **Aremicha** rex illarū
fuit. Co tēp̃e idē mense maio. **Bethsabe** significat ex-
clām. **Vrias** int̃p̃tat. d̃s pat̃s mei. **Bethsabe** puteus sa-
ciat̃is. t̃ puteus septimus. **Dauid** manu fortis int̃p̃tat.
siue desiderabilis. **Typū xp̃i** tenet de quo canit. Tamq̃

Tympanū. Cymbala.

Organū.

Collirida.

Scurra.

Cap. 7.

Lex ada. Cap. 8

Qd̃ sit. m̃s ē duo fu-
niculo.

Soba. Vallē salinarū.

Comitarij.

Cerechi. & Phelechi.

Cap. jo.

Roob. & Soba. Aremicha.

Cap. ii eo tempore

Vrias. Bethsabee.

Dauid.

Qd sit. Scificata ē
abundantia. f.

De tñ noib salom.

Urbs aq^{az}
ferrata carpenta

Thecua.

Sollicitabat

vua passa. Palat.

Achitofel.

Tipsang.

Pila.

Pilu.

Sobi.

Senatoria.

Tapetia.

fruxu ciccr.

ap. 38.
satus.

sponsus pcedens. d. t. f. exultavit ut gygas. a. c. u. Sta-
timq; scificata ē. Ab. u. ut pote quia pphē conumela est.
Amabilis dñio qd hebraice dñr idida. Tria enī nomina ha-
buit. Primum ei nomen salomon. i. pacificus eo qd in
diebus illius pax fuerit. Sedm ydida. qd nunc immanu ha-
buit. Terciu ccleth. qd grece ecclastes. latine conciona-
tor dicitur. Urbs aquarum. i. ppter siue qd aquis abun-
dabat. ferrata carpenta. fecit plaustra ferrata. & cum
his eos contriunt. atq; comminunt. In typo laterum. in
similitudine laterū. i. sicut diundunt lateres. Thecua
uncus erat ad merediē iuda ppe desertū. fiat uerbū dñm
mei quasi sacrificium. ita firmū & gratū dñio. Sollicitabat
corda eoz. adaudiu infuū amorē cōmutans. & ascendit
abiathar ad consulendum. Vua passa. quere supra. Palatē
sunt massę quę de fructibus fici confici solent & compin-
gi. quas inter palos ficcant ad solem. ut sequentur in an-
num. Palatē autē grecū ē. Achitofel significat hereticos.
chusai autē doctores ecclē. qui uincunt hereticos. Tipsa-
ne grecum nomen ē. et dñr qd in pila tundi solent de or-
deo de corticato. Pila ē uas concavum. dicta apinsendis
seminibus. i. terendis. Hinc & pigmenta dñr. eo qd in pila
contunduntur quasi piliginta. Pilum autē dñr. sup^r lignū
qd pcutit. & unde contundit^r qd in pila mactat. Unde
& pilummi piltoresq; dicti sunt. Sobi filius naas fr^r fuit am-
mon qui pculsus ē ad d. & in locū ei constitutus ē sobi. St-
toria lectoria. quę instratis & lectis stermin solent. Tapetia
dicta qd pedibus pimum sternerent. quasi tapetia. Tape-
tia autē aut simpla sunt. aut amphitapa. Simpla ex una
parte uulosa. amphitapa ex utq; fruxum ciccr coctum. Ci-
cer grecum ē. genus leguminis. Tradunt hebrei bestias
ēē in sattu. & ab eis fuisse pculsos. quos sattu consupisse

as. Posuerunt desuper acerrimum lapidum. i. obprobrium sempiternum.
 Absalon erexit sibi titulum ut memoria eius in titulo esset. Ab-
 salon interpretatur patris pax. per antiphrasin eo quod inimice
 pacem patris prestaret. Quid impetit. quid nocet. Quia con-
 pendium per uiam breuiore. Compendium est breuitas cum utilitate.
 Sathan uerbum hebraicum est. latine aduersarius. Cum
 sibi diuidere possessionem. Hic surreptum est dauid per uerba
 mendacium. Chamaam quando per m. scribitur tunc interp-
 tatur dolens. quando per n. fidelis. In ueteri proverbio: Puer-
 bio non sunt hebrei. sed tantum in ueteri ut sub lege. ut quan-
 do uenissent ad ciuitatem. prius pacem eis offerrent. quam
 si non reciperent omnia destruerent. Interrogant inabe-
 la quia ibi diuinationes erant. uel quia maiorem alius locis
 habuerint sapientiam. Nonne ego sum. Ex persona ciuitatis
 dixit. Non sic se habet res. i. ueritas. filios merob in quibus-
 dam codicibus inueniuntur filios michol. Vbi potest intelli-
 gi. per michol quae uxor dauid erat. merob soror eius. Mi-
 chol enim sterilis fuit. sibique filios sororis suae in loco filiorum
 nutriuit. Arapha mater gygantum. soror fuit noem cuius
 murus fuit rith. Polimitarius artifex uestimentorum. olose-
 ricorum. Talus dictus atholo. Nam tholus est eminentis ro-
 tunditas. Unde et fastigium templi rotundi tholus uocatur.
 Uixit uir cui constitutum est de christo. i. propheta de filio dei.
 De iacob. i. quod de agnati supplantant uicia. et de iacob stir-
 pe spiritualiter orti sunt et ueri israelitis nomen sortiuntur
 quique de clauda femore patriarche egressi uere indicant
 quod renes femorum secundum psalmistam a deo exultas habent ut
 possint ex cordibus suis spiritualiter generare christum. sicut car-
 naliter ex iacob stirpe fuerat progenitus. egregius psalter
 israelitarum clarus cantor. et qui omnia sacramenta comprehendens
 summi dei carcalum quoque transgressionem increpans. deinde

Desuper acerrimum.

Absalon.

Compendium. Cap. 3

Sathan.

Chamaam. Cap.

In ueteri proverbio

Cap. 21.

filios merob.

Michol.

Arapha.

Polimitarius.

Talus?

Cap. 23

De propheta ubi dicitur.

Egregius psalter.

multimodal es orationes p quas reconciliari possint iusti-
 tuens deincepsq; moralem hominū uitā supra quam effari
 possit eductans. Adultum omib; musicę artis modulami-
 nib; euocat. omne qd spiramen emittere potest. iussit
 laudare dñm. Spē. i. spē scs. ut ostendat ex semetipso ea
 non ēē s; adō. Sermo ei⁹. i. fili⁹ dī qui uerbum ē patris. Ds
 nst. i. ds fortis michi locutus ē fortis dī t qā sicut aut reli-
 gant fortē & rel. Quę facile prudens lector intelligit. Do-
 minator hominum iustus. i. sub cuius domino sunt omī
 & qui nulli iudicat in iustē. Domnat in timore dī. i. dō
 subiectis. sicut lux aurore. Hortabatur eos ad solem iusti-
 cię & ad lucem bonorū opm accedere. Alter. Sicut lux
 aurore sic fuerunt uerba dauid absq; malicię suco simpli-
 cia. Sicut pluuijs germinat herba terra sic & illius doct-
 na fructificabat in pplō dī. Hec tanta ē domus mea ut pac-
 tum iniret etñū meū. Humiliando se hoc dicit. non dignū
 ēē. ut tantis dī beneficiis habundaret. Ligno laceato. i. se-
 curi. Tres primi exercitus regis dauid. i. dauid miles equoc⁹
 regis. p̄mus ligni uermiculus. qā sic uermis corrodit lig-
 na. sic ille inimicos consūpsit. scds eleazar. tertius seīma.
 Hi sunt p̄mi. Tres ū scds. abysai. banai. asabel. Post hos
 .xxx. fortes commemorant. Alt. Sedens sapientissim⁹
 inter tres. Quidā ipsū dauid regē affirmant ēē. Et congruē
 potest hystorię intellectui competere. quia subsequē statim.
 Ipse ē quasi tenerrimus ligni uermiculus. i. mēssimus super
 omī suos. Ter edonas greci uocant lignoz uermes qd terendo
 edant. Hos tñites dicimus. Inimicos autē dauid quāuis paci-
 enter ferret. tamen quasi paruus uermiculus lignū forte
 ac ualidū corrodit sic & ille aduersantes consūpsit atq; deu-
 cit. Qui. d. ccc. mēssat impetu uno. Potest intelligi hoc factū
 fuisse qñdo pcutiens philisteos. centū p̄pucia illorū annume-

De fortib; mili-
 tib; dō.

raut saul. *S.* & in aliis locis legimus eum multos ex eis prostra-
 uisse. Quid huic intellectui potest suffragari. Ut autem ⁱⁿ inter-
 tum nihil relinquam. Paralippomenon ita sit. Ies baan filius
 achamoni princeps inter. xxv. fuit. Iste leuauit hastam suam
 super. cccc. uulneratos una uice. Et post eum eleazar filius pa-
 trui eius achites. In quo & hystoria regum concordat. Tercius
 in paralippomenon non memorat. Iosephus quoque antiquae
 ueritatis sagacissimus perscrutator eorum catalogum ita ponit.
 Primus esebos filius achime. qui acie hostium frequenter
 irruens nequaquam pugnando cessauit. donec ex eis. nogen-
 tos occideret. Post hunc erat elazar filius dodi. qui cum re-
 ge fuerat in respha. hic aliquando israhelitis formidan-
 tibus palestinorum exercitum. & ob hoc fugientibus solus restitit
 & irruens super hostes occidit eorum multos. ita ut sanguine
 occisorum gladius eius hereret in dextera. Tercius fuit filius
 heli nomine semeas. Et hic enim in palestinorum certaminibus
 dum in locum qui dicitur maxilla acie posuissent. & rursus he-
 brei metuentes refugerent. solus eorum acie exercitumque prostra-
 uit. Quorum alios quidem prostrauit. alios non ferientes uim atque
 fortitudinem persecutus est conuersos in fugam. Hec igitur opera ma-
 nuum ac pedum. tres isti demonstrauerunt. Post istos autem
 fuit filius ioab abysai. Is enim una die hostium. dccc. occidit.
 Post hunc baneas qui in regum libro legitur. banaias gene-
 re sacerdos. qui puocatus a iurisperitis insignibus in moabitis re-
 gione sua eos uirtute sua deuicit. Virum quoque egyptium mi-
 rabili perueritate genere insignem. armatum nudus ipsius ia-
 culo prostrauit ac perdidit. Aliud quoque narratur eius factum.
 ab eodem hystorographo quod & liber regum breuiter tangit.
 Quadam tempestate cum migeret leo in puteum cecidit. & cum
 os putei esset angustum. latebat absconditus nec apparebat. Erat
 enim officium nuius dampnatum. Nullum ergo egressum leo iudens.

nec salus exitum rugiebat. Banaias autē audiens bestiam
 clamantē dū iter tunc ageret. accedens ad puteum in cū
 descendit. & baculo quē gestabat manu repente bestiam
 prostravit. Huc usq; iosephus. Hi quinq; specialiter ab ipso sūt
 nominati. Ut autē ab hystoria regū non discordemus. cui
 potissimū adhibenda ē fides asabete fratrē ioab innume-
 ro sexto ponamus. Alii autē dicunt qd tres qui irrupissēs
 castra & hausissent aquā de puteo fuissent subter scpti.
 Abysai eorū pnceps & ionathan. qui & uocabat nathan. ter-
 ci usq; sobochai. Quid de his sentiendū sit lectoris pru-
 dentie relinquendum ē. Noluit bibere. s. l. e. d.
 hoc ē abstinentiā suā ostendit. Magnorū opm. qā ipse
 fuit sup cerechi & phelechi. Duos leones moab. i. duos re-
 ges. in. In paralippomenon scptū ē. duos ariel moab. au-
 riculariū. consiliariū. q̄ semp licentiā habebat intran-
 di ad regē. Vade numera. i. iosephus. Oblitus est rex mā-
 dati moy sayci. qd p̄dictū fuerat. ut si dinumeraretur
 ppl̄s. p̄ unius cuiusq; capite dō sichi medietas offerretur.
 In paralippomenon plenus legit. Consurrexerunt autē sa-
 than contra isrl̄. & incitavit dauid ut numeraret isrl̄.
 vsq; ad tempus statutū. amane usq; ad tciā horam diei. l̄
 usq; ad tciū diem. Arcuma interpretat ara cordis. Quidam
 codices habent arcorna. Ornā imp̄tat lux. Qui sine luce
 ē bonorum operum. non potest ase pestē expellere. in-
 o v e a t. cale. *De lib. Regum tciō.* Tciō
 faciat. Sermo eius. i. ositum. Ego & filius meus pec-
 catores. Quasi dicat. Hsi tu ante p̄nderis. om̄s nobis im-
 putant qua causa nobis hoc euenisset. Hoc uerbū. i. hoc
 factū. Adoravit. gr̄as egit. Sepultus ē in ciuitate dauid.
 hoc ē in arce syon. Uno enī muro separata erat ab iherlm̄.
 Anathot ciuitas leuitarū. Cedron gentiliū grecus. Aia-

Qd sit. noluit s̄
 aq̄ bibere. s. l. e. d.

Auriculariū.
 2. 24

vade numera.

Arcuma.
 I B E R
 E G V M
 3
 p. j.

p. 2.
 sepultus est.
 Anathot. Cedron.

Maacha. Altiliv.

Chor. 2. Cap. 5. ab

Indictio. Latomi.

Biblij. Gibly.

Mense 210. Cap.

Laqria.

Coelea.

Cenaculū.

Cenof qce. lat. cōmu
sne.

Cenitari?

Pauuētū.

Anaglifā.

Ostū.

cha mater achis. Altilium quasi altitium. Abiegnā ligna
abietis. Chorus. xxx. modiorū mensura complet. et asimi-
litudine colli. Coria enī hebraice. latine colles appellantur.
Coateruati enī. xxx. modii instar collis uidentur. et on-
cameli efficiunt. Indictio numerus. Latomi cesores lapi-
dum. Biblii. habitatores ciuitatis que biblios appellatur.
et ē in phenicia. atq; alio nomine uocat gobol. Mense 210
.i. mense maio. Qd in libro regū. xxx. cubitos in altitudi-
ne. et in paralippomenon. c. xxx. templū dī habere nequa-
quā discrepat. Hā ut iosephus refert. xxx. erant cu-
biti apauimento usq; ad mediū cenaculum. xxx. rur-
sus a medio usq; ad tertiū. i. simul. lx. deinde alii. lx. usq;
ad supmū domus tectū. et ita tota altitudo. cxxx. cubitis
implet. Tabulata pgyrū. Iosephus. fecit tectū longissi-
mis trabib; ad optū. et cuncta regentibus. ita ut mediū pa-
rietes ab eis trabibus constipati firmiores existerent. fecit
latera in circuitu tabulatoz ut homines desuper incube-
rent. et muris non hererent. Laquearia sunt que came-
ram subtegunt et ornant que et lacunaria dicunt. Prin-
cipale autē lac dictū. cuius diminutuum lacunar facit.
et pantilicon laquearii. Cocleꝝ ascensus p circuitū as-
similitudine piscis coelea dicitur. Cenaculū dictū a cōmu-
nione uescendi. Antiqui publice et in cōmune uescēban-
tur. nec ulli cōmuniū singulare erat. ne in occulto deli-
cie luxuriā generarent. Cementarii sunt qui fundamē-
ta disponunt. Senitū addendo dictū. qd cesso lapide sur-
gat. Idem et fundamentū. qd fundus sit domus. Pauuētū
dictum qd pauēat. i. cedat. Unde et pauor qā cedit cor.
Postesq; anguloz. v. Propter densitatē lapidei parietis dī.
anaglifā eminent pictura. Ana grece. sursum latine. Guse
sculptura. Vtrūq; ostiū duplex erat. Ostiū ab obstando

Fores. Value.

Postes.

Ianua.

Bul.

Cedr.?

Camera.

Epistilia.

Horma.

Id erit noema.

Reticula.

Resticula.

Histriatar. Luter.

Bat.

Bases. ^{ios capit. hebra}
^{ice uocat abata.}
^{i. olearia mola.}Plecta. ^{quana uice. l.}

Axis.

Humeruli.

dictū. Ibi enī adūsarius morat. fores qđ sunt foris. Value
que intus reuoluunt. & duplices complicabilesq; sunt. Pos-
tes. quasi post. & ante. t quia ante ianuā stat. & qđ prius
adeas ascendimus. quā domū ingrediamur. Ianua a iano
quodam cui gentiles introitū & exitū sacrauerunt. Poli-
torum. decisor. Bul. bouemb. De ambulatoria. ubi int
columnas de ambulabat. Cedrus quā greci cedros uocant.
cuius folia ad similitudinē cūpili respondent. lignū iocū-
di odoris & diu durans. nec atinea umquā exterminatur.
Vnde & intēplis ppter durabilitatē aptatur lacunarib;
quia pccra ē. nec parietib; onerosa. Camere sunt uolum-
na intorsū respicientia uocatē acuruo. Camyr enī grecē
curiū dī. Epistilia sunt que sup capite collūpnarū
ponunt. & ē grecū. lat sup missa. Simili ope. i. ut por-
ticul. Horma dicta greco uocabulo. latine regula. i. ex-
tra quam nichil rectū fieri potest. Componitur autem
extrib; regulis. ita ut duę sint binorū pedum tercia ha-
beat duos pedes uncias. decē quas equali crassitudine
polimitas extremis cacuminib; sibi iungit. ut scemam
trigoni faciant. Intussecus. i. omne edificū intus
usq; adatū maius. i. usq; ad exteriorē ambitū qui
omne domū cū porticibus ambiebat. Reticula & retia-
cula arca diminutiui. Resticula diminutiui ex reste.
Histriatarū hystoriā imitantū. Luter. uas eneū. xl.
batos capiens aluendo. i. aluando dictus. unciarum
tum. Tres uncie pollicis. uū. digitos faciunt. Batul. l. sexta-
rios olei ptern. Bases nomen ē fortissime petre sy-
ro nomine. Plecta ē calix duas ansas habens. Idē & cra-
ter. Axis ē erga quē rota currit. Quasi lora exere pen-
dencia quasi boues & leones in collo haberent lora. ut
pea traherent. humeruli qui in extremitatib; axis

frunt. ne de eo rota labatur. In angulis in marginib? Radii qui inter cantu & tympanu sunt. Cantu sunt qb; rota circūdat. Modioli idē & tympana p que xxi tñ sit. P palmas. Iosephus. Inter hec autē erant & arbores celatę palmarū quasi in similitudine stantis hominis. fecit unaginē stantis hominis. & post se tiā habens predicta ammantia. Scit utra eedē & cucume uasa enea eq; lia infundo & ore desup coopta in quib; calent quod uoluis. Amula uas in quo uini offerit. De quib; Iosephus. fecit itaq; rex uasa fusilia. Lxxx. milia. Duos uersis. i. duos ordines maloz granatoz p circuitū. i. retiaculoz singuloz. P circuitū. i. p summitatē colūpnarū. Argilla ab argis uocata. apud quos p̄mum ex ea uasa confecta sunt. Nam argilla ab igne in lapidē uertit. Ydria uas aquatile. Ydor enī greci aquā uocant. Imense ethanum. i. septe. Quando pendebat uelum non apparuerunt uetres. quando tollebat apparuerunt. Hebula mistic odoris. Circa frondū uermis in olerib; Epampino in uoluta ab erodendo dicta. Rubigo uicium rodens ferrū. Impcatio. maledictio. De medio fornacis magne. de tbulatione maxima. Gabula interpretat lingua phenice displicere. Chabul. germen ut in libro hebraicoz nomen inuenimus. Quomodo autē hoc nom displicere germi significet non inuenimus. nisi forte pyronia dictum sit. quasi germen. quia plenitudine fructuū non afferret. In asion gaber. asion ē insula. gaber regio. In enigmatib; in obscuris questionib; Tina ligna. ignota etiā pitiorib; iudeoz. Est autē nigrū in quo scribi potest quasi in cera. & iterum deleri. fulchra sunt ornamta lectoz dicta qd in his fulcimur. i. sustinemur. Eqd thoros fulciant. sū caput que reclinatoria uulgu

Radii.

Canti.

Modioli.

Scutra.

scutra

Amula.

Argilla.

ydria. Cap. 8

Bethanin

Hebula.

Cruca.

Rubigo.

Impcatio. Cap.

Gabula.

Chabul.

asion gaber. Cap.

Tina. amignati

fulchra.

Petra.
Scutū.
Clippeus.

Auro fuluo.
Classis.

Simia.

Pauo.

mul?

Sicomor?

Cap. jj.
Choa. fana.

uocat. Petta scutū breuissimū in modū lunc medie. Alii
pettū neutro genere uolunt pferre. Scutum appellatū
qd ex se excutiat telorū ichū. Clippeus pedum scutū
equitum. De clippeo supra dictū ē. Tūna appendit unā
libram. quę geminata sextariū facit. Auro fuluo. i. obri-
zo. Classis dicta a π ο τ ο κ α λ ο η. i. aliguis quę scilicet
mues in castris sibi comportabat. Unde & calones siue fo-
cariū siue lignorū conportatores. Simia grecum nomen ē
eo qd pilis narib; sint. & sedis rugis turpiter sulcatis. li-
cet & capellarum sit pilum habere nasum. Alii simias la-
tino sermone uocatas arbitrantur. eo qd multa mes si-
militudo rationis humane sentitur. Hę elementorū saga-
ces noua luna exultant media & caua tristant. fetis
quos amant ante se gestant. neglecti circa matrē herēs.
Harū genera sunt quinq; Ex qb; circopetici caudas habēs.
Simia autē cū cauda ē. Spingie uillosę sunt comis. mam-
mis pminentib; dociles aseruitatis obliuione. Cenoceph-
li. & ipsi sunt simiis similes. s; faciē canina. Unde & nuncu-
pantur. Satirici faciē admodū grata. & gesticulatis moti-
bus admodū in quieti. Gallitricēs toto penę aspectu acētis
distant. Sunt enī in faciē pducta barba & lata cauda. Pa-
uo t̄pauus nomen de sono uocis habet. Cui? caro tam du-
ra ē ut putredinē uix sentiat. nec facile coquatur. Quib;
agreco tractū uocabulū habet uel qd iugo pistoy subact?
tardas molendo ducit in gyrū molas. Sicomoros. sic & mo-
rus grecum nomen ē. dicta qd sit moro similis in folio.
Hanc latini celsa uocant ab altitudine. q̄ non ē breuis ut
morus. Coa insula una de cicladib; fana afaunis afaunis qb;
templa error gentiliū construebat. Salomon edificauit
mello de quo supra dixi. Aua translatio h̄t edificē excel-
sum locū. Coequauit uoraginē p̄funditatē. ubi murus

fractus erat. **Vorago** a uerbo uoro. **Indolis** pprie ē imago que-
dam future uirtutis. **Crustula** a crusto panis oleo confecti.
Scorpio genus duplicis flagelli. uel magni fustes sicut sci-
piones. i. siē uirgē consiliū ornate. **simus** stercoſ boum qd
uulgo etiā letamen dīr. eo qd suo nutrimento leta faciat.
germina. **S** effeminati. i. molles sordidi sine feminis tur-
piter inephebos peccantes. **Armarū** locus ē ubi quarūq;
armū instrumēta reponunt. **Armentariū** ū ubi tantūm
tela armoz dicta utraq; ab armis. **Priapus** dī ortorum
de quo supra dixi. **Temulent** a temeto. i. uino. **Lucus** p
antifrasin eo qd minime luceat. **Lucus** ē densitas arborū
solo lucē detrahentes. siue qd in eo lucebant funalia uel ex-
rei nemorū tenebras. **funalia** sunt que intra cērā sunt. dic-
ta a fumib; quos ante usum papiri cērā circumdatos habue-
runt maiores. **Vnde** a funera dicunt. **funalia** autē greci
scolaces dicunt qd sunt scolig. i. mortis. **Inabirā** p̄mogenitū
si fundauit eā hoc ē cum fundamēta poneret. p̄mogenitus
eius mortuus ē. & in nouissimo suo posuit portas eius. qā
cū portas poneret. nouissimus filioz eius occubuit. **Hoc**
ē qd ioseph impicatus ē cū eā destrueret. **In cuius** conspec-
tu sto. auis ei non recedendo. **Lecitus** uas olei custodien-
di. **Quidā** dicunt qd sit uas uitreū in similitudine flasco-
nis l'ampulle. **Ampulla** autē dicta quasi ampla bulla. **Si-**
milis ē autē rotunditate bullis. que ex spumis aquarum
fiunt. **Lanceola** similis hastę diminutiū alancea. de qua
lancea supra diximus. **Amentū** autē dictū qd media hasta
religetur. **Aratiuncula** fossa parua instar sulci aratri. **Ju-**
niperus grex dīr siue qd ab amplo in angustū fuit. ut
ignis. siue qd conceptū diu teneat ignē. adeo ut si prime
eius fuerint cinerē coopte usq; ad annū pueniant. **Pir-**
enī grex ignis dīr. Est autē alia parua. alia magna. **h̄re ē.**

Vorago. Indoli.**Crustula.** cap. 14**Scorpio.** cap. 12**sim.** cap. 14.**Effeminati.****Armarū.****Armentariū.** Cap.**Priap.** Cap. 16.**Temulent.** Luc?**funalia.****Cap. 17.****Lecit?****Ampulla.****Cap. 18****Lanceola.****Amentū.****Aratiuncula.** Ca**Juniper?**

sibilus

ap. 20.

suffeceris pulvis
Samarie.

He gl'et accinet?

ap. 21.

redixit

22

arcum celi.

Pulmo.

Stomach?

Auriga.
habene.Ebur.
Elephan?

Spiu comotioni et igni non inesse dñs dicit. et u in sibilu aure tenuis non negat. quia nimiru mens cu in contem-
plationis sublimitate suspendit. qd pfecte conspiciere
preualet ds non e. cu u subtile aliquid conspiciat. hoc est
qd de incomphensibili substantia eternitatis. addit Si
suffecerit pulvis sam Quasi diceret qd altiore terre
congerie muris de qb ille psumebat erigeret si singu-
los terre pugillos de exercitu ei unusq; portaret. cer-
te qd tanta multitudinem haberet. ut terra non sufficeret
si unusq; suu cespitem apportaret. He gloriat accinctus
.i. paratus ad bellu eque ut discinctus. i. qui armadepo-
nit post uictoria finito bello. P pedissequos. i. pncipum
secutores. P omine p salute. Quidam de filiis ppharum.
Iosephus michea ppham esse affirmat. Benedix p maledix.
Venundatus e liber ad o factus ut sit seruus peccati. Exer-
citu celi astant adextris et sinistris. adextris bonos ange-
los. a sinistris malos. Spc mendax. diabolus q ab initio fuit
mendax. Pulmo ex greco uocabulu trahit. Greci eni pul-
monem pleumon uocat. eo qd cordis flabellu sit in quo
pneuma ide spc in e. pque exagitat et mouet. fiando eni
spc et agitando aere emittit et recipit. a quo pulmones
palpant et apunt se ut flatu accipiant. stringunt ut
eiciant. Est eni organu corpis. Stomachus grex os uocat
eo qd ostiu sit uentris. et ipse cybu excipiat atq; in inteli-
na transmittat. Auriga pprie dicit qd curru agitet et
regat. siue qd feriat iunctos equos ipse agitetq; habens
ab habendo dict. qd his equos habeamus. Unde equi ha-
bues dicti. Hec et retinacula a retinendo dicta. Ebur e os
et dens elephantis. Elephas autem indica lingua auoce bar-
rus uocat. et uox ei barru et ebur dr quasi abarro.

De libro Regum Quarto;

TVRBO. ē uis & uolubilitas uentoy. & turbo dictus
 aēra quotiens uentus surgit. & terrā incircutu mit-
 tit. Pueri parui. i. uidei egressi sunt. q̄ exprobrabant
 xp̄o in caluarie loco. Tūc egressi sunt duo ursi titus &
 uespasianus. & lacerauerunt. xli. duos pueros. Quadragin-
 ta enī duo anni fuerunt de passione xp̄i. usq; ad tempora
 uastationis uespasianus & tyti. Psalten. psallente. Creditor
 a credendo. i. commendando. Oscitauit. os apuit. Colocinta-
 da. cucurbita agrestis. uehementer amara. quę similiter
 ut cucurbita flagella p̄ terrā trahit. Dicta autē acolocinta-
 da qd̄ sit fructu rotundo & foliis ut cucumeris usualis. Mu-
 tatoria dicta q̄a mutantur in balneis. Burdo bigenerum
 animal ē. qd̄ nascit̄ ex equo & asina. sicut mulus ex equa &
 asino. Conclauis interior cella. i. cubiculū ex omni parte
 clausū. Cadus greca amphora ē. continens urnas sex. Vrna
 autē mensura ē. quā quidā quartariū dicunt. qd̄ quanti-
 or sextarios capit. Pprie autē urna ē uas qd̄ p̄condendis
 defunctoy cinerib; adhiberi solet. Sextarius autē duas li-
 bras appendit. dictus qd̄ sexta pars sit congrū. Congius sex
 metitur sextariis. Aquo & sextariū nomen tractū. Congius
 autē a conuungendo. i. p̄ augmentū crescendo uocatur. Un-
 de postea pecunia beneficii grā dari cepta congiarum ap-
 pellata ē. Unus q̄sq; enī sui tēporis imp̄ator fauorē p̄p̄ti
 captans adiciebat ut largior uideret̄ indonis. Congius
 autē specialiter mensura ē liq̄doy cuius & rem simul &
 nomen aromatis impostū inuenimus. Iosephus. Quinq;
 argenteis nomismatibus sextariū sumi columbarum p̄sa-
 le compabant hebrei. Stat̄ medietas uncie ē habens scri-
 pulos. xlii. aureos. iii. Vnde & uocatur stactia qd̄ ēb; solidi
 stet. Plena autē uncia constat dragmis. viii. i. scripulis
 xxxviii. Dragma uē octaua pars uncie tribus constat scri-

Cap. 2.

Cap. 3.

Psalten. Creditor. Cap.
Colocintida.

Cap. 5.

Burdo.

Cap. 6.

Conclauis.

Cadus. Vrna. alij h
pro cadus.

Sextari.

Congi.

Stat̄

Dragma.

7.
Statēra

8.
Stragula.

9.
Lenticula.

Onus.
Stibio.

Calibf.

Caluaria.

Perim? 10.

Cophin?

Camera. Latina. 11.

Scutarioz. Messa.

12.

Garzophilatū.

14.

Lentheel. alij habens

Cardus. Jerchel.

16. alij Jerchel.

Musach.

18.

Haasta. alij Nohestan.
alij Nohustan.

puls. i. xviii. filiqf. Statēra autē uocatur & semmicia
qd semis deuncem. Hec & semissis. qd semis habet assem.
Sagulū. Stragulū tēoptoriū. Stragulor uestis discolor
est qd manu artificis diuisa uarietate distinguit. dictū
qd & instratu & amictu aptū sit. Lenticula uasculū olea-
rium. Require. in. i. libro regū. Onus hoc. i. afflictionem t-
ribulationē. Stibio. ceruseo colore. quo mulieres ornandi
causa supercilia colorant. Alia editio habet. Arauit oculos
suos calibz. id ē ferro. Calibf autē ferrū uocatur a calibz
flumine ubi ferrū optima acie tempatur. Vnde abusiue
dī calib ipsa materies. sit autē color ornatus mulierum
de cerussa & gypso ac rubigine ferri. Caluaria ab ossibus
caluis dicta. Perimus quando p cognato accipit positum
significationē habet. Inde perimior cōparatiuus. Cophin?
ē uas ex uirgulis aptum mundare stercore & trā porta-
re. Camera. casula pastorū que quondā fuit lapidea. la-
trina secessus publicus. Scutarioz. defensor. Messa. pprum
nomen domus. Sartatecta reparatio fabricę. Sartum enī
confitū dī. auerbo sarcio. Garzophilatū. arca ubi colligun-
tur in templo ea que ad indigentia paupum mittuntur.
Compositū ē autē de lingua pfica & greca. Garza enī lingua
pfica thesaurus philocion grece custodia intpīat. lentheel
cūctas. intpīat adiutorū. Cardus genus herbe spmose.
Huius natura mordax. & cū austeritate ē mollis. frigidū
& indigestus fucus ei alopetias curat. Musach sabbi. Vicini
hebrei organū fuisse in templo quo in sabbo cantabat. Legi in
cuiusdā libro ita expositū Musach sabbi locū quendam
edificatū ēē in uestibulo tēpli dñi. ubi reges qñdo in sabbo
orationis causa ad templū ibant. pecuniā p elemosina im-
mittebant. & ita musach sabbi garzophilatū ēē regum.
sic corbonan ē sacerdotū. Haasta. i. ei eoz. Que similis

terre ur̄e ē: Ypbolice dictū. Tamen narrat qd̄ in edos
 eis p̄miseret quē terra fructifera ē: sicut terra rep̄missionē
 fullones lauentarii. Chamus genus aspi fient quo caballi
 sup̄bi cohereri solent. Qui conuertit facie. s. a. parietē
 .i. ad templū. Alii uolunt ad parietē ideo se uertisse. ut
 celaret gemitū seruos suos. flebat itaq; ezechias quia non
 habebat filium unde xp̄e nasceret. Iosephus. Angustia
 itaq; fuit regi. quia filios non haberet. & quia moriturus
 ēēt desolatā domū derelinquens. nec sui generis successō-
 rem habiturus. Vlcus putredo ipsa. uulnus qd̄ ferro fit.
 quasi ui. & ulcus qd̄ dolet. quasi ulcū uulnera. Horolo-
 giū horariū lex. Ieronimus. Ita erant exstructi gradus.
 arte mechanica. ut p̄ singulos umbra descendens hora-
 rum spacia terminaret. Transduxit filium suū pignē
 .i. induab² tabulis fecit illū currere pignē: funiculum
 samarie. peccatū samarie. Cū peccatū peccato additur.
 crescit relict. i. finis. Usq; ad os. usq; ad summitatē. In he-
 rlm̄. in sedā. intra exteriorē murū qui ad augendam
 ciuitatē fact² ē. Uetus editio quasi p̄p̄riū nomen loci t̄n-
 tulit in masena. Masena quippe int̄ptat² sedā. Qd̄ igit²
 p̄phetissa dicitur habitasse in sedā in sedi muri parte
 intellige. Udiculas domunculas. diminutiui ab ede. To-
 phet latitudo int̄ptat². locus in suburbanis ierlm̄. in
 ualle filioꝝ emmon. ubi p̄p̄s filioꝝ isrl̄ simulachra gen-
 tium adorabat. & filios isrl̄ sacrificabāt pignē moloch
 ydolo moabitariū. Exedra. absida locus subfellioꝝ. la-
 tinū ē. & grece cyclon dī. Multa terre. i. dampnum
 pecunie. Inelisor qui auro l' argento gemmas includit
 Tirulle nomen factū ex eo qd̄ trudit. i. includit calce-
 l' into lapides. Tirones dicuntur fortes pueri. qui ad
 miliciā delegant². atq; armis gerendis habiles exis-

Cap. 19

fullones. Cham?

Cap. 20

Qui conuertit fa-
suam ad parietē

Vle?

Horologiū.

Cap. 21.

Transduxit fili-

Cap. 23

adiculas

Tophet.

Exedra.

Multā. Cap. 2

Inelisor. Cap. 2

Tirulle.

Tyrones.

tunt. Hi enim non solapfessione natiuitatis s; aspectu & ualitudine corporis estimant. Vnde & tyrones dicti. Quis antequa sacramento pbenit milites non sunt. *De plogo i paralypp.*

COR. 11. x. amosa, apud latinos greco nomine appellatur. qua aiunt augures hominu curas significatio nibus agere. insidiarum uias monstrare. futura pdicere. Magna nefas hec credere ut ds consilia sua cor meo man det. Hi inter multa auspicia tribuunt etia pluuias porten dere uocib. Exempla exemplaria. Inextricabiles. irresolubi

Exempla. Inextricabi les.

ap. 2.

Jacob. na ex glaria prii Joab.

ap. 4.

Inclit.

Domus iuramenti.

Qs fecit stare solem.

ap. 5.

Agareni.

Carpentarii.

Palestina.

Cap. 15.

Ariel. Hablu.

Poetaua.

D 10. 11. 15. 20. 21. 22. 26. 27. 29. rejectionu. *De Paralyppomenon. i. Mes.* i. sorte media iuxta sepulchra patriarcharu que fuerunt in cariatar be accepit. Corda domus iacob ppter societate qua mutuo in plis utebant. Dimidium requiectionis sarai in loco qui dicitur sepulchrum sarai possessio nes habuerunt. Inclitus. gtosis. & e nomen grecum. Nam greci elyton gtosum dicunt. Bomus iuramenti. id e tabna culum. Qui stare fecit solem. Tradunt hunc fuisse elmelech uiru noemi patrem machalon & chelyon. In cuius tēpore sol steterit ppter puaricationes legis. ut uiso hoc miraculo addm conuerterent. Quod qa facere contempserunt. ideo fames inualuit. & ille qui prior uidebat in tribu iuda fa mis inopia cum uxore & filiis non solu pata pellitur. s; etia in eade pegrinatione cu filiis morit. sicut in libro iud le gitur. Agareni dicti ab agar. sicut sarraceni a sarra. Car pentarius carpentor. artifex. Carpentum autē pompaticu uehiculi genus e. quasi carrum pompaticu. Palestina pui cia philistiu. urbem metropolim habuit que ne dicitur ascalon. Ex qua ciuitate omnis circa eandē regio palestina e muncu pita. Occidit duos ariel moab. In libro regu legit. occidit duos leones moab. id e duos fortissimos moab. Ariel eni leo dicitur. Na blum hebraice grece psalterium. latine organu. Poetaua.

Cap. 16.

inguentis meretricis

21

vitalia. tabe.

Sanie.

Saba.

24

Cicatx.

ut. 25

crepuerunt

Ophel.

32

mum Ezechie

ap. 33.

ora sepulchra filiorum.

mausolea.

35.

nomen ē puencie. ex ophyr uno de posteris heber no-
minata. ex cuius stirpe uenientes a flumino cosne usq. ad
regionem indie que uocatur heria habitasse referunt
ut iosephus narrat. Vnguentis meretricis. i. odoribus q.
bus luxuriosi obliuidine uti solent. Notandum autem
qd regib; ut hebrei tradunt causa reuerentie combustio-
nes p̄ciosarum uestiū simul cū aromatib; fiebant. absq;
tamen cadauerib;. Vitalia intestina. Tabe. morbo. Alibi
sanie. Vssert autē inter sanie & tabū. fluere enī sanie
uiuorum ē. tabo mortuorū. Saba ciuitas ē regalis ethio-
pie. quā iosephus acambise rege meroen cognomina-
tam ex sororis uocabulo refert. Obducebat. celebratur.
Cicatix. parietū ruptura. Alias cicatx. obductio uulne-
rum. naturalem colorem partibus seruans. dicta qd ob-
ducat uulnera. Crepuerunt fracti sonuerunt. Ophel.
turris enormis altitudinis non longe a templo. Vnde
de ophel. hoc ē tenebrarum. siue nūbili nomen accepit
qd usq. ad nubes erigeret caput. Veniq; ubi in zacharia
scriptū ē. & turris gregis nebulosa filia syon. in hebreo
p̄ turri nebulosa. turris ophel scriptū ē. Meminit huius
turris insequentib; ult; liber. & in qua parte posita sit.
dicens de manasse rege qd edificauit murum ab introi-
tu porte pisciū. usq. ad ophel. Datur ezechie signū ut
sol. x. gradibus reuertatur. Requere in libro regum. De
portento. i. de signo solis qd uiderat ezechias. Super se-
pulchra filiorū dauid. Ostendit sepulchrū ezechie excel-
sius ēē fabricatū quā ceterorū filiorū dauid. Mausolea sunt
sepulchra regū amausoleo rege egyptiorū dicta. Nam eo
defuncto uxor ei mry magnitudinis & pulchritudinis
extruxit sepulchrū. uitantū ut usq. hodie omnia moni-
menta p̄ciosa ex nomine eius mausolea nuncupentur.

PROVERBIA SALAMONIS. siue Parabole.

64

Exedra. absi. quædam basilicæ p̄torio subiacens. Basileos
custos ppli dī. **I**mp̄tationes nominū hebræicorū siue de
eptateuco siue de libro regum. nec non de paralippo
menon in principio libelli huius inuenies. quāuis aliqua
eorum interseruerim iam huius libello cum reliquis glos.

*Exedra. Basileos.
pertinet ad librum
Regum.*

Cooper. **I**ncip de plogo in parabola salomonis. **H**is.
tarios expositiones tractatus. Si licuisset si tempus
habuisset. Pre ualitudine. p̄ infirmitate. Inter ualitudi-
nem & infirmitatē. hoc ē qd ualitudo & p̄s̄pa ēē potest.
& aduersa. Infirmitas semp infesta est. Sumptū. i. ali-
mentū. Sustentatis. adiuuatis. Aut in ratione dari & ac-
cepti. hoc ē in estimatione ur̄y dationis nulli magis
debitus sū laborare quā uobis. Obnoxius debitor. alias
reus. Tridui opus. i. in tribus diebus. istos imp̄tatis sum
libros. **V**ulgata editio. **L**ex. imp̄pretatio. **C**oncionatore
rethorē **P**A H A P H & O C. i. omne utile. **P**seudographū.
falsus scriptor. **V**t similitudinē salomonis coequaret q̄
quia tria nomina habuit. ideo tres libros scripsit. Salo-
mon. exclastes. ydida. Redolet. manifestat. Coacuerunt.
diminutionem senserunt. Prelum. trabes qua uita calca-
ta p̄mittit. ap̄mendo uocat. **V**acui. plū q̄ p̄mittit olea.

vulgata editio.

PARABOLE. **I**ncipit De parabolis Salomonis.
latine dicunt similitudines. **L**ex. p̄parabolis
que hebræicæ mas loth uocantur. p̄hemia. i. puer-
bia dicunt. Et puerbia plerūq; minus obscure dicun-
tur. **S**apientia & disciplinā scire ē qualiter uiuere
oporteat. quēq; ueracit̄ didicisse. quo intentionē cordis
dirigere. qd operando gerere conueniat. **I**usticiā & iu-
dicium & equitatē. **I**usticia ē in eis qui scdm regulam
ueritatis bene opantur. iudicium in illis que recta opa-
tione uel discretionē cum p̄ximis aguntur. **E**quitas

*Prelū.
lac?*

*Cap. j. Par.
larū Salamo*

Sap̄ia & disciplina

*Iusticia.
Iudiciū.
Eqtas.*

in eo cū sincera intentione dō soli in his que recte geri-
mus. Et iudicamus placere contendimus. Parvuli sumus
qui nup̄ sapientiē aurē accommodare cepimus. Adoleſcentes
qui prudenter declinat falsa. Audiens sapiens sapien-
tior erit. sicut moyses audito iethro socero suo. Intelli-
gens gubernacula possidebit. i. vitā suā recte gubernabit.
Emignata obscuras sententias. Audi filium. Recte filius
uocat quem paternā sollicitudine curat instruere.
Ut addat grā. c. t. e. t. c. t. Hos apud ueteres
fuit. ut legitur. certantes coronā in capite. torquem
in collo accipiant. Si te lactauerunt. p. Duobus modis
lactant peccatores. Aut blanditiis ad faciendā sceler-
ra illicitum aut facta iam fauorib; quasi laudabiliter
acta sustollunt. frustra lactatur. r. a. o. p. qui penitus
fidei spei & caritatis ceterarumq; uirtutum ad celestia
uolant. Ipsi; sub peccatores extra sanguinē. s. i. ut te-
porali morte plectantur contra animas suas ut etna q;
animarū pditione dampnetur. Sapientia foris. i.
manifeste p̄dicat. In plateis. in latitudine plebis. in ca-
pite turbarū. in p̄ncipib;. In foribus portarum urbis.
Urbs dñi ē eccl̄a. fores portarū sunt doctores. qui uer-
bum p̄dicando credentes in eam introducunt. Parui
ti qui in errore sui sensus pseuerant. En p̄feram sp̄m
meū. i. uindictā quā meruisti. Mane instante die
iudicii. Merto salute p̄uant. qui p̄ncipium sapien-
tię timorē dñi & disciplinā non solum non habent s;
& odiū insecunt. P mulierē extraneā hereticorū p̄ntā.
potest intelligi axpi & eccl̄e membris aliena. Et re-
liquit ducē p̄bitatis. i. u. i. doctore a quo fidei rudimē-
ta p̄ceperat. Omnes qui ingrediuntur ad eam. i. ad
mortē non reuertentur. Calles iustorū multifaria

fores q̄ foris s.
ualue q̄ int̄ uoluit.

ap. 2.

perito salute priuans.

Cap. 3.

In gutture.

scōz exēpla nominat. In gutture organum uocis. in ta-
 bulis cordis latitudine signat cogitationis. in umbili-
 ce qui corpus medietas ē. ip̄sirma adhuc & im̄fecta
 bonoz actio. in ossibus soliditas uirtutū & p̄fectio op̄is
 designatur. Honora dñm de tua substantia non de alie-
 na sicut multis consuetudo ē. de rapina elemosinas fa-
 cere. Disciplinā dñi filium ne abiciat. Tanto minus de
 flagello dñi murmurare debemus quanto certius in
 eo pater n̄r dilectionis pignus tenemus. Longitudo die-
 rum in dextera ei⁹ id ē p̄petua uisione sue diuinitatis
 electos condonat. In sinistra illi⁹ diuitie & gl̄a. i. in p̄sen-
 ti uita inarnationis sue s̄cōm̄tis eos illustrat ac robo-
 rat. Om̄s semit̄e ei⁹ pacifice. quia om̄ia iussa ei⁹ ad pacē
 ducunt et̄nā. Sapientia illi⁹ erupunt abyssi. cū lar-
 giente & gr̄a sacram̄toz p̄funda celestiu⁹ fidelib⁹ inno-
 tuerunt. Et nubes rore cōd̄eunt. Nubes s̄ eccl̄e magist̄
 sublimēs p̄ cōtemplationē & uitā. rigantes corda audi-
 toz. quasi subiectā s̄ terrā p̄ doctrinā. Que rore conē-
 cunt. quia subtilissima discretionē uirtutes suas q̄b⁹
 p̄ficiant quib⁹; alta petant quasq; minorib⁹ in exemplum
 monstrant examinant. Abominatio dñi ē. o. h. qui
 uerba dī que nouit implere contēp̄nit. uel eadem per-
 uerſe intelligendo ac docendo corrūp̄it. Sup̄bi sim-
 plicib⁹; illudunt seq; prudentiores illis quos irident
 iudicant. St̄m sap̄ possidebunt stultoz autē exaltant
 ignominia. quia qui se exaltat humiliabit. & qui se
 humiliat exaltabit. Quare se salomon unigenitū eo-
 ram matre nominat quē fr̄em uterinū p̄cessisse sēp̄-
 tura testat̄ nisi quod ille mox natus sine nomine
 quasi nūquam esset uita decessit. S̄abit capiti tuo
 .a. g. Patet de salomone quia cū p̄sapientia cuncta

Cap. 4.

unigenitus

despiceret. pcepta sapientia maiore gte sublimitate re-
fulsit. Non artabunt gressus tui. Semat. l. actiones equi-
tatis dū inchoantur arte uidentur & angustę dum uero
pfectū capiunt iam ex consuetudine spaciose uidentur
& late. Currens non h. o. Quicūq; in praua actione de-
fidant. offendiculum in medio cursu reperiunt. quia ex
timplo dum non pudent ad penā rapiuntur. Iustus ad
dexteram declinat quando sibi uult arrogare qd iust⁹
ē. Quare gladius biceps dictus sit dñs apł cū dicit. cū
timete qui potest & animā & corpus pdere in gehennā.
Vagi sunt sensus heretice prauitatis. quia alii xp̄m dñm.
alii hominem negant. alii carnē accepisse. alii animam
contradicunt. alii eum de uirgine natū alii sp̄m sc̄m. alii
patrē dñm ēē. alii penitentib; ueniam dandā ēē confite-
ri. phibent & alia multa. Ne des alienis honore tuū. Qm̄
admagis dī creatus es. immundorū spūm uoluntatib;
non te subdas. Ne forte impleant extranei uirib; tuis. i.
ne demonorū facta adiuues. si uel ingenium animi uel
corpus tui uires ad patrianda facinora contradas. Et labo-
res tui sint in domo aliena. in numero pditorū. Cēla con-
uocatio. synagoga congregatio intēptatur. Bibe aquam
de cysteria tua. Uesiderio utere ppris mulieris. & eius
ministeriis fouere deuotus. Deriuent fontes tui foras. fili-
um tuū ac filiam nuptū trade. & hoc manifeste facto plu-
ribus consciis. Habeto eas solus. i. in tua potestate retine
qualibus matrimoniis liberos tuos socies. nec sint formica-
rii. i. meretres. tuę sobolis participes. Sit uena tua benedic-
ta & letare cū mul. a. t. Tanta tēpantia cū muliere quā
adolescens accepisti. etiā cū senuerit serua. ut merito fide-
lis castimonie benedictionē consequaris in ple. Cerua gra-
tissima & gratissimus hinnulus. Iua sit tibi semp carissima

Cap. s.

gladius biceps.

conuinx. que sicut cerua serpentes. ita psequatur scorta.
Sit natus ex ea filius. & ipse castitatis amator gratissimus
Alter. Bibe aqua de cysterms tuis. & ref. Docet ab hereti-
 cis cauendum. & custodire scripturarū ac lectioni atten-
 dum. **S**cientiā inquit quam p̄dicas aliis ipse serua. & tui
 irrigatione sermonis infundere. **E**t cū ipse eam seruauē-
 ris. tunc & aliis p̄dica. & tamen p̄ eā laudes humanas con-
 sequi minime ambias. ne sint immundi sp̄s participes tui
 simentū tuā uel fastu elationis. & alio quolibet uicio cor-
 rumpant. **S**it doctrina tua imbenedictione eccl̄e. & leta-
 re cū ea cui ab adolescentia. i. ap̄mo credendi tēpore con-
 iunctus ē. **C**erua gratissima siue gratissima ut quidam
 codices habent. scā ē eccl̄a que serpentinā solet odio ha-
 bere & conterere doct̄nā. **G**ratissimus humilis ppl̄s eis
 ē uirtutū uarietate delectabilis. & eadē castē fidei semp
 emulatione succensus. **C**ur uerib; inebriamur. cū utriq;
 testamenti paginis contra hereticorū fraudes instrui mur.
Vamula uocata qd de manu fugiat. **E**st enī timidū ani-
 mal & umbelle. **V**ade ad formicā opiger. **V**acantē horta-
 tur ut uel aformica operandi sapientiā discat. **S**ex sunt
 que odit dñs. **E**numerat sex capitalia crimina. **Q**ue tam
 compactione discordias seminantis. immora ē. docet. qā
 nimirum maus ē facinus illud quo unitas & fraternitas
 que sc̄i sp̄s grām ē conuexa dissipatur. **D**e fenestra p can-
 cellos p̄spexi. **S**apientia dī de celo p̄spicit. & uidit om̄s
 filios hominū. **Q**ui de fenestra p cancellos p̄spicit uidet
 plane que foris agunt. nec tamen ipsū qui foris infra
 degunt aspiciunt. **H**oc ē qd ap̄ls ait. **S**pūalis iudicat om̄-
 nia. ipse autē anemine iudicat. **Q**ui transit in plata.
 latā uia signat que ducit ad mortē. **I**uxta angulū qui
 deflectit a rectitudine in obscuris iniquitate cordis. **H**ē

Cap. 6.
Samula.

Cap. 7.
De fenestra.

foris cū paganos nunc in plateis cū uoluptuosos. nunc iuxta
angulos cū hereticos rapit. Intexui fumibus lectū meum.
Solent lecti qui fumibus uel iuxta alios instans intexuntur
molliores fieri. quā qui ex ligno uel corio uel qualibet alia
materia substruunt. In lecto g^o fumibus intexto meretrice
mollicie quiescendi designat. ut aperit; pietas ex egypto
etiā oculorū temptat illecebras quibus nefando aspectu ure-
ntis. fasculus ad seducenda mentis archana penetrat. Indig-
plene lune. in tempore quo electorū suorū. ecclesia numerū com-
pleuit. & apertū. 1. m. Labia sapientie sunt duo testamē-
ta. concordia ad inuicē ueritatis attestatione coniuncta. Per
me reges regnāt. Reges dicunt aplos suos alios scōs. qm & se
ipsos primum. & deinde ecclesiam sibi subditā bene regere
sciunt. Et delectabar p singulos dies ludens. i. gaudens corā
patre. A principio. ex dieb^{us} eternitatis gaudebat unū se
ē cum patre. Sapientia edificauit sibi domū. qā hominē
filiū dī quē in unitatē suę psonę susceperet ipse creauit.
Excidit colūpnas septē. i. ecclesas p orbem septiformi grā
spē erexit. quę domū ei^{us}. i. mysteriū incarnationis eius
ne pfidorū imptatē memoria tolleret credendo. colen-
do & pdicando quasi sustentando continerent. Vel certę
sapientie domus ecclesia xpī ē. colūpnę autē doctores sunt
ecclesię. septiformi spū pleni. quales fuerunt iacobus &
cephas & iohs. Quas nimirum colūpnas sapientia excidit.
quia ab amore plenis seclī disiectas ad portandam ei-
dem ecclesię fabricā mentes pdicantiū erexit. Immolauit
utrimas. s. suis passionib^{us} ecclesiam consecrauit. Absunt in-
num. & ppositi mensa. s. diuinitatis suę archana non
ualentibus assumptę humanitatis sacramenta patefecit
& sacre scripture pabula nobis aperiendo pparauit.
Quā ancillas suas. ut. u. a. a. e. a. m. e. pdicatores

ap. 8.

aperient, labia mea.

ap. 9.

gentia edificauit.

infirmos ac despicabiles elegit. qui fideles p[ro]p[ri]os ad sup-
 na patrie celestis edificia colligerent. Mulier stulta & cla-
 mosa. heresis contra sapientiam. In excessu in his loco in
 supercilio elationis. Aque furtive baptisma hereticorum. Pa-
 tris absconditis sacrificiis coru[m]. Heretici secreta fidei &
 p[ro]fessionis sue decreta p[ro]ponunt. & suam orem se catholi-
 cis pastorib[us] iactant scientiam docere. ut scilicet libenter
 audiantur. Iuxta litteram mulier adultera phibita & il-
 licita conubia dulciora esse asseuerat. Gygantes. in mundi
 sp[irit]u. Gestate op[er]e. e. m. r. Qui negligenter uiuit in hoc
 seculo bonis egebit in futuro. Oculi & dentes. p[re]dicatores ecclesie.
 Iustus. i. martyr. Traditur impius p[ro] eo p[er]secutor. Manus
 ad manum. Qui manu[m] manu uingit nil utiq[ue] operatur.
 S[ed] p[ro]pterea non erit innocens malus. quia cordis innocen-
 tiam non habet. Circulus aureus in narib[us] ^{fusus} polluitur. sic mu-
 lier pulchra & fatua ceno uoluptatis. Qui abscondit fru-
 mentu[m] p[re]dicatores mali sunt. Qui conturbat. d. s. p. u.
 id est qui mentem suam tumultibus cogitationu[m] noxiarum
 conturbari non metuit. hanc utiq[ue] malignorum sp[irit]uum
 flatibus aperit. Nouit uultus an[im]e. m. m. s. id est misereatur
 & compatitur. Desiderium impij monumetu[m] est pessimu[m]. q[uia]
 desiderat eos imitari. De fructu oris. fructus oris est ser-
 mo bonus. Que autem remissa est. t. s. pessimo exactori
 diabolo tributa exsoluet uiciorum. Non inueniet. fr. l.
 i. qui fraudulenta mente simulat se esse bonum. nequit
 inuentis in occulto non inueniet bona uite sequentis. Qui
 autem substantiam uirtutu[m] sp[irit]ualium uerae acquirat
 mercabitur ex ea claritate uite p[er]henis. Sapiens muli-
 er. i. scilicet ecclesia & una queq[ue] fidelis anima. Querit deri-
 sor sapientiam & non inuenit. Qui p[er]isse querit sapien-
 tiam sicut hereticus. nuqua[m] p[ro]fusus inuenit. Cor quod

Cap. 10.

Gestatem operatur

Cap. 11.

Tradet impij.

Cap. 12.

Nouit iustj.

Cap. 14.

nouit. a. a. s. Electi quamdiu agaudis differuntur. amar-
 tudinem habent. s. quanto sit gaudium pmutanda prem-
 dent. Porro regibz ppria sponte cecati. quid implenti pa-
 tiantur non uident. quid infuturo passuri sint non pui-
 dent. Ideoq. a futuris bonorū gaudiis remanebunt ex-
 nei. qā amaritudinis eoz p̄sentis non norunt ēē parti-
 cipes. Vita carniū sanitas. Per carnem infirma quedam
 ac tenera. possā fortia acta designantur. Pigri cū uiam
 dī appetunt. eos uelut spine obfistentium sepium sic for-
 midinum suarū oppositae suspensiones pungunt. Diuinitas
 in labiis regis inuid. n. e. o. e. Quis ē regū tempali-
 um qui nunquā erret in iudicio. Unde intelligitur il-
 lum regē significari de quo scriptum ē. d̄s iudicium tu-
 um regi da. In cuius labiis ē diuinitas. quia non suorum
 solummodo sermones & facta dirigit. s. & gentilium uates
 qui uulgo diuini appellantur. quid sciscitantibz respon-
 deant illo intus iudicantē disponit testante michea pphā
 qui ad deceptionē regis impiissimi achab testatur missū
 a sup̄ni iudicis solio sp̄m. qui ppharū eius ora impleat.
 atq. ad suadendū ea qbz rex nefandus periret armaret.
 Heq. enī in hoc iudicio errant os regis eterni. s. quod rex
 impius audire peccatis p̄cedentibus meruit ipse hoc pphā
 erraticos ei loqui p̄misit. Angl̄s crudelis immundus est
 sp̄s. Qui dimittit aquam. e. e. i. idē qui linguā non re-
 frenat concordiam dissipat. Homo stultus plaudat mani-
 bus. i. cū animā fr̄is suscipit regendam. de suis gl̄at acti-
 bus. & non potius compassione humili quicqd potest auxiliū
 salutaris impendit. Stulticiam hominis supplantat gressus
 eius. Stultorū mors ē ut cum peccando uitam ueritatē
 deserunt. non se errasse fatentur. Non de- cent stultum
 dī. i. hereticū deliciae scripturarū quia his bene uti non no-

Cap. 16.

Diuinitas

Cap. 17.

angelus

Cap. 19.

stulticiam hominis.

ut. Pondus ē pondus. i. diuersa mensura. Hereditas ad q̄
in principio. f. i. f. b. c. idē qui paucitiam in hac uita
multiplicari appetunt. in futuro ab x̄no patrimonio ex
heredes fiunt. Lucerna dñi. spir. s. idē dñi afflatus
illuminatio cum in mentē uenerit eam sibi metipso illu
minans ostendit. Puerbū ē. adolescens iuxta. u. s. Sepe
euent ut uiam quā adolescens quisq; experit in senecta
non inuitet. Uues paupibus impat. Qui uerbum doctri
ne salutaris accipit a doctore. seruus ē ipsius doctoris.
fōuea p̄funda. o. a. Qui uerba uel oscula meretricis li
benter amplectitur. quasi ianuam gehennalis pulsat abyssi
citōq; mergetur. Ne transgrediaris terminos. id est
terminos fidei quos catholici ab initio statuerunt docto
res. Ne erigas. t. a. o. q. b. n. p. idē mentē tuā ad
p̄scrutanda diuinitatis archana quę penetrare non potē.
Ne attingas t̄minos paruulor. i. qui conuersationem eorū
bonam inquietando lesit. iudiciū dñi non euadet. Co
mede fili mi mel. idē doct̄nā sapientię. Aufer rubiginē
de. a. i. e. u. p. aufer latere sup̄ficiem. & sensum in
uentes reconditū. Ne glōsus appareas id. arrogans. Pos
sumus regē dñm intelligere in cuius conspectu nos hu
miliari necesse ē. Mala aut in lect. arg. q. l. u. i. t. s.
idē qui uerbū dī oportune nouit p̄dicare. In auris au
rea. e. m. f. Recte humilis auditor in auri compati
aureę. quia dum libenter increpanti ac docenti aurē
accōmodat. iam sese ad p̄cipiendā claritatē sapientię
celestis p̄parat. Recte magister eruditus margarito ful
genti assimilatur. quia dum emendationē moriū. dum
sup̄norū sciētiā desiderantib; ac p̄e querentib; animis
ostendit. quasi aureo ornatu maiorem insup gratioreq;
fulgorē gēne ardentis annectit. Mel inuenisti. c. q.

Cap. 20.

Hereditas

Cap. 22.

Prouerbiū

Cap. 23.

Ne erigas.

Cap. 24.

Comede.

Cap. 25.

Aufer rubiginem

*utrum. h
utrum*

s. t. hoc ē quod apls art. non plus sapere quā oportet.
 Accetū mittro y q. c. e. i. p. *utrum* auitia puin-
 cia dī. ubi maxime solet nasci nec multū a salis ammo-
 niaci specie distat. Nam sicut salē in latore maris fer-
 uor conficit solis. durando aquas marmas in petram.
 quas maior uis uentorū uel ipsius maris feruor in lato-
 ra ulteriora piecerit. ita in mitria ubi estate pluuię pro-
 lixiores tellurem infundunt. adert ardor syderis tant.
 qui ipsas aquas p latitudine arene concoquat in petrā.
 salū quidē uel glaciē simillimā aspectu s; nil gelidi rigo-
 ris. nil salis saporis habentem. Quę tamen iuxta natu-
 ram salis. incaumate durare. atq; in nubiloso aere fue-
 re ac liquefieri solet. Hanc indigene fumentes seruant.
 & ubi opus fuerit. plomēto utuntur. Crepitat autem
 in aqua sic calix uinū. & ipsa quidē de perit s; aquam
 lauatiōis habilem reddit. Accetū autē mittro & qui
 cantat carmina cordi pessimo. quia si accetū mittatur
 mittrium. feruescit natrium pinus & ebullit. & puer-
 sa mens quando p increpationē corrigitur. de corrup-
 tione fit deterior. & inde in murmuratiōis iniquita-
 tem succendit. unde debuit ab iniquitate resipiscere.
 Prunas congregabit. s. c. e. non de incendiis penaz
 dicit. neq; enī doceret sapientia. ut penā in inico p di-
 tiōis eius causā ministraret. s; p prunas ardorē cari-
 tatis in corde eius figū. fons tbatul pede. e. u. e. i.
 e. e. i. fuerit sepe ut qui maiore p diti fulgebant sci-
 entia. ad uitium plus uolentes sapere quā fragilitati
 humane concessū est in insipientie foueā decidant. &
 impio contēpnendi s; occasionē pbeant. He respondeat
 stulto iuxta stulticiā suam. n. e. e. s. Responde
 stulto. i. s. s. n. s. s. e. u. Vtrūq; ptemporum &

ap. 26.

respondeat

personarū diuersitate concordat. dū & stultus contempnit
 quia non recipit sapientiā. & stulta supbia alia decernit
 stulticia. iuxta qd̄ & ap̄ls ait. factus sum insipiens uos
 me coegit. Sicut qui mittit lapidē. i. a. m. Qui insi-
 pientia honorē docendi confert. non minus delinquit q̄
 qui deos ac delubra gentium ueneratur cūctū inam. Q̄
 modo si spina. n. i. m. t. s. p. i. o. s. q̄ &
 si uerba prudentie stultus dicere nouit. in his tamen
 uitiorū conpunctiones quibus uel se ipsū. uel pximum
 laceret uitare non nouit. Sicut qui app̄hendit auribz
 c. s. q. m. r. a. Qui simplex sensu ē. & duobus in-
 ter se oburgantibus mordaci sermone capta fuerit au-
 ricula eius. cito incipit & ipse quasi canis latrare. & con-
 tentiones generare. Qui benedicit pximo. s. u. g.
 d. n. e. m. s. ē. idē qui cū fauore superflue
 laudis extollit. Aptā sunt prata. pascua sacramentoz
 celestium apparuerunt herbe uir. uiror euangelice
 ueritatis & gr̄e. collecta sunt fena de montibus. sc̄pta
 scōz patrū in pabulū gregis dñei. Agni aduelimentū
 t. & hedi agri p̄cū. agnos innocentes. hedos penitentes
 accipe. Agnorū uellere uelheris. dum bonis obedientium
 discipuloz moribz pastor ipse p̄feceris. hedis agrū compa-
 bilis. dum peccatores ad penitentiā uocando. sublimiorem
 tibi in terra uiuentū locum acquiris. Sufficiat tibi lac
 caprarū. i. c. t. i. n. d. t. idē tam sedulo doct̄e
 msta. ut etiā quondam penitentes ad officiū docendi pue-
 bas. quatinus pullos qui p̄dem p̄fectuare uiciorum ad
 sinistra iudicis uidebantur ponendi esse. modo rationa-
 bile & sing dolo lac uerbi paruulis sensu ministratur.
 fit autē lac caprarum ad uictū ancillis. quando hi qui
 nondum amore p̄fecto. s; adhuc timore seruili domino

Cap. 27.
 Qui benedicit

p. 28

qui festinat ditari

p. 29.

per & creditor

p. 30.

Verba congregatis.

deseruiunt p̄ exemplū uel uerba eorū qui p̄ penitentiam
salui facti sunt unificis uerbi epulis reficiunt atq; ut
ad maiora uirtutū incrementa p̄ficiant iuuantur. Vir qui
festinat ditari. & al. inuidet. igni qd̄ ē. s. ē. q̄ qm
augere opes ambit. peccatū negligit. & quē de futuro dāp-
na patiatur ignorat. Paup̄ & creditor obmauerunt sibi
u. i. ē. d. Paup̄ ē humilis uerbi dī auditor. creditor autē
qui ei eiusdē uerbi pecuniā p̄dicando cōmittit. Qui obināt
sibi cum inuicē eandēq; pietatis grām conueniunt. & in-
usq; illuminator ē dñs quia nec ille sine diuine muneris
pietatis potuit p̄dicare. nec iste credere. Qui delicate
nutrit seruū. s. i. corpus suum sentiet. i. c. id ē la-
sciuū & indomabile sentiet. Verba congregatis fili
uocatis. Huc usq; parabole salomonis quas transtulerunt
umri ezechiae regis iuda. Hunc rursus uerba salomonis
ab ipso alias dicta incipiunt. Et forsitan ipse ab eo qd̄ grece
ecclesiastes dī nē interpretato nomine illo in latinū congre-
gatis appellatur. Eccl̄a enī congregatio uocatur. Visio
quā locutus ē uir cū quo ē dñs. Visio inquit. quia quē in-
dit apud dñm secretiora contēplando patefecit hominib;
foris loquendo. Et qui dō secum morante confortatus
ait. Stultissimus sum uiroz & sap̄ homo non ē mecum.
filii sc̄li huius prudentiores filiis lucis in generatione
sua sunt. Quod nomen eius & qd̄ nomen filii eius si nos-
ti. Ve dī patris & filii nomine dicit. cuius mysteriū
setarū sapientia naturaliter scire non potuit. Omnis ser-
mo dī igneus clyppeus ē sperantibus in se. quia nimirū
omnis sermo diuine auctoritatis corda electoz & igne
caritatis accendit. & scientia ueritatis illustrat. & uiciorū
sordes si quas in eis inuenerit consumit. & ab hostium
infidiis sperantes in se cunctisq; defendit aduersis. Ne

addas quicquā uerbis illius. e. a. i. q. m. **De corruptum**
 pas eloquia scāriū scripturarum. **Uo** rogauit te. **Hec** ad-
 huc int̄ cū quo ē d̄s sermōis eius igne radiatus ad ip-
 sum d̄m conuersa uoce p̄atur. **Et** conuertens subito
 int̄uū. ad contemplandam prauorū nequitia. quantū
 hec sit inuoluta mys̄ tr̄is quam longe auertate distet
 insinuat. ē iniquis generatio nefandorū que & si bona
 aliqua agit. uanitatibus ea p̄dit. **Sanguisugae** idē diabo-
 li duc̄ sunt filij. **Luxuria** uidelicet & philargiria. **Cor-**
 ui uocant̄ doctores sc̄i. qui p̄ humilitatis grām peccati
 ingredine confitentur. **filij** aquile comedunt. quia per
 grām ei sunt renati qui in habitu assumpt̄e humanita-
 tis ad celestia transuolant. **Via** aquile subtilit̄a munica
 que circa celestiuū uiroꝝ corda uolutata magno cum la-
 bore deprehendit̄. **uia** colubri sup̄ terrā. i. astutiae hostis
 uenenati. **uia** nauis in medio maris. **hec** ē uia iniquitatis
 que p̄ amaras huius sc̄i undas immundorū spūum fla-
 tibz agitata tanta subtilitate discurrit. ut uel uix uel
 nullatenus eius possit iter deprehendi. **Via** adolescentis.
 Adolescentis qui uia ueritatis deseruit penitus ignoratur. q̄ se p̄ os horas inq̄t
Via nauis. **uia** ē mulieris adultere. **fornice** ppl̄s & le- cogitanti uiccor̄
 puscidus uterq; ppl̄ in eccl̄e significat. infirmū quia sua uaga m̄te declinet
 iniurias ulscisci non querit. uel quia suis uiribus nichil
 fidere s; in auxilio redeptoris sui salutem sperare didi-
 cit. **Plepusculo** antiqua translatio posuit cyrogrillū.
 Est autē animal non manus ericio. habens similitudi-
 nem muris & ur̄si. Cuius in palestine regionibus mag-
 na ē habundantia. sempq; in cauernis petrarū. & in
 foueis t̄re habitare consueuit. **Regē** locusta non ha-
 bet. e. e. c. p. t. **Locusta** quidē gentiū imp̄re-
 tantur. que quondam sine rege. i. sine xp̄o. sine p̄ph̄a.

plebē

sine doctore existens. nunc inuitat fidei congregata
 ad spiritalem pugnam contra diabolum pperat. Stello in-
 tur manibus. e. m. i. e. r. illorum significant humi-
 litatem qui cum sunt tardi ingenio iuxta naturam solertia
 tamen industrie sue. uel addummarum noticiam scriptu-
 rarum uel ad uirtutum gratiam quibus ingressum regni celestis
 mereantur adtingunt. Leo fortissimus bestiarum ad nullum
 pauebit occursum. Ipse hoc loco ponitur de quo scriptum
 est. Vicit leo de tribu iuda. Gallus succinctus lumbis. predi-
 catores sancti. inter huius noctis tenebras uerum mane nunciantes.
 Qui succincti sunt lumbis. quia in membris suis luxurie stu-
 xa restringunt. Aries nec est rex qui resistat ei. Quod hoc
 loco arietem accipimus. nisi primum in ecclesia ordinem sacer-
 dotum. De quibus scriptum est. Afferte domino filios arietum. Qui per
 exempla sua gradiemur populum quasi subsequenter omnium gre-
 gem trahunt. Quibus spiritualiter gradiemur. nullus rex oc-
 currere potest. quia quilibet persecutor obinet. intentio-
 nem eorum non ualet impedire. Et post hec etiam antichristus ap-
 parebit. hoc quartum subdidit dicens. Et qui stultus appa-
 ruit. postquam elatus est in sublime. In sublime quippe ele-
 uabitur cum se dominum esse mentietur. Sed eleuatus in sublime stultus
 apparebit. qui premit ubera. e. l. e. b. Verba premissa
 fortiter cum uerba sacri eloquii subtili intellectu pensamus.
 Qua peritione dum lac querimus. butyrum inuenimus. quia dum
 in terreni tenui intellectu querimus. ubi tamen interne per-
 gredimur unguimus. Sanguinem autem dicit qui uehementer
 emulget. quia carnalis efficitur hoc quod ex nimia spe dis-
 cussione sentitur. Verba lamuel regis. Lamuel interpretatur
 in quo deus. Visio quam erudiunt eum mater sua. Mater que
 eum hanc uisionem docuit non alia melius quam diuina gratia in-
 telligit. quamuis et ipsa carnalis mater eius hec eum parum

ap. 31.

verba lamuel.

tum docuisse intelligi possit. **V**elent reges p̄ delicias q̄ndo
 quilibet summi regis corpori adunati p̄fide. nichilominus
 p̄ illecebras sc̄i merent̄ eradicari de t̄ra uiuentium. **H**o-
 li regib; o lamuel dary uinū. scilicet in quo ē luxuria.
 quia nullum secretū ē ubi regnat ebrietas. **D**ary sicerā
 merentib; & uinū hīs qui. a. s. a. consolationē diuine sa-
 pientie dicit que illis ē exhibenda mentib; que in finimis
 consolari refugunt. & quicquid occurrit in p̄senti amaro
 suscipiunt animo. **A**peri os tuum muto. p̄dica uerbum fi-
 dei. gentiū p̄p̄to. qui diuina prius eloquia p̄sonare nescie-
 bat. **M**ulierē forte q̄s inueniet. **M**ulier fortis ecclā ē.
 quia & sp̄iales dō filios generat. & aduersa simul & p̄sipa
 p̄conditoris sui fide contēp̄nit. **D**e utamur finib; p̄cium
 et. **A**sumo celo egressio eius. qui non aliud p̄ntā redēp-
 tione p̄cui. quā se ipsū obtulit. **C**onfidit in ea cor iuri
 sui. **V**ir ecclē dñs ē. & spoliis n̄ indigebit. **S**poliat dia-
 bolū ecclā cū p̄dicatores suos eos quos ipse decepat ad-
 uertitatis iter reuocat. **R**eddet ei bonū & non malū. id ē
 anima fidelis. cū p̄ceptis ab eo uix. muneribus recte ui-
 uendo respondet. **Q**uesiuit lanā & lūm hoc ē scā ecclā.
Rossunt in lana que ouis ē habitus. pietatis & simplici-
 tatis opa accipi. in lino qd̄ longo exercicio amittit humo-
 rem natuum. atq; ad grām noui candoris puenit. casti-
 gatio n̄ ē carnis potest utinam. facta ē quasi nauis in
 stitoris anima scā que desiderio et̄noꝝ fluctus sc̄i p̄sent
 transit. **V**elonge portans panē suū. q̄a incunctis que
 temporaliter bona agit. solā uiui panis saturitatē deside-
 rat. **S**urgit de nocte cū ad agendā p̄rimoꝝ curā se sol-
 licite accingit. **V**at ancillis cybaria cū humiles quosq;
 ne sub pio labore lassescant siq̄ne mercedis cōmemora-
 tione reficit. **C**onsiderauit agrū & emit cū q̄a studiosē

didicit que sint gaudia uite penitus. & p eoꝝ pceptio-
ne q̄cqd potuit laborare contendit. De fructu manu-
um suarū plantauit uineā cū ecclā p̄mittua latius por-
bem missis p̄dicatoribꝫ fidei semina dispsit. Accinxit for-
titudine lumbos suos. cū supnoꝝ desiderijs uentita carna-
libus illecebris succumbere desepxit. Roborauit brachiū
suum. cū se ad agenda uirtutū opa p̄parauit. Gustauit
& uidit scā ecclā uel anima queqꝫ p̄fecta qm̄ bona est
negotatio uite inmarcescibilis. Manū suā misit ad for-
tia scilicet in caritate xpī opa. Vigili eiꝫ ap̄phenderunt
fusum. intentionē discretionis qua q̄sqꝫ opatur insinuat
ea nimirū ratione qd̄ nulla corpꝫ membra pluribus suis
distincta articulis ac flexibus apta quā digiti. Oꝫ anum
suā aperuit inopi siue elemosinas faciendo. siue uerbo
di animas humilium & egentium reficiendo & uelando.
Non timebit domui sue a frigore minus. quibꝫ corda re-
pborum p̄p̄ficia rigent. Om̄s enī domestici eius uestiti
sunt duplicibus sapientia uidelicet & patientia. Stra-
gulatā uestē fecit sibi. Stragulata uestis que uarian-
te textura solet firmissima confici. fortia ecclē opera
& diuisa uirtutū eius ornamenta significat. Byssus in cas-
titate purę cōsolationis. purpura ineffusione p̄ciosi
sanguinis. Byssus nāqꝫ candidi coloris ē. purpureus aū
color de sanguine animantis qd̄ purpura dī conficitur.
Hobilis in portis uir eiꝫ. quod ē dñs qui uidebatur ig-
nobilis cū ante t̄bunal p̄fichs staret iudicandus. s; no-
bilis apparebit cū uenerit iudicaturus orbem terrarū
inequitare. Sindonem fecit & uendidit. In linceo sin-
donis subtilis intexio designatur scē p̄dicationis. Quā
uendidit. quia fidē quā credendo texurat loquendo
dedit. & ab infidelibꝫ uitā rectę cōsolationis accepit.

Cingulū chanaan eo tradidit. quia pingorē demonstra-
te iusticię fluxa opa gentilitatis quā chanaan designat
qui gentiliū pplū pcreavit astrinxit. fortitudo ad
tolerandā puerorum impbitatē. Decol ad exercendā
iurātū grām. Si finū apuit sapienā ad hoc tantū loquē
ut sapienā doceat. Et lex clementię in lingua eius. ut
non statim more legis moſayce peccantes puniret. sed mi-
ſeriter ad penitentię remedia uocaret. Considerauit ſe-
mitas domus ſuę. cunctas cōſcientię ſuę cogitationes
ſubtiliter inueſtigauit. Panē ocioſa non comedit. q̄a quod
de ſacro eloquio intelligendo percepit ante eterni iudi-
cis oculos opib; exhibendo ostendit. Surrexerunt filiū ei.
uideſcet electi. nouiſſima immortalitate carnis dona-
ti. matrē ſuā quę eos p baptiſina generauit p̄dicabunt.
Surget & uir ei⁹ & laudabit eā dicent in iudicio ei⁹.
Veniſ; benedicti patris mei. & reſ. Multę filię congre-
gauerunt diuicias tu ſup gressa ei⁹ uniuersas. Multas
filias eccl̄as dicit hereticorū & malorū turbas catholicorū.
Quę filię dicunt uel xpī. t̄ eccl̄ę. quia & ipſę domini-
cis renatę ſunt ſacramentis. & adoptionē filiorum q̄
non ſeruauerunt p̄cepunt. S; om̄s iſtiusmodi filias
eccl̄a catholica ſupgreditur quę fide; caſta & opere
p̄fecta redēptoris ſui ueſtigia ſectatur. fallax grā. lau-
dis quę ab hominib; accipitur. Vana pulchritudo caſtita-
tis uel opationis bonę quę hominibus oſtentatur. Mu-
lier timens dñm ipſa laudabit. Timor dñi p̄ncipiū ſap̄.
Qui timet dñm nichil negligit. Dabit ei de fructu ma-
nuū ſuarum. Quia fructum ſp̄s ferre curauit. carita-
tem gaudiū pacē. benignitatē. & c̄tā. p̄ hoc illi debita
rependit mercedē. Et laudent eā in portis opa ei⁹.
in iudicio. ſiue in ingreſſu patrię celeſtis. non hominū

Recapitulatio quorundam

fauores supuacui s; opa sua que fecit examinante pbant
ac remunerante illo cuius hec donant grā pfect. A quo
ut laudari mereamur infuturo. concedat ipse ppiciat
nos eū dignis in p̄senti uita collaudare seruiciis. Amen.

Est igitur a. obscuras sententias. Lactauerunt deci-
piendo seduxerunt. Tendiculas. infidias. que tendun-
tur ieporib; t'aub; Infames. male fame. Buccem puber-
tatis. doctrinā sciencie. Emuleris. zelaueris. Emulor. ad-
uersor. & finulor imitor. utrūq; significat. Absinthii.
grecū ē nomen. Cuius pbabilis ē qd in ponti regione
nascitur. Vnde & absinthium ponticiū nominatur. Est
autē herba amara. ueris tempore potionibus apta.
fōres que foris sunt. ualue que intus uoluuntur. Hin-
nuli dicti ab innuendo quia ad nuncium matris abscondun-
tur. Sunt autē filii ceruorū. Samula autē uocata qd
de manu fugiat. timidū animal & inbelle. Formica dicta.
quod fert micas farri. Cuius sollertia multa ē. Pudet
enim infuturum. & pparat estate qd comedat. In messe
colligit triticū. hordeum non tangit. Dum pluit eis sup
frumentū totū eicit ad solē ut siccetur. Et grana que in
cauernis abscondunt pmediū diuidunt ne inherbas cres-
cere queant. Apostata. refuga. Scōra. meretricis. Garrula
loquax. uerbosa. Pear. pp̄e dī. petax. Nam p̄ari ē petere.
Vnde & pettores nupciarū p̄ci dicuntur. Tāpetia dicta
quod pedib; p̄mū sternerent quasi tapedia. Simpla ta-
petia ex una parte uillosa quasi simpla. Amphitapedia
ex utraq; parte uillosa. Myrra arbor altitudinis cubitoꝝ
quinq; similis sping quā achantium dicunt. Cuius gutta
uiridis atq; amara ē. Vnde & nomen accepit. Gutta eius
sponte manans. p̄ciosior ē. elicta corticis uulnere uilior
iudicatur. Aloe in india atq; arabia gignit arbor odor

130. j.

actauit.

tendicula.

2. 2. infames.

3

miles.

absinthii. cap. s.

innuli. s.

amula. 6

formica. 6

postata. Garrula. >

Pear >

apetia. >

Myrra. >

Aloe. >

suauissimi ac summi. Denique lignum ipsius uicem thymiamatum altari; adoleatur. unde et nomen traxisse uidetur. **Cynamomum** quod cortex est in modum canne sit rotundus et gracilis. Gignitur in indie et ethiopie regionibus; fructus breui. duorum tantum cubitorum. colore sub nigro uel cinereo tenuissimam argurum. **Secur** nomen habet eo quod ignis ibi habeat sedem. qui incerebro subuolat inde ad oculos ceterosque sensus diffundit. et membra. et calore suo ad se succum ex cibo tractum uertit in sanguinem. quem ad usum pascendi nutriendique singulis membris prebet. In iecore autem consistit uoluptas et concupiscentia. iuxta eos qui de physica disputant. **Postes** dicuntur. quod post ostium stent. **Recorde** sine corde. **Excoris**. extra cor. factus ideo estimatur dictus. quod neque fatiatur ipse. neque quod alii dicant intelligit. **Versutus** eo quod eius mens quolibet actu ad quamlibet fraudem facile uertit. Unde uersutia dicitur. i. contorta sententia. **Astutus**. ab astu uocatus. quod est callidi et cauti hominis. qui possit sine periculo fortiter aliquid facere. **Vaser**. uersutus. **Verfi** pellis eo quod indiuersa uultum et mentem uertat. Inde et uersutus et callidus. **Verfi** pellis potest dici et puerfus. Hunc contrariū est eromaticus qui non confunditur. nec colore mutat. **Grece** enim cromia color uocatur. **Arrogans** eo quod multum roget. et ille fastidiosus sit. **Audax** proprie parrogante ponitur. **Ymber** serotinus sero ueniens. **Laminus** fornax grecum nomen. deriuatum acauma. i. calore. **Malle** uocatus. quod dum calet quid et molle est. cedit et pducit. **Calculus** lapis. **Alia** ratio sententia. et numerus dicitur. **Formice** saxum subcauit. **Arcus** triumphalis. **Domat**. tecti. **Multato**. dampnato. **Symbolum** grecum est. et interpretatur collatio. Est autem collatio sermonum sic

Cynamomū. >

lecur. >

Postes. 8. recorde
fatys. 12

Versutus. 12.

Astutus. 13.
callidus. 22

vaser. Versipellis.

Arrogans. 16. et. 21

Audax
Camin. 17.
malles. 19

Calculus. 20

formice. 20
Symbolu. 23Domat.
Multato

Recapitulatio quorundam.

loco

Regul?

inconsilius solet ē & cybox qd̄ in hoc magis sonat. Regul^{us} basiliscus grece & dictus regulus q̄ rex serpentium sit. ad eo ut eum uidentes fugiant. quod olfactu suo eos necat. Nam & hominē si aspiciat interimit. Siquidem & ei^{us} aspectum nulla aui^s uolans ilesa t̄st̄. s; quā pculit ei^{us} ore cōbusta deuoretur. Amustelis tamen uincitur quas illic homines inferunt cauernis in quibus delitescunt. Itaq; ea uisa fugit. Quā illa psequitur & occidit. Est autē longitudine semipedalis albis maculis limatis. Claus^{us} ē quo regitur nam. Vrtica ex eo uocata qd̄ tactus ei^{us} corpus adurat. Paxillus a paulo idē paruo. Hiriū supra quere. Asironitū grece latine spuma nitri ē. Colligitur autē in hispania. & siccat^{ur} solē. & ē colore penē purpureo. Pruna ē quādiu ardet. cū autē extincta fuerit carbo uocatur. Pruna ab urendo dicta. carbo ū qd̄ flāma caret. Chamus acuruitate dictus. Chamur enī greci curuū dicunt. Aceruus mercuriū. Mittere lapidem in cumulu^m mercuriū ē. deos inaniter colere. Consuetudinē ḡ habebant antiqui ambulantes in uia ū mercurius sepultus ē lapidem iactare in aceruū ipsius unusq; p̄ honore. Sufurro bilinguis. derisor. de sono locutionis appellatus. qui non infacie alicuius. s; in aure loquit^{ur} ab altero detrahendo. fornax ab igne uocata. fōs enim ignis ē. Tiplane de hordeo sunt fesiū. liberalis dict^{us} ab eo qd̄ libenter donet. nec murmurat. Molares dicti mur qui concisa a priorib^{us} dentib; atq; confracta subigunt. Ipsi sūt ultimi dentes. Ventes grece dicunt^{ur} odentes. Inde & latine dicuntur. Vel dentes quasi edentes. q̄a p̄ eos edere solemus. Dentu^m duo primi supiores. & duo inferiores dicunt^{ur} p̄ciores ap̄cidendo eo qd̄ ipsi comedenda p̄cidant. sequentes canini eo qd̄ acuti sunt in modum canino^{rum} dentium. Qui & geniu^m in. eo qd̄ p̄mi gignantur. Deinde sunt colomelli dicti aro-

Claus.

Vrtica. Paxill. 24

Hiriū. Asronitū.

Pruna. ei. 67.

Carbo. Cham. 26.

ceruus Mercurij

Sufurro.

fornax.

Tiplane. p̄ciores

De dentib.

eralis. 28.

Innu

colluo

Innu

Innu

Innu

Innu

tunditate. Nam colomellum greci dicunt ^{tot} rotundum.
 Vitum sunt ~~sum~~ molares dicti. eo qd cybium ^{uin} a superiorib;
 dentibus contractum ipsi quodam modo mo-^{lant} e con-
 minuant. Ventum autē numerū discernit qualitas sexus.
 Nam in uiris plures. infemini pauciores existunt. Sanguis-
 fuga uermis ē aquatilis. dicta qd sanguine fugat. Sanguis-
 ga ē diabolus. Eius filie principales que satiari non possunt.
 sunt cupiditas & luxuria. Ignis nūquā dicit sufficit. signi-
 ficat mortē que expleri non potest multitudinē defunctorū.
 Nam aquile in celo. i. dñi nrī ihu xpī. qui uenit nudum
 suum ptegere. sic aquila. qd potest comprehendere. quomō
 uenerit in uirginē. de uirginis partu rediret ad celum.
 Nam colubri supra petra. Corpus xpī petra intelligere
 oportet. Inqua uia colubri. i. diaboli inueniri non potuit.
 Viam nauis in medio mari. In hac nauē exetē. sedet in pup-
 pi dñs. ut cur suū et inter fluctus huiusmundi ad portum
 dirigat paradyfi. Et uiam uiuentis in adolescentia. Hic ui-
 uentis pfectus uir dñs nr̄ ihc xp̄s ē. Cur uas scdm diuin-
 tatem nec pphā compit. nec sapientia salomonis attingit.
 nec mundus uidit. nec potestas ulla cognouit. Mulier
 adultera ipsa ē que & nauis. i. scā ecclā que postquam ab-
 uita ē aqua baptismatis recte dicit. Non sum opata malū.
 Formice significat strennuē uitā monachorū. qui ad com-
 parationē amatoz. huius scī p humilitatis grām uelut for-
 mices minimi uidentur. Hi autē in melle. i. ultimo uidi-
 cū die recipient fructū bonoz operū. Lepus significat
 uitā conjugatoz fidelium. in petra hoc ē in xpō spem
 suā ponentiū. Locustas que regē non habent derelicta
 gentilitas significat. qā quāuis aliena dudū adiuuino re-
 gimine extitisset. tamen fortiter postea contra aduer-
 santes spē ad fidē bellū pcessit. Stellio manibus nititur

*Humer² dentū qd sit
Sanguisfuga. 30.*

formice 30

Lep² 30

loc² 30

Stellio. 30.

Recapitulatio Prouerbialium.

o. Leo

o. gallus

o. aries

Institor
Haut.

fuf. Stragulata. 31.

rologus

icles. 1. 2. 3.

t. 6. noib. appellatū
fuisse salomone.

e. m. 1. e. ole. r. quia illo simplex p. intentionē boni
operis per gregē uenit quo ingemofus minime ascendit. Leo
formosissimus u. bestiarū. Ipse ē leo de quo scriptū ē. Vicit
leo de tribu iuda. Ponit̃ g. primo loco leo. i. xp̃c. scđo gal-
lus. hoc sunt apli. uel p̃dicatores sc̃i. qui inter huius noc-
tis tenebras uerum lumen annuntiant. Qui succincti lum-
bis sunt. quia in membris suis luxurie fluxa restringunt̃.
Tercio aries. spūales sc̃i patres. eccl̃arū p̃positi qui p̃ exem-
pla sua gradientē gregē trahunt ouium. Quibus nullus
rex sufficit resistere. quia quālibet p̃secutor aliquis ob-
uiet. intentionē eorū non ualet p̃pedire. Quarto loco po-
nitur antixp̃c. qui auera trinitate sc̃sina faciens. in mun-
di finē ad seducendos electos si fieri potest ē uenturus. Si
stultus apparuit postq̃ elatus ē in sublime. Postquā p̃m̃s
angl̃s creatus ē stultus apparuit. quia creatori suo se
comparare uoluit. Si enī intellexisset ori suo imposu-
isset manum. id ē si dei opus mirifice^{inf} factū intelligeret
factorem laudaret. atq; ad attractionē conditoris os effre-
naret. Institor dicit̃ qui acquirendis multiplicandisq;
mercib; instat. Haut institoris ē eccl̃a. quē inter stult̃
huius sc̃i diuersa doct̃e salutaris merumonia inq̃rit.
fufus d̃r qd p̃ ipsā fundatur qd neriū ē. Stragulata uel-
tis ē discolor. quē manu artificis diuersa uarietate dis-
tinguntur. Surrexerunt filii ei. & beatissimā p̃dicauē-
runt. Quāuis synagoga quādiu in lege decalogi stetit
beata esset. ista tamen supra ceteras eccl̃as beatissima fuit.

CRIB vs. nominib; de Plogo In eccl̃asten.
uocati fuisse salomonem scripturę manifestissi-
me docent. Salomonē id ē pacificū. ydida. hoc ē dilec-
tum. & qd nunc d̃r coeleth. i. eccl̃asten. Eccl̃astes autē
appellatur greco sermo. ne qui cetū. i. eccl̃am congre-

gat. quem nos appellare possumus concionatore. qui loquitur
ad pplm. & sermo eius non specialiter ad unum. s; generaliter
ad omnes dirigitur. Porro pacificus & dilectus dñi ab eo qd
in regno eius pax fuerit. & eum dñs dilexerit appellatus
est. Itaq; iuxta numerum uocabulorum suorum tria uolumi-
na edidit. puerbia. ecclesiasten. canticum canticorum in pri-
buis paruulum docens & quasi de officiis presentibus eru-
diens. Unde & ad filium ei crebro sermo repetitur. in ec-
clesiaste u; mature uirum etatis instituens. ne quicquam
immundi rebus putet esse perpetuum. s; caduca & breuia uni-
uersa que cerunt. ad extremum tam consummatum
uirum & calcato seculo pparatum. in canticis canticorum
sponsi iungit amplexibus. Nisi enim prius reliquerimus
inicia. & pompe scilicet renunciantes ad aduentum xpi ex-
pectatos pparauerimus nos non possumus dicere osculetur
me osculo oris sui. Hanc penam ab hoc ordine doctrinae
& philosophi sectatores suos erudiunt. ut primum ethica
doceant. deinde physica interpretentur. & que in his pfectisse
pseperunt. ad theologiam pducant. Hec non & hoc
diligentius intueudum qd p tres libros auctoris diuer-
sus est titulus. In puerbiis enim annotat. Puerbia salomo-
nis filii dauid regis isrl. in ecclesiaste u; ecclesiastes filii dauid
regis iherlm. In canticis canticorum. nec filius dauid. nec rex
isrl. siue iherlm pscribitur. s; tantum canticum canticorum. Sicut
enim puerbia & rudis instructio ad duodecim tb; & ad totum
ptinent isrl. & quomodo comceptus mundi non nisi metropo-
litans conuenit. hoc est iherlm. ita canticum canticorum
ad eos pprte facit mentionem. qui tantum supna desiderant.
Ad incipientes & patna dignitas. & regni ppru merno
indicatur auctoritas. ad pfectos u; u non timore. erudi-
tur discipulus s; amore ppru nomen sufficit. & equis

De tituli tui librorum
salomonis.

magister est. & nescit se esse regem. Hic igitur liber idcirco concionator dicitur. quia salomon in eo quasi tumultu antequam turbe suscepit sensum ut ea perquisitionem dicat. que fortasse per temptationem imputa mens sentiat. Unde alia sunt que in libro eodem perquisitionem mouentur atque alia que per narrationem satisfaciunt. alia que exceptati perfert animo atque adhuc huius mundi delectationibus dedit. alia uero in quibus ea que rationis sunt disserat. atque animum ad delectationem compescat. Quot igitur sententias perquisitionem mouet. quasi tot in se personas diuersorum suscepit. Sed concionator uerax uelut extensa manu omnium tumultus sedat eosque ad unam sententiam reuocat. cum in eiusdem libri termino ait. finem loquendi omnis pariter

INCIPIT.
ECCLESIASTES.

Capitulum .j.

Uanitas uanitas. *De Ecclesiaste*. *Te omnis homo dixit ecclesiastes.* & omnia uanitas. Quicquid mutabile est & non esse poterit quod est. uanitas appellari recte potest. Nam deus solus immutabilis. & semper idem est quod est. & non aliud. Quod habet homo. a. d. u. i. f. Post generale sententiam ad uanos hominum labores conuertitur sermonem qui frustra in huius mundi labore defudant. congregantes diuitias perituras. ambiens honores quibus dicitur. Stulte hac nocte morieris. que autem preparasti cuius erunt. Generatio preterit. & generatio aduenit. terra autem in eternum stat. Quid uani quam terram manere que hominum causa facta est. & ipsum hominem terre dominum in puluere repente dissolui. In circuitu pergit spiritus. Ipsum solum spiritum nominauit. qui animat & inspirat. & uiuificat omnia sicut ueris tempore. in quo principium mundi estimatur esse singulis annis uidemus. Obliqua enim linea est zodiaci circuli zona. per quam cursus

ē solis. Ideo brumali tempore ad australia duexo tra-
 mitte uergit sol. & iterū estiuo circulo se tollit ad borea-
 lia. ne uno modo corrente. alia calor. alia frigus consume-
 ret. Hoc autē totū idcirco dī. ut doceat mutationib; tēporū
 & ortu occasuq; syderū humanā etatē labi & interire dū
 nesciat. Omnia flumina utrant in mare & mare non
 redundat. Dicunt philosophi aquas dulces que in mare
 influunt ardente desup sole consumi uel salisuginis ma-
 ris esse pabula. S; ecclāstēs n̄r. i. xp̄e ipsarū conditor aq̄
 ducit eas p occultas terre uenas ad capita fontium. & de
 matrice abyssō in sua semp facit bullire principia. Non
 saturatur oculus usu. i. ut rei posent dignitas non ualet
 intueri. nec auris instituentē doctore ad sūmā rerum
 noticiā potest puenire. Ego ecclāstēs. f. r. i. l. .
 Huc usq; generalit̄ de huius sc̄i uanitatib; disputauit.
 Hinc ad semetipsū redit. & quis eēt ostendit. T quomodo
 experimento omnia cognouerit. Et pposui in animo. m.
 q. & i. f. d. o. q. f. f. f. Hec inquit nollē deside-
 rans intellexi supflūā curam & sollicitudinē per diuer-
 sa cruciantē a deo hominibus datam ut scire cupiant
 quod scire scitū non ē. & in quibus nullam rationem
 inuenire ualent. Eo quod in multa. in. f. i. Quanto
 magis sapientiā fuerit consecutus tanto plus indignatur
 subiacere se uicis. & peul ēē auitatibus quas requirit.
 Cogitauī in corde meo. a. a. u. c. m. Animi ingorem qui
 potuerit sapientia cōmutare. & optinere leticiam spūalē
 is poterit ad scientiā rei istius puenire: quid in hac uitā
 appetendum quid ue uitandum sit. Magnificauī opera
 mea. & cētā. usq; sapientis oculi incapite ei. stultus inte-
 nebris ambulat. Tradunt hebrei hunc librum salomonis
 esse penitentiā agentis. quia insapientia diuiciisq; confis

Cap. 2.
 Cogitauī.

pmulieres offenderet dñm. secum reputantis omnia uana ēē
huius sēi delectamenta. & ad ultimam miseriā deuolue-
re eos qui in eis ponunt spem suam. Putabam inquit hunc
esse fructum laborum meorum si ipse in luxuria & libi-
ding confunderer. Tandem in me reuersus. & quasi de gra-
ui de somno euigilans asperi & manus meas & opera mea
plena uanitatē. plena sordium. plena spiritu erroris. In-
tutus sum nichil quod in mundo putatur bonum. bonū
esse. Reputans g̃ que essent sapientiē bona. & que stul-
tiē mala consequenter in laudē illius hominis erupi. q̃
post uicia se refrenans uirtutū possit esse sectator. Vide-
tur itaq; michi qui sapientiā sequitur oculos ad celum
semp erigere & in sublime os habere erectum. & ea que
sup uerticem sunt contēplari. qui in stulticiē & uiciis
deditus sit. uersari in tenebris. & in rerū ignorantia inuo-
lutum. Nonne melius ē comedere & bibere. & cetera. Ali-
ud ē ex consideratione rationis. Aliud ex infirmitatis
uulgi temptatione disputare. Hic quid indoctum uulgū
sentiat uidet̃ disputare. Vbi uero ^{ad domū} melius ē uē addomū
luctū qm̃ conuiuiū ex rationis discretionē ostendit se loqui.
Omnia tempus habent. Incertum & fluctuantē statum
conditionis humane. in superiorib; docuit nē uult omnia
ostendere sibi in mundo esse contraria. & nichil stare p-
petuo. eorum dum taxat que sunt sub celo. & tempora
obnoxia. quia ceterę substantię spūales nec celo nec tem-
pore continentur. Ut non inueniat homo opus qd fecit
dñs ab initio. u. i. f. id ē qm̃ omnia creata sunt. qua-
re hoc uel illud ab initio mundi usq; ad finē fecerit
crescere. manere. mutari. Et dixi in corde meo de filiis
hominū usq; quis nouit si sp̃e filiorū adam ascendat
sursum. & sp̃e uimentorū descendat deorsum. Hoc to-

Cap. 7.

nichil ē in.

ap. 3.

omnia tempus.

tum dicit. non quod animam putet pure cum corpore
 uel unum bestiarum & hominibus preparari locum. sed quod ante ad-
 uentum christi omnia ad inferos pariter ducerentur. Et dephen-
 di nichil esse melius quam letari hominem in opere suo. Meliore
 sensu de leticia bonorum operum intelligendum est. Et lau-
 dandum magis mortem quam uitam. & feliciorē uitamque. i. q. n. n.
 ē. Hoc dicit non quod anime sint hominum secundum quorundam
 errores ante quam nascatur homo in mundo. sed quia melius
 sit omnino non esse nec sensum habere substantię. quam
 infelicitate uel esse uel uiuere. Stultus complicat. i. retrahit
 manus suas ab opere bono. & comedit carnes suas. i. secundum
 carnalia uiuit desideria. tabescens in uoluptatibus suis do-
 nec consumatur. Vidi cunctos uiuentes. q. a. s. s. e. a.
 s. Vidi eos qui in opere hominem uixerunt. & cum scđo ho-
 mine postea uersati sunt. eo qui uidelicet qui opere de-
 cedente generatus ē. intellexitque homines in homine opere
 peccasse ante quam scđo nascente tempore legitimo duo
 homines fuerint. alter carnalis. & alter spiritalis. Ne te-
 mere quid loquaris & cetera. Sicut qui in multis cogitatio-
 nibus ē ea somniat frequenter de quibus cogitat. ita qui
 plura uoluerit de diuinitate disserere. incidit in stulti-
 ciam. Ne dederis os tuum. u. p. f. c. t. His uerbis argu-
 untur qui necessitate carnis & nature se peccare con-
 tendunt creatorique inscribunt cur eos tales fecisset. ut
 carnali desiderio peccare cogantur. Coram angelis qui unum
 quod adheret comes. Omnis labor hominis in ore eius. Ne ec-
 clastico uiro intelligendum qui in scripturis celestibus
 eruditus. omne laborē habet more suo. i. in doctrina
 spiritali. & annua et non in plebit. dum semper cupit disce-
 re quod doceat. Melius ē uidere quod cupias. quam desiderare
 quod nescias. Vult ē iuxta sensum & prudentiam cuncta

Cap. 4.

Et laudauit.

Cap. 5.

Ne temere.

Cap. 6.

Omnis labor.

Cap. 7.

Ne impie agas.

Cap. 8.

Precepta.

Cap. 9.

lior est canis.

Cap. 10.

usque morientes.

agere. quia sensus oculis est animus. quā uoluntate carnis
sequi que nescientē ducit ad perditionem. Ne impie agas
multum et cetera. Noli peccatis adicere peccata. neque puces
domini etiam tibi hic inferre supplicium. Ecce hoc inueni dicit
ecclesiastes. u. e. a. Omnia diligenter tractando confide-
raui. ut ratione unus alteriusue rei. i. cuiuscūque rei in-
uenire. uel etiam inter homines eorumque mores discretio-
nem quid perfecte bonus esset. si ex omnibus uiris unum inueni
perfecte bonum. i. christum. Precepta iuramenta dei. iuramentum
dei dei confirmatione sententiarum eius que nullatenus im-
tari poterunt. Multa hominis afflictio. homo ad laborem
nascitur. appositum cor meum ut scire sapientiam. Ostendit
causas omnium rerum rationabiles per iusticiam dei quare
unumquodque fiat. si in occulto eas latere. et non posse ab ho-
minibus comprehendere. Melior est canis uiuens leone mortuo.
Possumus canem pauperem iustum intelligere uiuentem et leo-
nem mortuum potentem huius seculi. qui nil seculi bonorum exi-
ens de hoc mundo meritorum afferebat. Vade ergo et co-
mede et cetera. Verus ecclesiastes in euangelio dicit. Qui sitit
ueniat ad me et bibat. Et in puerbiis. Venite comedite
panem meum et bibite unumquodque in secundu uobis. Omni tempore
sint uestimenta tua candida. et oleum de capite tuo non de-
ficiet. habeto inquit corpus mundum et castum. et esto mi-
sericors. Perfringere uita cum muliere quam diligis. i. cum sapi-
entia. Musce morientes perdunt. s. u. Exemplum superioris
sensus dedit. in quo ait. per unum stultum multa bona subuer-
ti. quod sic malus commixtus bonis contamine plurimos.
quomodo musce si moriantur in unguento perdant odorem eius
et saporem. Cor sapientis in dextera eius. Qui sapiens est sepe
de futuro seculo cogitat. quod ducit ad dexteram. qui uero insapi-
ens. de presenti. quod posuit in sinistra. Si spiritus potestatem

habentis. a. s. t. l. t. n. d. Principem mundi huius
 significat. qui si in cor nrm ascenderit p malas cogitatione
 non debemus ei locu ultro tribuere. s; pugnare contra
 cogitatione pessima. & liberari a peccato maximo. Qui tñs
 fert lapides sub uiuos de edificio ecclē. Heretica qualibet
 prauitate affliget in eis. ligna quoq; scindens piciatibatur
 in eis. Heretici ligna infructuosa sunt. & saltus absque
 utilitate pomorum. Si retusum fuerit ferrum. ferrum
 quod acutum fuerat. si hebetetur ocio & desidia quasi quan
 dam rubiginē sapientie patitur. Si g hoc qd fuerit pas
 sus. non desperet remediū sanitatis. s; uadat ad magistrū
 & rursum instruatur ab eo. Labor stultoz affliget eos q
 nesciunt in. u. p. frustra laborant philosophi & hereti
 ci in studio scripturarum. & affligunt cum ueritate inue
 nire non ualent. **Ve** tibi terra cuius rex puer ē. & cetera.
Uidetur repbare uiuentium principatū. luxuriosos uidi
 ces condemnare. & e contrario pbare pncipem bonis
 opib; institutū. & eos pdicare qui nec manē comedunt
 nec uelociter. i. in presenti scō uoluptatē querunt. s; tem
 pore suo manducabunt. i. cum tempus retributionis
 aduenerit. **U**a partes septē nec non & octo. **P**recipit utrū
 q; testamentū. uetus qd septenario designatur numero
 & nouū qd in octonario intelligitur. digna ueneratione
 haberi scīssimum. Si replety fuerint nubes. **H**ubes sunt p
 phetę & doctores. **L**ignū si ceciderit ad austrum aut ad aq
 lonem. **I**n bonā partē accipitur auster. & aquilo in malam.
Non ē aliquot lignum qd uel ad aquilonē non sit uel ad
 austrum. quia omnis homo uel malus uel bonus moriet.
Qui obseruat uentū. n. s. **Q**ui considerat cui benefaciat
 & non omni petenti se tbit sepe pterit cum qui meret
 accipe. t misericōie solacium uel uerbi dī semen. **M**anē semi

Cap. ii

De partib;

nas. t. e. u. n. c. m. t. Numquā te uult abono-
 ope defiliter. Incertū est enī quod opus deo magis place-
 at & ex quo tibi fructus iusticie pparetur. letare iuueni
 in adolescentia tua. Vult florentē etatē uirtutū florere de-
 core. & in cordis contemplatione. i. sapientie quā oculos de-
 signat nomine. potius ambulare quā carnis desideria se-
 qui. quia caro concupiscit aduersus spō. spē autē aduer-
 sus carnē. Et hec agenda ēē admonet. antequā ingruat
 nox etnē mortis. in qua nichil opari poterit homo. An-
 te quam tenebrescat sol & lumen & luna & stelle. Sunt
 qui solē & lumen & lunā & stellas ad oculos auresq; &
 capitis sensus coaptent. Quē omnia senectutis molestia
 debilitant. Custodes domus costes significare putant. qd
 ab ipsis intestina uallent. Viros fortes crura estimant.
 Ociose molescentes in minuto numero addentū referunt
 officia. quod cum extrema senectus aduenerit dentes q;
 aut deterunt aut decidunt. Qui sunt ociosi. quia forti-
 tudinē corpi cito perituro non subministrant. Tenebres-
 cent autē uidentes in foraminib; quod sunt oculi. quia
 nulli dubiū ē & hos nimia senectute caligare & obscura-
 ri. & claudere ostia in platea. Infirmos senis gressus acci-
 punt. quod sēp sedeat & ambulare non possit nec con-
 gaudeat ludis iuuenū qui in plateis solent esse s; fugiat
 eos uidere. Humilitatē uocis. molescentis spm coartati ut
 uox tenuis uix audiat ut interpretant. Consurgit ad uocē
 uolucris quia frigescēte sanguine & humore siccato.
 quia materia saporis alit. ad leuē sonum euigilat noc-
 teq; media cum gallus cecinerit. festinus exurgit. nequa-
 quā ualens strato sepi membra conuercere. fūias carmi-
 nis aures significat. quod grauior sermo audiri fiat. nec
 carminib; delectet. Excessa timebunt & f. i. u. id est

Cap. j2.

Antequā tenebrescat.

archua ingredit non ualebunt & in plano tinere offensam
 gressuum formidabunt. florebit amigdalum inpinguabit
 .l. d. c. Amigdalum grecū ē nom. quod latine nux longa
 uocatur. Cunctis arborib; se prius flore uestit. & ad inferen-
 da poma arbusta sequentia puenit. Capparis agreis nom.
 fūpsit. quod habeat in suūtatib; seminum rotunda capi-
 tula. Est enim genus frutecti simile lentisco. Hec u nomina
 .i. amigdalū. locusta & capparis pfigurā sem conueniunt.
 amigdalū pcamie. locusta perurum dolore. & pedum
 timore. & capparis pfrigescente libidine. Antequam rū-
 patur fūns arg & ret. fūns argenteus candidam hanc
 uitam & spiramen quod nobis celo tribuitur ostendit.
 Recursus quoq; uite auree animam significat que illuc
 recurrit unde descenderat. Porro duo reliqua que se-
 cuntur contritio ydrie sup fontē & confractio rote
 sup lacum. pmetaphorā mortis enigmata sunt. finem
 loquendi omnes. p. a. Vm time & mandata ei. o.
 h. e. o. ho. Auunt hebrei cū int ceta scripta salomo-
 nis que antiquata sunt. nec eē in memoria durau-
 erunt. & hic liber obliterandis nisi uideret. eo quod ua-
 nas assereret di creaturas. & totum putaret p nichilo
 esse cibum & potiū & delicias transeuntes pferret omni-
 bus ex hoc uno capitulo meruisse auctoritatē. ut in diu-
 norum uoluminum numero poneretur quod totam
 disputationē suam & omnē catalāgum sub hac recap-
 tulatione breuissima coartauerit. ut scilicet dñm timea-
 mus & ei pcepta faciamus. ad hoc enim esse creatum
 ut creatorē suum intelligens ueneret cum metu et
 honore & opere mandatorum siquidem quicquid anobis ge-
 tum est stare sub iudice & ancipitē diu expectare senten-
 tiam & unūquēq; recipe p ope suo siue mah qd gesserit siue

Amigdalū.

Cappari.

Recapitulatio quorundam verborum Ecclesiastice.
&
Prologus Glossarij de libris Salamonis.

Orca j. Ecclesiastice.

Contignatio. jo. Eccle.

de libris Salamonis
eorum inseritu.

boni. iudicii equitatem pmanſura in eternum

Cip h v s. ē in quo manus lēuamus. Orca ē amphore
species. cuius minus uocabulum ē orceus. diminuti-
uum orceolus. Contignatio coniunctio tignoz. Reliqua q̄r

Salomon inspiratus diuino spū. *De Cant. Cantico* sup.
composuit hunc libellū de nuptiis xpī & ecclē. Et q̄
dāmodo ep̄thalamū fecit. i. canticū sup thalamos. Vocant
autē eum cantica canticoz q̄a omnia cantica excellit. obex-
cellentia psonarū & spūaliū sensuū dignitatem. Reliqua
carmina salomonis & disputationes eius sapientissimas de lig-
noz natura herbarūq; omnium. tēq; uimentoz uoluerum
& reptiliū. & piscū. hodie nusquam apud hebreos inuen-
iri posse assueant. sicut nec librum iustorum qui introdu-
citur in libro regum. T quod in libro uerboz dierū dicitur.
reliqua ū opm salomonis p̄oz & nouissimoz scripta sunt in
uerbis nathan pphē. & in libro abīe filonitis. in uisione q̄q;
iaddo uidentis contra ieroboam filiū nabath. & multa huius-
modi uolumina sc̄ptura fuisse pbat. s; hodie constat non ēē.
Vastata namq; achalde. am. is uidea. etiā bibliotheca ē am-
quitas congregata. in nia s̄ter alias punctic opes hostili ig-
ne consumpta. Ex qua pauci qui nē in scā scriptura continen-
tur libri. postmodum hesdre pphē sunt industria restau-
rati. Unde sc̄ptū ē de eo. Ascendit esdras de babilone. & ipse
scriba uelox in lege moyſi. uelox uidelicet. quia p̄mptiores
litterariū figuras quā ceteris hebrei habebant repperit. *Itē.*

Quom̄ didicimus p̄ moyſen ēē quedā non solū scā. s; scā
scōz. & alia non solum sabba. s; & sabba sabbatoz. sic
nē docemur scribente salomone ēē quedā non solum cantica.
s; & cantica canticoz. Sicut ū qui ingreditur in scā plurib;
adhuc ^{indiget} ualeat introire in scā scōz. & q̄ sabbatū celebrat.
qd̄ adō p̄plō constitutū ē. multa adhuc necessaria sūt ut agat

quare dicant
Antica Anticorū.

sabbim sabbor. eodem modo repperit difficile quomodo in
scripturis continent cantica pagani. ualeas asendere ad
cantica canticorum. S; hec plene in origene inuenies. **Item.**

O SEVLETUR me osculo oris sui. tangat me dul-
cedine presentie sue. quia sepius propheta promissam audi-
uit. Quia meliora sunt uera tua uino. dulcedo euange-
licae doctrine. austeritate legali melior est. fragrantia unguentis
optimis. domus sancti spiritus. Oculi effudit nomen tuum. acris mactate christi.
i. ab unctione unctus. Quod nomen cum gratia sancti spiritus in baptis-
mate fundit in cunctos fideles. Ideo adolescentule dilexerit
te. anime electorum baptismatis renouat. Trahe me. ut te as-
cendente sequar in dilectionis tue adtracta. Post te curre-
mus in odore unguentorum tuorum. Post dominum currimus quando
et amando sequimur. et timendo diuina iudicia peruenimus.
Vnde psalmista. Adhesit anima mea post te. et dominus ad pe-
trum. Recti post me sathanas. Introduxit me rex in cella-
ria sua. fide in gaudia celestis patrie uictrina. Exultabimus
et letabimur uite. memores uerbum tuorum super unum. uite non
in nobis memores per omnia gratiam esse super doctrinam legis. Rec-
ti diligunt te; Nullus te diligit nisi rectus. et nullus est rec-
tus nisi qui te diligit. Huiusmodi sum; formosa filie ierusalem. Li-
gra in pressuris persecutionum; formosa in decore uirtutum. Sic
tabernacula cedari. sic pellis salomonis. Cedari tenebre in-
gredo implet. Nolite me considerare quod fusca sum. quia
decolorauit me sol; nolite mirari si ab hominibus despecta
sum foris. propter temptationum estus. filii matris mee pugnaue-
runt contra me. posuerunt me custodem in uincis. uineam
meam non custodiui. Acerbitas persecutionis synagoga filiorum
me fecit uineam ierosolimis non custodire; multarum esse ui-
nearum. i. ecclesiarum per orbem custodem. Indica in quem diligit anima
mea ubi pascas ubi cubes in meridie. ne uagari incipiam

Vox synagoge. Cap.

Septima lib. ecclesiarum. et dicitur
quod amatoria caritativa. quod
ab amatoriis caritatis absque
personis. Unde in illis caritatis dicitur
matrimonium dicitur. ut dicitur per
matrimonium nec tamen nomen. sic
in eodem lib. aduersus personam
absque nomine laudescantur
Vox ecclesie

ecclesia sui pressuris.

post greges sodalium tuorum. Indica mihi quae tota anima mea
 diligo. in quibus pascua et requiem habeas. ne estu temptationum
 turbata. per sodalium et hereticorum conuenticula te incipiam
 querere. Si ignoras te opulera inter mulieres. egredere
 et abi post uestigia gregum. Si ignoras te sub huiusmodi tem-
 ptationis condicione mihi esse desponsata. egredere a meo
 consorcio. et uarios errantium actus sequere. Et pascere herdos tu-
 os iuxta tabernacula pastorum. Perditos nutrire auditores. qui a si-
 nistris statuti sunt secuta insipientium doctrinas magistrorum.
 Equitatum meo in curribus pharaonis. assimilauit te amica mea.
 Sicut porcum populum de egypto liberaui timore. sic te sponsa
 mea si me confideris de persequentium liberabo manibus. Pul-
 chre sunt genes tuae. sic tui tui. Tanta te uerecundie sa-
 lutatis uirtute decorauit. ut castitate promissae in fidei nulla
 priorum doctorum seductione corrumpas. Collum tuum sicut monilia.
 Aurenulas auratas faciemus tibi. uermiculatas argento.
 In collo doctores sancti. in monilibus opera designant. in mure-
 nulis scriptura sancta. quae auro spiritualium sensuum fulget inter.
 et argento celestis eloquii inter foris. Cum esset rex in accubitu
 suo. nardus mea dedit odorem suum. Rege christo in beatitudine
 celestis secreti quiescentis. sanctorum uirtus in ecclesia magne nobis
 gratiam suauitatis administrat. Nardus herba spinosa est. et
 odorifera. fasciculus myrrae dilectus meus in inter ubera mea
 commorabitur. Mors dilecti mei quam pro mea salute subiit. semper
 in mea memoria commorabitur. Myrra arbor arabiae altitudi-
 ne quinque cubitorum. similis spinosae quam achaei dicunt. Cuius
 gutta uiridis atque amara. unde et myrrae nomen accepit.
 Botrus cypri dilectus meus in. Qui fuit fasciculus myrrae in
 amaritudine passionis. ipse est botrus cypri in dulcedine re-
 surrectionis. Cyprus insula mure magnitudinis pro omnibus
 terris. botros gignit. In uinens engaddi. Engaddi fons beatus.

vox sponsi

vox ecclesie

myrra.

Cypr.

baptismū significat. Ecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pul-
 chra es. oculi tui colūbarū. Pulchra in simplicitate cordis.
 et mundicia opum sensus tui spūali sunt intelligentia p̄di-
 ti. Ecce tu pulchra es dilecte mi et decor. Tu solus naturalit̄
 pulcher. ego ex te pulchra. Lectus n̄r floridus. Pax sc̄e ex-
 c̄e et uirtutib; sc̄is florescat. et spūali pl̄e multiplicatur.
 Tigna domoy n̄r̄ cedrina. laquearia n̄ra cyprina. Tigna
 et laquearia doctores sunt in sc̄a eccl̄a. p̄pt̄ munusculum et
 decorē. Cedrina et cyprina p̄pt̄ eximias uirtutes eoy. et
 odorē bonę uitę. Cedrus semp̄ crescere fertur. nec aliquā
 sentire senectā. Quarū arborū succus tantę uirtutis ē. ut di-
 uersa corporoy membra sanat. uermes ulcerum necet. et a-
 muscarū aculeis puncta corpora defendat. Cyp̄ssus grece
 d̄r arundinitate. quod caput eius in acūmen erigitur.
 Hinc et fructus ei conus d̄r. Hoc lignū cedro penes pri-
 mam habet uirtutē. temployq; trabibus aptū in penetra-
 bili soliditate nūquā oneri cedit. s; ea qua in p̄ncipio fue-
 rit firmitate p̄durat. decorū aspectū et odorē iocundissi-
 mū redd̄. Ego flos campi. et lilium conuallū. Ego decus
 mundi. et gr̄a humilū. Sic lilū int̄ spūas. sic amica mea
 int̄ filias. Tu req̄e queris. et laudes floridi lectuli. Recor-
 dare qd̄ candidorū tribulationū aculeis efficeris. et maior ē
 fructus p̄dicationis. quā quietis. Lilū lactei floris ē her-
 ba. unde et nuncupat̄ q̄si libanū. Cui candor fit in foliis.
 auri tam species intus effulget. Tres naturas in se continet.
 candorē. et odorē. et adustū ignib; medicinā. Sic malum
 int̄ ligna siluay. sic dilectus m̄s inter filias. Sic malū ui-
 su odore et gustu antecedit ligna siluestria. sic xp̄s ante-
 cellit om̄s sc̄os. qui filiū dicuntur. s; gr̄a. nā ille solus nat̄.
 Malus agrestis dicta. quod sit fructus ei pomoy omniū ro-
 tundissimus. Unde et hec sunt uerę mala. quę ualde fē-

Vox xpi.

Vox eccl̄e.

Tigna.

Cedrus?

Cyp̄ssus.

Cap. 2

Vox xpi. Ego flos et

Lilū.

Tres nat̄a lilū. f
Vox eccl̄e.

malis.

rotunda. Sub umbra illius quē desiderabam sedi. sub eius
 protectione quē sēp adesse quesiui. quiesco ac securā pmaneo
 & fructus eius dulcis gutturi meo. quia gratia eius dulcedine
 me reficit. Introduxit me rex in cellam uiniariam. ordi-
 nauit in me caritatem. Cella uiniaria recta debet intelligi in
 cuius unitate solimodo spiritus sanctus dari solet & accipi. Cuius gratia
 hoc loco uini nomine designat. In qua cella ordinata est cari-
 tas. ut quisque cum toto corde. tota anima tota uirtute. primum
 tamquam se ipsum diligat. fulcite me floribus. stipate me ma-
 ius quā amore languero. Consolamini me exemplis. seu uici-
 pientium. seu cōmāntium uia salutis. dū in huius pagnationis
 tedio amore superne uisionis languesco. Leua eius sub capi-
 te meo. & dextera illius amplexabitur me. In leua christi temporalia
 et dona. in dextera eius perpetua uite beatitudo designat.
 quia hic per spiritum mentem roborat. illic per remunerationem glori-
 ficat. Adiuro uos filie ierusalem. & re. Comestor pacificas
 fidelium animas. per suas quęque uirtutes. quę p munda &
 ruminantia animalia significant. sunt. ne pia firmitu-
 dia aliqua inopportunity impediunt. si sic quisque de p-
 ximorum profectu quasi de suo gaudeat. Vox dilecti mei.
 sub audis sub. hec est quā audiui adiuuantem filias ierusalem. ne me in
 eius amplexu quiescentem suscitarent. Ecce iste uenit sa-
 uens in montibus. transiliens colles. Tales sunt. fecit dilec-
 tus meus. De celo uenit in uenter. de uero in sepe de
 prepi in cruce. de cruce in sepulchrum. de sepulchro
 rediit in celum. Ipse est qui eleuat. & super omnes montes & col-
 les. i. scilicet altitudines. Similis est dilectus meus capre hu-
 milis. ceruorum. In assumptione carnis & humilitate. capre
 inuarietate uirtutum. & innocentia hinnulo ceruorum
 comparatur. i. patriarcharum. En ipse stat post parietem
 nostrum respiciens per fenestram. propiciens per cancellos. Indutus

Vox sponsi.

Vox sponsę.

— sub audis

pariete nr̃e mortalitatis latuit. s̃. p̃spiciens ad nos p̃
cancellos & fenestras. dū miraculis se se manifestauit. Et
dilectus m̃s t̃ m̃. ad p̃dicandū hortat̃ dicens. Surge. p̃pa
amica mea. formosa mea. & ueni. Surge de stratu quietis ũ
tūmet soli. ^{den} curam agere queris. p̃pera & ueni adimpēda
et̃ā p̃ximis curā salutis. p̃studii sedule p̃dicationis. Iam
enī hyemps infidelitatis transiit. ymber iniquitatis recessit.
que totū orbē ad tēp̃ dñice incarnationis tegebant.

flores apparuerunt in t̃ra. in-
tia fidei & iusticie floruerunt in mundo crescente. exēsa. Tēp̃
putationis aduenit. idē amputatis inutilib⁹ uanę religionis
sacramentis. futuro fidei fructui p̃parent̃ corda hominum.
Vox turturis audita in t̃ra. id ē xp̃i saluatoris nr̃i dicens.
Penitentia agite. appropinquabit enī regnū celoz. sic p̃tulit
grossos suos. id ē ueteris legis p̃cepta occiderunt. Vineę floren-
tes dederunt odorē suū. q̃a congregationes humilium & cas-
te uiuentium p̃ bonā famā multis innotuerunt. Surge amica mea
formosa mea. & ueni. O sponsa cui tanta obtuli bona. accin-
gere ad certamen. unde et̃nā quietē accipias. Colūba mea.
sine dolo plena spū scō. In foraminib⁹ petre. In uulnerib⁹ que
p̃ sponse salutē sponsus accepit. In cauerna macerie. in custo-
dia uirtutū. Ostende in facie tuā. ex opib⁹ fidem ostende. So-
net uox tua in auribus meis. uox scilicet p̃dicationis. Vox
enim tua dulcis. Illius uox dño dulcis ē. cui dulcet ē uerba do-
mini p̃ximis nuntiare. & facies tua decora. Iua fides decora
ē que opib⁹ ornata ad uisā patri non timet. Caput nobis uulpē
par uulas que demolunt̃ uineas. idē uinctis hereticos &
scismaticos p̃uos fide. & dolosos uerbo. q̃ dente prauę doct̃-
ne rudes fidelium mentes lacerare solent. Nam uinea nr̃a flo-
ruit. late electoz plebs germinat. Dilectus meus michi. i.
solus michi dilectus. Et ego illi sola sum dilecta. q̃a nullus

vox ad ṽs herico.

alecte mi capre huius
ulog: ceruorum super
montes bethel.

2. 3.

Vox orationis mag
dalene ad ecclesiam.

alius recte diligit christum nisi unica ecclesia. et nulla alia ab eo
diligitur. Qui pascitur inter lybia mundicia fidei. et candore
uirtutum. Donec aspiret dies. et inclinetur umbra. donec
uenturi scilicet lux orietur. et errores presentis uite transeat.
Reuertere similis esto. d. m. e. a. b. c. f. m. b. Obsecro ut
sepius dulcedine uisitationis tue reuertaris ad me. ut
laborem pegrinationis mee speculationis eterne patrie
releues. In lectulo meo per noctem quesiui quem diligit anima
mea. quesiui illum et non inueni. In lectulo ista querit finem
dilectum. quia in presentis uite aliquantula regine redemp
toris sui desiderio suspirat. Per noctem etiam querit. quia et si
iam in illo mens uigilat. tamen adhuc oculis ex carnalis
consuetudinis surreptione caligat. Surga et circumbo ci
uitatem. et reuertere. Proposui animo meo de lecto carnalium uo
luptatum surgere. terras ac maria circumire. et philosophorum
adire magisteria. sed nec sic inueni illum. Inuenerunt me in
gules. qui custodiunt ciuitatem. Hum quem dilexit anima mea
indistis. Vigiles sunt apostoli et doctores. Qui bonis nostris studi
is. occurrunt. ut suo uel scripto exemplo ad agnitionem
et amore dilecti deducant. Paululum cum pertransisset eos. inue
ni quem diligit anima mea. Dum me illos magisterio tradidi.
mox lumen ueritatis quod quesiui inueni. Tenui eum nec
dimittam. et reuertere. firma fide adberebo illi. donec in fine scilicet
per officium predicationis introducam eum in domum et in cubile
synagoge. que me genuit in domino. et fiet unum ouile
et unus pastor. Adiuro uos filie iherusalem. et reuertere. Ideo hunc
uersum repetit sponsus. ne minorem eum ecclesie de gentibus con
gregare. quam de iudeis habere sollicitudinem putaretis. sed ut
sit de utrisque una sponsa et illa dilectissima. Que est illa
ascendit per desertum. Murat synagoga quod gentium populus nullo
circumcisionis misterio emundatus. nulla prophetarum admonitione

tione eruditus. subito ab infimis uoluptatibus p̄ desertum
gentilitatis & ydolatrię ad alta uirtutū cūlmina & sponsi
amplexus ascendit. Sicut uirgula fumi. extenuata di-
uini disciplinā. concremata in holocaustum incendio p̄
amoris. & desiderio caritatis. Ex aromatib; myrrę & thu-
ris. Ex mortificatione carnaliū uoluptatū. & puritate
orationū. & omniū uirtutū odore. In lectulum salomonis sexaginta fortissimi
s. f. a. e. f. i. Lectulus salomonis ē conuersatio q̄ta scōr. - ambiunt ex fir-
sexaginta fortes. p̄dicatores scī & fortissimi bellatores. qui - tissimis iust.

mundo corde digni sunt dñm uidere. Om̄s tenentes gladiū.
& ad bella doctissimi. Tenent enī gladiū sp̄e quod est
uerbū dī. quo resecant omne uiciū carnis & sp̄e. Unius
cutisq; ensis sup̄ femur suū. p̄pter timores nocturnos. Hoc
turm timores sunt infidie temptationis occulte. ensis
autē custodia carnis concupiscentias p̄mens. ferculū fecit
s̄ salomon. de lignis libani. ferculū salomonis ē scā ecclā.
que credentes ad et̄ne beatitudinis epulas leuat. que
de fortib; animo quasi de lignis imputrib; constructa ē.
Colūpnas fecit argenteas. Columnę argenteę sunt doc-
tores. eloquiū luce fulgentes. Reclinatoriū aureū. quod ē
p̄petue quietis fidelib; p̄missū. Ascensū purpureū quod ē
sanguis martyriū. & passio redēptoris nr̄i. sine cur̄ myste-
rio non ascendit ad epulas uite. Meda caritate constrauit.
p̄pter filias ierlm̄. Hęc omnia ornamenta p̄stitit xp̄e ec-
clē. ob nimā caritatē qua dilex̄ nos. Egreddimini & uidete
regē salomonē. filiū syon. Egreddimini mente & actu de
turbulenta mundi consatione. ut regē pacis uidere
ualeatis. Indiademate quā coronauit eū mater sua. inhu-
manitate quā de uirgine matre susceptā in maiestatis
paterne dextera collocauit. Indie desponsationis. i. in tem-
pore incarnationis ei. quo ad desponsandā sibi ecclām ex

Vox ecclē s̄ ap̄o.

Vox sponsi.

p. 4.

uirginali utero pcessit. Et indig leticia cordis illius. i. re-
 demptionis humani generis qui fuit dies leticie xpi. Qm
 pulchra es amica mea. quā pulchra es. Pulchrā dñe exetām
 & pulchrā repetit. quia hanc & actione & p̄dicatione
 uidit & laudabile. Oculi tui colūbarū. Sensus tui spūa-
 lum sunt rerū cōpatione excellentes ac uerrecundi. Abs-
 que eo quod int̄secus latet. Magna ē app̄getā apti ope-
 ris. & longe incompabilior et̄ne retributionis. que necdū
 uideri potest. Capilli tui sic greges caprarū. Possunt in
 capillis fideles ppli accipi. qui maximū decus sua nume-
 rositare p̄bent exetē. Qui ascenderunt de monte galaad.
 Galaad sc̄erius testimonii inter p̄rat. Qui bene conuenit
 adunatē multitudini scōy. Venet sic greges consarū ouū.
 Incapillis fragiliores. indetib' u' p̄fectiores quinq; ad regen-
 dam exetām apti designantur. Que ascendent de laua-
 cro. idē fonte sacri baptismatis. Qui & consi & loti sunt
 hoc ē nudati renunciando sc̄o. & uitę lauacro munda-
 ti. Om̄s gemellis fetib'. i. gemina caritate secundi. Este-
 riles non ē int̄ eos. Non ē q' fet' boni opis n̄ agat. Sicut
 uitta coccinea labia tua. & eloqū tuū dulces. Uitta coci-
 nea. doct̄ina ueritatis intelligit. Labia sponsę cocco assimi-
 lantur. q̄a dñici sanguinis quo redēpta ē p̄cū p̄dicare
 non cessat. uel q̄a p̄dicatio sc̄a caritatis ardore stāmesat.
 Sic fragmen mali pumici. & ret. Ingenis uerrecundia.
 in malo p̄unico passio xpi exp̄mitur. Habet g' rubo-
 rem ingenis sponsa mali pumici. cū sacramtū dñice
 crucis. & uerbis facetur. & factis pbat. Absq; eo quod
 int̄sec' latet. id ē p̄ter castitatis & martyrii meritū.
 Sic turris dauid collū tuū. Turris dauid exetā ē. Collū
 p̄dicatores. q' cibū ad corp' exetē. non solū uerbo s; & ui-
 tę exemplo transmittunt. Que edificata ē cū ppugna

culis. cū scāz scripturarū testimoniis uel patrū exem-
plis. **N**ulle clyppeī pendent ex ea. qā quot induimī
libris pcepta sunt. tot sunt nrī pectoris munimīna qbus
contra insidias omīs defendimur. **O**mnis armatura forti-
um. oīs instructio t opationis t doctne celestis. p quā non
solum euadimur s; etiā supamur. **D**uo ubera tua sicut duo
binnulli capre gemelli. & ret. **D**uo ubera duo sunt pplī.
ex circūcisione uementes & gentilitate. qui p humilitatē
quidē paruos se intelligunt & peccatores. s; caritate cur-
rentes omnia obstacula mundi transeunt. **Q**ui pascitur
in lilis. hoc ē candidissimis scōz exemplis. donec pntis
mortalitatis umbras etno die aspirante transcamus. **N**adā
ad montē myrrē. & ad collē tūris. **I**n myrra. mortificatio
carnis. in thure deuotio orationis expmītur. **Q**uasi dicet
sponsus. frequētabo eos & pia illustratione glorificabo.
quos in passionis siue ^{orationis} uirtutē sublimēs ēē conspicio. **T**ota
pulehra es amica mea. scilicet in pusi. **I**llis & magnis. id est
non solū indoctorib; & pastorib; s; & incontinentib;
& penitentib;. **V**eni de lybano ueni. **L**ybanus candor in-
ter pntat. quod ē anima bonis actib; candidata. **Q**uā tercio
hortat sponsus ut ueniat. pmo iuuentēs in carne p bo-
na opa. absolutos scōdō carne ad pēpiendā uitā beatam.
tēcio recepto corpe ad fruendā post resurrectionē gaudia
pfecta. **C**oronaberis de capite amana. & ret. **A**mana int-
pntat mecu. **S**anctus ardens lucerna. **H**ermon consecratio. **Q**
omnia ad xpīm referunt. q qī illuminat consecrat. & se-
cum coronat. **D**emonēs autē ppter crudelitatis seueritatem
leones. ppter adinventionē magicarū artū & uariarum
sectarū & criminū pardi huncupantur. **Q**uib; expulsis
de cubilib; suis. scilicet de prauorū cordib; coronatur ecclā. uel
fidelis anima de capite & de uertice montū. i. de pnci-

pib' iniquoz quia de labore certaminis crescit corona gl'e.
 Vulnerasti cor meū soror mea sponsa. In uulneratione cor-
 dis magnitudo amoris xpī intelligit' in ecclā. In uno oculo
 tuo. & in uno crine colli tui. In unitate doctorū qui sunt
 oculi. & subiecte plebis quę sunt crines ecclē. Quā pulchre
 sunt māne tue. soror mea sponsa. Māne sunt doctores
 scī ppter consolationē infirmoz & paruulorū sustenta-
 tionē quę lacte expintur. Pulchriora ubera tua uno.
 Suauias grē pulchrior ē austeritate legis. Et odor un-
 genoz tuoz sup omnia aromata. fama suauiissima diffu-
 se p totū orbem fidi latior ē quā uetis legis & patrum
 mea quę insola iudea coartat'. fauus distillans labia tua
 sponsa. fauus. mel in cēra ē. Mel autē in cēra spūalis di-
 uinoz eloquioz ē sensus in ltrā. Mel stillans. quia mul-
 tiplices sensus penę singule sententię habent. Labia
 sponsę sunt doctores qui multifarios sensus sacris lit-
 teris in cēra pandunt. Mel & lac sub lingua tua. In
 lacte eruditio paruuloz. in melle fortior doctrina p-
 fectoz signatur. Sub lingua. in meditatione cordis. &
 odor uestimentorum tuorū. sicut odor thuris. Vesti-
 menta ecclē opera sunt iusticię. Quę odori thuris
 comparantur quia cuncta quę p dño facit scā ecclā
 oratio ē quę summum suauiissimi odoris in conspectu
 dī transfundit. Ortus conclusus soror mea sponsa or-
 tus conclusus fons signatus. Ortus conclusus ecclā ē
 quę multifaria spūalium operū germina gignit. fons est
 qā doctrina salutaris redundat. Conclusus dñi ptectione
 munita. Signatus sermone fidei. Emissiones tue paradisi
 malorū punctorū cum pomoz fructibus. P irrigationem
 sacri baptīsmatis ecclā paradysum ex se emiss' malorum
 punctor. i. scōz. nūm. cū pomoz. i. scāz. uirtutū fructibus.

Cypripū nardo. nardus & crocus. Cyprus arbor aromati-
 ca ē. significans celestis gr̃e benedictionē. nardus dīnce
 passionis typū. crocus feruorē carnis exprimit. Coniungit
 cyprus nardo. cū diuina gr̃a nos confortat. p̃ xp̃o pati. Itē
 nardus croco iungit. cū caritate xp̃i mortē libenter sus-
 cipimus. Cyprus utp̃tat tristicia uel meror. Nardus de
 algentib; membris frigus expellit. Crocus autē. ardentib;
 refrigeria confert. fistula & cynamomū. fistula quē &
 cāfia arbor aromatica ē s; modica. & ideo humiles spū
 significat. Itē cynamomū qui se ipsos despiciunt signat.
 quē & ipsa ē breuis arbor s; odorifera & dulcis. & humili-
 tatis magnā habet apud dñm laudē & dulcedinem. Cum
 uniuersis lignis lyban. Sicut fistula & cynamomū hu-
 miles scōy cogitationes. sic & ligna lyban sublimes eorū
 actiones designant. Myrra & aloē arbores sunt aromaticę.
 quę continentia carnis exprimunt. Ambe autē ppter uir-
 tutē suā. & in uiuis & mortuis corporib; necessarie spe-
 cies sunt. Cū omnib; p̃mis ungentis. id ē carminatibus un-
 tum excellentiorib; Et pulchra ē coniunctio harum
 arborū cū ungentis. q̃a dū carnē alasciua refrenamus.
 consequens ē ut maiora sp̃e dona percipiamus. fons hortorū.
 puteus aquarū uiuentiū. Vtriq; ecclā & fons horrorū
 ē. q̃a spūales gignit fructus. & puteus aquarū uiuentium.
 ppter occulta mysteria quę sc̃is p̃reuelationē sc̃i sp̃e pan-
 duntur. Aquarū uiuentiū. ppter eloquia diuina quę de
 inuisibilib; diuine gr̃e pcedunt thesauris. De lybano. de
 ipsa ecclā. quę & candida ē p̃mundicia fidei. & alta puri-
 tati gl̃am. Surge aq̃lo & uem auster p̃fla ortū meū In
 aq̃lone aduēsa mundi. in austro blandimenta designantur.
 q̃a gemina expugnatione pbatur ecclā. Potest & ita intel-
 ligi. Surge aq̃ulo. recede duricia infidelitatis. uem auster

Ap̃e gr̃s duocat

Ep. 5.

Ecclā de x̄ dicti

Vox xpi.

Ecclā dī.

.i. calor sp̄s sc̄i. & fluant aromata illi. ut uirtutū suauissi-
 mā fragrantia miro odore late dissipat. Veniat dilectus
 meus in ortū suū. dñs in ecclām suā. Ut comedat fructū
 pomorū suorū. gratant accipiat labores & opa sc̄orū suorū.
 Veni in ortū meū soror mea sponsa. festina ad regnū meū.
 soror mea de sanguine. sponsa de fide. Siue respondet
 sponsa & dicit. Veni sepissime in ecclām meā. & uenio
 ut corrigā. adiuuē. confirmē. Mellis myrrā meā cum
 aromatib; meis. Suscepi m̄res meos qui ppter me passi
 uel mortui sunt cū ceteris electis meis. quorū odores uelut
 aromata p̄nsata longe lateq; spargunt in mundo. Come-
 di fauū cū melle meo. bibi uinū meū cū lacte meo. In fa-
 uo & uino p̄dicatores in melle & lacte auditores intelli-
 guntur. & utrosq; internus iudex ap̄bat & remunerat.
 Comedite amici mei. bibite & inebriamini carissimi. Am-
 ci faciendo que p̄cipio. carissimi me integra caritate am-
 plectendo. Ita factis sc̄orū quasi epulis p̄cipuis p̄cordia ur̄a
 replete. Ego dormio & tēporalib; delectationib; consopitis
 sensibus quiesco. & cor meū ungulat. s; ad aspectū ueri lu-
 minis mentis oculos aptos habeo. Vox dilecti mei pulsā-
 tis. Pulsat dilectus. cū nos ad p̄fectū uirtutū excitat. Ap-
 p̄michi. pande cor m̄. Soror mea q̄a coheres. Amica mea
 q̄a conscia archam meā. Columba mea. q̄a sp̄s mei dono
 illustrata. Immaculata mea. q̄a sola aspectu meo digna.
 Quia caput meū plenū ē rore. & cūcinm guttis noctū.
 Caput xpi dñs. cūcinm fidelū collectiones. In rore & gut-
 tis noctū. frigenis caritas in multis ostendit. quā in dñm &
 p̄ximos habere debuerunt. Ideo necessarie excitat do-
 minus fideles quosq; ad p̄dicationis studiū. Cui puocata ad
 laborem docendi. respondet ecclā. Expoliam me tunica
 mea. deserui negotia sc̄laria tui causā. quom̄ rēpetā ea.

Laui pedes meos qm̄ inquinabo illos. Jam secretis com-
 punctionis fletibus abluu cogitationes terrenas. qm̄ mun-
 di sordibus iterū polluar. quia p̄dicationis officium sine
 occupatione sc̄lari uix ēē potest. Dilectus meus misit
 manum suā p̄ forā. quando me occulta compunctione
 ad uirtutū studia accendit. michiq; in memoriā reuo-
 cat quom̄ & quanta de sinu patris descendens p̄ me ēēt
 passus. & uenter meus intremuit ad tactū eius. Hec
 sponsa rēcolens in intus conscientie expauescit. pigri-
 tiam quietis accusans. ad laborē p̄dicationis festinans.
 Surrexi ut apirē dilecto meo. id ē uerbi dñi p̄dicarē.
 Manus meę distillauerunt myrrā p̄mā. In manib; opa.
 indigitis discretio designatur. in myrra continentia &
 passionēs. Que tunc p̄batissima ē. cū solūmodo p̄carita-
 te dī & p̄ximi uel cōtinentia uel passionēs fiunt. Pessulū
 ostiū mei. apui dilecto. Pessulū sponso apit. qui templū
 sui pectoris diuina uisitatione & in habitatione dignū
 fecit. At ille declinauerat atq; transierat. q̄a nulli in
 hac uita plena uisio dī sic in futura conceditur. ideo
 transire dilectus dñi. i. in futurū ad se uidendū & p̄fru-
 endū plenius gl̄am suā reseruare. Anima mea lique-
 facta ē. ut dilecti locutus ē. Quanto suauis uocē atq;
 uicinā dilecti mei accepi. tanto sublimius quicqd̄ tūc
 erat frigidū caritate incaluit. & q̄cqd̄ rigidum lique-
 fiebat. Quesiui illū & non inueni. q̄a donū compunctio-
 nis & dulcedinis intus non in arbitrio ē uolentis. s;
 in miseratione dantis. Inuenerunt me custodes q̄ circue-
 unt ciuitatē. & ret. usq; custodes murō. Custodes ec-
 clē sc̄i sunt doctores. qui circueunt corda singlō. &
 spiculis amoris sup̄ni inlnerant. & ut magis ardeant
 celesti desiderio uerū conuersationis regmen eis sub-

ut nunciet ei
q̄a amore languet.

vox synagoge

vox eccle

nigre q̄ coruus.

trahunt. Aduro uos filie ierlm. si inueneritis dit. u. n.
e. q. a. l. Languet sponsa cū gladio uerbi dei penssa
terrenū exuit amictū. & filias ierlm. i. dō dignas am-
mas aduorat. ut sui amoris magnitudinem ad dñm refe-
rant. & per uidentia grā supnū sibi auxiliū deprecant.
Qualis ē dilectus tuus ex dilecto. opulcherrima mulie-
rū. & res. Obsecro te q̄a sic aduorasti me. ut amore q̄
te languescere dicis. me quoq; puerbū p̄dicationis fa-
cias ardēscere. & michi ostendas qualis sit dilectus tuus
ex ea parte qua possit diligi non timeri. q̄a p̄fecta cari-
tas foras mittit timorē. Silectus m̄s candidus & rubicu-
dus. electus ex milib; Candidus q̄a sine peccato. rubicu-
dus sanguine passionis. electus ex milib; q̄a solus media-
tor dī & hominū. Caput ei aurū optimū. Caput xpī dñs.
qui solus bonus & optimus. Come ei sicut elatē palmarū.
n. q. c. Come catiue sunt scōz. q̄ dō fidei famulatu ad-
herent. elatē. q̄a p̄pter uirorē spei. sēp se in sublime eri-
gunt. nigre. quia despecti sunt apud homines. uel ela-
te p̄pter uictoriā nigre obp̄ssinas. Oculi ei sicut colum-
be sup riuos aquarū. Oculi ei scī doctores sunt. p̄ quos
ecclā uidet que recta sunt. Bene columbe p̄pter sim-
plicitatē. & riuus aquarū p̄pter carissimā diuina com-
panē. Que lactē sunt lorē. i. grā dulcissima mundatē.
& residēt iuxta fluēta plenissima. iuxta omnū spūa-
lū donoz habundantiā. Potest in riuulis ueteris eru-
ditio legis influentis plenissimū p̄fectio euangelicę doc-
trine designari. q̄a scī p̄dicatores de thesauris suis p̄-
ferunt noua & uetā. Bene illi sic arēole aromati. In
genis saluatoris nrī ei modesta pietas. simul & seueritā
exp̄mit. Siue ingenis que sunt uicinis oculis p̄ quos
apli designant ecclās accipimus. que p̄ aptos crediderūt.

Que uelut arboris aromati suauissimum odorem ex sancta oratione
 producit. Constat apimentarius propheta et apostolus quorum
 scriptis et doctrinis sublimiter delectabile suo creatori redolent
 odorem. Labia illius distincta myrra prima. Labia illius.
 doctrina illius. uel qui uoces eius agunt uicinis. iuste ligando
 et soluendo labia illius sunt. Qui distillant myrram primam.
 quia et presentem curant et futuro conseruant. Qui lilia sunt.
 qui claritate celestis regni promittunt. Manus illius. id est opera
 elemosynarum. Tornatiles auree. quia in se omnem reglam
 iusticie tenent. Plene iacinctis quia ad amorem et spem celestium
 nos excitant. Iacinctus enim aeris coloris gemma est. Venter
 eius eburneus distinctus saphiris. Venter dilecti fragilitatem
 humanitatis ei designat. uel eos qui credentes in fide
 parturiunt. Tibur decorum castitatis ei. Communi castitatis
 uiuentium. Saphirus sublimitate celestium uirtutum.
 Distinctus saphiris. quia parti humana fragilitas esurit.
 temptatione. fatigatione. morte. parti diuina celsitudo
 miraculis resurrectionis. et ascensionis gloria intelligitur.
 Crura illius colupne marmoree. Crurum uocabulo tene-
 nera incarnationis christi insinuant. que colupnis mar-
 moreis propter firmitatem et rectitudinem compantur. Que sunt
 fundate super bases argentas. quia quicquid per eum uel de eo ges-
 tum est. omnia diuine provisionis consilio ante tempora se-
 cularia disposita sunt. Species ei ut hybanus. Ut hybanus
 celsitudine et gratia arborum alios montes. sic dominus ihesus omnes sanctos
 meritorum celsitudine et uirtutum gratia antecellit. Electus
 ut cedri. quia cotidie in augmentum sui corporis quod est ecclesia
 crescit. Guttur illius suauissimum. Gutturque interna dul-
 cedo uerborum illius intelligi potest. quam qui sapit non esurit.
 Possunt etiam in cruribus intelligi. de quibus apostolus ait. iaco-
 bus et cyphas qui uidebantur columpne et ceteri

qui sunt huiusmodi qui cetera membra in caritate suppor-
tant in basib; argentes d; qd idē apls ait. debemus nos
firmiores imbecillitates infirmos sustinere. inguttare
suauissimo. qui mysteria et exponunt. & totus deside-
rabilis. Qd amplius queris. Totus desiderabilis ē. quia
totus d; & totus homo. inque desiderant angeli pspice-
re. Talis ē dilectus meus & ipse ē amicus meus. filius ie-
rlm. Dilectus meus qui p mea dilectione mortuus ē. ami-
cus meus p mea glificatione. resurgendo uerus homo &
uerus d;. Et talem necesse ē. ut dilectū tuū diligendo
facias. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierū.
Pdecoris carminis uariant psonę loquentiū. s; tamen
xpi ecclām que sponse uocabulo exprimitur designant.
Pulcherrima mulierū. Pulchre sunt singlę scōr ecclę.
s; pulcherrima uniuersitas totę scē ecclę. p totū orbem
diffusę. Quo declinauit dilectus tuus. & queremus eū
tecū. Qui aliquando intra corporali specie uersatus ē.
die quo declinauerit. ut illū sequamur tecum. Dilecto
m; descendit in ortū suum. ad arēolā aromatū. Quasi
dixisset. Illic ascendit unde descendit in ortū. i. ecclām
suam. ut eā fonte grę sue quasi arēolam aromatū ir-
rigaret. ut uirtutū florib; germinaret. Ut pascat in
ortis. & lilia colligat. Pascitur in hortis & liliū colligit.
dū ad pfectōr meritor candorē puenientes ad celestia
regna pducit. Ego dilecto meo locū habitationis pparo
in me. & dilectus meus in apud se locū habitationis ppa-
rat. qui semp inter scā desideria mentū castariū pascit.
Pulchra es amica mea suauis & decora filia. uirgin. Scā
ecclā suauis & decora ut ierlm d;. qā et uite desiderii
uisioni iam pacis intingit assimilat. Pulchritudo inleni-
tate morū. suauitas in mundicia cordis. decor in amore

vox synagoge

vox ecclę

Ep.

6.

vox x ad ecclām.

pacis. Terribilis ut castrorum acies ordinata id est caritate uni-
 ta et compacta. ut nullus hosti per malum discordie apiatur. quia
 solum in unitate pacis terribiles sumus hosti. Averte oculos
 tuos. id est oculos mentis a me. quia ipsi me auolare fecerunt.
 Noli querere intuitus peregrinationis itineris perfecte me
 cognoscere quod fieri non potest. quia quanto intentius
 me agnoscere queris eo certius me incomprehensibile esse in-
 telligis. nec queras inuicia primum quod tibi in patria reservatur. La-
 pilli tui sicut grex caprarum et ret. In capillis populi. in dentibus
 doctores. in gemellis fetibus precepta caritatis intelliguntur.
 Sicut cortex mali prunici. sic generis tui absque occultis tuis.
 Generis ecclesie spirituales sunt patres. qui uirtutibus mirabiles.
 et moribus uenerabiles in christi cruce gloriam non erubescunt.
 Et hec magna sunt ualde que uidentur in ea. sed multo ma-
 iora que non uidentur. et in futurum reservantur. Sexa-
 ginta sunt regine. et octoginta concubine. et adolescentu-
 larum non est numerus. Regine sunt que amore sponsi et
 celestis primum intuitu per predicationem ueritatis et fidei. et sac-
 ramentis baptismatis fontem spirituale eterno regi sobole generant. concu-
 bine que carnis solummodo comodi gratia christum predicando et bap-
 tizando docent. et ideo ille octonarius numeri imperfectio-
 nem. ille uero senarius numeri perfectionem. sic et sexaginta for-
 tes super cum decalago seruant. Adolescentule sunt anime
 nup in christo renate. quorum summa propter multitudinem eorum
 celestium transcendit. Una est columba mea perfecta mea. sancta in-
 delicta ecclesia simplici corde. et spirituali intelligentia me se-
 cuta perfecte mundum relinquens. Una est mater sue electa ge-
 mitus sue. id est celesti ierusalem que est mater omnium nostrum. unde
 ad nos gratia sancti spiritus descendit per quam renascimur deo. Vident
 eam filie et beatissimam predicauerunt. regine et concubine
 laudauerunt eam. Quas prius dixit adolescentulas. nec filias nostri

Et ab arithmetici.

vox synagoge

vox eccle

vox synagoge

2 p. 7.

vox x. respondens
eccle. p synagoga.

nat. Regine & concubine exete sunt que super que omnia ca-
tholica laudant exetam. Que est illa que p greditur quasi
aurora confurgens. P greditur exeta qm aurora qm iam ue-
ri luminis mea oriens mundo post tenebras longe igno-
rantie monstrat. Pulchra ut luna qm sole iusticie illust-
ta. nocte mundi illuminat. Tecta ut sol. qm iusti sicut
sol fulgebunt in regno patris sui. Terribiliter ut castrorum acies
ordinata. tribus aeris potestatibus; in unitate caritatis fidei.
spei. Vescendi ad ortum nucum ut uiderent poma conuallium.
Ortus nucum est exeta presentis. ubi nostras conscientias alterutrum mi-
nime uidemus. scilicet; fracta preceptione testa corporis. apparet
interne dulcedinis gustus. Poma conuallium fructus sunt
humilitatis. Descendit sancta exeta ad ortum nucum p doctores
sanctos. ut uideret qui perficerent ad bonos fructus. qui uero ad-
huc indigent doctrine irrigatione. Et inspicere si floru-
issent ungues. id est ut totum studia. Et germinalissent mala
punica. id est si quid ad exemplum dominice passionis preparati esset.
suum fundere sanguinem. Nesciunt. anima mea conturbauit me.
propter quadrigas ammadab. Nesciunt dona gratie spiritualis tute-
re sponsa. anima mea conturbauit me propter introductionem
noui testamenti. & euangelice quadrigae. qua ammadab
qui interpretatur populi mei spontaneus. id est christus per totum uentum
mundum. Cui exeta mox consolando respondet. Reuertere
reuertere funamitis. reuertere reuertere ut intueam te. Non
turbata es. sed reuertere ad agnitionem tui redemptoris qui tibi
potius in prophetis & lege promissus est. & quadrisona uoce per quatuor
euangelia ad penitentiam uocat. ut puritate fidei. & ope-
rium perfectione tuo adheras saluatori. O funamitis. id est capti-
ua iam uinculo infidelitatis reuertere ad tuum redemptorem
ut salueris. Quid uidebis in funamite. non choros castrorum. Tu
doles synagogam obduratam esse. Prope est tempus quod choros

bellantiū adisistis malignos spē. & pūctoria laudantiū do-
 minū uidebit in ea. Quā pulchri sunt gressus tui in calcia-
 menti filia pūcipis. Nunc laudes ab ipso sponso pferunt.
 & pmo opum ostentia. & mortificatio uoluptatū laudan-
 tur in ea. & admirandi pūctus illoz qui ūbū dī annunti-
 ant in ecclā quoz etiā pedes sunt calciati in pparationem
 euangelii pacis. filiā autē pūcipis. i. xpī ob grām baptis-
 matis & nobilitatē uirtutū appellat. Iunctura feminū
 tuoz sic monilia que fabricatē sunt manu artificis. Duorū
 concordia pptoz spūali ple fecunda designat in iunctura
 feminū. Que sic monilia fabricata sunt manu artificis. i.
 ineffabili largitate conditoris nrī firmata. In monilibz
 bona opa expmunt. Umbilic⁹ tuus crater tornatilis nūq̃
 indigens poculis. Umbilico hū qui in medio ecclē corpe cō-
 morant non incongrue aptant. Isti etiā sunt crater tor-
 natilis. q̃a ad obediendū. & ad omne opus bonū sunt pa-
 rati. Unde & poculis nūq̃ indigent. q̃a calicē ūbi dī &
 potū laudabit exempli p̃xmis subministrant. Venter
 tuus sic aceruis tici. uallat⁹ lylis. In uentis similitudine
 deputant. q̃ scārū sc̃pturarū alimenta p̃cipiunt. de qbz
 multos affari reficiunt. Cōparant autē aceruo tici. q̃a iā
 palearū leuitate sepati. grauitate mox stabiliti. pudici-
 cie lylis circūuallati. splendidissimi uli gram tici exp-
 munt in se imaginē. qd p totū mundi uitā mortuū est
 ut multos uiuificaret. Itē in uentre memoria. in tico
 multiplicatio boni opis. in lylis castitas spei. in tico pa-
 ms in craterē pot⁹ que paupib⁹ dant expmunt. Duo ubera
 tua sic duo hūmuli gemelli capres. Duo ubera doctores
 sunt utiq; ppti. hūmuli gemelli ppt unā concordiam.
 Collū tuū sic turris eburnea. In collo nr̃e doctores designa-
 ti sunt. qui turri eburne ppt firmitatē & pulchritudi-

ne compant. q̄a ciuitati dī & robur p̄stant & decus. Oculi
tui sic p̄scine in efebō. quę sunt in porta filię multitudi-
nis. In oculis doctores eccl̄ę p̄pt̄ p̄udentiā. sic collū p̄pt̄
nutrimentū. Et rectę p̄scine cōpant. q̄a fluenta doct̄ne
sunt auditorib⁹ p̄bere non cessant. Efebō cingulū meroris
inter p̄tat. q̄a scī puana leticia carnis. cingulo continen-
tię constringunt. Et benę in porta filię multitudinis.
ob habundantiā p̄ptōy concurrentiū p̄ portā fidei in
eccl̄am. Nasus tuus sic turris lybani. In naso uerbi dī
pensatores causa discretioniſ designant. turris q̄a em-
nentissimū locū tenent in eccl̄a. Quę respicit contra da-
mascū. id ē sanguinarios & impios. q̄a damascus sang-
nē bibens interpretat. Significat crudeles & impios cont̄
q̄s doctores scī in turri lybani. i. firmitate eccl̄ę sēp in-
gilant. Caput tuū ut carmelus & ret. usq; iuncta cana-
lib; In capite mens designat. in comis cogitationes. & sic
capite membra te mente cogitationes regunt. ut in
carmelo. i. sublimib⁹. & passione xpī quę nomine pur-
pure exp̄mit uersent. Canales p̄cordia sunt scōy inq̄b;
alligant tales cogitationes. Quā pulchra es & quā deco-
ra carissima in deliciis. id ē spūalib⁹ uirtutib⁹. Statura
tua assimilata ē palme. Rectitudo opationis bone semp
ad uictoriā tendit. & uerba tua botri. Ueberib⁹ doctores
p̄pter lac p̄mę eruditionis compant & botris equantur.
p̄pter mysteria dulcissima trinitatis. Dixi ascendā in pal-
mā app̄hendā fructus ei⁹. e. e. u. t. s. b. u. Aptē uicto-
riosissima crux palme compat. Inquā xp̄s ascendens ap-
p̄hendit fructus ei⁹. i. dona quę largitus ē scē eccl̄ę quę
ex illo tēp̄e botros germinauit. i. scōs doctores qui malo-
re scientia & grā post crucē & resurrectionē saluatoris
abundabant. Et odor oris tui. sic. m. g. t. s. u. o. a. p. In

uerb̄ uba tua sic
botri uineę.

maloy gnatoy
gut̄ tuū sic uinū
sopamv.

gūture uox p̄sentis doctrine. in odore fama absentis desig-
 natur. Et ideo uino illa p̄pter flagrantia uirtutū. hec malis
 ob sua uirtutē absentis fame compat. **D**ignū dilecto meo. Ra-
 puit sponsa uerbū ex ore sponsi. qui illę uino optimo eam
 compauit. & subiecit. dignū dilecto meo. i. tanta sublimi-
 tas ē euangēlicę p̄dicationis. ut ipse dilectus p̄mus p̄ hanc
 incarnę apparens mundo iter celestę aperuerit. labiisq; &
 dentib; illius ruminandum. i. aplis & doctorib; summis de-
 dit ad meditando. Ego dilecto meo. & non alteri. cin to-
 tam curā seruicij & dilectionis impendo. Et ad me conui-
 sio eius q̄a me solam diligit. & adiuuat ne deficiā in uia.
Nem dilectę mi. & ret. usq; mala punica. **H**ortat̄ eccl̄a
 xp̄m ad redēptionē aliarū gentiū p̄ sermonē aptōr de
 aula synagoge egredi. **I**n agro xp̄iani in uillis pagani.
 in uicis eccl̄e. in florib; fides. in fructib; uirtutes. in malis pu-
 nicis martyrū designatur. **I**bi dabo ē ubera mea id ē par-
 uulorū meorū pedagogos. ut sibi subditis lac spūalis alimo-
 nie in agro gentium ubertim administrent. **M**andrago-
 re dederunt odorē in portis nr̄is. **M**andragora herba ē
 habens in se multa medicamina. **C**uius radix p̄ omnia hu-
 manū corpus simulat absq; capite. **C**ui recti illa conueni-
 unt quā synagoge. quę sibi ipsi caput amputauit. quando
 xp̄m negando crucifixit. **Q**uę etiā multo medicamine
 redundat. scilicet legalib; p̄ceptis & p̄phetis doctrinis & dic-
 tis. n̄ tamen sibi s; huic dilectę p̄futura. **C**uius etiā odor
 in hoc canticō post om̄s odores denuntiant. q̄a in fine mun-
 di q̄ndo plenitudo gentiū int̄uerit. tunc & ipsa sua uilli-
 mū dabit suę conuersionis & confessionis odorē. annuncian-
 do laudes dñi in portis filię syon. **O**mnia poma noua &
 uet̄a seruauit ē dilectę mi. **P**oma noua & uet̄a p̄cepta suę
 p̄missa sunt. noui testam̄ti & uet̄is. quę omnia ad eius grām

ap. 8.

despiciet.

reducā in domū matris
meę. 7. i. cubiculū
genitricis meę.

refert ecclesia. Alit. Tam in patarchis & pphs. quā etiā in
apls & apostolis uiris. martyribus & confessoribus eadē ego ip-
sa sum. quę te in amplexu patris. pnuinciaui & credidi uentu-
rum. & in mundū p̄dicare non cesso. ex uirgine natū. ac p-
salute omnium passū. & p̄ resurrectionē in celos assūptū &
in fine uenturū eē iudicē. Qs michi det fr̄em meū. Vox
ista antiquorū patrū ē. desiderantiū aduentū xp̄i in carne.
Sugentē ubera matris meę. i. synagoge ubi nasci ac nutri-
ri uoluit iuxta humanę conditionis naturā. Ut inueniā
te foris. Intus erat dilectus. dū in principio erat uerbum.
foris dū uerbum caro factū ē. & osculer eū. i. facie ad faciē
uidebo. & os ad os loquar. & iam me nemo d. Ante ad-
uentū xp̄i intra angustias indeg. tantū fuit d̄s notus.
post ascensionē in toto mundo dilatata ecclesia cunctis
erat terribilis & uenerabilis. App̄endam te & d. m. m.
& in .c. g. m. Pmpta ac fidei deuotione uenientē sus-
cipiā. pacta carnis dispensatione redeuntē letis ducam
luminib⁹ in celestē ierlm quę ē mat̄ nr̄a. Iuue utiq;
sponsa dilectū ^{sine dubio} introducet. quando ipsa quę ē corpus di-
lecti se se colligit ad se & sine ullo defectu beatitudinis
sue capiti suo adherēbit. ut sit quod ap̄ls ait. & erit
d̄s omnia in omnib⁹. Ibi me docebit ut iam non in enig-
matē. & p̄ speculū. s. facie ad faciē uideā & cognoscam
sic & cognita sū. Et dabo t̄ poculū ex uino conditū. id est
feruentē amorē. uariis uirtutum pigmentis ornātū. & mi-
tum malorū granatū. meorū. id ē glōriā scōrū. m̄ in triumphū
qui feruentissima caritate. p̄ ferrū. p̄ stamas mori non
dubitauerūt. q̄ poculo clarissimo & suauissimo dilecta dul-
citer debriat dilectū. Leua ei⁹ sub capite meo. & dextera
illī amplexabitur. Leua incarnationē xp̄i. & dextera
futura scōrū. cū xp̄o gaudia exp̄mit. Adiuro uos filie

iberlin. ne suscietis neq; eungulare faciat dilectā donec
ipsa uelit. Adurat filias iberlin quas in aliquo contrista-
re penitus non uult ut non prius ^{iac} ad suū optinet ueni-
re consortiū. quā in somno contemplationis ad finem pfici-
at. Que ē ista que ascendit de deserto deliciis affluens.
Miratur synagoga qm̄ exetā de deserto gentilitatis in spō-
si subito amplexū ascendisset. omniū donoz pulchritudi-
ne redundans. Inmixta sup dilectū suū. totā spem suam
in unū redēptorē ponens. Sub arbore malo susceitauit te.
Respondet synagoge ipse sponsus. Sub arbore crucis a-
ppetua morte reuocaui te. ut aptos & cetos electos ex iu-
dea. Ibi corrupta ē mater tua ibi uolata ē genitrix tua.
q̄ndo clamauit crucifige. & sanguis ei sup nos & sup filios
nr̄os. Pone me ut signaculū sup cor tuū. ut incogitatione
cordis mors dñi tui iugiter adhereat. & signaculū sup
brachii tuū. Primitus sup cor. deinde sup brachii. ut qd
corde credas ope pficias. Quia fortis ē ut mors dilectio tua.
durus sic infer. emul. O synagoga intantū dilexi te. ut mo-
ri uoluissē. pte. tua emulatio dura umme fuit sic infer.
emulatio cū scī minime sibi parciunt. ut mortē dñi sui ua-
leant imitari. Lampades et lampades ignis. a. f. Lampade
dilectionis sunt corda fidelū in q̄b; caritas habitat. ignis
ppt feruorē cordis. flāma ppt opationis efficaciam. aque
multe n̄ potuerūt extinguere caritatē. n̄. f. o. i. Aquas mul-
tas ^{flumina} appellat ualidos tēptationū in eis sus. que insibiliter
seu inuisibiliter animas fidelū impugnat. q̄b; caritas non cedit.
Si dederit homo omnē substantiā suā pcar. ^{itate} quasi nichil despici-
et eā. Scī totū mundi substantiā p dilectione dī quasi ni-
chil despiciunt. Soror nr̄a paruula ē. & uba n̄ h̄t. Prima
nascens exetē de gentib; tēpa designat. q̄ndo adhuc &
parua fuit numero. & minus idonea p̄dicare uerbū dī.

vox synagoge
de ecclā.

vox x̄i ad ecclām.

emulatio.

atq; flāmax.

(sent illū
nec flumina op
psecutionū

qualib; apt's ait. Non potui loqui vobis quasi spiritalib; s; q'si carnalib; quasi paruulis lac vob potui dedi non escā. Quasi sponsus dic' synagoge de illa. Quid faciem' sorori nr'e in die q'ndo alloquenda ē. Ac si apte dicat. Parua q'dē nūmō ē eccl'a gentiū. & necdum uerbi mynisteriū subire sufficit. q'd g' t' uidet' o'synagoga faciendū de sorore nr'a q'ndo alloquenda ē. i. p'ubi mynisteriū ducenda infide synagoge. Tacenti ipse sponsus q'd fieri debeat respondet. Si murus est edificemus sup eū ppugnacula argentea. Ac si diceret. Si aliquos habet in se fort'es infide. uel claros ingenio. uel philosophia instructos. addem' illis ppugnacula argentea. i. scientiā diuinor' eloq'orū. q' ualidi atq' facili p'dicatione & doctrina & exemplis sustentent & defendant infirmos & indoctos. Si ostiū ē compingamus illud tabulis cedrinis. Si sunt simplices tam docendi studio inhyantes. p'ponam' illi porū exempla iustor' quo certi & efficacius docendi op' imple-re possit. Cedri uirtutes scōz. tabule latitudinē caritati designant. Ad hęc ipsa respondet. Ego murus & tibera mea sic turre & ret. Ego de uuis lapidib' compacta sum. & gl'im' caritatis adunata. habens fortissimos doctores. qui & paruulos nutrire. & omnia neq'ssimi ignea tela sciunt extingueret. & hoc in exeo tempore accidit ex quo xpē p' sanguinē suū me reconciliauit faciens pacē. Vinea fuit pacē in ea que h't. p'p'os. Vinea ē eccl'a catholica fructu habundans fidei. Pacific' ē xpē q' omnia pacificauit in celis & in terris. Vinea congregatione qua multos p'p'os possedit ex toto orbe n' iudea tāmū. & tradidit eā custodib' p'p'is. apt'is. & apt'is uiris. seu angelicis dignitatib; Vir affert p' fructu. e. m. a. Virū appellat xp'm. In mille argenteis demonstrat plenitudo totius remunerationis. & merces consummata iustor'. Alit'. Vir affert p. f. e. m. a. cum aliq's p' acquisitione regni celestis cuncta que mundi sunt

pacifico.

ei mille argenteos.

relinquit. Argentū pōmū pecūnia accipit. millenariū nume-
 rus p̄fectione. Vinca mea corā me est. Et si alius tē cōmendo
 custodib; tamē te sēp in mea habeo p̄sentia. uidens ē remu-
 nerans laboris tui deuotionē. **Nullē** tui pacifici sub argentei.
Quasi dixit; Q' amore meo cuncta dimittit. in pace habet
 reseruata. significans simplices in ecclā. qui omne substan-
 tia suā millenario numero designatā p̄ carnate di amittunt.
 & ducenti hi q' custodiunt fructus eius. Ducentos argenteos dicē
 esse his q' custodiunt fructus eius. id ē doctorib; & pastoribus.
 q' & omnia mundi relinquunt & in uerbo p̄dicationis labo-
 rare n̄ cessant. **Hi** duplici remuneratione. quē ducentena-
 rio numero designat donant apud me. **Quē** habuit in hor-
 tis amici auscultat. **Q' a** locutio m̄a finiēda ē. hoc ultimum
 uale amē audito. **Sēp** habita in uiriditate uirtutū. & scito
 qd amici. i. anglici sp̄s & anime sōs sēp te considerant & de
 tuo gaudent p̄uētu. **fac** me audire uocē tuā. uocē utiq;
 dulcissime confessionis p̄dicationis & laudis. in quantum uale
 fac me sēp audire. **fuge** dilectē mi. & assimilare caprē
 hinnuloq; ceruorū sup montes aromatiū. **Ac** si apte dicat. **Qm̄**
 in carne apparet p̄cepta uitę ac dona p̄temptuū mundo
 administralisti. nē his pactis reuētere in finē q' hactenus te cer-
 nendū p̄buit obtinē carnis. **adesto** sēp oculis cordis. **Omi**
 dilectē assimilare caprē hinnuloq; ceruorū. ut cornua po-
 tentię tuę non p̄feras iudicando. s; humilib' tuis misericor-
 dem te & m̄te ostendendo. & hoc sup montes aromatiū un-
 de salus animarū p̄fluxit. **fuge** dilectē mi. sup montes aro-
 matiū. i. scelerū uolatu transcendē omne altitudinē celestiu
 uirtutū. & hoc in solū & sūmū sit solatiū. qā continua inuio-
 ne te cernere nequeo. **salte** crebra ^{me} iustatione & illustratio-
 ne consolari & iustificare digneris. **amen.**

Vox sponsi.

Vox sponsę

et
pater

De canticis. Ite g.

Recapitulatio aliquorū verborū ex Canticis.

O s c v l e t v r . me osculo oris sui. Ista sunt oscu-
la que exetē sue porrexit xp̄c. quando baptismi in-
torē mundatā & ornatā p spm sc̄m odoris sui grā-
ad suū inuitat thalamū. Uberta ū dicta uel q̄a lacte sunt
ubra uel quasi humida humore scilicet lactis in modū uuarii
plena. significant aptos. Vinū dictū qd ei potus uenas cito
sanguine repleat. Hoc alii qd nos cura soluat ligetū appellāt.
Veteres uinū uenenū uocabant. s; postquā uirū letiferi su-
cus inuentus ē. hoc uinū uocatū ē. Cedar fuit fili⁹ israhel
fili⁹ abrahā. Et cedar tenebrę t̄ngredo dicit. Bene sunt
inferiores oculorū partes unde barbe inchoant. Nam gre-
ce genos barbe. hinc genē dictę quod incipiant inde bar-
be gigni. Myrra arbor. Quere sup. Achantis autē ē arbor
egyptia semp frondens spinis plena. fixibulū uirgulti cui⁹
imitatione arte uestes ornantur. que achantine dicuntur.
ex achantis. Turtur de uoce uocat. aus pudica que post
alterius obitū alteri copulā non requirit. fic? latine asce-
ditate dicit. feracior enī ē ceteris arborib; Nam ter quatip p
singlōs annos generat fructū. atq; alio matureſcente alio
obortit. Hinc & carice acopia nominat. fic? autē nocere
cunctis credit que sub ea & ferunt sic p̄pdesse. Grossus
fructus fici. immaturi inutiles. Thus attingendo dictum.
Hoc & lybanū uocatū. amonte arabie ubi sabei sunt. fer-
culū lectū ē qd portari solet. i. reclinatorū. Malum pum-
cum dicitur. eo quod ex pumica regione genus ei⁹ sit translātū.
idē & malū granatū eo qd intra corticē rotunditate gra-
norum intra se contineat multitudinē. Amana sanyr & her-
mon montes sunt. Pard⁹ sc̄ls post pantherā ē genus ua-
rū ac uelocissimū & p̄cept ad sangnē. Saltu enī ad mortē
runt. Cyprus ē arbor similis salice. Croc⁹ herba aromatica.
dicta ab oppido cyprie quod uocat coriciū. Quāq; & alibi

Ybera

Vinū.

Ligeū

Cedar

Myrra. Achant

Cap. 2.

Turtur

fic?

Gross. Cap. 3.

Thus.

Cap. 4.
Ferculū. oratū
punice.

Amana. sanyr her-
mon.

Cyp. Croc?

Recapitulatio ex Canticis.
LIBER SAPIENTIAE.

nascat. s. non tantūde t'ale. fistula calami aromatici. Aquilo
dictus eo qd aquas stingat & nubes dissipet. Est enī gelidus
& uent' sic. Idē & boreas. qā ab ypboreis montib' fiat. Auster
ab hauriendo aquas. Vnde & crassū aerē facit. & nubila mu-
trit. hic grex noctus dicit. Cincini crines. Vlat palmarū.
come sēp uigorū ut tūc. tenentes in sublimē elatē. nec de-
pendent deorsum sic aliarū arborū ram. Gamille uocatē
qā rotundē sunt. quasi mala pderuationē. Areola diminu-
tiū ab areā & areola dī ū aqua deriuat' mortuum. & stat
in medio stagnellū. ipsū dī areola ppter irrigationē. ubi cres-
cunt aromata. Aminadab ppls spontaneus incipitur. Su-
namitis concubina dauid. & dī captiua. Femina pderua-
tionē femorū partes sunt qb' mequitando tergis equorū in-
heremus. Vnde & plicator olim sub femimb' equos amisse di-
cebant. Nasus tuus sic turris lyban. Narrat hystoria re-
gū domū in lybano asalomone edificatā. In qua non in con-
grue opimā potentissimū regē in magna leticia constitu-
tum ppter delectationis aspectū turri altissimā construx-
isse quē respiceret damascū ciuitatē. Carmelus pomponē
fluuiū ēē dicit. Canalis dicta eo qd caua sit in modū canne.
Sang canalē metus genere femino qm masculino pferunt.
Murena uulgo uocatur quod scil' ex auri metallo lentis un-
gulis quēdā ordinis flexuosi catena contextur in similitu-
dinē murene serpentis. Quē ad collū ornandū aptat. int-
dum auri atq; argenti unguis textur. **De lib' Sapientie.**

Incognitionib' impū int' e. hoc ē in die iudicii. auris celi. i.
di. Extremū alienationis. Obluionē accipit p. t. i. metū.
Ex sort' sing sortē. Bugaces uani. Iusticia bene ppetua &
imortalis ēē dī. qā appetua morte sibi obsequentes libat.
iniusticia autē mortis ē acq'sitio qā inferni cruciatu pē-
catorū certa ē remuneratio. Thorus a tortis herbis quē

Fistula. Aqlo.

Auster.

Cap. 5.

Cincini.

Cap. 4.

Gamille. Cap. 6.

Areola.

Cap. 7.

Femina.

Nasus.

Carmelus.

Canalis.

Murena. cap. 1.

Incipit.

Cap. 1. LIBER SAPIENTIAE.

Ex sort' Bugaces.

Cap. 3.

Thor.

Spado

4

multigena

Spuria.

Carina.

Lanugo.

Spuma.

Psella.

Torax habens

ap. 6.

Stemmatib^{us} senty con

Disert^{us}

ap. 8

contubernii.

ap. 10

primi filii e Adam

que accubentur humeris supponunt. uel qd antiqui intra
sup herbas sedebant. Spado. canuchus. In die agnitionis. in
die iudicii. Multigena multe generationis. Virg. amare. t
aspe. Spuria. utulamma. Augustin^{us} de doctrina xpiana. hinc
etiam illud. Qm mores greci utulus d^r. moresumata qdam
non intellexerunt ee plantationes. s. utulammina utipian
sunt. Qm error ta multos codices pccupauit ut uix inue
nat aut scriptu. et tam sententia manifestissima e. que
clarescit consequentib; uerbis. Namq; adulterine plantatio
nes non dabunt. radices altas conuenienti^{us} d^r. qua spuria
utulamma que pedib; tra ingrediunt. n herent radicib;
Rami inconsumati impleti. Placens do enoch. f. e. d. e. n.
. i. p. t. e. Consumatus in breui. expleuit tempa multa.
idem enoch uiuens corpe. et anima usq; ad tēpa ante xpi.
Carina quasi curina. Est eni uelox naus. Carina autē
fundus naus e. Lanugo pma barba in similitudine lanę
Spuma ab eo qd spuat. Sordes eni sunt undarū. Unde et
multū et ea que coquunt spuma l' illa purgant. Hinc et
spuit. Psella. ab eo qd psellat. i. pcutiat et euellat. Est
eni uent^{us} cū plumia. Torax. lorica. alias pect^{us}. Habens gen^{us}
flagelli. Alias retinacula iunitorū. Scandescit ascendit in
egyptū. Adheremū ad solitudinē uel desolationē. Sensus
consumat^{us} pfect^{us}. Ppt illā iuxta illā. Stemmatib^{us}. i. dig
nitatib^{us}. Qdā codices habent seip^{us}. Visert^{us}. eloquens. adis
serendo dict^{us}. qui disposite dissert. Humanus qui habet
circa homines miserationis affectū. Unde et humanitas
dicta qua nos munet tuem. Sapientia non inuenit malicia
. i. xpm. Contuberniū societas. Appetunt desiderant. Argu
mentū signū. Prim^{us} fictus e adā. Pirā homicidii cam. Per
comēpibile lignū. i. g. Hoc p archā. lusu abrahā. Nec ul
tum. a. p. i. l. idē loth. In pentapoli in regione qnq; ciuitatū

Incredibilis anime uxoris iob. Hec p[er]fugit ira fr[atr]is iacob. Hec po-
 putum iustit[ie] israheliticu[m]. Casa e[st] agreste habitaculu[m] palis atq[ue]
 uirgulis & barundinib[us] contextu[m]. quib[us] possint homines tue-
 ri a frigore atq[ue] caloris iniuria. Vir excipit opa eor[um] in manu
 p[ro]ph[et]e. i. moysi. Et gemit cu[m] memoria p[re]terito[rum] i. p[ri]mogenito[rum]
 occiso[rum]. Comemorati sunt d[omi]n[u]m in afflictionib[us] & plagis di-
 versis admirantes infine exitus. quando a plagis fuerunt se-
 curi. Ante lucanu[m] stella e[st] ante luce[m] orientis. P[er] medicamina p[er]
 arte[m] magicam. Comedor dictus a comedendo satis. Est eni[m] gule
 ac uentri imoderate dedit. Ipsu[m] q[uo]d non debet puniri. e. id
 xpm inhumanitate ad morte[m]. Citatu[m] i. uelocit[er]. Ratis p[ri]mu[m]
 & antiquissimu[m] genus nauigii. He rudib[us] tignis. asserib[us]q[ue] conser-
 te erant. Ad cuius similitudine[m] fabricate naues rataurie dic-
 te. He iam rates abusive naues. Na[m] p[ro]prie rates conexe sunt
 inuice[m] trabes. Remisit sc[ilicet] sem[et] natu[m] iustit[ie]. i. nos & filios ei[us].
 Muscipula amure & capio. Serophanes q[uo]da[m] egypti muen-
 tor ydoli extitit. Idos eni[m] grece latine forma[m] sonat. & ab
 eo p[er]diminutiuu[m] ydolu[m] nos eque formula[m] dicim[us]. Igitur o[mn]i
 forma uel formula ydolu[m] dici potest. Mechia adulterium.
 De ortigometra ingenesi dictu[m]. Signu[m] habentes. sat. i. filii
 isrl[el] teneu[er]unt serpente[m]. Examinabant dimiseru[n]t anima[m]. Malag-
 ma medicamentu[m] dictu[m] q[uo]d sine igne maceret[ur]. In aqua
 plus ignis ualet. i. fulgura & pluuia. He comburerent ani-
 malia. Hoc potest intelligi ad tres pueros qui in caminu[m] p[ro]-
 cieban[tur] & tamen non sunt combusti. Nix & glacies sustine-
 bant n[on] ignis. Manna quod non poterat consumi statim a
 radio solis liquefiebat. Limpide flamm[ae]. lucide. Echo grecu[m].
 nomen e[st]. Est aut[em] imago uocis. que inconcauis locis offensa
 resultat & resonat. Incarcerare sine ferro. in mari rubro.
 Exposit[us] extra posit[us]. Popularis homo. rustic[us]. Vir[us] debella-
 tor ang[li]s p[er]ueniens egyptios. Tenuit aut[em] & iustos t[em]ptatio

Cap. 11

Casa

Cap. 12

medicamina

Comedor.

Cap. 13

Ratis citatum

Cap. 14. rat

Muscipula.

De idolo.

Cap. 16.

Ortigometra

Malagma.

Cap. 17.

Limpide flamm[ae]

Echo.

Cap. 18

exposit[us]

Poderis.

1p. 19

Agrestia

Incipit.

ECCLESIA
STES.

ap. j.

fui

Ppetuū.

fui.

mortis quando dathan & abiron terra absorbunt. & alii plu-
res igne absorpti sunt. Propter autem homo sine querela
i. aaron assumpto thuribulo uexatore subiecti. i. igne iura-
menta patrum commemorans. Memoro inquit abraham. ysaac.
& iacob. quibus iurasti. Poderis est uestis linea sacerdotalis. habens
& cingulū sacerdotale rotundū polimita arte. ex cocco. pur-
puraque iacinctoque contextū. ita ut flores atque gemme in eo ui-
deantur distincte. Agrestia tamen in aquatica conuertebatur. hoc est
dimersa sodomia omnia que erant campestra conuertebantur
in aquatica. Hoc mare mortuū testatur. de quo in genesi sup-
ratione bituminis plene diximus. Ignis in aqua ualebat su-
pra. i. in uirtute quando grando mixta est igni & aque que in
egyptiis pluit. flammę e contrario corruptibilium animalium
non uexauerunt carnes intra ambulantiū. Et tamen egyptiaca
animalia ignis consumpsit. e contra israhelitica sine lesione cul-

Temporibus. **De Ploto i. Librum Ecclesię** **Incipit** **Incipit** **Incipit**
ptolomei euergetis. Alexandro itaque magno inba-
bilone defuncto trigesimo. iiii. etatis sue anno. regni
i. xii. egyptiis primus impauit ptolomeus lagus filius
annis. xli. Postque ptolomeus philadelphus annis. xxx. viii.
Cum diuinis scripturis in grecā linguā ex hebreā p. lxx. inter-
pres trāferre curauit. anno impii sui. vii. Tercius ptolo-
meus euergetes annis. xx. v. sui regni anno. x. iudeos pon-
tifice symon omne fili. clar. habet. Sub quo & ihc fili. syrach li-
brum sapientie composuit que uocant panarethon. i. omne

Iber. ecclesię **Incipit de lib. ecclesiastico.** **Incipit**
inde est dictus. quod de tota ecclesię disciplina & religiosa con-
uersatione magna cura & ratione sit edita. Eui. etas lon-
ga. Significat autem quidam perpetuitate. Perpetuū uero est quod initium
quod de habuit. sed finem non habet. Finis quod nec initium nec
finem habet. Unde propheta additum ponit. Ante eum. ante seculum.

12 Animosus qd sit animus & uirib' plenus. Ypocrita simula-
 tor. qd aliud cogitat & aliud loqit'. Obductionis obpssionis & mor-
 tis. Pravi cordis. qui prauo corde ē. Frutex dīr qd ter ram fron-
 te tegat. Est enī arbor breuis. Magnato pncipe. p̄b̄ro. senio-
 re. acide anxie. Placore. Placatione. Ictū fluuiū. impetum
 fluminis. Segnis dīr. quasi sine igne. Sufurro. de sono uocis q
 non infaciē s; in aure loquit' detrahendo. Lingua eucharis
 bone gr̄e qd ē gratiosus. Excoris. sine corde. Compedes uin-
 cula pedū. Torques circuli aurei a collo usq; ad pectus pen-
 dentes. Exeriat. frequēte terat. Inimicus. innocens. Pusilla-
 nimis. pusillū animū habens. Strues. congeries cumuli.
 Querela culpa. sine accusatio uel clamor. Apostatare. recede-
 p̄uaricari. P̄dix. aut dolosa. & imunda. Reqr̄e in libro re-
 gum. Caprea filuatica. capra autē domestica. Tēgax. auarus.
 Casula tabnaculū. Alias uestis cucullata dicta p̄diminutio-
 nē acasa quod totū hominē tegat. quasi minor cella. Impla-
 nauit induxit. Cerueat dīr ceruicis. Cū consumauerit ho-
 mo. tunc incipiet. hoc ē cū uitā suā hic laborando finierit
 tunc ingēniū uiuere incipiet. Sōmissio illoz peccm̄ eoz. De-
 notabit. culpabitur. Solters dīr. qsi sollicit' in arte. utilis &
 p̄uictus. Deuurginauit. polluit. Peax uerbosus importunus.
 Acharis. sine gr̄a. Inaltant. exaltant. Romphea. gladius.
 Cataplectatio oburgatio. alibi dampnatio. Stuppa dicta
 sedm̄ antiquā orthographiā. quod ex ea rime nauū stipen-
 tur. Vnde & stippatores dīr q in uallib' eā componunt. Bra-
 chiale. genus succinetorū. Redimicliū succinetorū siue
 brachy nuncupamus. qd descendens p̄ ceruicē. & alaterib'
 colli diuisū utrarūq; alarū sinus ambit. atq; inde succin-
 gitur. hoc uulgo brachy quasi brachiale dicunt. quāuis
 nē n̄ brachioz s; remū sit cingulū. Succinetorū ū dictum
 quod sub brachiis ductū. sic iam diximus. alarū sinum

Animosus. Ypocrita.

Cap. 2

Obductionis

Cap. 3.

Pravi cordis

Frutex

Segnis

Sufurro.

Eucharis

Compedes

Torques

Cap. 7

Inimicus

Cap. 8

Strues.

Cap. ii

P̄dix.

Caprea.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Casula.

Loranitū.

Platan.

De balsamo.

Gallinū.

Ungula.

Gutta.

Lyban.

Terebinth.

Borix.

Scorpio

Pudorata. Caupo

Tabnari.

Cribrū

Aporia. Rusticatio

Podicis

Horripilatio

Asseres.

ambit atq; succingit. Dū maledicti impi' diabolū. m. d.
s. i. hoc ē quia impius ē & opa diabolica opat'. Loranitū ligā-
mentū. Lor enī greg. latine funis dī. Infronito. sine freno.
Platanus a latitudine folioꝝ dicta. Nā platon greci latū dicunt.
Balsami arboris stipis similis ē uti foliis similis rutz. s; albi-
diorib; sēp; madentib; Est autē in iudea. intra tinnū tan-
tū. xx. uigeroꝝ. Postquā eadē regione potui sunt romani
etiā latissimis collib; ppagata ē. Arbor autē balsamū. xero-
balsamū dī sue. Cortex ligni p caernas eximū odoris gut-
tam distillat. Caerna greg. ope inde op obalsamū dicitur.
Balsama si pura fuerint tantā uim habent. ut si sol inca-
luerit sustineri in manu non possint. Galbanū genus pig-
menti. siue sue fereole. Ungula herba aromatica. Alia di-
cto habet omx. & in exodo omca dī. Gutta que dī ammo-
maca genus pigmenti ē. Lybanus ē arbor thuris imen-
sa atq; ramosa. Vocatur autē lyban amonit arabie lyba-
no. ubi sabei sunt & thura colligunt. Terebinth arbor.
Quere in genesi. Borix nom fluiui. Obducta obpssione.
Delatura pditio. Zelotipa suspiciosa. Scorpio uermis tre-
nus. qui pot' uerimb; ascribit' quā serpentib; animal ar-
matū aculeo. & greco greg. uocatū qd canda figat. & arcua-
to uulnere uenena diffundat. Ppūm ē scorpionib; quod
manus palmā n feriat. Pudorata. pudica. Caupo uendi-
tor uini. dictus acapiendo. i. accipiendo. Tabnarius pes-
simus. aquā cū uino miscens. Pconsurā pforamina erit.
Cribrū autē dictū. qd ibi currat frumitū quasi curri-
frū. Aporia. angor. T anxietas. Rusticatio uilis multitu-
do uigroꝝ. Podicis tunica thalaris. t. linea sacerdotalis.
Horripilatio dum capiunt erecti capilli. horrore. Tabi-
do. putredo. fide uissor. repmissor. Asseres ab asse dicti. qd
soli intectis ponunt. neq; conumeti sunt. Assis enī uocat'

una queq; pars integra. Qui inquit cursu. i. pditione. In
 fronto. inuereundo. quasi sine freno. Duo duo unū cont.
 duo. hoc ē bonū contra malū. & malū contra bonū. Acim
 uue relict. Exptus pttus. Similago genus farris. Conro
 gabit pēabit. Sophistice argumentose callide falsis con
 clusionib; Sophismata sunt falsę conclusiones rationū &
 plerūq; na uera imitantes. ut non solū tardos s; ingenio
 sos etiā min' diligenter adtentos decipiant. Pposuit enī
 qđā dicens ei. cū quo loquebat. qđ ego sū tu non es. At il
 le non consensit. Verū enī erat ex parte. Tēpso qđ iste
 infidiosus. ille simplex erat. Tum iste addidit. Ego autem
 homo sū. Hoc autē cū ab illo accepisset conclusit dicens.
 Tu g' n' es hō. Qđ Captiosarum conclusionū scriptura
 in hoc loco testat' dicens. Q' sophisticę loq't' odibilis ē. Ples
 tia crapula indigeres. In iaculo in semine. Alias rex pē
 catorū. qđ & funda dī. eo qđ infundū mittat. Pictura dic
 ta quasi fictura. Est enī imago non ueritas. Hic & fucati
 id ē ficto qđā colore illiti. Cinni sunt ut qđā putant aci
 tabula que pēssa in modulos conctant. Placor. placatio
 t'grā. Exceptoria aquarū. i. canalina ab excipiendo dicta.
 Cataclismus. diluuiū. In matre omniū trā. Unū ex trā.
 orū. defluxūq; nomen ē ā greco. Hāc unū greci linarū
 dicunt. siue qđ sit molle & lenē. Mensis sedm nom' eius
 sub lune. qđ greci iare. mēsis latine uocat'. Noctus grece
 ideo dicit'. qđ mētū corripit aerē. Idē & auster dictus.
 ab hauriendo uidelicet aquas. Un' & crassū aerē facit &
 nubila mūt. Ideo autē noctus corruptū aerē facit. quia
 pestilentia auster in reliquis regionēs trāsmittit. S; sicut
 auster pestilentia gignit. sic aquilo repellit. Modos.
 carmina. Melodia dulcedo cant'. Musica ē pericia mo
 dulationis cantu consistent. & dicta musica pderuatio

Similago

Sophismata.

Pictura.

Fucati

Cinni

Unū.

Mensis

Noctus

Auster

Musica

Muse

epalim 2

Monstra. Monstra?

Prodigia

*Int portentiū y la-
tentiuosū.*

fax. Precar

humiale

Cocce

Subpsalma

Diapsalma

nein amulsi. *Muse* ap^o pellat^o a potu myson. i. aquerendo.
qd^o peas sic antiq^o uoluerunt ut carminū quereret. Intē-
pore. i. q^odo ^{hoies} p^oierunt aquis diluuii. Testimonia ceti arcū
dicat. Incarne et facta sunt. t. id ē in crucissione. Intēp-
tatione inuent^o fidel^o quando ysaac filiū suū dō ymmolan-
dū optulit. Monstra signa quaha n^o sunt ante uisa. Mon-
stra dicta amonitu qd^o aliqd^o significando demonstrent. P-
digia quod porro futura p^odicant. Inter portentiū et por-
tentiuosū differt. qd^o portentiū ē quod transfigurāt sicut
fert^o in umbra mulierē pepisse serpente. Portentiuosa u^o leuē
sumunt mutationē. exempli causa. cū sex dignis nati. Ine
saluator int^optat. In excessū locū terre. in trā remissionē.
Byttū. inter roboā. et ieroboā. facula diminutiuum
aface. fax autē dicta qd^o focos faciat. Prece. que cito ma-
turescit. Regre. in lib^o numeri. Hec sup^o dimissa sunt que
secunt^o. Purgare cū paucis. i. cū p^omittit. Marcidus paup^o.
Recupatio. auxilii. Offusio. effusio. Accommodantes co-
habitantes. frugi. abstinens. Circūpedalis. tunica talari.
Humeralē ē palliū p^ociosū. quo humeri sacerdotū amci-
unt. qd^o hebrei ephod uocant. habens in utroq^o hume-
ro finaragdos duos. auro conclusos. in qb^o sculpta erant
nomina. xii. patriarcharū. Coccus color rubeus. *De plago*
Dav^o s^o fil^o iesse. et rel^o. Sub psalma *Platerru*.
Idem ē diapsalma. Triapsalma qdā hebreū uerbū ē
uolunt qd^o significat semp^o. i. qd^o illa qb^o hoc imponit sepi-
terna ē confirmet. Qdā u^o grecū uerbū ē existimant q^o
significat int^ouallū psallendi ut psalma sit qd^o psallit. Dia-
psalma u^o int^opositū silentiū in psallendo ut quē admodum
sinpsalma uocis copulatio in cantando ita diapsalma sit dis-
iunctio earū ubi quedā requies distincte continuationis
ostendit. Unde et illud p^obabile ē n^o coniungendas

sententias in psallendo ubi diapsalma interpositum fuerit. quia
ideo interponitur. ut comitio sensuum uel personarum esse noscantur. **De**

Beatus est qui habet omnia quecumque uult bona. et nichil
mali uult. **Vir** uocatur a uiribus; qui nescit tolerando de-

ficere. **Cathedra** forma est sedulis ex aliqua materia composita quae
nos curuatos molliter adorsos suscipit. suoque gremio demissos

uelut habilis tece complectitur. **Cathedra** autem est doctorum tribunal
iudicii. solui regum. thronus dei. sedilia uulgi. **frumentum** prope

ferarum est. **hereditas** dicta ab herede. id est domino quod ea potestate u-

bera dicitur. **Virga** quod in sua regat. et uergeri non sinat
inimicum. **Terra** quod comeantium gressibus atteritur. **Vasa** dicta

auescendo. quod in eis escae apponuntur. **figulus** a fingendo. id est
componendo dicitur. **fingere** enim est componere. **erudire** est docere.

Rudis enim est nouus. **eruditus** quasi aruditate. id est ignorantia sub-

latus. **disciplina** ad discendo dicta. et quia discitur plena. **surge**-
re est cum claritate resurgere. **Cubile** est prope ferarum domicilium.

frumentum dicitur a frumendo. id est summa parte gulae. **Antiqui** enim ca-

put gulae frumen uocabant. **Uinum** dicitur quod et potus uenas
cito sanguine repleat. **Sed** ueteres uinum uenenum appella-

bant. eo quod puernas currat. **Oleum** ab olea nominatum.

Olea autem uel oliua ipsa arbor est. **fucus** oleum. et olium. **San-**
guis ex greca ethimologia nomen trahit. quod uegetet et sus-

temet. **Alii** dicunt sanguinem uocatum quod suauis sit.

Oculi uocati quod eos superciliorum tegmina occultant. neque
incidentis iniurie offensione ledantur. **Alii**. **Oculi** ab oc-

cultando dicti. eo quod palpebris occultantur. id est tegantur.

Synagoga grece. id est congregatio. **Lacus** dicitur cuius fun-

dus latet. et lac quasi locus dicitur aque. **Ouis** ab oblatione
dicta. **Pecus** dicunt omnes quod humana lingua et effigie

caret. a pascendo dictum. **Sed** prope peccora dicuntur quae ad

Cathedra

frumentum

hereditas

virga

terra. Vasa.

figulus

erudire

Disciplina. Surge

Cubile

frumentum.

vinum

Oleum

Sanguis.

Oculi

Synagoga

Ovis

Pecus

Volucres

Yfces. mare

Semita

Tron. framea.

Orbi. Syon.

Infern.

Lingue

Speo

Spelea. Orphan.

Passeres.

are

Sagittari.

faret

feretru

Templa.

Celi

Palpebre

Calix.

Vult

Labia. Labru

uescendi apta ut oues. aut inusu hominu comoda sunt. ut
equi & boues. Volucres a uolando. Unde uolare inde ambi-
lare dicimus. Vola eni dr media pars pedis & manus. &
mauib' media pars alariu uola. quaru motu penne agita-
tur. Pufces unde & pec' dicti a pascendo scilicet. Mare dr eo
qd eius aque amare sint. Semita teneris dimidiu. & semise.
tinere dicta. Tbi unus grece. sedes latine. framea gladius ex
utraq; parte acutus. qua uulgo spatia uocant. ipsa e & rompha.
Orbi a rotunditate circuli dictus. Syon specula int'ptat. Infer-
nus dictus. ab eo qd animi illic inferant. Eo qd infer' iacet.
Lingue a lingendo cibo. uarro putat nom' impositu. alii quod
per articulos senos uerba ligat. Sic eni plectru cordis pulmoni
ita uidetur lingua dentib; & uocal' efficit sonu. Specus e sub
tra que pspici potest. Spelea grece spelunca lat. Orphan
ide & pupilli. Nam in psalmo ubi legit. pupillo tu eris adiutor.
ingreco habet orphano. Passeres sunt minuta uolatilia apa-
uitate dicta. Arc' dict' eo qd arceat adu'sariu. Unde & arc'f
dicunt' a quib; arcent' hostes. It' arcus ob specie. quod curua-
ti sunt arc'. Arce uerbu actiuu. p'teritu arcui. arceor. ar-
ceos inde arcus p' sineope. Sagittarius a sagaci iactu. i. uelo-
ci ictu uocat. faretta sagittariu teca. a ferendo iacula dicta.
sic & feretru ubi funus deferit. Que ideo una etymologia
hnt. qd faretta morte. feretru mortuu portat. Templa q'si
tectata ampla. S; & loc' designatus ad auspicandu a contempla-
tione templi dicebat. Celi qd quasi celatu uas impleu lum-
ina habeat stellaru. ueluti signa. Nam celatu uas dr. qd signi
eminentiorib; resulget. E' celu a celando qd que supra sunt
celat. Palpebre sunt finis oculoy a palpitando dicte. qd sep
mouentur. Calix dict' qd assidue calida portione soleat sus-
cipi. Vultus eo qd in illo animi uoluntas ostendit. Scdm uo-
luntatis eni uarios motus uult' mutatur. Labia a labendo

dicta. **S**; superius labiū inferius labrū dicimus qđ grossius ē.
Inops qui sine terra ē. **O**pē enī trā intelligimus. qđ opē fert
fructificando. **A**uđ dicunt inopē non sepultū. **P**edes ex gre-
ca etymologia nomen sortiti sunt. **P**es enī grecę podas dī.
Tabnaculū ex duob' nominib; tradit' habē uocabulū. i. ex
tabna & cēnaculo. **f**unes a funcrib' dicti sunt qđ in modum
ceretoz olim ante cadauera incendebant'. **P**upilla ē medius
punctus oculi. in qua uis ē uidendi dicta qđ sit pura & im-
polluta. **C**atuli abusiue dīr quarūlibet bestiarū filiū. **N**ā
ppē catuli canū sunt p diminutionē dicti. **D**iligo qđ de om-
nibus eligo. **I**gnis dict' qđ nichil gigni possit ex eo. **f**ons a
fundendo aquas dīr. **C**erui dicti a poto cerethon. i. a cornib;
serota enī grecę cornua dīr. **C**arbo dīr qđ careat flāma.
Caligo ē de spissitudine aeris umbra. dicta qđ maxime ae-
ris gignat calore. **G**rando qđ forma ei' granorū similitudinē
habeat. **B**ellū cata antifrasi eo qđ minime sit bonū. **D**orsū
qđ durior supficies corporis. **L**utū p antifrasi qđ minime sit
lotū. i. mundū. **S**ponsus a spondendo. **T**halamū hac ex cau-
sa dictū ferunt. **C**ū sabine uirgines rapte fuissent aroma-
tis & una ex illis egregia forma cetas ante iret. clamantē
thalasso duci eā debere. **I**nde thalamo nomen inditū. **E**gyp-
tū quoq; lingua sua loca qđ nubentes succedunt & incu-
bant. thalamū uocant. **f**auus dīr q' comedit' magis quā bibi-
tur. **f**auē enī grę. latine comedere. **H**ū incurrib' & hū in-
equis. **D**uo apud antiq's erant genera tūmphoz. unū maius
incurrib' qđ laus retri dīr. aliud minus in eq's qđ optatio
nuncupat'. **C**lyban' ē coquendis pamb' enei uasculi incli-
uū deducta rotunditas que insuburentib' flāmis ardet.
in inferis. **T**heos sermo grec' ē. q' latine incūtat' timor.
Obsidio dicta. quasi hostiū infessio. **V**itulus a uiriditate. i.
etate uiridi. sicut uirgo. **f**ramea synonymū nomen ē sig-

Opē trā dici.

Pedes

Tabnaculū

funes

Pupilla

Catuli

Diligo

Ignis. fons.

Cerui

Cerota. **C**arbo.

Caligo

Grando

Bellū. **D**orsū.

Lutū

Spons'. **T**halamū

fauus

Clyban'

Theos

obsidio. **V**itul'

framea

framea

Virga

Baculus

Mense

Erubescere

Ridere

via. Semita.

Delictū

mansueti.

Altare. Castrū

Prelū.

facies

Cor

Caro. Aries.

Atrū

Vnicornis

Diluuiū.

ificans siue hastā siue gladiū seu quolibet arma. framea dicta. qā ferrea ē. Ipsa ē & romphea. Virga aūm tūc qd uim in se multā gerat. Tauriditate. Tq pacis indicū ē. Baculus a bacho reitore uitis ferus inueniunt. cui homines moti a uino immittunt. Mense ab esu & comestu dicte. Erubescere ē repentina animi p̄batione confundi. subito qd aliud respicere quā credebatur euenire. Ridere benignū. Irridere aduersū ē. Via auehendo. Semita quasi semis uia. quē angusto calle dirigit. Delictū quidā uolunt ēē leui peccatū. dictū ab eo qd uia relinquit equitatē. n̄ tam infima criminū uerset prauitate. Mansueti qā manū assueti. Altare ab altitudine qsi alta ara. Castrū antiqui dicebant oppidū loco altissimo sitū. quasi casā altā. cuius diminutū castellū. Prelū apinendo hoste. Vnde & plū lignū q uua p̄mitur. facies dicta ab effigie. Ibi enī ē tota figura hominis & unius cuiq; p̄sonę cognitio. Cor ag̃a appellatione derivatū qd illi cardian dicunt. siue acura. In eo omnis sollicitudo & scientię cura manet. Caro d̄r qd creat. Aries apotōy a reos. i. amare. siue qd hoc pec̃ apaganis p̄mū aris immolabat. siue aries quasi a fronte ruf. Atrū un dictū a t̄b qm̄ addebant ei tres porticus extrinsecus. Atrū a t̄m quasi ab igne atrū dixerunt. Atrū enī fit ex fumo. Est autē atrū ampla & spaciōsa domus. Vnicornis eo qd unū cornu pedū. uū. in media fronte ita habet ualidū. ut qdqd impetierit. aut uentilet aut p̄foret. greci monoceron. siue rnoceron latine innare cornu. Sepe cū elephantis certant h̄t & inuentre uulneratos p̄sterunt. Est autē tantę fortitudinis. ut nulla ueniamū uirtute capiat. s̄ ut asserunt uirgo puella ponitur quę uenientia sinū sinū ap̄t. in quo ille omni ferocitate deposita caput ponit. sicq; soporatus uelut inermis capit. Diluuiū dictū qd aquarū alluuie omnia

que mundauerit diluat & deleat. **I**ntercedentis diuidentis.
Cades. locus & interpretatio scilicet & significatio. **S**accus est extrema
 grossitudo & aspera. ut in laboribus deputat a sago dicitur.
 Abusione. malo usu. **N**ecessitas dicitur quod in nece. id est mortis angusti
 si sit posita. **C**uitas est multitudo hominum societatis uinculo
 adunata. dicta acunb. id est incolis urbium. **N**am urbs ipsa mema
 sunt. ciuitas autem non saxa sed habitatores dicuntur. **I**n excessu
 inextasi. uel ut alia editio habet in pauore. **E**rupna quasi ualde
 ruina. **E**qui dicti quia quando iungebantur quadrigis pares for
 ma & equales cursu copulabantur. **M**ulus grecum nomen est. quia
 iugo pilorum subactus tardas molendo ducit ingruum molas
 animal bigenerum ex aqua & asino. **C**hamus genus freni. grece
 acuruo dictum. **C**ham enim greci curuum uocant. frenum a ferro re
 tinendum dictum. **F**erum enim antiqui caballum dixerunt. et frena dic
 ta quod equos frenare cogant. et quod hec equo frendant. id est in
 primant dentibus & mordeant. **V**nde & infrendes porculi dicun
 tur luctantes. qui nondum aliquid frendant. id est dentibus commi
 nuant. **C**ythara dicitur quod citha iteratione percutitur. **T**hesaurus
 nomen ex greco & latino compositum. **N**am thesis positio interpreta
 tur. aurum latinum est. **V**nde thesaurum repositum aurum dicimus.
Egens & egenus. extra gentem enim indigentes. **V**ult eo quod cor
 dis uelle per sua signa demonstret. **C**ulicium arabes nuncupant
 uelamina pilis caprarum contexta. ex quibus sibi tentoria faci
 unt. **I**eunium dicitur ex quadam parte uiscerum tenui semper & ua
 cua quod uulgo ieiunium uocatur. **E**uge euge uerbum quod est preconi
 laus. & sermo laudantis. sed cum recto animo non profertur. ad ir
 ritionem trahitur. que species dicitur yronia. **I**nterpretatur autem be
 ne bene. **O**lera ab olla dicta sunt. ubi collecta decoquuntur
 et ab alendo quod primum homines his alerent. ante quam fruges
 & carnes ederent. **O**bsecrare est obsequenter orare. **N**equa dicitur
 quod nequequam. id est nichil sit. **P**usillum dicitur quod strictis manibus

Intercedentis.

Cades. Saccus.

Abusione. **N**ecessitas

Cuitas

In excessu

Erupna

Equi

Mul

Cham

Frenum

Cythara. **T**hesaurus

Egens. **E**genus. **V**ult

Culicium

Ieunium

Euge.

Olera.

Obsecrare. **H**eg.

Pusillum

Gladi?

Judiciv. Supplantare

Cicatrix

Gemit?

Amic?

Surd?

Mut?

Flagellu

Flagra

Spes

Conciliv

Pegrim. ostendit?

Susurratio

Cerui

Lacrime. hermoni.

Cataracte

femur

Guttur

Casia

Diluculu. Arma

Scutu

Stult?

Dives

manifeste. hure?

i. pugno possit includi. Gladius qd sit ad hostiu clades. Et qd
galea diundat. Judiciv quasi uiris dicitur. Supplantare est
plantis foucas tendere. Cicatrix pcedentiu uulneru sana-
ta uestigia. dicta quod uulnera obcecat. i. obducit. Gemit?
dr p expmendo magno dolore. quasi geminat? luctus. Ami-
cus quasi animi equus. qa nobis equali uoluntate coniungit.
Amic? quasi animi custos. Surdus a sordibus auris concep-
tus. Mutus eo qd ei uox n e nisi mugit? Vocale eni spm
p naret quasi mugiens emittit. Flagellu diminutiuu a fla-
gro. Flagra e plage e flagella sunt. qa cu flatu e strepi-
tu corpore sonant. Flagella pprie uirgaru sunt. dicta
qm flatu agitantur e mouent. Spes dr quasi stabilis pes.
Conciliv a comuni intentione dictu. Hancilia oculor sunt.
Pegrim. quasi pgen? longius. Mendiciv quasi manu dicen?
Susurratio oris paruissimus sonus. sine aliqua uocis distinc-
tione confusus. tracta ab apibus. quaru uox plata susurr?
e. Cerui dicti apoto ceroton. i. acornib. Cerota eni grece
cornua dicunt. Lacrime. qd mentē lacerent. Hermoni
paruis montis iuxta iordanem. Cataracte grecu e. Latine
fenestre. femur quod ea parte afemina sexus uiri discer-
nitur. Guttur que dr ammonaca. duricias citat aliqua
necessitate contractas. Casia nascit in arabia. Quere supra.
Diluculu incipiens parua dici lux. Arma ab arcendo dic-
ta. qa p ea hostes uiolentos arcem. Scutu dictu quasi sculp-
tum. quod in ipso antiq sua facta signabant. Stultus qui
p stupore qui p stupore nullo ignominie comouetur do-
lore. Dives dictus adiuo. qd quasi ds nichil credit indige-
re. Manifeste tractu e a sacrificiis. qa tota die festiuitate
uacaretur. Manifeste eni quasi amane dies festus. Hyrcus
lasciuu animal e petulcu e feruens semp ad contr. Cuius
oculi obliuidine intensius aspiciunt. Unde e nomen xru.

Nam hyret sunt oculorum anguli. **Fere** uocatur quia sua libra
 re & desiderio quocumque uolunt ferunt. **Holocaustum** totum
 incensum. **Olo** genus totum. caustis incensio. **Houacula** a nouando
 dicta. **Cibus** dictus quod caput ore. sic et ea quod caput os capit.
Plebs dicta a plimali. **Penne** a pendendo dictae quia corpus
 animi in auras ethereas sublimi leuitate suspendunt. **Colu-**
ba dicitur quasi ocellus aliuma quae uitam sine alterius grauiam
 ne pagit. **Platex** a latitudine dicta. **Platos** enim greci latum
 dicunt. **Aspis** quae morfu uenenato interimit. **As** genus uene-
 num dicunt. **Hec** ne uerba incantantis exaudiat suas late-
 bras derelinquat. una autem candela sua dicitur obdurare alteram
 uitam depinere. **Os** dicitur quia pispum quasi postum & cibos inter
 mittimus. & sputa foras picimus. Et quia inde sermones egredi-
 untur. **Molas** leonum. id est dentes quos molares dicimus. **Leo** no-
 tum genus. **leo** dicitur & interpretatur rex. quod sit princeps omnium
 bestiarum. **Ramnus** est genus spinarum pmolesum. quia prius in
 herba mollissima pubescit. sed ubi adulta etate canuerit.
 ramusculos producit acutissimos. & eius durescunt sudes in
 arborea firmitate. **Canes** a canendo. quia multum latrant. siue
 notum nomen est. **Cinos** enim greci canis dicitur. **Turres** uocatur quia
 teretes & longe sunt. **Teret** enim aliquid rotundum est cum pcerita-
 te ut columna. **Ale** quia his aues complexos alunt ac fouent
 pullos. **Vulpes** dicuntur quasi uolupēs. id est uolubiles scilicet pedibus
 quia tortuosis amfiactibus currit. animal fraudulentum & sub-
 dolum. **Riu**. quia deriuant ad irrigandos agros. **Stillicidia**.
 stille quae de tectis cadunt. **Corona** a similitudine chori.
 quia primitus pagani in orbem circa aras currere solebant.
Colles sunt protinentiora iuga montium quasi colla. **Currus**
 a cursu quasi cursus. **Tympanistriae** uiuenculae quae cum
 tympanis canunt. **Vacce** populorum sunt mulieres ductili
 uoluntate leuissime quae perfide doctores tamquam tauros se-

fere

holocaustum

Houacula

Cib

Plebs. Penne

Coluba

Platex

Aspi

os

Molas. Leo

Ramn

Canes

Cinos. Turres

Ale

vulpes

Riu. Stillicidia

Corona

Colles. Curr

Tympanistriae

vacce

Afcia
fons
Thaur⁹
lim⁹. Mare
fauces. Capilli
Parabola.
Puteus
Acetū

Vorſū
Calumpniator
vell⁹
Defect⁹. Afcia
Securis
Qd sit opar⁹ ē. ſa.

Etham.

Scopeliū. Tami⁹

Crapulati. Scificiū
De p⁹ſetante⁹

Morticina. Cherubi.

Seraphin.

cuntur. Non cognoui litteraturā. Lxx. negotiationē poſue-
runt. Afcia ē fabrilē instrumentū. quod utroq; capite inci-
dit. ab aſtulis dicta ē quaſ eximit de ligno. fons a fouendo. q
corpa nrā labore feſſa foueat. Taurus grecū nomen eſt. ſic
ē boſ. Limus uocat⁹ quia ſit lemiſ. Mare qd ſit amare. Tamea-
tu nauū. fauces a fundendis uocib; qd peal⁹ ſamur. Capilli
quaſi capitis pili. Parabola natura discrepantiū rerum. ſub
aliqua ſimilitudine compatio. Puteus ē altius excauatum
p⁹fundū apatendo dictus. Acetū. t⁹ q⁹ acetū. uel q⁹ aquatū
ſit. Vinū enī aqua mixtū in hunc ſaporē cito redigit⁹. Vn
ē acetū dicitur quaſi aquidum. Vorſum quaſi deſcendenſ
deorſū. Calumpniator ē calumpnia a uerbo caluo. i. diſi-
po. Vellus auellendo quia p⁹uſ non tondabant⁹ oues ſ; uelle-
bant⁹. Defectus q⁹ de ē illi effectus. Afcia ab aſtulis dicta
quaſ eximit de ligno. Securiſ ē bipenniſ in plagas lignoz
ab utraq; parte formatum. Opatus ē ſalutē in medio t⁹re.
in herſm que non ē in medio ſpere ſolaris. ſ; in medio t⁹raz
ē ſicut conographi dicunt. ſi omniſ terra circino poſſit
metiri. colūpna illa ad quā dñſ religatus ē. illū haberet
locū in medio t⁹re. que gnomon in horologio. t⁹punctuſ
in medio terre. fluuios etham. Etham ſilua fuit. in qua
torrentes fuerunt. qui exſiccati ſunt in conſpectu filioz
iſrl. ſic iordanuſ. Sobeba. mundaba. Lxx. uentilaba. Tamiſ
ē ciuitas egypti in qua facta ſunt p⁹digia que leguntur.
Sculptilib; ydolſ. Crapulatiſ. ebruſ. Scificiū. ſcificationē.
Depoſtphetameſ. depoſtphetiſ. In hoc uerbo ē in ſimili-
buſ caſuſ ſequit⁹ poſteriore p⁹poſitionē ſic ē. De ultra mon-
teſ uenio. Morticina. i. cadauera. Cherubin plurale ē. ē
grecū ē neutri generiſ. quando p. n. ſcribitur. quando
p. m. hebreū ē maſculini generiſ. Similiter ſeraphin.
Quarū ſinglaria ſunt cherub. ē ſeraphi. ē in p⁹ſentur

cherubin plenitudo scientie. seraphin ardentes uel in-
cendentes. P. pagines. p. genes. Singularis dictus ē. qd sin-
gularim incedere solet. Geomenia. noua luna. Cophi-
nus ē uas ex uirgulis. aptū mundare stercora. & ter-
ram portare. dicitur quasi concuius. Adinuentioib⁹
dolis. Inferni inferus dicit illa loca penalia que sunt
infra terram. in parte abdita ipsius terre. in quibus
torquent⁹ reprob⁹. & caput eor⁹ diabolus. Quāuis & apud eum
dem infernū sit infernus superior. loca illa scilicet in quibus
erant anime iustor⁹ ante aduentū xpī. scilicet abraham
& ceteror⁹ patriarcharū. quod in illa euangelica para-
bola didicimus. qua diues inter tormenta positus oculos
sursum eleuasse fert⁹. Qui enī oculos leuabat super se. erat
quod uidere uolebat. Quod autē infernus sub terra
sit corporeus diuersis instrumē exemplis. & documētis.
tam & si quedā loca penalia prorsus interra eē denegēs
& querant qualiter anima que spēs ē flāmis corporalibus
possit detineri & comburi. Quib⁹ obiciendū ē. qā ani-
mā inuisibile & incorpēā unusq⁹q; in suo corpe com-
morari credit & intelligit. Si g⁹ anima incorpē delec-
tabiliter habitat. cur non etiā corporalibus flāmis
debitas penas luat. Thabor & hermon montes sunt
syrie. Si dauid mentiar. si p non ponit. Ruina quasi
repetens una. Latius qd sub brachio lateat. Sagitta
ad litterā est quoddā genus serpentis quod in lucano ia-
culū uocat⁹. dictū quod qd obunū hī uelut sagitta acu-
tissime pforat. Basiliscus gr̄c. latine regulus. quod rex
serpentū sit. adeo ut eū uidentes fugiant. qā olfactu suo
eos necat. nā & hominē si uideat interimit. & ad eius
conspectum nulla aurs uolans illesa transit. amuletis um-
bitur. Est autē longitudine semipedalis. albis maculis li-

Agene. Singlari

Geomenia. Cophin⁹

Adinuentioib⁹

Infernū

Vbi infern⁹ eē
dicit⁹

no.

Thabor. hermon

Ruina.

Lat⁹. Sagitta.

Basilisc⁹

Senecta. Senect'
Effari. Captabat

Scimonia. Magnific.
Directioes
Fuaricatioe. Pellican'

Nicheomax

Aquile

Ordo p'poster'
Erodi'

Erinari'

Draco

Vbi d'madau.

Signa.

Adiguu

Coturnices

flama

Beelphegor

niatus. Senecta etas unius hominis. Senectus multitudo
senum. Effari e' publice loqui. & supbe. Captabant. infidio
se tractabant. & captiose qm captarent & decipent ani
mam uisti. Arida terra. Scimonia scital. Magnificencia
excellencia. Eminencia. Directiones. alia etitio habet eq
tates. Preuaricationes transgressiones. Pellicanus auis
e' egyptia similis cicome que naturali macie semp confice
ta e'. qa' tenuis intestinis p'usera. qcqd escariu' accipit. sine
aliqua coctione transmittit. fertur etia' occidere natos
suos eos p'riduu' lugere. deinde se ipsa' uulnerare. & sin
sanguinis ^{asphione} filios unificare. Boeticorax g'ro uocabulo dicit'
noctis coruus. Que' qda' bubone. qdam noctua' ee' dicunt.
Aquile ia' etate puecte supnu' labiu' cornea infixione
in tantu' fert' excreescere. ut ei non sit solida libras escas
decerpere. Que' intelligens inde ei piculu' uitz accede
os suu' d'r. insaxo expolire usq; quo omnia impediun
ta submoueat. Quo facto in antiqua' ualetudine' corpus
escariu' solida p'ceptione reuocat. Ait'. Aquila tb; uicib;
mergit se in aqua' ut uiuenscat. Ita ho si tb' uicib' mer
sus fuerit in aqua' baptismatis etia' si senex fuerit uiue
nescit mente non corpe. Qui facit anglos suos sp'e. Ordo
uerboz e'. Qui sp'e suos facit anglos. Erodi' auis e' fulice' si
milis. Est aut' fulica auis mansueta & nigra anet qdem
minor. s; corpe' similis que morat' in stagnis. Erinari' e' eri
cus. Draco ist' diabolus p'p' uenenu' quod eue pestiferis
p'suasionib' inspirant. Verbi quod mandant in mille ge
nerationes finit' p'mfinito. Signa sunt quasi uestigia que
dam futuroz & p'teritoz. P'diguu' quasi porro indicium.
quod porro dicat. Coturnices sunt aues parue. similes illi
auib; quas uulgus wahdilas uocat. flama dicta a flagello
comaru' suarum. Beelphegor dicit' symulacru' ignominie.

Re supra. **P**ecella ē uis uicini. dicta pcellat. **S**alsugo humor
salsus. fructib⁹ aduſus. **S**tagna a stando dicta. **O**ppilat con-
cludit. **F**enerator. qui pecuniā dat mutuo. **H**yplor⁹. gen⁹
duplicis palli. **S**cabellū dictū quod scandatur. i. ascenda-
tur. **I**n condensis. **A**lia editio ē inconfrequentationib⁹. i.
crebris pcellionib⁹ quas turba condensat. **L**ac dictum aliquore
eo quod de uicinia substantia naturalis potus decurrat. **T**abū
ē alicuius morbi contracta necessitas. **R**uctare dictum ē
arumpendo. eo qd digestio quedā stomachi mī claustra
dirūpens in auras oris strepitū pferat. **H**eu sermo dolen-
tis. **I**ncolatus pegrinatio. **I**ncola qui terrā alienā colit. **Au-**
ster ē uentus calidus. **F**iliū excussorū apli. excussōres pphie.
Pfundū quasi porro fundum cuius una demersa sunt.
Allidet pariuolos. i. cognatus suos ad petrā xpī. **N**on ē
occultatū os meū ab oſse. **C**arcer. quasi arcer. eo quod ar-
ceat exire conclusos in se. **T**ybie sunt crura. **T**ube erec-
sunt que tundendo pducunt. **S**unt etiā corneę. **B**uci
nam ē tubā ueteres discernebant. nam buema insonans
solicitudinē ad bella denuntiabat. tuba autē pluū indi-
cabat. **P**salter iū musicum instrumentū ē. in modū cytha-
re conuersa positio. buccas quasdā sonoras ligni gestat in
capite. ubi ab imo uementes cordarū sonos in altū recipit.
ē gratissima modulatione respondet. quod grece psalte-
rū. hebraice nablū. latine organum dicit^r. **C**ythara lignū
uentre inferius constituto. aſuino cordarū filis uementib⁹
sonos recipit. atq; in unā grām iocunditatis emittit. **T**ympanū
ē eorum ligno ex una parte extensum in similitudi-
nem cribri. **I**n choro ē plurimarū uocū adſuauitatis modū
tēpata collectio. ē dicitur quod in initio in modū corone
circa aras starent. ē ita psallerent cū unus canit sincinū
dī. cū multi chorus. **C**horū moyses post transitū maris rub

Pecella. Salsugo.
Stagna. Oppilat
fenator. Hyplor
Scabellū.
In densis
Lac
Tabu
Ructare
heu
Incolat. Auster
filij excussor
Pfundu
Allidet
Carcer
Tybie. Tube
Bucina
Psaltriū
Cythara
Tympanū
Inchoro
Et choro assuit

Organū

Cimbala

Obel⁹

Sagitta
Asterisc⁹

Pū taxat

Obliqu⁹

Scematismeno⁹

Anguille

Murenā

primus instituit. ac sorore ei⁹ p^{re}im^{us} canere. dō in choris car-
men docuit. Quas chorus est simplex pellis cū duab⁹ cicatris
gris. & p^{ri}ma⁹ inspirat. p^{re}cedam uocē emittit. Organum ē
generale uocabulū omniū uasoz. musicoz. hoc autē cū fol-
les adhibentur. g^{en}erālio⁹ alio nomine appellant. Vt autē orga-
num dicatur. magis uulgaris consuetudo ē grecoz. Est enī
organū quasi turris quedā diuersis fistulis fabricata quib⁹
flatu folliū uox copiosissima destina⁹. Quod magistroz di-
giti disciplinabiliter rep^{re}sentant & suauē cantilenā efficiunt.
Cymbala sunt ex p^{ri}mixtis metallis par uisime. s^uale com-
posit⁹. uentricula sua in laterib⁹ habentia quę artificio-
sa modulatione collisa acutissimū sonū faciunt. **De Pro**

Obel⁹ vs. ē uirgula iacens quę **Logo in lob.**
appont⁹ uerbis uel sententiis sup^{er}flue iteratis. siue
his locis ubi lectio aliqua falsitate notabilis ē. ut q^{ui}
sagitta uigulet sup^{er} uacua atq^{ue} falsa confodiat. Sagitta
enim g^{en}erālio obelus dicit⁹. Asteriscus appont⁹ his quę omis-
sa sunt. ut illucescant p^{er}eam notā quę defunt. Stella
enī aster greco sermone d^{icitur}. a quo asteriscus deriuat. Obe-
lus sup^{er} punctat⁹ ponit⁹. in his de quib⁹ dubitat. utrū
debeant tolli an apponi. Vū taxat. aduerbiū affirman-
di ab aduerbio dū & tūbo taxat compositū. Obliquus.
tortus. lubricus. labilis. Scematismenos. figuratus. ali-
ud loquens. aliud agens. Anguille. similitudo anguis no-
men dedit. Origo ex limo. Vnde & quando capit⁹. adeo le-
nis ē. ut quo fortius p^{er}seris tanto citius elabatur. Anguille
uino necat⁹ si fuerint q^{ui} ex eo biberint. reduū uini habent.
Murenā g^{en}erālio murinā uocant. eo quod cōplices se incircu-
los. Hanc femina tantū sexus ēē tradunt. & concipe. aser-
pente animā habē in cauda certū est. nam caput⁹ p^{er}cu^{ss}a
uix eā interim. cauda statim exanimari. P^{er}sa ē p^{ro}ducta uel

pfusa oratio. & a lege metri soluta. Psum enim antiqui pduc-
 tum & rectū dicebant. fauilla ē deserta ignis scintilla. Pru-
 na u quā diu ardet. Exameter usus. vi. pedū. Exa grece
 latine sex. metrum mensura. Idioma pprictas. Rithmus qui
 non ē certo fine moderat⁹. s; uerboꝝ modulata cōpositio.
 Rithm⁹ grece. latine numerus dicit⁹. Timulus. sonus liquid⁹
 leuis purus. Cōma breuis oratio. & incipiat incisio. In exa-
 plon in exemplarib⁹. i. sex editionib⁹ quas origenes inter-
 pando congregauit. Vncialib⁹ qā uncia habebant unse.
 Vnciales litte sunt que in unciis librorū adornatū fiunt
 ut in antiphonarū dictē quod uncia auri in eas depen-
 dat. Sunt & alie litte que uirgiliane dicunt⁹. qb; uncia
 uersū in metro scribunt⁹. Sunt & affricane que tunc
 appellant⁹. quas in usu frequenter habemus. Sunt p̄terea
 longarie que grece syrmata dicunt⁹. Syrma enī grece
 latine dīr longa scriptura t manus qb; cartule t edicta
 atq; p̄cepta sc̄bunt⁹. Seeda qd adhuc enī dat⁹. & needum
 in libros redactū ē. & est grecū nom̄ sicut & thomus.
 Hā thomus diuisio. athomus induisio. Thomi autē di-
 cunt⁹ libri uel uolumina maioris disputationis quam
 omelie. quas latini uerbu appellat eo quod pferunt
 in p̄pulis. **De libro beati .l o b.**

Psum.

fauilla. Pruna

Exameter

Rithm⁹

Timul⁹

Coma. Inexaplos

unciales litte

virgiliane

Affricane

Longarie

Seeda

thom⁹. athom⁹

Qd iob sc̄pserit libru
sui

B E AT VS iob qui certamina spūalis pugne sustinuit
 etiā confirmat⁹ uictorie sue gesta narrat. Nec
 mouere quēquā debet quod in eodē libro dīr. dixit
 iob. uel hec atq; illa p̄tulit iob. Moris enī ē sacre scrip-
 ture ut ipsi qui scribunt sic de se nulla quasi de aliis lo-
 quant⁹. Hinc ē quod moyses ait. Erat moyses mitissim⁹
 sup omnes homines q morabant⁹ intra terra hus. t chī.
 quā. lxx. ausitidē transulerunt. ē in finib⁹ ydumeg &
 arabie. Iob sedm quosdā ipse iobab. fili⁹ iareth fili⁹ raguel

tra hus

Iob

filii esau. quintus ab abrahā. Quod tamen negat iheronim^{us}
 istis uerbis. Hunciauerunt abrahā dicentes. Ecce peperit
 melcha filios nachor fr̄i tuo. hus. primogenitū ei. Primoge-
 nitus nachor fr̄is abrahā de melcha uxore ei. filia aran.
 natus ē hus. De cuius stirpe iob descendit sic in exordio uo-
 luminis ei scriptū ē. Vir fuit in t̄ra hus. nomine iob. Male
 g^o quidā estimant iob de genere ēē esau. Siq̄dem illud
 quod infine ipsi libri inueniunt eo quod de syro sermone
 translatus ē. & quartus sit ab esau. & reliqua que ibi cō-
 tinentur in hebreis uoluminibus non habentur. Iob tam in
 uerbis quā in passionib; suis. xp̄i & eccl̄e exp̄ssit imaginē.
 Uxor u^o ei carnaliū typū designat. qui intra eccl̄am positi
 spūaliū uitā morib; suis scandalizant. Amici u^o ei speciem
 habent hereticorū. figurā tenentes puer sororū dogmatum.
 Benedixerunt p̄maledixerunt. filii dī. angeli boni. Sathan
 hebraicū ē. & impiatur aduersarius siue contrarius. Affi-
 rit sathan. eo enī intuitu quo cuncta d̄s spūalia conspici.
 cū etiā uidit ut illud. Oculi dñi contēplant^{ur} bonos & ma-
 los. Visus ē s; non uidit. ut cecus aradis solis pfunditur
 cū lumen ei ipse non uideat. Unde uenit. Nescire dī
 regbare ē. ut illud. Nescio uos unde sitis. Vallasti circū-
 dedisti. munisti. Irruerunt sabei. filii chus nep̄. os
 chā fuerunt sex filii chus. saba & euila. sabata regina
 saba & chusa. Saba a quo p̄genti & appellati sunt sa-
 bei. Hi sunt & arabes. Pelle p̄pelle sic manū obponunt
 palpebris contra ictū ferientis. Os de osse non de ore.
 Testa ē t̄ra cocta. Testa hic fragm̄ uasis fictilis. Saniel
 dicta quod ex sanguine nascat^{ur}. Excitato enī uulnere
 calore sanguis in sanie iūtur. Nam saniel non fit. nisi
 u^o sanguis affuit. Saniel autē & tabes s; differunt. flue-
 re enī sanie uiuorū ē. tabes mortuorū. Sterquilini^{us} locus

Sathan

Testa. Saniel

Sterquilini^{us}

stercore plenus. Job unip̄tat. dolens eliphaz dī contēptus.
theman auster. Baldat uetustas sola. Syrch. loquens. Sophar
speculam dissipans. Naamat decor. Peat dies in qua natus
sū. Notū itaq; omnib⁹ ē diē in qua natus ē iob. nequaquā
tunc stare potuisse cū hec dix. Cur g̃ uir tant⁹ maledi-
ceret rei quā nequaquā subsistere non ignoraret. S; scien-
dū qđ sēptura sacra duob⁹ modis maledictū memorat. Ali-
ud uidelicet qđ approbat iudicio iusticię. aliud qđ dāp-
nat luore uindictę. P̄ diē nāq; natiuitatis omne hoc
tēpus int̄ mortalitatis intelligi potest. Non g̃ dixit peat
dies in quo conditus sum. s; in quo natus sū. Indie quip-
pe iusticię homo ē conditus. s; iam intēpe culpe natus.
Ac si dicat. Dies mutabilitatis peat. & lumen gēnitatis
erumpat. Peat antiquus hostis qui lucē p̄missionis
ostendit & peccati tenebras contulit. Peat. i. licentiā
temptandi amittat. Noctē illā tenebrosus turbo possi-
deat. Tenebrosus turbo hanc noctē possidet. qā aposta-
tam spm̄ a conspectu districti iudicis ad et̄na supplicia
pauenda illa tēpestas rapit. Non computetur in die-
bus anni nec numeret̄ in dieb⁹ m̄si. Antiquus g̃ hostis
sup̄bie tenebris p̄lis. aduentū quidē redēptoris conspi-
cit s; nequaquā adueniā cū electis redit. Sit nox illa soli-
taria qā tunc a frequentia sup̄ne pat̄e sepatur. Maledi-
cant ei qui maledicunt diei usq; leuathan. In ueti tran-
slatione dicit. Maledicat eā qui maledixit diē qui capti-
rus ē grandē cetū. Ant̄ xp̄e qui p̄meritū nox ē. diē se in-
fine mundi simulat. cū se quasi dñm hominib⁹ ostemat.
Qui parati sunt suscitare leuathan. Omnes qui ea que
mundi sunt mente calcant. diabolū qui & leuathan
i. additamentū eorum dicit. hominū scilicet contra se sus-
citant qā ei maliciā instigationē suę conūsationis inflā

Inēptatio nōi
amicor iob

Duob⁹ m̄s
maledictū diei

Leuathanē
sp̄m̄ maq̄s

Reges

Consules

Principes. Aurū

Abortiuū

Vincti

Cructe

mant. Cū regib⁹ & consul. ē. Reges sunt p̄dicatores scē ex-
clē qui & cōmissos sibi recte disponere & sua bene corpa
sciunt regere. Idē & consules q̄a extinctis peccatorib⁹ iure
consilii p̄bent. Qui edificant s̄ sol. Qui secretū cordis ac
desiderioꝝ terreneoꝝ tumultib⁹ defendunt. Qui replent
domos auro & argento. Principes. i. rectores. Aurū. sapien-
tiā. domos. conscientia. argentū. eloquiū uenustate dicit.
Eloquia dñi argentū igne p̄batū. Vel sicut abortiuū. dñm
di primordio edita multitudo bonoꝝ ex magna parte
noticie mē subtracta. Abortiuū absconditū nominatur.
Abortiuū ē quod ante plenū tēpus nascitur. & extinctū
p̄tinus occultatur. Ibi impij cessauerunt. a. t. id ē po-
pulus isrl̄ clamans crucifige. Ibi reuerunt fessi robo-
re. id ē q̄ in dñi fortitudine conualescunt. & app̄a uirtu-
te deficiunt. Vinctos dicit iustos qui in hac uita positi sūt
molestie corruptione sunt ligati. q̄a corpus quod cor-
rumpitur aggrauat animā. Exactor importunus est
ille p̄suasor. Paruus & magnus. Quo hic alius alium su-
perat. eo illic ali⁹ aliu⁹ retributione transcendit. In domo
patris mei mansiones multe sunt. Quare data ē misero
lux. Lux miseris dat⁹ quando hū qui sublimia contem-
plantes esse se miseros in hac p̄grinatione agnoscunt cla-
ritate transitorie p̄spicitis que lucis nomine appellatur
accipiunt. & cū ualde defleant. q̄a tarde ad patriam
redeunt. tollerare insup̄ honoris onera compelluntur.
Effodiunt thesaurū illi qui mortificationē suā plene p̄-
ficere appetunt. Thesaurū ū in sepulchro gaudentes que-
rimus cū scē sc̄pturę paginas p̄ memorias & exempla p̄-
cedentū patrū diligenter p̄quirim⁹. Viro cui⁹ abscondi-
ta ē uia. qui & si considerat. in qua sit uite qualitate ta-
men ad quē finē tendat ignorat. Circumdedit eum

ds tenebris. Tenebris homo circūclatur. quia quāvis cēles-
 ti desiderio ferueat q̄de semetipso sit dispositū int̄sec̄s
 ignorat. **Leuathan** ē serpens in aquis. diaboli significans.
 & interpretat̄ additamentū eorū. **Consules** a consilendo qd̄
 sic pat̄ filiis. ita illi consulebant rei publice. **P** consules
 qui suscecti erant in locū consuli. **Tumultus** quasi tumor
 mutus. **fessis** quasi fissis. & **fessis** ē in corpe. **lassis** &
 animo & corpe. **Vacillantes**. instabiles. **Tygris** uocata
 p̄ uelocitate. Ita enī p̄se. & medi. & gr̄i sagittā uocant.
Est autē bestia uariis distincta maculis. uirtutē & ue-
 locitate mirabilis. **Nas** magis hircania gignit. **In. lxx.**
 int̄p̄tationib⁹ p̄ tigr̄i. de murmicoleon. **Formicaleon**. **for-**
 micalleon uocat̄ uel q̄a ē fornicariū leo. **Formica** pari-
 ter & leo. **Leo** autē & formica uocat̄. q̄a aliū animantib⁹
 ē formica. formicis autē leo. **Est** enī animal paruulū
 formicis satis infestū. q̄a se in puluere abscondit. &
 formicas frumenta gestantes int̄ficiat. **Significat** autē
 p̄ hec animalia iob & uxore & filios. quasi iam rapaci-
 tati eorū obuiā tū sit. **Tinea** uestimentorū uermis. dicta
 quod teneat. & eo usq; infideat ut corrodat. **Inde** &
 p̄max qd̄ in eandē rem identidē urgeat. **Nichil** intra sine
 causa sit. q̄a desidiosus sepe idcirco ingenū accipit. ut de
 negligentia uisus puniat. q̄a qd̄ sine labore assequi potu-
 it. scire contēpuit. & de humo non eḡ. d. **Uī** p̄ occultā men-
 tū merita apta p̄deunt flagella penarū. de humo ^{dolore} non
 eḡ. d. q̄a sensus n̄i malicia exigit. ut aerebus insensibili-
 bus feriat. **Nequa** enī pena de ea nascit̄ creatura que p̄-
 cūtat. s. de ea p̄culdubio que peccando uim p̄culsiōis ex-
 tor sit. **Visitant** speciem tuā. n. p. **Species** n̄a ē p̄ximis nost̄.
Quando ei infirmitati condescendim⁹. n̄am speciem uisitant.
Aceruis tūci cumulus. **Calamitas** acadendo **Slatera** nom̄

Leuathan

Consules

Pconsules

Tumultus

fessis

vacillare. tigris.

Formicaleon

Tinea

Pmax

aceruis. calamitas. Slateria.

Onager

Insulsi

Torrens

Pruina

Theman

Saba

Pupilli

Cete

Suspendiv

Salua

Scirp

ex numero habens. qd duab' lancib' & uno in medio shilo li-
brata equalit' stet. Onager imptat' asinus ferre. On qppe
greci asinu uocant. agria feru. Hos affrica habet mag-
nos & indomitos. & in deserto uagantes. Singuli feminaru
gregib; p'sunt. Nascentib' masculis zelant. & testiculos eor-
um morfu detrimant. Quod cauentes matres eos in secretis
locis occultant. Insulsus sine condimento salis. quasi insalsus.
Torrens e aqua ueniens cu impetu. Vici' aut' torrens. qd
pluuia crescit. siccitate torrescit. Pruina e matutini tem-
poris frigus. aburendo nomen accipiens. qa sicut ignis urit.
Pur' eni gce latine ignis. Urere eni & ad frigus & ad solem
p'inet. Considerat' semita theman itinera saba. Theman
austrer. saba reg' imptat'. Qui dissoluta mente ea que tre-
na sunt appetunt. nec liberos gl'ius ad dm pdunt. ipsi se
sunt inordinatis actib' ligant. Expectate paulisp. i. habe-
te patientia qui du p'sentis uite breuitas quasi diu p'sene-
ratur' diligit. ab etna spe animus frangit. s; repente una
finient. etna inuenit que uitare nequeat. Confusi sunt qa
speraui. Cu bonor' mens interius figit. & nequaq' malis exte-
riorib; adima reclinatur. p'ior' mentes confusio occupat.
Conciunatis componitis. Pupilli dicti quasi sine oculis. hoc
e parentib' orbi. Hu aut' uere pupilli dnr. quor' patres
ante decesserunt qua ab his nomen acceperunt. Ceti orbi uo-
cantur. Cete dicta t o k h t o c k a t a k h t a i. hoc est
ob immanitate. Sunt eni ingentiu genera beluaru. & eq-
lia mortui corpora. qualis cetus excepit iona cuius alius tan-
te magnitudinis fuit ut instar obtineret inferni. Sus-
pendiu eleuatione intentionis ad dm. Suspendiu e qd ab
imis suspendit. Ossa mea. fortitudo corporis. Salua ex capite
mos labit. ab ore inuentre gl'it. Ieiunium hominis salua
serpens si gustauerit moritur. Scirpus aquo segetes regunt

sine nodo. Lat' scurp⁹. teutonice: schiluf. Carye herba acu-
 tissima & durissima sparto similis. Vnde & caretū dicit^r.
 locus ubi habundat. Spartus autē frutex ē virgosi⁹ sine
 foliis. Volumina enī fumū quę ex eo fiunt aspa sunt. Tela
 a longitudine dicta staminū. cui⁹ diminutiū ē telaria.
 Aranea ē uermis ab aeris nutrimento uocata quę exigu-
 corpe longa fila ducit. & tele semp⁹ intenta nūquā desi-
 nit laborare. ppetuū sustinet in sua arte suspendiū. hu-
 mectus humidus. madidus. Arcturus. sydus post caudam
 maioris urse positi⁹ in signo booti. Vnde arcturus dictus
 ē α κ ι ο γ γ α. quod sit p⁹ urse caudā. Hic autē in ac-
 re celi fixus. septē stellis in se reuolutis rotat^r. Ort⁹ autē
 autūpnali tēpore. Quod signū etiā plaustrū uocat^r. quia
 in modū uehiculi uolunt^r. & modo tres ad sūma eleuat. uū.
 inclinat. m. uū. eleuat tres inclinat. Hic nunquā mergi-
 tur & dū in ipsū reuolut^r nox finitur. Bootis autē stella ē
 quę plaustrū sequit^r. Quę etiā ab antiq⁹ artofilar. i. custo⁹
 urse. siue minor arctur⁹ dicta ē. Hanc inspectant p⁹cipue
 qui nauigant. Hī eā septentione dixerunt. Triones p⁹p⁹
 sunt boues dicti qd terrā terant quasi triones. M⁹ mor ur-
 sa cinosura. maior elice uocatur. Orion dī ab urina uel
 ab inundatione aquarū. Tēpore enī hyemis ortus. ma-
 re & tras aquis & tēpestatib⁹ turbat. Ante tauri uestigia
 fulget. Hanc latini iugulam dicunt. quod sit armata
 ut gladius. & stellarū luce terribilis atq; clarissima. Inq⁹
 si hec omnia fulgent. serenitas portendit. si obscurantur
 tempestas cernit^r imminere. Yade dictę apotōh y o t⁹
 . i. a fūco & pluuiis. Nam pluuię gē dicunt^r yedlos. Ortu
 quippe suo efficiunt pluuias. Vnde eas latini fuculas
 uocant. Sunt autē in fronte tauri septē. & uernali tem-
 pore oriunt^r. Interiora aultri signa australia quę cernē

Carye

Spart⁹
Tela

Aranea

humect⁹
Arctur⁹.

Booti

Trione

Orion

yade

Interiora aultri.

Lac
Casey

Pulli

Lucifer

Lampas

Predo
Balthus

Renes

Optimate

ypocrita

Emigna

Alluvio

Arconio

non possum? Multiplicavit vulnera mea etiam sine causa.
Vulneratum se sine causa asserens. hoc de se foris loquitur.
quod de illo veritas in occulto testatur dicens. Comovisti
me aduersus eum ut affligerem illum frustra. Lac a colore lacteo
nomen accepit. Greci enim albu lecoten dicunt. Caseus quod
carrat sero dictus. Seru enim ei omne deductum ut pon-
deribus urgeat. Seru autem est aqua que de caseo exit.
Pulli dicuntur omnium avium nati. s; et omnium animalium et
quadrupedum. et homo parvus pullus dicitur. Recentes ergo nati
pulli dicuntur. eo quod polluti sint. Unde et uestis nigra pulla
dicitur. Lucifer dictus eo quod inter omnia sydera plus
lucem ferat. Est autem unus ex planetis. Hic prope et iubar
dicitur. eo quod iubar lucis ostendat. Lampas flamma est inuertice
lucens. dicta quod lambentis motum ostendere indeatur.
Predo est quod populando alienam provinciam inuadit. ab abi-
gendo preda dictus. Balthus est cingulum militare dictum
quod ex eo signa dependent ad demonstranda summa mi-
litaris legionis. i. sex milium sexcentorum ex quo numero
et ipsi constant. Unde et balthus dicitur. non tantum quo
cingitur s; etiam aquo arma dependent. Renes autem uar-
ro dictos. quod rui ab his obsceni humoris ducuntur. Ha-
uene et medulle tenuem liquorem defudant in renibus.
Inglorios sine gloria. Optimates dicti. quod sint electi. Op-
tare enim eligere est. Animum in manibus portare est. inten-
tionem cordis in opere ostendere. Ypocrita græco sermone
in latino simulator interpretatur. qui bonum se palam ostendit.
Ypo enim falsum christum iudicium. Emigna questio obscura
In neruo. in tumulo. in compede. Alluvione inundatione
aqua rum. Alluvio est consuetio riparum ex aquis.
Donec atterat celum non eingulat quia nisi mundi huius
finit uenerit. humanum genus in fine resurget. Arco-

mtoſ. pturbatoſ. Tyrannuſ crudeliſ impiuſ. Aruina. ad
 epiſ pinguetio. Artuſ dicti. quod colligati inuicē neruſ
 coartantur. i. ſtringunt. Quoꝝ diminutiui ē articuli.
 Ruge contractio citiſ uel ueſtimentoy. Opulentuſ. opi
 biſ pleniuſ. Sate ꝑſincopā. hoc ē ꝑ ablationē medie
 luteri. u. ab eo qd ē ſalutē. & ē expletua conuinctio.
 Rete uocati. ſine aretinentiſ piſcibꝫ ſine areſtibꝫ qbz
 tenditur. Omuſ autē rete. ſimplagum dicit. a plagis.
 Nam ꝑꝑꝫ plaguſ dicimꝫ. funeſ illoſ quibꝫ retia tendunt
 circa unā & ſumā partē. Pedice ſunt laquei quibꝫ pede
 illaqueant. & dicte pedice. quod pedes capiant. Decipu
 la. a decipiendo uocatur. Sic enī decipula ponit. ut dū
 eſca oſtendit. ipſa nequaquā uideat. Inedia. fameſ. Coſta
 qdā appellari putant. quod ab ipſiſ interiora cuſtodi
 antur. ut tota mollicieſ ueniſuallata ſeruet. Cutiſ eſt
 que ꝑma in corpe ē uocata quod ipſa corpi ſup poſita
 incuſione ꝑma paciatur. Cotiſ enī ꝑꝑꝫ incuſio dī. Sulphur
 uocati quod igne accendit. Vr. enī igniſ ē. Hā uſiſ eiꝫ
 & maqſ ſeruentibꝫ ſentitur. Neqꝫ alia reſ faciliuſ accendit.
 Maſcit in inſulſ eoliſ. inter ſiciliā & italiā quaſ ardere
 dicunt. Inuentur & in aliſ lociſ deſoſſi. Genera eiꝫ tri.
 Vini quod ſodit & tranſlucet uiretqꝫ quo ſolo medici
 utuntur. Alterū quod appellant glebā. uſibuſ tantum
 fullonū familiare. Tereu liquor ē. Uſuſ eiꝫ ad lanaſ ſub
 fiendaſ quod candore mollicieꝫ ꝑſtat. Quartū ad lici
 ma conficienda maxime aptū. Sulphuriſ tanta uſiſ ē ut
 morboſ comitialeſ deꝑhendat indore ſuo. Impoſitiſ ig
 mibꝫ exardeſcent in calice uini ꝑrunaqꝫ ſubdita. circūla
 ti pallore uelut deſunctoy reddit. Plateꝫ ꝑꝑꝫ ac
 latioꝫ ciuitati uſiſ ſunt. iuxta ꝑꝑꝫtateꝫ greeꝫ lin
 gue a latitudine nuncupate. Platoſ enī greeꝫ latum

Tyrann. Aruina.

Art

Ruge

Opulent

Sate

Rete

Simplagii

Pedice

Decipula

Inedia. Coſta

Cutiſ

Cotiſ. Sulphur

Platee

Inquilini
Silex
fel

Aspis

vipa

mel

Butyrū

luet. vagina
Bos

vacca

Palea

dicunt. Inquilini quasi incolentes aliena. Non enim sunt
propria sedē. sed intra aliena habitant. Silex ē durus lapis
dictus quod exaliat p̄ter ignis. fel dictū quod folliculum
sit gestans humore quod uocatur bilis. Unde melancolia.
Greci enim melan nigrū. fel uero colen dicunt. Aspis uocata
quod morfu uenenato interimat et aspgat uenenum.
Ios enim greci uenenum dicunt. Vipera dicta. quod uia pariat.
Nam cum uenit et ad partū intumuerit catuli non ex
spectantes maturā naturę solutionē corrosis et laterib;
ui erumpunt cum matris interitu. fertur autē quod masculini
ore inserto uipere ori semen expuat. illa autē exuo-
uptate libidinis inrabiens uersa caput maris ore recep-
tum p̄cidat. Ita fit ut parens uterque peat. masculus dū
cont. femina dū parit. Mel g̃c̃ appellatiōnis. Quod ab
apib; nomen habere p̄batur. Nam apes grecę mellese
dicuntur. Butyrū ex animalū lacte colligitur. Quāq;
autē sit lactis natura tamen iam pinguior et crassior
et solidior materia est. Quod tamen aut frequenti ag-
itatione aut concussione assidua cont. inf̃ et solidatur.
Deniq; cum sit seruū de lacte sepatur. et oleū de butyro
efficitur. Luet hoc ē penas p̄soluet. Vagina dicta eo quod
in ea mureo et gladius baiolet. Bos g̃c̃ loen dicunt. Hunc
latini trionē uocant. eo quod trā terat quasi terrio-
nē. et ē cōmunis generis. Non abortiuit non p̄iecit mor-
ticinū. Vacca dicta quasi boacca. Est enim qualitate mo-
bilium nominū. ut bos uacca. sic leo leena. draco dracena.
Palea uocari aq̃b̃tā dicitur. quod palo uentilet. ut frum̃ta
purgent. Gentiles autē paleā aquadā pale frugū inuen-
trice nominauerunt. Quā ceterē cē uoluerit. Itē alii
apabulo nuncupatā cē dicunt paleā. q̃d ea p̄mū sola in
pascendis animalib; p̄bebat. Cui natura ē contrario

tantū ē frigida ut obrutas mues fluere n̄ sinat. adeo cali-
 da ut maturefcere poma compellat. **M**edulla uocata qđ
 madefaciat ossa. Irrigat enī & confortat. **C**ongeries. con-
 gregatio. **C**ocytus. locus inferni dictus gēa uicpitatione apo-
 tukokin. i. aluctu & gemitu. **P**hilosophi g̃ quasi umbras
 quasdā de ueritatibꝫ luce tenentes coccyon flumiū apud in-
 feros currere putauerunt uidelicet designantes quod hū
 qui digna doloribꝫ ^{opera faciunt} in infernū ad luctū decurrunt. Qui
 enī in dō confortari remittit. ad luctū anime fortiter
 tendit. qā luctus ē non uiroy. s; p̃p̃e feminariū. **G**larea
 u lapillos fluminū appellare consueuimus quos aqua deflu-
 ens trahit. **Q**uoy. noīe. reprobos uocat. qui semp̃ in suis uolup-
 tantibꝫ deorsū labuntur. **P**ost se omnē hominē trahit. &
 ante se innumerabiles quidē carnaliū trahit. non tamen
 omnes. qā cotidie ad uitā reuertunt̃ acarnali ope. **P**ost
 autē cū corā carnaliū oculis miranda p̃digia fecit. non iā
 innumerabiles. s; omnes post se trahit. qā qui in p̃sentibꝫ
 delectant̃ ^{bonis} potestate illi absq; retractatione supra se susci-
 piunt. **L**acerti sunt musculi brachioy. **B**rachia a fortitu-
 dine dicunt̃. **B**ari enī g̃ forte & graue signū. **S**ubānnabi
 irridebit. **N**on habentes uelamen ampt. lapides. **U**elamen
 tegmen boni opt̃ accipimus. lapidū autē nomine fortes
 intra scām ecclām uiros intelligimꝫ. **Y**mbres montū sunt
 uerba doctoy. **V**im fecerunt & res ad hereticos p̃tinet. **M**e-
 ridiani sunt. requiescebant inferuore diei. **G**ygantes dicti
 iuxta gēi sermonis etymologiā q̃ eos gegines estimant. i.
 terrigenas. eo qđ eos fabulose tra parentis immensa mole si-
 miles s̃ genuerit. **G**e. h. tra appellat̃. **O**bstetricantē segre-
 gantē. **M**etaphora ab obstetricibꝫ. **C**oluber dict̃ ab eo quod
 colat umbras. i. qđ in lubricos tractus flexibꝫ sinuosos laba-
 tur. **N**ā lubricū dīr q̃cqd labit̃ dū tenetur. ut piscis. **L**ocū

Medulla

Congerie?

Cocyt?

Glarea

Lacerti. Brachia

Subānnabi

Meridiani?

Gygantē

Obstetricantē

Coluber

Saphir⁹

Gleba

Institor. Abiss⁹

Obrizv

Argentū. Sardonix

Pecella

Lux. Lūm

Tenebre

Silentiv

Sulc⁹. iustū

etiā in quo labit^r lubric^r dī. Terra de qua oriebat^r usq^{ue} sub
uersa ē. Panē indea dare consueuerat. quē legis uerba p
ferebat. s; hęc in loco suo ignē subūsa ē. qā fidelū signa
conspiciens inuidiē se facē concremauit. Saphir⁹ uis cerule⁹
ē cū purpura aeris specie p̄tendens habens pulueres aure
os sparsos. optimus apud medos. nusquā tam p̄lucidus. p
hos lapides scōz fortū mentes accipiunt. Gleba dicta qd
sit globus. Pulueris enī collectione compingitur. & in uno
glomerē adunat. Terra enī ligata gleba ē soluta puluis.
Institor. negotiator. Abiss⁹ ē p̄funditas aquarū impene
trabilis. siue spelunca aquarū secretū equib⁹ fontes uel
flumina p̄cedunt t̄que occulte subteunt. Vnde & abyssū
dictus. Nam omnes aque siue torrentes p̄ occultas uenā
ad matrem abyssū reuertunt. Obrizv. qd obradiat splendo
re. Est enī coloris optimi. Quod hebrei obuz. gēi kanon.
uocant. Argentū gēi. argiron uocant. Sardonix ex duob⁹
nominū societate uocatus ē. ex omnis candore & sardi
tibus colorib⁹ subteriore nigro. medio candido. superiore
mineo. Pecella ab eo quod p̄cellat. i. p̄cūiat & euellat. fit
enī uis ueni cū pluua. Lux ipsa substantia lumen quod
aluce manat. i. candor lucis. Tenebre dicte. qd teneant
umbras. Hic autē sunt tenebre. s; ipsa absentia lucis te
nebre dicunt. sicut silentium aliqua res est. s; ubi sonus
ab ē silentiū dicit. Si osculatus sum manū. In osculando
manus grā uenerationis expūit. Quod dicit se non oscu
latū manū fuisse solem & lunā non se adorasse manifestat.
Sulcus a sole & sote uocatur. quod p̄sensius solē capiat. Mus
tū ē unū ē lacu statū sublatū. Viciū autē credimus iustū
quod in se lūm & t̄ā habeat mixtā. Nam mus terra. vn
de & humus. Cur tanta uis feruoris ē in uasa quamuis
grandia ex eo plena absq; spiramine repleta ilico dirūpat.

Et videbit faciem eius in iubilo. Iubilum dicitur quando ineffabile gaudium mente concipitur. quod nec abscondi possit. nec sermonibus aperiri. & tam quibusdam moribus prodicitur quamvis nullis proprietatibus exprimitur. Unde dauid propheta electorum animas tantum gaudium mente concipere. quantum sermone non valent aperire ait. beatus populus qui scit iubilationem. Non enim ait qui loquitur sed qui scit. quia sciri quidem iubilatio intellectui potest. sed dictu exprimi non potest. Sentitur quippe per illam quod ultra sensum est. Viri cordati hoc est sapientes. Nocte pertrahere est. ut probus populus ascendat. si pro negligentia agitur. ut doctorum & fortium loca percipiant. Ether est ipsius elementum ethera splendor etheris. & est grecum & super. Stilla est gutta que cadit. Inter stillam & guttam hoc inter est. Si stat aut pendet de tectis vel de arboribus glutinosa gutta est. dum autem ceciderit stilla. Et stillicidium quasi stilla cadens. Styruus enim grecum est. id est gutta inde diminutivum stilla. Pluvia dicta eo quod fluat quasi flumina. Nascentur enim de terre maris anhelitu cum altius eleuatus fuerit aut solis calore resolutus aut in ventorum compellitur stillat in terras. Cardio est locus in quo uertitur ostium & semper mouetur dictus apotheca kapaxiac. quod sicut cor totum hominem ita ille incunctis iamam moueat & regat. Unde & puerbiale est in cardine rem esse. Bestie dicte aui qua ferunt. Lumbrici ob libidinis lasciuia dicte. quia uiris causa uoluptatis corporis in ipsis est sicut in umbilico feminis. Concant quasi concantus. Ibices dicte quasi auces eo quod instar auum archa & excelsa teneant. & in sublimi habitent. ita ut de sublimitate uix humanis obtinere possint. Unde & meridiana pars. ibices aues uocat. & supra Idem & capree quas greci eo quod acutissime uideant recte pondreas appellant. Rinoceron interpretatur in mare cornu.

Iubili

Ether

Stilla

Stillicidium

Pluvia

Cardo

Bestie

Lumbrici

Concant? Ibices

Rinoceron

Strucio

vah

Equi. Caball⁹

De natā equoz

vehemoth

Leuiathan

umbilic⁹

Nervi

Idem ē monaceron .i. unicornis. Strucio greco nomine dicitur
eo quod sit animal infirmitudine auri pernas habens. tamen
de terra non altius eleuetur. Oua sua negligit. s. pecta tan-
tūm fori pulueris ammant. vah. interiectio exultantis. In
sultantis. Equi dicti. quod quando quadrigis. & supra. Cabal-
lus similiter. Qui ē sompes quā pedib⁹ sonat. Vuaritas equoz
multa. Exultant incampis. odorantur bellū. exultantur so-
no tube. ad plū uoce accensi. ad cursum puocantur. dolent
cū uicti fuerint. exultant cū uicerint. & solū equū pter
hominē lacrimari. & doloris affectū sentire. exptū ē. Unū
locutus sūt. e. a. In noueris uerbis iob. si diligēt inquirim⁹
nichil reprehensionis inueniemus. S. unū loqui illicitū ē. res
flagello dignas agere aliud loqui ē. etiā de flagello murmu-
rare. Ac si dicat. Rectū quidē me inter homines credidi. s.
te loquente ante flagella prauū. & post flagella me rigidū
inueni. Quib⁹ unū ultra non addo. quā iam nunc quanto te
loquente subtilius intelligo. tanto memet ipsū humilius in-
uestigo. Vehemoth ex hebreā uoce in latina lingua animal
sonat. Ideo autē drabolus uehemoth. .i. animal dicitur. quia
de excelsis ad terrena cecidit. & pmerito suo ut animal bē-
tū effectus ē. Ipse ē. & leuiathan. Quē feci tecū. Rerū quidē
substantia simul creata ē. s. simul p species formata non est.
Subtili autē discussione simul factū angelū hominēq⁹ cog-
noscamus. simul uidelicet non in unitate. rēps. s. cognitio-
ne rationis simul p acceptā imaginē sapientie. & non simul
p conuictā substantiā forme. Umbilicus ē medius locus
corporis. dictus quod sit umbo illoz. Unde & umbo appel-
latur locus in medio chyppei. Ex eo enī infans in utero pen-
det. ex eo etiā nutritur. Nervi uincta. Nervi agē appē-
latione deriuati. quos illi neutra uocant. Alii latine uo-
catis neruos putant. eo quod artūū conuictiones inuicē

his inhereant. **M**aximā autē uniuersā substantiā neruos facere
 certissimū ē. Nam quanto fuerint densiores tanto propius
 augescere firmitatē. **P**lexi sunt colligati. nodati. **C**artila-
 gines. ossa molha. & sine medulla. quod genus auriculę &
 narū discrimen. & costarū extremitates habent. siue op-
 cula ossū. quę mouent. Et dicti cartilaginei. quod leui at-
 ritu carent dolore. diu flectuntur. **P**rius uero marū di-
 uehemoth dī. quia nimirū cū cuncta creans faceret. hunc
 p̄mū condidit. quē & reliquis angustis eminentiorē fecit. **C**a-
 lani. canna. harundo. **I**umperis gē dicta. **R.** supra.
Salix dicta. qđ celeriter saliat. i. crescat. **C**uius feminis
 hanc dicunt esse naturā ut si quis illud in poculis hauserit
 & feminas infecundas efficit. **H**amul. uncus. qđ gē hanc str-
 dī. cū aspiratione scribe. **S**udes sunt fustes ex utraq; par-
 te acuti. **S**ines dicti qđ antea in usum humanis fuerint cir-
 cumdati cera. **V**nde & funalia dī. **G**urgustū casses breui-
 fine ubi pisces mutant. **C**assus uero genus uenatoris retis ē. dic-
 tum qđ capiat. **H**inc ē quod incassū dicim. i. fine causa quasi
 fine cassib; fine qđ; uenatio inanis ē. **S**ternutatio ē cū infla-
 tio a pectore exurgit. quę cū aditū pos non inuenit. cerebrū
 tangit. & congestū p nares exiens. totū caput concutit. **I**ncus.
 in qua ferrū tundit. acudendo dictū. **C**udere autē ē. cedere.
 i. ferre. **T**horax. lorica. **F**unda a lapidib; fundendis dicitur.
 quę gē balea dī. **B**ullunt. exundant. feruescunt. **C**inis ab
 incendio dī. **T**ybia excoctas in frigida ferunt. **H**as diu qđ
 dem tantū funerib; adhibitas. mox & sacris genitaliū. **T**ybia
 autē appellatas putant qđ p̄mū de ceruicis tybis cruribusq;
 humuloy fierent. **D**einde p abusione ceptas uocari etiā qđ
 de crurib; ossib; essent. **H**inc & tybicen tybiarū cantor.
Fili quoq; nati sunt iob. vii. & tres filię. **Q**uocauit p̄mā
 diē. secundam casia. tertiā cornu tybi. **P** filios & filias iob. uni-

Plexi. Cartilagi-
 nes

Calani
 Iumper?
 Salix

Ham?
 Sudes

Gurgustū
 Cassis

Sternutatio

Incus

Funda

Cinis
 Tybia

De filiis & filiabus iob.

^{hōi}
 uerū genus accipimus. Homo nāq; quasi dies ex conditione cla-
 runt. qā hūit auctor suus ingenitū innocentie splendore
 respicit. s; sponte sua ad peccati tenebras lapsus ē. Nomen scē-
 casia ut qā pma exiit dies. p dignitatē scēta sit casia pfra-
 glantiā fortitudinis ex grā redēptioms. Tcia filia cornu libi
 uocatur. Et in hoc laudantiū cantus expmūt ut ueraciter
 impleat qd scēptū ē. Cantate dño canticū nouū. yret. Se-
 melcha uxorē nachor fr̄is abrahā p̄mogenitus natus ē hui.
 scēd̄s bur. quē. lxx. haur transferre uoluerunt. Ex huius
 genere ē balaām ille diuinū ut hebrei tradunt. qui in lib̄
 iob dī heliū p̄mū uir scēd̄s ē pph̄et dī postea p̄mōbedientiā
 ē auaritiā munerū dñi israheli maledicere cupit diuinū
 uocabulo nūcupat. dīq; in eodē libro. Et uirū heliū filiū
 barachiel burztes. de huius uidet̄zet buzi radice descendit.
 Significat autē eos qui in ecclā positi arrogant p̄dicant. ē
 p̄timorē cordis. ac scientie fastiū qdqd pferunt. supbie ex-

N AASOR. De. T O B I A. P̄plis ostentant.
 mont ē. Impiret t̄bueret. P̄selas. gē. lat̄ aduenit.
 talentū suū p̄pondus phibet̄ ingredit̄. Nā nichil ē
 calco minus. nichil talento maior. Apud romanos autem
 triū generū habetur minimū. l. librarū mediū. lxx. ii.
 suū. c. xx. Cyrographū. cautio manu scēpta. Accubitus
 ubi ad cybos sumendos cubatur. Sepulchrū a sepulto dic-
 tū. Prius autē q̄sq; in domo sua sepeliebat̄ postea uentū
 ē legibus ne fetore ipso corpa uiuentiū mēficere. Pran-
 dium ab apparatu edendi dictū. P̄p̄e autē ueteres pran-
 diū uocabant omnē militū cybū ante pugnā. Vnde est
 illud ducis cuiusdā alloquiū. Prandeam̄ tamquā apud in-
 feros cenatur. Azarias auxiliū dñi. ananias saluans
 grā. Vale uerbū saluans. Brancia ē quā habent p̄scel
 in confinio capitis ē corporis. Exemera. emiscera. Extricat

P̄selas
 talentū

Cyrographū
 Sepulchrū

Prandiū

Azarias. Ananias.
 vale. Brancia
 Exemera. Extricat

exminat. effugat. Consobrinu uocati. qm aut ex sorore. aut
ex duab' sororib; sunt nati quasi sororini. De cassidili de sac
cello. Posteritas quasi posterior etas. ppagatio filioꝝ & ne
potu. Tulerunt eu in parte. in secretu locu. Sacramentu
.i. secretu. Saphirus aeru coloris e. Smaragdus uiridis.

Consobrinu

Cassidile

Sacm̃tu.

Saphir? Smaragd?

M i s y d o n e a **De plogo In lviit.** **Re.** Supra.
.i. non apta. Ex actioni exquisitiom. Sepositis. seorsu
positis. Lucubratiuncula. unius noctis inglantia. Lu
cubru uocatu qd' lucet in umbra. Est eni modic' ignis q
solet ex tenui stuppa cetraq; formari. Artabar angustabar.
Expressi exposui. **De LIBRO. LV B I T.**

functioni. Sepositi

Lucubratiuncula.

Artabar.

Expressi.

E t e i s u e r e t. uindicaret. Expeditione. psec
tionē ad bellu. Stipendiꝝ apparat. Hilaris uer
naculus. sine uxore. Ange. nomen montu. Sobal
nomen iuri unde oriebatur gens illa. Fundibularu qui lapi
des de fundis iaculant. Funda aute dicta quod ex se fun
dat lapides. Vicissitudine. comutatione. Pcrepidine. psu
mitate. Ad apice. ad summa parte montis. Contis. hastis. Con
tus ferru. non habet. s; tantu cuspide acuta e. Comtu aute
quasi comtu. Est eni comu acuta rotunditas. Trudes au
haste sunt. cu lunato ferro. que grece aplustria dñr. Tru
des aute quod trudunt & detrahunt. Vug. ferratasq; tru
des. Abra nom ancille. Discriminauit. per crines diuisit. Vis
criminalia ornamenta sunt capitis mulieru ex eo quod ca
pillos auro discernant. Na discriminare diuidere dicit.
Sandalia calciamta que non habent desup coru. Dext
riole comunes sunt uiroru & mulieru. Armille aute ppe
uoruu sic ingenesi legit de iude armilla. Lila ornam
ta in modu lili contexta. T in manu liliu portans sicut
mos e flores in manu gestare. Ascopa flascone. & e similis
utri de coris facta sic scorta hnt. Lappates sunt olle mi

Ange. Sobal.

Fundibularii

Cont?

Trudes

Abra

Discriminalia

Sandalia Dextrio

le. Armille

Lila

Ascopa

Lappates

Polemta. Conopeū

Culix. Industria

Scā dñi

Baptista. Pugio

Truncus

Tytan

Archivus

Thema

Tenor

Pfecti

Nemus

Constitu

norel. Audui in cuiusdā libro incipiatū quod lappates ēē cybus olerib; confectus. Polemta farina subtilissima. Conopeū rete ē quo culices excluduntur. in modū tentoriū. quo magis alexandrimi utuntur. qā ibi ex nilo copiosi culices nascuntur. Vnde & conopeū dicitur. Nam conopea egyptus est. Item culix cornix hebraice dicitur. Industria sapientia & solertia. Scā dñi. pñcias uel decimas. Baptista. lauabat. Baptista gēc latine intinctio dī. Pugio apungendo gladius bis acutus. Truncū p truncatū sine capite. Truncus media pars corpis. a collo usq; ad inguem. Truncus sustinetur coxis & genibus cruribq; Tytan sol. Qui sic superbi sunt ut altitudinē solis se equatos putent. Tytanas autē quosdā ferunt ingēia robustos fuisse. & excellentes uiribus populos quos ferunt fabule ab uata contra deos trā ad eius ultionē creatos. Vnde & tytanes dicti sunt a π ο τ ο τ α γ γ ε δ ε. i. ab ultione quod quasi ulciscēde trā causa indeos armati existerent. Quos fabule aious bello superatos atq; extinctos fingunt. iactis exelo fulminib;. Prīmū autē genuit trā gygantes. scdm fabulā. Quib; asuperis ppter supbiā quod celū irrupē intenterent. ultionē eis multationē eoꝝ genuit tytanas. *De plogo in hester.*

Dē. archivus. de bibliothecis uel armaris ubi publice cartę seruabantur. Licuans extollens. Ex pñsius translulit manifestus exposui. Lacinio. panno lacerato. Thema norma. Tenor similitudo. Affectamus

S v s s s. *De Libro Hester* Desideramus ciuitas metropolis medorū fuit. Prefecti. pñores. dicti quod pñoria potestate pñunt. Inuestibulo orti. in atrio. Nemus animumib; nuncupat. quia pagani ibi ydola constituerunt. Sunt autē nemoia arbores maiores umbrosę frondibus. Constitu plan

tatū. Tentoriū uocatū. eo quod tendatur funibus & palis. Unde & hodie p̄tendere dicitur. Carpasim coloris. i. uiridis coloris. Carpasim color gēme uiridis. Parius lapis eximū candoris. ligdinus cognitio. Hic apud paron insula nascitur. Unde & parius nuncupatur. Magnitudo eius qua lanceas craterasq; non excedat. ungentis & ipse aptus. Lancas nomen uasis. Alero. puro uino. Mundum muliebre. Imbeamen muliebre. Multo enī tempore debuerunt ungi uariis pigmentis. & indui uestib' regalibus. illudq; dicebatur mundū muliebre. Perebruisse diffamatiū ēēt. Oleū myrtinū nascitur in india optimū. ita ut uolueres qui illud comedunt inoleastris capti ab hominibus. & una cū intestinis cocti. & panū occultati. ad manducandum odoriferā habeant suauitatē. Virtus amari dicta eo quod litorea sit arbor nimis amara. Hec arbor insolitudine & in saxosa humo nascitur. Ex qua etiā arbore maleficis artib; intra. id ē odia conentari dicuntur. Est autē apta plurimis necessitatib' mulierū. fur hebraice. latine fors. Scita p̄cepta. Scita sunt quę plebs tantum constituit. & p̄ptea uocata scita. quod ea plebs tantum sciat. Insolescat. crescat l' importunitatē p̄beat. Gaze thesauri diuitiarū. Hisan. apl. Adar. Martius. Basilice p̄us uocabant regū habitacula. unde & nomen hnt. Nam basileus rex. & basilice nominant quia ibi regi omnū dō cultus & sacrificia offerunt. Consistoriū a consistendo. Insomne. sine somno. Tyranni gr̄. idē & latine reges dicunt. Nam apud uetēs inter regē & tyrannū discretio erat. fortes enī reges tyranni uocabant. Hā tyro dicitur fortis. Nam postea in usum accidit tyrannos uocari pessimos ac impios reges. Princeps dictus acapiendo quod p̄mis capiat n̄ nomen tantū dignitatis. s; etiā ordinis.

Tentoriū
Carpasim.
Pari

Lanci. oiero. Mundū
muliebre

Oleū myrtinū.

myrt

fur
Sorta

Gaze.
Basilice

Tyranni

Princeps

Veredarii

Tripudiv

urna sextiv

Excedra

Ydra

Suppellectile
fiale vitru

Sciphi

Hathinnei

Veredarii nummi. auehendo q̄ festinant in equis currunt.
Habent pennas in capite. ut inde intelligat̄ festinatio
itineris. Tripudiv gaudiū. Inhabant infidiabant. Con-
uenirent. alloquerent. P̄ delatione. p̄ accusatione. Vir-
na uas aureū rotundū longū induobus fimb̄ subtili.
clausum undiq; exceptis foraminib; modicis in laterib;
h̄is intus characteres ac. xii. menses cū dieb; mensis unū
in eis descriptos. unde sortiuunt. Quicūq; mensis. P̄ dies
p̄mo p̄foramen uertente uase exierit. in illo quicq̄d con-
stituerunt facere pagunt. *De prologo In ES V R 4 p̄.*

Nec dum statui necdū desinui. Hui. studiere.
Extreme. maxime. Excedra fabulosū portentum.
dicunt enī quidā. q̄d uno ceso tria capita cres-
cerent. Hec serpens lat. excedra grece ydra uocatur.
Ydros grece. latine aqua uocat. Inde ydra aquatilis
serpens. Aqua ueti turgescunt. Quē morbi q̄dā dicit̄
boam. eo q̄d ex fimo bouis remediatur. Vicit̄ ydra mul-
torū capitū qualis fuit in lerna palude. p̄uncie archa-
die. S; hoc fabulosū ē. Nam constat ydrā locū fuisse
euomentē aquas uastantes uicinā regionē. In quo uno
meatu obstrueto. multi erūpebant. Qd̄ hercules inde
loca eadē exussit. & sic aquę clausit meatus. Victorq;
simon incendit. in ille in uirgilio q̄ fefellit troianos.

De Libro ES V R E.
A p̄ma die mensis ap̄t. Esdras sacdos & scriba legis
dī ascendit de babilone cū epl̄is regis & imp̄ma
die mensis quinta idus augusti uenit in ierlm. Suppel-
lectiles sunt res diuerse. fiale sunt uasa patula ad po-
randū. & dietę fiale q̄d p̄us ex utro fiebant. Utrum
enī grece yalen dī. Sciphi sunt calices minores. Hathin-
nei hebraice. ypodiaconi grece. subdiaconi lat. idō sic

uocati q̄a diaconib; subiacent. filii phares. Duo milia gene-
rationes numerat que in captiuitate nate sunt. Ioppe
oppidū palestiniū in t̄bu dan. maritimi. Tributū at̄buen-
do dictū. Vnde ē t̄būm quod plebibus iura t̄buant. Vec-
tigal t̄bitū. auēbendo dictū. fundamētū dictū q̄d fundus
sit edificii. Memores salis. i. mētinenti. Cōmentariis libi
memorialib; siue expositionū. Seditiones dicunt. seorsū
tiones. ē sunt contentionē que fiunt inter ciues. Lapi-
de in polito non t̄unso. T̄quadrato. Querimonia. frequēs
querela. Chorus. xxx. modior. Batul. amphora capiens. l.
sextarios. R. supra. Currus ē reda t̄ carrū. Cratere. t̄
cassure idē sunt. i. bichere. Paxillū ē fulcimentū. An-
no uigesimo artaxerxis negmas p̄ncerna de fufis castro
aduenit ierlm ē ducātū iudeor. xñ. annis habuit. qui
alio nomine ather satha uocabat. Elul. hebraice septēb.
Oppilate obferate. Roma tectū.

S s y s. oppidū p̄fidis. q̄d auunt memnomi frēm
constituisse. Dictū autē fufis q̄d imuneat fufe flu-
uio ubi ē regi cyri. fieu ē luxi. fiera ē ubertū
lacrimal funderē quasi fluere. Lugere etiā cū habitis
mutatione. Porta stercoreis. ubi stercorea p̄ciebantur.
Magistrat. iudices. senatores. ē dicti magistratus quia
maiores sunt reliquis in officiis. Optimates p̄ncipes. Op-
pilate clauē. Pagus p̄uincia. inde paganus. P̄scina sy-
loe. lac. syloe. Inueni librū censū eor. Aua editio. Librū
genealogie eor. Turrum fornorum. Vt q̄dā uolunt. for ē
ppū nom. Value modicus murus. ante portā. Bibat mus-
tum. Q̄dā codices habent mulsū. Mulsū ē portio ex aqua
ē melle myxa que ḡe melligratū uocatur. Beda. Gul-
sum est uinū melle dulcoratū. Libanū thus. Indomate
insolario. Collectā congregationē. senatores. iudices.

Ioppe

Tributū

Vecigal

fundamētū

Cōmentariis

Seditiones

Querimonia.

Chor. Bat

Curr. Cratere

Paxillū

Elul.

Roma

fiera

Lugere

Porta stercoreis.

Magistrat

Optimates. Opilate

Pag. P̄scina

Turri fornorum

value. mustū

omulsū

Libanū

Cethim

De antiocho illust

duces

Gymnasiū

Libatoria

Casleu. Machabe?

Oe terra cethim. Cethim unus fuit **De Lib Machabeo**
de posteris noe. filius iauan. filius iaphet. filius noe. et
cethinam insulam habuit que nunc dicitur cyprus ut iose-
phus testis ē et ab ea omnes insule et maritima loca cethim he-
braice nominant. Antiochus illustris q̄ fuit romę obses. dixe-
andro. xxx. ii. etatis sue anno regni autē. xii. in babilone mor-
tuo. surrexerūt p̄ eo. iiii. ei q̄ sibi impū dūderūt. Egyptū enī
ptolomeus lagi filius tenuit. Macedones philippus qui et aride-
fr̄ alexandri. Asye regnū antigonis. Syriā et babilonē et om-
nia regna orientis seleucus nicanor. Huic successit antiochus
sother. Sothero antiochus qui uocabat̄ theos. Huic seleucus gal-
unicus. Gallinico seleucus ceraunus. Cerauno antiochus magnus.
Antiocho magno seleucus q̄ et philopator. Huic antiochus epipha-
nes quē nē immanu habemus. Qui cū obses fuisset romę et
nesciente senatu p̄ dolū cepisset impium contra ptolomeū di-
micauit. Cui ptolomeo qm̄ iudei auxilio fuerunt contra
antiochū. iratus antiochus iudeos legē impugnat. fuit autē
filius antiochi magni fr̄ seleuci philopatoris p̄decessoris sui.
Gymnasiū. generalis exercitiorū locus. Tamen apud athenas
p̄p̄e locus erat ubi discēbat̄ philosophia. et sapientie exerce-
batur studiū. Nam gymnasium gr̄c. lat̄ dī exercitiū. hoc ē
meditatio. S; et palme et loca cursorū et athletarū gymna-
sia dicta. eo qd̄ illic homines infus artis studio exercentur.
Antea enī in locis certantes cincti erant ne nudarent. Post
relaxto cingulo repente p̄stratus et exanimatus ē quidā
cursor. Qua re ex consiliū decreto tunc archon yppomenes
ut nudi deinceps om̄s exercerent p̄misit. Ex illo gymnasi-
um dictū ē qd̄ iuuenes nudi exercent in campo. ubi sola tan-
tū uerrecunda opunt. Sc̄ificationē. templū. Libatoria ua-
sa in quib⁹ libamina offerunt. In diabolū inadiutur. Com-
muna immunda. Casleu. decēb. Machabeus amachabea ma-

tre. t. a machera. i. gladio. Machera autē ē gladius longus ex
 una parte acutus. Consternatus metu pteritus. Ydolu desola
 tionis simulachru iouis olympici. Olym^{us} autē mons ē macedo
 nie immis p̄cellus. ut sub illo nubes eē dicant. Victus autē olim
 pus quasi ololamp^{us} os. i. totus ardens quasi celū. Hic mons ma
 cedomiā dūdit atracia. Tribuni quos gēi kylarchos uocant
 q̄ mille militib^{us} p̄sunt. Centuriones. q̄ centū. Pentecomarchi
 q̄. l. Decuriones. q̄. x. Pastoforia gēi dicunt^{ur} thalam. t. cubilia
 inq̄b^{us} leu^{ites} exculabant in atris domus dñi. Inueteri tran
 sitione pastoforiū. in noua gazophilatiū dñi. Grex pastofori
 um dñi. saciarū t. atrii templi t. uestibulū in circuitu dom^{us}.
 Scorpio ē sagitta uenenata arcu t. tormentis excussa. Que
 ut ad hominē uenerit uirus quo infecta ē infundit. Vñ
 ē scorpio nomen accepit. Balista genus tor^{ment}i. ab emitten
 do iacula dicta. Balin enī gēi mittere dñi. Torquet^{ur} enim
 uerbere neruoz. & magna ui iacit aut hastas aut saxa. In
 de ē fundibulari^{us} quasi fundens & emittens. Conductici^{us}
 p̄cio conductus. Sanguis uue uinu & mori. i. moratiū. Curia
 dñi eo qd ibi cura p̄senati de cunctis reb^{us} administratur. Rata
 firma & stabilia. Assidei dicunt^{ur} iudei qui semp cultui diui
 no incubabant. ab assiduitate dicti. q̄si assidui. qualis & ui
 das & sui auxiliatores incultura dñi & obseruatione legis
 fuerunt. Alii ū assideos amundicia uocatos eē asserrunt q̄si
 mundos iudeos. eo qd se ab ydolatriā & artu gentiliū sepa
 rabant. Ad spartas ad lacedemones. Piramides genus sepul
 chroz quadratiū & fastigiatiū. ultra om̄s excessitates que fie
 ri possunt manu. Vnde & mensurā umbrarū egressē nullā
 umbrā habere dicunt. Tali enī edificio surgunt ut alato
 incipiant. & in angusto finiant^{ur} sicut ignis. Vnde & ab igni^{us}
 similitudine pyramides dicunt^{ur}. Pir enī ignis dñi. Elul septēb.
 Bahen tradunt ornamentū eē colli ex amulis aureis confec

Machera

Idolu desolationis

Olymp^{us}

Tribuni

Centione. Pentecarchi

Decurione. Pastoforia

Scorpio

Balista

Curia

Assidei

Piramides

Elul

Bahen

Peribol^o

Sabath. Simulago

Ephebian

Palestra

Quinquennalis

Suffect^o

Asilu

Xantico^o

Libepat

Epicema

Dioscorig

Ioppite

fabula

Tubianei

Scitopolite

tum. Alii bacheu. Peribolus dicitur murus atrii domus dicitur. qui totum templum per quadratum ambigebat in circuitu. sicut ieronimus in explanatione ezechielis prophete libro tercio decimo ostendit. Sabath. februarium. Simulago genus frumenti. Xpo. sacerdotum unctorum. Aristobolus natione iudeus. sed peripateticus philosophus qui ad ptholomeum philometorem explanationem moysi commentarios scripsit. Conturbati sunt. occultauerunt. Hec sarios propinquos. Ephebian domum puerorum. lupanari simile. Epheborum puerorum. Palestra. luctaminis. Palestra dicta a potu pale fin. i. amotu riuus fortis. Epotrespales. i. aluclatione quam greci palin uocant. Quinquennalis agone. i. olympias que quatuor annis expletis quinto apud grecos agitur. Suffectus in loco alteri substituitur. quasi subfectus. Unde et consule suffectum dicimus eum qui palio substituitur. Asilum templum quod remus et romulus constituerunt. ad quod quisque confugeret ab omni noxa liber esset. et late sine retractatione. siue impunitum dicitur. Xanticos grecis latine apti. Machabeus qui decimus fuerat in ordine sacerdotum. tempore regni grecorum. libpater deus unum apud grecos. Conplanant solo equando. Epicema. Alia editio habet dies metore. Genis ille qui apud latinos uocatur uini. idem est qui apud grecos dioscorus dicitur. Huic ergo mensi geminorum signa ascribunt. Nam gemini illi. i. castor et pollux grecis dioscori uocantur. Cum rei testis est urbs colchorum que ab amphitico et ureio geminorum curigis facta ex eorum nomine dioscoria cognominata est. Nam dioscori pulchri ad regendum interpretantur. Ioppite habitatoris. Ioppen oppidum palestine maritimum in tribu dan ibi usque hodie monstrant saxa preclara in litore maris quibus andromeda religata. per se quidam sinu uiri fertur liberata fuisse perfidio. Tubianei iudei illos nuncupant. qui ex alienis uocati in adiutorium iude uenerunt. Et dictos tubiancos quasi alienis tubis conductos. Scitopolite habitatores scitopoleos. hic sollempn

septimanariū. i. pentecoste. Tallos dicunt uasa eē offerro-
ria. iuxta modū turruū facta. qbz in p̄cipuis festis offe rebz.
Quorum similitudo hactenus in q̄busdā locis habetur.

Tallo^s

Moyse s. annis. xl. separati. x. t̄b^o **De ducibus &**
Iosue annis. xxvi. Ado. modd. & **regib^o & cala-**
othomel. annis. xl. Adho. Hur. v. **mitaibus Ju-**
Aoth annis. lxxv. anno. i. s̄sac rex **eor v o.**
Nebbora. annis. xl. egypti uenien^t ie
Bedeon annis. xl. rosolima tēplū
Abimelech annis. iiii. spoliavit.
Thola. annis. xx. iii. Abia. annis. iiii.
Laur. annis. xx. ii. Asa. annis. xl. i.
Iep̄e. annis. vi. Iosaphat annis. xxv.
Abessan. annis. vii. Iora. annis. vii.
Aialon. annis. x. Azarias. anno. i.
Labdon. annis. vii. Athalia. annis. vi.
Samson. annis. xxi. Iosaf. annis. xl.
Hactenus iudice^r p̄eraz. Amasias annis. xxviii.
Beli. sacerdos. annis. xl. Azarias q̄ & ozias. annis.
Samuel p̄pha annis. xxi. quinquaginta. iiii.
Abhinc tēpa p̄pharū Joathā. annis. xvi.
incipunt & regum Achaz. annis. xvi.
iudeorum. Ezechias. annis. xxix.
Sav. I. p̄m^o he. Hur. anno. vi. Salma-
breorū rex. nāsar rex assyrioz
ut ioseph^o docet capta samaria t̄m^o
annis duodecim. tulit isrl^o in assyriū
Dauid. annis. xl. cū tobias usq; in ho-
Salomon. annis. xl. chier m̄ chem.
Roboam. annis. xv. Manasses. annis. l. v.
Ieroboā de t̄bu effraim. Ammon. annis. u.
Josias. annis. xxi. i.
Joachaz t̄b;
mensibus.
Quē nechao
innetū dux^o
in egyptū. &
ioachim fr̄em
e^o constituit
regē. Hur. an-
no t̄rio nabu-
chodonosor
capta iheru-
salem partem
uasoz templi
cū plurimis
captiuatis.
in q̄b^o & eze-
chielē p̄pham
daniel. ana-
mas. Azaria.
misabel. ba-
bulonia tran-
fert. Joachi-
mensibus t̄b;

die. bus. x. Hic circum
data achaldeis ierlm ex
it ad regē babilonis
cū matre sua. ductusq;
in babilonē cū pplō suo.
Sedechias. annis. x.
hui' anno xi. iudei cū
ipso effossis oculis eius
ducti sunt in babilonem
am. & tēplū incensū
ē. anno ex quo funda
ri egypt. cccc. xxx. Si
autē reliq; fuerant in
dei tñsugerunt in
egyptū. Qua post an
nos. v. percussa achal
deis. in babilonā sunt
& ipsi transmigrationi.
Post nabuchodonosor
q. xxxv. p' euer sū ier
lm uixit annis. cū
merodach filius eius
regnavit annis. xviii.
Qui subleuauit ioachi
de carcere & posuit
thronū ei' sup thro
nū regū q' erant cum
eo in babilone. Post e
uulmerodach regū fi
lius ei' egesar. ann. xl.
Cui successit fili' eius

labosordar mensib' nouem. Hoc de
functo ad batthasar transiit im
piū. Qui cū iam. xv. annis reg
nasset. capta ē a cyro psarū. & da
rio medoz. rege babilonia.
hic ē darus cui' damel mem
nit. qui etiā dametē in mediā
duxit. & omni eū honore celebra
uit **De Regibus psarum.**

PERSARVOR. p'mus regnauit
cyrus. Hic ut impleret uer
bum dñi ex ore iheremie. p'mo
regni sui anno laxata hebreoz cap
tuitate. l. ferme hominū milia
regredi fecit. in iudeā restituens
eū uasa tēpli dñi aurea & argentea
quinq; milia. cccc. Qui congregati
in ierlm mense. vii. edificauerunt
altare. & ap'mo die mensis eiusdē
ceperunt offerre holocaustū dño.
Anno autē scdō aduentus sui. m'se
scdō templi fundamēta iecerunt an
no incensionis ei' iuxta affricamū
lxx. ii. iuxta cronica eusebii. xxx.
ii. S; impediētib' samaritanis & accu
sationē aduersus iudeos scribentibus
ad artaxer sen intermissū ē opus.
Et domus dñi ierlm reedificandē
iubente artaxer se usq; ad annū
scdū darū scdū. Successit cyro cam
bisēs annis. viii. Sub hoc iudith hys

toria conscribitur. Magi fr̄s ū. mensib; vii. sic inuenit in chro-
nica eusebii. S; ieronimus in expositione danielis scribit post
cambisē. finem dem magū regnasse eoq; occiso. a septē magis da-
rum in locū eius successisse. Cuius regni anno. ū. lxx. capti-
uitatis ierlm̄ annus impletus ē iuxta eusebii qui testē zacha-
riā ppham. ad quē locutus scđo darū anno angelus clamat
ad dñm. Domine d̄s exercitūū usq; q̄ tu non misereberis ieru-
sale. *Itē. lxx. ann̄ ē. Sexto darū anno tēpli edificatio con-*
pletur die. iiii. mensis adar q̄ ē. xl. vii. annus. ex quo sub cyro
fundamenta sunt iacta. Xerxes annis. xxi. Artabanus m̄sibus
vii. Artaxerxes annis. xl. Huius anno. vii. esdras sacerdos & se-
ba legis d̄i ascendit de babilone cū epl̄is regis in ierlm̄ cum
uitis. ā. dccc. Cuiusdē artaxerxis anno. xxi. necimias pincerna
desusit castro adueniens. murū ierlm̄ restituit & ducatū gen-
ti suę. xii. annis p̄buit. Darius q̄ & nothus annis. xviii. Ar-
taxerxes q̄ & assuerus annis. xl. Sub quo hystoria hester cō-
pletur. Artaxerxes annis. xxvi. Darius arlami fili' annis. vi.
Alexander annis. xii. Postquē translato in multos impio.
egyptū ptholomeus lagi fili' obtinuit. macedonas philippis
qui & arideus fr̄ alexandri syriā & babiloniā & omnia reg-
na orientis seleucus nicanor. alie regnauit antigonus. Qui
apud dametē p. iiii. hirci cornua designantur. **uitatē.**

Reversis. de *de ducib' iudeor. post capti-*
uitate iudeis non reges s; pontifices p̄fuerunt
usq; ad aristobolū. qui cū dignitate pontificis
etiam regale sibi cepit usurpare uocabulū. Jaddus ponti-
fex maxim'. Onias pontifex maxim'. Symon pontifex maxi-
mus. Eleazarus pontifex maximus. Manasses pont̄ maxim'.
Onias pont̄ max'. Symon pont̄ max'. Onias pontifex max'.
Qui pugnanti; contra se magno antiocho & ducib; ptho-
lomei & posita in medio iudeā in contraria studia scindenti;

fugit in egyptū. assumptis secū plurimis iudeorū & aptholomeo
honorifice susceptus regione belēpoleos ab eo accepit & con-
cedente rege templū in egypto construxit. simile templo iu-
deorū. Jason fr̄ om̄is. p. m. Quo deinde ab antiocho epiphane
expulso. menelaus pontificatū. Judas pontifex. m. anno.
regni grecoꝝ. c. xlvi. Qui mox antiochi duces de iudea ex-
pellens. & templū emundans. patrias leges cūb; suis reddidit.
Antiochus uimior occiso menelao alchimū alienū a sacerdotali
generis pontificem constituit. Qui adisū iudā machabēum
inimicicias gerens. p̄ non multū tempus dī ira percussus interi-
it. ac sic omnium fauore iudeorū iudas machabēus in pontifi-
catū substituit. Quo t̄b; annis gesto. adisus demetrii duces
dimicans p̄mo uictor. postea uictus occidit. Jonathas ponti-
fex maximus. Symon pontifex maximus. Qui principatu. vii.
annis strenue gubnat. a genere suo interficit. Josis pontifex
maximus. Qui post multa fortia facta etiā hyrcanos deum-
cens. hyrcani nomen accepit. Aristobolus pontifex maximus.
Qui rex pariter & pontifex p̄mus apud iudeos diadematis
insigne sumpsit. p̄. cccc. lxxx. iiii. annos babylone capti-
tans. Postque regnauit anneus cognom̄o alexander. xxvii.
annis. Qui pontificatū quoq; administrans crudelissime ci-
uib; p̄fuit. Quo mortuo alexandra uxor ei regnauit iero-
solimis annis. viii. Ex quo tēpe iudeos rerū confusio & ua-
rie clades oppresserunt. *De Aristobolo.*

ARISTOBOLVS. & hyrcanus contra se de impio dimi-
cantes. occasione p̄buere romanis ut iudeā inuade-
rent. Itaq; pompeius ierosolimā ueniens. capta urbe
& templo reseruato. aristobolū secū dūcit uinctū. hyrca-
no in pontificatū confirmato. iudeosq; tributarios facit.
Antigonus aristoboli filius. cont̄ iudeos dimicans. tandem
occiditur. Aq; usq; in p̄sens tempus ierosolimorū regnum de-

structū ē. Siquidē. xvi. augusti anno. qui tunc imperauit
romans deficiente pontificū pncipatu apud iudeos. hero-
des alienigena. & nichil omnino ptinens ad iudeos. utpote
antipatri ascalonite & matris cypridis arabice filius aro-
mans iudeoz suscepit pncipatū. Quē tenuit annis. xxxvi.
Ab instauratione tēpli sub dario usq; ad hyrcanū sunt an-
ni. cccc. lxxxviii. Quos daniel significat dicens. Et sciens &
intelligens erā ab inicio sermonis responderendi & edificande
ierlm usq; ad xpi pncipatū ebdē. vii. & ebdē lxviii. Quē
lxviii. faciunt annos. cccc. lxxxviii. In quib; xpi. i. sacerdotes
punctionē consecrati regnauerunt usq; ad hyrcanū. Quo
extremo omniū aparthis capto. herodes antipatri filius
nichil ad se ptinente iudeā ab augusto & senatu accepit.
filiūq; et post eū regnauerunt. usq; ad nouissimā ierlm cap-
tuitatē. nequaquā ex successione sacerdotalis generis ponti-
ficib; constitutis neq; ppetuitate uite scdm legē moyfi ser-
uentib; dō. Ignobilis u qdā. & alio tēpe alii. & nonnulli
unius anni siue modico amplius a romans impatoribus
sacdotū emebant. Quē omnia daniel ppha uaticinatur
ita dicens. Et post ebdomadas. vii. lxviii. interibit christina
& iudiciū non erit in eo. & ciuitatē & scūariū dissipabit
^{f. romani} ppls cū duce uenturo. & cedent in cataclismo belli. & in ē-
^{ii. vespasiano} sequentib; Et in tēplo inquit abhominatio desolationū. & us-
que ad consumationē tempis consumatio dabit sup desola-
tionē. Huc usq; cōmemorasse sufficiat calamitates iudeoz.

Seia qv. ezechia in ierlm **De prologo In ysaiam**
xvi. anno romuli qui sui nominis in italia condidit
ciuitatē regnare cepisse. ut liquido appareat qm
antiquiores sint nre hystorie quā gentiū cētarū. Elyas
salus dñi intp̄tat. Psalmi & libri salomonis apud hebreos
metrici sunt scripti. Demostenes grecus rethor fuit. tullius

Demostene

Cola
Cōmata

Pla

Disert^o

urbane
luculista

Ethnic^o

Animaduēte
De Gaio mutio

latinus. Colon gēi dicunt membrū cōmata incisiones. Pco-
la autē media distinctio. p cōmata ū subdistinctio intelli-
gitur. Pcola gē cōmata demostenē & tullū scriptos di-
cit qd p breuē distinguitur sententias. Pla absoluta oratio
ne non uersib^{us}. In p̄tationē meā suā nouā dicit. quē erat no-
uissima. Houo scribendi genere. i. pcola & cōmata. In sermo-
ne suo. i. hebreo. Disertus. erudit^{us}. doct^{us}. eloquens. Vissero
uerbū p duos ss. scribitur. inde disertus hoc ē dictus. elocut^{us}.
Disertus ū qd ē eloquens p unū s. Urbane. facere. qui semp
inhabitant urbē. florē pulchritudinē. Euangelista bonus
nuncius. euangeliū bonū nunciū. t bona annuntiatio. Ideo autē
euangelista ē dicendus. qā qsi de p̄senti aduentū xpī loq̄tur.
Ad liquidū adūbū ē. i. exp̄sē. Ethnicus gentilib^{us}. Ethnos gē.
gens lat. inde ethnic^{us}. i. gentilis. qui sic gentis ē manet. Ille
sc̄m canib^{us} dederit. i. ne sacramenta fidei nationib^{us} immundis
traderet. Ab illis abscondita. i. quē illi de fide absconderunt.
Animaduētere ē. quasi animo adūtere. Morib^{us} detrahom-
bus. Sciens & prudens tractū ē de Gaio mutio nobili adoles-
cente romano. Qui cū porfenna rex etruscorū romanos obsi-
deret. senatū adit & transire inquit patres ad hostium
castra uolo ē in animo sicuti uiuiant facinus. Appbant pat̄s.
Abdito uicta uestē ferro pficietur. Vbi eo uenit inconferti-
sima turba ppe regū tribunal consistit. Vbi cū stipendiū
militib^{us} daretur. & scriba cū rege pariter ornatu refides
multa ageret. timens sciscitari inter porfenna ēēt. ne se-
metipse pderet sc̄bam p rege obrumcat. Statutus ante tri-
bunal regis. tunc quoq; inter. tamal fortune minas inueni-
diū magis. quā metuens. romanus sū inqt cūis. hostis hostē
occidē uolui. Hec ad mortē minus ē animi quā ad cedē. &
facere & pati fortia romanorū ē. Vextrāq; accenso ad sacrifi-
ciū foculo uicit. Attonitus miraculo rex. amoueri ab alta-

ribus uiuenē fecit. & iuberē mactū ēē uirtute si p mea pa-
tria uirtus ista staret inquit. Cum ille. qm ē uirtuti honos
aput te inquit. beneficio tuleris ame qd minus non potui-
ti. Trecenti conuincimus uite. hac uia grassari. Mea fors
pma fuit. ceti p ut oportunū fuerit suo quisq; tēpe tibi
aderunt. Tunc eo dimisso. rex statū legatos de pace romam

Al o s. pater elay non ut **De ysaia.** **Amisit.**
quidā estimant. terci. xxi. pphariū ē. s. ali' dūsisq;
apud hebreos scribitur lxxij. **Isayas** pncipaliter de
duab; loquit' t'ub. iuda & beniamin. exceptis decē que in
samarita erant. & uocabant' effraim & isrl'. **Visio elay** fi-
liū amos. Pphē p'us dicebant' uidentes. Et inuerti dī instru-
mento qd p'ls uiderit uocē dñi. Ex quo montani delirant
ta conticeant qui inextasi & cordis amentia pphas putant
uentura dixisse. **Hec** enī uiderē poterant quod ignorabāt.
Audi celū. & a. p. ē. **Iheronimus.** **Celū** in hebreo habetur
s4 **maia.** quod celos sonat pluraliter. & semu qd ē audi-
te. plurali numero non singulari. Estq; hebraei caracteris
ydioma. ut omnia que in syllabā finiunt'. tm. masculina
sunt & pluralia ut cherubim. & seraphim. & que in oth
femina pluralia. ut sabaoth. **Oraculū** alloquū. siue re-
sponsū diuinū. **Aplanta** pedis usq; aduertice. ab extremis
usq; ad p'mos. Aut uerberib' uiuent corpora. aut plagis tu-
ment. **Hec**q; fota oleo. lacrimis penitentis. **Tuguriū** parua
casula p' ardorē & radios solis declinandos atego deri-
uatū. **Cucumis** & cucumer generis masculini sicut uomis
& uomē. **Coccinum** rubrū. **Scoria** sordes metalloꝝ. **Mu-**
sitatores murmuratores. **Heu** iniectio dolentis. **Secelestos.**
seeleratos. **Stuppe.** purgamenta lini. **Augures.** diuinos.
Thar sis. maris. **Voragines.** submersiones. **Talpa** dicta quod
sit dampnata cecitate ppetua. Absq; oculis enim semper

Et dicat visio

Samaim y Semu

In oth
Oraculu

Tuguriu

Cucumis
Scoria

Stuppe. Augures.
Thar sis. Talpa.

Vespilio

Lunule

Torques *Omnia*

Armilla

Discriminalia

Periscelides *Ourem*

Olfactoriola

Inaures

Anuli *Gemma*

Mutatoria

Acus

Specula *Sindones*

Vitte

terram fodit. & humi egerit. frugibus semp noxia ē. quam
quā gēci aphalca uocant. Vespilio nocturna ams. Grece Hie-
tat eo qd in nocte uolet. Paruū animal. & murū simile.
lucifugū. & solem non patit. auespe q; nomen accepit. spe-
cie uolabile & quadrupes. qd in alus amb; repperiri non so-
let. Partit ut quadrupedia non oua s; pullos uiuentes. Volat
autē in aere autū more s; crepusculo uespertino consuevit
effundi non aliqua ut pennarū s; membrane sue subare-
mugio quo suspensa uelut pennarū uolatu circūfertur. Habe-
& illud hoc uile animal qd s; inuicē adherent. & quasi in
specie botriomis ex aliquo pendent. ac si se ultima relaxa-
uerit omīs resoluunt. Quod sit quodā munere caritatis
que difficile in hominib; reppit. Vera sententia ē pmiū ēē
beatū q; p se sapiat. sedō qui sapientē audiat. qui autē utq;
carat hunc ēē inutilem tam sibi quā omnib;. Cōmolitis
comertis. Calciamitū dictū. qd in calo. i. in ligno fiat. Lqd
calcent. Lunule. bulle. in similitudine lune dependentes.
Torques circuli a collo usq; ad pectus dependent. Omnia
omnia matiarū ornamenta. Armillas brachiorū mittas
& discriminalia capitis. Discriminalia sunt uocata. eo qd
caput auro discernant. Discriminare enī. diuidere dici-
mus. Periscelides. crurū ornamenta. Muremulas ornamē-
ta colli. in similitudine murenis serpentis. Olfactoriola.
uasa ad odora menta mulierū. Inaures ab aurib; quibus
dependent. Anuli ab anis. i. circulis diminutiuū. Gemma
in fronte pendentes. Mutatoria & pallia que significatiō
symmachus transtulit a h a b olla. ornamenta sunt uesti-
um muliebrū. quib; humeri & pectora pregiunt. Acus
quib; infernis ornandorū crinum compago retinetur. ne
laxius fluant. Specula aspectulando dicta. Sindones amē-
toria linea feminarū. Vitte quo uineunt crines. Terstia

pallia muliebria. Teristra dicta eo quod teri. i. inestare & cau-
 mare corpora prestant feminariū. fascia dicta quod in modū
 fasciculi corpus alligat. Vnde & fasciole q̄b; uulnera ligantur.
 Apphendent. vii. mulieres iurū unū. cupientes habere se-
 men in syon & domesticos in ierl'm cibo & uestimēto contentę.
 ne uideant abiq; marito eē. Ita scdm litterā. Ceterū in ad-
 uentu saluatoris. vii. mulieres. vii. gr̄e sp̄s sc̄i. apphendent
 ihm. sic in osequentib; dicet. Et requiescet sup eū sp̄s dñi. &
 res. Cantabo dilecto meo. Cantat ppha carmen lamentabile
 ipso fr̄t. Patrielis mei. i. xp̄i qui de eadē gente scdm carnē
 generatus ē. Vineę ppli iudeoz quē sep̄it angeloz auxilio
 & lapides elegit ex ea. i. ydola t' omnia quē dñi cultū poterat
 impedire. Sorech genus ē uitis optime. Turrun. templum.
 Torcular. altare. Labrusca ē uitis agrestis. dicta alabris. i.
 extremitatib; terre. Maceria dicta a longo tractu sep̄is. Ma-
 cron longum. Vepres q̄d ui prestant. Languncula alii in-
 ter p̄res batū scripserunt. Supra plenus scriptū. Artaba
 mensura egyptiaca ē. facit modios. xxx. Epha t' ephi. facit
 modios. iiii. Sicera omne potione significat quē inebriare
 potest. Vicum stoici. q̄d inter sapienciā & prudentiā ista sit
 distantia. q̄d sapientia sit rerum diuinarū humanarūq;
 noticia. prudentia tantū mortalū. Auiunt hebrei ob duas
 causas infectū elayam quod p̄ncipes sodomoz & pplm go-
 morre eos appellauerit. Et dño dicente ad moysen. non po-
 teris faciē meā uidere. ille ausus sit dicere. Vidi dñm seden-
 tem sup solū excelsū & eleuatū. In cherubin ostenditur dñs
 in seraphim ^{ex parte ostendit} ex parte celat. q̄a & p̄terita ante mundum &
 futura post mundū scire non possumus. s; media tantū quę
 in sex dieb; facta sunt contēplamur. Seraphim ardentes si-
 ue incendentes. Calculus lapillus durus & rotundus & lenis.
 Lxx. a h e p a t i. carbunculū incipiant. q̄d ē lapis coloris

Theristra
 fascia.

Patrielis

Sorech

Labrusca

oxacia.

vepres

Artaba.

Epha t' ephi.

Sicera

De distantia sapiē

& prudentię

De infectioē y lae

Q' n tot i seraphi
 ur' sit ds

Seraphi

Calcul?

virgo

Omnium pene linguarum
vbi hebreo uti

titio

Tabael

Sarculu

Syloa

Pet oreb 7 zeb

Dua ee galilea

Sicomor? Carcani

Ganniret. Serra

flamei. similitudine igneus. Virgo hebraice betula lingua
quoque punicea que de hebreorum fontibus ducitur. ^{pprie} virgo alma
appellatur. Et ut risum prebeamus iudeis. nro quoque sermo-
ne alma sca dicitur. Omnium pene linguarum uerbis utuntur
hebrei. Auscas egyptios uocat propter sordes ydolatrie. et
ape. quod illo tempore potentissimum regnum erat. et ad bella
promptissimum. Huiusmodi homo uacca. e. d. o. et p. u. l. e. b.
Significat quod terra cultorum raritate fertilior sit. et magis ap-
ta pascuis. Cum sagittis et arcu ingredientur. i. Significat
quod tantus timor erit. ut nullus suum agrum inuadere au-
deat. Dual caudas titionum. dual reges significat. Titio pui-
tum lignum est. Tabael interpretatur bonus deus. Nouacula ab inno-
uando dicta. Sarculu ferrum fossorium. Sarriem. fodient.
Syloa fons est ad radicem montis qui non uigil aquas. s. incerta
horis diebusque ebullit et per terrarum concava et amara saxa
durissimi cum magno sonitu tenet. Syloa interpretatur mis-
sus. Petra oreb et zeb. Principes machanitarum occisi sunt
super petram durissimam. i. filios qui hebraice dicitur fur. et tra-
ex petra et rege qui in ea occisus est. Loc petre oreb nomen
accepit. Primo tempore allemanata est terra zabulon. et terra nepta-
lim. In regionibus duarum tribuum primum saluatoris euangelii pre-
dicatum est. Due galilee sunt una gentium pro qua uia est ad mare
que nouissimo ^{subiugata} aggregata est. preceptis euangelicis. altera in
tribu zabulon. et uocabitur ^{nomen est} admirabilis consiliarius. Sepa-
ratim legendum admirabilis. consiliarius. deus. fortis. pater
futuri seculi. princeps pacis. Sicomorus. lignum est utile. Car-
chamis et calanno arfath et emath ciuitates sunt in oriente.
Ganniret. mutaret. Serry nomen de sono factum. i. affrudo-
re serry. Quia predicis dedali discipulis spinam predicis imitat
est ferrolaminam exasperans dentium mordacitate armant.
Venet in aiath. transibit in magron. et ret. Describit prophetam

cuius sermo iter pompāq; redeuntis assyrū de egypto ierlm &
 quanto strepitu qntoq; cur su ad oppugnandā eam ueniat.
 Gebin colles interpretant. Hortatur loco altitudine titos.
 ut confortentur ad arma corripienda. qā tantū diei adhuc su-
 per sit. ut in oppido nōb stans agitet manū sup montē syon. ad-
 mirans quod toto oriente sibi subiecto. tam parua ciuitas poten-
 tie sue audeat rebellare. Desolabit dñs linguā maris egypti.
 non mare: s; linguā quę pñs dominū blasphemauerat. Et leuab
 manū suam. f. i. f. f. f. Regnante cesare augusto potentissimū
 regnū egypti. cleopatre morte destructū ē. Et percussus ē ani-
 mus egypti. in vi. rūs. ut calciatis pedib; tñsirent p eum
 qd significat eide regni potentia p singulos romani impī
 principes diuidendam. ut aliū iudicē habeat thebas. aliū
 lybia. aliū pentapolis. aliū alexandria. alieq; alios. ut absq;
 ullo impedimento euangelicus sermo ad ultimos egypti po-
 pulos possit puenire. Verbu hebraicu mēsa t omis. t pondus
 intelligi potest. & ubicūq; posuū fuerit mmarū plena sunt
 quę secunt. Babylon metropolis ē chaldeor. Preciosior erit
 uir auro. ppter raritatē hominū dicit. quia omne rarum
 piosum. Pilosi t incubones t tauros siluestres. t satyros. t qñ-
 dam homines qñ non nulli satyros ficarios uocant. t demonū
 genera intellige. Vlule aues a planctu nominatę. Cum enī
 clamant. aut planctū imitant. aut gemitū. Syrene demo-
 nes t monstra quędā. t dracones magni atq; cristati ac uolan-
 tes. Regulus. basiliscus. Babylonē fuisse potentissimā. & incā-
 pēstris; pquadrū sitam. ab angulo usq; ad angulū muri.
 xvi. mil. tenuisse passiuū. idē semel pcuratū. lxviii. refert
 erodotus & multi alii q grecas hystorias conscripserunt.
 Arx autē. i. capitolū illi urbis. ē turris quę edificata ē post
 diluuiū. In altitudine. vii. mil. dr. habē passiuū. paulatim
 delato in angustias coartata ut pondus imminens facilius

Gebin

De destructione regni
 egypti
 qd significat anni
 egypti

Diuisio

On' babyloni

De monstri.

Vlule

Syrene

Regul' De edificii
 arce babyloni

Qd sit nubes leui^s
sup q^u dñs ascendit

lunc^o
tanis^o
oymphi^s
Qd sign^o v. ciuitate^s
lingua ehanan
loquentes

Q^u ier^ulm die i^ul^a
Elam
med^o

alacriorib^{us} sustentetur. Describunt ibi templa marmorea. aure-
as statuas. plateas lapidib^{us} p^{re}ciosis. auroq^{ue} fulgentes. & multa
alia que pene incredibilia videantur. Ascendit domus. s. regna
& dibon. i. urbs ad excessa. i. ydola que in mediet^{ate} posita sunt. vq^{ue}
ad segor^{em} utulam consternante. i. triennē. hoc ē pfecte eta-
tis & roboris. Sicut enī xxx^o annus in hominib^{us}; ita in pecudi-
bus & uimentis t^{er}ris robustissim^{us} ē. Quā oblita es dī. s. t. y. f. a.
t. non es recordata. p^{ro}pterea plantabis plantationē fidelem
& germen alienū seminabis. Hoc p hyroniā legendū est. Quia
oblita es dī. nūm^{us} plantare debes. p. fidele quā ipsa cōmessura
fis. ac non potius seminabis germen alienū qd hostis eripiat.
Ecce dñs ascendit sup nubē leuē. i. corpus humanū qd ex ur-
gine assūpsit nullo humane cōmixtionis semine p^{ro}genuit.
siue quod anubē leui portatus sit. i. corpore uirginali. Iun-
cus dicitur eo qd iunctis radicib^{us} hereat. Spm ueritatis spm
erroris. Tanis metropolis ē egypti. in qua moyses signa fecit.
Memphis quoq^{ue} ē egypti ciuitas. magis arab^{icis} deducta. Indig-
illa erunt quinque ciuitates intra egypti. loquentes lingua
ehanaan. quas pleriq^{ue} nrōz quinque sensus intelligunt. Vnde
& tactis extis. una dī uocari ciuitas solis. que michi uidetur
ad usū referri. Quando de egypto redimus & exire uolum^{us}
de potestate pharaonis. lingua ehananide que hebrez
ē finis ē. loqui nos necesse ē. Ehanan quippe interpretatur
cōmotio. siue respondens. ut totis quinque sensibus mouea-
mur atenebris quas significat egyptus. & respondeamus do-
mini uoluntati. Insule hui^{us}. Insulam hic p^{ro}phet^{as} posuit.
qā uicinariū gemitum fluctibus tunditur. Nam p^{ro}ph^{eta}s elamita-
rum. qui & p^{ro}ph^{eta}s dicunt^{ur}. Medus p^{ro}ph^{eta}s ē medoz. Puocantur autē
ambo ppli ad obsidendam babylonē. Ascende opsa. obside
omedē. Comedentes & bibentes. s. p. a. c. Locus iste duplicat^{us}
accipitur. Omedi & elamite futuro uos p^{ro}ph^{eta} p^{ro}parat ne post

quā dimicationis tempus aduenerit. lassitudo uos retineat.
 cūq; comederitis & biberitis. surgite arma arripite. babiloniam debellate. Potest & sic intelligi. O babilon para balthasar filio eulmerodach nepoti nabuchodonosor regi tu inſam
 atq; conuiuium. & uide quid post cybū eueniat in quo concubinis & ſcortis inuaſis dñi p̄p̄inabit. o p̄ncipes qui cum rege accubitis. medos autē & p̄ſas ſignificat. ſurgite ad interficiendum regē. Vir bige equitū. Cyrus eq̄ & ſupra aſcenſor aſini. i. p̄ſarū p̄p̄li. adhuc paru. & aſcenſor cameli. i. medoy magni impudē. & clamaunt leo. ſpeculator ſiue p̄p̄ha. Ceci-
 dit cecidit babilon. uanitate cyro. Cuſtos qui de nocte. Ocuſtos iſrl̄ qui p̄p̄lū tuū tueris. cuſtodia ſempiterna. quare & nos ſimpli cuſtodia non tueris. q̄ de eius genere ſumus. Reſpondit cuſtos. Venit mane. i. lux p̄p̄lo meo. & nox p̄p̄lo ydu-
 meoy. Iuſ p̄bebo lucē. & uos intenebris relinquo. Si meum inuocatis auxilium. & ſi eſtis de ſturpe abrahā nolite me tantū in neceſſitatib; querere. ſ; toto ad me animo conuertimini. ut ſuſcipiā uos penitentes. In ſaltu adueſperam dormietis. i. ſ. d. Predictū iudeis qui captiuitatē chaldaicam effugere potuerunt ut ad heremū tranſeant uicinā quē ducit ad fr̄s ſuos iſmahelitas. Et conuertit ſermo ad iſmahelitas. ut cū aqua & pamb; occurrant fugientib; ſicut uelint ſibi fieri qm̄ poſt unū annū omnis gl̄a filioy cedat q̄ ſunt fili iſmahelis auferat. Vallis uisionis ē iherl̄m quam p̄ humilia-
 tione uallē appellat. & hic inter cet̄as gentes ponit ut poſſimus ſcire omniū creatorē equaliter eē dñm & cuncta eodē iudicio diſpensare. Defecate. purgate. T̄raturabitur moab ſub eo. ſicuti terunt paleas in plaſtro. hic iuxta ritum paleſtine loquit. & multarū orientis p̄uinciarum quę ob p̄torū & ſem penuriā paleas p̄parant eſui animan-
 tū. Sunt enim carpenta ſerrata rotis p̄ medū ſtipularū

Vir bige equitū

P̄p̄s q̄ obſidebat in ſeyr clamaū ad dñm

Q̄ ſit uallē uisionis

Defecate

*Vinea meri.
manda remāda.*

*Bit. Cammū
Oliu
Ariel*

Anes

Orab

Migma. Epēdiculū

*Palur. Onocentauri
Ed significent*

*Onocrotal
Lamie*

in ferrariū modū se uoluentib⁹ que stipulas conterunt et
cōminuunt in paleas. Viri fortitudinis in⁹ saluator. i.
ihc. Vinea meri. lx. uinea bona. Ppinabo. Manda reman-
da. expecta reexpecta. Cū uidei abuterentur dī paciētia
q̄ differt urā ut pbeat mīam. solebant hoc ex psona ppharū
iudentes dicere. manda remanda. i. pape & impera que
facere debeam⁹. Expecta paulisp. expecta modicū. nemum
que futura p̄dixim⁹. qm̄ ob re dicit dñs. Qa solent iride-
re paciētiā meā dum me arbitrant⁹ minūari que mīq.
facturus sum. sentient reb⁹ expleri. ut uadant in interi-
tū & candant retrorsū. Pscindet. Bit & cymniū infir-
miora sunt semina. Aliū uiciā. genus leguminis. & dic-
ta uicia. qd iux ad t̄plicē fructū pueniat. ve ariel. Qui-
dam putant. adriopolim ab ydolo maris qd illic sitū ē.
ariel ēē. Int̄ptat⁹ autē ariel. leo dī. ierusalē significans.
Anes urbē egypti. in alio loco non legimus. s; ex eo quod
ait. nuntii tui usq; ad anes puerunt. intelligimus ul-
timā iuxta ethiopes egypti ēē ciuitatē. Malus arbor est
naui qua uela sustinentur. dicta qd habeat instar mali
infirmitate. Migma hebreus sermo ē. i. mixtura. Ppen-
diculū ē ad quod semp id quod fabricandū est ppendit⁹.
Palurus spinosa herba. & aspina. Onocentaurus uocat⁹.
eo quod media hominis species. media asim ēē dicat⁹. sic
& ypocentauri. quod equoz hominūq; in eis natā conume-
ta fuisse putatur. Jeronimus. Onocentauri nomen ex asim
centaurisq; cōpositū. uidet⁹ michi significare eos qui ex pā-
te aliqd humanū sapiunt. & rursus uoluptatib⁹ & ceno-
turpitudinis adducunt⁹ ad uicia. Onocrotalus. ams aqua-
tilis cū longo rostro. Quoz genera duo sunt. Lamie de-
siluariū quas dicunt infantes cor t̄pe ac lamare solitas
a lamendo specialiter dictē. Habent pedes similes equis.

manus & totū corpus pulchrū. Aggeres tēz congeries. Repositio
 ria. reconditoria. ubi homines elaboratas fruges repotunt. Si-
 tula qd̄ ficientib' apta sit ad bibendum. Quod uas gēi uocant
 cadū. Vlmus accepit nomen qd̄ uliginosus locus & humidus
 melius pficit. Nam in montanis & aspid' mnt' leta ē. Buxus gēi
 nomen ē. ex parte alatinis corruptū. Pyxos em̄ grece dicitur
 Sit autē arbor semp uirens. apib' apta. Circinus dicitur quod
 uergendo efficit circulos. Cuius punct' in medio positus. ager
 centron dicitur. Hic. ab electo uocata. Hic enī arboris fructū
 homines p̄mū ad uictū sibi elegerunt. Samia argilla. Et sa-
 miā qdā putant ab oppido gēie samo habē nomen. & aporia-
 tus ē. Aporia ē. Aporia. plaga. ictus. stimulus anxietas. Sup
 montē excessū ascende tu qui euangelizas syon. Hebrei & ceti
 mptes ponunt genere feminino ut dicant que euangeliza-
 ierim & que euangelizas syon. qā sp̄c sc̄s apud hebreos ruha.
 genere feminino ficit apud gēos neutro pneuma. apud nos
 masculino. Pp̄t scelera ppli mei pculli eos. Psecutores suos et
 sceleratos ppli sui sua morte pcussit. h̄e. Pculli cū. iuxta quod
 alibi scriptū ē. qm̄que tu pcussisti psecuti sunt. filie tue in
 lacte. s. id ē in xp̄o lactantes. & in baptisinate paruuloy sugēs
 lac pploy. Dromeda genus cameloy ē minoris quidē stature.
 s; uelocior. Vnde & nom̄ h̄t. Nam dromos gēe curfus & ue-
 locitas appellatur. Centū em̄ & ampli' miliaria una die pge-
 re solet. Quod animal sic̄ bos & ovis ruminat. Madian & epha
 regiones ultra arabia sunt fertiles cameloy. Omnisq; puincia
 saba dr̄. Vnde regina saba uenit ad salomonē. Cedar regio
 saracenoy. Habaioth unus de filiis israhel. Bosra ciuitas mo-
 ab. & mptat' firma t̄munita. Ius p̄fanū comedunt. quoy ua-
 sa t̄corpa & doctna immunda sunt. Qui ponit fortune in
 sam. Erat antiquus consuetudo in aliquib' urbib' & maxime
 in egypto & in alexandria. ut ultimo die anni & m̄sis ext̄

125
 Repositoria.

Situla

Vlm'

Buxus

Circinus

Ilex

Samia

Aporia

Inlate

Dromeda

Median & epha

Cedar

Habaioth. Bosra

Qd̄ sit ius p̄fanū

comede

De m̄sa fortune

De uine qñ moriet

Anathoth

De lamentationibz
Re orig

De pphibz

De libro baruch

in ponerent mensam repletā uariū generis epulis & poculis
mulso mixtis p̄teriti t̄ futuri anni fertilitatē auspicantes. Hoc
autē faciebant & isrl̄ itē. Verms̄ qui non morietur apleri usq;
conscientia peccatorū accipitur quē torquet in supplicis con-

I*De prologo le R e o i e. prophē.* *Altitud.*
e r e a i a. excelsus dñi incipiat. Anathoth uiculus fuit sacer-
dotū t̄bus milibz ab ierl̄m distant. In quo natus ē ieremias.
Sacerdotes ueteris testamenti filis gaudebant. noui uirgi-
nitate pollent. euangelicū uirū .i. uirginē. Assyrū .i. salmana-
sar cū exercitu suo. Colonie .i. samaritani ciuitatis sue ierl̄m.
Quadruplici p̄f alfabeto .i. uir. uicibz iterato. Nam p̄mis uersis
q̄ nobiscū ab aleph p̄notat. apud hebreos aleph litterā in p̄ci-
pio dictionis h̄t. Scds̄ ū beth. t̄rcius gemel & ita usq; in fi-
nem. Istę lamentationes apud hebreos metę sunt scriptę.
s; nos in n̄ra t̄slatione p̄cola & cōmata scribentes. tantos in
n̄re lingue reddidim⁹ quantos hebrei lingua metę habet
sc̄ptos. Ordine uisionū .i. p̄phetię. P̄phē uidentes uocabant.
p̄phetę ū uisiones. Qd̄ illi p̄phabant intelligentes sp̄ūaliter in-
debant. non sicut montanus dicit quod loquerent⁹ quomodo
energumini q̄ nesciunt quid loquantur. quoz malignus sp̄s
cor excecāt. & qdā offocatione p̄mit. Sp̄s ū sc̄s p̄phē cor illu-
minat. ut qd̄ dicit intelligat. Vnde paulus. Sp̄s p̄pharū sub-
iectus ē p̄phis. in eo uidet. quod eos facit intelligere quę p̄phat.
Ad p̄stinā fidē .i. hebreā. Librū baruch p̄termissimus. Illum
librū baruch notarius ieremie sc̄pserat. adhuc non transule-
rat iheronim⁹ s; ab eo postea translatus ē. In quo ē illa lectio.
Audi isrl̄ t̄ mandata uite. Quē ideo uidei non recipiunt q̄a
in eo manifeste de xp̄o legitur. Posthec sup̄ trā insus ē. & cū
hominibz cōsultus ē. Ad cōpendiū. ad breuitatē. Compen-
dium ē breuitas cum utilitate. *De Jeremia. p̄pha.*

N*Y C R V O.* a regione egypti n̄ria. De cuius natura supra

dyumus. Borth. herba fullonis. que iuxta riuū pumice pa-
lestine in iuremib; & humectis nascitur locis. & ad lauanda
sordes eandē uim hēt quā mtrū. Repudiū ē. quod sub testi-
momo testuū t pſenti t absenti mtritur. Cartallū. cophmū.
canistrū. Placente. dulces panes de simila. oleo t oleo t adipe
melle lti. Placente dicte. eo quod libeant & placeant. To-
phet latitudo. locus qui sylog fontib; irrigat. & amenus
atq; nemo. rosus. hoc dieq; pbet ortoy delicias. Ennon t ho-
minis nomē en t grām sonat. Tiadunt hebrei ex hoc loco ge-
hemā ēē dictā. & gehenna mptat uallis filioy ennon. Tual-
us grauida. De absyndno supra diximus. Ascia ab hastulis dicta. qſ
de legno eximit. Cuius diminutiū asciola. Lumbare cinctori-
um lincū. dictū qd lumbos liget. t lumbis inhereat. In ungue
adamantino. Adamans. indicus lapis paruus. & indecorus. ferru-
gineū hñs colorē. q nec ferro nec igne secari potest. s; calido &
recenti sanguine hyrcino rumpit. Hic dissidet cū magnete
lapide. adeo ut iuxta positus ferrū non paciatur abstrahi a
magnete. Murice qm launi tamariciā uocant. ab amaritudi-
ne dicta. Nasctur insolitudine t̄ra salisuginis que nullus fruc-
tus facit. Uic hominis. laudē hominis. Inneruū in cippū. genus ē
uinculi. Sinopis ē petra rubea. unde pingit. Asinopi urbe ū
p̄mū inuenta ē dī. Species ei. tres sunt. rubea. minus rubens.
& int̄ has media. Calathi. canistri de uirgis fiunt. angustū imp-
fundo lato ore. Includores. q gēnū auro includunt. Celeuma
pp̄ nautarū canticū ē. in agendis naualib; durugo ē color au-
ri. sic in pedib; accipitris. Stat ē medietas uncie. appendens
aureos tres. Stipulatio confirmatio. testificatio. a stipula dic-
ta. Veteres enī qñdo s aliquid pmittebant. stipulam tenentes
frangebant. qm iterū iungentes. sponsionē suā cognoscebant.
Exedra absida. Moloch ydolu ammonitarū. Scalpellū ē fer-
rū scriptoy unde cartas incidunt. & pennas acuiunt. Lyba

Borth
Repudiū
Cartallū
Placente
Tophet
Ennon
Ascia
Lūbare
Adamant
Murice
Berus
Sinopi
Calathi
Includore. Celeuma
Durugo
Stat
Stipulatio
Exedra. Moloch. Scal-
pellū. Lyba

Chamo. Stratore

Damase

Crossant

Pilosi

De croco

De pideo

**Qs sit q fieri n
debeat**

Sedechia sellu dici

sunt que alii placentas uocant. & de farre fiunt. dicta qd li-
beant. Chamos. ydolū moabitarū. Stratores. cōpositores. qui re-
gias sellas componunt. Damascus. nobilis urbs syrie. ad damasco
dispensatore abrahā condita & dicta. Exossant. ossa extra pie-
cit. Pilosi q gō panthe. lat incubi appellant. siue in vi abin-
cundo passim cū animalib. Vnde & incubi dicuntur ab inci-
bando. i. stuprando. Sepe enī impbi existunt. etiā mulierib.
& eorū pagunt concubitū. Quos demones galli. in diosios
nuncupant. qd assidue hanc immundiciam pagant. Quē
autē uulgo incubū dicunt. hunc romani satyrū uocant.
Croci. rubicundis. Hā croci. inter colorē ē. i. rubri. Jerom-
mus. Etham. gens antiqua. cui quondā dominatus ē nembroth
gygō. alunt phyci quorū pnceps aristoteles & theofrastus
nūq. plinius. hanc pdicē ē naturā ut oua alterius pdicē
furentur. & eis incubet foueam. cūq. fet. adoleuerit auolare
abea. & alienā parentē relinquere. Hinc & pdicē dī. qd alte-
rapdat altera inueniat. Iosias rex iustus tres filios habuit. Joa-
chaz. ioachim. sedechia. Quorū pmiū rex egypti pharao necho
captiuū dux in egyptū. ibiq. mortuus ē & constituit p eo frēm
eius ioachim. Quo mortuo regnauit jechomas fil. Qui ana-
buchodonosor rege. cū matre & pncipib. ductus ē in captiui-
tatē. P quo patrius ei regnauit sedechias. q capta ierlm due-
tus in babylonē. Querit itaq. qd sit iste q fieri non debeat
ducendusq. sit in captiuitatē. & ultra non reuēsiur. cum tī
capti sint atq. translati. Michi uidet hoc ppē de sedechia
dicti. in quo regnū iuda finitū ē. & sub quo urbs capta ē. due-
tusq. ē in babylonē. & ibi mortuus ē. Iste ē sellū. i. consūma-
tio atq. completio filii ioseph regis iuda q regnauit pofia pat-
suo. Legimus ioachim filiū ioseph. xi. annis regnasse ierlm
& regnasse crudeliter. & impiū extitisse. & mortuū postea
nec tam ei sepultura narrat. hanc habente scā scptura

consuetudine. ut reges omnes et mortuos et sepultos. Hunc autem
 propheta narrat et mortuum et non sepultum. Hunc ergo plangit propheta
 quod confidit in iusticia sua. et putet perpetuam esse regiam digni-
 tatem. et compareret se cedro excesse. patris suo ioseph uidelicet regi
 iusto. cum omnia uirtutibus contraria ~~uirtutibus~~ fecerit. Si fuerit
 iechonias amulus in dextera manu mea. inde euellam cum dicit
 dominus. Origenes hunc locum refert ad christum quod de manu dei patris
 instar amuli auulsus sit. et missus intra captiuitatem in ualle
 lacrimarum. crucique traditus. matremque ei hanc dubium quoniam syna-
 goga captam atque pieclam. et non pertimescit ista commemorans id quod
 sequitur. tra. tra. tra. audi se bene uirum istum abhominatum. et cetera
 intellige de domino maiestatis. Scribit autem hoc ne discipuli
 eius negare audeant in quinto stromatum libro. Et per pauca in
 interpretatur eum domini preparatio. cum in presenti loco prima syllaba. ie.
 id est dominum auferatur et dicatur chonias. ut sub preditioni et inte-
 ritui preparatus. Rex sesach bib. per eos. Quomodo babilon que
 hebraice dicitur babel intelligatur sesach. non magnope laborabit
 qui ipsius lingue uel paruam habuerit scientiam. Sicut apud
 nos grecum alphabetum usque ad nouissimam litteram per ordinem legitur
 hoc est alpha. beta. et cetera usque. omega. rursum ob memoriam paruulorum
 solem ordinem lectionis uertere. et primis extrema miscere.
 ut dicamus alpha. omega. psi. sic et apud hebreos primum
 aleph. secundum beth. tertium gimel. usque ad uigesimam secundam. et
 extremam litteram thau. cui penultima est sin. Cumque uenerimus
 ad medium lamed littere. occurrunt caph. Et ut si recte legatur
 legimus babel. ita ordine commutato legimus sesach. Vocales
 autem littere inter beth. et heh. lamed et caph idioma lin-
 gue hebrece in hoc nomine non ponuntur. Arbitrorque a seculo
 propheta prudenter fuisse celatum ne apertum eorum contra se infla-
 ma commoueret quod obsidebant ierusalem et iam itaque ei potuerunt
 erant. Quod et apostolus contra impium romanum fecisse legimus scribente

De iechonia

Cauere lege

lechoniam choniam
dicit.

De rege sesach.

Quia propheta sesach
ponit per babilone

*Qd apls dixit ut q
tenet nē ten. y reliq*

*Qd euanglū unare p
hibet. y ppha dicit
iurab unū dñs i iurare*

De duob' pbr'

*De diffia ite frigo
frico. frigesco*

de anti xpō. Et nē qd detineat scis ut reueletur in suo tempe.
sub anti xpē. Eum qui tenet. romani ostendit impū. Nisi
enī hoc destructū fuerit sublatiq; de medio iuxta dāme-
lem. anti xpē ante non ueniet. Quod si apte dicē uoluisset
stultę psecutiones contra xpianos. & tunc nascentē exēlām
conertasset. Iurabis uiuit dñs in ueritate. & qm euanglūm
iurare nos pphibet. S; hic iurabis p confessione dñi. & ad con-
dempnationē ydolorū p que iurabant. Veniq; auferuntur
offendicula & iurat p dñm. Ergo uiuit dñs inestāto uerū
iurandū ē ad condempnationē mortuorū p quos iurat
omnis ydolatrā. Simulq; considerandū qd iurandū habe-
at comites. ueritatē. iudiciū. atq; iusticiā. Si ista defuerint.
non erit iuramentū s; purū. Ponat te dñs sic sedechiam
& sic achab. quos fixit rex babylonis in igne. Auit he-
brei hos ēē pbr'os q fecerunt stulticiā in isrl' quorū un lo-
quitur daniel in ueritate dierū malorū. & alteri semen cha-
naān & non iuda. Quod autē dñs & locuti sunt in nomi-
ne meo mendaciter quod non mandauit eis. illud signifi-
cari putant qd miseras mulierculas sic deceperunt quo dice-
rent eis quia de tū erat xpē de suo semine ēē generandū.
Que illectę cupidine pbebant se quasi mat' finis xpī. sed
quod in p'sentiarū dicit. quos fixit rex babylonis. uidet
danielis hystorie contrare. Iue enī assērit eos ad sententiā
babylonis appto lapidatos. hic u' dñs quod fixerit eos rex
babylonis in igne. Vnde aplerisq; ac pene omnib; hebreis
ipsa quasi fabula non recipit. nec legit in synagogis eorū.
Quom enī inquit fieri potuit. ut captiui lapidandi
pncipes & pphetas suos potestate haberent. Magisq; ue-
rum affirmant quod scribit ieremias conuictos quidem
ēē ^{pbr'os} ad dānele. s; latā in eos a rege sententiā qm in captiuos
ut uictor & dñs habebat impium. frigo. is. frigi. frico. ca.

fricu. frigescio frigescis. **De prologo Ezechielis.**

EZECHIEL. fortitudo di interpretatur. Qui ductus
ē captiuus in babilonia. cū reliquis duab^{us} tribub^{us} & cū
ioachim rege. & daniēle tribusq^{ue} pueris. De qua captiui-
tate supra satis dictū ē. Vulgata editio sub. lxx. interpret. In ali-
is eadē sub que habet lingua hebreā in aliis diuersa. i. ab hebrai-
ca ueritate discordantia. Amici yronice. pummi. Subsannaue-
runt deriserunt. Sanna ē obumbratio nariū quā illudentes aliis
facere solent. Hinc uerbū subsanno. nas. fagolidori. mandu-
cantes maledicta. fage gē. lat^{us} comedere. hydros maledictū dī.
qā qui aliis detrahunt quasi maledictis se pascunt. qd n̄ quasi
exponens gr̄ dixit manducans finctas. non ē uerbū de uerbo
translatū. s. sensus de sensu. Sinecie. h. Sunt folia gulę. & qui
aliis detrahunt. quasi folia gulę sue comedunt. **De Ezechiele.**

vulgata editio

Sanna
fagolidori

Sinecia qd aliis det^{rahunt}
hic qsi maledicti se
pascent

COBAR. ē nomen fluminis. Aut certe iuxta interpreta-
tionē suā qua in graecism uertitur tygrin significat.
t' eufriaten. Electrū uocatū qd ad radiū solis clarus argento
auroq^{ue} relucet. Sol enī apocrys electron uocatur. Defecatus
enī ē hoc metallū omnib^{us} metallis. Cui genera tā sunt. Vnū
qd ex pincis arborib^{us} sunt. quodq^{ue} succinū dī. alterū quod na-
turalit^{er} inuenit^{ur}. & in p̄cio habet^{ur}. terciū qd fit de auro & ar-
gento. fere. Lampas ē stāma. inuertice lucens dicta qd lā-
beatis motū ostendere uideatur. Cristallus resplendens & aq^{ue}
suis colore. Est enī glacies durata pannū. Vnde & greci cristal-
lon dicit^{ur} qd ē glacies. Arieti nomen species dedit. eo qd cū im-
petu impingit murū in modū arietū pugnantiū. Valide
enī ac nodose arboris caput ferro inducit. eoq^{ue} suspensio fimbis
multoz^{um} manib^{us} ad murū impellit. deinde retrorsū ducta maio-
re impetu destitnat. Aggeres sunt qb^{us} ualles fossēq^{ue} complentur.
Castra militū custodie p̄curant. acastrando uocata. eo qd mi-
lites in expeditione ab uxorib^{us} continebant. Deblatha. ciuitas.

Electrū

Lampas

Cristallus

Aries

Aggeres

Castra

Deblatha

De adomide

De thau

Lebes. Ceruicalia

Lupana. Pstibulu

Peax. S

Sabbath. Scoria

Compluta. Olla. Oliba

Dedan. Transira

Pretoriola.

Elysa

Sydon

Aradi

Biblio

Pe. Lidu

Pigmeo

Tubal

Osofeh

Liben

Mulieres plangentes adomide. Que nos adomide in piam sumus
et hebreus et syrus sermo chamuz uocat. Vn qd iuxta gemile
fabulam in mense ulio amafius ueneris pulcherrimus uenit
et deinceps reuulsi narrat eundem uliu mense eode appel
lant nomine. et annuaria et celebrant sollemnitatem. in qua
plangit mulierib qsi mortuis et postea reuiuiscens cant atq
laudatur. Thau lora gra. figuram demonstrans domine. et u
cis. Unde et hebraice signu in piam. Lebes olla enea. Ceruicalia
que sub ceruice ponunt. Ad mundu muliebre. Tempus puber
tatis ostendit. Lupana et pstibulu celle meretricu iuxta thea
tru ubi post actos ludos meretrices psternebant. hinc et psi
bulu. Vicit aut lupana alupis. i. meretricib. Que lupo dnr
uoluptatis rapacitate. que ad se miseros trahunt. Peax. uer
bosus. importunus. Sabbath ciuitas. Scoria purgamentu fer
ri. Compluta. pluuiis irrigata. Olla tabnaculu. Oliba uero
tabnaculu. meu. Dedan ciuitas in ydumea. Transira sunt tabule
in nau in quib sedent remiges. Pretoriola. diminutiuu apitorio.
domuncule sunt in nauib in quib merces ponunt. De insul
elysa. i. in maritimus grece. Elysa nepos iseth. A quo elisei qui uo
cant colide. Unde et lingua qnta grece colica dicitur. Sydon pino gem
tus chanaan. A quo sydoniu. et sydon urbs. Aradi filius chanaan.
a quo aradis. q aradiu insula angusto frecto a phenicis litore
sepata colunt. Biblios. ciuitas phenicis. cuius habitatores bi
blii. P se. apseu rege uocati. Lidu. habitatores lidie. pumice.
in asya minore. lybies a lybia affrice. Pigmeos grece nanos uocant.
quod sint cubitales statura. Tubal filius iaphet a quo hiberi. qui
et hyspani. Osofeh filius iaphet. a quo capadoces. Unde et urbs
apud eos mazaca dicitur. Liben arbor in india et ethiopia nascitur
que cesa durefcit in lapidem. Cui lignu nigrum est. s. indicum
maculosu. imparum distinctionib; albis ac fuluis. ethiopicu
u. qd pstant est. in nullo maculatu. s. nigrum lenge et cornu.

Scutula monile in modū scutule. ex auro compositū. Sericiū aliū si-
riciū. s. sericiū p. e. lana ē qm serēs mittunt. firiciū ū p. i. pigmentū
rubricoloris ē. ex quo & librorū capita scribunt. ipsū & feniceū
appellatur quod in syria colligitur in rubri maris interioribz.
ubi fenices inhabitant. Godgod autem hebrei omnes p̄ciosissima
uestes hoc nomine significari t̄ specie quanda p̄ciosarū esse
merciū qm romanus sermo non resonet uel cōmune uocabu-
lum scita uendentū. Aran & chenne & eden & chebmab diti-
sarum gentiū. & diuisorū locoꝝ nomina continent. Chub ara-
bes sunt. Damascenus ciuis damasci. Damascus ciuitas syrie
condita & uocata ad amasco dispensatore abrahe. Gundine
locus mercati. Uadan fili rema nepotis chama aquo gens
ethiopie. Saba fili chus. filii chama. aquo sabei. Hi sunt &
arabes. Assur filius sem. aquo assyri. In uolucris in sarcinis.
Volucrū d̄r quod in se aliqd habeat inuolutū. Preciose enī
uestes negociatorū in uolucris ferebant. & fimbriacinetis
stringebant. Syenes turreis syene usq; hodie manet castrū
ubi sunt nili cataractę. fatures pars ē egypti. Manuual spo-
lia dicta. qd manibz detrahunt. Eliopoleos ciuitas solis ē in egypto.
a filiis isrl̄ edificata. ubi putiphares sacerdos erat. Bubasti
ciuitas egypti. fasciare. fasciis ligare. liam p̄nogenitū
sem. aquo elamite p̄ncipes p̄sidis. Seyr. mons inter ra edom
ubi habitauit esau. qui alio nomine seyr. i. pilosus d̄r. In his
locis p̄us habitauit horreus. Parietine. parietū ruine sine
domo & habitatore. Gog. rectū. magog detecto in p̄tat. Qm
aiacob. qui postea appellat̄ ē isrl̄. omnis p̄p̄s hebreorū isra-
helis sortitus ē nom̄. sic ap̄ncipe gog. omnes qui ei subditi
sunt magog appellant̄. fuit autē gog. fili iaphet. aquo
gothi. & scythę origine habere putantur. Gomer fili iaphet.
a quo galathe. i. galli. Tharsus fili gomer aq; cilices. inde
metropolis eorū tharsus unde fuit paulus. Pollinctores ossi-

Scutula. Sericiū

Godgod

Chub

Damasc

Gundine

Dadan

Saba

Assur

In uolucrū

Syene

fatire. oramuni

Eliopoleo

Bubasti

Elamite

Seyr

Parietine

Gog. magog

Gomer

Thars

Pollinctores

Amona

Palm. Pibol

Ariel

Editui

mina

Hm

Tali

Cata. Culina. Engaddi

Engallim

Jer. De. xxi. anno

De. m. aialib

Lamentatioēs

Carm.

ve.

De. trālatioē pphe

De. dieb. xxx. .i. xc.

um uel cadauerum sepulchres. & dicti pollinctores quasi
pollutari carniū unctores. i. cadauerū curatores. Amona
calamus mēsure eisdē cuius & pica duos passus. i. decem
pedes habens. Palmis. quatuor digitos hēt. Pibolus deam-
bulator iū in ezechiele. i. murū signi. qui erat exterioris
atrii iuxta galophilatia. Ariel leo dei. q̄ fortissima uocatur
ierlm. siue ut alii arbitrant. templum & altare quod erat
in ierlm. Editui custodes domus abede dicti. De eph. & ham
supra diximus. Alina gēe mna dī. lx. seculos hēt. i. obolos
m. cc. l. c. dragmas scđm alios talentū. Hm maior. xviii.
sextarii. minor. viii. Tali. sub crure sunt. sub talo calca-
nei. Cata. gēe. lat. iuxta scđm. Culina. coquina. Engadi loc̄
ū finit mare mortuū. & incipiat fons siue oculū hechi.
Engallim. in principio maris mortui ubi iordans intrat.
& incipiat fons siue oculū uiculoy. Ili si quis apud iudeos
trigesimū etatē anni impleuerit. nec p̄ncipia genesios. nec
cantica canticoy nec huius uoluminis exordia & finē lege-
re p̄mittit. ut ad p̄fectā sciētiā & mysticos intellectus
humane nature rēp̄s accedat. Quidā q̄m̄or euangelia
quos nos quoq; in p̄mio omentariy mathei secuti su-
mus horū animalū putant nominib; designari. Mathei
qd̄ q̄m̄ hominē desc̄pserit. Lib. generationis ihu xp̄i. leo-
nis ad marcū referunt. Inicū ev. ihu x̄. Vox clamantis
in deserto. Vituli ad lucā. q̄ a zacharie incipit sacerdotio.
Aq̄le ad iohis exordiu. In p̄ncipio erat uerbu. Lamentatio-
nes de his qui ad penitentiā p̄uocant. carmen de his q̄
dī digni sunt testimonio. ne sup̄ his qui penitus despe-
rantur intellige. Trāsfert. p̄phā n̄ ut q̄dā putant in
sp̄ū. s; in ipso corpe. Quod & de abbaene iuxta theodo-
tione legim. Quert. q̄ sunt anni. ccc. xc. qui p̄dieb; totū
dem supputantur in captiuitate isrl. q̄ue alii. xl. pro

iuda. Sic g^o in isrl^e facere rege isrl^e sub quo salmanassar
 multa milia ppli uastauit. usq; ad annū assueri supputa-
 mus. ann^o. ccc. x. qñdo uniu^{er}sū iudaici ppli psecutio mitiga-
 ta ē. sic apmo anno iechonie qñdo magna pars ierlm tñs-
 lata ē in babilonē. usq; ad p^{ri}mū cyri annū. qñdo desolatio
 m^{is} templi erat annus. cccc. supputam^{us} annis. xl. sub quo
 iudeoy laxata captiuitas ē. Ierlm in medio mundi sita res-
 tat ppha. umbilicū t^{er}re eā ēē. demonstrat. ut illud de na-
 tiuitate dñi. Veritas de t^{er}ra orta ē. & de passione. Ope-
 rat^{us} ē salutē in medio t^{er}re. A parte. n. orientis cingitur
 plaga asye; ab occidente europa. a meridie affrica. a sep-
 tentrione scythi & alijs ponti nationib; Quando duo dñi
 dñi iuncta sunt nomina. p^{ri}us nomⁱⁿe cōmune ē. alterū ppe-
 di. qd appellatur ineffabile. & qd scptū erat in lamina
 aurea. que erat in fronte pontificis. Applicant ramum
 hait dubiū quin palme ad nates. ut p hoc eos ydola ado-
 rare designet. Quo contra iob dicitur iniquā aspiciens so-
 lem & lunā. & astra fulgida osculari manū. Scire debe-
 mus singulari numero cherub generis ēē masculini. & p^{er}-
 eide generis cherubim. Rota sacra scpturā sign^{at} qd rifare
 diuisā. & ideo qtuor facies um erant. Vetus enī testamen-
 tum in legē & pphetias nomⁱⁿe diuidit in euangliū & act^{us}
 siue dicta aptoy. Rota in rota noua lex inuēti. Paulatim
 glā dñi descendit ab ierlm. murūq; in modū postquā dese-
 runt templū usq; ad p^{re}sens stat in monte oliueti. & in
 crucis signo rutilans spectat templū quondā iudaicum
 in fauillas & cineres dissolutū. Miro modo sedentib; qui
 ad se uenerant uisitandū. mysticas ppha cernit uisione.
 & absens erat assidentib; s; spū non corpe. Omniaq; fi-
 unt ad consolationē captiuoy. Si noe. daniel & iob.
 stant. Q^{ui} cū abrahā ysaac. & iacob & moyses cetiq; pat-

Ed ierlm in medio
 mundi sita sit

De noie dñi

Ramū ad nates
 applic

De cherub

Rota

Qd sit rota in rota

De uisione ierlm.

De noe. Daniel &
 iob

arche ac pphę uultu fuerint cur horz tantū fiat mentio. Qd facile soluit. Hoc enī imminens orbi diluuii qā omnis t̄ra uas dñi polluerat differre non potuit. s; filios q̄ forsitā eide uirtutis erant ac obseminariū humani generis habuit reseruat. Daniel inuicentē ppli captiuitatē nullis fletib; mitigauit. S; et iob non ppter peccata s; obpbationē nec domū nec filios libauit. Alii dicunt qā hi tantū tres uiri et p̄sps et adūla et rursū p̄sps conspexerunt. idcirco pariter nominatos et hoc latenter insinuari ut q̄modo illi et bona et mala et rursū leta uideret. sic et pplm isrl q̄ p̄us bonis fructib; erat. et postea captiuitatē sustinuit uigū. si egerit penitentiā redire ad p̄stīmā dignitatem. Quando pphę dicit. p̄pone emigna narra parabolā. ēst obsecrū ēē qd dī. Emigna enī uel parabola aliud p̄fert in uerbis aliud tenet insensib; huc hic ezechiel aqlē pponunt. Habuchodonosor capto iechonia. et cū matrē babiloniā translato. mathaniā patrūū ei. quē sedechiā nominauit. posuit regē in ierlm. Hoc ē emigna. hec ē parabola quę sub duab; aquilis et uinea duos reges babilonis et egypti sc̄ptura demonstrat. et regē sedechiā qui contra uisurandū deserta amicitia nabuchodonosor se ad regē egyptiū transiit. Qd dissoluit inquit pactū. nūqd effugiet. Ex quo discimus inter hostes etiā fidē seruandā. nec considerandū cui s; per q̄ iuraueris. Multo enī fidelior inuentus ē is q̄ tibi p̄t nom dī credidit. et deceptus ē. et q̄ p̄ccationē diuine maiestatis hosti. immo iā amico molitus ē insidias. Patres comederunt uinam acerbā. et dentes filioz obstupuerūt. Si reddit peccata uitiā et q̄r tā generationē inuultū uidet ut ali p̄ccet et alius puniat. s; ex eo quod dī his q̄ cōmederunt cōmunionis scandalū soluitur. Non ideo enī punient uitiā et q̄r tā generationē qā deliquerunt. patres eoz. cū pat̄ pot̄ qui fuerunt peccatores puniri debuerunt. s; qā patrū extiterūt

De emignate t̄pa
rabola

De sedechia q̄ t̄m
gress ē pactū

De uina actū

emulatores & oderunt deū hereditario malo. & impietate
in ramos q̄ de radice crescit. Ad usurā non cōmod. Qm̄ dī
frī tuo n̄ fenerab. alieno autē fenerabis. S; unde p̄fectū. In p̄n-
cipio legis a frīb; tantū fenus tollit. in p̄p̄a ab om̄ib; usura
phibetur. Porro in euangelio unū tantū augmentū iubente dño
feneramini hīs aq̄ib; non sp̄atis recipe. Quom̄ pep̄it hīs quoz
cadauera in solitudine corrueunt. cū exceptis duob; terrā
repm̄issionis nullus intravit. Ex quo intelligim̄ inuere eos.
nec et̄m supplicis referuatos nec deletos ēē de t̄ra uiuentiū
nec osūptos a facie dñi. Si enī ex eo qđ non sunt inducti in t̄rā
repm̄issionis perisse credendi sunt. ḡ & moyses p̄it qui in-
dit tantū ipsā t̄rā & non ē ingressus. Rabbah ciuitas ē met̄po-
lis que nunc philadelphia dī. Etiam ostiū siue porticas in p̄iat.
fenestras obliquas. lxx. dixerunt absconditas symmachus t̄xi-
cas. Oblique siue t̄xi cas idcirco a sagittis uocabulū p̄ceperunt.
qđ instar sagittarū angustū in edes lumen immittunt. & in-
t̄secus dilatent. f̄actē ḡ erant in modū rectis instar cancel-
loz ut non speculari lapide nec utro s; lignis ut̄asilib;.
& uermiculatis clauderent. Pictura celatura palmarū. Palma
dicta quod oppansis est ramis in modū palmi hominis. Coelea
ascensus collectus. Cethecas. romani appellant solaria de cena-
culoz parietib; p̄minentia. T̄caminate subius t̄rā. T̄ristega
enī erant. lxx. & porticus t̄plices erant. Sup̄ q̄tuor cornua
sup̄ quatuor angulos crepidinis. feminalia sunt femotalia.
Gr̄ & G. Edificiū ciuitatis qđ ezechiel p̄uisione in monte osten-
sū ē. sedm̄ l̄tām nullaten̄ accipi potest. Quom̄ enī totū simul
edificiū calamo. i. sex cubitis & palmo mensurat. & porta edi-
ficiū in. xiii. cubitis. frontes ū. in. lx. cubitis extenduntur.
Porta enī in ciuitate ē. frontes ū in portis. Nulla hoc ad l̄t-
terā recipi p̄mittit ratio. qā minus ē hoc quod continet ab
eo quod continet. Sp̄ualit̄ ḡ cuncta accipienda sunt. Vnde

De usura

De hīs q̄ cadauera in
solitudine iacuerūt

Rabbah

Etiam

De fenestris

Licta. Palma

Coelea

Cethecas

Tristega

feminalia

De edificio in monte

audū cognitorē ad expositionē scī. 66. pape scī q̄ ierom-
mi minto. Ego enī id op̄is m̄ in iunxi ut eoy que obsema-
erant etymologias t̄ regulas cōpendiosius undecūq; col-
ligerē. q̄temus uetis ac nom̄ testamēta pagina iuxta lītē-
ram utūq; facili⁹ intelligi possit. Vissimio usq; ad labium
et. Phoc symmachus. aquila & theodotion t̄mū posuerē
lex. ḡlinum int̄p̄ati sunt cui uerbi rationē scribere non pō-
sumus. nec cui⁹ lingū sit dicē confidenter. Ad crepidinem
p quo. lex. ppiciatorū. symmachus circūcū int̄p̄ati sunt.

Theodoro. iudeus *Deologo Indameleoy.*
c̄nsilator fuit. Lib̄ repudiū. ē carta que mulieri aui-
ro dabatur. q̄ndo ob fornicationē repudiabatur in
qua descripta erat causa repudiū scil̄ fornicatio & adulte-
rium. Picopen idē p̄fione. Vnū membrū. i. lamentationē
ieremig. Quintilianus latinus rethor fuit. qui nodos uir-
t. legatis questionēs absoluit. Marcus tullius cicero & ipse la-
tinus rethor scripsit librū que uocant rethoricos flores.
Pistrinū ē officina piloy. hic tamen passiduo studio ponit.
Hebraici & chaldei ingitture loquunt. gē in palato. lat-
ni in labiis. reitomei in linguis. sclau in dentib⁹. Cripta ē
domus subterranea que p̄ parua foramina desup̄ parum
illuminat. Sciolut parū sciens. diminutiuū ab eo quod est
scut. Affricanus xp̄ianus hystorographus. att otoy exi-
hoy. i. ab hac lentisco. Apo ḡia p̄positio ē. toyo articulus en-
cay. i. scindet te. & pulehry alludit ad nomen. Ham exi-
cay descendet ab eo qd ē. exi hoy. lentisc⁹ autē arbor est
glandifera. s. lata & ramosa. dicta qd sit flexibilis. Nam len-
tus d̄r flexibit. Vñ & lentare ē flectere. Vñ enī lent⁹ plen⁹.
Vnde uiolentus q̄si uiuo plenus. Pontur & ptardo. P̄nde
d̄r atto toyo typicay & primo attotoyo t̄pi hoy. i. ab illic. Vñ
& p̄neste ciuitas ap̄nu dicta. hoc ē ab illicib⁹ que ibi habun-

Ad erepidinē ~

Q̄ sit lib̄ repudiū

Picopen.
Quintilian⁹
oare⁹

Pistrinū
De diuinitate
C̄pta loq̄le
C

Sciolut⁹
Affrican⁹
De lentisco

Q̄ sit lent⁹

De p̄mo
P̄neste ~

132
 dam. *Alex* autē arbor ē glandifera. *De gto sermone*. i. gca
 ethymologia. *Ethimologia* ē pprietas sermonis. Nam ethi-
 mon pprium siue uerū. logos sermo. *Caullatio*. ē iocus cum
 irrisione. *Offa*. massa & deriuat ab ore. *Machinationes* ostio-
 la que sub mensa fecerant. *Discoforū*. discū ferentē. Nam
 discus ē uas. i. scutella. *Scutula*. foron gce. lat ferens. *Por-*
firius apostata fuit. *Hic* a constantino in exiliū missus. con-
 tra legē & pphas & euangliū grandē librū cōposuit. *Me-*
todius. eusebius. apollinaris doctores fuerunt. *In* utrāq; par-
 tem in laudē & uituperationē. aut amore. qā eoz quos
 amant. licet sint repēnsibilia opa laudant. aut odio q
 eoz quos odio hnt etiā laudando opa despiciunt

Alex

Ethimologia

Caullatio

Offa. *machinationes*

Discofor

De porfirio

O *a 131 e l.* imp̄tat iudiciū dī. Et *De Daniele*.
 notandū quod nullus ppharū aptius dixit de x̄.
 Non solū enī scribit eū uenitū quod ē illi cōmu-
 ne cum cetis. s; & quo tempore uenturus sit docet. & re-
 ges p ordine digerit. & annos enumerat. & signa manifest-
 tissima p̄nunciat. Que qā porfirius uniuersa completa &
 transacta negare non poterat. supatus hystorie ueritatē
 in hanc prumpit calumpniā ut ea que in cōsumatione se-
 culi de anti xpō dicuntur. sub ambiocho ^{epiphane} impleta conten-
 dat. Tanta enī dictoriū fidelis fuit ut pphā incredulis non
 uideatur futura dixisse. s; narrasse p̄terita. Nemo putet
 eundē ēē ioachi indamelis p̄ncipio qā in exordio ē hechie-
 lis scribitur ioachi. *Iste* enī extremā syllabā h̄t chin. il-
 le chin. Et ob hanc causā in euangelio mathei una uidet̄
 de eē generatio qā sedā tessaris decas in ioachim desinit &
 ticia incipit a ioachim filio ioachim. Qd ignorans porfirius
 calumpniā instruit exctē sue intendens imperitiā. dum
 in euangelia arguere nitit̄ falsitatē. Rex babylon̄ non
 poterat uniuersa uasa dñi s; partem transferre q̄ intelli-

De ioachim

*Qr i ev mathei una
 genati s eē uideat̄*

*Qd signi uasa dñi i q̄
 parte t̄stulit rex ba-
 byloni*

Plato

Zeno

Qd signi colupna q
nabuchodonosor
rex uidet

Sennaar

Sambuca

Symphonia

Psalterij

Seltar, Saraballa

Sabara

Tyara

vigil. Ses. Temulet
Oane. Thechel

genda sunt dogmata ueritatis. Si enim cunctos philosophorum
renouas libros. necesse est ut in his aliqua repias partem
uasorum dominum ut apud platonem fabricator mundi dominum. apud
zenonem stoicum inferos et immortales animas. et unum bo-
num honestate. si quia iungunt mendacium ueritati et naturae
bonum multis perducunt malis. ideo partem uasorum dei. et non om-
nia uasa integra atque perfecta accepisse memorant. Caput
aureum tuus rex. Per quod ostendit regnum primum babiloniorum
auro preciosissimo compactum. regnum aliud minus. regnum
medorum atque persarum quod argenti habet similitudinem minus
prioris et minus sequentis. regnum tertium enei. quod im-
bit uniuersae terrae. alexandrum significat. et regnum macedo-
num. Terra sennaar locus est babilonis in quo fuit campus
duram et turris quam edificauit nembroth. Sambuca genus
cytharae rusticae. Symphonia lignum cauum ex utraque parte
extenta pelle. aut. Symphonia uocum concordia. Psalterij
genus. nablum hebraice. estque genus musicae artis immodicum
A. litterae. Per brachia aquila et theodotio saraballa dixerunt
non ut corrupte legitur sarabara. lingua autem chaldeorum sa-
raballa hominum uocant et tybie et bracc quibus crura tegun-
tur et tybie. Quasi cruriales et tybiales appellatae sunt. Inap-
ta genus fomitum apud persas quo maxime nutruunt incendia.
Alii ossa oliuarum quae picunt de amirca arefacta naptam
appellari putant. Malleolus est nouum palmes. in natum porum
anni flagello. cognominatus ob similitudinem rei quod in ea quae
deciditur ex ueteri sarmento. prominens utriusque mallei specie
probet. Thyara uerbum grecum est. et usum in latinum usum. Est autem
genus pileoli quo persarum chaldeorum gens utitur. Magna misere-
ricordiae consolatio. dum in tormentis quod posuit. scilicet persae secutura.
Peritas. altitudo. vigil. et ses. utriusque angustia significat. Te-
mulentus. inuolentus. ebrius. Oane. numerus. Thechel. appen-

133
 fio. Phares. diuifio. Incenat. sine cena. Vsq; ad temp⁹ & tem-
 pora. & dimidiū tēpus. tres anni & dimidi⁹ annis. Tres or-
 dines in ore bestie. & indentib⁹ et⁹ tā regna accipimus
 babylonioꝝ medoꝝ ac psariū que in unū redacta sunt reg-
 nū. Tercū regnū macedoniū cui uenter & femora exere
 pardo bestie uelocissimē compat⁹ que p̄cep̄s fertur ad
 sanguinē & saturant immortē. & alas quatuor h̄t. Nichil
 alexandro uelocius in uictoria qui ab illirico & adriati-
 co mari usq; ad iudiciū. oceanū & gangen flumiū tam plūis
 qm uictoriis cucurrit. & sex annis europa parte. & om-
 nem s⁹ asyā subiugauit. Quatuor autē capita & eosdē
 dicit duces et⁹ q̄ postea successores regni extiterunt. quō
 in libro machabeoꝝ sup̄ cōmemorauit. Bestia q̄rta ter-
 ribilis & fortis nimis. q̄rtū qd nunc orbē t̄rarū tenet
 romanū ē impū. de quo in statua dī. Tybie et ferree.
 pedū quedā pars ferrea. quedā fictilis. Hic autē dentē
 habebat ferreos. comedens atq; cōmnuens & reliqua pe-
 dib⁹ conculcans significans omnes nationes aut uictas
 ab eo. aut t̄bitas seruientes. Multa milia ministrabant
 ei. & decē milia centena milia assisteabant ei. non quo
 iste numerus ministroꝝ dī definitus sit. s; quo maiore
 human⁹ sermo explicare non quauerit. Susis. met̄pol⁹
 elamitarū. In qua daniel iuxta iosephū turri ex trix
 excelsa. quadro edificatā marmore tanteq; magnitu-
 dinis ac pulchritudinis. ut usq; in p̄sens q̄si noua uidea-
 tur. in eaq; regū psariū ac medoꝝ conduit⁹ reliquie
 & custos & sacdos eidē loci iudeus ē. Vbi nomen erat
 loci. seu porte. Virū qui p̄cepit gabrieli ut danielē do-
 ceret uisionē. iudei Michabelē autumant. Consequen-
 ter autē q̄ uisio de plūis erat regūq; certaminib⁹ im-
 mo regnoꝝ successionib⁹. gabriel qui p̄posit⁹ ē plūis

Phares. Incenat⁹
 De t̄b⁹ ordinib⁹ iore
 bestie

De alexandro

De bestia q̄rta

Susis

Vbi

De uirō q̄ apparuit
 danieli.

De .iii. uentis

De .x. cornib⁹

De cornu paruulo

De dilatio⁹ iugis
sacrificii

De singillatim
numient⁹

De dieb⁹ .cc. .ccc. .xliv.

huic officio mancipat. q^a fortitudo et robustus dⁱ dⁱ. Pos-
sunt et quatuor uenti supra q^u pugnabant in mari q^utuor
angelos significare q^u quatuor p^rincipalia regna subiecta erant
ut insequentib⁹ ad danielē loquitur ang^ls. Princeps pla-
rum restat michi. .xx. et uno dieb⁹ et itē. Cū enī egrede-
rer apparuit p^rinceps g^eo^r ingrediens. Porro .x. cornua
bestie quartē que regnū quartū significat. .x. reges sunt
eiusdē regni q^uti. q^u in consumatione mundi quando regnū
destruendū ē romanor⁹. orbē romanū intra se diuident.
Cornu autē paruulū quod ortū ē de medio eor⁹ cui oculi
hominis et os loquens ingentia antixp^m significat. Qui
p^rimū tres reges. deinde alios omⁿes humiliabit. Usq^{ue} quo iu-
ge sacrificiū. et res usq^{ue} ad uesperam et mane. dies .ii. .cc.
.ccc. Legamus machabeor⁹ librū. et iosephi hystoriā ibiq^{ue} sc^rip-
tū repperiem⁹ a^d .xl. .iii. anno ingressum antiochū ieroso-
limā cuncta uastasse. reu^{er}sūq^{ue} anno .iii. posuisse in tēplo sta-
tuā iouis. et usq^{ue} ad iudā machabeū. i. usq^{ue} ad annū. c. .xl.
.viii. .p^rannos uastitatis ierl^m. .vi. .sc^raminationis autē
templi. .iii. .duo. .cc. .dieb⁹. et .iii. .m^oses esse completos post
quos tēplū purgatū ē. Hespera autē et mane successionem
diei noctisq^{ue} significat. De ebdomad^e. .vii. et .lx. .ii. supra
reperies sc^riptū inter calamitates iudeor⁹. Hec nos moueat
quod p^rimū numerant⁹. .vii. et postea. .lx. .ii. et rursum .i.
que in duas partes diuidit⁹. Est enī hoc idioma sermonis
hebraici. et antiquor⁹ sermonis latini ut ante minore nu-
merū supputent et postea maiore. Beat⁹ q^u exp^o et puenit
ad dies. .ii. .ccc. .xxxv. beatus inq^uit q^u in tēcto antixp^o
supra. .cc. .xc. dies regni ei⁹ .xl. .v. dies p^ristolat⁹ q^u ē dⁱns
atq^{ue} saluator in sua maiestate uenturus. Quare autem
in tēcto antixp^o .xl. .v. dierū silentiū sit. diuine sciencie
ē nisi forte dicam⁹ q^ud dilatio regni patientie sc^ro^r p^ratio

ē. mille autē. ccc. xxxv. dies. iii. anni & semis sunt. Ex q̄b;
mille. cc. xē. regnaturus ē antixp̄s. & scōs p̄secuturus et
postea corruturus in monte scō & inclito. Remanebunt
supradicti dies silentiū. xlv. Artaba mensura ē apud ḡcos
sextariorū. lxxv. Posticiū ē ostiū lateris apud publico remotū.
Apedno p̄p̄um nom̄ loci int̄ eufraten & tigrin. Smigma
ta alia eductio s̄t lomentū. Eusebius & appollinaris pari
sententia affirmant fufanne belisq; ac draconis fabulas
non contineri in hebraico s; partē ēē p̄phetie abbaeue fi
lii ihesu. de t̄bu leui. sic iuxta. lxx. int̄p̄tes in titulo eius
dem belis fabule ponit. Homo q̄dā sacerdos erat nomine
daniel filiū abda conuicia regis babylonis. cū damelē & t̄
pueros de t̄bu iuda fuisse sc̄ptura sc̄a cōmemoret. De

Artaba
Posticiū
Apedno. Smignata
De fabulis belis &
draconis

Co m p a t i e v s. p̄cōmata Prologo In osee.
uidelicet. i. incisiones. q̄a cōma incisio. breues faci
ens sententias. Sincronon. cōtemporalis. Sin. con. cronos.
Ideo. sc̄ptura sc̄a difficul. De osee p̄pha. F̄c̄p̄.
tatib; ē contexta. & maxime p̄phē. q̄ enigmatib;
pleni sunt. ut difficultate sensuū. difficultas q; sermo
nis inuoluat. & n̄ facile pateat sc̄m canib; ac margarite
porcis. & p̄phanis sc̄a scōy. Achor uallis. Et tumultus t̄t
barū eo quod ibi tumultuat & turbatus sit isrl̄. in quo
lapidauerunt q̄ndā achor. Et ē int̄bu iuda ad septen
trionē ihericho. Vinacia. feces uuarū. Heomenia noua
luna. Theraphi. figure t̄ imagines. Galgala. locus iuxta.
iericho. Rama int̄bu asser. & rama int̄bu beniamin ci
uitas salis. in sexto miliario ab heha. Ideo eadē nomina
incoy t̄bub; uariis assignant q̄d cū apud nos nom̄en sona
re uideant. apud hebreos diuisi sunt sc̄pta literis. Vru
ca herba uocata. q̄d tactus ei corp̄ urat. Lappa dicta
q̄d habeat cautē ingemē p̄ t̄rā dispositā. Hec herba agn̄

Sincronon
q̄ sc̄a sc̄pta difficul
tatib; inuoluta sit

Achor

Vinacia. Heomenia
Teraphi. Galgala
Rama int̄bu neptali.
De n̄. uel̄ uni
uoce appellati
Vrtica
Lappa

Houale. Lasciua
Petulantia

De locustis & bruceo
sine atelibo

De natā locustarū

ErUCA

Bruc^o

De trib^{us} g^{en}ib^{us} locustarū

Rubigo

Argumentū

Trop^o

Ostū

ErUCA. Erugo

Q^{uod} sign^{ificat} m^{ultā} vicia

philatropos d^{icitur} q^{uod} uestib^{us} hominū inherat. ob asperitatē
sui. Hascit^{ur} iuxta muros. Houale rus nouit^{ur} cultū. Lasciua
alixu petulantia. ab eo q^{uod} male petit alienū pudorē dicat^{ur}.
Matre sup^{er} filios allisa. Alia editio h^{ab}et. matre sup^{er} filios sepe-
herunt. Vitulos labioz. Alia editio. fructus labioz n^{ost}roz.
Jeromim^{us}. Sicut locusta & bruceus & gemmina parua lo-
custarū que uocantur atelib^{us} sole incalescente auolant.
nec repiunt^{ur} sic tu disp^{er}gere & fugies. Natura enī hec lo-
custarū ē. ut in frigore torpentes p^{er} calore uolent. Por-
ro atelib^{us} quē significantius comesore int^{er}pretat^{ur} ē aquila
parua locusta ē. & modicis pennis. reptans potius q^{uam} uo-
lans & ob hanc causā ubiq^{ue} orta fuerit usq^{ue} ad pul-
uerē cuncta consumit q^{uia} donec crescant penne abire.

Ioh^{ann}es L. int^{er}pretat^{ur} incipien^{tes} De plogo in iohel. N^{on} pot^{est}
uel d^{omin}i descendit^{ur}. & ē plan^{us} in p^{ri}ncipiis. ErUCA ē gen^{er}um
folia deuorant. inimicū frugib^{us}. Bruceus. locusta. sine al^{ia}.
filius locustę. locustarū tā g^{en}ia sunt. quoz unū uolat. ali-
ud saltat. t^{er}ciū est mutum quod atelib^{us} uocatur. Rubigo ē
m^{et}allū ferri. Idē & erugo. aurugo. f^{er} aurugo a colore auri
dicit^{ur}. Argumentoz inuentionū. Argumentū ē uelox ap-
p^{ro}batio rerū incertarū que fidē facit reidubie. Et ē argu-
m^{en}tū dictū. q^{uasi} arguit^{ur} mentis indicū. Tropos conu^{er}sio logo
sermo. Vnde tropologia o^{mn}is locutio. q^undo de hystoria ad
sp^{irit}uale conuertitur intelligentiā. Ostū. m^{et}allū. Hā ostū
intuū ē dom^{us} p^{ro} quod utrat^{ur}. Ergo qui intia sue o^{mn}isatio-
nis d^{omin}o consecrauerit. recte incipit p^{ro}ph^{et}are. Excidiū ie-
r^{er}lm^{us} p^{ro}nuntiat. & p^{re}dicat uocationē gentiū. De iohel

ERUCA. ab erodendo olera & pampinō p^{ro}ph^{et}a.
dicta. Rubiginē eruginē d^{icitur} et. que ex corrupto
aere nascit^{ur}. Perucā assyrioz chaldeoz & babylonioz. p^{ro}
locustā medoz & psarū. p^{ro} bruchiū macedonū & antiochi

prubigne romanoꝝ exercitū signat. Pubias ē tempus quo
puer femine misceri potest. Libatio tantū calicis ē libare ē
fundere gustare. Ligones dicunt quasi leuones. Vallis conci
sionis. i. iudicii. Effundā de spū meo sup omne carne. sup. e.
xx. credentū psonas. illos scit qui in uno conclauit sedentes
indie pentecostes. in linguis ignis accipiebant spm scm. Hu
merus. e. xv. paulatim p incrementa crescent. xv. graduū
numerū efficit. Nam. i. ii. iii. iiii. denariū faciunt. adde. v.
fiunt. xv. Qui numerus in psalterio magnū mysteriū conti
net. lx. vii. enī e. viii. constat uetus uidet testamentū uel
requie animarū. p. vii. ppter sabbatū. p. viii. nouū testa
mentū. l. generalē resurrectionē ppter octauā dñice re
surrectionis die designans. Quindecim graduū psalmi titulo
canticiū gduū pnotant. Quoz incitū ē. Ad dñm cū tbularer
Qui qntū ad litterā idō cantica gduū dicunt. qā in ascensio
ne tēpli. xv. gradus erant. In quoz pmo pīmū psalmū. i.
Ad dñm cū tbularer. in sedō scdm. atq; ita p ordinē. in qmo x.
qntūdecimū ascendentes canebant. Illud autē templū. e. xv.
cubitos altitudinis habebat. Qui. e. xix. collecto naturali
numero p ordinē. usq; ad xv. efficiunt. *De plogo in amos.*
Amos. iste nō idē ē quē patrē elayc legimus. Ille enī
hebraice p litteras aleph. ale. m. vav. e. sade. scribit
e. interpretat robustus. Ille autē p. anj. mem. vav. e. sa
dech. scbitur e. interpretat ppls auulsus. Rubus ē genus ur
gula spinosū. Cui fruct' mora dñr. Thecue oppidū. vi. mi
libus distans a bethlehē ad meridianā plagā. Iuxta qd soli
tudines sunt uastissime. pascendis peccorib' apte. Ille ē etiā
turris que uocatur adbeber. i. turris ggrs ubi pastoribus
angls apparuit. Vno enī tēpe. osee. iobē. e. amos pphae
runt. S; osee e. amos ad isrl. i. x. tbus. iobē autē ad iudā
i. duas tbs; e. iherlm. *De Amos ppha.*

Pubia
Libatio
Ligones. Vallis concisionis

De numero. e. xix.

Qd mysteriū contineat
xv. nūs

Qd signi. xv. gduū. f.

Qd iste fuit amos

Rub'
Thecue

*De pastoralibus ubi
utatur De carmelo*

De tribus annis scilicet

*Quod iudas i. vii. gradum
ponat*

*Quod sint uacae pingues
Calanne. fictor locuste
Trulla
vnicui*

Quisquis

Mausoleum

Samaria

O 2145. impium et fortitudo ieroboam iudicatio et causa
populi. iohannes dominum mora et temporalitas. Amos tamquam pastor
pastoralibus utitur uerbis. Grece et latine carmelus. hebraice
cheremel dicitur. Suntque duo montes iudee. unus solitudinis
prior. et paschus aptior in quo erat nabal carmelus alter
in forte. x. tribubus quo morabatur helyas propheta. P. iii. et. iii.
scelera anime et corporis peccata significat. Tria referuntur
ad animam propter tres anime vires. crescendi sentiendi dis
cernendi et rationabile. concupiscibile irascibile uel propter
vitam qua uiuimus. rationem qua sapimus memoria qua rem
murmur. Quatuor ad corpus. propter. uia. elementa. In septi
mo gradu iudas ponitur. i. iudeorum populus. ostendit se nosse dominum
factis autem negans propter observationem sabbati. in octauo israhel
et christianorum populus. uere perfide rectam uidentem dominum. propter octa
uam die resurrectionis. ceterę gentes in senario relinquun
tur. propter sex huius etates in quibus omne spiritus suum posuerunt.
Vaceas pingues uocat sacerdotes lasciuos. Calanne. cum
est perfidus. fictor locustę deus. sine cuius dispensatione nulla in
fertur plaga. Trulla cementarii est qua solent super indu
ci parietes significat custodiam et munimentum populi finem vnicui
pomo. quo poma adtrahuntur est ira dei peccatoribus suppli
cium attrahens. Quisquis sunt purgantia frumenta.

Y 2148. iheremias. et abdias in eandem. *De Abdia.*
consentiunt prophetiam. Hasta id est sermone prophetarum. Is
rahel abdias centum prophetarum paucos absconditos. occidente ieremias
vel prophetarum domini. hanc prophetiam specialiter dominus intendit contra
edom. Mausoleus rex fuit egypti quem intantum sua dilexit
uxor ut ei post mortem sarcophagum aureum et pyramidem
argenteam desuper constitueret. et ex eius nomine mausoleum
illud sepulchrum appellaret. Unde omnia sepulchra orna
ta mausolea domini. Samaria destructa ab herode antipatre

filio. iterū restructa ē. Quā ex noīe augusti cesaris. gr̄ uoca-
unt sebastē quod ē latine angusta. *De plogo In Iona.*

Iona q. hebrei filiū putant uidue sareptene quē helyas
mortuū suscitauit. Qui temporib; ieroboam filiū ioas pro-
phetauit & de geth uiculo iudee fuit. Pphetat autē hic
non tam uerbis quā factis de passione xpī. de abiectio-
ne iudeorum & uocatione gentium. *De Iona.*

Prophete. ut his que intus audiunt ea que fo-
ris dñr adiungant. & particulā plerūq; in exordio
ponit. Vel certe auctores sacre sc̄pturę scientes omnia
que de dō sc̄bunt unū libri corpus ēē. q̄ in ezechiele in-
tus & foris scriptus in elaya uerba libri signati in apo-
calipsi. vii. sigillis signatus dñr. ut hīc quoq; sua sc̄pta
ab aliarū gentiū sc̄ptis segregata copulent & incorpo-
rent copulatūā coniunctionē. & plerūq; in exordio
ponit. Sic ezechiel sic zonal sic machabeorū libri auc-
tor. *Mittit* ional penitentiā p̄dicare nuntiis in con-
dēpnationē sc̄it israhelis quod minue agente peniten-
tiā. isrl̄ in malicia pseueret. *Intelligens* autē p̄pha
p̄ sp̄m sc̄m quod gūstio gentiū abiectio futura ēēt iude-
orum amore gentis sue inuitus & merens suscipit
qdē iubentis imp̄iū. s; ad aliū quēcumq; locū abire
mauit quā tantę in pplm suū calamitatis p̄co & in-
miser fieri. Tharsis aliū tharsū cilicie ciuitatē. aliū
quendā indie locū inc̄p̄ant. s; hebrei generaliter
mare tharsis dici putant. iuxta illud oteret naues
tharsis. Ut pondus addatur sententię p̄ exaggeratio-
nē ūba multiplicant ut clamor minue os regis. &
p̄ncipiū ei ex p̄sse p̄nuntiet q̄tinus maiore audiēti-
bus tr̄orē incutiat ad obediendū. *Edera* non fructum
s; folia. sic lex carnalit̄ intellecta. *Edera* cucurbita

Q. p. et. incipiat

Q. fugerit iona

Tharsis

Q. dicat ex ore regi

Edera

Q^{uod} quadragenarium
nummum ipententia
obseruam^{us}

Q^{uod} sit clamare
peccata

Q^{uod} signi. centum. xxi

Micha. onichea.

De nata di
De nobis isrl
Jacob. effrai. ybda

inhebreo h^{ab}. Quatuor elementis mundus. quatuor homo con-
stat. quatuor tempib^{us} mundus transigit^{ur}. Ob hoc p^{er} quaterna-
rium omnia peccata signant^{ur}. que in carne t^{em}p^{or}e mortali-
tatis n^{ost}r^e strahunt^{ur}. S^{ed} q^{uia} hec p^{er} decalogi obseruatione^m expi-
antur merito quadragenarium numerum qui sit multipli-
cato decies quaternario in ieiunio. & penitentia obseruam^{us}.
S^{ed} d^{icitur} clamor sodomoy. & gomorreoy. hic simil^{iter} de m-
moe dici uidet^{ur}. q^{uod} sit clamor malicie ei^{us} ascenderit ad
dm. Peccatum cu^m clamore est publicu^m & absque ulla reue-
rentia manifestatu^m. Peccatu^m sine uoce. culpa latenti actio-
ne commissa. In qua sunt plusq^{ue}. c. xxx. milia. Sup^{er}. c. xxx.
animas p^{ro}mit^{ur} descendit sp^{iritu}s sc^{ilicet}s p^{er} quas tamqua^m p^{ro}mittas.
significatur uniu^{er}sitas credentiu^m. **De plogo In Michea.**

MORAS TH^{is}. hebraice heres. Est aute^m iuxta eleu-
tropolim urbem palestine aut grandis uinculus.
Bicit^{ur} est micha & micheas iuxta idioma hebrai-
ce lingue. sicut apud nos scithes & scitha. agathes &
agatha. pphes & ppha. Quamvis pphes etia^m geu^{eris} sit. Pphat
aute^m stra samaria & iherlm. Nec putandus est id e^{ss}e
micheas qui achab regi isrl. & isaphat regi iuda ppha-
uit euntib^{us} in ramoth galaath. Osee & elaya posterior
pphaunt. quia illi sub ozia. illy sub filiis eoy pphaunt.

PRJOR. capienda erat samaria. **De Michea.**
dein iherlm. Ideo hec illi p^{ro}ponit^{ur}. Natura di ele-
mentia est. H^{ic} tam causa cognitur pleruq^{ue} psona qua^m
non h^{ab}et crudelitatis assumere. tote. xii. tb^{us} isrl uel ia-
cob ab auctore generis sui dicebant^{ur}. S^{ed} post diuisione^m
x. tbu^{us}. aduab^{us} p^{ro}pt^{er} maiore^m p^{ro}pli multitudinem. x. tb^{us}
generale sibi nomen uendicabat. ut iacob. uel isrl ap-
pellaretur uel effrai a ieroboam de tbu effrai. qui p^{ri}m^{us}
meis regnauit. Que aute^m tb^{us} beniamin & iuda ama-

De excelsu gabaon

Idolata

Geth

De structioe

Stallatio pphe

Turri ggg

iore sui parte iuda dicebant. filiū isrl etiam repmissio-
 nis ingressi. archā dñi in sylo collocauerunt. tabnacu-
 lum autē testimoniū cū altari genio qđ fecerat beseleel
 tetenderunt in excelsu gabaon. Vbi postea ppl's deceptos
 reuerentia antiquę regionis ymmolabat & adolebat
 cont' uetnū legis. neglecta archa & templo in quo salo-
 mon archā dñi intulerat. Vnde sepe legitur. uerūta-
 men excelsa non abstulit. adhuc enī ppl's adolebat &
 ymmolabat in excelsis. Conualescente quoq; demnceps ma-
 la consuetudine non tantū in excelsu gabaon s; in omni-
 bus excelsis montib; nec tantū dō s; etiā idolis ymmola-
 bant. In sacro eloquio ydolata dñi fornicatio. qua am-
 ma uni dñi cultu tamq; legitimi coniugis thoro relic-
 to multis demonib; p ydolatā se pstituit polluentiam.
 Geth una de quinque urbib; philistinū uicina timmo iu-
 da. De structioe supradictū ē. Mos ueterū fuit in
 luctu capillos radere. ut deposita cultiori ueste. pari-
 ter s' adimerent ornamenta nature. Stillatio ē uel sim-
 plex eloquiū t' cōminatio ire dñi. Turri gregis qđam
 intelligi uolunt turri ader de qua & supra dictum ē
 ubi quondā iacob pascebat greges suos. ubi & angelis
 innatiuitate xpī pastorib; apparuit qui & ibi condi-
 ti sunt. Suscitabim' s. e. s. p. & octo p'mates. h'. Suscita-
 bimus ego & filius meus. & spēs scs. iuxta illud qđ inge-
 nesi scptū ē. faciam' hominē ad imaginē & similitudi-
 nē nrām. & in abdie p'ncipio. Surgite & ascendamus
 ad usus eū in plū. Septē pastores. & viii. p'm. P. vii. uet'
 testamētū accipe. p. viii. nouū. Vnde & in excelsis p'cipit
 ut demus partes. vii. demus & octo. In tēplo ezechiel
 qđ int'p'tat ecclā & celestis ierlm. vii. & viii. gradib;
 ascendit. & in psalterio qñdecī qb; p ebdomadē & ogdo-

Sethum

*Sacelli
Palur?*

Qd sit gssu ficos

De. iii. locis

Elebeser

De minue

de ad canendas dō laudes scandimus. In octaua die celebra-
tur circūcisio spiritalis. et in tēplo iudeorū destruit sabbā.
Et quidā psalmi p octaua inscribunt. Sethum locus est.
in quo balach rex moab exercitū congregauit aduersum
isrl. dictus ab arborib; sethi que p beremū syna hodieq;
nascunt. vulgo autē spina alba uocat. Sacelli diminuti-
uū asacco. Palurus herba spinosa et asprima pungen-
uulnerans appropinquante et adunco dente cōphendens.
Primitiuas sic appellat grossius ficos. qui pmo tēpe p-
lati si leuēt flatu uentorū stringant decidunt. Carmeli
et basan et galaad sunt fertilissime regiones iudee. *Ve*

Na uoy. contra minuen metropoli *plogo In Havy.*
Assyriorū pphat in cōsolationē decē tūū que ab eis
captiuatē fuerant. Quicūq; ū contra minuen dñr
de consumatione mundi et de sedō xpi aduentu intel-

M a s s a dñr hebraice qd. lxx. *De Havy.* Fuge
assumptio. ceteri onus transulerunt eo quod du-
rum et gūe sit qd pphat. Elebeser haurit grandis
ē uiculus in galilea unde oriundus erat naum. Minue
ad p̄dicationē ionę cōmisa. s; succē. demib; s; p̄speris q̄a
reissa ē ad consuetā sibi maliciā. Illuc naum uicinū eius
denunciare exadui. Vñ emulator. Vox pphę laudantis dñm.
quod de assyriis ppli sui sit ultus iniuriā. Non consurge
duplex t̄bulatio. Alia editio. Non iudicabit bis in idip-
sū. Querat hic aliq̄s si fidelis dephensus in adulterio
decollet. qd de eo postea fiat. Aut em̄ pūiet et falsū ē
hoc qd dñr. n̄ iudicabit dñs bis in idipsum t̄bulatione.
aut non pūiet. et optandū ē adulteris in p̄sentiarū
ut breui et cito pena cruciat frustrent et nos. Ad qd
respondebit dñm ut omnū rerū ita sit. Quicūq; quoq;
scire mensuras et non puenit sententia iudicis. nec

illi in peccatore exercende de hinc pene auferri potestate
e magnu peccatu magnis diuturnisq; etui cruciatib; Siq;
autē punctus fit. ut ille in lege qui israhelice malethye
rat. e q in sabbo ligna collegerat. tales postea non puniri
qā culpa leuis p̄senti supplicio compensata sit. Attondentur
pattondebuntur. Est usitatu pph̄is tempus p tempore mo
dum p modo ponere. Piscina d̄r collectio aquarū ex ymbri
bus dicta piscina qd homines ineanantes assimilant piscib;
Tex aqua que uita ē piscib; Agitatores aurige dicti quod
curru agant. Desiderabilib; p̄ciosis. Gemculū d̄r diminutue
agenu. Pudenda genitalia e dicta sunt pudenda a pudore
e uerecundia. e genitalia agignendo soboles. Inelitos. gtōs
Euton. gōe. glā dicit. Concussē. equassatē. Subigeni domant.
Quadrigas ei. uū. p̄ncipalia regna mundi quoy olim mili
tari uirtute diabolus om̄s gentes subiugauerat idolatrie
sue. Nūqd melior ē noammon. Pictaq; exemplaria h̄nt ab
ammon. Quod fortasse factū ē errore scriptoy. quid eēt
noammon ignorantū. Noammon autē alexandrie pplm
significat. No. enī alexandria. ammon ppl̄s. Utrūq; pplm as
syrios scil e babilonios. nunc bruchū. nunc locustā appel
lat. qā uterq; ppl̄s quodā supbie saltu se sup ceteras gentes at
tollere ut locusta uterq; uicinas urbes e regiones depopula
ri solebat ut bruchus. **De plogo In abbacuc.**

Adtondent

Piscina

Gemculū

Pudenda

Inelitos

Subigeni

Noammon

De assiriis babiloniis

BB a e v e. hebraice amplexus uel amplexio p eo quod
quasi colluctans audacter d̄m puocat ad disceptationē
sup iudiciū suis. Pph̄at contra nabuchodonosor e ba
bylonē. posuit in babilone duab; t̄bubus. sicut supior naum
contra minuen e assyrios **De a b b a c v c.**

P R o p b e t a. ex sua p̄sona Tex p̄sona ppli incaptiuitate
posita dic. Vsq; quo d̄nē clam e n̄ e. Responsio d̄m. As
picte ingentib; e ret. Quasi pisces maris. Qm̄ supra nomi

Scarabeus

Immonda

Immonda

Immonda

Immonda

Immonda

Pharan

Immonda

Immonda

Ides

Idicula

Impietas inde

nauerat pisces. in ceteris q; apiscib; seruat metaphorā. P pisces
homines. p reptile diabolus. Immolabit sagens sue & sacri-
ficabit regi suo. statue auree. t simulachro belis. In sacra sep-
tura uerbi unus iteratio sermonis ē confirmatio. Scarabeum
quidā putant ē muscā. que solet in iuncturis parietū late-
re. alii dicunt ē animal modicū uolatile. cui supra uerti-
cē oculi ostenta sint. & licet nullū caput appareat. collum
tam ac dorſū cetero corpe celsiora sint. Myllicē autē intēp-
tā alii xp̄m q de ligno crucis clamabat. d's. d's m's quare me
dereliquisti. & tū. Ego sū uermis & n̄ hō. alii incruce lat-
nē blasphemantē. In medio duū animalū. inter duos latrone.
uel inter moysen & helyā in monte. t intē duo testamenta.
t inter duos ip̄tōs circūcisionis & p̄puti. uel ut qdā uolū-
t inter patrē & sp̄m sc̄m. Pharan loc' ē uicinus monti syna.
ubi data ē lex. Cornua in manib; ei. qā omnia dedit ei pat-
ri in manus. In collo suis ē caput. qā basif ē caput. Jeronimus
uult uictori in psalmis canentē. **De plogo In Sophomā.**

SOPHONIAS. pphat contra iudā & ierlm. Myllicē
autē de cōsumatione mundi & terrore ad iudiciū
aduenientis xp̄i. Pphetauit autē sub iofia rege cir-
ca finem duarū t̄būm. **De SOPHONIA.**

TRAD VY T. hebrei cuiuscūq; pphē patrē uel aui
intitulo ponitur. eos quoq; pphas fuisse. & qā amos dixit
non sum ppha. nec fili' pphē. ideo nomen patrē ei non ppo-
ni intitulo. Edē singulari numero templū t famū dicebat.
Vnde sic a fano fanatici. sic edē editui. i. sacerdotes. Hinc etiā
ethiculas appellant lupanaria & forniceſ meretriciſ uſib;
aptos q' circa fanum baāl extrui solebant. Ad tantā impie-
tatē uenerat t̄bus iudā. ut intēplo dī ad puocandā emu-
lationē statuā baāl quā dñs ydoliū reli uocat collocaret.
& in eodē sc̄nario dñm & ydolum pariter ueneraretur.

Melchom ydolum ammonitarum et interpretatur rex. facies dei pre-
sentia eius intelligitur. Silete. Hoc loco in hebraico interiecto est si-
lentium impantis. Ut illud apud comicos apagesis. Et apage-
re. Scia dicunt omnia diuino cultui mancipata. Unde hoc
loco chaldei qui sanctificari dominum quia ministerio dei ad exercenda
ura eius in iudeos preparent. Hinc et esayas de mediis et psis. Man-
dam sanctificatis meis. Aliis in cultu demonum. aliis in sacrificiis
utebantur uestimentis sacerdotalibus. Porta piscium uocat que
intimior erat mari. et ideo a foro uenaliu piscium nomen ha-
bebat. Vnde esdras. Porta inquit piscium edificabant filii
asana. Sedam appellat sedem. id est interioris muri. in eode-
clymate porta. de qua in libro regum legitur. Oida propheta
uxor sellu. habitabat in ierusalem in sedam. Putam metaphoricę
dicit ualle syloe quod sicut in pula desuper feriente uecte.
frumenta tunduntur. sic de superioribus partibus undique in hanc
ualle preceps hostilis incurrit exercitus. Fimiculo mensorum
agri diuidi solent. Hinc regiones quoslibet situs terrarum
fimiculos appellamus. Minue hebraice dicitur speciosa. Unde
plerique interpretes speciosam quam minuen transferre uoluerunt
suspicientes babylonem potius quam minuen uocabulo specio-
se significari eo quod esayas de babylonis euerfione in eadem
pene uerba essentiat. Verum textus ipse lectionis et ordo
prophetie minuen magis inueniunt que est metropolis as-
syriorum que et achaldens euisa est. sic ierusalem et omnes super nomi-
nate ciuitates gentium. Iuxta loci situm tam minue quam baby-
lon iudeis ad aquilonem sunt. Duo sunt genera onocrotalorum
unum aquaticum. alterum solitudinis. Ericus plenum semibus
animal. Tradunt ecclesiastici doctores. quod in exemplum quidam
diluuii. quindecim cubitis ignis super terram exaltandus sit in die
iudicii. Legem per utroque testamento hic accipe. quia lex si spiritaliter
intelligatur. euangelium in se continere inuenitur. Unde

facies dei

Silete

Apagesis

Scia omnia diuino cultui
mancipata.De diuinitate sacerdo-
tali uestimenterum in sacrificiis

Porta piscium

Sedam

Oida.

De habitatoribus pile

fimeul

Quoniam minue dicitur specio-
sa hebraice

De situ minue et baby-

lonis
Onocrotalus

Ericus

De opinione doctorum
ecclesiasticorum

De lege spirituali

Nugas

Et i h. ppha sepe
dr. dñs exercituu

De fundamēto tēpli

ab ezechiele ceruicē q̄si sit rota in medio rote. hoc ē euan-
gelii in lege. Nugas appellat instabiles infide. Nugas nanq̄
factus. ē ē hebraicu apud latinos indeclinabile. ē omni genit.

CYRVS. rex p̄mo anno regni sui **De Aggeo.**
captiuitatē iudeoy laxauit. ē tēplū instaurari p̄ce-
pit. cuius cū fundamenta posita ē altare extructū ēēt
obstitentib⁹ p̄circutū nationib⁹. op⁹ incūsilū usq̄ ad scdū
annū dariū. q̄ ē ap̄mo anno cyri. xl. ab euerfione autem
templi. lxx. Tunc exurgentes p̄phē aggeus ē zacharia
hortabant̄ pplm̄ in sermone dñi ut opus quod intermi-
serant p̄ficerent scientes qd̄ dñm in omnib⁹ haberent ad-
iutorē. Zorobabel. 20. iste. rob magister. babel. babylo-
ni. Varii reges psariū. In mense sexto id ē septēbris. In
hoc ppha ē in zacharia sepe dr. dñs exercituu. ut p̄ptō
opp̄silo maior det̄ fiducia ad resistendū barbaris gentib⁹
ē regib⁹. q̄ opus dñi impediabant. ex omnipotentia p̄ci-
piētis dī. In sexto mense septēbris. In septimo m̄se oc-
tobri. adhuc unū modicū. i. a zorobabel ad xp̄m. ē ego
mouebo celū ē t̄rā. subaudi in ea incarnatione. Homi-
nensis decēbris. Si tulerit homo carnē sc̄ificatā. ē ret.
Populus adhuc templo deserto. altare dño extruxerat. sup-
q̄ illud dño cotidie hostias ymmolabat. Putatis inquit
dñs qd̄ carnes quas ymmolatis sup altare extructū des-
erto adhuc tēplo uos sc̄ificare possint. ē excusare male-
facientes. q̄ domos ūrās ambitiose edificatis. ē domū meā
negligitis. ¶ Vinum. A die qua fundamēta iacta sunt. tē-
pli. Nota fundamēta templi que sub cyro posita fuerant
p. xl. annos durāta ē disiecta fuisse. ē p̄terra noua fun-
damenta sub dariō. ^{hier.} Eodē anno m̄se ē die quo supra. scdō
factū ēē uerbū dñi dr. qd̄ de alio qm̄ supra. i. de
xp̄o p̄phetia unxit. Quadrigā ē ascensor ē. ē. omne

studium & apparatus bellicum. Comera fortitudine regni gen-
tium. ut unus ubique sit rex xpc. & unum regnum xpi & eccle.

Is nile. viii. Noueb. In sacro eloquio **De zacharia.**
uibu dñi factu dr. cu id quod ante tēpa fuerat setaria
dō pdestinatu o gruo tēpe. siue pdumā inspirationem
siue pangelicā annuntiationē reuelatur mentib; homi-
nū & secretū dī consiliū nobis sit uerbu cū innotescendo
insit ex occulto dī ad publicū m̄m. Qui usus locutionis
usurpatur plerūq; etiā in reb; humanis cū id qd p̄us
secretū definitū fuerit consilio paucorū oportuno tempe
uulgat in pplin. Ut ibi. factū ē uibu in domo nabuchodo-
nosor ut defenderet se. Sabbath. february. Et ecce uir
michael uel ut alii regnū assyrioy & chaldeoy sup equū
rufū. sanguineū p̄t captiuitatē. Mureta p̄phas in p̄fun-
do. in p̄to ob p̄sso & afflicto. P̄ retinso regno assyrioy &
chaldeoy. quod iam p̄terierat reliqua tā cōmemorat. Equi
ruti. romani sunt. qā ierlm & templū euerterunt. Varū
macedones qā eoy alii crudeles intrudeos. alii clementes.
erant. Albi. medi. & pse. sub quib; dūmilla ē captiuitas. &
templū instauratū. Velut ē ua ardens p̄ amore. quo scit
nasci solet maritus uxori. cū extraneo loquenti. Vnde
etiā zelotipus & zelotipa dr. Tiphus inflatio. Quatuor fa-
bros. q̄tuor angelos in euerfione q̄tuor regnoy uemen-
tes. Regna. h. p̄ cornua signi. Et ecce angls q̄ loquibatur
m̄me. egi. qā non sēp ad ē sp̄c p̄phie. p̄phie. Qa uiri por-
tendentes sunt insigniū positi futuroy. Ecce uir xpc.
Oriens hebraice sema dr. i. germen quod ex se repente
succrescit. & ex occulta radice inopinata prup̄tione pul-
lulat. Sic xpc sine maritali ope. repente de uirginalis
uteri thalamo p̄cessit. Landelabru lex. uel eccle. Lampas
eius xpc. Septē lucerne. septē eccle. vii. infusoria. vii.

Qd sit uibu dñi factū

Sabbath

oyreta.
Er p̄miserit q̄tū
regni & q̄ signi reliq;
regna

Qd sit h loco orient

Septē lucerne

Due olive

Lapidē pmariv

Stagnū

De in āscendi hoīs

Sennaar

iii. qdrige

spē dī grām infundentes exclis. Due olive the & zorobabel. Quidā poluas significari putant moysen & helyam .i. legē & pphetiā. alii enoch & helyam. alii legē & euanglīm. Lapidē pmariv xpīm. poris ppli ppugnatorē. grām euangelii. grām legis. Stagnū alia metalla ab igne defendit mixta & adulterata fecerunt. Si xpē suos ab aliis. Septē oculi dñi .vii. spē q̄ supra. Due spice arborū formā exp̄fit. quę sicut spice arborū ita ramis cingunt & foliis. Duo rostra. duo testamenta. Duo filii olei. the & zorobabel reppiciat iam dñs. reductos de captivitate. suā ostendat & exhibeat mām. Volumen ultimū dī iudiciū volans ab occulto p̄dient. Longitudo ei. xx. cubitoꝝ. duplus numerus indutus ad penitentiā. & latitudo ei. x. cubitoꝝ. simplis inuana uoluptate. p̄uaricationis. Alt. homo .xxx. annis in longū. x. sequentib⁹ p̄ficit in latū. xxx. in fortitudinē. ut tēsim⁹ ann⁹ ^{et tēta} expleat etatē. in qua xpē exorsus ē p̄dicare. & ad iudiciū credit⁹ uenturus ē. fūr occulte peccans. lūans apte peccans. Amphora mensura peccatoꝝ. Mulier. auaritia quę ē ydoloꝝ seruitus. i. impietas. Pūbum uoluptas & delectatio peccati. penitentiā p̄p̄dient. Due mulieres. supbia & uana glā. Ale studia rapacitatis. & amor glē sclaris. Ahlu. demonis. Sennaar ē campus chaldeoꝝ. in qua turris edificari cepta erat. & im̄p̄tatur fetor eoꝝ. Quatuor quadrigę. q̄tuor regna. egredientes de medio duoz montiū. duū testamentoꝝ. q̄a inter datā legē & susceptū euanglīm. Hec. q̄tuor regna sunt exierunt. & montes eret. p̄pter qd̄ int̄o orbe resonant. hec testamēta. Quadriga p̄ma assyrioꝝ & chaldeoꝝ. equi rufi sanguinei p̄pter captiuitatē. quadriga scda. medoz & psariū eq̄ nigri p̄pter terrorē assueri. quadriga. t̄cia. macedonum. equi albi p̄pter uictoriā machabeoꝝ. q̄driga quarta. roma.

141
 noy equi uariū & fortes: q̄a alii clementes erant in iudeos
 ut Gaius cesar: alii crudeles ut Hero. Vespasianus. Adria-
 nus. Fortes autē q̄a ceteris potentiores. Intra aquilonis ut
 babylonē & regnū chaldeoy uastarent. & albi egressi sūt
 post eos ut darui & medoy regnū subiugarent. ad trā
 aultri ut iudeā ierlm̄ & templū euerterent in ppe-
 tuum. Ite. p̄ ambulate trā. Predicando euangl̄io diuini-
 tus romani impiū monarchia p̄parat. Subter eū oriet. sub sa-
 lū & p̄sp̄itas ip̄li. & erit sacerdos ih̄c. Inter duos illos. inter
 ih̄m & zorobab. Calicu decēb. Mense quarto septima deci-
 ma die mensis. moyses tabulas legis confregit & iuxta ie-
 remiā muri ierlm̄ p̄mū rupti sunt anabuchodonosor. Men-
 se v. sedicio concitata ē in heremo ab exploratorib; & postea
 anabuchodonosor p̄mo ac deinde post multa secula atuo
 & vespasiano templū iherlm̄ incensū atq; destructū ē. Men-
 se vii. godolias occisus ē. & reliquie iudey dissipatę. Mense
 decimo. iechonias & p̄ores captiui in babylone positi. au-
 dierunt. v. m̄se templū in ierlm̄ fuisse eūsiū. P̄ his calami-
 tatib; iudei annuas sibi ieiunoy obseruationes indixerunt.
 App̄bendent. x. homines. vii. eccl̄ę p̄fide t̄natis ad xp̄m
 p̄tinentes. In claya legimus. App̄bendent. vii. mulieres unū
 unū. Quę ḡ ibi. vii. mulieres appellant. i. eccl̄ę. quarū nu-
 merus & in paulo aptō t̄inet. ad. vii. enī scribit eccl̄as.
 ad romanos. ad corinthios. ad galath. ad ephesios. ad philip-
 penses. ad colosenses. ad thessalonicenses. & in iohannis apo-
 calipsi. in medio. vii. candelabroy. i. eccl̄arū. ephesioy.
 finit̄nensū. p̄gamenoy. thiatiranoy. sardensū. philadel-
 fienū. laodicenoy. ueritate & auro purissimo dñs accen-
 tus ingredit. Hic. x. nominant̄ q̄s req̄siunt & dñs ut si in-
 uenisset in sodomis & gomorris adama & seboim. eas de in-
 teritu liberaret. Iota enī litt̄a ex qua sumit nomen iesu. i.

De iunio q̄ra yq̄nti
 716.

Iota

Adrach

De t^o nōib⁹ ierlm

De more antiq^o

Adreimon

saluatoris exordiu. non solū apud g^os. s; apud hebreos dena-
rium numerū significat. Initia adrach. iudeoy. & damasci re-
q^o ei. i. gentiū inq^o; p^ofidē usq^o infine requiescet. Adrach
resonat ex duob⁹ integris nomen cōpositū. ad acutū. rach.
molle tenerūq^o significans. & non ut male a quib⁹dā legitur
sydrach. Acutus enī. id ē terribilis d^ons existit in peccatores
mollis. i. blandus iustis. Iherlm t^o; appellat^o nominibus. ieb⁹.
salem. ierosolima. Extendi michi iudā. i. xp̄m. in cruce
impleui effraim. i. aplōs spū scō. Cornua altaris implemur
sanguine uictimariū. Vox rugitus leonū. i. p^oncipiū qm̄ uā-
tata ē supbia iord^o. i. g^otā templi. Api lybanē portas tuas.
Libanū p^otrēplo. Lūsiōnē templi que sub vespasiano & t^omo
facta ē desēbere incipit. Ppter hoc op^oupes g^os sub. Ad-
tendite quo ordine. & qm̄ ob causā iudeos abiecerim. Suc-
cidi tres pastores in uno m^ose. i. moysen. aaron. & mariā.
Becorum p^ocū yromex. Ad statuariū d^oni factorē omnium
ut ei examinetur iudicio qm̄ uili uendit^o sit meremomo.
Sup^o luminare crapule ut ingredientēs ad nocendū ineb^o-
entur & corruant. S; & iudas erit in obsidione. i. aliqui
x^oanoy cedentes in p^osecutionib⁹; non uoluntate. s; necessitate
iungent^o p^osecutorib⁹ excl^o. Ponā iherlm lapidē oneris. c. p.
Solebant antiqui in urbib⁹; & castellis lapides ponderis
grauissimi ponere. in q^ob⁹ leuandis athletariū uirēs pbare^o
ante quā eos ad agōnē admitterent. Ad ad rēmon ciuitas
iuxta tēzrahelē in campo magedo ubi occisus ē iohas. fa-
milie & familie scorsū. uiri scorsū. & mulieres scorsim
iam seuincta & in amaritudine iūsa uoluptate. singuli pro
dignitate sua & uarietate peccatorū suoy. Quia p^ophē p^olo
penitentiā suadebant. ipsi sacco induti incedebant. Sup^o
uirū coherentē in. Aquila unq^orat^o ē sup^o uirū contūle^o
meti symmachus sup^o. qnq^o. p^opli mei. lxx. sup^o uirū cui^o ei.

theodoro sup. u. p. x. m. u. et. illu scil. qm. ait. ego in patre & pa-
ter in me e. Tempore quo ozias rex iuda usinpare uoluit sa-
cerdotu. tremotus factus e magnus p. cussus e in fronte lep.
Non erit lux. lux fidei & scientie di. s. frigus scil. infide-
litatis & ignorantie di. Non dies neq. nox uicissitudinē hnt
tempo. Reuerteret omnis tra usq. ad desertu. i. m. p. stitutum
statu. Remmon. p. priu nomen loci. Describit ambitu ierlm
in fine seli extruende. Conseret cor ei sup manu p. x. m.
sperans ab alio auxiliu quod in se ipse non habebit. Iudas
pugnabit adu. sus ierlm aliqui xpianoz. confitentes se nos-
se dm. factis autē negames. Et non erit mercator ultra q
gram sci spē uenale habeat. **De plogo In Malachia.**

Deoria

Remmon

Ma l a c h i o. lxx. translulerunt. angls eius. hebi-
ce malachi recti & expilius angls. idē nunti m. s.
Quē hebrei esdra estimant sacerdotē. qā omnia
que in libro illius continent. hic ppha cōmemorat. Tempus
quoq. titulusq. conueniunt. **De Malachia.**

O u l e x i t. dñs iacob. esau autē odio habuit. non in-
quo s. iusto iudicio. Om̃s enī in adā peccauerunt
& ideo naturaliter filii nr̃ nascunt. Esau g. p. uis-
ticiam odio habuit. iacob u. p. mīam dilexit. Offeritis sup
altare meū panē pollutū. panes scil. ppositionis. quos
iuxta traditiōes hebraicas. ipsi serere. ipse mectere. ipsi
molere. ipsi coquere debebatis. & nunc sumitis quoscūq.
de medio. & uoce temeraria dicitis. In quo pollumus eo
siue te. s. & hoc dixistis. ecce de labore & exsufflastis
illud. Cuius orationis sensus ē. Dixistis. De captiuitate re-
uerfi sumus. hostib. p. de fuim. multū longo tēnere labo-
rauius. pauper sum. q. qd habē potuimus in labore
osumptū ē. qualiacūq. habemus offerim. Hec dicendo ex-
sufflastis sacrificia ur̃a. i. exsufflatione mea digna fecistis

Sacerdos debet serere
p. oia parare pane
p. positioni

Qd sit. ecce si labore
exsufflati illud.

*De abiecti uxoris
israhelites*

Quod dicitur ignis domus

De eo quod dicitur si affigerit homo dominum suum.

Quod in evangelio sunt

quod michi fecistis iniuriā. Opriebatis lacrimis altare meū. Verelice uxores israhelites. et nichoris maritorum gentiles feminas. et emplantas ad dei solius auxilium confugebant diebus et noctibus ad altare domini. proclat lacrimis gemitu. atque euulab; uniuersa faciebant eius. prudentie quod non respiceret humana et miseras non uiuaret. Unde dicit deus se sacrificium de manibus sacerdotum quod ista commiserunt accipe non posse uxoris fletu et planctu impeditum. et insuper eos querere. quoniam ob causam de manibus non accipiat sacrificia. Sed poterat fieri ut ipsi responderent. Precepit deus. ut cum odio habuerint uxores. dimittant eas. et legendum est. Uicis in scriptum est. Cum odio habueris dimitte uxorem. Statimque respondet. Hoc quod dicitur lege preceptum est. sed propter duriciam cordis uiri. Ignis dicitur domus. et ignis consumens. ut nostra ligna fenem suppellectilemque oburat. Hec solum ignis. sed et herba fullonum que hebraice dicitur borich. Ipse hinc quod peccant generat ignis est ostentans et consumens. qui autem lena peccata omittit. huic est herba fullonum. ut loto mundiciam restituat. Verbum hebraicum hasecha. Lxx. interpretati sunt si supplantat. xxi si fraudat quod lingua syra et chaldei dicitur si affigerit. Unde et nos ante plures annos ita uertimus magis ad mysterium dominice passionis. in qua homines crucifixerunt dominum. quam ad decimas ac primitias que sunt scripta referentes. Querat prudens lector quoniam nostra interpretatio cum his congruat que secuntur. in decimis et primitiis. Vide an possimus hoc dicere. Ut affigeretis cruci ut sceleratas manus unceretis deo uirum. multarum ante rerum meditatione fecistis. subtrahendo decimas et primitias. non dico sacerdotibus meis ac leuitis. sed michi quod ea per moysen iussi dari. **De plogo in euangelia.**

Quatvor sunt euangelia. propter quatuor elementa quibus mundus constat. siue propter quatuor partes orbis. siue quod nomen adā. ex quatuor litteris constat que in

que in capitulis nominū earundē partū orbis apud gēos
 inueniunt. Anathole. Iysis. Arctos. Mesembria. seu ppter
 quatuor flumina paradyfi. seu ppter quatuor extensiones
 crucis. longitudinē. latitudinē. altitudinē. profundū. De q̄
 bus apls. ut possint comprehendere cū oib⁹ sc̄is. que sit la-
 titudo. longitudo. sublimitas. & profundū. seu ppter. vii. virtu-
 tes prudentiā. iusticiā. fortitudinē. cōpantiā. Sicut hec
 omnia. & ipse hō q̄ternario ostant. sic homo cuius causa
 ostant. quatuor euangelis erudit. Primus. Matheus euange-
 lium in iudea ebreo sermone edidit. ob eorū maxime cau-
 sam. qui ex iudeis in ihm crediderūt. Secūds. Marcus int̄pres
 apli pet̄. & alexandrinę ecclē. p̄m ep̄. q̄ dñm qdē salua-
 tore ipse n̄ uidit. s; ea que magistrū audierat p̄dicantē.
 gco sermone iuxta fidē magis gestorū narrauit qm̄ ordi-
 nē. Tercius lucas medic. natione syrus qui & discipul⁹
 apli pauli in achaię bubinięq; partib⁹ uolumen edidit
 gco & ipse ut in p̄mio ostant audita magis qm̄ uisa de-
 scibens. Vltim⁹ ioh̄s apls & euangelista purissimaruū doct̄.
 narū fluentia de ipso sac̄ dñici pectoris fonte potata
 eructauit. alt⁹ de diuinitate saluatoris sc̄bere exorsus.
 & ad ipsū ut ita dicā uerbuū dī p̄ripe ausus. Vñ & int̄
 quatuor ezechielis animalia facies aqlę que cunctis aibus
 alt⁹ uolat eū significat. facies ū hominis. Matheū. quia
 q̄si de homine exorsus ē sc̄bere. Liber generationis ihu
 xp̄i & ret. facies autē leonis. Martiū. in quo uox leonis
 in deserto rugientis audit. porro facies intuli lucā. qui
 a zacharia sac̄dote sumpsit intū. **De plogo In math̄m.**

C o c i s. cōpellis. arbit̄r iudex. edita. exposita t̄-
 dita. Inoleuit. excreuit. Monumenta uocant hysto-
 rie. qd̄ memoriā t̄buant rerū gestarū t̄ quod
 reb⁹ gestis mentē moneant. Apoc̄fa. dubia sc̄pta. i. secrete

2. math̄ sc̄psit. ev.

ii. ojarē

iii. lucā

Vltim⁹. ioh̄es

Inoleuit. Monumenta

Apoc̄fa.

hybera

Pyppē. Sedat
Arrend

ta. q̄a indubiū ueniunt. Est enī earū occulta origo. nec pa-
tet patib⁹ aq̄b; usq; ad nos auctoritas ueracū scripturarū
certissima & notissima successione puenit. In his apoc-
fis & si inuenit aliqua ueritas tamen ppter multa falsa
nulla est in eis canonica auctoritas. quę recte apuden-
tib⁹ iudicant. non eē eorū credenda q̄b; asseribunt. Nam
multa & sub nominib⁹ ppharū. & recentiora sub nōib⁹
aploz ab hereticis pferebant. Quę omnia apocfōz sub
nomine auctoritate canonica. diligenti examinatione
remota sunt. Hyberas nemas. hispanicas falsitates uel
mendosas. Ppē autē neuę sunt carmina fimebria q̄
mortuis canunt. Prępere inordinate. Sedat. placat
mitigat. Arcendus. phibendus. **Jeronim⁹. de. q̄dragin-
ta duob⁹ mansionib⁹ populi isrl. d. totidm generatib⁹. a.**

SCRIPTOY. est inultima parte uoluminis
numeroz. quod apud hebreos appellat ua-
iedaber. Hęc sunt castra filioz isrl. q̄ egssi sunt
de tra egypti p̄tinas suas. in manu moysi
& aaron. quas gēi etiap eē tie uocant. nos ppter lingue
ppetate significam⁹ mansiones. siue q̄a de exercitu dī.
castra transulim⁹. fū autē catalogus mansionū ap̄ma
usq; ad ultimā. & numerant simul. xl. ii. de q̄b⁹ mathe⁹
loquit. Ab abrahā usq; ad dauid generationes. xiiii. &
a dauid usq; ad t̄nsmigrationē babilonis generationes
xiiii. & a t̄nsmigratione babilonis usq; ad xp̄m gen.
xiiii. idē gen. simul. xl. ii. P̄ has currit uerū hebre⁹
qui de tra t̄nsire festinat ad celū. & egypto sc̄i derelic-
ta. trā rep̄missionis ingredit. Hęc mirū si in illo nume-
ri sacramento pueniam⁹ ad regna celoꝝ sub quo dñs q̄ sal-
uator ap̄mo patarcha puenit ad uirginē quasi ad ior-
danē quę pleno gurgite fluens. sp̄c sc̄i grā. redundabat.

144
Quod autē in manu moysi & aaron egissus scribitur intellige legem
& sacerdotium. opa & cultum dei quorum altero alterum indiget. Hi-
chil enim potest exercere uirtutes nisi noueris creatorem nec dei
ueneratio perficit ad salutem. nisi precepta conditoris impleueris.
Hic duabus manibus quasi duobus seraphim in confessione sancte inuocant
erumpimus dicentes. Sanctus. Sanctus. Sanctus. dominus deus sabaoth. **Quadiagin**

PRAMA. mansio **ta due Mansiones ipsi iher.**
Ramesse. i. contritum gaudium. Secunda Sochor. i. tab-
nacula siue tabernacula. Tercia etham. i. fortitudo siue perfectio.
Quarta phiaoroth. i. os nobilium. Quinta mara. i. amaritudo.
Sexta helym. i. arietes siue fortes. Septima mare rubrum. i.
quod hebraice dicitur iamsuph. Octaua sin. i. rubrum eodum. Nonna deph-
ca. Pulsatio siue hebraice crotina. Decima halus. i. fermentum. Unde-
cima Raphidim. i. dissolutio siue sanctorum fortium. Duodecima. Sy-
nai. i. rubi pluralis numeri. Tercia decima. Sepulchra concu-
piscencie. i. hebraice cabaroth. antaua. Quarta decima. Aseroth.
i. arena. Quinta decima. Rehma. i. sonitus uel uimperi. Sexta.
decima. Remmon phares. i. mali pumice. diuersio. Septima de-
cima. Iebna. i. lateres. Octaua decima. Ressa. i. fremitus. Nonna
decima. Ceelatha. i. ecclesia. Vigesima. Mons sepher. i. pulchri-
tudo. Vigesima prima. arada. i. miraculum. Vigesima. Secunda.
Maceloth. i. cecus. Vigesima tertia. Thaath. i. pauor. Vigesi-
ma. Quarta. Thare. i. abactor & depulsor. Vigesima. Quinta. Geth-
ca. i. dulcedo. Vigesima. Sexta. Ismona. i. festinatio. Vigesima
Septima. Aseroth. i. uincula siue disciplina. Vigesima. Octa-
ua. Baneiacan. i. filii necessitatis & stridoris. Vigesima. Nonna.
Mons gadgad. numerus. i. & expeditio siue accensio. Tercesima.
Iethabatha. i. bonitas. Tercesima prima. Ebron. i. transitus. Tercie-
sima. Secunda. Afiongaber. i. ligna uiri. Tercesima. Tercia. La-
des mutata. i. siue transmutata. Tercesima. Quarta. Mons hor. quod
ipsi etiam interpretantur mons. Tercesima. Quinta. Salmona. i. imaguncula

Tcesima. sexta. Phinnon. .i. os ab ore non esse. Tcesima. Septi-
 ma. Oboch. magus t' phitonel. Tcesima. Octaua. Jeabarim.
 aceruus lapidū t'iseuntū. Tcesima. Nona. Vibongat. forti-
 ter intellecta temptatio. Quadragesima. Elmondeblatā.
 comēpt' palatarū siue obpbrioz. Quadragesima pma. Mon-
 tes abarim. montes t'iseuntū. Quadragesima secunda. Beth-
 simon. domus solitudinis usq. bellatū qd' impit' luct' spmāz.

IBER. generationis ihu x. *De Euangelio Mathei.*
 Hec duo nomina diuise in scripturis ponunt. scilicet quan-
 do apli hebraici lras ad hebreos scribunt ihm quod
 est hebraicu pponunt sic hic. qndo ad grecos xpm. sicut bea-
 tus Paulus eptas suas scribens grece dicit. Paulus seruus x ihu.
ABRANA. mptat' pat' multarū. ysaac gaudium.
 Iacob supplantator. Judas. confessio. Phares diuisio. La-
 ra orientis. Esrom. sagitta salutis dñi. Aram electus t'ra-
 cundus. Aminadab ppls m's spontaneus. Haason augur
 fortis. Salmon sensibilis. Booz. robur iuratus. Obedt ser-
 uens. Jesse. incensil'. Dauid. desiderabilis siue manu forti.
 Salomon. pacific'. Roboam latitudo ppli. Abia. pat' dñi.
 Asa. tollens. Iosaphat. iudicans. Joram. excelsus. Ozias. ro-
 bustus dñi. Ioathā. pfectus. Acha. apphens. Ezechias.
 fortis dñi. t' confortans. Manasses. obliuiosus. Amon. fidelis
 t' honestus. Josias. salus dñi. Iechomas. pparatio dñi. Joachi
 resurrectio dñi. Salathiel. peticio mea d's. Zorobabel. iste
 magister confusionis. Abud. pat' m's iste. Ciachim dñi re-
 surrectio. Azor. adiutor. Sadoch. iust'. Achum. fr' meus. Elu-
 ud. d's m's iste. Cieazar. d's m's adiutor. Nathan. donans.
 Iacob. supplantator. Ioseph. auctus. *MARIA.* illuminatrix.
 uel stella maris. Ihesu xpc. saluator unctus.
 Nota qd' tres reges filii iorā. ochozias. Joas. & Amasias. in
 genealogia dñi non habent. eo qd' iorā se miscuerit generi

impissime icelabel: ut iuxta p̄finitionē euangeliste tres tes-
serice decades fierent. Querit̄ cur thamar & raab alieni-
genas & peccatores in genealogia xp̄i euanglia assumpsent.
S; respondendū hoc ideo cū fecisse: ut ostenderet qd̄ is q̄
ppter peccatores uenerat. de peccatib⁹ nascens. omnium
peccata deleret. Vnde & insequentib⁹ Ruth moabit̄ & beth-
sabē uxore urie ponunt̄. eo quod xp̄e non solū iudeorū
s; & gentiliū saluator existeret. Querit̄ cur nomen urie
in genealogia dñi saluatoris poneret. tacito nomine beth-
sabē. S; respondendū qd̄ urie nom̄ quasi uiri uisti po-
sunt. bethsabē ū tacuit. ob scelus inmanissimū adulteriū.
& homicidiū qd̄ ppetratū ē ppter eā. Iosias genuit iecho-
mā & fr̄s ei⁹ in t̄nsimigratione babilonis. sic intelligen-
dum qd̄ ad hoc sunt generati. ut t̄rent in t̄nsimigrationē
babilonis sic postea fecerunt. Tercia tesseric decades in-
cipit a scdō iechoma. filio poris t̄mnuq; habet in ipso
xp̄o qd̄ hic legit̄. Querit̄ qm̄ matheus dicat ioseph filiū
eē iacob. & lucas filiū heli. S; respondendū qd̄ iacob de-
functi fr̄s heli accipiens uxore. genuit ioseph. scdm̄
naturā. scdm̄ p̄ceptū ū legis fr̄s filiū. Lex quippe p̄-
cepit. ut si fr̄ l̄ppinquus absq; liberis mortuus fuerit
ali⁹ accipiat eius uxore. ad suscitandū semen fr̄is. l̄ppin-
quus sui. Virū marie. Cū uirū audieris suspicio ē non
subeat nuptiarū. qm̄ osuetudo ē sc̄pturarū. ut sponsi
uiri a; & sponse uocent̄ uxores. Generatio xp̄i. usq;
ad uirū ioseph pducit̄. licet non sit pat̄ eius scdm̄ con-
sue- or- tudinē sc̄pturarū. q̄a ordo mulierū in genera-
tione. & bus non t̄xit̄. De desponsata uirgine dñs nas-
ci uoluit. p. vii. causis ut genealogia ipsi⁹ p ioseph im-
pleret̄. ut non lapidaret̄ uelud adultera. ut infuga
haberet solatiū. ut part⁹ celaret̄ diabolo. Traducere.

Qr thamar raab & ceteras
peccatores mulieres in
genealogia & nument

Cur tacuerit nom
bethsabē

Qr matheus dicat io
seph filiū iacob & lucas
filiū heli

Traducere

accipe. q̄si transducere. I. detegere. I. publicare. Et non cog-
 nouit eā donec peperit filiū suū p̄mogenitū uidelicet cotu-
 m̄ili. & accipiendū nec antea nec postea. Vnde parti-
 cula talē s̄t sensū in plurimis locis. P̄mogenitū q̄d di-
 cit. hinc suspiciant aliq̄ alios filios habuisse. Mariā cū mos
 sēpturariū sit. ut p̄mogenitū non eū uocent quē fr̄s se-
 quant. s; qui p̄m̄ nascit. Est etiā xp̄c p̄mogenit̄ omnis
 creature. Sciscitabatur. interrogabat. Abimatu aduob̄ an-
 nis ymatos em̄ gēc̄ annis. Rama ciuitas saul̄ in t̄bu ben-
 iamin in sexto miliario ab elia. & int̄p̄tat̄ excelsū. Locu-
 te in oleo coct̄ apud palestinos. mētū p̄bent paup̄b̄. de
 hoc loco beda dicit. Locuste modū digiti s̄nt. & sunt
 bone ad manducandū s̄nt alacri uolati. s; cito deciduū.
 Solent itaq; in maritimis locis manere. s; auento rapte
 & in campū sp̄arse fructus deuorant. Mel siluestre. i. fo-
 lia ḡlla alicuius arboris cubitans in oleo coquunt. apud
 palestinos. & paup̄es inde comedunt. Beda q; s̄sentit. Mel
 siluestre ^{dicunt} folia esse arboris m̄re dulcedinis. Arculfus etiā
 sacroꝝ locoꝝ pagator de hoc ait. Quasda arbores indi-
 q̄um folia lata & rotunda erant. lactei coloris & mellei
 saporis. Quoꝝ natura fragilis ē ualde. s; q̄ ea in escam
 finere uolunt. p̄mū manib; s̄fricant. deinde come-
 dunt. & hoc siluestre mel d̄r. in siluis sic reptū. Caphar-
 naū oppidū in galilea gentiū. in finib; Zabulon. & nep-
 talim iuxta stagnū genesareth. Lunaticos uulḡ n̄ uo-
 cat. q̄d plume cur sū comitent̄ eos insidie demoniū.
 Hec passio caduca d̄r eadē & laruatio. i. com̄ on̄ ta-
 nis. Cui tanta uis ē. ut homo ualens concidat. s; p̄m̄etq;
 Hec & epilepsia. s̄t autē ex melancholico humore q̄t̄en
 exuberauerit & ad cerebrū oūsus fuerit. Paralytis est
 dissolutio membroy ab officio suo. Galileg due sunt sup̄ior

Primogenitv

Abimatu

Rama

De locis

mel siluestre

Capharnav

Zabulon

Lunaticos

Paralytis

Due ē galilea

& inferior. Quere supra. Decapolis regio. x. ciuitatū in
 palestina. Iota. littā gēa. idē un' apex. punctus quē gēa
 & hebrei siue etiā latini in sūmmitate littarū ponunt.
 Quadrans ē q̄rta pars uncie. In euangelio q̄rta pars to-
 tuis mundani corporis. q̄drans mystice censet. cū peccato-
 ri dicit. donec reddas nouissimū quadrantē. i. donec tua
 peccata trena. Nouissima ē enī trena. int' q̄tuor corporalia
 elemēta. i. celū. aerē. aquā. tirā. Racha hebreū ē. gēe ceno-
 i. inanis & uacuis. quē nos possumus uulgata inuria
 absq; cerebro nuncupare. Mechatul ē adulterauit. Mecho-
 gēe. latine adulteriū. Repudiū. disidiū separatio. Anga-
 triauerunt in coegerunt. Ethnici. gentiles. Ethna gēe gen-
 dī. Ypocrita gēe. latine simulator. Mammona. syriace di-
 uitie. Māmon punige lucrū. Nent. silent. Sufficit diei
 malicia sua. Hic malicia n̄ uirtuti contraria ponitur. s;
 labor & angustia. & afflictio hui' scti. festuca minima pec-
 cata. trabes maxima. Viciū autē tōes qd utriusq; posita
 utrosq; parietes stimeat. Tribuli. genus spinarū. Volo.
 Mundare. Impatiuo modo legendū. Centurio q̄ centū
 p̄est militib'. Sulpes foueas habent. Ideo sic respondit
 dñs. qm̄ non ppter amorē simplici. s; ppter lucrū aliqd
 eū sequi uolebat. Qualis ē hic. Non interrogando dictū ē
 s; ammirando. i. qm̄ fortis. qm̄ potens. Mortui resurgēt.
 Hic apte intelligit qd non solū tres mortui q̄ nominati
 in euangelio expiunt. a dño resuscitati sunt. s; & mul-
 to plures. Q' autē minor ē in regno celoz. i. angl's de mi-
 nimo ordine. Tūstus iam hinc ad req̄ē ductus. P̄cept
 p̄cipiciū. Telon. gēe uectigal. inde thelonci. Cōmissu-
 ras iuncturas. Tybices. tybiis canentes. Publicanis.
 qui uectigalia publica exigit. T' qui publica scti negotia
 aut lucra sectat. Corozaim oppidiū galilee. Bethsaida

Decapolis

Iota. apex.

Qdrans

Inev q̄ sit qdrans

Racha

Mechos

Repudiū

Ethnici

ypoeta. oāmōna

Nent

festuca.

trabes

Tribuli

Centio

P̄cept

Thelon

Tibicane. Publican'

Corozai. Bethsaida

Gehenna

Assis. Beelzebub

Satū

Tetrarche

fantasma → fantasia

Debilis

Magadan

cuitas ingalilea petri & andree & philippi apłoz ppe
stagnū genesareth. Gehenna. Homen gehenne inueteri
bus libris non inuenit. s; p̄mū asaluatore ponit. Duplice
autē gehemiā ēē nūmū ignis & frigoris in iob legimus.
Assē uno. i. denario uno. ueneunt nemundant. Beelzebub
ydolū accaron. qđ int̄p̄iat uir muscarū p̄p̄t sordes ydo
latrie. Vacantē. uacua axpō & p̄fidis angeloz. Ornata
sup̄stius sup̄sticionib; phariseoz. Azania lolū. Satū est
genus mensurę iuxta morē. p̄uincie palestine. unū & di
midū modū capiens. Tetrarche dicunt quartā partē
regni tenentes. Ham terra. uir. archon. princeps. Inter fan
tasma & fantasia hoc inter ē qđ species memoria collec
ta fantasia ē species incognita. fantasma. Alun qđcumq;
ē ex me t̄. pderit. Pharisei & scribe docuerunt pessimō
filios dicere parentib; O pater & mater qđ dō oblatū
etā intuos consumo cibos & t̄. pderit ut ^{illi} timentes acci
pere qđ dō uideant mancipatū. magis eligant in opem
unā ducere. quā de consecratis comedere. & quicūq; hoc
dixerit pat̄ uel matri illū non peccare cū magis debue
rit iuxta diuinā sententiā honorare in ministrandis ci
bis. & non maledicere in trahendis. Quicūq; urauerit p
templū nichil est & reliq;. Pharisei secū habebant de
auro qđ int̄plo oblatū erat. & inuenta tradicionis stro
pha siq; ex contentione. Taliquo uirgilio int̄plo l'altari de
buerat. dixerunt ad eū. Ecce habem⁹ de donatiuo auro.
Longū tibi hinc iter ē ad tēplū. multis indiges in ua
multa t̄ danda sunt ad placandos sacerdotes. da nobis
hoc uel illud. in hoc auro te p̄mittam⁹ unare. Debilis qđ
p̄bilē factus sit fragilis. Bilis enī ē humor afficiens corp⁹.
Magadan ad cui⁹ fines. oracheus dñm scribit puenisse. S;
& martius eidē nominis recordat. Ilc autē regio dicitur

magedana circa geralan. Cesarē philippi. Philippus iste fr̄
 ē herodis tetrarcha iudee & diaconis regionis. qui in hono-
 re tyberii cesaris appellauit cesarē philippi ciuitatē. que
 nunc paneas dī imitatus herodē patre. qui in honore au-
 gusti cesaris appellauit cesarē que pyrgos. i. turris stra-
 tonis dicta ē. Bariona. in mā lingua sonat fili columbe.
 & ē syrū pariter & hebreū. Bari quippe syra lingua filius
 iona hebraice columba. Alii simpliciter accipiunt quod sy-
 mon petrus filius sit iohis. iuxta illud symon iohannis
 diligit me plus his. & uolunt scriptorū uicio deprauatum
 esse. ut p bar iohanna. hoc ē filio iohis. Bariona scriptum
 sit una detracta syllaba. Iohanna autē imptat grā dī.
 symon obediens. Didragma due dragme. Est autē dragma
 octaua pars uncie. & denariū pondus argentei tibus cons-
 tant scriptulis. xviii. filiquis. Stater ē due didragme. i.
 medietas uncie. appendens aureos tres. Vnde & uocat
 stater quod tibus solidis stet. Hec & semuncia. qd semis habet
 uncia. & semissis qd semis ponderet assem quasi semiasse.
 Scalon & scandalū nos offendiculu trunā t'impactionē
 pedis possumus dicere. Expedi pdest. utile ē. Septuages
 septies. n̄. cccc. xē. uncib' ut qdā uolunt. s; septuaginta
 septē uncib' s; iuxta pceptū arithmetice siue nomen p
 aduerbiū. siue aduerbiū p nomen multiplicat numerus
 augetur. Quando autē aduerbia duo sic hic in se multi-
 phcantur numerus non augetur si intra ppios terminos
 consistit. Triplex genus ē eunuchorū duorū carnaliū & ter-
 tiū spūalis. Alii sunt q de utero matris sic nascunt. alii t'
 qd captiuitas facit. t' delicie matronales tū sunt qui
 se ipsos non abscidendo s; castigando castrant ppter rig-
 nū celoz. & q cū possint ēē uiri ppter xp̄m eunuchi sūt.
 istis pmittit p̄mū superiorib' autē qb' castimonie n̄ cessi-

De philippo

Bariona

Iohanna

Didragma

Stater

Semuncia

Semissis

Scalon

Tria genera eunuchorū

Bethfage

Osanna

Torcular

Altilia

Homisina

Pharisei. Saducei

Philacteria

*Qd sit magnificare
fimbria*

Culex

Pselmū

Parapsis

*Abhominatio
desolationis*

Lampā

Pseudo x

Signū fili hōi

Alabastrū

De iuda scariothi

tas non uoluntas ē. nichil omnino debet. Bethfage syrū
ē non hebreū. & ē uillula in monte oliueti. Osanna salu-
fica. i. saluū fac. sub pplm t mundū. O si. saluifica ama
interiectio depcantis. Torcular dictū eo qd ibi uue cal-
centur & uirte expmant. Altilia. uolatilia studio sagina-
ta ab alendo dicta. Cū herodianis. i. cū militib⁹ herodi.
Homisina solidus aureus. aut argenteus. Tereus nomini-
bus uel effigib⁹ pncipū signat. Pharisei. diuini. Saducei
iusti. Cathedre sedes doctoz. Dilatant philacteria. Pha-
risei in membranulis & pttatiolis decalogū moysi scēben-
tes & complicantes ea & ligantes in fronte gestabant ut
religiosi apptō iudicaret. Magnificant fimbrias. Infim-
bris que quatuor angulis pallioz pendeabant supsticio
si magistri acutissimas spinas ligabant ut intdū pun-
gerent & ex hac cōmonicione retraherent ad officia
dī. Ex colantes. pcolū liquantes. Culex ab aculeo dictus.
quo sanguinē sugit. Habet enī in ore fistulā. in modū
stimuli. quo carnē cerebrat & sanguinē bibat. Pselmū
aduenā circūcisū. Parapsis catinus. Est autē parapsis
uas quadrangulū. & quadrilaterū. i. parib⁹ absidibus.
Abhominatio desolationis potest de antixpō accipi
aut de imagine cesaris quā pilatus posuit in templo.
aut de adriam statua que inter scā scōz in loco scō ste-
tit. & sepe in scripturis ydolū abhominatio dī. Lampā
in uertice lucens. Quere supra. Pseudo xpī. qui ut ce-
teros decipiant sub nomine xpī se iactant. Signū fili
hominis. signū crucis. Alabastrū uas ungentariū āla-
pide sui generis cognominatū quē alabastrum uocant.
q incorrupta ungenta seruat. Iudas scariothi t ā uico
in quo ortus ē. t de tibu ysachar uocabulū supsit qdā
piagio futuri in condēpnationē sui. ysachar enim in

tpiat merces ut significaretur pciu pditionis. quo uen-
didit dnm suu sic scriptu e. & acceperunt mercede mea
tugnta argenteos pciu appciati q appciatus fu ab eis. p-
ma azimoy die duodecimi pmi mensis. ymno dicto. Po-
test ille ymn accipi que dnt iohm. pat grs agens decan-
tallat. Pater sce serua eos in nomine tuo quos dedisti in.
Legio ht. lx. centurias. manipulos. xxx. cohortes. duode-
cim turmas. ec. Corbana oblatio utpiat. Preses. qui p-
est. t qui pfidet puncijs. Ptoru domi iudicatoria ubi
ptor sedet ad discutiendu. & ptor dict quasi pceptor
cunitatis & pnceps. Gethsemani. Locus ubi ante passionē
saluator orauit. & utpiat uallis pinguislima. Est
autē ad radicē montis oliueti. nunc ecclā de. t. sup
edificata. Cohortē multitudinē. Cohors. ppe. qngento
milites ht. Clamis est que ex una parte induit. neq;
confuit. s; fibula infrenat. hinc & gce nomen accepit.
Coccineus color. int rubeu & purpureu. due uerbu
defectiuu. salutationē indicans. Golgatha locus calua-
rie in quo saluator p salute omniu crucifixus ē. & usq;
hodie ostendit in helia ad septentrionale plagā monti
syon. Caluarie decollatoz loc. dict quod in eodē dampna-
ti capite truncarent. deriuatū a uibo caluo. i. decipio.
unde & calūpnia. Vah. intiectio irridens. Cyreneus. a
cyrene ciuitate dict. Spongiarū plura genera sunt.
Mollissimū gen spongiarū peniculi uocant. eo qd apti
sunt ad oculoz tumores. & ad extingendas lipitudines
utiles. Candide spongie cura sunt. Pestatē enī ad solē
stermunt. & sicut cera punica candorē bibunt. Mag-
dalena a magdalo uico galilee. Ipsa ē soror lazari. de
qua. septē demonia eiecit ihc. que fudit alabastrum
ungenti sup caput ihu. Maria iacobi. & ioseph mater

Legio
Corbana. Pres.
Ptoru
Gethsemani
Cohors
Clamis
Coccine color
Golgatha
Caluarie
vah. Cyrene?
Spongie
magdalena
Maria iacobi

Arimathia

Parasceue

ipsa ē mater terra dñi. Vnde iacob' minor fr' dñi meruit
uocari. Arimathia ipsa ē ramatha ciuitas helcan' & samne-
lis in iudea regione. Parasceue pparacio .i. sexta feria sus-
tinet q' fuerant tanto timore p'tricti ut mortui puta-
rentur. aut dimisisse sepulchrū & fugisse credendi sunt
aut ita animo & corpore obtorpuisse ut non dicā uirō
s; ne mulierculas qdē sepulchrū intrare cupientes au-
derent phibere. Magnus enī timor eos exterruerat. ui-
dentes lapidē reuolutū. & terremotū factū. non ex-
more soluto. s; magnū qui cuncta concuteret & euer-
sionē tr'y fundit' minaret'. Anglm autē non putamus
idcirco. eo uenisse ut aperet sepulchrū dño resurgen-
ti. & u' reuolueret lapidē. s; postquā dñs resurrexit
hora qua ipse uoluerat. & que nulli mortalū cognita
ē indicasse qd factū ē. & sepulchrū uacū reuolutione
lapidis. & sui ostendisse p'sencia qua omnia uidebant
splendente facie ipse & horrore tenebrarū fulgoris
claritate uincente. Vnde & u' tenebris uidere potue-
runt. naq; libe introeunt. ¶ Q' uirū post resurre-
ctionē. xl. dieb; dñs cū discipulis conu'sat' sit. & nusquā
alibi fuerit an latenter ad celū ascenderit. atq; descen-
derit. & nichilominus apl's suā p'sentia non negauerit.
Si dñm dī filiū consideras q' dicit. nonne celū & terram
ego impleo pfecto nō ambiges eū ubiq; totū eē. Erat g'
uno atq; eodē tēpe. & cū apl's. xl. dieb; & cū angelis. &
in patre. & in extremis finib; maris. & in omnib; locis.

Cur mathe'
leui dicit' sit

MATH. 23. ex t'bu De Euanglō. Marci.
unde ort' ē leui uocat'. Ad theloneū ad exactio-
nē uectigaliū. Jacob' alpheī sub fili' fr' dñi. Tabi-
ta cum puella surge. Syriū ē non hebreū. Decapolis
ē regio. x. urbū trans iordanē a dorientē cont' gali-

leā. Archisynagog' pnceps synagoge. Syrophemissa ex sy-
ris & phenicib' orta. Dalmanutha. in matheo habetur ma-
gedan. Iuse'. luce' sciens. i. monoptalm'. Ananegor. stantior.
Pastinauit. plantauit. coluit fodit. Hardus frux aro-
matic'. Quere supra. Predū dictū. qd ex omnib' patris
familias bonis pñidet. i. apparet qsi pñduū uel ab eo qd
antiqui agros q's bello cepunt. apda pñdia uocabant. Ce-
naculū dom' supior. Caute ducite. cū omni sollicitudine.
Amict' syndone sup nudo. sub corpe. qā non aliud in-
dumentū quā solā habuit syndonē. Anathematizare
abhonniari. execrari. Myrratū amarū. Decurio uo-
cat' qd sit de ordine curie. & officiū curie administ're
qui etiā curialis apcinando munera ciuilia solet appē-
lari. Quomodo Marcus scbit. & nemini qd dixerit
cū lucas. matheo concordans dixerit. Et regresse amo-
nuito nunciauerit hec omnia illis undecū & cetis. nisi
forte intelligam' ipsoy angeloy nemini ausas fuisse ali-
quid dicere. i. respondere ad ea que ab eis audierant
aut certe custodib' nichil dixerit q's iacentes uiderit
Surgens ihc. hic distinguendū. & postea inferendum.
mane pma sabbati apparuit pmo marie magdalene
ut q' uespe sabbati iuxta matheū resurrexerat. ma-
ne pma sabbati iuxta marcū apparuerit marie mag-
dalene. Qd qdē & ioh's euanglā significat. mane eum
alterius diei uisū ēē demonstrans. Pures qdē fuerunt
appariciones dñi. qd innuit paulus dicens. Visus ē ia-
cobo. deinde uisus plus q' quingentis frīb' simul. S; decē
legim' in euangelio qñq; in ipso die resurrectionis. Pri-
mo apparuit marie magdalene fletu ad monuitum.
Postea eidē marie. & aliū marie regredientib' nuncia-
re aplis. Tcio symoni. Quarto cleophe & socio ei'. Qinto

Syrophemissa

Dalmanutha

Iuse'

Hard'

Predū

Cenaculū

Decurio

Curiali'

De apparitiōib' dñi
p' resurrectionē

illis reuēsis & narrantib; quom̃ cognouerunt eū in fractione
pami. apparuit iamuis clausis ū thomas ab erat. Sexto post
dies octo. qñdo cū eis erat thomas. Septimo piscantib; ap̃tis
ad mare tyberiadi. Octauo in monte galilee. qđ longe erat
ab iherl̃m. Nono recūdentib; undecimo die quo ascendit.
Decimo cū iam uiderunt ñ m̃tra positū. s; eleuatū in aera
celos petentē dicentib; angelis. Sic ueniet quē admodū ui
distis eum euntē in celum. *De Euangelio Lucę.*

F v 17. in dieb; herodis regis uidelicet poris qđ p̃mus
in iudea de alienigenis regnauit sacerdos zacharias
de uice abia. Quid enī de filiis eleazar & itthamar
sacerdotes constituit. Quorū uices scđm ministeria sua ut
ingrederent̃ domū dñi xx. uir. sortib; distinxit. In quib;
abia familie de qua zacharias ortus ē sortē contigit oc
taua. Sicera hebreo sermone omnis potio nuncupatur quę
inebriare pot̃ p̃ter uinū. Ut impleti sunt dies officii sui.
abiit in domū suā. Sciendū qđ ipsa nocte conceptus est
iohannes. Elisabeth cognata tua. qđ maria de domo dauid
& elisabeth de filiab; aaron. Sup̃na enī p̃uisione actū est
ut sacerdotalis p̃genies iungeret̃ regali. ut ih̃c xp̃c qui
scđm carnē uerus rex & sacerdos erat futurus ipsā quoq;
carnē de utraq; dauid scilicet & aaron stirpe susciperet.
Abiit in montana. qm̃ galilea t̃ra plana est. iudea montuo
sa. Et repleta ē spū scō elisabeth pri⁹ tamen iohannes post
ea illa. Mansit autē maria cū illa usq; quo natus ē ioh̃s.
Pugillare graphū uel tabulę quę pugno possent conclu
di. A cesare augusto. i. octauiano. Descriptio p̃ma facta ē.
Beda exponit hoc non ap̃side cyrino factū. s; tantū illo p̃
fide. i. p̃fidente syrie. i. sup̃ syriā tempus uidelicet desig
nant qñdo facta ē. non a quo facta sit. intelligit̃. ñ. non ab
uno solū. s; a plurimis facta. p̃ficerent̃. i. s̃ficerent̃. Sup̃na

Sicera

De cognatione oia
rie elysabeth

Pugillari

dispensatione p[ro]fessio census ita descripta ē ut in suā q[ui]sq[ue]
patam ire iuberet. Dabatur autē in p[ro]fessione denarius q[ui]
decē nūm[er]os in se pondus habebat cesaris imaginē conti-
nens & nomen. Q[ui]a non erat loc[us] induis[us]orio scilicet p[ro]pter
multitudinē quę conuenerat. Viuisorū ē hospitale quo
supuementes diuertunt. Ut susterent. ut stare facerent
ut p[re]sentarent. Timoratus. timore plenus. Posit[us] ē hic in
rinnā uidet[ur] malis. & in resurrectionē credentib[us]. Signū
cui contradicet fides d[omi]n[us] crucis. Et tuā ipsi[us] animā per-
transibit gladi[us] dolor d[omi]n[us] passionis. Confitebatur d[omi]no.
laudabat d[omi]n[u]m. Puer crescebat humanitas aduertenda
ē. Regnū iudeę q[ui] min[us] ualeret p[er] tetrarchas scindere cura-
uit tyber[is] augustus. Herodes. philipp[us] & isamias q[ui] cū pila-
to p[re]fide iudeā regabant filii erant illi[us] herodis sub quo
d[omi]n[us] nat[us] ē. Ant[ea] q[uam] & ipsū herodē archelaus fr[ater] eor[um]. x. an-
nis regnauit. Q[ui]a iudeis ob intollerabilem animi ferocitatem
apud augustū criminat[ur] et[er]no apud ueniam exilio deperit.
Securis xp[istu]s. arbor genus humanū. ad radicē arboris
posita ē. q[ui]a & si p[er] patientiā expectat uidet[ur] tamē q[uo]d fac-
turus sit. Ventilabrū instrumentū quo paleę uentilant[ur]
q[uo]d & pala & vannus. Q[ui] fuit heli sub fili[us] adoptione tamen
non natura. Vnde & congrue sc[ri]ptū ē in matheo. puer b[ea]t[us]
genuit hic autē fuit. Matheus ab abrahā ideo cept[us]. q[ui]a ad
illū p[ri]mū facta ē rep[re]missio. & lucas ab ipso xp[istu]s. q[ui]a in illo
completa. Ille p[re]giā descendit generationē. hic ascendit
p[er] sacerdotatē p[ro]geniē ut ostenderet eū ex utraq[ue] stirpe ge-
neratū. Matheus descendendo cui[us] describit generationem
q[ui]a usq[ue] ad aduentū xp[istu]s genus humanū peccando descendit.
lucas ab ipso usq[ue] ad adam numerando conscendit. q[ui]m redēp-
tum genus humanū xp[istu]s morte & ablutione sacri baptisma-
tis ad paradisi[um] reductū ē. unde adā peccando ceciderat.

Regnū iudee in
tetrarcha scissū.

ventilabrū.

Q[ui] mathe[us] cep[er]it ab abra-
hā descendendo. lucas
ascendendo

Sarepta
Genesareth

Commissura
Confricatio. Nam

Locul⁹
Gerasa

Dies assumptionis

Dipondio
Dragma
Scripuli

Luc matheus ab ipso dauid p salomone descendit in cuius
matre peccauit. hic uero ad ipsu^{dauid} dauid non p salomonem
s; p nathan ascendit. p que^{leuel} ppham ds peccatu illi expia-
uit. Tradit⁹ qd nathan fili⁹ fuerit dauid. n ille ppha s; alter
eode nomine. Vnde fit allusio ad nathan ppham. Recessit
ab illo usq; ad tempus uidet passionis. Sarepta oppidu
sydomoy in uia publica sita. Genesareth dr idē qd ma-
re galilee. I mare tyberiadis. Greco autē uocabulo gene-
sar qsi generans s aurā dr. Commissura conuinctura. com-
pago. Confricantes. sterentes. Nam ciuitas ē galilee secū
miliario thabor montis. contra meridiē iuxta endor-
uicu grande. Synagogā edificauit nob. Sicut nos ecclām
ad quā conuenim⁹ sic etiā iudei synagogā ad quā conue-
niebant edificatā habebant acenurione. Loculu. lectu-
um portatoriu. Gerasa urbs ē insignis arabie transio-
danē. iuncta monti galaad. quē tenuit rb⁹ manasse n
longe a stagno tyberiadis in quod porci p⁹cipitati sunt.
Dies assumptionis. temp⁹ passionis. Et non receperunt eū.
qā facies ei⁹ erat euntis iherlm. Hostili inter se iudei
atq; samaritani discordant odio. & cū om̄s oderunt gentē
pprio contra se furore bachant⁹ dū utriq; de legis possessio-
ne contendunt. & intantū se mutuo psecunt. ut postq
iudei de babilonia sunt reu⁹si edificationē templi sama-
ritani impederunt. Cūq; uellent & ipsi edificare cū eis
templū responderunt iudei. Non licet nobis & uobis edi-
ficare domū dñi. Deniq; psumma iniuria pharisei expro-
bant dñō. Nonne demoniū habes & samaritanus es. Et
in parabola descendens ihericho samaritanus pontē pro
signo atq; miraculo qd malis benefecerit. Dipondio gen⁹
ponderis leuissimi ex duob⁹ aslib; compositi. Dragma ē oc-
taua pars uncie scripuli tres. Viginti ^{en} quatuor scripuli

uncia faciunt. **S**uerit fundit' mouit. **S**iliqua ē folliculus
 t' tunicā cuiusq; leguminis siue fructus arboris qui colligi-
 tur a porcis. **A**lit'. **S**ilicon quā latin corrupte filiquā uo-
 cant. ideo agēs talē nomen accepit. qd ligni et fructus
 dulcis sit. **X**ilo q̄ppe lignū dī. locon dulce. **H**ui' arboris
 pomo sue' exp̄ssus. acatica grecz dī. **A**lter. **S**iliqua ē gen'
 leguminis folli' maximū & sonoz; f; granoz; paucitate ste-
 rile & pene uacūū. **S**iliqua ut ambrosi' dicit ē humili-
 mū genus ligni nascentis in littorib' maris. grana continet
 in folliculis. **S**tola matronale opimentū ē. qd coopto capite
 & scapula a dextro latere in leuū humerū mittit'. dicta
 quod sup emittat'. **I**dē & ricinū lat' appellat' quod dimi-
 dia ei' pars retro reicit'. quod uulgo maiorte dicunt. **A**udi-
 uit symphoniā. **S**ymphonia assensus t' consonantia ut p'
 tatur agō tūbo c y a f o h o. i. consono t' conuemo. **C**adus
 ē mensura tū urnariū. **U**rna ū mensura ē quā qdā q̄rtari-
 um uocant. qd q̄tuor sextarios capiat. **P**p̄ autē urna est
 uas qd condendis defunctor' cinerib' adhiberi solet. **S**exta-
 rius ū duas libras appendit. dicta qd sexta pars congrū sit.
Cautione. confirmationē. t' sc̄pturā aūdo capio cauis. i. confir-
 mo t' scribo. **C**horus ē mensura. xxx. modior'. **P**urpure co-
 lor^{fit} marinis conculis tineta nā conchilia ferro circūcisa la-
 crinas purpurei coloris q̄b' lana tingunt' emittunt. **B**yllū
 in arbore nascit' ad uestimētū. & aliud genus ē qdā lim can-
 didi. & mollissimi. qd gēci papaten uocant. **S**epultus ē. posi-
 tus ē. **C**haos. confusio. i. tenebre immense. t' profunda dimer-
 sio. **S**uggillet irideat. suffocet. condēpnet. **S**icomorus dī.
 qd habeat folia moro similia. hanc latin celsā uocant. p-
 ter altitudinē ei'. **L**eumo bis in sabbo. vii. & vi. f. **A**na
 genus ē ponderis qd c. dragmis appendit'. latine mīna
 dī. **A**usterus. seuerus. crudelis. **M**anicabat. mane ueniebat.

Cūta Siliq'

Silicon

Xilo

Stola

Symphonia

Cad'

Urna

Sextari'

Cautione

Chor' Purpure

Byll'

Sepult'

Chaos

Sicomor'

Leumo bi. i. f. Oma

Auster' manicatur

Benefici
Agonia.

alias p manū tenuit. Benefici. benefactores. Amulsi. separ
subtrahit. Agonia. certamine. Seditione. purbationem. Cor
rupti illū. i. flagellabo. Hodie mecum eris in paradiso. Intelli
git qd ubiq; dñs est. paradysus ē. Sabbo filuerunt. Man
datū erat ut in sabbo a uespa usq; ad uespam silencium
seruaret. Maria magdalena soror lazari n̄ magdalene
ficut chanaanica non chananee. & samaritana. n̄ samari
tanē. Johanna uxor chuze. pcutatoris. Maria iacobi sub ma
ter minoris & ioseph. Apparuit symoni. In nullo loco sc̄p
turariū legit. quo loco t̄ quando apparuerit dñs petro.

I H P R I N C I P I O. erat ubi. Hoc ē in pat̄ **De ev. Johis.**
fil. & uerbi erat apud dñm. hoc ē fil. apud patrē. Et uita
erat lux hominū. In hoc loco uita & lux. dñs intelligit. Vel
ei potestate filios dī fieri. uidet p grām adoptionis. Qd non
ex sanguinib; neq; ex uoluntate carnis. Hic ostendit quod
sine sanguine non format in uero. Carnē u. p femina posu
it. Vidimus glām ei. scilicet illā qñdo fil. dī. fil. hominis fac
tus ē. & p illud reducti sunt homines ad glām celestem.
De plenitudine. i. de habundantia bonitatis ei. nos om̄s
accepimus sub remissione peccator. & grām noui testa
menti p grā uetis testam̄ti. Anazareth pot̄ aliqd boni
ē. melius affirmando q̄ interrogando legendū ē. legen
dum ē. Huptie facte sunt in chana galilee. De his imp
tiis uocauit dñs ioh̄m. uolente nubere sic tradit. Non
dum uenit hora mea. id ē ut fragilitatē sup̄te exte
r humanitatis moriendo monstre. Ydrie uasa aquarū
receptui parata. Ydor ḡe aqua dī. Purificationē. emun
dationē. ubi se lauabant ppter aliquā immundiciā.
Metretas amphoras. Duo bati metretā faciunt. qd sunt
c. sextarii. Metron ḡe. m̄sura lat̄ dī. Architecto mo
pncipi tēniū. I maiori dom. Tricliniū ḡe latine

Anazareth

ydria

metreta

Tricliniū

cenaculū arbus lectis dictū. apud ueteres enī in loco ubi
communia parabant exponebant tres lectuli strati. inq̄b;
discumbentes epulabant. Clinon enī g̃c̃: latine lectum
laccubū dī. Hūmulariū. mūmoz. p̃rogatores q̃ e trape-
zite. Quāquā ih̃c non baptizaret. s; discipuli ei. Intel-
ligendū ē quod solos aptōs baptizauit xp̃c. Queritur
ioh̃s baptista a quo sit baptizat. Patet qd̃ in martirio
sanguinis sit baptizatus. sicut & alii multi. Eimon uix-
ta salim locus ē. ubi baptizabat ioh̃s. Scitopoleos ad
meridiē iuxta salim & iordanē. Salim autē octauo la-
pide a scitopoli uic⁹ ē. in campo qui salomias dī. Sichar
corrupte scribit̃ p sychem samarie urbe. que lat̃ & g̃c̃
dī sicima. quā edificauit emor. uocauitq; eā nomine fi-
lii sui sicchem. & nē neapolis dī. Non ē turis uir. q̃a ad-
ulterū. n̄ uerū habebat. Messias hebraice. xp̃c g̃c̃. lat̃.
unctus dī. Vnde pumex melle dicit̃ unge. Cognate q̃p-
pe sunt iste. hebraica. pumca. & syra. Bethsaida piscina
in ierlm̃ que uocat̃ pbatica. & a nobis int̃ptari pot̃ pe-
cualis. Hec quondā quinq; porticus habuit. ostenduntq;
gemini lacus quoz unus hyb̃nis pluuiis adimpleri solet
alt̃ mirū inmodū rubens quasi cruentis aquis antiqui
opis in se signa testat̃. Nam hostie in eo lauari a sacerdotib;
solebant. Vnde & pbatica dī. Pbata quippe g̃c̃ oues di-
cunt̃. Grabbatū g̃c̃ ē. & dī inclinati l̃ reclinati capitis
susceptio. bara enī g̃c̃. capud dī. Scenophegia sollemp-
nitas hebreoz de g̃c̃o in latinū tabnaculoz dedicatio
int̃ptat̃ que celebrat̃ a iudeis in memoria expedicionis
quā ab egypto moti in tabnaculis agebant. Scenophegia
enī g̃c̃ tabnaculū dī. Que sollempnitas apud hebreos
septembri m̃se celebrat̃. Gazophilacio. exario. Gazophi-
laciu est archa ubi colligunt̃ int̃plo ea que ad indi-

Hūmularis

Vtrū baptizat̃ sit
ioh̃s

Eimon

Scitopoleos

Salim

Sichar

Messias

Bethsaida

Grabbatū

Scenophegia

Gazophilaciu

Syloa

Encenia

Vidim⁹ thoma⁹

Institis

Nardi pistici

Peluis

Cedron. Latina

Litostrotō

Parasceue

Sudariv

Qd bis sps scs dat⁹
sit

ad indigentia paupū mittunt⁹. & componit⁹ de lingua psa &
gēa. Gaza. h. lingua psarū thesaurū. philation gēe custodia
intēptat⁹. fons syloe in radicib⁹ montis syon non uigib⁹ aquis
s; incertis hortis dieb⁹q; ebullit. & intēptat⁹ missus. qā aqua
in piscinā de monte oliueti paque ductū mittitur. Encenia.
noua templi dedicatio. Grece enī encenon nouū dīr. Que sol
tempnitat apud hebreos octobri mense celebrat⁹. Iam & usuf
habet hoc ūbū. ut si quis noua tunica induat⁹ enceniare
dicatur. Vidimus & thomas. Binomi enī fuit. Vidim⁹ enī
intēptat⁹ sumit. t⁹ gemin⁹. Institis alligamimb⁹. i. paruis lintheo
lis. cū quib⁹ mortuorū pollices ligabant⁹. Pistici fideis sine
adulteratione alteri⁹ ungenti. Pistis enī gēe fides dīr. Peluis
uas ligneū rotundū dictū quasi pedū uas. Et lauandis pe
dib⁹. Hesitantes dubitantes. Siquo minus alioqn t⁹ sin alt⁹
quā dico. Cedron torrens. siue uallis iuxta iher⁹lm. Later
na quod lumen mea lateat dīr. Alapas. colaphos. Litostrotō.
compositio lapidū. fit autē paruulis crustulis. ac testulis.
tinctis in uarios colores. Parasceue gēe. lat⁹ pparacio dīr. qā
in singulis sextis feriis solebant pparare que in sabbo ne
cessaria erant. Qd scpsi scpsi. i. firmū & imitabile erit qd
scpsi. Maria cleophe mater tera dñi. Vna t⁹ pma sabbi. ē dñi
ca dies. Sudariv. lintheū cū quo sudor laborancū tgi solet.
Holi me tangere nūc enī ascendi ad patrē meū. hoc est
dicere. Quē mortuū queris. uiuentē tangere nūc mereris.
Si nec dū me putas ascendisse ad patrē s; hominū fraude sub
latū. meo tactu indigna es. hoc autē dicebat non ut studi
um querentis obtunderet. s; ut dispensacionē carnis assūp
te induantatū glām sciret & mutata. & nequaquā corpo
ralit⁹ uellet ēē cū dño. quē spūalit⁹ crederet debere regna
re cū patrē. Quom saluator scdm iohm insufflat spm scm
apls & scdm lucā post ascensionē missū rū se ēē dīr. quod

fic solut. Primo die resurrectionis et acceperunt sp̄s sc̄i gr̄a
qua peccata dimitterent. et baptizarent. et filios d̄i facerent
et sp̄m adoptionis credentib⁹ largirent. ipso saluatore di
cente. Quoz remiseritis peccata remittuntur eis. et quoru
retinueritis retenta sunt. Die autē pentecostes eis amplius
repmisū ē. ut baptizarent spū scō. et induerent uirtute
exalto. qua xp̄i euanglīm cunctis p̄dicarent. iuxta illud quod
in ps̄. vii. psalmo legimus. Un̄s dabit uerbū euangelizanti
bus uirtutē multā. Non itaq; ioh̄es lucasq; discordant. ut qd
ille p̄ma resurrectionis die datū ēē significat. hoc die qn
quagesimo uenisse describat. s; p̄fect⁹ aplis ē ut q̄ p̄mū re
mittendoz peccatoz grām acceperunt. postea acciperent opa
ciones uirtutū. et grām sanitatū. et quod magis necessariū
erat genera linguarū. ut annunciantes xp̄m nullo egeret
imp̄te. Ego autē audacter et tota libertate p̄nuncio. ex eo
tempe quo apli d̄no crediderunt. semper eos habuisse sp̄m
sc̄m. nec potuisse signa facere absq; sp̄s gr̄a s; p̄modulo atq;
mensura. Vnde d̄ns clamabat in tēplo dicens. Q̄ sitit ueni
at ad me et bibat. Et euanglā. Nondū erat sp̄s dat⁹. q̄a ih̄c
nondū fuerat gl̄ificatus. n̄ q̄ non ēēt sp̄s sc̄s. s; q̄ erat in d̄no.
necdum totus in aplis morabatur. *De actib⁹ aplōz.*

PRIMO v̄. quidē sermonē. i. euanglīm. Theophilus
erat ep̄c alexandrinus. et un̄p̄t⁹ d̄i amator. siue adō
amatus. Conualescens ad osfirmandā fidē resurrectionis
sue. Sic ueniet. Ineadē forma atq; substantia ueniet iudi
caturus. in qua uenit iudicandus. Itē sabb̄i mille passus.
i. unū miliarū sc̄dm legē. Sabb̄o usq; ad montē oliueti ire
iudeis licitū erat. T̄ certē sicubi fuissent tanto spacio deam
bulandi licentiā p̄sumebant. Iacob⁹ alphei ad distinctionē
iacobi zebbedei. Symon zelotes q̄ et chananeus a iuoco cha
na qui et zelos appellabat. ludas iacobi fr̄. q̄ et lebdeus. et

*De scō Symone et
luda aplis.*

thacheus. non ille qui ad abagarum missus est. Iue enim ex hebreis
 duobus discipulis fuit. qui ad sanandum regem memoratum fue-
 rat destinatus. sicut in ecclesiastica historia inuenitur. Sed et
 de symone dubitat. Nam historie in quibus apostolorum passio-
 nes continentur que a plurimis apocryphice putantur referunt
 eos symonem scilicet et thacheum in pside predicasse ibique mar-
 tyrium consummasse quibus stipulat et martilogium beati ie-
 ronimi cuius interpret non auctor fuit. eusebius enim auctor
 et extat. Porro ysidorus arbitrat hunc symonem esse qui
 post iacobum fratrem domini ierosolymorum rex ecclesiam. ac sub
 traiano crucis martyrio coronatus. Quod negare non aude-
 mus maxime cum his qui passiones eorum descripsit certissime
 incerta et falsa se scripsisse prodiderit. Dicit enim quia candace
 eunuchus quem baptizasset philippus in iudea eo tempe-
 fuerit in ethiopia quo matheus ibi docebat. cum mani-
 festum sit hoc nomen non uiri esse sed femine. regine scilicet ethi-
 opum. Nam sic ex ueterum monimentis copimus. omnes regi-
 ne ethiopum antiquitus candaces appellari solebant. Quan-
 tum narrat historia Bartholomeus se contulit ad indos
 Thomas ad parthos. Matheus ethiopes. Andreas scythas.
 Johannes asyam. Petrus cappadociam. galatiam. bithiniam.
 pontum. puinciasque confines dum iudeis predicant circum-
 postremo romam illustraturus accessit. Paulus ab ierusalem usque
 illurcum cum euangelio repleisset tam innumeras ac dispares
 nationes. nouissime romam per christum occubuit postquam eam
 cum petro preceptis tamquam armis edomuit. Ioseph qui uoca-
 batur barsabas. filius quietus. Mathiam dei paruulum. Crepantem
 fractum. sonantem. multi adueniens. de gentibus nati. per circū-
 cisionem et iudeis associant. Extasim pauorem mini-
 um. l'ut alii mentis excessum. Idiota qui propria lingua tantum
 naturalique scientia contentus. litterarum studia non sequitur.

Candaces femine
 non uiri nomen est

Quibus se pariter apostoli
 contulerunt

Prefati
 extasis

Idiota indecens impius ignarus. Ante hos dies extitit
theodas. hic persuasit multis ut iosephus refert sublati ex
urbe facultatib; suis. ripas iordanis obsidere. & cū eēt ma-
gus ip̄ham se dicebat posseq; impio fluuiū direpto gurgite
p̄bere transitū. cui phadi pcuratoris iussu turba equitū
supueniens multis pemptis aut captis capud eius ieroso-
limā reuexit. Post hunc extitit iudas galileus. hic persuasit
multis ne t̄buita romani soluendo pderent libertatē. pfe-
rens ex lege dō soli seruendū. & eos qui ad templū decima
deferrent cesari t̄buita soluere non debere. idōq; xp̄m de
hac re interrogabant. Indieb⁹ p̄fessionis in tempore quo t̄-
buita romani dabant. Stephanus ḡc. coronatus lat. bebi-
ce norma uīa imp̄tat. Moloch. siue melchom. ydolu ē am-
monitarū & imp̄tat rex ur̄. Rempha imp̄tat. factura
uīa uel requies uīa. significat autē luciferū cui⁹ cultum
sarracenoꝝ gens obhonore ueneris erat mancipata. Testes
depos. Quare testes falsi p̄mū lapidauerunt. Quia lex
p̄cepit ut q̄cūq; testimoniū diceret contra aliquē causa
mortis. ipse p̄mū lapidē in eū mitteret. Dementasset. in-
tis diminutionē facerent. Loppe oppidū palestine. Reḡre
sup. Gaza ciuitas insignis palestine que apud ueteres erat
t̄m̄is chathaneoꝝ ad meridiē. S; antiquę gal̄e locum
ux fundan̄toꝝ uestigia demonstrant. Hec autē que nunc
in alio loco ē. pilla que corrunt ē edificata. Candacis no-
men dignitatis. Mos ethiopū fuit afeminis regi. easq; can-
daces appellari. Azotus oppidū insignē palestine quod he-
braice uocat̄ esdod. & ē una de q̄nq; ciuitatib; olim allo-
philoz. Ethioṗū regio ab indo flumine surgens. iuxta
egyptū inter nilū & oceanū in meridiē sub ipsa solis ci-
uitate iacet. Quoz tres sunt p̄p̄ti. hesperū. occidentis
garamantes t̄polis. indi orientis. Viri qui comitabantur

Idiota

Indieb⁹ p̄fessionis

Stephan⁹

Moloch

Rempha

Dementasset

Loppe

Gaza

Candacis

Azot⁹

De regione ethio-
pū

Lidda

Tnabita.

De phenicia p-
umcia

Cypr^o

Quatino

Calige. Concionat^r

Selucia

Salamis

cū eo. i. cū paulo. stabant stupefacti. audientes qđe uo-
cem. nemine autē uidentes. qm̄ postea apls dicit. & q
mecū erant lumen qđe uiderunt. uocē autē ei n̄ audie-
runt q loquebat^r michi. Qđ ita soluit. Supr^o ubi audisse
uocē referunt. non uocē s; inconditū sonū audierunt
ut eos postea dicat uocē non audisse id ē exp̄ssa ūboy.
significantiā qua possent intelligere quod sonabat. id
circo diuisa uocē & audisse & n̄ audisse referunt. qā qntū
ad sonū audierunt. quantū ad ūba non audierūt. Lidda
ciuitas palestine in litore maris magni ē sita. quę nē
diopolis appellat^r. Tābita int̄ptat^r dorcas. i. dammula
l'caprea. Quę animalia natura sunt similia. s; magnitu-
dine differentia quę morantur in excessis montib; & q
uis de longinquo. uident tamen om̄s q ueniunt. Vnde
& ab acumine cernendi gōe dorcades uocant^r. Prius com-
munis cib^o uocabatur qui putaret^r immundus. qā inco-
mune cōis patret^r hominib; q inciboy discretionē le-
gis obseruantia non tenebat p quā iudei partē dī se ēē
iactnabant. Purificatū ē autē etiā dño dicente ad pe-
trū. qđ d̄s purificauit. ne tu cōmune dixeris. fenix cath-
mi fr̄ de thebis egypti in syriā pfectus. apud sydonem
regnat. eāq; puniciā ex suo nomine pheniciā appel-
launt. Cui^o sunt partes samaria & galilea & alię pluri-
me regiones. Cyprus insula in mari pampileo. xv. qn-
dam oppid̄is insignis. famosaq; diuiciis. & maxime eris.
Ibi enī p̄ma huius metalli inuentio & utilitas fuit. Sin
proximū infimib; cilicę p̄muntoriū & oppidū ueneris.
Sicut centurio. e. ita quatino. qtuor sub se milites h̄t.
Calige l'acollo petū. l' qā ligant^r. Concionat^r. alloq̄tur
incomuentū. Seleuca ciuitas syrie nobilis in p̄muntori-
o syrie antiochie sita. Salamis in cypro insula ciuitas

nē ostancia dicta. Quā traliam p̄ncipis tempore iudei in-
 t̄fectis omnib⁹ accolis deleuerūt. Paphus in cyp̄ro insula
 teneris quondā sac̄s. carminib⁹q; poetariū famosa quē
 frequenti terremotu lapsa. nunc ruinarū tantū uesti-
 giū quid olim fuerit ostendit. Bariesu corrupte legitur
 cū barihu legi debeat. i. maleficis. Nomen enī ih̄u hui⁹
 dem int̄is. s. nota sup̄ posita scribitur. i. fili⁹ saluatoris. Sed
 nom̄ flagitioso hominē & malefico nō ouenit. Saulus. qui
 & paulus. a sergio paulo p̄consule. eo quod eū fidei &
 subegerit. pauli sortit⁹ ē nom̄. Pamphilia puincia asye.
 hūc antiochie ciuitates sunt. una in syria quē reblatha
 antea uocabat. cui daphnen fontē. p̄ximū dicunt. eiq;
 illā aqua habundantissimis p̄frui. in qua p̄mo cogno-
 minati sunt xp̄iani. Altera autē antiochia de qua nē
 d̄r in puincia pfidie. Pfidia u. puincia ē asye minoris.
 Iconia. ciuitas licaonie celeberrima. & ē attā incilicia. li-
 caonia puincia asye. Et ē eidē nominis ciuitas in frigia
 minore. Ustra & derbe. ciuitates sunt licaonie. Bar-
 naban iouē. q̄a p̄or ēē uidebat. Iouē quippe diuorū
 patrē. atq; hominū regē ēē putauerunt. Paulū uero
 mercuriū. q̄a. i. e. d. u. q̄a mercuriū putabant eloquū
 linguāq; p̄stare mortalib⁹. Unde & mercuriū quasi in-
 medio currentē int̄ aurās linguasq; lat̄. nuncupant
 gē ermen. P̄ge ciuitas pamphilie puincie. Attalia. ci-
 uitas pamphilie maritima. frigia puincia asye. tria-
 di sup̄iecta. septentrionalis. u. sua parte galacie. contin-
 na meridiana licaonie. p̄si. i. die. migdonieq; ab orien-
 te cappadociā attingit. Due autē frigie sunt. Quarū
 maior simirna h̄t. minor u. iliū. Galacia puincia asye.
 agallus uocabulū trahens qui in auxilium a rege bithunie
 uocati regnū cū eo parata uictoria diuiserunt. sicq; deū

Paph⁹

Bariev. sine apice

Saul⁹ q̄ & paul⁹

Pāphilia

Dua ē antiochia

Pfidia

Iconia

Licaonia

Listra. Derbe. Barnaba

Iouē

Paulū merē.

Vn̄ die merē

P̄ge. Attalia

frigia

Dua ē frigia

Galacia

Ostia

gens admixti primo galli geri. postea galathee sunt appellati. Ostia puincia asye. nunc eolis dicta ē. Et altera eisdē nominis iuxta flumen danubii. Suntq; auctores transisse. mesas & frigetes & bithynos a qb' appellant in asia misit frigetes & bithuni. Bithunia puincia asie minoris que & quāda bithracia & deinde migdonia ē dicta. Ipsa ē & maior frigia iera fluminē agalacia distinnata. Habet ciuitatē eisdē nominis.

Bithunia

Troa. Samotracia

Heapolis

Philippi

Timatira

Troas ciuitas asie maritima. Eadē antigonia dicta. Samotracia insula incapasiaco sinu. Heapolis ciuitas carie. que ē puincia asie. Philippis ciuitas in pma parte macedonie. Thiatira ciuitas ludie. que ē puincia asie. templo quondā escula pii famosa cui cuius erat ulla lydia porphuropolis. i. uenditrix. que in philippis xpi suscepit fidē. Spm phitonis. Qd phitome diuinatio gerat artis. in regū libro legit. ubi rogante saule phitonissa Tanumā samuelis. Tqd magis uerū est. p ea spm inmundū euocauit ab inferis. Qd genus magice phantasie ab appolline phitio repectū & uocatu dicunt. S; & hebreo nomen congruit. qd phitonia os abyssi dicit. Amphipolis ciuitas macedonie. & alia eisdē nominis in syria. Apollonia & ipsa ciuitas macedonie. & ē altā in puincia affrice qd pentapolis. Tessalonia ciuitas macedonie. Beroea ciuitas in macedonia. que uerbū dñi nobiliter suscepit. Athene ciuitas in achaia philosophie studiis dedita. Que cū una sit. plurali numero semp appellari solet. Cui pireus septēplici qndam muro cūmunt fuisse describit. Ariopagus athenaz curia nomen amarthe trahens. Arios enī gēx maris latine pagus uulla dī. Epicurei uolu. pratu assertores. pceptis sui turpitudine secuti. felicitatē hominis in sola corporis uoluptate ponebant. Stoici uero in sola animi uirtute. & animam pīre cū corpore. Omne etiā peccatū uniforme asserunt dicentes tam nocens ē q furat paleas. quā q aurū. & q mergū

**De diuinatione
phitonie**

Amphipoli

Apollonia

Tessalonia. Beroea

Athene

Ariopagus

Epicurei

Stoici

occiderit. quā qui equū. Vicin^{us} autē epicuri ab epicuro
quodā illius secte auctore. Stoici a stoā portici. in qua plato
residens docebat. Dionisi^{us} ariopagita. Hic ē dionisi^{us} qui post
epē ordinatus ecclām atheniensū glōse rexit. cognomē
ā loco cui pērat accipiens. i. ariopago. Italia regio ē patā
romanoz ab italo rege uocabulū trahens ab orea mari magno
cincta reliqua obicib^{us} alpū obstruit. Scenefactorie artis. Scenē
gē tabnacula dicunt. ethimologiā ab umbrando ducentia.
apud quos umbra scia dī. Scenē ū t^{scin}omata q^{si} umbracu-
la sonant. quē sagis lanceis aut ciliensis^{siue} ex arborū frondib^{us} aut
uirgulis uetēs oponebant. Syria quē hebraice aran dī. re-
gio ē inter f^{rumen} eufraten ē magnū usq^{ue} ad egyptum
ptingens. Habet maximas puincias. cōinogenā pheniciam
ē palestina^m absq^{ue} sarracenis ē nabuthenis. Cenerē portus ē
corinthi ubi nauim ascensurus paulus caput ex uoto to-
tondit. Achaia ab atheo rege ē urbs ē puincia appellata.
hec penē insula ē. Nam absq^{ue} septentrionali parte qua ma-
cedonē iungit^{ur} undiq^{ue} septa ē mari. Hui^{us} caput ē corinth^{us}
dec^{us} gē. Duodeci illi qui iohis baptismo baptizati fuerant
baptizant^{ur} apaulo. qā non in nomine t^{ritatis} baptizati
erant. Ab hereticis autē uenientes non rebaptizant^{ur} ā no-
bis. si baptizatos istat in nomine t^{ritatis}. nisi impositio ma-
nus ad fidē rectam comūsis adhibet^{ur}. ut post hanc scī spē
suscipiant infusionē. Semicincū zona min^{us} lata. qā cine-
tus lata zona. Erant autē qdā sceue iudei princip^{es}. ē
sacerdotū. vii. filⁱⁱ qui h^{ic} fac^{erent}. Meli^{us} gē legit^{ur}. Erant cuiusdā
sceue. i. sinistri ē pessimi filii q^{ui} hec faciebant. Q^{ui} bene
filii sceue dīr^{ent} qd^{am} incipiat^{ur} uulpecula clamans. Hoc enim
animal doli ē astucie sagacissimū ē. Curiosa secta. i.
magicas artes. Conuent^{us} forenses. qui causas in foro disputat^{ur}.
Grecia puincia quondā achaie quē agēs sēptorib^{us} hellā

Dionisi^{us} ariopagi
ta.

Scenofactoria ars

Syria

Cenerē

Achaia

Semicincū

Sceue filii

Grecia

Vnasabbi

Assos

Mitilene

Contrachiu

Chios

Samos

Miletus

De

Asia minor

Choo

Rodus

Patara
Dua eē ptolomaida.

Cesarea dua eē itra
repmiffionis. tēia
cappadocie

uocata ē in qua athenarū ciuitas ē quondā atica dicta. Al-
cedonia puincia gr̃coꝝ nobilissima iherutib' alexandri mag-
ni nobilior facta. Vna sabbi dñico ad frangendum panē
ad mysteria celebranda. Assos ciuitas asye eadē appollo-
nia dicta. Mitilene insula contra asiā que ap̃xima con-
tinentē ab ē. d. vii. mil' passiu'. Contrachiu meli' dñ' quā
contragmdu' que ē insula contra asiā. Chios autē insula
ē contra bithiniā. Cui' nom' syra mastice designat eo qd
ibi mastiche gignit'. Samos insula in mari egeo in qua re-
pta p̃mū uasā fictilia tradunt'. Vnde & uasā sama dñr.
Miletus ciuitas in asia maritima. qñq; stadiis. ab ostio
meandri amnis secreta ubi paulus maiores ephesioꝝ al-
loquit'. Et ē insula ignobilis nominis eide in mari egeo
Tyomo. Asia regio que minor appellat' absq; orientali
parte. que ad cappadociā syriā p̃gredit'. undiq; circū-
data ē mari. Cui' puincie sunt frigia pampylia. cilicia
licaonia. galacia & alię multe. s; specialit' ubi ephesus
ē ciuitas. asya uocat'. Maiores natu seniores. Choo. nobi-
lissima contra asyā insula adiacens puincie galacie. Et ē
eide nominis oppidū in insula calumna. Rodus cycladiū
insularū nobilissima. & ab oriente p̃ma quondā ophiu-
sa uocata in qua urbs ei' nominis fuit aereo colore famo-
sa. lxx. cubitoꝝ altitudinis. Viscat autē a portu asye.
xxx. mil' passiu'. Patara ciuitas lye puincie masya. Pro-
lomas ciuitas iudeꝝ maritima p̃p̃e montē carmelum
que quondā acho dicta ē. Est alia ptolomais in pentapo-
li puincia affrice. Cesareꝝ due sunt mētra repmiffionis.
Vna cesarea palestine in lictore maris magni sita. que
quondā pyrgos. i. turris stratonis dicta ē. s; ab hero-
de rege iudeꝝ nobilit' & pulchrius. & contra uim maris
multo util' instructa. in honorē cesaris augusti cesarea

cognominata ē. Cui etiā templū in ea marmore albo cō-
 struxit. in quo nepos ei⁹ herodes ab angelo percussus. corneli⁹
 baptizatus. agab⁹ pphā zona pauli ligatus. Altera cesa-
 rea philippi cuius euāgēliū meminit. ad radices montis ly-
 bani ubi iordanis fontes sunt. quē ^{philippo} tetrarcha eidē re-
 gionis facta. & in honore tyberii cesaris. tyberias cogno-
 minata ē. S; & tertia cesarea capadocię metropolis ē. Cui⁹
 lucas ita meminit. Pfectus ab epheso paulus & descendens
 cesareā salutauit exelām. Quatuor milia sicarioꝝ. i.
 latronū. Legit⁹ autē tempe felici⁹ hoc genus latronū
 surrexisse qui nō locoꝝ t⁹ tempoꝝ abdita captantes. s;
 ficas. i. breues manu gladios gestantes in ipsa luce diei
 ppto pmixti. ceco uulnere adherentes truemabant
 ut querelā mors pueniret & percussor lateret. Tharsus
 ciuitas metropolis pūcię cilicię. paulo aptō gōsa. Ci-
 licia pūncia asyę. qm̄ dignus annis int̄fecat & mons
 amon cui⁹ meminit salomon. asyria coele sepat. Dama-
 cus. nobilis urbs semes quę & quondā tenuit syrie pūci-
 patū. & nō sarracenoꝝ metropolis ēē phibet. Antipatris
 ciuitas palestine nunc diruta quā herodes rex iudeę
 ex patris sui nomine uocauerat. festus p̄fēs iudeę a roma-
 nis. Agrippa rex q̄ cū sorore sua bernice descendit ce-
 sareā ad festū. fili⁹ erat herodis q̄ & herodes dicebat⁹ qui
 ab angelo in tribunali percussus interit. Non ignore ciui-
 tatis municipi. Non se ciuē paulus s; municipē a mun-
 cipio. i. territorio eidē ciuitatis in qua ē natus appellat.
 Dictū autē municipiū qd̄ munia. i. t̄bita debita t̄ mu-
 nera reddit. Lorū ē genus ligamenti. Consecut⁹ sū. ut
 cui⁹ romanus ēē. Saducei iusti int̄ptant⁹ qui se
 iustiores ceteris iactabant ēē. corpis resurrectionē negan-
 tes. animā purę cū carne dicebant. angēlū qd̄ t̄ spm̄

iiii. milia sicarioꝝ

Thars⁹

Cilicia

Damasc⁹

Antipatris

fest⁹ p̄fēs

De agrippa rege

Un̄ d̄r municipiū

Lorū

Saducei

Pharisei

Auditorij

Adrumet²

Sydon

Creta

Salmon

Bonipact² Hauceler²

Chor²

vent² tiphonic²

Tiph²

Sirtes

Scapha

Bolidi²

Adria

Artemo

Bithalassu²

Sarmita

Insigne castroz

nullus eē. credebant. quinque tantū libros moysi recipi-
entes. & ppharu pcoma respuentes. Pharisei diuini m-
tptant. qd singulare sibi pccis scientia legis. & obser-
uantia mandatorū dī uendicabant. Auditoriū ppe
scola. Adrumet². ciuitas in bizacio regione affricę.
Sydon urbs fenicias insignis olim tinnis chananeoz
ad aquilonē iuxta lybani montis ortū sita. & ipsa ar-
tifice uiri. Creta gęę. insula. c. quondā urbib² nobilis.
Unde & centipolis dicta ē. Salinon ciuitas mariti-
ma. crete insule. Boni port² in creta insula. Haucle-
rus gęę. lat² nauiculari² dī. Chorus ē q² ab occidente
estiuo fiat. & uocatur chorus qd ipse uentoz circuli
claudat. & quasi choz faciat. Ventus tiphonic². Alia tñs-
lano dicit. uentus tempestiuus. Tiphus enī gęę. lat²
inflatio dī. Sirtes harenosa in mari magno loca.
multū tñbilia & metuenda. eo qd ad se omnia diri-
pere soleant. & appropinquant uadoso mari hereant.
Scapha siue catafopos ē nauicula leuis ex umine
facta crudo corio contexta. Bicta autē gęę. acontem-
plando qd tali nauis. tpyratę nauigio tras & littora
pfpicere soleant. Bolidi ē uas enei siue plumbei cū
catena qd adimplet² adipe & mittit² in mare ad pro-
bandū utrū petrosa sint loca. ubi nauis stare possit
an harenosa quę nauim pdunt. Adria nom² maris
contra rauemā qd p ostia padis fluminis intrat &
appellat² sinus adriatic². Artemo ē modiciū uelum di-
rigende poti² nauis causa commentariū quā celeritati.
Bitalassu. bimaritumū qā gęę thalasson uocant mare.
Significat autē litus in mare pteñtū. eodē mari se
diuidente hinc inde mari circūdatū. Sarmenta sūt
rami de uitib² abscisi. Insigne castroz. Credo pmitas

insigne castorū ēē positū. s; uicio librariorū. r. litteram ad-
iecta sicut frustra panis. p. frustra. & appropriat p. ap-
p. p. sepe scriptū in antiquissimis exemplarib; inuenim?
Ingēo enī castorū parafemo dioscoron scriptū ē. **Dioscoron**
autē gemini castores. i. castor & pollux gēē uocantur.
Quos ob id gentiles in mari deos inuocant. quia in pda-
gus nautarū si solitarie stelle in manu laudemus appa-
ruerunt piculosi si u. gemine. p. p. cui sus sunt nuncie.
quarū aduentū fugari duram illam appellatāq; helenā
ferunt. **I**n alia tñslatione p. parafemo dioscoron scriptū
uidemus cui erat signū iouis fili. **F**erunt enī fabule
iouē incignū tñsformatū lebā tyndari coniugē con-
stuprasse atq; inde natā helenā. **V**nde dr. **I**ste modula-
tus ales ledeos petiuit amplexus. **I**te eandē mutatam
in stellā inciasse ac pollucē & castorē geminos p. creasse.
Suracusa metropolis sicilię. sub p. muntorio pachino. **S**i-
quidē sicilia tñs ē distincta p. muntoriis pachino. pelo-
ro. lilibeo. **V**nde & atangula specie trinacria quondam
uocata ē. **T**rinacria enī gēē. lat. triquadra quasi in
tres qdras diuisa dr. **S**icilia autē dicta a siculo rege ita-
li frē. **A**b italo autē rege. italia regio. & p. ata romanorū
uocabulū tñt. **Q**ue ab affrico & aborea mari magno
cincta. reliqua alpiū obicib; obstruit. **R**oma tñcū uirb;
qñdā orbis dñā a conditoris sui romuli noīē sic uoca-
ta ē. **Q**ua p. eximia uirtutē pleriq; scriptorū quasi
sola ēēt urbē appellabant. **A**ppii forū ab ap. pio qñ-
dam gñile tractū a quo & uia appia cognominata ē.
Regū ciuitas sicilię maritima. x. milib; passū ap-
muntorio peloro secreta. **P**uteolis ciuitas campanię.
Iudea aliquñdo tota tñā. xii. tñuū appellat. aliquando
duē tñ tantū que quondā uocabant iuda addistinc-

Dioscoron

Fabula

Suracusa
Sicilia

Italia

Roma

Appii forū

Regium
Puteolis
Iudea

Ierlm

Lerunim?

De subuisione iudeor

Lasea

mons oliueti

tionē galileę & samarię aliarūq; intra repmissionis regio-
nū. Ierlm metropolis totius quondā iudeę quę nū ab helio adria-
no cesare qđ eā antea destructā latiore situ restaurauerit he-
lia cognominata ē. Cui⁹ ope factū ē. ut loca scā dñice passio-
nis & resurrectionis. s; & inuentiomis scē crucis. quondam
extra urbē iacentia nunc eidē urbis muro septentrionali
circumident. Hęc aliquando scā dicebat⁹ ad distinctionem
omniū ciuitatū quę tunc ydolis seruebat⁹. In hac enī sola
fuit templū & un⁹ dī cult⁹ & uera religio. Mortuo nāq; sal-
uatore nulli uolentū ēē uideat⁹ appellari ierlm scām ciui-
tatē cū usq; ad destructionē ei⁹ semp apti templū ingressi
fuit & ob scandalū qđ de iudeis crediderant. legib⁹ exercuerat⁹
cerimomas. Infantū autē amauit iherlm dñs. ut flieret &
plangeret & pendens in cruce loqueret⁹. Pater ignosce illi⁹
q. e. f. n. Itaq; impetrauit qđ petierat. multaq; statū de iu-
deis milia crediderunt. & usq; ad xli. ii. annū datū ē ei tē-
pus penitentię. Post quos pseuerantib⁹ illis in blasphemia
egressi sunt duo urfi de filiis gentiū romanorū. Vespasianus
& titus & blasphemantes pueros. ascendentiq; uero helio
in domū dī. hoc enī intēptat⁹ bethel. uoce asona illudemes
intēfecerunt atq; lacerauerūt. Et ex eo tempe ierlm nō appel-
latur ciuitas scā. s; & scitātē & p̄stinū nomen amittens spālū
uocatur sodomā & egyptus & edificat⁹ p̄ ea noua ciuitas q.
fluminis impetus lenificat. & de cui⁹ medio egredit⁹ fons. qui
totius orbis amaritudinē mitigauit. ut miserabilis dī rui-
nas tanta plu nudatis plangat lacertis. & in xp̄m turba cre-
dentū noua cotidie uideat eccle. tecta consurgere & dicat.
syon angustus loc⁹ ē m̄ & impleat⁹ illud qđ in ysaiā sc̄ptū est.
& erit sepulchrū ei⁹ inclutū. Lasea ciuitas litorea crete in-
sule. iuxta locū. qđ uocat⁹ bom port⁹. p̄ qua qđā corrupte ta-
lassa legunt. Mons oliueti ad orientē iherlm torrente ex-

dron influente. ubi ultima dñi uestigia humo imp̃ssa ho-
dieq; monstrant. Cūq; t̃ra cotidie a credentib' hauriat
nichilomin' tam eadē scā uestigia p̃stinū statū continuo
recipiunt. Veniq; cū ecclā incūis medio sunt rotundo
scemate & pulcherrimo opereq; conderet' sūmū tam cacu-
men ut phibent. p̃t dñici corp' meatū nullomodo con-
regi & concamerari potuit s; transitus ei' it' ad celū usq; pa-
tet ap̃t. Acheldemach ager sanguinis hodie monstratur
in helia ad australe plagā montis syon. & hactenus iuxta
iudeoꝝ consiliū mortuos ignobiles alios terra regit alios sub
duo putrefacit. Medi amadaī filio iaphet. appellati. S̃t
antē int' flumen indū & flumē tygrī regiones iste amon-
te caucaso usq; ad mare rubrū p̃tingentes. aracusia. parthia.
assyria. psida. & media. quas sc̃ptura scā uniusas sepe me-
die nomine uocant. Mesopotamia regio inter flumen ty-
grī & eufraten. quē & ipso uocabulo gr̃ int' flumina ēē
posita monstrant. Huic ad meridiē succedit babylonia de-
inde chaldeā nouissime arabia eudemōn. Madian ciuitas
iuxta arnonē & areopolim cui' nunc ruine tantūmodo
demonstrant. ubi moyses apud ietro socerū suū exulabat.
Syna mons in arabia in regione madian sup arabiam in
deserto. q' alio noīe oreb appellat'. Smirna. ciuitas licie
p̃uincie in asya cui' lucas ita meminit. & pelagus cilicie. &
pamphilię nauigantes ueniunt' smirna' cilicie. p̃quo aliqui
codices habent. uenimus lystam. quē ē ciuitas cilicie.
Porro ieronim' in libro hebreoꝝ nominiū myrrā ponit.
& int̃ptat' amarā. Theatrū locus aspectaculo uocabulū
trahens. qd' in eo p̃p̃t' stant' atq; spectant ludos scenicos
contemplaret'. In suo conductu. i. in hospicio qd' ipse s̃
Deo. p̃ma eplā iacobi. De eplā iacobi apli. Adduxerat.
ponit. q̃a ipse ierosolunoz regendā ecclā suscepit un

Acheldemach

Medi vñ dicti

Mesopotamia

Madian

Syna

Smirna

Theatrū

In suo aductu

Et int' eplā
canonicas iacobi
prima sit

De diffpſioe credent.

hesitan?

Abstract?

Iulect? Inſitu

Disciplinat?

Inſumati?

*Saluoth. Tēporaneū
Serotinū. Sufferitiā*

*Qr petri
ſedā eplā ſit*

de ſonſ & origo euangelice p̄dicationis incipiens porbem
diffi. ē unūſū. t̄ q̄a ipſe duodecī t̄bub' iſt' t̄ que p̄me
crediderūt ſuā eplām miſit. Que ſunt in diſpſione. le-
gimus occiſo audenſ beato ſtephano q̄a facta ē in illa
die p̄ſecutio magna in ecclā que erat ieroſolimis & om̄s
diſpſi ſunt p̄ regiones iudee & ſamarie p̄ter aptōs. h̄s ḡ
q̄a p̄ſecutionē paſſi ſunt p̄pter iuſticiā p̄cipue in t̄t
eplām oſolationis. Heſitanſ. dubitanſ. In t̄nerib' ſuis mar-
ceſcet. in actib' ſuis iniquiſ p̄bit. Abstract' a recto t̄nere.
Iulect' ſeductus in malū. Conſumatiū pactū. Inſitu inſer-
tum. i. an ob' p̄dicatū. Offendat autē in uno factus ē
omniū reuſ. Merito ſit omniū reuſ qui ſtra caritatē fece-
rit que plenitudo ē legis. Siquiſ in uerbo offēdit h̄c p̄-
fectus ē uir. illo uidet' cur' offēſionē humana fragilitas
uitare poteſt. ut ūbū doli detractionis. p̄uiriſ. & cetera. Diſ-
ciplinatus. doct'. Belligeratiſ. pugnat'ſ. Inſumatiſ. aſſuma-
tiſ. An putatiſ q̄a in aſſumer' ſc̄ptura dicat. illa uidet' ſc̄p-
tura que amaloy ſocietate fideleſ cohercent. ita p̄ moysen lo-
quit'. Non inibiſ fed' cū eiſ. neq; cū diſſ eoy & reſ. & rurſuſ.
Non facieſ opa eoy. ſ; deſtrueſ eoſ & confringeſ ſtatuas
eoy. Ad mundiā concupiſcit ſp̄c. q̄ habitat in uobiſ. In t̄ro-
gatiue p̄ increpationē legendū. Quaſi diceret. Hūq̄d ſp̄c
gr̄e quo ſignati eſtiſ in die redēptionis. hoc ē concupiſcit
ut inuideatiſ alterutrū. Non utiq; bon' ſp̄c. ſ; malus in-
uidie inuū in uob' opat'. Sabaoth. exercitūū. Temporaneū
tempore ognuenti uenieme. Serotinū tardū. Sufferitiā
patientiā. Paſſibilis. & m̄oſ fragilitate & carniſ.

De eplā
PETRI. apti ſedā eplā ē. q̄a ipſe electiſ *Petri p̄ma.*
adueniſ q̄ generalit' d̄m. p̄ſc̄lta ſc̄pſit. hoc ē eiſ qui de
gemilitate ad iudaſimū. de iudaſimo ad fidē xp̄i p̄elec-
tionis euangelice grām aſſi ſunt. Incolatiſ. p̄gnationis. In

die visitationis. interpe retributionis. discoloris. indoctis. agilib?
indisciplinatis. Alia edicio p discoloris difficultorib? h. Quore:
uulnere. Capillatura. capilloz ornatus. In babylone. Romā
dicit uidet p pte ofusione ydolatre in cui medio scā ecclā
iam rudis & p parua fulgebat. **De secvva.**

Discoloris

Luox

Capillata. Romā die
babylonia

S a t a b i t e. studete. Tabnaculi. i. corpis mei. Ru-
dentes sunt qb? nauis uela suspendunt. Rudentes
autē inferni appellat ipsam supbie iactantiā qua
angelic spē cont conditorē intumunt. S; octauū hoc
iusticie pconē. Octauū die. qā octo homines diluuiū euase-
runt eqb? ille unus erat. Pellicentes. fallentes. t seducenē.
Pelices solent appellare meretres. apollutione t pellis sue
formositatē qua incautos illicunt. Volutabrū ubi apri &
porci luto se inuoluunt. Houos ū celos & nouā trā. i. in
mel? omittandos. **Iohannis eptā De eptā iohis pma.**

Rudentes

Pellicentes

Volutabrū

Houos celos. nouā trā
Qr iohis trā sit

q de gentib? crediderē. cū nec natā. nec
pfessione iudei extitissent. Anti xpi. contrariū xpō. anti.
n. gē cont dī. S; uos unctionē habetis ascō. Unctio spā-
lis ipse spē scs ē. cui sacramtū ē in unctione inuisibili. Pseu-
do pphē. falsi pphē. Peccatū n ad mortē cotidiana & le-
uia peccata. Peccatū ad mortē. capitalia peccata usq; ad

Antixpi

Pseudo

S e n s o r. electe. Semorē **De scda.** Amortē celata.

se ipsū dicit iohs. Senior. Gāio. Gāius hic ē p pūlis
dicit. Salutat uos gāius hospes mī. Primatū pncipatum.
Diotrepes. heresiarcha qdā supb? & insolens. **De eptā**

Gai

Primatū.

Diotrepes

Qr iudeultima sit

I v e. ultima eptā ē. qā quāuis & ipse magnus t b; **lvde.**
tamen pcedentib? aplis minor ē. t qd iacobi pma ē. scda
petri. postea iohis. ideo nunc usq; ordinē quo scptē sunt
retinent. Sciendū quod lib enoch. de quo testimonium
iudas sumpsit. inter apoēta deputet. non qā dicta tan-
ti patriarche abici ullaten? possit. s; qd lib ille qui sub

De libro enoch

nomine ei offertur: non uere ab illo scriptus: sed sub titulo
nominis ei ab alio quoda editus uideatur. Si enim uere ei esset:
non esset fidei contrarius. Hec autem quia multa incredibilia
continet quibus illud est de gygantum quod non habuerint
homines patres: sed angelos merito doctis claret non esse
uiri ueracis scripta quae mendacio sordent. Unde et haec ea-
dem iude scripta quia de apostolo libro testimonium habet. primum te-
poribus apostolorum: reiciebat. Tamen auctoritate iam et ue-
ritate meruit ut inter sanctas scripturas computetur. Iudas
ipse est tharbeus et lebdeus. In hoc iudicio. in hac dampna-
cione. Domicilium habitationis. Nubes sine aqua heretici
sunt qui aqua sapientiae corda audientium non rigant. Ar-
bores uis mortuae. Mortua est quae non facit fructum bonum:
uis mortua est quae fructum malum. Mirantes. laudantes. Tu-
nica corpus nostrum dicit. **De Epistola Pauli ad Romanos.**

QUATUOR modis apostolus scribit romanis. Primus mo-
dus est quo se ostendit quid sit. et quid fuerit et cui sit.
Secundus modus est quo arguit quod naturae ratione non se-
subiecerint uni deo. et quae inhonesta et turpia egerint
despectu ob hoc ad id ut gratulentur credentes. Tercius modus
est quod legem datam spreuerit. Unde ante ponit gentes iudeos. Quar-
tus modus est quo docet iudeos exorbitasse a lege. et promissionem
dei in causa christi factosque similes gentibus ut utriusque in-
digeant misericordia dei. non per legem salutem sperando sed per fidem christi iesu.
Paulus humilissimus nomen est. Nam saulus cum superbo. cum
seuere. cum cedere anhelans. Cum ergo paulus per consilium per uictum mi-
liciam debellata superbia subleue christi unguem missus esset regis
magni punitiua effectus. ipse quoque ex ipso saulo paulus
amauit uocari. obitam magne insignis uictorie. Predesti-
natus est iesu. ut qui factus secundum carnem filius dauid. esset in uir-
tute filius dei secundum spiritum sanctificationis. quia natus est de spiritu sancto

Domicilium

Tunica

**Quod modis apostolus
scribat romanis**

De nomine Pauli

& maria uirgine ex resurrectione. i. post resurrectio-
 nem. Nisi enī uerus dñs ēēt tam magnū & tam inusitatū
 miraculum facere non posset. Nomen enī dñi puos blasphematur
 in genib⁹ sic scriptū ē de aliis iudeis ante aduen-
 tū xpī. Quid enī ampli⁹ ē iudeo ⁊ q. u. c. Qm iudeis in-
 credulis nichil pficere testimoniu generis ostendit ne
 credentes male tractasse uideret docet multū inutile esse
 credentib⁹ qā fili abrahę sunt. Nam eis cōdita sunt eloqā
 dñi. **Susurro** de sono locutionis appellat⁹ ē qā non infaciē
 s; in aure loquit⁹. alteri detrahens. **Contumeliosi** plene
 iniurie ūbri. **Sine affectione. sine caritate.** **Mecharis**
 adulteras. **Mechos** gēc. lat adulter. **Sacrilegus** pprie dñi
 sacroꝝ uiolator. & dñi sacrilegus qui sacra legit. i. furat⁹.
 Hic ū saclegū dicit illū qui p legis puaricationē dñm in-
 honorat. **Cōmendat** amabile facit. **Exinanita** uacua-
 ta. **Abolita** deleta. **Stipendia. merces. remuneracio.** **Ab-**
ba pat⁹ & ē syr ū. **Parturn.** dolet. **Spē** postulat. i. postu-
 lare facit. **Conformes. similes forme.** **Q's** accusabit ad-
 uersus electos dñi. **Inter potationē & interrogationē**
 ut ait augustin⁹ in libro de doctrina xpīana. hoc inter
 ē qd ad potationē multa responderi possunt. ad inter-
 rogationē aut non. aut etiā. **Pnunciabit** ita. ut post
 potationē qua dicim⁹ q. a. a. e. dñi. **Und** qd sequitur
 sono interrogantis enunciet⁹. **Is** qui iustificat. **Vt** taci-
 te respondeat non. **Et** ut pcontemur. **Q's** ē qui con-
 dempnet. **Rursusq;** utrogem⁹. **xpē** ihc q mortuus
 ē. immo qui & resurrexit qui ē in dextā dñi q etiā
 impellat p nob⁹. **Vt** ubiq; tacite respondeat n̄. **Ueli-**
bacio scā. i. apti. **Massa.** i. plenitudo iudeoꝝ. **Radix scā**
 i. patriarchę & pphe. **Rami.** filii eoꝝ. **Oleaster.** i. genti-
 lis a similitudine oliuę. **Seueritas.** iusticia ultionis sine

Susurro

mecho. Sacleg⁹

Exinanita

Abolita. Stipendia

Abba

**Qd distet it pcontatio
nē ⁊ interrogatiōē**

Delibacio scā

Massa. Radix scā

Rami. Oleaster

Carbones ignis

Comestatione

Emulatio. Comune

Pbū. Arcari

Scismata

Cloes

Conq̃sitor hui' scli

Pipsima

Duplex gen' eē pphie

Stadiū. Braviū

Abextimatore

pietate: Carbones ignis congeres sup caput ei. Non in malā s; in bonā partē accipiendū ē. Quando inimicis beneficia pbe-
mus maliciā eoz nra bonitate supant & molliū duriciam.
iracūq; animū ad molliciē & beniuolentiā flexim' atq; con-
gregamus carbonē sup caput eoz de qb' scptū. Sagitte po-
tem' acutē cū carbonib' desolatoriis. Comestationes luxu-
riosa conuiuia. Emulatio. inimicia. Comune dī q̃cqd in
mundū uidet' in esca iudeoz. Pbūm pbatiū. Arcari? pnceps
arce in qua publica pecunia seruabatur. *De Ep̃la ad Corinb.*

CORINTHI. nominati a corintho ciuitate acha-
ie puincie. Et hi similiter ab aplis uerbū uerita-
tis audierunt. & subūsi multifarie a falsis aplis
quidā in philosophis ubosā eloquentiā. alii in sec-
tam iudaicę legis inducti sunt. Hos reuocat apls ad ue-
ram euangelicā fidē & sapientiā. scribens ab epheso pthi-
motheū. Scismata. ascissura animoz & contentione dic-
ta. Cloes nom loci. Non misit me xp̃c baptizare. qm̃ ma-
ius ē euangelizare. quā baptizare. Conq̃sitor hui' scli
qui ostellacionib' agi mundū putat & contendit. Ab hu-
mano die. i. iudicio. Vel laudes & fauores hominū diei
cōparat q̃a clari & iocundi uident'. qui ab hominib' extol-
lunt'. Pipsima humillimi atq; despecti. Pipsima rasura t'
purgam̃ta cuiq; rei contemptibilib'. Alias pipsima media par-
plante pedis. Ceta peccata p corpus extinsec' admittuntur
fornicatio sola in corpis passionib' administrat'. Pphie
genus duplex ē: doctrine unū diuinationis aliud. Diuina-
tio p̃teritis tempib' magis uiguit. doctrina p̃sentib'. Occul-
ta autē cordis manifesta fiunt dū in ecclā pphante. hoc ē
moralit' dissente doctore c̃scientia cōpungit' audientis.
Stadiū octaua pars miliarii. Braviū corona. t' munus me-
torie. Surrexerunt ludere ante ydola colendo. Ab extimi-

natore ab angelo. Ppter angelos. i. epōs qui uicarij sunt do-
mini. Potestate dicit uelamen. Apud corinthios quondā
ut aliqui asserunt praua in ualuerat consuetudo ecclās pas-
sim de honestate omnium in qb⁹ uescabant ante dñicā oblatio-
nem qm post cenā noctib; offerebant. Cūq; delicijs ebru
ad eucharistiā ^{uenirent} uexabant inopes fame. Mos u^o iste ut fert
de gentili adhuc supstitione ueniebat. Vnde etiā qbdam
locis i^o p^oegypti rura. i^o syrie die sabbati nocte post cenā
dicunt nocte ad ecclām uenire. Nemo in spū dī loquens
dicit anathema ihu. Aliquando anathema p^o maledictione
ponit^o. ut in canonib; aliquādo p^o occisione ut apls ait ad
romanos. Optabam ego anathema ēē. i. interfici aliquando
p^o ab hominatione. aliquando p^o separatione ut hic. ut sit
sensus. Nemo spū dī afflat^o dicit ipsi ihu. tu es anathema
. i. sepatus a dō patris & spū scō. Carismata dona spūalia.
hic autē p^ophetiā. Excellentiorē uā carnatē. P^operam. p^oue.
inciose. p^ouise. Nūq^o excidet. non h^ot finē. Cephas syrū ē
& hebreū. petrus g^ocū & latinū. symon g^ocū. Abortiuum
se dicit. qā ad p^osentia xpi in carne non puenit. Maranatha
dñs n^or uenit inq^oritat^o & ē syrū. Anathema p^odicio marana-
tha hunc h^ot sensū. P^odicio in aduentu dñi eis qui eū non
amant & uenisse eū aut uenturū eū non credunt. **S. u.**

Anglo epō dñe

Eucharistia

Anathema nūno m
poni

Carismata

P^operā

Cepha

Abortiuū

Maranatha

No h. ē in illo. ē & n. i. nulla ambiguitas. **Ad Corin.**
in illo. Obiurgatio increpatio. Non habui requiē
spūi meo. eo qd non inuenerim frēm meū tūm
quamuis apls alias g^oter & dicat. grās ago dō qd omnū
linguis magis loquor. diuinor. tamen sensuū maiestate
g^ocū non poterat eloqui digno explicare sermone. Habe-
bat g^o tūū interp^otem. sic & beatus petrus marcū cuius
euangelū petro narrante & illo scribente compositū
ē. Cōmendaticū eplis. i. laudatū i^o laudatūis que

Dee. 7 n.

Obiurgatio

Cōmendaticū

Verfucia

Aporiam

Aporia

Hostia

Emulor

De lege uberandi.

*In alia epla ad co-
rinthios*

testimoniū laudis alicui phibent que & formatę dñr. Abdi-
camus. respuim. picim. Verfucia contorta sententia. Versu-
tus enī est. cuius mens in quolibet actu ad quēlibet fraude
facile igit. Aporiamur. uulneram. affligim. abhominam.
Aporia enī gēe dñr uuln. plaga. ictus. tediū. angor. anxie-
tas. Alii codices paporiam hnt inopiā patimur. Alit. Apo-
riamur. i. ouiciamur. & impperia sustinem. l. qd meli. ē
quasi paupes abicimur. l. & paupes efficiim. Aporios gēe.
lat. paup. dñr. hinc aporiare dñr. qsi paupē abicere. Desti-
tutum. deserim. l. u. qui non nouerat peccatū. p nob peccatū
fecit. i. hostiā p peccato. Hostia enī que p peccato ymmolat
peccatū uocatur. ut ē. ponet manū suā sup caput peccā. i.
hostie p peccō. In longanimitate. infustinencia longa inpa-
sionib. Infamia. malā famā. Os nrm patet ad uos o corin-
thi. Hoc loq. causa libtatis & purē conscientie. Male enī scia
s. mens loq. trepidat. Cor nrm dilāt ē. Redarguit auari-
ciam eor. & dicit eos non accepisse tenētatē exempli. qd
cor suū dando amplū & dilatatū ē. Capite nos. accipite qd
dicimus. Alia edicio capaces estote nri. Destinata ppositam
sue paratā. Emulor. in hoc loco diligo sign. alias imitor. l.
in uideo. Sigs accipit. p dolū uos capit. Audeo. & ego possū
audere si uolo. A uident qnqes qdragenā. una minus accipi.
Preceptū in lege fuerat. ut uerberantes. xl. plagas nū-
merū n excederent s. uindictē modū erga delinquentes
temperarent misericorditer. Vnde semp unā p cussionē quasi
pmiā ei remittebāt. Ter uirgis celsus sū agentib. semel la-
pidat. in epheso. nocte & die in pfundo maris sin. qndo mi-
sus ē romā appellans cesarē. Dat. ē m stimul. carnis meę.
Vident qdā aplm sepe dolore capitis ēē uexatū. Meli. autem
puto ita accipi. ut colaphi. lat. in illis passionib. intelligatur
qs enumerauit ipse dicens. Ter uirgis celsus sū. semel lapi-

datum su. et ret. Stimulū g carnis appellat tūlationē car-
nis. et angīm sathanē illū quo quasi immissoe illa tanta pate-
ret. Esto fors t recte adūbū concedendi sensū hñs. Animo
sitate. temeritate t audacie. Dissensiones. discordie. Inflationes
nel. tumores. elaciones. Sediciones. disceptationes. tumult. De-

Stimulū carnis

Animositates

Dissensiones

Inflationes

C A L A T H E. De eplā ad Galathā. Accito demceps.
sunt gñ. Hñ ubū ueritatis ab aptō suscepunt s; p
discessū. temptati sunt a falsi aplis. ut inlegē et cir-
cumcisionē reuerent. Hos reuocat apls ad fidē ueritatis.
scēbñs eis ab epheso. Ne forte inuacū currere aut cucur-
risse. Augustin. et Jeronim. dicunt hoc pūtiogationē dic-
tū intelligendū ēē. Ne forte inuacū currere aut cucurri-
se. S; neq; titus q̄ meū erat. c. e. g. c. e. c. Voluerunt alii
apli ut tit circūcideret p̄t utandū scandalū quorūda
fidelū. q̄ excircūcisione crediderant. S; non p̄misit eū apls
circūcidi p̄pter quosda falsos xpianos qui clam cōsabantur
inter fideles. ut explorarent libtate eoz q̄ circūcisionē et
alias carnales obseruationes n̄ curabant. Et ad hoc explora-
bant ut eā libtate aliqua calliditate destruerent et legales
obseruantias psuaderent. Cūglin p̄putiū p̄dicare gentibus
q̄s p̄putiū uocat. Vexi dederit m. osenserit ita nos docere.
In facie ei restit. in p̄sentia ei sūlyx. Cū gentib; edebat sci-
ent s ostensū ut nulli generis hominē uocaret immundū.
Q̄s uos fascinauit. adulando decepit. Q̄ fasciatur. de bono
transit ad malū. P̄scriptus dampnat. P̄scriptio ē bonoz amissio.
Xp̄e redemit nos de maledicto legis. factus p̄ nob maledic-
tū. P̄ maledictis oblati facti ē maledictū. dū quasi pecca-
tor occidit. Ideo non dixit. factus p̄ nob maledict. s; male-
dictū. Allegoria ē trop. quo aliud significat quā dr. ut le-
uat oculos ur̄os et uidet regiones q̄ albe sūt iā ad messē.
hoc ē intelligite q̄a ppli iam parati sunt ad credendum.

P̄scriptio

Allegoria

fornicatio

cathezzat

Stigmata

Latitudo

*longitudo. sublimitas
profundum*

Scurrilitas

Redimite

Rugis

Proci

fornicatio ē amor legitimo coniugio solutus. & uagus ex-
plende libidinis licentiā. Solet etiā scriptura fornicationē
uocare omnē illicitā corruptionē. sic est ydolatria & auari-
cia. ex q̄b⁹ fit t̄ngl̄io legis. Cate²lizat^r. p̄dicat^r. instruit^r. doce-
tur. Stigmata. cicatrices plagarū. *De Eplā. Ad ephesios*

EPHESIJS. sunt asiani. hūi accepto ueritatis uōbo p-
stiterunt infide. Hos collaudat apt̄s scribens eis
aroma p̄tribicū diaconū. Sciendū sane q̄a hęc eplā
quā nos ad ephesios sc̄ptā habem⁹ heretici & maxime mar-
cioniste ad laodicenses attitulant. Quę sit latitudo. i. ca-
ritas. longitudo p̄seuerantia. sublimitas. celestia contem-
plandi. profundū pena gehenne. I. dī sacram̄ta non p̄fanan-
da. Quosdā q̄dē apt̄os. ep̄os. p̄phas explanatores sc̄pturarū.
Euangelistas diaconos. Pastores. lectores q̄ lectionib⁹ p̄p̄m
audientē saginant. Nolite st̄tare sp̄m sc̄m dī. Cū bene agi-
mus gaudet. cū male. q̄si contristat^r in nob⁹ sp̄s sc̄s. cum
tam̄ ip̄assibil^r sit. Scurrilitas. iocularitas. quę risus mouet.
ideoq; grauitati xp̄ianę n̄ cōuenit q̄a ad rē celestē diuināq;
n̄ p̄met. Redimite^r tēp⁹. uī illud faciemel. bona facien-
do. Qm̄ dies mali sūt. Sic mala dī. dom⁹ quę malos sūt. ita
dīr mali dies. in q̄b⁹ mala fiunt ab hominib⁹ malis. Rugis.
cutis l̄uestis. l̄cuticūq; rei cōtēctio *Eplā. Ad philippē.*

PHILIPPE IJS ES. sunt macedones. hūi accepto uōbo
ueritatis p̄stiterunt infide. nec receperunt falsos
apt̄os. S; de p̄m̄atu contencio erat. ut̄ quosdā illoz. Sc̄-
bit^r g^r eis collaudant^r simul & de custodienda humilitate.
omones. & ut n̄ intenderent dictis eoz. q̄ custodire eos
legē suadebant. Ep̄os autē dixit. qui nē p̄bri dīr. Hęc em̄
hui⁹ ordinis fas erat multos ēē in una ciuitate. Scribit^r
aroma de carcere p̄ ep̄as roditiū. Pretoriū ē dom⁹ iudi-
catoria. in qua p̄ior sedet. Coartor autē eduo⁹. Sic dīr

tinguendū ē. Et qđ eligā ignoro. cōpellor autē ēduob⁹. **Q**ue
distinctionē seqt⁹. concupiscentiā hñs dissolui & ēē cū xpō.
Et tāq̄ quererēt q̄re hui⁹ rei pot⁹ haberet concupiscentiā.
multo enī magis optimū inq̄t. **Exinamuit.** humiliavit.
S; & si immolor sup̄ sacrificiū & obsequiū fidei in x̄ gaudeo
& congratulor omnib⁹ uobis. **Y**mmolatus. i. occisus ē apls. q̄
hos & alios ad dñm vñt. **Q**uoz fide q̄si sacrificiū & obsequiū
dō obtulit. **E**uchodiā rogo & sinticen dep̄cor id ipsū sape
in dño. scilicet q̄a istę in aliquo dissentiebant mulieres. **R**o-
go & te germane cōpar. pp̄m nomen est. **De eplā. Ad thes**

Exinamuit

Ymmolat⁹

Euchodiā. Sinticen

Germane

HESALONICESSES. s̄t macedones **salonicenses.**

E Ad hos sc̄bit apls hanc p̄mā eplām. laudans eos qđ
fidei sustinuerunt in adūis p̄fide dec̄antes. **A**stru-
it ū eos & de illis que apud eos ingruenter geri n̄ due-
nat. **D**iffamat⁹. diuulgatus. p̄dicat⁹. **A**cont̄bulib⁹. **A**conciun⁹.
Neis sup̄ ḡdiat⁹. null⁹. & ē in hoc loco una pars orationis.
Mortui qui in xpō s̄t resurgent p̄m. **I**n aduentu dñi
p̄ores resurgunt q̄ in xpō moriunt⁹. **S**imul rapiemur cū
istis. **I**n ipso enī raptu mors pueniet ut q̄si p̄sopore eḡssa
aiā. in monito reddat⁹. **P**essillanims. timid⁹. **S**ine int̄mis
sione orate. i. si uigil n̄ possitis lingua & corde. **S**p̄m no-
lite extingē. hoc ē fugare p̄ opa iniquitatis. **O**mnia autē
pbate. **O**mnia que dñr p̄bati monet. & q̄cqd sobrie &
benedictū fuerit retineri. **De. ii. ad thessalonicense.**

Acont̄bulib⁹

Pessillanims

P **E** **S** **A** **S**. dabunt sustinebunt. **D**iscessio regni romani
defectio. **M**ysteriū opat⁹ in nerone. **D**onec de medio
fiat. i. donec tollat⁹ regnū a romanis. **De eplā. Ad co**

Discessio regni
donec de medio. f.

C **O** **R** **O** **S** **E** **S** **S** **E** **S**. & hñ laodicenses s̄t **losenses.**

C **A** **S** **Y** **A** **M**. & ipsi p̄uenti erant ap̄ pseudo aplis. **H**ec ad
hos accessit apls ipse. s̄ p̄ eplām & hos reccorrigit.
Audierant. **H**. ūbū ab archippo. q̄ & ministriū in eos accep̄

Ergo aptis iam ligat' scribit eis ab epheso p tithecu diaconu
 & onefimu accolitu. In hac autē epla ostendit eminen-
 tia eorū que in xpō sunt. & supflua legis custodiā. Et p
 hoc ad exhortacionē egressus sup multis ac necessariis
 reb' illis loqit'. Orantes. Ordo ē. Orantes p uob' ppter spem
 que reposita ē uob' in celis. ut assequi possitis celestia
 bona. Sortis hereditatis. Cyrog'phū dēcti qd' erat strarū
 nob'. i. ut n' solū ppa delicta nob' remitteret. s; illud pec-
 catū tolleret qd' erat ex p'uaricatione ade. qd' appellat
 cyrographū. qā in memoriā dī sc'ptū erat. usq; diu fuit
 et uemens deluit. Principat' & potestates demones. Si
 mortui estis cū xpō. ab elemētis mundi. q' adhuc tāq' in-
 uentes immundo decernitis. hoc ē diiudicatis. dicendo utiq;
 ne tetigeritis. neq; gustaueritis. neq; contrēctaueritis que
 sunt omnia in ueritu ipso usu. q' omnia inq't illa que
 neque contingenda. neq; gustanda creditis. ipso usu dū
 absumunt' intereunt scdm p'cepta & doct'inas hominū
 que sunt rationē qdē habentia in supstitione & humi-
 litate. & n' parēndū corpi. Scit qā p'cepta ipsa carnalit'
 intelligant. p'cipientes in lege n' manducari. s; hoc ipse
 subiungit in supstitione & humilitate supuacua. & in
 corpi affluctione. cū utiq; corpi n' parcat'. I' phurmodi
 abstinentiā I' p'circūcisionē. Seqt' autē. n' in honore aliq'
 ad saturitatē carnis. Ergo hoc ē qd' uult intelligi. Omne
 illē obseruaciones licet rationē aliqm sapientiē p'fer-
 re uideant'. qā putent' legē p'ceptorū tenere. tam in sup-
 stitione sunt. n' in honore aliquo dī qā sūt ad explendam
 uoluntatē obseruantie carnalis. Barbar' gentilis. Scythē
 sūt maxime & barbare gentes. ā meotis paludib' usq;
 ad oceanū eorū ptingentes inter montes caucaseos &
 septentrionalē oceanū. Sale gdit'. sapientia dulcorat'.

Sortis. Cyrog'phū

Principat' & pot.

Barbar'. Scythē

Totus heros instruit & de epla. ad timotheu. i.
docet apt's de ordinacione epat. & diaconi & omnis
ecclastice doctrine scibens ei amicopoli p tithicu diacone.
Genealogis. generationib' antiquoz. in qib' s' summa scien-
tia uendicant. Plagiaris. seductorib'. Plagiarius e man-
cipioy t' pecudu alienoz distracto. Neophit' nup ad fide-
m'issus. Cauteriu e ferru candens unde note p signo. p
morbo animalib' imp'unt. Obsecrationes sunt p pecca-
tis. oraciones padipiscendis que spant. postulaciones. cu
palis intuenim'. gra' actiones. cu ea que poscunt impe-
tram'. t' certe cu p immensis di' beneficiis. gtes laudesq;

Genealogis
Plagiar'
Neophit'
Cauteriu
Obsecrationes
orone. Postulacioe
Gra' actiones

Cancer de u. ad timotheu. Rependimus.

Cancer

Asimilitudine animalis maritimi uocatu e uulu'
sicut medici dicunt. nullis medicamentis sanabile. Pre-
cidi solet a corpe membru u nascit. ut aliquantu uiuat.
tam inde mors e. qm libet tardi' aduentura. Docibilem.
p docile. Docilis e. q' alios potest docere. docibilis q' facile
potest doceri. Unde e. Erunt homines docibiles do. i.
facile docebunt' ad o. Iamnes & mambres magi egypti
oru. q' magicis artib' diuine uirtuti se posse resistere
putabant. Insta oportune. p'dica libent' audientib'. In-
portune inuitis etia p'dica. Velibor. immolor. Penula.
palliu cu longis fimbriis. Alexander erari' custos the-
sauroy erat tempe illo rome. Reddet ei dñs scdm opa
ei n' reddat. Pphetando hoc dix' n' optando. Unde fit.
ut n'tam maledicentis animo dictu ee uideat. qm iudi-
ciu di atq; uindicta denunciantis. It' alit'. Si p admimis-
tracione pphetie immoderato animo maledicat ppha
ut e illud obscurent' oculi eoz ne uideant. dicit quid
eoz meritis debeat. qa omnis p'uaricatio & inobedien-
tia accipiet iusta op'is atq; mercedis retributionem

Docili

Lamnes. mambres

Delibor. Penula

Alexander

T 3 T V 9. cōmonefacit & instruit de ostiu. **Ad titu.**

tionē p̄spiciēti. & de spūali cōmūatione & hereticis uitandis. qui in sēpturis iudaicis credunt. sēbens ei amicopoli. Ep̄m dicit. quē p̄ p̄brm dixit. P̄pus ipsorū. p̄phā parmemdes. siug callimachus quē p̄phā dixit. q̄ sic p̄phā falli non pot ita & ille uerū de cretensib⁹ dixit. quod ociosi comederent. et malicia pascerebant. **Ad Philemonem.**

Ep̄m dicit p̄brm.

Q̄ fuit philemon

Q̄ nom̄ suū in hac eplā apls n̄ apposuit

Q̄ linḡ sit sēpta

multipharia

Exacerbatio

Sabbatism⁹

Ostentui. Cūuersie

heronim⁹

P H 3 L E A I O H 3. familiares litteras facit. ponesimo seruo ei. scribens ei ab urbe roma de carcere p̄eundē onesimū. Philemon laic⁹ eccl̄astic⁹ deuot⁹ erat. Appia t̄ soror. t̄ conuix ei⁹. Archippus autē diac⁹ fuit. cui⁹ & ad colossenses meminit. Talis ut paulus senex. morib⁹ talis. q̄r̄ H 3 P R I O R S. dicendū. **Ad Hebreos.** In senectute paulus. cur apls in hac eplā morē suū n̄ obseruauerit. ut uel uocabulū nominis sui. t̄ ordinis sēberet dignitatē. Hec causa ē. q̄d ad eos sēbens q̄ ex circūcisione crediderant. q̄nti gentiū apls & n̄ hebreorū. sciens q̄ eorū supbiā suāq̄ humilitatē demonstrans meritiū officii sui noluit anteferre. Nam simili modo etiā iohes. apls p̄t̄ humilitatē in eplā sua nom̄ suū eadē ratione n̄ p̄tulit. Hanc ḡ eplā ferunt aplm̄ ad hebreos s̄criptā hebraica lingua misisse. Cui⁹ sensū & ordinē retinens euangelista lucas. post decessū beati pauli apli ḡeo sermone composuit. Multiphariā. in p̄so na hospitii. ut ad abraham & loth. aut multis ut ad iosue p̄semetipsū ut ad moysen. ita in foramine petre. Pre participib⁹ tuis. p̄cētis p̄ph̄is. Peribunt. mutabunt⁹ in melius. Exacerbatione. amaricatione. exaspatione. t̄ afflictione. Si intrabunt. si. p. n̄. Sabbatism⁹. celebratio sabbati. Ostentui. monstro. Controuersie. contradictiones. De quo nobis ḡndis sermo ē. & inq̄ptabilis addicendū. Ieronim⁹ uult in inq̄ptabilis. Non apto ḡndis erat q̄ facile ualebat ipsū

inceptari. s; illi imbecilles erant ad hunc sermonē intelligen-
 dum. Impossibile eos q̄ semel illuminati sunt & ret. Baptisma
 dicit. q̄a sic una fides ē. ita & unū baptisma. Renouari dicit.
 rebaptizari. Infert autē hoc. n̄ ut penitentiā destruat. s;
 ut timorē incutiat. & quantum ē hoc. n̄ sine iure iuran-
 do. Magnū fuit qd̄ n̄ sine iure iurando d̄s se facturū sp̄m
 sit. Capitulū autē super ea quę d̄m. Breuit̄ cōprehendit q̄
 dicta sunt. Capitlū ē breuis sententia. ab eo sic nominatum
 qd̄ breuit̄ capiat. totū rationis sūmā. Hoc autē capitulū
 incipit ab eo qd̄ seq̄r. Talem habem⁹ pontificē. & desinit ū
 d̄r. n̄ homo. Antiquat̄ inueterat̄. Tabnaculū factū ē pri-
 mum. i. extra scā scōz. Ppiciatorū. oraculū int̄ duo che-
 rubim. & dictū ppiciatorū. q̄si ppiciū oratorū. Exem-
 plaria celestiuū eccl̄e. cui⁹ cōsuetudo in celis ē. necesse ē his
 i. legalib⁹ ac typicis aspiensionib⁹ mundari ipsa autē celestia
 meliorib⁹ hostiis. Nam ih̄c nunc apparet uultui
 d̄i p nobis. In casulis. in tabnaculis. fide iacob moriens
 si n̄q̄ sit iōs. beñ & adorauit fastigiū iurgē ei⁹. Sceptri
 significatio accipienda ē. P iurgā. & p hoc regni potes-
 tatisq̄ fastigiū. In quo xp̄c intelligit̄ adorat⁹. q̄ uidelicet
 futurus erat regni hebreoz caput. P fidē uicerunt
 regna. ut gedeon & barach. opati sunt iusticiā ut p-
 ph̄e. adepti sunt repmissiones. ut abrahā & dauid. ob-
 durauerunt ora leonū ut daniel. extinxerūt impetū
 ignis ut tres pueri. effugarunt acie gladii. i. repule-
 runt ut iosue. conualuerunt de infirmitate ut iob
 & ezechias. castra uerterunt exteroz ut gedeon. acce-
 perunt mulieres de resurrectione mortuos suos sic
 uidua cui⁹ filiū ionā helyas in sarepta & sunamitis cui⁹
 filiū helyseus suscitauit. Alii distenta sunt in exilio. uel
 aliis uerberū generib⁹ ut. vii. machabei fr̄s. n̄ suscipi-

Baptisma

Qd sit capitlū

De i. tabnaclō

Ppiciatorū

Exemplaria

In casulis

De sc̄is

entes redemptionē de manib⁹ adūsariōꝝ. i. de morte.
 alii ludibria & ūbera expti quoz exempla in machabeoz
 libris inueniunt uincula & carceres ut ioseph. lapidati
 sunt ut haboth & ieremias. secti sūt ut esayas. temptati
 sunt ut abrahā. in occasione gladii mortui sunt ut za-
 charias. circueit in melotis in pellic⁹ capinis. ut helyas
 & iohes baptista. Melotis ē uestimētū ut aiunt. ex pel-
 lib⁹ cameloz factū. Q'dā dicunt melotā pellē ēē meli.
 Tāxus enī q̄ & melus ē animal cui⁹ pellis melota dī. Q' b⁹
 dign⁹ n̄ erat mund⁹ ut ipse apłs alibi dicit. Alibi mun-
 dus crucifixus ē & ego mundo. In solitudinib⁹ errantes
 ut matathias & fili ei⁹. Remissionē. sub p̄mior. Scōꝝ
 ofumacio ē corpis & aīę. beatitudo. fornicatores & ad-
 ulteros iudicabit d̄s. nūq̄d non homicidas & cetos pec-
 catores. S; de illis nulla dubitatio ē. q̄n iudicandi sunt.
 de fornicatorib⁹ autē & adulteris q'dā tunc temporis
 dubitabant. dicentes masculū & femina ad hoc creatos
 ut simul coeant. idq; nullum peccatū ēē cū q̄libet mu-
 liere peccare. Ad q̄s falsificandos apłs specialit̄ fornica-
 tores & adulteros adō iudicandos asserit. Si enī conubiū
 legitimū concessū ē. iure fornicator supplicis afficit̄.
 p o c a l i p s i s. scī ioh̄s in qua **De Apokalipsi**
Avella & incendia intestina ecclē sue d̄s ūbis figu-
 risq; reuelare dignat⁹ ē. septē in uidet̄ piochis
 diuisa ēē. In quarū p̄ma post p̄facionē copiosā qua ad
 roborandā fidē fragiliū d̄m passionē & posteriores gl̄as
 enumerat. similit̄ filio hominis ecclā cernit inditum
 Q' memoratis his quē specialit̄ in septē asig. gesta r̄ge-
 renda sunt eccl̄is. generales toti⁹ ecclē describit & pal-
 mas. Ubi sexto loco consue subiciendos ecclē iudeos. &
 temptationē orbi uniuersa futurā seq; p̄misit cito ēē uen-

ludibria

melotis

nilq̄d n̄ ē

ofumacio

de iudicio dī

Apokalipsin. vii.
 piochis ēē diuisa

P̄ma piocha

169
 turū. Septimo autē tepidā ponit laodiciā. In scdā autem
 piocha descriptis infede dī. vii. animalib⁹. & .xxv. vii. femo-
 rib⁹. agnū uidet. apit. vii. libri signati sigillis confuctis
 & triumphos ecclē referare futuros. Vbi iuxta consuetudi-
 nē libri ist⁹ ad sextū numerū ordinē custodit. & pter-
 misso septimo recapitulat. ac duas narrationes q̄si p or-
 dinē fecit. septima ocludit. S; & ipsa recapitulatio p
 locis accipienda ē. Aliquando .ii. ab origine passionis.
 aliquādo a medio tempe. aliquādo de sola ipsa nouissima
 p̄ssura. n̄ multo ante dicta recapitulat. Iud tam fixū
 seruat. ut a sexto recapitulet. Tercia ū piocha sub spe-
 cie. vii. angloꝝ tuba canentū uarios ecclē describit euentus.
 Quarta sub figura mulieris parturientis. & draconis eā
 psequentis eiusdē ecclē labores & uictorias apit. & utq;
 milicie p̄ma digna rependit. Vbi. septē q̄ angloꝝ dic-
 ta cōmemorant. & facta. & si parit ut sup̄. Hunc enī
 mystica sollertia numerū ^{pene} ubiq; seruat cū & moris sit
 eiusdē iohis in euangeliis q̄ & eplis nichil tepide & bre-
 uit̄ dicere. Q̄nta autē piocha p vii. angelos. vii. plagis
 nouissimis trā pfundit. Sexta dampnationē meretricis
 magnę. i. impie ciuitatis. Septima ornatū uxoris ag-
 ni scē uidet iherlm de celo a dō descendens ostendit.
 Septē q̄ richonū reglās. i. suos eruditissimi q̄b⁹ ad
 intelligendas sc̄pturas studiosi plurimū adiuuantur.
 breuit̄ & memorandas putant. Harū p̄ma de dño & eē
 corpe ē. q̄ndo a capite ad corp⁹ & a corpe t̄nsit ad caput
 & tam ab una eadēq; p̄sona n̄ recedit. Vna enī p̄sona
 loq̄t̄ dicens. Sic sponso imposuit in mitrā. & sic sponsā
 ornauit me ornamento. Et tam qd̄ hōꝝ capiti. i. xpō qd̄
 corpi. idē ecclē conueniat utiq; intelligendū ē. Scdā
 ē dē dñi corpe b̄pt̄o. I pot̄ de dñi corpe uero. atq; si

Scdā piocha

Tercia

Q̄nta.

Q̄nta

Sexta

Septima

De vii. reglās richonū

P̄ma

Scdā

Tercia

Quarta

Quinta

In accipiente sunt
res dies et tres noctes
quibus dominus iacuit in
sepulchro.

mulato ut sancto augustino magis appellari placuit. Sic
enim ecclesia. fusca sui et speciosa. ut tabernacula cedlar. ut
pelles salemonis. Non enim ait fusca sui et speciosa sum
sed utrumque se esse dixit. propter omnimodum sacramentorum. et propter tempo-
rariam omixtionem intra una retia piscium bonorum et ma-
lorum. Tabernacula quippe cedlar ad israhel pertinent. qui
non est heres cum filio libere. Tercia est de promissis et lege quod
alio modo de spiritu et littera. et de gratia et mandato potest
appellari. Hec augustino magna questio. magis quam
regula. quae adhibenda soluendis questionibus est uideri.
Ipsa est enim quam non intelligentes pelagianum. et ediderunt.
sua heresim. et auxerunt. Quarta est de specie et genere.
Species enim pars est. genus totum cuius ea pars est. sic una quaeque
ciuitas pars est totius provinciae. et una quaeque provincia pars
est totius orbis. Unde et in noticiam uulgi uerba ista uenerunt
ut etiam ydiotae intelligant. quod specialiter quod generaliter
in quocumque precepto imperiali sit constitutum. fit hoc etiam de ho-
minibus sic ea quae de salomone dominus. excedunt et mo-
dum. et potest ad christum et ad ecclesiam cuius ille pars est rela-
ta clarescunt. Hec species sepe excedit. Sepe enim talia
dominus quae tibi quod tibi fortasse tantummodo aptissime agru-
ant. Sed cum a specie transit ad genus. quasi adhuc de specie lo-
quente scriptura. ibi uigilare debet lectoris intentio.
Summa ponit regulam quam de temporibus nuncupat. Potest
autem ut in uideri etiam de numeris appellari. Hanc tro-
po synecdoche. et legitimis numeris uigere dicit. Tro-
po synecdoche. aut parte totum. aut toto pars signifi-
cat. Quo locutionis modo etiam illa de resurrectione christi
soluta questio. Pars enim nouissima diei quo passus est non
pro tota die accipiat. id est etiam adiuncta nocte praeterita. et
nox in cuius parte ultima resurrexerit non totus dies accipiat

adiuncto scilicet illucescente die dnico. n̄ possit eē tres di-
es & tres noctes. q̄b⁹ se in corde tr̄e p̄dix̄ futurū. legi-
timos aut̄ numeros diē. quos emmenci⁹ diuina sc̄ptu-
ra cōmendat. sic septenariū t̄ denariū t̄ duodena-
riū q̄b⁹ plerūq; t̄ unūsitat̄ tempis. t̄ rei alicui⁹ p̄fec-
tio designat̄ sic septies in die laudē dixi t̄. nichil ē ali-
ud. q̄. sēp̄ laus ei⁹ in ore meo. Tantūde autē ualent &
cū multiplicant̄ siue p̄denariū. sic. lxx. dcc. vnde
possunt & lxx. anni ieremie. p̄ unūso tēpe accipi
sp̄ualit̄. qd̄ ē ap̄ alienos exēla. siue p̄se ipsos sic. x. p̄ x.
& sic. xii. p̄ xii. cxi. iiii. Quorū numero significat̄ scōz
unūsitat̄ in apocalypsi. Sextā reglā thichon⁹ recapi-
tulationē uocat. Sic enī dñr in sc̄pturis quedā q̄si seq̄i-
tur in ordine tempis t̄ rerū cōtinuatione narrent̄ cū
ad p̄ora que p̄missa sunt. latent̄ narratio reuocet̄. sicut
in genesi qd̄ dñr. isti filii noe int̄bub⁹ & linguis suis. ab his
diuisi sunt infulḡ gentiū sup̄ trā. & statū. Erat autem
omnis trā labii unū. & sermonū eorundē. ita dictū in-
det̄. tamq̄ eo iam tēpe quo dispsi sunt una fuerit oī-
bus lingua. cū pot̄ recapitulando latent̄ adiungeret
q̄m̄ lingue diuisi sunt. Septima eīdē reglā ē de dia-
bolo & ei⁹ corpe. Aliq̄ndo in diabolu⁹ dñr. qd̄ n̄ in ipso. s; in
ei⁹ corpe possit agnosci. sic dñs beato iob eīdē hosti⁹
fraudes. & uires exponens int̄ alia diē. Hūq̄d multipli-
cabit ad te p̄ces. aut loquet̄ t̄ mollia. Non enī ipse
diabolus uspiā penitentiā actur⁹ s; corp⁹ ipsi⁹ qd̄ damp-
natū in fine dicturū sit. Vñḡ dñe api nob̄. Has ḡ reglās n̄
in apocalypsi tantū. i. in reuelatione sc̄i ioh̄is apli. q̄ idē
tichon⁹ & unuacit̄ intellex̄ & ueridice satisq; catholice dis-
seruit p̄ter ea dū taxat loca in q̄b⁹ sue partis. i. donatistarū
sc̄ma defendere n̄sūt. p̄secutiones q̄s ipsi a religioso p̄nci-

Q̄ sunt legitimi
numeri.

Sexta

Septima

Apokalypsi reuela
tio

pe ualentimano uidet ut heretici ptulerit ecclesiarum eorum et ple-
bibus domibusque et possessionibus sub catholicorum manu restituit et
sacerdotibus exilio reuocatis. deflet et martiria uocant has in
eadem apocalypsi gloriatur fuisse predictas. Verum in omni quod scriptu-
ra canonica et precipue prophetica easdemingere regulas quas
uigilant intenderit inueniet. **Incipit De apokalypsi.**

DYS T SCYS. Dominus apocalypsin dictis inuexit: ne-
cunctis manifesta inlesceret. Apocalypsis ihesu christi
sub hoc est. Hunc modum locutionis quod cum diminutio-
ne uerbi fit: frequenter inuenimus in diuinis scripturis. Vnde
salomon ait. sine ammiculo ubi. Parabole salomonis. Sic
et esayas. Visio esaye. Est autem apocalypsis græce sermo. latine di-
reuelatio. siue manifestatio. eo quod in ea stat presentis et future
ecclesie beato iohanni. et in illo ecclesie sit manifestat. hec autem re-
uelatio ipsi est dominus noster ihesu christi quam ad se accepit. ut sua re-
uelatione manifesta faciat seruis suis que oportet fieri ci-
to. Quam dedit illi deus. Et hic apertum est. si dixit; quia. S; et hic
modus locutionis sepe fit in scripturis. Vnde est. Bonum certum certum.
propter quod est bono certamine certum. Que oportet fieri cito. In
his uerbis duo comprehenduntur. ut ea scilicet que finienda sunt cito
accipiant. terminum. et ea que inchoanda sunt cito sumant
initium. Significauit sigillauit. Signum enim dicitur sigillum. Sacra quippe
scriptura impium signo claudit. fidelibus. Angelus iohanni in fi-
gura christi uisus est. iohannis testimonium prohibuit uerbo dei cum dixit.
In principio erat uerbum. et testimonium ihesu christi. ut uerbum caro
factum est. Beatus quod legit et quod audit. Pauciores enim sunt expo-
nentes quam audientes. Seruant ea que cauent prohibita. et
implent promissa. Tempus enim prope est iudicii scilicet. et retributio-
nis dies. Per uerbum. ecclesiam omnem ecclesie scribit. Solet enim uniuersi-
tas septenario numero designari. quod uerbum. diebus cunctis hoc
seculi tempus euoluatur. Ad hoc dux sumus. maior scilicet et minor quam

Quod mystici dicunt
Dominus apokalypsin
inuexit
Nota modum locutionis

Significauit

apertum

Beatus quod legit

Tempus prope est

Quod signum. uerbum. ecclesie

infortē uenit beato iohanni. in q̄ sunt. vii. ciuitates met-
politane. quaz caput ephesus. Asia int̄p̄tat̄ elacio. l̄ eleuacio.
Gr̄a dī gr̄is data. Notandū qd dī pax & gr̄a s; p̄mittit̄ gr̄a.
ac deinde subiungit̄ pax. quia null⁹ ad pacē reconciliatio-
nis uenire poterit. n̄ hunc gr̄a mīe p̄cellerit. A septē spi-
ritib⁹. i. a spū scō. q̄ simplex p̄p̄etate natē multiplex ū dis-
tributione gr̄az. Thron⁹ dī sunt angli scī. & homines iusti.
in quoz mentib⁹ p̄fidē req̄escit. Testis fidelis. i. uerax. q̄ p
testimonio ueritatis usq; ad mortē puenit carnis. Primo-
genit⁹ mortuoz. q̄a p̄m⁹ sic surrexit a mortuis ut ultra
n̄ morerēt. Princeps regū t̄rē. q̄ ē rex regū t̄rē. & dñs
dñantū. Et fecit nos regnū & sac̄. Q̄a rex regū & sac̄dos &
lestis se offerendo p nobis nos suo corpi adunauit. & gruent
m̄bra capitis. i. electos suos reges & sac̄dotes fecit. Am̄. uere. l̄ fi-
delit̄. Ecce uenit cū nubib⁹. In nube uenit. ē dñs ad iudiciū
q̄a in nube ascendit in celū. Et uidet̄ eū omnis ocul⁹. i. omni
ho. Et q̄ eū pupugerūt. sub uidebūt. iudei scit̄ q̄ cū crucifixe-
rūt. Etia am̄. Qd ē dicē. Verū ē. uerū ē. Hoc ē enī apud la-
tinos etiā. qd apud hebreos am̄. Ego sū alpha & ω. a p̄ma
apud gr̄os l̄ta. p̄tinet ad ubi dignitatē. ω. quē ē apud ipso
finit̄ elementoz. ad susceptā in fine tēpōz humanitatē. P̄n-
cipiū ante quē null⁹. finit̄ p̄ quē null⁹. Ego ioh̄s. P̄sonā. locū.
tēp⁹. causāq; uisionis insinuat. Q̄ etiā se in spū uidisse tes-
tat̄. ne a carnali phantasmate putaret̄ illusit̄. P̄thmos in
t̄p̄tat̄. fretū mare scit̄ ū angust⁹ ē. exp̄ment̄ passionis ang⁹-
tiā q̄ paciebat̄ sc̄s. ioh̄s. sū in spū in die dñica. Iste nouis
pp̄ha tēp⁹ sūe. pp̄hec̄e. neq; quā desēbit p̄ tēp̄a. i. p̄ annos &
m̄ses. s; tantū mentionē fac̄ unū diei. Unde dat̄ intelligi.
q̄a omne hanc pp̄hec̄iā una die uidet̄. i. dñica. Congruū
spūali uisioni tēp⁹. Solet enī sc̄ptura t̄minos causaz. sic sepe
loci. l̄ corpi. l̄ aeris. sic etiā tēp̄is statu exp̄mere. Abra-

Asia

Gr̄a

vii. sp̄e

Thron⁹ dī

Testis fidelis

Primogenit⁹ mortuoz

Princeps regū. t̄rē.

Am̄

Etia am̄

Alpha & ω.

P̄thmos

finit̄

P̄thmos

Nou⁹ pp̄ha

Ephes^{us}

Smirna

Pergam^{us}

Thyatira. Sardis

Philadelphia

Laodicea

Podis

Qd p mamilla

Qd p cap^{ut} & capill^{os}

Auricalcū

Qd p dext^{ram} &c.

ham q̄ppe angli meridie sodomā uespe uisitant. Adā post
meridie uocē dñi de ambulantis expauit. & salomon noc-
te sapientiā n̄ seruatur^{us} accepit. Mitte. vii. ecclesiis. i. generali
eccle. q̄a sic sup̄dictū ē. in septenario numō unūscūq; exp-
mit^{ur} fidelū. Ephesus incipiat^{ur} uoluntā mea. significans ec-
clām in q̄ uoluntas dñi. p̄fide spem. & caritatē. ceteraq; bo-
na opa. Siue incipiat^{ur} osilū meū. scit^{ur} ut p̄fectionē oseq-
tur. seq̄t^{ur} ei^{us} osilū. ut uendat omnia & sequat^{ur} xp̄m. Smir-
na dñi canticū eoz. uidet^{ur} electoz. Pergam^{us} diuisio cornuū
i. regnoz. Thyatira illuminata. s. eccle. Sardis sonat p̄n-
cipi pulchritudinis. apta sub atq; ornata. Philadelphia di-
lectio fratna. Laodicea. t̄b^{us} amabilis dño. siue fuerunt
inuoluitū qd de reprobis dñi. ut eiciant^{ur} de corpe xp̄i sic p̄
pore incipitationē boni intelligunt^{ur} de q̄b^{us} dñi. illuc ascen-
derit t̄b^{us} dñi. Om̄s he eccle. iuxta nomina incipitatio-
nē & sedm̄ merita t̄ incipiant^{ur} t̄ laudant^{ur}. Poderis est
uestis talam̄. i. sacerdotalis. xp̄iq; sacerdotiū ostendit. & signi-
ficat carnē dñicā. q̄ ipse uer^{us} sacerdos obtulit in ara cruci.
t̄ eccle. que usq; ad nouissima m̄bra fidelū descendit.
P̄ mamillas designant^{ur} duo testam̄ta. t̄ duo p̄p̄ti. p̄ zonā au-
reā eccle. Caput ei^{us} & capilli ei^{us} candidi. Candor capitis
est amicitas & immortalitas maiestatis. Capilli sunt p̄ci-
piū q̄q; in eccle. oculi p̄dicatores. pedes igniti. nouissimi
tēp̄is eccle. examinanda & p̄banda p̄sūris. Auricalcū ē es
multo igne & medicamine p̄ductū ad aureū colorē. Vex-
tera xp̄i intelligit^{ur} beatitudo fut̄e uite. gladi^{us} utq; par-
te acut^{us} uet^{us} ac nouū testam̄tū. facies ei^{us} sc̄i. n̄ q̄les n̄ sunt.
s. q̄les p̄modū fut̄i. cū ad sui creatoris uisionē puenierint.
Ad pedes angeli ioh̄es cadit. dñi sc̄a eccle. uestigia passionis
xp̄i uincat^{ur}. Posuit angls manū sup̄ ioh̄m iacentē ad pe-
des suos. tāquā mortuū. & erexit illū. q̄ndo xp̄s eccle

siue que se mortificat auxiliū consolationis porrigit p suos
p̄dicatores. & habeo claues in mortis & in inferni. P̄ claues
potestas et̄na & iudiciaria designat. Porro mors diabolus
intelligit̄ infernū m̄bra illi. Scio opa tua. i. eligo & appbo.
q̄ habet aures audiat qd sp̄s dicat eccl̄is. Quociens hec
ammonitumcula ponit̄. siue in hoc libro siue in euan-
gelio. qd seq̄t̄ t̄pcedit sp̄alit̄ ē intelligendū. q̄a n̄ cor p̄s
hic aures requit̄ s; cordis. q̄ uidet̄ aures n̄ habuerit elo-
q̄a sp̄s cape n̄ poterit. In dieb' antiphas. Beda. In dieb' illis
antiphas testis m̄s fidelis occisus ē. a. u. Qdā m̄rēm dicunt.
alii ipsū dñm nr̄m. i. x. Lignū uite ē xp̄s. in anima panis
celestis. calculus candid' corp' n̄e baptismo candidū. tunc
in corruptionis gl̄a refulgens. Elizabeth qd fluxū sanginis
sonat. siue hereticos signi. siue specialit̄ mulierē q̄ndā
in ea eccl̄a p̄dicta facinora cōmittentē. Xp̄s ē stella ma-
tutina. Nicolait̄ sunt dicti a nicolao diacono quē re-
fert clement' de zelo pulcherrime coniugis increpa-
tū respondisse. ut q̄cūq; uellet eā uxore acciper. & ob
hoc infideles docuisse. qd apti cunctis p̄misca cōmu-
niaq; feminaz ofortia p̄misissent. Vicunt̄ autē nicholai-
te quedā etiā fabulosa & pene gentilia. de mundi p̄di-
casse p̄ncipio. nec ab eis quē ymmolant̄ cibos suos se-
passe. Mors p̄ma peccatū ē. mors scdā aīe. i. et̄na damp-
natio. Suadeo t̄ emere aurū aīe ignitū p̄batū. Pau-
rū ignitū debem' intelligē dñm. i. xp̄m q̄ p̄bat' ē ig-
ne passionis. Et collurio inunge oculos tuos ut uideas.
P̄ colluriū qd ex t̄ra nascit̄. & puluerē t̄rē ab oculis au-
fert. idē dñs nr̄ ih̄s xp̄s intelligit̄. q̄ nat' ē de t̄ra. hoc
ē de maria uirgine. Collurio inunge oculos tuos id ē
imitare paup̄tatē filiū dī. q̄ cū diues eēt. paup̄ p̄no-
bis fact' ē. Post hec uidi r̄cetā. Recapitulat̄ anatiuita

Qd p̄ claues

Antipha

Lignū uite

Elizabeth.

Stella matutina. x.

Nicolait̄

Mors p̄ma. ii.

Qd paup̄ ignitū

Qd p̄ colluriū

fin. i. p̄ocha. Incip. ii.

Iris

mare uirev. ⁱstall⁹
uiri. aialia

Ed sunt sigilla. vii.

Equus alb⁹
Equus ruf⁹
Equus niger

Bilibris

Equus pallid⁹

Sub⁹ altare

te. Ostiū xp̄c ē. Iaspidis color aq̄m. sardis ignē signū. Qb;
duob⁹ iudiciū nouū celebrari. Iris. que ē signū diuine
ppiciationis int̄cessionē scōz signū. smaragdus lapis m-
mie uiriditatis inmarcescibile scōz hereditatē. Vi-
ginti q̄tuor seniores patriarche. & apli sunt. de quib⁹ p
geminū testamētū generata ē ecclā. fulgura & uoces
& tonitrua & signa & miracula & p̄dicationes sunt
ap̄lōz. Mare uireū baptismū signū. Cristallus de aq̄
in glaciē & lapidē p̄ciosū int̄. Quatuor animalia. nū.
euēglistē. lib⁹ int⁹ & foris sc̄pt̄. mysteria nob⁹ sc̄pt̄ scriptu-
re p̄ incarnationē dñi patefacta demonstrat. Sigilla. vii.
natiuitas. baptisma. crux. sepulchrū. resurrectio. as-
censio. iudiciū. Agn⁹. i. xp̄c de dextera sedentis. i. pat̄
accepti lib⁹. i. dispensationē incarnationis sue. Ap̄cio
libri utq; testamētū p̄coma in xp̄o signū impleri. Equus
alb⁹. ecclām sup⁹ nuuē grā dealbata signū. Equus rufus. po-
pulū sinistrū sessore suo sanguinolentū. Equus niger.
falsoz catiā fr̄m. q̄ statera recte p̄fessionis habent. s;
socios ledunt popa tenebrarū. Huc emine sextarium
faciunt. q̄ bis sup̄ bilibris dñi. Bilibris tria denario
sub ualeat. Caue inq̄t ne exemplo pessimo fr̄m tuum
scandalizēs p̄pt̄ quē xp̄c mortuus ē. & q̄ sacri sangui-
nis crismatisq; portat insignia. q̄a siue p̄fecti meriti
siue etiā minimi q̄q; in ecclā fide tam sc̄ int̄tatis un-
buti om̄s eodē p̄fecto p̄cio sanguis dñici sunt redēpti.
Hec immerito bilibri. & n̄ simplici libra fidei l'opis per-
fectio exp̄mit̄. que utraq; in radice gemine ḡsistit ca-
ritatis. Equus pallid⁹. heretici s̄t. q̄ se catholicos pallunt
morte inhabitatē digni. q̄s infern⁹ seq̄t̄. q̄a multis
causa mortis & inferni sunt. Sub⁹ altare. i. in secreta-
rio laudis ḡt̄. l'altare testificationē nōis x̄ significat

pp̄t qm̄ occisi sunt. Sexto sigillo patefacta nouissima p-
secutio p̄t̄motū magnū. & reliq̄ signa nunciant̄. Sol
xp̄i potentia t̄doct̄ia que tempalit̄ tunc obscurat̄. t̄ade-
fensione uelat̄. Luna eccl̄a. pl̄ p̄ xp̄o fundet sanguinem
q̄ sub p̄ore p̄secutione. Grossus. & sup̄. P̄ q̄s significant̄
ipsi q̄ & p̄ stellas intrā cadentes. i. q̄ celestes in eccl̄a specie-
tenus fulgent. s; uento p̄secutionis impulsu t̄rem fuisse
comprobant̄. Lib̄ inuolut⁹ mystia int⁹ continet. s; foris n̄
apparent sic eccl̄a que p̄celū signū. suis tantū agnita. p̄-
secutionē discrete uitans. recedet ut ab ext̄neis abdita
n̄ uideat̄. Quorū angeli. q̄tuor p̄ncipalia regna sunt. assy-
riorū. p̄sarū. gr̄corū. & romanorū. Tenentes q̄tuor uentos
suo potentatu omnia p̄focantes. Interis. diuisas p̄uincia-
rū. in mari insularū. in arborib⁹ diuisa hominū q̄litas &
condicio designat̄. Alt̄. Q̄ s̄t q̄tuor angeli. idē & q̄tuor
uenti. Et uidi alt̄m angelū ascendente ab ortu solis. Ho-
minū in carne nat⁹ magni osiliū angl̄s ē. P. e. xl. q̄tuor
milia innumerabil⁹ signū toc̄ eccl̄e multitudo. que de
patriarchis t̄psapia carnis. t̄ fidei ē imitatione p̄gentia.
Ad augm̄tū autē p̄fectionis p̄tinet. & ipsa. xii. duode-
cies multiplicari. & ad sumā millenario p̄fici. q̄ ē dena-
rius numer⁹ q̄drat⁹ solid⁹ significans stabile eccl̄e uitam.
P̄t̄ea q̄ppe duodenario num̄o sepe eccl̄a figurat̄. q̄a p̄
orbē q̄dratū infide consistit scē trinitatis. Ex t̄bu iuda. Con-
uenient̄ a iuda inchoat ex qua ort⁹ ē dñs nr̄. & dan p̄termi-
sit ex quo dñs ant̄xp̄e ēē nascitur⁹. Ex singlis aū t̄bub; duode-
milia s̄t signati. q̄a in q̄b̄cūq; singli fidelū p̄fecerunt uirtu-
tib⁹ antiquorū. necesse ē patrū sepe fide roborent̄. atq; infor-
ment̄ exēplis. Hū q̄ amicti s̄t stolis albis. q̄ s̄t & unde uene-
runt. Ad hoc interrogat ut doceat. Agnū in medio dicit̄ ēē
throni. q̄ sup̄ agnū asedente in throno librū dixerat acce-

Sol

lib̄ inuolut⁹

iii. angli fin. ii. procha
Incepit. iii.

Alt̄ angl̄s
qd̄ p. e. xl. iii.

Ex a iuda inchoat
dan p̄termittat.

Q̄ introget
Agnū diē in medio thro-
ni ēē q̄ sup̄ librū dicit̄
sedentis accepit

vii. angli

Tuba. brando.

mons magnus

Aquila

Stella

pulſe. docens eccliam unū eē pat̄ & filio thronū in qua p̄fi-
dē inhabitat unū tota trinitas d̄s. Cū apuſſet ſigillū ſepti-
mū. factū ē ſilentū. Poſt interitū anti xp̄i requies aliqn̄
tula ſictā credit̄ in ecclā. De qua iudanieſ ſatis dictū ē.
Et uidi. vii. angelos ſtantes in c̄ſpectu d̄i. Recapitulat̄
ab origine eadē alit̄ diſſertur. Ecclā ſeptenario ſepe nu-
mero cōmendata p̄dicationis officio mancipatur. Cui p̄
ma tuba omniē impioꝝ in igne & ḡndine designat in-
teritū. ſedā ppulſū de ecclā diabolū mare ſcl̄i ardenti
incendentē. t̄cia hereticos. ecclā decidentē ſcē ſc̄pturę
flumina corrupentē. q̄rta falſoꝝ fr̄um in ſyderū obſcura-
tione defectū. quinta. maiore hereticoꝝ inſeſtationē tē-
pus anti xp̄i p̄currentiū. ſexta ap̄tū anti xp̄i & ſuoꝝ. &
ecclā bellū. & recapitulationē ab aduentu d̄ni int̄ ſertā
eidē aduerſarū destructionē. ſeptima diē iudiciū. ange-
lus alit̄ ipſe xp̄e habens thuribulū. i. ipſe fact̄ thuribu-
lū ex q̄ d̄s odorē ſua uirtutis accept. Et impleunt illud de
igne altariſ. & miſit uirtū. vñ diē. Ignē ueni mittere in
teriā. & rel. Tom̄t̄ua cōmmationis ſup̄ne uoces p̄dicatio-
niſ. fulgura miraculoꝝ. Septē angeli. ecclā ſeptiformi ſp̄i
inſtāmata. Tuba. p̄dicatio plagaz. Brando. uignis mixta
in ſanguine. pena ē ſanguinolentiſ opib̄ debita. Vita bonoꝝ
in doctorib̄ & auditorib̄. ſiſtit. t̄cia pars ē maloꝝ que q̄a
hiſ caret combuſta ē. Mons magnus diabolus ē. ardens igne
furoriſ. Mare hoc ſcl̄m. Stella magna ſc̄ heretici abſinthii
amaritudine conantes inſicere fontes & flumina diuinaz
ſc̄pturaz. Et p̄cuſſa ē t̄cia pars ſoliſ. Ecclē dec̄ mltar ſyde-
rum relucenſ. p̄ falſoſ ſepe fr̄s obſcurat̄. q̄ uel in p̄ſp̄iſ. t̄ ad-
uſiſ ſcl̄i min̄ eā fulgere ſua defectione faciunt. Aquila ex-
imnoſ doctores ſignificat. q̄ neq̄ciā hereticoꝝ anti xp̄i ſeueriā
diēq̄ iudiciū p̄dicant. Stella de celo cadent̄ ē antiquiſ hoſ

172
 tis que sic fulgur de celo cadente dñs uidit. clausi putei
 abyssi. dogma blasphemie. fumus putei heretica insana nomi-
 sine. persecutionis pñuncia. locustę prauę qđ ex hereticis
 seducti. scorpiones tñ adularie potestates. Tempus scđi mñib?
 qñq; pñt qñq; pñtū sensū signū. Scorpius a posteriorib? uenena
 diffundit. sic impietas hominū malorū a posteriorib? nocet
 cū anteriorib? .i. etñis bonis tēpalia que retro sñ pñferri
 minis blandimētis ue compellit. Locustę simul equos. p. a. b.
 Sic eqñ nñ pñra ratione s; impetu pñsidentis agunt in plū sic
 mali doctores demonaco acti spū. ecclām impugnant. Co-
 rone similes falsos signant qđ s; fingunt triumphos. In facie
 humana simulationes rationis. in capillis mulierū fluxos.
 & effeminatos mores. in dentib? leonū qđ & lamare & natu-
 rale solent afferre pñtore. mentis ferocitate famāq; doc-
 tñe male. inferres u loricis. obdurata sñ uernitate pñcor-
 dia notat. Scorpio palpando incedit. s; cauda ferit. ita
 fraudulenta pñcipes malorū. Menses qñq; signū sensū qñq; An-
 gelus sext? pñdicatores sunt nouissimi cornua altaris qñuor
 euangelia. altare xpē. Monente euangelio pñdicatores qñ
 nobis uentura sunt insinuant. Quatuor angli. hi sñ qđ sup
 in qñuor angulis tñ stantes uidit. pñt qñuor partes mun-
 di. .i. maligni spēs. Vigies mil. dena mil. Duplicitate dolosa
 pñsi designat exercitū. tāq; malorū duplicitas. simplici fidei
 xpī resistat. cui milia milū ministrant. & decies milies
 centena milia assisunt. Capita equorū tamquā capita leonū
 spēs maligni qđ eorū cordib? pñsident qđ & eorū penis sñ amicti
 Ut sup habentes loricas igneas iacinctuas & sulphureas.
 Et de ore eorū pñcedit ignis & fumus & sulphur. P fumo sup
 iacinctū dixerat. Maxia pñdicatione penā s; suisq; generat.
 Potestas equorū in ore & caudis. .i. in sermone & officio. Lau-
 de similes serpentib; habentes capita pñcipes sñ quorū pat-

Scorpi?

De nata leoni

Scorpio
ō ses. v. angls. vi.

*Q. de viru pede sup
ore sinistru sup*

Q. p. vii. tonitrua

Calam' uirge

*Iohes. dies. 9. cc. lx.
Daniel dies. 9. cc. xx.*

Sextu

cuno fuit amplius nocent. Ceteri homines. i. gentiles. Angelus.
xp̄e. amictus nube carnis. More suo exordium natiuitatis xp̄i
recapitulat. Libellus. idē q̄ sup̄. Posuit pedē sinī dextrū sup̄
mare. sinistru sup̄ trā. Predicatio fidei xp̄iane. trā marisq; ppaga-
tur. s; allegorice forciora m̄bra in maiorib; piculis. altā in cō-
petentib; sistant. Tonitrua. vii. uoces ecclē p̄dicantis septi-
formi spū plene. Signa que locuta sūt. vii. tonitrua mys-
teria fidei. nec passim cunctis ostenta ne uilescant. nec p̄bis
claudē. ne innotū lateant. p̄pt quos inferi audit. ne signa-
ueris ūba p̄phetie. huius. decipe libru. & dñm inferi uiscerib;
tuis. & desēbe in latitudine cordis tui. & faciet amaricari
uentrē tuū cū p̄dicare & laborare cepis. s; more tuo erit
dulce. p̄pt amorē p̄dicationis. Calam' uirge mysterium
euangelii sc̄bendi. Metire tēplū & altare corda singlorū ac-
tusq; q̄ntū q̄q; p̄ficiat. euangelica sc̄ptura metire. Atruū
qd ē foris qui nom̄ meten' ecclē iungunt. nec altari. nec
sc̄is scōz app̄p̄quant. Si uitate sc̄am. ecclām conculcabunt
m̄lib; xl. ii. t̄b; semis annis. Duob; testib; meis. ecclē ex duob;
p̄p̄tis uenient. Qdā duos p̄phas enoch & helyā uolunt. Men-
ses triū semis annoz trigies q̄drageni. & bini mille. cc. lx.
dies efficiunt. Daniel autē sc̄bit. dies mille ducentis. xx. inde-
licet dies tempis erdē q̄ ponenda sit abhominatio in desola-
tione. Aq̄s in sanguine uitere. hoc ē uirtutes facē. & post
tres dies & dimidiū qd sūt idē tres semis anni. Huc usq; an-
gelus futurū narrat. & inducit factū qd futurū audit.
regno anti xp̄i p̄dito. scōs resurrexissē in glām. Ascenderūt
in celū in nube. hoc ē qd apt̄s ait. Rapiem' in nubib; obuiā dño
in aera. Decima pars ciuitatis cecidit. & occisa sunt. vii. mil.
Incubente t̄rore iudicii omnis diaboli ciuitas sup̄ harenā
structa corruit. Denari' & septenari' p̄fectus ē numerus.
A parte totū intelligē. & vii. anḡls tuba cecinit. Sex tu-

ve potes scilicet presentis etatib' compate uarios belloy eccle de-
nunciauere ocursor. septima u' sabbi etim nuncia uictoria
tantu' & implu' ueri regis indicat. **E** aptu' e' templu' di in
celo. **I**hu' recapitulat ananuitate xpi. eade' alit' dicturus.
Templu' di uiui e' eccle. arca incarnatio dñi. fulgura uoce.
tremotus. & gñdo. uirtutes sunt. coruscationis & pdica-
tionis & belloy eccle. **M**ulier amicta sole & luna sub. p. e.
ide' xpi lumine cincta eccle e'. Luna gla' tempalis qm cal-
cat. Caput xpc. corona xii. stellaru' apli. **E**t uiuio hñs
& clamabat parturient. **C**ottidie parturit & parit eccle
eccle. **D**raco magn' & rus' diabol' e' seuicia cruent'. **I**n. vii.
capitib; om' reges ei' & in. x. cornib' omnia regna accipe.
Cauda ei' doli & occulta fraude accipe q' innumera parte
angeloy & hominu' deiecit. **Q**u' stetit ante muliere hoc e'
insidiat' ei. **P**ueru' masculu' masculu' dixit uictore' diaboli
q' femina' uicerat. i. xpm que sep' parit eccle. **M**ulier fu-
git in solitudine. **E**ccl'a sub spe uiuent' etnoy. pagnatione
psentis heremi gaudet. **A**lter. **S**olitudine q'eti & modes-
ti spe accipe. **D**ue ale. s' duo testamta aqua impetii pse-
cutionis sign'. **T**erra dñi caro que absorbit morte. fac-
tu' e' pñu' in celo. **N**on tunc solu' factu' e' pñu' qñdo mun-
cio tepis diabol' pñupbia deiecit' e' de celo. s; & qñdo a dñi
passione elect' de cordib' fidehu'. cepit ampli' seuire cont'
om' & hec pugna angeloy & demonu' in celo. hoc e' in ex-
cla pseuerat usq; ad fine' scilicet. qñdo cu' fuerit solut' osu-
mabit'. **N**ā si demones sunt parati sep' ad impugnandū.
ita & sc'i angeli ad resistendū. **A**ttam' nec nos sine angeloy
nec rursū angli sine nro ostictu' & antiquū hostē dimi-
cant. **N**on ualuerūt. qā mēis q' aduicta sūt pdestinati. n' pua-
lent. s; succubunt. **N**eq; loc' eoy ampli' inuent' e' in celo. qā
indie iudicii ab electis exclusi. decipiendi ut' tep' n' habe-

fin. in. piocha
Incap. m.

Draco magn'. qd p. vii.
capta

De pñto facto cū. oyl.

Draco

bunt. Pict^{us} ē ille drāco magn^{us} serpens antiquus q^{ui} ē dia-
bolus & sathanas. Draco appellat^{ur} p^{ro}p^{ter} immanitatē scele-
ris. magn^{us} p^{ro}p^{ter} occultas insidias. serpens antiquus. q^{uia} per
serpentē p^{ri}mū hominē decepit fraude diaboli. i. deorsū
fluens. siue criminatoz. q^{uia} cotidie de cordib^{us} fidelū flu-
it. sathanas. i. strari^{us} q^{uia} bonos inseqt^{ur} quoz illi opa sūt t^{er}ra.
Pict^{us} ē serpens de celo mētra. i. de memib^{us} electoz in cor-
da rephoz. ^{sathanas} Accusabat illos ante conspectū dī. Accusatio
diaboli nichil ē aliud. n^{isi} ad malū p^{re}ipitatio. Die ac nocte
accusat. q^undo alios in p^{ro}p^{ri}is extollit. & alios in adūsis fran-
git. P^{ro}p^{ter}ea letamini celū. i. omⁿes eccl^{esi}as. Bestia de mari as-
cendens. corp^{us} diaboli ē. de p^{ro}p^{ter}to nascens impioz simile pa-
do p^{ro}p^{ter} uarietate gentiū. u^{er}so p^{ro}p^{ter} maliciā & uesamā.
Leoni p^{ro}p^{ter} uirtute corp^{is} & lingue supbia. Et unū de
captib^{us} ei^{us} q^{ui} occisū. & pl^{ur}. m. e. c. e. Antxpē ueri capi-
tis n^{ost}ri imitatione se q^{ui} occisū resurrexisse. & p^{ro}p^{ter} p^{ro}p^{ter}o
uere p^{ro}fec^{it} se suscipiendū audet exhiberi. Menses xl. n^{isi}
sūt. tres semis anni. Aliam d^{icitur} de officio. Alias una ē. Et
habebat cornua duo similia agni. Agni cornua p^{ro}fer^{unt} q^{ui}
draconis uenena latent^{ur} inserat. q^{uia} p^{ro}p^{ter} ypocrisin scitans
eā q^{ui} in se ueracit^{er} d^{omi}n^{us} habuit. singularē sibi mē^{te} & sa-
pientiā mentit^{ur} & uitā. Et datū ē illi ut daret sp^{iritu}m una-
gini bestie. i. ipsi p^{ro}p^{ter}to q^{ui} hanc falsitatē impleuerit bes-
tie. Et ut loq^{ui}t^{ur} imago bestie. Non tantū uulg^{us} miseroz
simulacio deludet sp^{iritu}m. uerū alii docendis efficiet ydo-
neuū. Caract^{er}. i. nota & nomen bestie. & numer^{us} n^{ost}ri eius
unū ē. Num^{er}us enī hominis ē. Ne eū putem^{us} iuxta q^{ui} r^{ati}o-
dā opinionē diaboli ē. s^{ed} unū de hominib^{us} in q^{ui} tot^{us} sa-
thanas habitatur^{us} ē corp^{or}alit^{er}. Est enī homo peccati fili^{us}
p^{ro}ditionis. Et numer^{us} ei^{us}. ē. d. c. lx. vi. hic numer^{us} apud
g^{ra}ec^{os} in no^{mi}nē titans ē. i. gygantis hoc modo. c. ē. i. c.

**Q^uo sit accusatio
diaboli.**

Bestia & mari

De anti^{christo}

**Q^uo anni sūt mēses
xl. ii.**

De num^{er}o bestie

ā. 14. & hoc s̄ nom̄ antixp̄e q̄si omnib⁹ antecellat usurpa-
tur⁹ putat⁹ ipsū se eē iactans de q̄ sc̄ptū ē. Exultavit ut
gygas ad curr̄ mā asūmo celo eḡsio ei⁹. Ponit autē p̄-
masi⁹ & aliud nom̄ eundē. numerū op̄lens. ā. 14. 100. ē. 14.
100. ē. qd̄ significat honori gr̄iū. s̄; & ubū. ā. p̄. 14. 0.
100. 14. ē. idē nego p̄ que & p̄sone q̄litas & op̄is antixp̄i
insimiet⁹ asp̄tas. e. 14. 100. 14. finit⁹ numer⁹ p̄ infinito.
Ver⁹ canticū erat. beat⁹ q̄ h̄t sem̄ in syon & domesticos in
ierl̄m. nouū ū ē. Letare steris que n̄ paris. Et. Iabo eu-
nuchis meis in domo mea. & in muris meis locū. & nom̄
meū asilū & filiab⁹. & nemo pot̄ dicē cant. & rel. Sin-
gl̄arē canticū agno cantare ē cū illo in p̄petuū p̄cunc-
tis fidelib⁹ etiā de carnis in corruptione gaudere. Alter
angl̄s ē p̄dicator euangelii. Babilon. ciuitas impiorū.
ex omnib⁹ aḡgata gentib⁹. In fronte. p̄fessione. in manu
op̄atione. Hic paciencia sc̄orū ē. Licet bestia seuerit. n̄
tam sc̄os passio gr̄istat tēpalis. que et̄na beatitudine
remuneranda ē. cū econtr̄io p̄secutores suos tēpaliter
sup̄bientes. et̄nas cū bestia uiderint luere penas. Ecce
nubē candidā. Dñs ad iudiciū ueniens gl̄am diuinita-
tis nube carnis obumbrat. ut uideant impiū quem
op̄uxerūt. falcē acutā. iudicialē dirimendi sententiā.
Alt̄ angl̄s idē xp̄e q̄ sup̄ messor. nē uindemiator. p̄p̄t
geminū fructū eccl̄e q̄a q̄ seminauit bonū sem̄ in aḡ.
ipse q̄ plantauit uineā in loco ube. & alt̄ angl̄s de alt̄.
Duplex ē ut iheronim⁹ ait angl̄orū officiū. aliorū q̄ p̄ma
iustis t̄buant. aliorū q̄ singl̄is p̄sunt cruciatib⁹. Vnū ē
iudiciū & uno tempe fiet. s̄; in melle. & uindemia
iniciū & finē ostendit ei⁹ dē p̄surre. Extra ciuitatē ex-
tra celestē iherl̄m. & exiuit sanḡs. i. ultio sanguini⁹
sc̄orū fusi. usq; ad rectores ip̄lorū. diabolu. & angelos ei⁹.

*Pmasi⁹ aliud nom̄
ponit*

*Qd̄ sit nouū can-
ticū.*

*Qd̄ sit singl̄arē
met̄na beatitudine
canticū cantare.*

Babilon

*falcē acutā
in ex̄his q̄s in euangl̄io
messores legim⁹.
Alius angelus*

*Duplicē dic̄ angl̄orū
officiū*

fin. iii. piocha

Incipit. v.

Canticū moysi

Phale

Qd p eufraten.

Spē t̄i mundi.

Armageddon

**Mon' alatrunculis
sive mon' globosus.
In resurrectione
testiū iniquoz.**

Triforme bellū

Pladia mille. d. c. p. unū. mundi partes. Quatūta. h. ē conq̄er-
nata. Q̄ter enī q̄dringentem. m. d. c. Angelos. vii. i. eccl̄am sep-
formi grā plenā. Instaurat rursus ordinē. easdē ^{plagas} p̄secutionis
nouissime narratur. Mare uitreū. fontē baptismi mixtū ig-
ne sp̄e sc̄i. Canticū moysi. uet' testamētū canticū agni noui.
Tēplū eccl̄a. vii. angeli p̄dicatores euangelii. Lapide mundo
xp̄o. Phyle & suauitate supplicationū. & irā supplicioz con-
tinere dñr. sūm' ē pia cōfessio eccl̄a. Hemo poterat int̄. in
tēplū. donec cōsūmarent' vii. plage. Nemo pot' eccl̄e m̄bris
incorporari. n̄ q' mysteria fidei audiens discat ap̄dicatores. q̄a
ihc constitut' ē adō iudex uiuoz & mortuoz. In angelo aquaz
om̄s angelos p̄ptoz accipe. interiori affectu diuinis laudib;
acrepantes. Qd s̄c̄i angeli hoc & altare. i. interior affect'. t'
sc̄oz angeloz t' hominū q' p̄p̄tis docendo p̄sunt. Solē hic p̄-
secutores eccl̄e intellige. q' s̄c̄m ubi dī arefacere moluntur.
Sedes bestie. ē regnū ei'. P eufraten babylonis affluentia signi.
Spē t̄i mundi. spē diaboli & anti xp̄i & p̄positoz corporis ei'.
qd sunt ypocrite. tres p̄t' unū corpus t̄faria diuisione. tam
similati. q̄a aq' uite suis p̄mittentes in sordib' q's credentes
in aqua deponunt. mortui delitescunt. Armageddon unū p̄t'.
consurrectio testiū iniquoz. anti xp̄e eos aggabit. q' v' o s
ad hoc partē suā t̄het ut tra xp̄m ūba blasphemie &
iniquitatis p̄ferant. De q̄b' sc̄ptū ē. Insurrexerūt in me testē
iniqui & m̄ta ē iniquitas s̄. Mon' appellat' alatrunculis. i. a-
suis ministris. q' furant' fidē rectā a cordib' fidelū. Mon'
globosus p̄p̄t' multitudinē s̄ adherentiū. factū ē. i. finitū
ē regnū anti xp̄i. & cōpleta ē dampnatio reproboz. Et fac-
ta ē ciuitas magna in tres p. Triforme bellū ciuitas in-
pior' eccl̄e inferet. qm̄ gentiles iudei. apto certamine. &
heretici subdola defectione. & falsi fr̄s p̄uis infestant exē-
plis. Qd ē sup' ur̄b' ^{equis} rufo. nigro. & pallido. figuratū est. Ci-

uitates gentiu fiducia. & robur earu. **I**nsula. ecclā ppter itabili-
tatis eminentiā. **G**rande ira di. **M**eretrice magna. pctorum mul-
tudo. **B**estia coccinea ē diabolus impietate cruentus q corrup-
telā pūoz fastu pūptionis extollit. **C**ircūdata purpura &
cocco & ret. id ē omnib' illecebris simulate ueritatē. **P**ocu-
culū aurū hypocrisis ē. ppter simulationē iusticie. intus
pleniū omni spurcia. **M**ulier ebria de sanguine scōz sedens
sup montes. vii. eadē ē que sup. **V**nū ē enī corp' adūsum
intus & foris. **Q**d licet uideat' loco sepatū incōmune tamen
unitate spē opat'. **S**ic p nepotes pauoz sensu zachariā la-
pidasse accusant. cū ipsi n fecerunt. **B**estia ē diabol' qndā
inmundo pncipat'. q dño crucifixo eiect' ē foras infine aū
mundi de carceris sui laxat' ergastulo spū oris dñi pbit
metnū. **Q**nq' ceciderūt un' ē. alt' n dū uenit. **C**ū in septena-
rio numero plenitudinē mundani desēpsit. impū. cui ul-
tima pars. i. antyxpī n dū uenerat regnū. consequent' v.
reges pterisse. sextū adesse. septimū uenturū esse. testatur.
Et bestia que erat & n ē. & ipsa octaua ē. & d. s. ē. e. i. i. u.
ipsa ē antyxpē. **D**ecē cornua. x. reges futi sūt. q orbē int se di-
uidant. **N**i odrent fornicariā. **G**lām mundi qm nē lasciuo
oplectunt' amore. maximo tē incipient odio detestari cū
se agno uincere uiderint infine dampnandos. **U**s enī dedit
in corda eoz ut faciant qd illi placitū ē. **P**rodit enī impius
p pena peccati porsopari. p qb' merito finē totū impone-
ret orbis sic in sodomis & delinuo factū ē. **A**ngl's fortis illu-
minans tñā. ipse dñs incarnat' sum ignē pū. **Q**d enī ē ali-
ud glatio mundi & conticio q' sum' instans gehennē.
Ubicūq' dic' spē dñat' ab ea. delictoz diuicias signū. **I**nferius
enī ū inuistor' uox ē dicentū. ue. ue. ciuitas illa magna.
inqua dñata sūt omīs q' habent naues in mari rerū diuicie
intelligunt'. **C**uius scilicet p peccator' pondere & errore in-

Insula
Grande. meretrice
Bestia coccinea

Qm nepotes zacha-
ria lapidasse dicūt
Bestia

fin. v. prochu.
Incip. vi.

Ami. alti

**Qr se n pmitet
angls a iohē ado
rar.**

verbu di

Aues

Gog y magog.

stabilis mole opant. Incircuitu enī impī ambulant. Alta
dī laudatē dñm. Deniq; q̄ p̄ncipui^{p̄lmi} habent laudatē dñm.
apud hebreos ab alta incipiunt. Ascendit dixit. n̄ ascende.
Semp enī impditionē uadit babilonia. Ami. alta. hec ūba
cū impīatī queant. nā infidē siue uernatē. & laudē dñi
tñserunt. p̄pt̄ reuerentiā tam sc̄tatī p̄me illi lingue ser-
uat̄ auctoritas. Postq̄ dñs ih̄c hominē assūptū sup̄ celos
eleuauit. angls ab homine timuit adorari. sup̄ se uideli-
cet adorans hominē dñm. qd̄ ante incarnationē dñi ab
hominib; factū & nequa q̄ ab angelis phibitū ēē legim̄. Hac
ten̄ de ruina babilonis. ab hinc de gl̄a ierl̄m futura. Ineq̄
albo natiuitas incorrupta inueste sanguinolenta mori
innoxia designat. Verbu dī q̄a nichil in substantia natē
sue insibile atq; corporeū ē. t̄ q̄a p̄ eū omnia ḡdicit pater.
femore posteritas sanguinis declarat. Unde & abrahā ne-
posteritas ei alienigenis misceret. int̄ se seruū q; suum
tēu testimoniu fem̄ adhibuit. Angls in sole ecclā ē. que
q̄nto magis p̄mit̄. tanto clari⁹ lucet. Aues sc̄ol̄ appellat.
Omni tēpe comedit ecclā carnes inimicorū suorū. dñi ab eis
comedit. Satiabit̄ autē in resurrectione de eorū ope uin-
dicata. Possunt etiā aues inmundi sp̄c̄ intelligi. qui de suorū
interitu siciant. Recapitulat ab origine. Angls clauē ha-
bens abyssi. dñs ē pat̄na p̄dit̄ potestate q̄ descendit incar-
nem cū p̄ncipe mundi bella gestur⁹ atq; illo ligato uasa
ēēreptur⁹. Draco p̄pt̄ nocendi maliciā. serpens p̄pt̄ fal-
lendi astutiā. diabol⁹ p̄pt̄ stat⁹ sui casū. satan p̄pt̄ obstina-
tionē dñio adūsandi dī. Et aiē decoll⁹ p̄pt̄ t. i. Idō mar-
tyrū tantū aīas memorauit. q̄a ipsi p̄cipue regnant
p̄ mortē. q̄ usq; ad mortē cētauerūt p̄uerrare. Gog &
magog. t̄ a parte totū significat. t̄ iuxta uirp̄tationem
nominū que tectū & detecto dñr. occultos & ap̄tos indi-

176
 cat hostes. Et tēg' ipsi sūt. qā mēs nē claudit' & tegit' im-
 micus. & detecto ipsi erūt. qñdo in aptū odū ipsi erupturi sūt.
 Bestia plocis accipienda ē. nē diabolus nē antixpē. nē ipsa
 ciuitas impia. Libri sūt testamēta dī. Scdm utriūq; enī testa-
 mētū iudicabit' mund'. Librū uitę. unīcuiq; memoriā dīe
 gestoz nrōz. Librū uitę psciētiā. quę falli nō potest qbus
 dabit' uita ętēna. Mori & infern'. diabol' & sui sic & supra de
 diabolo & antixpō. Viui missi sunt hi duo in stagnū ignis
 & sulphuris. & ceteri occisi sunt gladio sed. s. e. Vbi uidet'
 significare diabolū & antixpīm tanto maiore qm ceteros ho-
 mines pena plectendos. qnto graui' ē uiuentē flammis
 concremari sulphurem. qm cito moriturū ictu gladii tru-
 cidari. Et uidi celū nouū. & trā nouā. Iudicatis impiis fi-
 gura hui' mundi supnoy ignium oflagtione pteribit. ut
 celo & trā immel' omutatis in corruptionē & in mortalita-
 ti scōz corpōz congrua utusq; omutationis q̄litate oueniat.
 Qd autē ait mare iam nē. utriū maximo illo ardore fice-
 tur. an & ipsū uertat' in mel'. nō facile dixerī nō forte ut
 asolet pphetica locutio. pprīis uerbis translata miscere
 tbulatā hui' scēlī uitā. quę tē cessabit maris nomine si-
 guraut. Ciuitas inquadro sita ē. Ex omni parte eq̄li di-
 misione locata dī. qā nulla sint' in equalitate notari. Et
 mīsus ē ciuitatē pstadia xii. id ē ecclām fide factisq; con-
 spexit. Quoz enī pncipaliū pfectio uirtutū fide scē tē-
 ntatis. sublimata. qm numero duodenario dignitatem
 sponit ecclē. Longitudo fidi. latitudo caritatis. altitu-
 do spei. Et mīsus ē muros ei'. e. xl. mī. cubitoz. Hec sū-
 ma q̄draturā duodenarii nummī ętinet. Duodecies enī
 duodeci. e. xl. mī. Et ipsa significant stabile scē ciui-
 tatis pfectionē. Mensura hominis quę ē angli. Ex ho-
 minib' enī ęq̄lita ęstat ecclā. & xpī pmissionib' subli-

Qd sit celū ytra mīlīb'.

fin. vi. piocha
Incip. vii.

mata equalitate sperat angloꝝ. Et erat structura muri
 ex lapide iaspide. Hoc ē qđ apl's ait. Et ipsi tamq̃ lapi-
 des uiuū sup edificamini. d. s. Auro mundo. ppt sapi-
 entie cultū uitro. qđ qđ foris uidet. hoc ē intus. sim-
 danita omni lapide p̃cioso ornata. Varioꝝ nominib' la-
 pidū. l' species uirtutū l' ordo. l' diuisas indicat qbus
 tota ierlm celestis exiuit. Difficile ē enī singlōs cunctis
 florere uirtutib'. P iaspide autē fidi uiuor in marces-
 cibilis indicat. In exodo inuenies colores ē significatio-
 nes gemmarū. exceptis qđ hic appositum. Calcedoni' qđ
 ignis lucerne pallem specie retinet. ē hī fulgorē
 subduo. non indomo. Sardonyx ex onice candorē. ex
 sardio ruborē trahens. ab utroq; sardonicis nom accē-
 pit. Sē autē genera et plurima. Crisoprassus ē uiridis
 aureq; cōmixtur. Qđā eū etiā purpureū iubar t̃here
 aureis intuenientib' guttis. Hascit autē in india. Jacinc-
 tus in ethiopia reperit. ceruleū colorē hīn. optim' qui
 nec pur' ē. nec densitate obtusis. s; ex utroq; tēpanito lu-
 cem. ē purificatū suauit florē trahit. Hic autē n̄ ui-
 lat equalit. s; cū facie celi mutat. Sereno enī p̃spiciunt
 atq; grat' ē. nubo corā oculis euanescent atq; marcescent.
 Duodeci portē. xii. margaritē sunt p̃ singlas. p̃ quas sig-
 nificant apli. Platteas hīdē metallis componit. qđ cū-
 tate iam dixerat adornatā. p̃ quas significant uite la-
 tioris ē inferioris sūmis cincti uirtutib'. q' ē puritate
 m̄tis. ē radio fulgent op̄is. Qđ sunt autē portē. hoc fun-
 danita. qđ ciuitas. hoc mur'. Possunt autē ē patarche
 fundamētōꝝ uocabulo designari. q' nomina in se aptōꝝ. i.
 figurā tenuerunt. In fluuiū uite ciuitatis medio meante
 n̄ adhuc celebratio indicat baptismi. s; fruct' ill' iā reue-
 labitur sacramti. In xii. m̄sib' omne temp' uite insinuat

Lapis

h

Calcedoni'

Sardonyx

Crisoprass'

Jacinet'

Duodeci porte

Platee

xii. m̄ses.

illu' u' dñi. & anni tui nō deficient. & tñm. l'it mñs ex mñse.
& sabbm ex sabbō ubi pñs dñi uult. gēna facietas. gēns
& cib' ē. P folia ppetuus intelligit' cam'. Beat' q' seruat
uerba pphetie ubi hui'. & ego ioh's qui audiui & uidi hec
subaudis. beat' sū. Cecidi ut adorare. a. p. a. q. m. h. o. Aut
semel factum iterauit. qd' cohibet nō ē ausus repetere.
aut magno uisionū stupore pculsus. adorare se uoluit.
se oñtet. Ne signaueris ūba pphetie hui'. futuro appropinqñte
iudicio. manifestare oportuit diuina pcepta iudicia atq; pro
missa. quoz obseruatione pñmū mñs acqñant. neglectu pe
nā otumaces incurrant. Et nota iohem ppham. & hunc librū
pphetia nominari. Nā multa hic cū pphetis concordia ē
nec insensib' tantū. s; & m ūbñs. Beati q' lauant stolas suas
.i. corpa sua fonte baptismatis. & lacrimis penitentie. ut sit
potestas eoz in ligno uite. i. in xpō ihu & portis. i. p portas.
p aptos uidelicet cetosq; doctores intrant ciuitatē. hoc est
incelestē ierlm. foris canes. i. iudei heretici cetiq; increduli
q' contra ecclām latrant. & uenefici. i. malefici siue magi
& impudici. i. inuerecunde peccantes & homicide diuiso
modo homines inficientes. & ydolis seruientes. hoc ē symu
lachra. p dō colentes siue etiā plus trena q' dñm diligentes &
omnis q' amat mendaciū & facit illud. i. q' studio uoluntate
atq; amore fallaciū illaqueat. Ego sū radix & gen' dauid q'a
ex me ille sumpsit uniu' & ego ex ipso in fine tēpoz carnis
materiā sumpsi. Stella splendida. & matutina. i. lux uera
illuminans omnē hominē & claritatē gēne diei deuicta
mortalitate p' resurrectionē ultimā demonstrans. Spē. i.
dñs pocultā inspirationē & sponsa. i. ecclā paptā pdicationē
unū quēq; mutant ad patām celestē. Sic q' testimoniū phi
bet istoz sub ūboz. i. xpē. Itiā. i. sic fiat ut opleant' omnia
que sup' dicta sūt. Vemo cito ad iudicandū & reddendum

Sup' dictū

Iohem ppham diei.

Radix & gen' dñi

Stella

Cia

Ami.

H. agnā supsit ieriv
vngā tinnit
Eodē in paulū fecit
die

unicuique secundum opera sua. Am. i. uerū ē q̄a omnia p̄dicta sunt
pecul dubio cōplebunt. Veni dñe ihu. Omnis ecclā loq̄t in
iohannē. optans ut ueniat xp̄e ad iudiciū. Unde cotidie
postulat. Aduemat regnū tuū. Et ostende faciē tuā & sal
ut erim? Grā dñi nr̄i ihu x̄i cū oib; uob. Am. In hoc loco
iohēs typū gerit p̄dicatoz q̄ scientes hominē n̄ posse ius
tificari p̄ legē s; p̄ grām optat ut eadē grā sēp cū ecclā p
maneat. Nota autē quod hic liber agnā sumpsit iniciū &
ingrā posuit tinnitū q̄a uidelicet & p̄ueniente dī grā sal
uam. & subsequente iustificam. Unde paul^{us} locutionis
more eptās suas ecclās ordinauit ut agnā inchoaret. &
ingrā tinnitum poneret. **De Serpente Eneo.**

SERPENS. cuius q̄ in scō euangelio legit. sic moy
ses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari oportet
filium hominis. dñs intelligit q̄ uenit in similitudine
carnis peccati. q̄a sic eneus serpentis effigē quidē ignis ser
pentib; simile. s; nullū pr̄fus in suis membris habuit ardo
rē nocentis ueneni. quin potius a serpentib; percussos sua ex
altatione sanabat. sic redēptor nr̄s n̄ carnē peccati s; simi
litudinē induit carnis peccati in qua mortē crucis paci
endo credentes in se ab omni peccato antiq̄ serpentis &
iniciō serpentino uiru & incenciuo uiru & ab ipsa etiā
spirituali morte liberaret. **De vii. miracul^{is} q̄ fuerūt oli**

PRIOV. ē capitolū romē. Ibi olim fuerūt omnū gen
tū a romanis captariū statuē. Imagines dōz & mista
tuarū pectorib; notā gentiū sc̄pta. & in collis earū tinnit
nabula appensa. Sacerdotes autē puigiles dieb; ac noctib; ad
earū custodiā puces intendebant. si quēlibet earū moue
rēt. & mox sonū faciente tinnitabulo sciebant quē ges
romanis rebellaret. Quo p̄ncipib; nunciato. exercit^{us} ad
gentē rep̄mendā destinabatur. **SECVIII.**

Pharus alexandrina sup. viii. caneros utreos p passis
xx. sub mari fundata ē. Hoc mirū qm̄ tā magni can-
eri fieri potuissent & qm̄ deportari & n̄ frangi. qualiter fun-
damenta centicia desup habere potuerint. qm̄ sub aq̄ centiū
stare ualeat. q̄re caneri n̄ frangant. nec lubricent desu-
p fundamēta. **III.** **I**g Rodos insula colossi ymago crea. e.
xxx. vi. pedū fusiis facta. Hoc mirū q̄t tam in m̄sa po-
tuit fundi moles. t̄ facta erigi ut staret. Mensura. sedeci
pedū altior ē ista ymago. qm̄ illa romę. **QVART VO**

Symulachrū bellorofontis ferreū cū arcu suo in smir-
na ciuitate. nulla re sub nyxū s; magnetis lapidis q̄ ha-
bet in arcu assuptione t̄bit. & in iura equiperata con-
sistit. Est autē ponderis eī estimatio. v. milia librarū ferri. **V.**
Theatrū ē in eraclea ciuitate. marmoreū de monte
ita sculptū ut om̄s cellule. mansiones. muri. & am̄ra bestia-
rum ex uno solidoq; lapide facta uideant. Et nemo in gyro
ipso solus t̄ cū alio tam secrete loq̄ potest ut n̄ ab oib; audia-
tur. q̄ in gyro ypsi edificū consistunt **SEXT VO.**

Sext vo. miraculū ē. qd̄ appolloni taneis balneū
cū una candela ossecrationis incendit & thermas sine
ulla admittione lignoz ppetuo igne calentes fecit. **VII.**

Sept vo. miraculū ē tēplū diang. Sup. viii. co-
lumpnas p̄ma fundamēta posita sunt arcuū. Deinde
paulatī succrescent. op̄ sup. viii. arc̄ eminentiores
lapides arcub̄ porib; accipit. Sup. viii. arc̄ viii. columpnę
& viii. arc̄ positi. Sup octo sedeci. Sup sedeci. t̄ginta duo.
Iste ordo q̄t ē. In q̄nto ordine. lx. viii. colūpnę. & arcus
succrescunt. & sup. lx. viii. e. xxx. viii. colūpnę. finē faci-
unt mirabilis operis. **hycip̄ ploḡ moyfi ī gēa dictioēs**

Plures anni postea q̄ incis suis qdā clerice noīe pagm̄.
Ret̄erere. iā q̄ inueniuntur ī ploḡ. S. Ieronimi.

britann⁹ genē q̄siunt amē qd eēt qd beat⁹ ieromm⁹ dic⁹ in eplā
q̄ scribit ad paulinū de senatore p̄bri m. hūit argumēta p̄notas
libroy uetis noueq; scripturę. q̄si n̄ legim⁹ omerocentonas
e virgilio centonas. S; q̄a m̄ tē minime quest⁹ tū respondē
uacant. nē sic dixi longo post tēpē n̄ ipsi iā soli. s; cunctis
q̄; parit⁹ ignorantib; ac scire uolentib; p̄ p̄sens cōmūculum
fidelit⁹ ac uere sic puto respondeo. nulla cuiq; mercede q̄si
ta. Legat g⁹ q̄ uult cuiq; didicerit que ignorat oratione
me remuneret pot⁹ q̄ cuius pecunie datione. **Explicit p**

Co h̄ stat apud gēos omerū **log⁹ Incip⁹ Expositio.**
uirtute parit⁹ e etate n̄ poetarū solū s; e philoso
phoy p̄ncipē uocari. parit⁹ e haberi iure meritis
se. Hā e ante om̄s fuit quoy memoriā nouim⁹. e omnibus
uer⁹ atq; lucid⁹ q̄q̄d dicē uolunt. explicauit. uelut orat⁹
q̄; m̄ in eplā q̄dā locut⁹ ē dicēs. Troiani belli sc̄ptorē ^{homēru} ma
xime tolli. dū tu declamas rome p̄nēste relegi. Q̄d
sit pulchrū. qd turpe. qd uile. qd n̄ plant ac ^{in ciuitate} m̄l⁹ c̄ippo
e cantore dic. Et q̄cūq; p̄eū sapientes secuti sunt t̄ gēi t̄
m̄i gentiles e xam. hi n̄ op⁹ i t̄ po i a e. i. de t̄ie captiuitate
iuxta numerū gēay littay. xxx. iiii. libi heroidis iūib⁹ edidit
qd op⁹ iliada p̄pterea nōiunt. q̄a de regionis illi⁹ p̄cipue ci
uitatis excidio uidet illū textū. altm q̄; iūib⁹ iūidē p̄dict⁹ poe
ta odidit op⁹ ad earum dē numerū littay qd idēco uocatiū
odyslian. qd odysseos platini. i. uulxis uxore desēbat. Q̄a u
uates hi atq; philosoph⁹ plurima dixat. que x̄ gestis uide
bant eē posse agruere. longe iā p̄ x̄anę fidi lucē p̄mū
di climata clarissime radiantē. celestis parit⁹ ac t̄rene
sapie splendore nitentes unū religiosissimi patet ieroso
limoy p̄sul. optim⁹ cosinas atq; simplici. necnon eudokia
philosoph⁹. athenes leonia phylosophi filia. theodosii iūi
moris dux ea diligem⁹ p̄legemes. arbitū s̄ ex illis opus

aptissime posse sponi. qd in x. laudē solūm uelut in eū spe-
 cialit' additū legēt. **C**onsiderantes g' parit' ex ambaz poeseon
 uoluminib' mixtū nē ex hac. nē ex illa qñ puncta quedam
 t' poti' flores uernantiores sollertissime decerpserūt. cōpe-
 tent' inserta celestiu x. uirtutū q's fact' hō patiūt uirtis
 hystoriā decentissime texerem. Op' u' ceptū atq; pfectū fe-
 licit'. quemēnt' homerocentōnē t' homerocentia uocauerūt.
 nom' ei uidet' imponentes ex duob' stans noib; etymologū
 sollert' inspectis. ut homerocentōnē t' homerocentios nris
 ūbis expmtes homi puncta uere possim' dicē. H' enī de p'dic-
 to poeta totū corp' assumit'. s; qñ punctū qd assumptō nego-
 cio opetit de locis suis excipit'. Ne forte uero de centomis t'
 cent' noīe dubitet'. int' p'tem aptū qd utrūq; significet. t' de-
 cur' fonte deruet'. Est enī cento. i. pungo g'cū ūbū phrispo-
 menon. i. cūstifexū. Cui' p'sona scdā kentaf. t'cia ū kentera.
 plurales ū p'ma scdā t'cia. kentomen. kentore. kentosin.
 & hinc uale' nom' kento t'centrū. contos q'. i. hastas q'
 pliantes hostes kentomtu. i. pungunt' ex hoc ūbo deri-
 uat' & centiphanon. i. haste signū seu uexillū qd uncon-
 to fert' hinc orit'. q'muis lancea tota dicat' com' parte.
 p'toto posita more poetico. t' ut prudenci' implicomachia
 testat' dicent'. Impacientiq; more sto petat. increpat ore.
 & v'guli in v. eneidos. ferratasq; trudes & acuta cuspide
 stot'. Itē in viii. ac duris detrudē contis. Causa ū p'ma
 cur homerocentōn t' homerokentū scberet'. h' fuit. Impa-
 tor archadi' theodosii maioris fili' & fr' honorū stanti-
 nopolit' mortens filias t's dimisit pulcheriā uidelicet ar-
 chadiā ymarinā. que castitate dō dicantes in ppetua cas-
 titate uixerūt. puerūq; paruulū octo uidet' annos theodo-
 siū q' minor dict' ē. Pulcheria ū cū eēt ualde prudens
 & animi uigilantis prudens ac uigilant' frena rex ipū.

donec fir ad regiminis etate ueniret. Hic g' cu iuuentutis
state o scendit; conuenient' ductur' uxore. iussit p subiectas
s' tras q'r que regalib' thalamis dignissima uideret'. Erat
autem athenis uir philosoph' leonti' noie q' et filios ha-
buit duos mares & una femina que p' athenois uocata e
& a patre philosophicae disciplinas sufficient' instructa
que speciosa q' fuit sup omis s' g'rep'aneas mulieres. Mori-
tur' autem leonti' pat'. substantia sua uniusa diuisit duo-
bus marib' femine u. ccc. aureos. Cu g' illa q'f iuste q're-
ret. qd q'mo debilius sex' eet tanto pl' hereditatis apat'
suscepe debuiss; sic ea pat' solat' e. Uuq' t' q's h'i heredi-
tates sufficiunt. i. pulcritudo p natam t collata. p me-
u multis studiis sapientia. h' g' duo dona uirtutu. cu stu-
dio culta. te ditissima & potentissima facient atq; serua-
bunt. Hoc g' uaticinio q'f celit' a patre plato cu sic dixi
regis thalamis uirgo agrua quereretur. repta e athenois
& ad regia urbem pducta & ab attico ei ep'o baptizata.
cu baptismate simul assumpto noie q' de celo uocaret'. i.
eudokia qd nos pacata t bone uoluntatis possum' dicere.
Posthec tempe qda de ioma regione cui' scil' caput e
ephesus delatu e impatori theodosio malu' pomu' mire-
magnitudinis. qle se nemo uidisse meminerat. hoc theo-
dosi' acceptu q'f miraculu misit uxori. Iua u' susceptu mi-
sit paulino senatori speciosissimo uiro. libalibq; studiis
parit' instructissimo. Ille u' ceu nesci' unde ueniss; rur-
sum q'f u' an' uisu miraculu misit impatori p' duos dies.
Impator u' cu cognouiss; h' abscondit. & abiens dix' augu-
stus. P salute mea malu' qd misit. u' e. Et illa. P salute
mqd tua manducaui illud. Te mira mot' malu' iubet
afferr'. & paulinu' exule' mitti in capadocia m' ibiq;
ptin' decollari. Tu p' abdicans eudokia' misit ierosoli-

180
 mam. Q^o cū illa sedō ueniss; nā ē p^o orationis causa cū multis
 donariis illuc prexerat. et oratoriis scōz locoz multa stulerat
 et inuentis ibi duob; epīs petcio^{scit} atq; simpliciō cosina. atq; de
 q^o sup dixim^o. cū ēēt ipsi q; sapientissimi et in m^o et in pa
 ganiis scēpturis. sedit cū illis parit et pcurrens duas home
 ri poesis. i. iliaden et odissiā. notauit diligent ut dixi que
 cūq; uisā sūt in ambab^o ad diuina gesta p^ouē. t^o in ueti^o t^o in
 nouo testamēto carpens de diuisis locis nē unū t^o duos t^o plu
 res et uisū. nē et diuiduū agessitq; munū corp^o stantiamq;
 texuit hystoriā. pcurrens a mundi p^oncipio p^o oct^o atheuicū
 moyse ihu naue iudiciū atq; ruth. ac demceps p^o cetos. p^o q^o uoz
 q; eugēstas usq; ad assūptionē xpī siq; disponens. non sic
 ab editore p^o p^o dicta sūt. s; q^o studiōse de diuinis gestis afec
 ta uideant. hoc op^o gēi homōcentonē t^o homōcentrū sic dixi
 uocare osueuerūt. Et qā n^o maro p^osequens homerū unū
 sāmātiā in poematib^o suis p^osecut^o ē. nescio q^o ei enī nomē
 n^o repi diligent^o iter idē p^o eū g^olū ē qd eudokia g^olā fuerat
 p^o homū oficiens op^o ex diuisis locis et ab initio geneseos usq;
 ad tēp^o analypseos x. i. assūptionis. Hoc g^o op^o auctor ipsius
 uocauit uirgiliocentonē sic eudokia p^odicta qd ipsa ofe
 cerat homerocentonē. et hoc ē qd multis latinis imo fere
 cētis ignotū beat^o ieronim^o sic p^odixi de cētis uetis noueq;
 scēpturę libi argumēta sponens scēbit ad utrū sūmū pauli
 nū de senatore p^obrim ineplā cui^o inuicū ē. fr^o ambis^o tua
 in muniscula deferens. detulit et suauissimas littas 2. c.
 Et qā de p^osenti capto ceu puto satis dictū ē. de alio q; pau
 lulū p^o eidē eplę p^oncipiū parit^o necessariū reor ex p^omi
 scit de eo qd dictū ē. h^o nescio qd latentis energie uua uox.
 Et gōn gēz d^o op^o deriuatū aūbo qd ap^o eos erga zeste d^o.
 i. opari de q^o ergasterion t^o h^o qd ergastulū latine corrup
 te d^o. ex gēo^o noīe deruat^o ūbū spositū ē en. gēa p^opositioē

· i. energem qd ē in ope t exercitio cuiuslibet rei ēē. Hinc
energes derivatū ē nom. i. studios⁹ scil q⁹ usat⁹ in g. i. ope
t actu. Hinc femininū nom energia derivat⁹ i. act⁹ t ac
tio. energummos q⁹ q⁹ maligno spū agitat⁹ ex hoc ūbo des
cendit. Qd g⁹ dic⁹ latentis energie nichil ē aliud q⁹ latentis
actionis t act⁹ qd sequit⁹ q⁹ ūbis exp⁹mit⁹ in cōmemoratioē
q⁹ de eschimo fac⁹ & demostene. Declaret⁹ etiā scire uolenti
qd paulo p⁹ seq⁹. & si artificis & plast⁹ cess⁹ man⁹. Plasto g⁹ cū
ūbū ē qd latine p⁹pe fingo d⁹r. Hinc nom ūbale masculinū
plastet t plastor. i. fictor que s⁹t masculina. neut⁹ ū plasma
· i. figurū. Hinc emplastr⁹ medicinalis affectio q⁹ dolorib⁹ sup
ponit⁹. Idq⁹ partē exponendū ē. qd paulo p⁹ d⁹r. Katesanthe
pantes theo didacti. i. pot⁹ adeo docti q⁹ docibiles deo. Didac
co g⁹ g⁹. lat⁹ d⁹r doceo. unde didascul⁹ i. doctor. didascalīa t
didasche doct⁹na. didascalion loc⁹ inq⁹ docent⁹. Theodidac
tos g⁹ p⁹pe d⁹r q⁹ n⁹ humana s⁹ diuina doct⁹na doct⁹ ē. q⁹les p⁹ph⁹ae
q⁹da t aptoz fuer⁹t q⁹ nullis humanis magistris docti fuer⁹t.
Theucos g⁹ lib⁹ t mod⁹ d⁹r lat. unde c⁹positū nom pentatheu
cū q⁹nq⁹ libri moysi no⁹ant⁹. Adiunctis ū duob⁹ ihu nate in
det atq⁹ iudiciū d⁹r eptatheucū i⁹yth ū si unixeris octatheu
cū c⁹posito no⁹ie. nā theucos ut dixi lib⁹ penta. epta. octo.
q⁹nq⁹ septē. octo d⁹nr. Q⁹q⁹ seq⁹ p⁹pe finē eplē phylo hys
toric⁹ loq⁹ns de danielē n⁹ ignoret⁹. fylein amare g⁹ g⁹ d⁹r. hic
phylos amic⁹. phylit⁹os amabilis. theophyl⁹ d⁹r amic⁹. theophy
lis d⁹m amans. phylosoph⁹ amator sapiē. phylosophia amor
sapiē. phylippos amator equoz. phyloloydor⁹os amator detētio
nis. & reliq⁹ plura c⁹ponunt⁹. Idem g⁹ unde t narrare d⁹r.
un hystor. i. scil⁹ t polihystor q⁹ multa uidet nouit. inde
hystoria. i. rerū uisaz narratio. Solebant enī duces uet⁹
gestoz suoz scēptores secū scēp h⁹re. ut scipio african⁹ poly
unū megalopolitē q⁹ cētas ip⁹s⁹ scēpsit hystorias. & alexander

magn^{us} aristoteli philosophon & plures^{imo} alios. Cesar u^{ero} cū
 uir intacillim^{us} ēēt plenq; phyllosoph^{us} ipse p^{er} se n^{on} que in-
 derat s; que gesserat queq; uocauit cesariana scēpsit. gēi
 u^{ero} cūmunt^{ur} & queq; p^{er}ora p^{er} picturas digesta uocant hysto-
 rias nobis q; mos ē papiracias textas hystorias noīare
 p^{er}cipue que picturate nob^{is} ex egypto aduehunt^{ur}. Lambel
 g^o phyllohistoz uire uocat^{ur}. qā q^{ui}nt mystice multa dicat^{ur}
 tot^{us} fere tam ē in hystoriis siue p^{er}teritoz siue fut^{ur}oz. Item
 p^{er} hec paralyppomenon sic ipse die instrumti uetis epyto-
 me. i. uicisio p^{er} ex^{pressionē} rei n^{on} ubi. Hā paralyppomenon
 si recte utat^{ur} ē qd^{am} scorsū relinq^{uit}. Hā para gēa p^{ro}positio cū
 plura significet. in hoc loco p^{ro}p^{er} scorsū significat. Nā scēpto-
 res diuinaz hystoriaz cū res gestas scēberent. cōputationē
 tempoz. i. chronice scorsū duob^{us} lib^{ris} digendā reliquerūt
 sic ipse beat^{us} ieromm^{us} testat^{ur} dicens. qd^{am} significanti^{us} chro-
 nicon totū diuine hystorie possum^{us} appellare. Nesortē no-
 minis etymologia ignores. & hanc ē fidelit^{er} int^{er}pretabor.
 Para sic dixi gēa ē p^{ro}p^{er}o. diuisa significans. Leipo u^{ero} siue leim-
 pano relinq^{uit} p^{ro}p^{er} d^{icitur}. de q^{ui}b^{us} ubi^{us} p^{ro}ponit^{ur}. paralempo siue
 paralipano cui^{us} p^{re}sens temp^{us} participiū apassiuo para-
 lipomenon. i. qd^{am} scorsū relinq^{uit} qd^{am} latina lingua n^{on} hab^{et}.
 Vñr hū duo lib^{ri} paralipomena qd^{am} p^{er} rerū gestaz seriem
 t^{em}p^{us} cōputationē his iudei scorsū t^{em}p^{us}iderūt. quoz libroz
 tanta uis ē. sic ipse ieromm^{us} die. ut uē se ipsū decipiat.
 q^{ui} sine hoz scientia plenā noticiā sacre scēptē se putat h^{ab}ere.
 Qd^{am} paulo p^{er} apokalipsif scēpt^{ur}. & ei^{us} q^{ui} noī significatio cū
 dicat^{ur}. Calipto gēu^{us} ubi^{us} ē. qd^{am} uelo t^{em}p^{us} opio t^{em}p^{us} ego recte utat^{ur}.
 qd^{am} cū apō t^{em}p^{us} ana p^{ro}p^{er}onib^{us} gēis uing^{it} reuelare significat.
 apokalipto. Tanacalipto. de q^{ui} nom^{ine} ubale. t^{em}p^{us} qd^{am} ē apoca-
 lypsif qd^{am}q; penē oib^{us} latinis notū ē. De iūbo clype^{us} q^{ui} lati-
 nū nom^{ine} nascit^{ur}. clipe^{us} diet^{ur} q^{ui}si calipe^{us}. eo qd^{am} p^{er}liantū cor-

VII.

VIII.

pora uellet quāsi quōdā uidet nō a calipto. s; a clepo qd ē fi-
 ror deriuatū eo qd corpa pugnantiū qñ furec regit. sed
 supior ethimologia m̄ uior uidet. Itē in eplā c̄miciū est
 desidū mei. quē ppū sintagma desidant. Tāse in gēu uer-
 bū ē. i. ordinare uñ taxis. i. ordo thit̄ femininū nom̄
 & tagina neutriū. i. ordinam̄ uñ sponunt̄ suntaxis atq;
 sintagma. i. coordinatio l̄ structio q̄re duo q; lib̄ p̄scia
 m̄ p̄sintaxet̄ sintagmatos gēc dñr. sic ipse q; n̄ tacuit.
 Qd̄ ḡ dñc̄ ppū sintagma desiderant hoc ē pp̄am s̄truc-
 tionē l̄ coordinationē l̄ cōpositionē q̄ p̄ antecedentia &
 sequentia intelligant̄ qd̄ significent pp̄c. Hā plurime
 dictiones s̄t q̄ gēc dñr polisēmi. i. multa signantes ue-
 lut eriet̄ cū significet marinū animal l̄ t̄renū q̄drupē
 siue intestinū elubet animalis qd̄ nos uulgarit̄ centipe-
 lū dicim̄ siue induntū castanex. p̄locis suis hoz̄ d̄q; p̄-
 latiū simplicit̄ qd̄ significet indicat pluraq; similia.
 Qd̄ seq̄r̄ hispaspistes. i. p̄ector uñ aspis gēc scuti d̄r
 militare eq̄os n̄ pedat̄ siue nautē qd̄ longi scemat̄ ē.
 Tyros gēc d̄r apotys tyral. i. ostio deriuatū q̄hā pp̄c py-
 ratay s̄t. hispaspistis gēc p̄ector d̄r. q̄ pugnantiū in cur-
 ru l̄ naui p̄cipue corpa reḡ. nom̄ t̄bale s̄positū de ū-
 bo aspyzo & yp̄ p̄pōne qd̄ ē hypas pyzo. i. p̄alto aspida. i.
 scuti oppono. uñ sponit̄ leucaspis. i. albū scuti ut uir-
 gili⁹ in sexto eneidos. Leucaspim & lucie ductorē clas̄is
 oromē. Aspis autē siue serpentē siue scuti significy.
 acuto gēc p̄fert̄ accentu. hoīatinus ū & accusatiuus. &
 uocatiuus plural̄ omnū talū m̄es definemet̄ l̄ in as̄ bin-
 ant̄ ut lucanus in. vii. Aspides in mediis̄ s̄ciebant̄
 dyspades undis. ȳ v̄gili⁹ in bucolicis. egtoga. vii. Ambo flo-
 rentes et̄ant̄ arcades ambo. Itē paulo p̄ arcades rūpant̄
 ut ilia codro. Itē qd̄ ait ieronim⁹ in p̄logo ibi nautē ut

p̄gcoz exaplois que ⁊ ſūptu ⁊ labore maximo indigent. hic
 ſenſus ē. Aplun. ḡce. ſimplex dīr. lat. un̄ ōponunt̄ noīa t̄ ad
 ūbia diplun. t̄plun. tet̄plun. pentaplun. exapliū. eptaplun.
 octaplun. etinaplun. decaplun. ⁊ hęc oīa noīa ſūt. Ad ūbia ū
 ab his q̄bq; moſ ut aploſ diploſ ⁊ ē. Exapla ḡ dīr. t̄nſlacio
 nes ſex e regione ſ collatę. i. lxx. int̄p̄tū aqlę. ſymachi.
 theodotionis & luciani. & ea que uulgata editio dīr. Hęc ḡ
 exapla ḡcoz dīr. in q̄b⁹ oſtendit̄ ū diuine ſc̄ptę ſcdm̄ diuī
 ſoſ editores oſonem ſiue diſſonem. Itē qd̄ ſeq̄t̄ ſub aſteris
 ciſ ⁊ obeliſ. Aſtir. ḡce. ſtella dīr. cōpoſitū ex aſtiſcoſ. i. p̄ua
 tuo ⁊ ſtathę. i. ſtare. Dīr. aū aſteſ. qd̄ minime ſtent. Aſtiſcoſ
 ū nom̄ ē diminutiui. i. ſtellula. ut peſ peduſcoſ. puer puel
 luſ. curuſ curiſcoſ qd̄ idē ē. Qd̄ ſignū poni ſolet ū id qd̄
 defuerat addit̄. q̄ uelut ſtella luceſcat. Obeloſ autē dīr. ue
 ru ſiue que unſ columpna lapidea t̄ lignea. āſpacioſo incho
 anſ & deſinenſ in acitū ſup quo uictoz t̄p̄hea oſueuere
 ſuſpendi. Hac nota ſupflui qd̄ fuiſſe notat̄. qd̄ oſoſiū ſit
 atq; pemptū. Hiſ autē duab⁹ notis ſignificant̄ que in ſc̄p
 turis addita ſiue dēpta. Itē qd̄ ſeq̄t̄ in regū plogo. qd̄ ex
 ipſa phraſi pbari poteſt. h̄ ē. Phraſo t̄ uideo t̄ loq̄r dīr.
 un̄ phraſiſ dīr. i. locutio t̄ ſit⁹. un̄ phraſt̄ ſiue phraſteſ. i.
 locutoz hinc ōponit̄ metaphraſt̄ t̄ metaphraſteſ. i. int̄p̄reſ.
 qd̄ teutonice q̄ dīr. antiſiſton. Hinc theophrateſ q̄ diuina
 loq̄t̄. t̄ euphraſteſ q̄ bene loq̄t̄. Itē qd̄ ſeq̄t̄ & int̄p̄tē me
 eſtimato ſi ḡt̄ eſ t̄ paraſiſten ſi ingt̄. Para ſic dīxī ḡra p̄
 poſitio ē. in ōpoſitione diuiſa ſignificant̄. ſ; in eo qd̄ ē para
 ſiſteſ eū ſigū q̄ min⁹ bñ t̄nſfert qd̄ t̄nſferre. ppoſiuit. Itē
 qd̄ in yſaie plogo legī. ut pcola ſc̄bant̄ & cōmata. parit̄
 int̄met̄ ſc̄re cupienti. colon. ḡce lat̄ membrū. cōma
 ū ceſura dīr. ſ; h̄ alit̄ in ipſa aſt̄ in met̄ dīr. In ipſa nāq;
 dīr ſinglā m̄bra ſententię. ut beat⁹ uir q̄ n̄ abūt in con

S. xii.

S. xiii. o

S. xiiii.

S. xv.

S. xvi.

filio impiorum. & in una peccatorum non sedit in cathedra pesti-
 lentie non sedit. donec ad ultimam sententiam sedem ueniat que-
 gere dicitur pyodot. i. eunt. i. sententiam clausula. In metrum uero
 fingit partes orationis possit cola dici. siue cum uisus stat
 ex diuisis speciebus metrorum ut apud oratum primum uisus stat ex he-
 roica tetrapodia. & tribus iambis sedes ex timet iambico trimetrum
 quod siccant machinam carminas ut soluit acris hiemps gratam
 incens ueris & fauonibus. que oda dicitur dicolis. i. binis. Quod
 uero tamen ex una constant specie monoculi nuncupantur. hic apud
 eundem monoculi dicoli tcoli dunt. i. e. Comata uero siue to-
 me quod est cesura fit. in metrum. uero. Et prima quidem cum primum duos
 emensos pedes syllaba de dictione remanserit. ut arma uirum
 cano. sed a uero est primum. u. arma uirum. cano. t. e. cia uero cum in medio uisu reperitur tibi
 non quod in eo tibi locari soleat. sed quod in una syllaba sublata
 de dactilo tibi remaneat. ut italia fati p fug. Quarta uero
 bucolice tome dicitur. i. pastoralis cesura. quando quod per dacty-
 lus partem terminat orationis ut est. hos patia fugum tu ti-
 rare lentum in umbra. In psalmo uero dunt comata. que non explica-
 tione sententiae sed recreatione spiritus uox pariter subsistit.
 ut sustinetis. h. si quis deuorat si quis accipit. usque dum dicit si quis
 infacit uos cedit. Coma trome sensu quod est si eadem sed uoce
 differt. uelut ex diuisis uerbis deriuata significantibus eadem.
 Haec coptum siue temnem. cedit signum. Sic ergo ista duo sonant
 idem. ut apud nos diuido & separo. Item quod ante ieremiam dicitur
 cum hic plogus scribitur tamen uero dicat. logem gere dicitur dicitur. corpo-
 situm uero cum per grammatice proponit plogum quod est predicere. de quo logos tra-
 hit. i. sermo trome siue computatione eorum rei. Vnde dicitur logos pfor-
 cos quod per orationem fit. siue endiathos. i. quod fit endia-
 thesi. i. in dispositione uerborum quod nos per rationem uocamus. Dif-
 fert autem plogus & epilogus. Nam plogus est quod primum dicitur in bono pre-
 fatione t predictione dicitur solent. in quo uero dicenda notantur.

cano. sed a uero est primum. u. arma uirum.

Epilog' u' in q' diffuse p'dicta bunt' memorant' q'le e' deu'tionu'
 moysi cōmemoratio bunt' f. eoz que late sparsiq; tāta fuerant. Itē
 qd' in plogo ezechie' dicit' phagoloidor. Phagin g'ce. comedē d'r.
 loidor m' maledicē. Hic ē qd' in euangelio d'r. maledixerunt g'
 ei g'ce eloidorisan. Phagoloidor' g' d'r. cōmedens maledictionē
 t' detēctionē. i. q' maledictione t' detēctione pascit' ac delectat'
 sic cōtā cibis. Qd' aū ibidē cōmedens senecias. dec' p'petate. In-
 guē descendat nescio nec s' in lib' quib' nec in loquela q'libet
 legissē t' audissē me memini aliquādo t' q' b' unusu fuit. n' forte
 senecias increpationes uelim' intelligē. senes. n. iracundiores
 sūt a' maledictionib' uti solent frequent'. Qd' dicit' in plogo da-
 met picopen h. ē. Copto g'ce uerbū ē. pi u' p'po significans.
 cōtū t' con. t' uiter. d'r. q; picopto. Hinc picope. i. scisio t' incisio
 m' sententiā a' sententiā. ut singlē picope singlā sint ca-
 p'tā. Deinde c'pta qd' seqt'. h. ē. Crypto t' tuo abscondē d'r. g'ce.
 inde crypton absconditū. v' c'pta. i. abscondita camātaq; do-
 mus d'r. sub t'ra. Qd' u' seqt' ethimologia. h. ē. Ethimon g'ce. d'r.
 penultima syllaba sc'pta pybifurcū. Est g' ethimon uerū lo-
 gos sermo d'r. hinc ethimologos uiloqui. uñ ethimologia d'r.
 ueriloquiū. cū qd' exp'mit' p'p'ā int'p'ationē ut qd' dicit' orant'
 optat ephippia bos. Si nescis qd' sit ephippia. ethimologia q'
 sita scies statim. Epi g'ce p'p'o ē. hippos p'aspirationē a' p' duo. p.
 d'r. equ'. Abiecta g'. i. de fine epi p'p'ois iunctoq; remanen-
 te p' cū asp'ratione seq'ntis dictionis. i. hippi sit ephippion q'li
 epi hippion. i. sella q' epi hippion. i. sup equū ponit'. Qd' g' d'r.
 ephippia. ē sella. D'r. i' po. i. etimos. i. parat' t' p'ito de g'co
 ubo qd' ē etoma. i. i. paro. uñ q' nos dicim' parat' sūt v' n' sūt
 t'uat' g'ce d'r. etomun cardiamu etheos. h. ē g' m' etimon a'
 etomon. Itē q' seqt' schoinos kep'nos. g'ce schoinos d'r. arbor
 qd' nos lat' d'm' lentiscū. que multis qdē nascit' in locis. s; in
 sola chio gūm. candidū fundē d'r. qd' g'ci masticea d'r. hebi

183
I xviii.

I xviii.

I xx.

I xxvi.

I xxii.

lxxiii.

lxxiiii.

lxxv.

lxxvi.

lxxvii. ^{et} dr emauto

lxxviii.

lxxviii.

u chion. un et ipsa infula nom accep. p nos gce dr arbor q
nos ilice uocam. et in alia tris latione p subscomo y pno sub
lentisco et ilice dr. Itē qd seqt discoloros. Discos. gce ois ro
tunditas dr lat. q nos solem orbē uocare. qia fit missoria
epularia t patere t calicū opcula. un gci discopoterion.
calice simul cū opculo dict. fero u latini similr y gci ubū
ē. un epōn discoloros sic foloros y coloros. i. lucifer et aurori
fer. Discoloros g gce ppe orbifer dr. Itē apocfas apo gca ppo
t ab t de significans. cpto t cryuo abscondo. un apocf. i.
abscondit lib dr. c uidet auctor ignorat. Itē in ofec cōma
tic. lopto sic dix. gce dr cedē. inde cope. i. cesura qd cō
ma dr. un cōmatic. lib q n inuuo gsu pcedit s; pcesuras
atq; digssus sic in epitaphio suo loqns lucan inducit. Comi
nuo nūq; dixi carmina ductu. Que carpti serpan plus
in cōma placeant. Qd in eodē synchronon seqr. h. ē. Sin gea
ppo ē. i. con. chronos u tēp t mora. Vn chronice dnr passio
nel diutine que n cito curant. Et g synchronos cōpositū nom
ppeq; stēporane dr. Qd g nos annalia chmca solem dice.
n ppe dr. Hā sic dixi chronos pē tēp. ann u dr etos t emav
tos. eo qd in se ipsū reuoluit. In plogo. Hā anagogen. Ago
gci ubū. lat parit ē. ex q sic ex nro acho t act t agoge t
axis deruat. Qd cōpositū ē sin. fit sinaxis cū ana n ppone
t ano adhibio locale fit anagoge. S; qn epōn cū ana signi
ficat redactionē. qn u cū ano signi elationē. Qd i se pns adeo
freqns ē ut epologia dicat. y anagoge. i. moralis locutio y
sensus ad supiora ducent p sublimū rerū stēplationē. Itē
in abdie plogo. mausoleo helye. Mausole rex carie regiois
fuit. un sic passē carie dnr. Hunc defuncto glōsissimum
struxere sepulchriū. ex q qn pexcellentiā qq; nobiliū se
pulchra mausolea meruere uocari. Inde lucan in lib nono.
Pyramides claudant indignāq; mausoleā. Qd in plogo aba

cuc poltia scbit h e. Polem gce usari dr. in politeuain. i.
uisari. poltia uisatio. in polis qd e ciuitas que emunis est
uisatio hoium. in poltis y sinpoltis. i. cuius y ocuis. Hinc e
poli duo dnr celi uisiones. i. arctic y antaretic. De hoc uero dr
lat copositu intpolare sic scs ambrosi intot aduent ymno
qd nulla nox intpolet. i. intueniat. Itē tpeu. Trepein gce
uertere dr. tpe u uisio. Vn q solsticia dms lat. gci tps appel
lant chimerinen ketēmen. i. hybnā y estiuā. Tropheū u
ppe dr suspensio hostiliū exuuay de uis hostib; n captis t
ommino supatis. Triuph au deuictis y captis dr cū publi
cum deducunt. qd p emiliū paulū de pseo macedonie re
ge cū vxore e filiis y plurib; aliis factū scbit. In plogo sopho
me uellicans sicomoros siue siccamina. Sice gce dr arbor.
sic fruct u sicon. gen neut. moros u fatuus. Sicomos g ficus
fatua dr. Sicammon u gci cōmunt uocant arbore moy san
gumei succi. Qd itē qdraga t biga dr. Qdriga dr que aduol
agit. gce dicta thettrippos. qn dicat qdrig. Biga u que aduol
agit. gce dicta sinoris. Vtrūq; u gce e arma dnr neut gms
e gentiuu armatos. Qd i plogo iob dr eschmatismenos. Echo
siue scho. gce dr habeo. de q sebesis si. ue schema thit. i. ha
bitudo t habit seu figā. Vbiūq; h. nō. in orōms partib dms.
figas simplices t copositas. gci schema. i. ta dict. apla siue sin
theta. decoposita u parasimtheta. i. q parasimthetom cō
positis deriuant. Sillogisinoz q; si. gē diuisē scemata ap
pellant. Qd i dō sepr ps t psaltiu u t subpsalma t diapsal
ma dr. n e dignū latere lectore. Psallein gce siue adem
cantare dr. si psallein ē minime distincteq; cantare. Vn psal
tes cantor dr. n psalmistes siue psalmista. qd lat male dr.
hāpsalmizo gce dicet sic cytharizo. recte q; psalmistes dice
ret. sic cytha. i. ristes dr. Ex hoc subpsalma. i. succent dr. y
diapsalma. i. f. i eodē psalmo distinctio int res siue psona.

Saxa

Saxa

Saxa

Saxa

Saxa

Ixxxv.

hic beat⁹ ieronim⁹ in eodē lib⁹ p multa loca distinxit. Itē in ec-
clāst⁹ plogo qd⁹ dicit⁹ panaretos. cōpositū nom⁹ ē ex eo qd⁹ ē pan
i. omne panet⁹ i. ut⁹. Qd⁹ h. lat⁹ utit⁹ dñs. indiscrete
aī t⁹ corpis gē aret⁹ dī tñ aī siue oportunitates cō: loci.

Ixxxvi.

Dynamis u⁹ i in aīo i in corpe dī. ut celestes uirtutes quas
uarias dynamis gē dñt. Et dō⁹ h e h t h. dynamis. euphō-
niser uasilep⁹. i. dñe uirtute tua letabit⁹ rex. Et g⁹ panet-
tos oīs de uirtute. Qd⁹ seq⁹ pseudogp⁹. Pseudest⁹ dī gē mī
ri. gphein u⁹ scē. Vñ gphe⁹ kesingp⁹ scēptō dī i scēptō.
gphe u⁹ scēptā. singmā t⁹ singp⁹ scēptō. epigmā sup
scēptō. ortogp⁹ scēptō pīa. Hinc pōnit⁹ nom⁹. pseudg⁹
i. falsi scēptō. Itē in tobī: plogo qd⁹ catalog⁹ dī. Cata gē
pō ē. lego u⁹ dico. Inde catalegm⁹ in ordine disponē. t⁹

Ixxxvii.

numeriare dī. Inde catalog⁹ i. ordo t⁹ dñmatio. Itē in hes-
ter marchius. Archi gē dī intū t⁹ pncipiū. Vñ ē. Enar-
chi. Epīsen. i. erīsen ocheoc. i. in pncipio t⁹ initio fēc⁹ dī.

Ixxxviii.

Hinc archeos antiquus dī. archeos imq⁹as. hinc archeon
i. armarū in q⁹ res antiq⁹ seruant⁹. Itē. qd⁹ ait sup⁹ the-
mate. Thei t⁹ thema gē dī posuio cō: loci. In lib⁹ u⁹ diu-
nis siue paganis th⁹ emata uocant⁹ singl⁹ rerū stationē
u⁹ diuī psonē loqu⁹. unt⁹ t⁹ diuī res explicant⁹. sic apud
terentiū p diuīas scēnas sepe notat⁹. Itē qd⁹ in plogo s⁹

Ixxxviii.

xl.

matheū dī sīarkia i. Sītos gē tīcū dī. qd⁹ nos gen⁹ co-
artantes in spēm fru⁹. mīu dīc⁹ osueim⁹. sīton u⁹ ke. po-
toy neut⁹ gen⁹ cib⁹ dī. Vñ sīteū alere t⁹ mīre dī. hinc
zoasiteuta. gē dī. i. aīlia sīarkia cibi seu uict⁹ suf-
ficiētia. Qd⁹ aī sīarkia uict⁹ uict⁹ matie dī. multis scē-
turay locis ostendit⁹ ut in samuele pan⁹ defēc⁹ in sīarkia
nīis. Hec ūba q⁹ i plogi scī ieronimi repunt⁹ de q⁹ plurimi
soleant dubitare lectores. de q⁹ put⁹ potui sufficiēter
rēpondisse me arbitror.

Uere soror mea ē filia patris mei ⁊ nō filia matris mee ⁊ fr̃s
mei ē filia nō sororis mee. Acōm̃tariū. Cōmentatores
sūt qui anotatis reb⁹ ⁊ causis regi eas ad memoriā referēbant.
Acōm̃tariū a s̃c̃e asecētis. a responsis. a caliculis abatis ⁊ h̃is si-
milis teste p̃sciano p̃posite dictiones sūt. ⁊ singl̃ares nōatiui
signantes eorū magist̃i officiorū de quorū nōib⁹ uocabula sumūt.
ut acōm̃tariū magist̃ cōm̃tatorū a responsi magister re-
sponsorū ita ⁊ de ceteris. Gerethi ⁊ phelethi ext̃minatores ⁊ ad-
mirabiles int̃p̃tant. siue occidētes ⁊ uiuificantes. Vñ. h.
fuisse. h̃y. iudices loco eorū substituti q̃s moyses inheremo
d̃no p̃cipiente delegerat. Plecta ḡt. Ut enī calyx duas ansas
h̃ns. Anaglifla. uasa s̃c̃i sculpta. Ana. h. ḡt. sursum lat̃ igit̃
sculpta d̃r. Princeps int̃ t̃i. Sapientissim⁹ fortuū dauid cui⁹
nom̃ hic reticet̃. in palypomenon lib⁹ ies baa nōiat̃. sc̃d̃ eleazar
t̃i s̃c̃ma. Tres fortēs. Tres isti fuerūt abysai. sobochai. ⁊ iona-
than. Hū ⁊ t̃i irrupunt cast̃ philistinorū ⁊ hauerūt aq̃ de cis-
terna bethlehē. s̃; usq̃ ad t̃i p̃mos ñpuenerant. i. ad t̃i t̃it̃a
qd̃ ē ap̃ hebreos sc̃d̃ ḡd̃ul p̃regiā dignitatē ⁊ in exodo electi p̃-
cipēs. in ezechiele p̃ncipes p̃ncipū nōiant̃. hū p̃ncipes eq̃uū
⁊ pedat̃ erant uñ lat̃ magist̃ utq̃ milicie d̃m̃. Et erat sa-
pientior c̃tis hōib⁹ sapientior eth̃a. i. abrahā. eman. i. moyses.
calcol. i. ioseph. ⁊ dardai. i. x. u. t̃ub⁹ filiū maol. i. filiū iacob.
Chodchod. Dicit̃ bel̃i oī p̃ciosas m̃c̃es h̃ nōiē significari. Pe-
dat̃ ē m̃sura in tela q̃ndo uolūt eā incidē. Q̃nq̃ s̃c̃ sp̃s neut̃
lūiūboz. Prima q̃ refert̃ ad rationalē p̃sonā. ut facio te sapi-
entē. sc̃d̃a ad irrōnalē ut ceno piscē. nauigo mare. T̃cia ē que
signi passionē int̃nsec̃ natā ut ferueo caleo. Q̃rta ē q̃ signi passio-
nē ext̃nsec̃ illatā ut uapulo luo. Q̃nta absolute ponit̃. ut uiuo spi-
ro erro. Comedia. carmina q̃ i iuuuū canunt̃. q̃a cōm̃estatio. ḡt.
kaomos d̃r. Contagū ⁊ otagia neut̃r̃ ⁊ otagia feminino ḡt.
Colima ⁊ calūpma q̃ndo dundunt̃ in sc̃bendo. m. s̃c̃g̃m̃ sillabe

*I*ungit̃. h̃yem̃s. sine p. scribit̃.

Beda

Jer.

Amor & aduocatus p[ro]p[ri]us

**fons inſciens pietatis miſere maſ
re miſere**

Functo libro

ſcripto

Dne non eſt

1

Virgo dulcis

**ſalue dñā celorū aue dñā angelorū
ſalue radix ſcī et**

xxiii.

p[ro]p[ri]us

re mif

ingloxi

22

